

Lyžařství

ROČNÍK 59 ● LEDEN 1973 ● Kčs 2,50

I

NA PLĀNI A POD PLĀNÍ V KRKONOŠÍCH

DO NOVÉHO ROKU 1973

JĀN MRĀZ, predseda Ās. zväzu lyžiarov

Vstupujeme do nového roku 1973 a hoci tento rok nie je rokom zimných olympijských hier alebo majstrovstiev sveta v lyžovaní, je pre nás rokom naozaj veľmi dôležitým a nepostráda veru dostatok významných udalostí.

Rok 1973 je ale jednako rokom majstrovstiev sveta a to v letoch vzduchom. Ešte sa nám tieto nové majstrovstvá sveta, ktorých prvý ročník sa konal vlní na Planici, plne nevzili do nášho vedomia. Pre nás sú majstrovstvá sveta ako vtedy, keď sú kompletne. Pritom samozrejme maj-

strovstvám sveta v letoch vzduchom by sme mali venovať plnú pozornosť, lebo ide skutočne o rozdeľovanie „majstrovských“ medailí. V Oberstdorfe by sme mali znovu ukázať našu skokanskú silu, lebo veď máme naň príjemné spomienky, keď tu v roku 1964 utvoril Dalibor Motejlek svetový rekord.

Rok 1973 je rokom 25. výročia víťazstva pracujúceho ľudu, ktorý v našej krásnej zemi nastolil nový socialistický poriadok. Tento veľký sviatok oslávimy my lyžiari osobitne v kolíske SNP v Banskej Bystrici na významných medzinárodných pretekoch o „Štít februárového ví-

ťazstva“. Perfektné usporiadanie týchto pretekov bude našim príspevkom k tomuto významnému výročiu.

Súčasne si pritom pripomenieme 25. výročie zjednotenej telovýchovy, ktorú niektorí neprajníci aj v radoch lyžiarov chceli v rokoch 1968—1969 rozbiť.

Rok 1973 je aj rokom konanie IV. zjazdu našej telovýchovnej organizácie. Sme už uprostred predzjazdovej kampane. Ba lyžiari ako jedni z prvých na svojich výročných oddielových schôdzkach hodnotili svoju činnosť a vyjadrovali sa k ďalšiemu programu našej organizácie.

No a lyžiari si na celoštátnej konferencii v októbri 1973 zvolia nový výbor — plénum, ktorý bude pokračovať v práci pre ďalší rozvoj Ās. lyžiarstva.

Rok 1973 je napokon rokom nástupu do intenzívnej prípravy našich reprezentantov na ZOH 1976. Máme spracovaný rozsiahly plán celkovej prípravy na budúce 4 roky. Pôjde o to, aby sme usilovnou prácou a s plnou náročnosťou pristúpili k realizovaniu týchto plánov. Máme stále ešte nadšených lyžiarskych pracovníkov, ktorí ochotne obetujú svoj voľný čas nášmu krásnemu športu.

Teda spoločnými silami vpred za ďalšie úspechy Ās. lyžiarstva.

Zajištění voleb na přední místo

Lyžařská sezóna je v plném proudu a proto mají ve svazu starosti až nad hlavu. Letos však nebude zajištění sezóny jediným úkolem, ale přibyl k němu další ještě důležitější — volby. Půjde o to připravit je ve všech orgánech svazu na všech stupních, jak stanovilo XIV. plenární zasedání ČSTV z listopadu.

Pro svaz to znamená pracovat po celou dobu až do sjezdů ČSTV a obou národních organizací na plné obrátky. Od voleb se očekává ve svazech výrazné kádrové posílení ve složení výborů oddílů, okresních a krajských svazů, a samozřejmě též v ústředí. Najít, připravit a do práce zapojit nové lidi není snadný úkol. Již na výročních schůzích oddílů by měli vystupovat ti kandidáti, s nimiž se počítá i do vyšších funkcí. Každý, kdo má schopnosti pracovat

v okrese, kraji nebo v ústředí, musí být ve hnutí znám a získat si svojí prací a vystupováním jeho důvěru. Členstvo svazu bude tehdy respektovat všechny pokyny, jdoucí zejména z centrály, jestliže se přesvědčí, že zde pracují lidé politicky pevní a zásadoví, funkcionáři skromní s rozsáhlými odbornými znalostmi.

Správně uvedl ing. Fiala, předseda ÚV Českého lyžařského svazu, že jsou rozhodnutí ve větší míře dávat ve funkcích příležitost k uplatnění i mladým lidem. Mnohdy to chce odhodit zbytečnou nedůvěrou k mládí a prokázat více odvahy při jejich zapojování do práce. Lyžaři nemohou přehlédnout, že mají mezi sebou mnoho žen, výborných pracovnic a závodnic. Zatím jen v Ústí nad Labem stojí v čele krajského výboru žena. Zastoupení tedy nepatrné.

Bude tedy jediné správné, když ve svazu lyžování dostanou ženy větší příležitost k práci než dosud.

Vedle pečlivé kádrové přípravy a svědomitého zajišťování voleb nemohou v lyžování pusit se zřetelle povinností, starat se o plnění plánů, které jsou dost náročné. Jde o nábor nových členů, především lidí mladých. V ČTO se jde do voleb s výzvou „Do II. sjezdu s miliónem členů“. Lyžaři jistě chtějí k této výzvě říci své slovo.

Nejednou se ukázalo, že ve svazu lyžování pracují chytří, obětaví a schopní funkcionáři. Není třeba pochybovat, že v přípravě voleb a jejich zajištění uplatní všechny kladné vlastnosti v plné míře.

VLADIMÍR HEŘMANSKÝ

ved. odděl. svazů ÚV-ČTO

Vylúčiť či využiť odraz?

Čiastočné výsledky orientačného experimentu

V uplynulom období se v našich odborných časopisoch zjavujú rôzne názory na nácvik zmien smeru zjazdu na lyžiach a techniky oblúkov. V snahe riešiť problematiku čo možno najúčinnjšími objektívnymi meraniami urobili sme na našom pracovisku v škole porovnávací experiment. Použili sme v súčasnej dobe dva najviac rozlišujúce sa postupy nácviku zmeny smeru oblúkmi:

1. Metódu „kročnej techniky“ (učebné texty vys. škol, FTVS Praha, SNP Praha, vyd. I. 1970)
2. Metodický postup [Učebné texty Lyžovanie, cvič. Bratislava, STO - Učebné texty u Lyžovania, vyd. ČTO]

Pri sledovaní výsledkov predbežného experimentu sme sa zamerali na stupeň osvojenia techniky oblúkov v rôznych podmienkach a z hľadiska využitia respektíve nevyužitia odrazu. Čiastkovým sledovaním sme zisťovali rýchlosť osvojenia pohybu, ktorú určil čas, potrebný na zvládnutie techniky oblúkov.

Podľa určených kritérií sme vytvorili dva súbory približne rovnakej výkonnosti. Súbory boli aj rovnakej koedukačnej štruktúry. Súbor A postupoval pri nácviku metódou kročnej techniky, súbor B od švihu z pluhu, švihu z prívratu nižšej lyže k švihu z rozšírenej sto-

py. Pri súbore B sme v nácviku zdôrazňovali funkciu odrazu. Cieľom výuky pri súbore A bolo zvládnutie kročných oblúkov, u súboru B zvládnutie švihu s paralelným vedením lyží z rozšírenej stopy, prípadne z prívratu nižšej lyže.

Pluhové oblúky, pokiaľ ich cvičenci oboch súborov použili, pri hodnoteniach sme označili PO a ich počet (napr. 2PO). Pokiaľ cvičenci súboru A použili oblúky s pomocou odrazu pri nasadení, označili sme ich SO (napr. 2SO).

Po absolvovaní kurzu sme urobili nasledovné merania na zvládnutie týchto kontrolných cvičení:

I. Slalom medzi brámkami, vlásenka 10 bránok — vzdialenosť medzi vnútornými tyčami 5 m, polomer otáčania 9,8 m. Sklon svahu 12 stupňov. Hodnotenie: za každú prejdenu bránku (bez vynechania) 1 bod.

Výsledky v rubrike I.

II. Slalom na tom istom svahu, vzdialenosť vnútorných tyčí 7,15 m, vnútorné tyče vysunuté do strán od spádnice 2,5 m, polomer otáčania 5,5 m, počet bránok 10. Hodnotenie ako v bode I. Výsledky v rubrike II.

III. Slalom ako v bode I., ale na niečo strmšom svahu — 15. Rubrika III.

IV. Slalom ako v bode II., ale na svahu ako v bode III., na čas. Hodnotenie — najlepší čas z dvoch pokusov. Výsledky v rubrike IV.

ZÁVERY

V hodnotení I. sú výsledky približne rovnaké u oboch súborov.

U súboru A: sme toho názoru, že pri veľkom polomere oblúku (mierna vlásenka) a pri menšom sklone svahu a tým aj menšej rýchlosti je možné zaťažením vonkajšej lyže a zatláčaním kolena dovnútra oblúka stočiť lyže. Pohyb však vychádza hlavne z činnosti rotátorov dolnej končatiny smerom dovnútra. U súboru B: využitie odrazu pri nasadení švihu spôsobilo zmenšenie polomeru otáčania, ako to nevyhnutne vyžadovalo postavenie bránok. Nedostatok sa dá odstrániť včasnejším nasadzovaním švihu, čím sme sa vo výcviku nezaoberali.

SÚBOR A

	PH.	MČ.	R.Š.	V.H.	JK.	J.B.	J.G.	J.S.	I.T.*	DS.*	M.P.*	AS.*	J.Z.*	H.K.*	POČ.	%
I.	10	10	9	10	10	1	9	2	10	3	3	10	10	2	90	63,1
II.	10	4	6	8	4	4	4	3	10 8-PO	9	0	0	10 9-PO	0	72	51,4
III.	10 2SO	10 8SO	6	8	10	2	7 7SO	7 2SO	10 4-PO	2	1	2	8 P O	0	85	60,1
IV.	21,4	NED.	24,5	NED.	29,8	NED.	26,0	NED.	23,2	33,0 PO	NED.	NED.	NED.	NED.		

OBRAZ 1

*SÚ DIEVČATÁ V SÚBORE

SÚBOR B

	T.Š.	BO.	J.J.	PK.	P.Č.	M.Š.	B.K.	K.S.*	LB.*	M.F.*	J.Z.*	OS.*	NEHODNOTENÁ -CHOROBA	V.M.	POČ.	%
I.	10	7	10	10	10	9	8	10	10	10	4	10		3 3-PO	111	85,0
II.	10	9	10	9	10	9	10	10	10	10	1	10		0	108	83,1
III.	10	10	10	10	10	10	10	10	8	3	3	10		0	104	80,0
IV.	21,5	25,2	26,2	21,8	NED.	26,4	23,5	25,9	23,0	30,5	NED.	35,0		NED.		

Hodnotenie II. — súbor A: pri zavretejších bránkach zatlačenie kolena dovnútra pri zaťaženej lyži zrejme nevedie k dostatočnému stočeniu lyží. Tento fakt podporiera i skutočnosť, že z dievčat súboru iba jedna splnila úlohu. Cvičienky I. T. a J. Z. hľadali riešenie v tom, že použili pluhové oblúky na zvládnutie úlohy. **Súbor B:** používanie odrazu pri nasadení švihy umožňovalo ľahšie stočenie lyží do nového smeru. Cvičenci (chlapci i dievčatá) splnili úlohu ako v hodnotení I.

Hodnotenie III. — súbor A: na strmšom svahu nemali cvičenci dostatok času na dosiahnutie vytočenia lyží zatlačením kolena dovnútra pri zaťaženej lyži. Cvičenci po 2—4 bránkach vychádzali z trate. K tomu, aby prešli cez bránky, používali často pluhové oblúky alebo odraz pri nasadení oblúka. **Súbor B:** cvičenci zvládli úlohu ako v hodnotení I. Použitie odrazu znamenalo istotu a kontrolu rýchlosti jazdy.

Hodnotenie IV. — súbor A: slalom na čas v zavretejších bránkach zvládli celkom slabo. Vyplývalo to z malej účinnosti pohybu na vytočenie lyží. **Súbor B:** cvičenci splnili hodnotenie ako v bodoch I.—III.

Keď sme percentuálne zovšeobecnil vyjadrenie úspešnosti zvládnutia troch meraní, zistili sme, že cvičenci súboru B rovnako zvládli otvorené i zavretejšie bránky, a to bez ohľadu na sklon svahu (85,0 %, 83,1 %, 81,0 %). Táto skutočnosť sa prejavila tak v jazde na čas v hodnotení IV., ako i v súťažnom slalome na záver kurzu.

Percentuálne vyjadrenie výsledkov súboru A ukazuje, že najlepšie výsledky — 63,1 % — dosiahli v hodnotení I. (na miernom svahu mierna vlásenka). Pri zavretejších bránkach na miernom svahu dosiahli výsledok 51,4 %. Relatívna úspešnosť v hodnotení III. — 60,1 % — je ovplyvnená skutočnosťou, že sme zarátali všetky oblúky bez ohľadu na spôsob vykonania. Ak by sme vylúčili pluhové oblúky, ktoré sa nestotožňujú s kročnými oblúkmi, bol by výsledok 45,0 %, a ak by sme vylúčili i oblúky s pomocou odrazu pri nasadzovaní, ktoré sa takisto nestotožňujú s technickým popisom kročných oblúkov, bol by výsledok 31,0 %.

Efektívnosť metodického postupu je nutné hodnotiť nielen podľa zvládnutia techniky zmeny smeru zjazdu v jednoduchých podmienkach (mierny

svah, veľký polomer otáčania), ale aj podľa rýchlosti jej zvládnutia na strmších svahoch a v rôznych terénnych podmienkach. Z tohoto hľadiska — aj keď ide o orientačný experiment — sa ukazuje vhodnosť použitia odrazu pri návratku zmeny smeru zjazdu oblúkmi.

RUDOLF ŠAJDÍK

„Špindl“ v seznamu

Po uskutočnených úpravách shledal zástupce FIS pan Mathias Wanger z NSR při své inspekční cestě v ČSSR sjezdové trať ve Špindlerově Mlýně bez vady a doporučil, aby byly takto zaneseny do seznamu mezinárodních tratí (homologovaných): červená jako sjezdová trať pro ženy a černá jako trať obřího slalomu pro muže a ženy. Nejvíc terénních úprav si vyžádala spodní část červené sjezdovky, kde se trať rozšířila zhruba o deset metrů, nově se také řešil dojezd do cíle, což si vyžádalo stavbu nového mostu přes potok. Za to všechno patří mimořádný dík zaměstnancům svatopetrského stadiónu, především pak jejich šéfovi Oldoivi Balcarovi. -nj-

Český lev hodnotil

Plénium ÚV Svazu lyžařů ČSR, které zasedalo 25. listopadu v Praze, obsáhlo velmi širokou námětovou oblast a lze říci, že podalo skoro vyčerpávající zprávu o stavu lyžařského hnutí v českých zemích. Hnutí pracuje v osmi krajských a 56 okresních organizacích s členskou základnou 25 258 lyžařů a lyžařek, z toho 14 578 dospělých. Proti loňsku stoupl počet organizovaných členů o 3669.

V současné době stojí před nimi významný úkol: nalézt ty nejlepší, s předpoklady politické a odborné vyspělosti, pracovitosti a lásky k věci, kteří vytvoří sbory činovníků na všech stupních řízení lyžařských věcí. Tedy kampaň, jež vyvrcholí II. sjezdem ČTO a IV. sjezdem CSTV, bude průvodcem naší každodenní lyžařské práce. Budeme se v ní snažit o výraznější zapojení žen i mládeže ve funkcionářské práci, budeme získávat další zájemce o lyžařský sport, především z řad dělnické a zemědělské mládeže. Pracovat politicky, což je vpravdě široká oblast působení, zna-

mená také projevovat činnost veskrze praktickou. Jejím nejplnějším vyjádřením se stalo součtěžení o vzorný lyžařský kolektiv, které také v lyžařském hnutí našlo příznivou půdu, což dosvědčilo setkání představitelů těchto kolektivů několik dnů před plenárním zasedáním. Více než 70 oddílů se zapojilo do soutěžení a získalo příslušný titul. Tři — J. Mšeno, Chemička Ústí a Jiskra Ústí n. Orli. — si připsaly ten nejvyšší — I. stupně. V tomto roce bude součtěžení pokračovat s cílem dosáhnout vyšší kvalitu. Neméně bohaté byly zprávy z jednotlivých úseků na plenárním zase-

dání. Například úsek masového lyžování uzavře dohody o vzájemné spolupráci s ROH. Kromě aktivnějšího působení na členy ROH ze strany svazového lyžování tu půjde o hledání možností, jak využít objektů ROH pro výcvikové kurzy. Závodní úseky se zaměří na vyhledávání a výchovu talentů v jednotlivých disciplínách a na tvorbu dalších předpokladů pro rozšíření sítě lyžařských tříd a v budoucnu lyžařských škol. Loni byly ustaveny čtyři třídy — v Tanvaldě pro sdružené, ve Jilemnici a Vimperku pro běžce a ve Vrchlabí pro mladé sjezdaře.

Znovu se ukázala v nadějném světle plánovaná výstavba skokanských můstků s P—90 a P—120 m ve Špindlerově Mlýně. Předsednictvu Svazu lyžařů ČSR uložilo plénium, aby se urychlily přípravy na zahájení projektů prací a dalších nezbytných postupů, jež by vedly k zahájení vlastní výstavby v roce 1973. -re-

KIRUNOU začala zima

Kiruna se stala pojmem pro lyžařský svět. V jejím okolí se už od začátku listopadu lyžuje na kvalitním prašanu při stále teplotě pod bodem mrazu. Výborná tréninková příležitost na prvním sněhu zimy! Využili jsme ji také letos. Z ČSSR tam odjela výprava v počtu 35 lidí, tedy úplná státní družstva běžců, běžkyň a sruženářů plus 3 trenéři, lékař a vedoucí výpravy.

Z Prahy odlétáme 5. listopadu ve 13 hodin přes Kodaň (zde se podrobujeme všichni prohlídce, zda do letadla neneseme střelnou zbraň). Pak dál do Stockholmu, odtud nás po vyřízení pasových formalit odnáší letadlo SAS ve 20.50 hod. do Kiruny. Ve Stockholmu bylo ještě teplo, ale při mezipřistání v Lulea nás pozdravila silná chumelenice a když jsme ve 23 hodin vystoupili z letadla v Kiruně, šlapali jsme v 35 cm prašanu v mrazu —18 stupňů C. Skok rovnýma nohama do zimy námi neotřásl. Těšíme se na první snh.

Ubytovali nás v kempinku na okraji města, v chatách po 4 lidech, které jsou pro sportovce kompletně vybaveny: elektrický sporák, lednice, sušárna, sociální příslušenství a společná sauna. Příjemné bydlení.

Kiruna leží asi 150 km za polárním kruhem, má 20 000 obyvatel a stále se rozrůstá. Obyvatelé jsou většinou zaměstnanci rudných dolů. Proti ostatním obyvatelům v jižnějších částech Švédska je finančně zvýhodnili, aby je udrželi v drsném polárním klimatu, kde většinu roku leží snh. V městě samotném je množství sportovního zařízení (tělocvičny, krásná krytá hala se sály pro různé druhy sportů, kuželkářská dráha, krytý bazén, krytá jízdárna, hala pro lední hokej) a obyvatelé, pěstující sport pro zábavu a potěšení, je pilně využívají.

Po třech dnech intenzivního tréninku odpočíváme a využívá-

me pozvání do rudných dolů. Obdivujeme dokonalou a téměř úplnou mechanizaci všech prací, ohromují nás sdělením, že pod zemí je 420 km chodeb, v nichž se po zpevněných vozovkách vyváží část rudy nákladními auty na povrch. Po části podzemních silnic nás hostitelé provedli autobusem. Dovídáme se, že před loňskými vánočními svátky byla v Kiruně největší švédská stávka dělníků za zlepšení finančních podmínek.

Dne 11. listopadu slavilo Švédsko 90. narozeniny krále Gustava Adolfa. Ve znamení výročí byla většina rozhlasových i televizních pořadů, výlohy ve městě jsou slavnostně vyzdobeny, vlají státní vlajky a vůbec všichni Švédové mají slavnostní náladu, která se přenáší i na nás. Tréninkový úkol je však neúprosný a určené tréninkové dávky se musí plnit, i když je kolem plno slávy. Po prvním týdnu přípravy jsme najezdili 170—230 km a absolvovali tři speciální tréninkové jednotky skokanské přípravy v terénu. Všimli jsme si, že kolem skokanského můstku, který má spadlou nájezdovou věž a není již asi 5 let v provozu, začíná být rušno a k naší všeobecné radosti zjišťujeme, že se můstek začíná opravovat. Tesaři pracují denně navzdory nečasů a velkému mrazu, v odpoledních hodinách i při světle reflektorů. Usuzujeme tedy, že na jarních závodech, které se tady pravi-

delně jezdí začátkem dubna, bude vzkríšena soutěž ve sruženém závodě.

V dlouhých večerech, kdy odpočíváme po tréninku (stmívá se zde v této roční době již kolem 14.30 hod.), se nám někdy podaří zachytit zprávy z pražského rozhlasu. To je milé pouťo s vlastí. Mrzí nás výsledky referenda ZOH v Denveru a přemýšlíme o jejich další budoucnosti. Ve švédské televizi jsme měli možnost sledovat také obě utkání našich hokejistů s reprezentanty Tre Kronor a jsme pyšní na naše vítězství. Vůbec pořady zdejší televize nám mnohdy obsahem připomínají domov — viděli jsme Romeo a Julie v nastudování baletu pražského Národního divadla a Romanetto s Janou Brejchovou.

Od začátku týdne stále sněží, v polovině listopadu už máme skoro metr sněhu. Běžecské stopy stále pořjždějí sněžné skútry, takže trénujeme za mimořádně kvalitních podmínek. Při tréninku hovoříme s běžci i sruženáři NDR a dostáváme nabídku k účasti na nedělních závodech v nedalekém Skaulo. Zvažujeme všechny faktory a rozhodujeme se být přítomni, abychom změnili prostředí a trochu se vyzkoušeli.

Skaulo je od Kiruny vzdáleno 80 km. V neděli ráno nás tam pořadatelé odvezli autobusem. Závod se jede na třech 5 km

okruzích pro muže a dvou pro juniory. Výsledky našich sdruženářů (byli jedinými sdruženáři na startu) více méně ověřují dosavadní způsob přípravy. Pro všechny účastníky přichystali společný oběd v místní kapli, jež vyznává moderní architekturu, přestože stavebním materiálem je převážně dřevo. Cítíme se dobře.

Končí druhý týden přípravy a sdruženáři mají naježděno od 350 do 480 km. Trénink probíhá kvalitně a s určitým předstihem proti původnímu plánu. Máme možnost sledovat lyžařský výcvik švédských vojáků v terénu. Nelíbí se nám jejich dlouhé vlasy, které mnohému sahají až na ramena, ale obdivujeme jejich fyzickou sílu a odolnost proti mrazu. Nízké březové lesíky jsou protkány jejich stopami. Jezdí na těžkých vojenských lyžích a každý den závodí, ostatně velmi houževnatě, protože na nejlepší čekají vždycky nějaké odměny. Takhle to řekl velitel nastoupené jednotce: „Je vás 30 mužů, běžíte 10 kilometrů, první dva budou povýšeni!“ Boj byl opravdu neúspěšný.

Díky pravidelně dodávanému tisku (posílá jej za námi V. Měčič, předseda úseku běhu) jsme informováni o politických i sportovních událostech u nás doma. Dozvídáme se o závěrech pléna ÚV ČSTV, o hodnocení čs. účasti na OH v Mnichově a o úkolech vrcholového sportu do budoucna.

Na závěr třetího týdne přípravy se účastní členové družstva závodů v Gällivare, které leží asi 120 km jižně od Kirunu. Máme možnost sledovat na trati olympijského vítěze Lundbäcka, špičku německých běžců a naše běžce-specialisty, kteří si vedli velmi úspěšně. Obdivujeme dravost, s níž je závod veden a poučujeme se z toho.

V Gällivare se bude stavět v příštím roce skokanský můstek P-70 m a velký sportovní hotel. V roce 1976 tam uspořádají mistrovství Švédska v klasických disciplínách. Jinak je v jeho okolí několik sjezdových a slalomových tratí. Poznáváme podle obrovského hemžení lidí, jak alpské disciplíny získávají půdu i tady ve Skandinávii.

Při hodnocení třetího týdne, jakož i celkové přípravy na

prvním sněhu zjišťujeme, že stanovený úkol najezdit 500—600 km je splněn a překročen. Sdruženáři mají v nohou od 560 do 720 km.

V pondělí 27. listopadu odléáme v 6.10 hodin z Kirunu, ve Stockholmu čekáme od 8.30 do 21 hodin na naše letadlo, které mělo při mezipřistání v Berlíně poruchu. Nakonec šťastně přistáváme před půlnocí v Praze. Skončila jedna práce, čeká nás další. Byl to dobrý začátek.

Připomeňme si výsledky obou závodů ve Švédsku.

SKAULO — juniorky 5 km:
 1. Dotterweichová (NDR) 17:52,
 4. Šafářová 19:02, 5. Jašková 19:10. **Junióri 10 km:** 1. Weingard (NDR), 2. Šimon 32:52, 4. Beran 33:34, 5. Pospíšil 34:30. **Ženy 5 km:** 1. Röschová (NDR) 18:25, 2. Tanová (Švéd.) 18:30, 3. a 4. Bartošová a Šikolová 18:34, 6. Bekešová 19:14, 7. Labašková 19:21, 8. Taschová 19:29, 9. Matejbusová 19:37, 10. Šuleková 19:34, 11. Neumannová 19:49. **Muži 15 km:** 1. Meintl 47:05, 2. Klause 47:30, 3. Lesser (všichni NDR) 48:06, 7. Henych 48:41, 8. Saidl 48:59, 11. Michalok 49:32, 12. Rezáč 49:34, 14. Fajstavr 49:51, 17. Kubica 50:27, 21. Karásek 51:22, 24. Foltman 51:22, 28. T. Kučera 52:35, 30. Zeman 52:54, 33. Svoboda 53:10, 34. Fejkl 53:14, A. Kučera 53:42, 39. Rázl 54:26, 43. Buchta 56:53.

GÄLLIVARE — juniorky 5 km:
 1. Dotterweichová 21:41, 2. Krauseová (obě NDR) 21:42, 3. Carlssonová (Švéd.) 21:45, 4. Šafářová 22:13, 6. J. Jašková 23:05. **Junióri 10 km:** 1. Šimon 38:29, 2. Beran 38:31, 3. Weingard (NDR) 40:00, 6. Pospíšil 42:39. **Ženy 5 km:** 1. Nivaová (Švéd.) 21:54, 2. Šikolová 21:55, 3. Ylipagová (Švéd.) 22:02, 4. Bartošová 22:09, 7. Labašková 22:39, 8. Bekešová 23:09, 9. Šuleková 23:13, 10. Matejbusová 23:32, 11. Neumannová 23:58. **Muži 15 km:** 1. Meintl 56:08, 2. Grimmer (oba NDR) 57:05, 3. Henych 57:46, 4. Lundbäck (Švéd.) 57:51, 5. Fajstavr 58:01, 7. Saidl 58:17, 8. Rezáč 58:28, 9. Michalok 59:15, 12. Karásek 59:39, 14. Böhm 59:40, 24. a 25. Svoboda a Zeman.

JOSEF KUTHEIL,
 trenér sdruženářů

Rodiny na lyžích

Bílé stopy obetkaly celou Rus. Lyžování se stalo oblíbeným masovým sportem severní poloviny Sovětského svazu a ve volných dnech vycházejí milióny obyvatel na lyže.

Jako stvořen pro lyžařský sport je Šcolkovský chutor nedaleko města Gorkij. Setkávají se tam staří i mladí, důchodci i děti, setkávají se na lyžích celé rodiny, a to je specialita města.

Jsou to v podstatě hlídkové závody, počet startujících v hlídce není omežován, ale všichni musejí být příslušníci jedné rodiny. Za sebou třeba běží táta se synem, ale také se stává, že v jedné stopě uvidíte velmi početnou sestavu — dědečka, otce a matky a pak ještě kupa dětí. Někdy se jich sejde skoro deset. A všichni si pěkně vyšlapují a nutí je to dopředu, aby byli rychlejší než třeba sousedovic parta. Je to opravdu krásné předhánění, krásný sport pro zdraví a radost. Takový kolektivní lyžařský závod ukrývá v sobě prvky velké morální síly a ceny.

Kdysi jsme jej pěstovali pilně také v naší vlasti, ale teď počet hlídkových závodů jaksi scvrkl. Co kdybychom v duchu iniciativy vzkřísili soutěžení v kolektivu a co kdybychom přivedli rodiny na sněž. Vůbec se mi zdá, že ve vymýšlení pro masový sport je naše lyžařství poměrně chudé... -lin-

Rodina Sorokinových

Jak to dělají jinde

V minulém roce vyšel v nakladatelství BLV Limpert Frankfurt/Main německý Skilehrplan. Sestává ze šesti svazků, z nichž první dva byly u nás k dostání v obchodech se zahraniční literaturou.

Protože Němci jsou mimo jiné také systematici, neškodí si zhruba připomenout jejich učební plán. Na papíře je nám lyžařský systém německy mluvících národů bližší, nežli např. francouzský. V praxi jsou z pochopitelných komerčních důvodů lyžařské systémy západních států způsobem výuky a především vnějšími formami na sobě nezávisle značně unifikovány, zatímco u nás je pojetí jaksi poetičtější — co cvičitel, to básník lyží.

Citujeme však velmi stručná předmluvu: lyžování se stalo světově rozšířeným lidovým sportem. Dává radost teprve tam, kde je zvládnuta technická stránka. Proto nabízáme učitelům, lyžařským cvičitelům a lyžařské veřejnosti pro všechny stupně vyspělosti následující svazky: (svazek představuje knížku o 4611 stránkách s výbornými kinogramy, fotografiemi, doplňujícími kresbami a mimem vysvětlujícího textu metodické povahy, bratru svazček za 90 Kčs, v DM asi podle poptávky) — 1. základní škola, 2. oblouky přestoupení, 3. srovnání oblouků, 4. klasické disciplíny, 5. teorie, 6.

sportovní a závodní lyžování. Tedy dva závažné rozdíly proti našemu pojetí — oficiální plán i pro lyžařskou veřejnost (u nás institucionován) a rozdělení na svazky podle vyspělosti, příp. zaměření (u nás komplexní). Výhody a nevýhody nutno zvážit.

První tři svazky tvoří ucelený základní program ve smyslu našeho sportovního lyžování.

Lyžařský plán má jednoduchou logickou strukturu, kterou možno v základní škole považovat za klasickou, přičemž provádění a výuka jednotlivých prvků lyžařské techniky je běžná. Úspěch má zaručit mimo cvičitele především zavedení lyží „učební délky“, což je délka rovnající se výšce postavy, otevřeně postavení lyží do šířky boků, nácvik celkové pohybové struktury ve zlehčené formě, správná volba terénu a začátky na upraveném svahu a konečně použití odpovídajících vleků.

Vše je samozřejmě zmodernizováno „přestupováním“, protože: fascinování viněním (Wedeln), které oslnilo učitele i žáky, nedocenili jsme tuto techniku (Umsteig-

technik), která existuje již dlouho. „Vinění není již korunou lyžování“ — tolik sebekritika. Hned následuje nové korunování a povýšení „přestupování“ do stavu šlechtického: „přestupování není oblouk, přestupování je technika, princip. Lze přestoupit v přívratu, rovnoběžně, brzdíc i zrychlující, s torzí i rotací (hůře již v pražské dopravě). Přestoupení znamená dynamicky lyžovat a spojuje sportovní a závodní jezdce. Předpokládá samostatné reflexy každé nohy, vede k řezaným obloukům, dovoluje jízdu v záklonu a je základem pro lyžařskou akrobacii.

Lyžařskou akrobacii zařazují vždy na určitém stupni vyspělosti příslušnými prvky, které mají sloužit ke zlepšení vlastní přípravy a jízdy, zlepšení koordinace. Pro oblouky přestoupením jsou to např. všechny druhy oblouků, krátkých i dlouhých, na vnitřní lyži až k charlestonu a reuelu.

Konečně v plánu vyznačené „taky v záklonu“ dává prostor pro další z hlediska základního výcviku módní vlnu posledních sezón, což se již promítá v závěru druhého svazku do zmíněných prvků.

Uvedena je kategorizace mezinárodně uznávaných „výkonnostních tříd“ lyžařských škol:

- 1 — A — první kroky na lyžích, sjezd přímý, pluh, oblouk v pluhu,
- 2 — B — jízda šikmo, sesouvání, základní oblouk,
- 3 — C — oblouk ke svahu, oblou-

Ocenenie práce trenérov z povolania

Pred zahájením sezóny 1972—1973 sa predsedníctvo ÚV STO zaoberalo okrem iného aj hodnotením práce lyžiarských trenérov z povolania. Väčšina z nich sú uznávaní odborníci nielen v ČSSR, ale aj v zahraničí. Napr. Ladislavovi Zacharidesovi, trénerovi základne v Lipovskom Mikuláši, bol prepožičaný titul Zaslúžilý tréner ZSSR za pomoc lyžiarskej federácii ZSSR pri organizovaní FIS pretekov o Pohár Elbrusu a príprave pretekárov. Súduhovia Húska, Zacharides, Hrnčiar, Terezčák, Slivka sú súčasne aj trénermi reprezentačných družstiev ČSSR. O tom, ako sa podieľajú na príprave pretekárov v základniach z kvantitatívneho hľadiska, svedčí tabuľka zaťaženia (pomer počtu zverencov k celkovému počtu pretekárov, evidovaných v základni): Slivka (Banská Bystrica) 50 %, Čunderlík (Banská Bystrica) 50 %, Húska (Lipt. Mikuláš) 35 %, Hrnčiar (Lipt. Mikuláš) 35 %, Balúch (Vysoké Tatry) 34 %, Terezčák (Vysoké Tatry) 20 %. Vysoko je hodnotený napr. podiel J. Slivku na zvyšovaní úrovne skokanských disciplín v ČSSR hlavne u mládeže. Úspechy jeho zverencov — Tanczó (juniorský majster ČSSR) v skoku na lyžiach, Gregorčák (juniorský majster ČSSR v združených pretekoch), Babiš (1. miesto na majstrovstvách ČSSR v skoku na lyžiach ml.

dorastu) a ďalší, to v plnej miere potvrdzujú. Zverenkyňa s. Húska sú v rebričku žien ČSSR v bežeckých disciplínach za výcvikový rok 1971—72 v poradí na 5., 6., 7., 8. a 10. mieste. V rebričku junioriek na 1. a 2. mieste. V týchto disciplínach sú predpoklady ďalšieho prerastania pretekárov, hlavne dievčat zo Slovenska do reprezentačného družstva ČSSR. Zaslubu na tom majú tréneri, ako napr. s. Slosiarik, ktorý v Kremnici svojou prácou s talentovanou mládežou naviazal na tradíciu úspechov Čillika a ďalších.

V zjazdárskych disciplínach dosiahlo slovenské lyžovanie v sezóne 1971—72 najväčšie úspechy za posledných 10 rokov. 80 % medailí na dorasteneckých majstrovstvách ČSSR získali dievčatá a chlapci zo slovenských odíelov. V reprezentačných družstvách ČSSR mužov a žien sú zastúpení slovenskí pretekári a pretekárky 50 %. Na týchto úspechoch sa podieľajú aj tréneri z povolania (Zacharides, Libič).

Práca týchto trénerov však nekončí výcvikom pretekárov. Všetci pracujú tiež v jednotlivých komisiách a úsekoch Slovenského lyžiarskeho zväzu, kde plne uplatňujú svoje odborné znalosti a skúsenosti.

-es-

ky přestoupením v přívratu, přestoupení z přívratu spodní i vrchní lyži,

4 — D — snožný základní oblouk (přestoupení z otevřeného rovnoběžného postavení).

V tomto smyslu je zajímavé spojení tohoto lyžařského učebního plánu s výrobou, konkrétně fy Völkl, která s odvoláním na tento plán, na dlouholeté zkoušky za účasti graduovaných cvičitelů atd. připravila v sezóně 1972—73 svůj obchodní plán a program. Kupující dostane prospekt s učebním programem v kostce, kde pro patřičnou technickou vyspělost má i konkrétní nabídku lyží cenově i vlastnostmi a délkou lyží odpovídající sportovním aspiracím lyžařského individua. Typově i cenově se jednotlivé druhy lyží v jednotlivých skupinách překrývají. Rozdělení je do šesti skupin podle rozdělení uvedeného nahoře, přičemž 1. a 2. skupina jsou spojeny a přidány další „třídy“ vyšší výkonnosti: 1. a 2. tř., náplň od prvních kroků až po základní oblouk, doporučená délka — výška postavy, cena od 88—298 DM.

3. tř. oblouky přestoupením, oblouk ke svahu, bruslení, oblouk přestoupením z přívratu spodní i horní lyži. Délka = výška postavy + 15 cm, 8 druhů lyží, cenově 129—360 DM.

4. tř. snožné oblouky přestoupením, přestoupení z otevřeného postavení, z úzkého postavení, snožný oblouk, supersnožný oblouk (patrně nohy křížem?!). Délka lyže = výška postavy + 20 cm. Osm druhů lyží (Tiger, Zebra, Targa a podobně).

5. tř. krátké oblouky, přestoupení se zrychlujícím odrazem, krátký oblouk, super krátký oblouk (patrně místě nebo dokonce s couváním?!). Délka = výška postavy + 20 cm.

6. tř. sportovní jízda, přestoupení odšlápnutím ke i od svahu, vyrovnávací oblouk a další delikatesy, které ponechávám raději v původních názvech: Tief-, Kompressions-, Jet-, Topf-schwung (škoda, že ne Eintopf-schwung — oč by to bylo jednodušší). Délka = výška postavy + 25—30 cm. Sedm typů lyží do 360—840 DM — model Explosion.

V nabídce jsou i „trikovky“ v jednotlivé délce 205 cm.

Jistě poučné i pro náš obchod, ulehčí práci zkušebním prodávacům a odborníkům. Patrně by toto spojení lyž. svaz—výrobce—spotřebitel neodporovalo ani přísným amatérským normám bývalého předsedy MOV.

Plán obsahuje konečně již v 2. svazku poučení o chování na tratích, zachování bezpečnosti ap. a každý svazek končí vysvětlením odborných názvoslovných termínů, kterých zde bylo užito.

IVAN ZÍTEK, ÚS ČTO

Záběr z ložských závodů: Saidl předbíhá Luptáka

Zlatá lyže mezinárodně

Je to děčko „Novoměstáků“ a spatřilo světlo světa v roce 1934: Zlatá lyže Českomoravské vysočiny. Víte, co bylo záměrem tohoto závodu? Pozvednout na Žďárské vrchovině druhou složku klasického lyžování — skok — a tím i severskou kombinaci. O běžce - specialisty tam nebyla nouze.

A tak se můstek „Na šibenici“ stal místem každoročního setkávání skokanů a sdruženářů. Pak jej vystřídal nový můstek u Škrobárny s normovým bodem 58 m, v poslední době soustavně zdokonalovaný a upravovaný, aby vyhověl náročným požadavkům.

V roce 1970 dostal městský národní výbor a TJ Sokol Nové Město n. Mor. vysoké uznání za rozvoj klasického lyžování od FIS při příležitosti 60. narozenin Mezinárodní lyžařské federace. Projev ocenění zapůsobil na Novoměstáky jako injekce. Nová iniciativa se odrazila také v tom, že se rozhodli vrátit mezinárodní zvuk „Zlaté lyži“.

Úsilí korunoval úspěch už loni, kdy závod, připsaný památce nedožitého sedmdesátých narozenin předního čs. lyžaře běžce a sdruženáře dr. Otakara Německého, dostal zahraniční konkurenci ze socialistických států, především pak z NDR. Letos od 9. do 11. února 1973 je Zlatá lyže zapsaná jako oficiální mezinárodní závod v termínovce FIS, a s tímto zařazením půjde do svých dalších ročníků. Tedy opět o kvalitu výš. K závodům pozvali pořadatelé 70 reprezentantů z NDR, SSSR, Polska, Maďarska, Bulharska, Itálie a Norska. Pozvání šlo také na adresu ing. Ingvalda Smitha Kielanda, jednoho z prvních lyžařských instruktorů v naší vlasti, po druhé světové válce norského velvyslance v Československu, který se v roce 1913 zúčastnil veřejných lyžařských závodů v Novém Městě na Moravě.

Závod musí mít úroveň. Přihlásit se o něj, to znamená závazek pro Novoměstáky. Tak se dala do pohybu lavina plných příprav. Už několik měsíců se pracuje na úpravách běžeckých tratí. Rozšiřují je, aby vedle sebe mohly být dvě stopy, přemostují potoky, kácí stromy, odstřelují pařezy a skály. Se začátkem zimy byli hotovi. Z města přenesli start i cíl závodu do prostoru kouzelné Ochozy na kraji lesa. Tam také vyrostl nový Skihotel, který má být něco jako modelem sportovního a zejména lyžařského střediska. V roce 1971 započali tamní lyžaři se stavbou můstku pro mládež a loni před zimou mohli také téhle „akci“ říci hotovo. Stovky, tisícovky brigádnických hodin stejně tak jako ušetřené stokoruny a tisícikoruny tu jsou jako skvělá vizitka nadšení, obětavosti a pracovitosti novoměstských lyžařů.

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny byla pozlacena... -nj-

Pár slov do pranice

Jako trenér skoku bych se chtěl dotknout jedné ožehavé otázky: spolupráce mezi trenéry, tedy mezi těmi, kteří mají v rukou rozvoj technické úrovně a sportovních výsledků závodníků, a těmi, kteří mají osud závodníka v rukou v průběhu závodů — rozhodčími styly.

S trenéry jsme se shodli, že odborná úroveň stylových rozhodčích není na patřičné výši. Nemám na mysli poškození jednoho závodníka na úkor druhého. Jestli mezi rozhodčími náhodou někdo takový je, tento článek to nevyřeší. To by byla na místě otázka, proč vůbec rozhodčím je. Opakuji, nic takového nechci tvrdit.

Pro úvod bych chtěl připomenout cestu stylového rozhodčího ke své kvalifikaci. Absolvoval školení III. třídy. Takový rozhodčí je povinen na úrovni této třídy ovládat všechny lyžařské disciplíny. Po určité praxi se přihlásí do kursu rozhodčích II. třídy. A teprve po získání této kvalifikace se může ucházet o nástavbu — vlastní kurs a zkoušky rozhodčího stylu ve skoku na lyžích. Většina dvojkařů absolvuje rozšíření na stylaře, bez ohledu na to, jak se o disciplínu do té doby zajímali. Ještě jsem nepotkal rozhodčího, který by prohlásil: dost — běhu nebo sjezdu rozumím, ale do hodnocení skoku bych se na základě svých předcházejících zájmů pouštět neměl. Vždyť hodnocení stylu je přes všechny soupisy bodových srážek za jednotlivé chyby stále věc **subjektivního názoru a subjektivního hodnocení.** A to vyžaduje minimálně hlubokou znalost metodiky nácviku i nejnovějších poznatků vývoje a tudíž také nejužší spolupráci s trenéry. Za rozhodčí chceme bývalé závodníky. Ale ti, pokud nepřestali ve skokanském úseku pracovat, mají kratší nebo delší přestávku. Pauza pěti let může znamenat, že uvedený funkcionář ztratí kontakt s vývojem, jenž jde rychle kupředu v naší disciplíně. Znovu připomínám, že většina stylařů se ke stylování dostala výše uvedeným „služebním postupem“! A tito lidé pak hodnotí práci trenérů, aniž by věděli o tom, co trenéři své svěřence učí.

K tomuto stavu se podvědomě

nebo i vědomě přizpůsobí pak i trenéři tím, že ve snaze o maximálně rychlé dosažení vrcholných výkonů svých svěřenců zanedbávají nácvik správné techniky — mám na mysli hlavně správné vedení doskoku. Je správný doskok jednou z charakteristik vrcholného výkonu? Měl by být, ale u nás tomu tak není. Máme na jedné straně závodníky, kteří stylově doskakují (Raška, Hubač, Kodejška, Urbas a jiní) a na druhé straně jsou skokani, kteří došli ke svému vrcholu, aniž by se kdy naučili správně a bezpečně doskakovat. Jen sám Matouš ví, o jaké úspěchy ho připravil jeho doskok. O častých zraněních je zbytečné mluvit. Jeden z největších odborníků v oblasti techniky skoků na lyžích, prof. Hochmuth z NDR, řekl: „Vezmeme-li deset skokanů, kteří neznají doskok, přitom však jsou už výkonnými skokany a doskok je chceme naučit, deť se to nenaučí nikdy a ten desátý si to o sobě jen myslí. Při nejbližší stresové situaci dojde k proražení starých stereotypů a původně odstraněná chyba je opět tady.“ Z toho je vidět, jak je nutné dbát na správné provádění doskoků právě u těch nejmladších. Zamyslel se někdo, proč tomu tak je ve Finsku a proč se u nás stále nemůžeme hnout z místa?

Máme dost inteligentní skokany. Ti však svých vloh využívají k hledání nelehčích cestiček, aby se uplatnili. A protože ze studia výsledkových listin poznali, že hodnocení doskoku neodpovídá námaze, věnované jeho nácviku, zaměřili se na jiné detaily, které rozhodčí oceňují, třeba na dosažení maximální délky.

Potřeboval bych videorekorder, abych své tvrzení prokázal prakticky, ale snad mi dáte za pravdu, že u nás je taková situace. Úmyslně se vyhnou srovnávání dvou nebo třech zná-

mých skokanů a použijí příklad svého svěřence. Jde o muže, který už několik let patří k našim nejlepším skokanům a je znám pěkným provedením skoků. Stalo se 15. října při závodě na malém můstku ve Frenštátě. Po zkušebním kole se snížil nájezd. Vzpomenutý závodník skočil 39 metrů (druhý nejdelší skok) v ukázkovém provedení včetně doskoku. Na tom se shodli všichni přítomní trenéři i rozhodčí. Jaké měl známky? Celkem 48,5 bodu. Rozhodčí č. 4 mu dal 17 a s nejvyšší známkou byl škrtán. Druhý skok z vyššího nájezdu byl 41 m dlouhý, let opět výborný, ale doskok široký, souňož, do dřepu a tomu také odpovídal odjezd, kdy, jak my říkáme, bojoval až do konce. A známky? Celkem 47,5 bodu a od rozhodčího č. 4 15,5 bodu. Je to malý rozdíl. A to ještě není vše. Zmíněný rozhodčí byl jako nejnižší škrtán. Protože srážka za takový doskok bez přihlídnutí k nejistému dojezdu je podle starých pravidel 4 a podle nových dodatků 6 bodů, nemohu počínání rozhodčích pochopit. Proč nedali za první skok 18—19 bodů? A co jim bránilo v tom, aby druhý skok neohodnotili třeba 15 nebo 14 body? Co nutí potom závodníky, aby doskok trénovali?

Posloužím dalším příkladem z mistrovství ČSSR v Plavech

v r. 1966. Za naším nejlepším skokanem přišel rozhodčí — kvalifikaci vám raději neprozradím, ale z významu závodu je jasné, že to nebyl dvojkář-nováček. Zároveň s poklepáním na rameno závodníkovi řekl: „Dal jsem ti 18,5 a musím se přiznat, že nevím, za co jsem ti ten bod a půl strhnul.“ Pochopitelné bylo jen to, že nevěděl, za co by měl něco srážet. Uvedený skok byl opravdu jako vystřižený z učebnice. Ale nemohu pochopit, proč mu tedy nedal, když ne 20, tedy 19,5 bodu. Čeho se bál? Zesměšnění? Nevím.

Ve školách se prosazují formy diferencovaného studia. Má-li žák nadání pro matematiku, zaměřujeme jej maximálně tímto směrem a ostatními předměty jej zatěžujeme jen v nejmenší míře. Proč neumožníme bývalým závodníkům nebo současným trenérům složení zkoušek bez toho, že by museli znát počítání FIS bodů ve slalomu? Vždyť tito lidé mezi skokany žijí, většinu z nich osobně znají a vědí o jejich přednostech i nedostatecích a také je mohou náležitě ocenit. Pracuje-li však trenér s mládeží, nemá na absolvování školení a hlavně předepsané praxe čas. A přitom

je po stránce hodnocení skoků minimálně na takové úrovni jako většina stylových rozhodčích ustavených díky absolvovanému postupu. Většina rozhodčích bývá u můstku dvakrát, třikrát do roka a trenér tam tráví 3—5 dní v týdnu. Kdo má větší předpoklady ke správnému hodnocení techniky skoku než ti, kteří tuto techniku učí a sledují v průběhu celého roku?

A ještě poslední příklad. Při skoku jednoho žáka se trenéři shodli na pochvalě, že šlo až na přistání o pěkně provedený skok. Vedle stojící, den starý rozhodčí stylu však suverénně prohlásil, že šlo o „lomeňáka“ a co je to vlastně učíme. Škoda, že rozhodčí, který v životě neskákal, nebyl na schůzi vedení úseku skok SL ČSR v Praze koncem dubna tohoto roku. Miloslav Bělonožník nás tam ve zkratce seznámil s výzkumy pracovníků Straumannova institutu, prováděnými na švýcarských skokanech. Doposud platila zásada nebo názor, že z hlediska aerodynamiky je neuvýhodněnější maximální předklon, protože při něm je hodnota čelního odporu nejmenší. Tuto teorii tak trochu uvedený kolektiv popřel. Zjistilo se, že

ideální může být i poloha dost lomená v pase. Proč jsem to uváděl? Abych svůj názor podpořil nějakým dokladem, co je známo z výzkumu trenérům, ale zatím o tom asi nevědí rozhodčí. A přece podobné provedení by měli hodnotit jako správné. A znovu se tedy vracíme k nutnosti konzultací mezi trenéry a rozhodčími. Samozřejmě by pak měla být účast trenérů při školení nových rozhodčích stylu.

Abyste nedošlo k mylnému vykládání mého článku, znovu opakuji důvody, které mě k němu vlastně vedly. Je to v podstatě prosba. Rozhodčí, pomozte nám, trenérům skoku na lyžích, v naší práci! Budeme lépe prosazovat nutnost nácvičku doskoku, pozná-li skokan, že za každým „proviněním“ jde trest v podobě nemilosrdné bodové srážky. Vždyť bodová srážka 4 bodů od jednoho rozhodčího představuje na můstku P 35 m, že závodník bez doskoku musí skočit každým skokem o 6 (slovy šest) metrů dál než závodník, který skočí stejně pěkně, ale svůj skok ukončí pěkným bezpečným doskokem. A 6 metrů na malém můstku není maličkost.

PAVEL MIKESKA,
trenér skokanů ČSR

ŽÁDNÁ REVOLUCE - říká Georges Joubert

V Juan le Pins se nebraly servítky, když byla řeč o francouzském sjezdářském sportu. V horkých debatách přidělili předsedovi francouzského lyžařského svazu olympijského vítěze ze Squaw Valley 1960 Jeana Vuarretta a předsedu univerzitního klubu v Grenoblu, teoretika jízdy na lyžích Georges Jouberta, aby řídili další osudy v minulé sezóně silně pošramoceného reprezentativního lyžování ve sjezdových disciplínách ve Francii.

„Můj program není vůbec revoluční“ — říká Joubert a pokračuje — „chceme se udržet ve světové špičce a zároveň připravit základnu pro další roky. Soustředíme 40 vybraných dorostenců jako jádro lepší

francouzské sjezdářské budoucnosti. Jejich trénink povedeme v soustředěních. Dále to bude B skupina s 10 až 15 závodníky, pak ještě tak zvaná zkušební skupina se zhruba stejným počtem jezdců a konečně skupina A, kam budeme zařazovat závodníky důsledně podle FIS bodů. Jezdec, který nedosáhne v A skupině potřebný počet bodů, přestoupí z A skupiny do zkušební. Chceme se zaměřit na široký výběr, na masu, z níž budeme čerpat to nejlepší.

Vuarret ani Joubert nesdílejí názor, že již mladí závodníci se musí dostat do špičky, jako je tomu třeba v plaveckém sportu. K maximálnímu výkonu je třeba určitá věková vyspělost,

a ta je jiná u každého jedince. Maximální výkon v mladém věku je v lyžování spíš výjimkou než pravidlem.

Program renesance francouzského sjezdového sportu počítá také se zkvalitněním trenérských kádrů, jejichž školení nebylo dosud na dobré úrovni. Noví trenéři se budou školit v několikaměsíčních kurzech a budou asistovat dosavadním trenérům v průběhu celé sezóny.

m. j.

Serge Lang a Bob Beattie

Světový pohár trochu jinak

Už měsíc upoutává Světový pohár pozornost sjezdařsky naladěných lyžařů. Stal se tak trochu modlou, fascinací.

Kdo vlastně byl původcem myšlenky dát spojovací článek závodům v různých státech a světadílech a dát světu soutěž, trvajících prakticky celou sezónu, z níž vykrytalizují skutečně ti nejlepší.

Serge Lang a Bob Beattie stáli u jejího zrodu. Na jedné straně francouzsky hovořící švýcarský občan, prominentní lyžařský spolupracovník francouzského časopisu L'Equipe, na druhé šéf sjezdařů USA, později manažér sjezdařského profesionálního cirkusu, manžel sjezdačky Kiki Cuterové.

Tihle dva pánové vymysleli Světový pohár na takové typicky rakouské, útulné „zejdčíkové“ salaši vysoko nad Kitzbühel, při pravučím se na Hahnenkamm. To bylo v zimě roku 1966. Myšlenka pomáhaly na svět guláš a pivo. V srpnu téhož roku, na památném mistrovství světa v Portillu, jí s porozuměním přijali jak sjezdaři, tak představitelé FIS. Takže v křestním listu má Světový pohár datum 4. srpna. O rok později jej schválil kongres FIS v Bejrútu.

Sotva se narodil, stáli mecenáši u jeho kolébky. Firma, vyrábějící evianskou minerálku: 6 000 000 rakouských šilinků. Francouzské lázně si tím vykouply právo udílet každoročně trofej — Křišťálový pohár — nejlepšímu jezdcům. Připojil se dotacemi také francouzský průmysl výživy a sklářský průmysl. Prakticky všechny francouzské pivovary pracují pro úspěch podniku. Ejhle, znovu pivo jako průvodce, tentokrát už činil! Začali se předhánět pořadatelé. Kalendářní poplatek FIS, zvýšený z 500 švýcarských franků na 20 000, jen aby nějaké alpské či zámořské středisko sportu ukořistilo jeden závod Světového poháru, se platil s úsměvem na rtech a s pocitem, že se peníze několikrát vrátí. Také firmy, vyrábějící výzbroj a výstroj, se daly do předhánění. Kolo-toč peněz a reklamy, tu šikovně skryté, tu bezostyšně přiznávané, dostoupil vrcholu. Komerční režim soutěže konfliktuje s amatérskými pravidly. President MOV A. Brundage byl rozhodnut vyloučit sjezdače ze ZOH.

FIS pocítila, že se jí Světový pohár trochu vymkl z ruky a vzala jej pod přímé řízení. Bob Beattie mezitím odešel, ale Serge Lang zůstává. Otec je stále mocný... -nj-

Co je nového ve výrobě lyží

Obecně lze říci o posledních tendencích v konstrukci lyží asi toto: horní a dolní nosná plocha je již několik let stavěna z jedné nebo několika vrstev skelného laminátu či aluminia nebo z obou těchto materiálů v různých kombinacích. K převratné změně nyní dochází ve stavbě jádra lyže. Zde bylo dosud u většiny lyží používáno dřevo v různých úpravách. Dnes prakticky všechny větší firmy (viz připojená tabulka) zavádějí do výroby lyže s jádrem z tvrdého zpeňeného polyuretanu a tyto lyže staví zpravidla na nejvyšší příčku cenového žebříčku. Lyží s tradičním dřevěným jádrem je ovšem stále většina.

Z hlediska jízdních vlastností je jasně patrná snaha stavět lyže podélně měkké (zejména v přední polovině) a lehké, které však udrží lyžaře i v oblouku na zledovatělém sněhu. Dále je zajímavé, že u řady firem už dávno neplatí, že závodní lyže jsou to nejdražší, co se vyrábí a prodává. Jako příklad poslouží rakouská firma Blizzard, jejíž nejdražší model TOTAL ROYAL se prodává v Rakousku za 4950 šilinků, ale závodníci, patřící k předním rakouským reprezentantům, startují na typech FIREBIRD a RACER - RS, prodávaných za 2500 a 2900 šilinků. Zajímavé jsou rovněž pokusy používat kovové lyže (kov + dřevo nebo kov + pěna) ve slalomu, které v případě lyží VÖLKL TIGER i dalších dopadly víc než úspěšně. Novou hmotou, která se už běžně používá pro skluznice závodních lyží, je teflon, charakteristický svou průsvitností.

O dalších detailech lze říci: vrchní kovová hrana převládá i u lyží lacinějších, dolní hrany se vestavují jak dělené, tak vcelku, aniž by některé převládaly (většinou se nešroubují), špičky i konce pat lyží jsou směs důkladně zpevněny ko-

vem. K barevné úpravě povrchu lyží se používá tak rozmanitých a pronikavých odstínů, že výkladní skříně sportovních obchodů připomínají akvária plná nejpěstřejších exotických ryb.

Teď konkrétně o novinkách, které nabízí devět předních evropských výrobců:

ERBACHER (NSR)

Firma s padesátiletou tradicí výroby lyží přichází s novinkou označenou S.C.I. Jsou to lyže sestávající ze dvou aluminiových plechů, mezi nimiž je jádro z tvrdé polyuretanové pěny. V rozmezí 190–205 cm je každá délka označena písmeny „l“ nebo „s“, čímž je přibližně udáno, pro jak těžkého lyžaře je lyže určena („l“ pro lehčí, „s“ pro těžší jezdce - na obr.). Špičkovým výrobkem zůstávají TC-72, používané jako lyže závodní. Druhý nový typ nese označení CX GLASS - 80. Jsou to lyže postavené z aluminia, laminátu a dřeva, patřící do střední cenové kategorie s univerzální použitelností.

ELAN (Jugoslávie)

Firma snížila počet typů sjezdových lyží ze 13 vyráběných v roce 1971 na deset. Mezi těmito typy nenalzáme v podstatě nic nového. Do kategorie tzv. luxusních lyží patří stále typ MIRACLE (jádro tvoří zpeněný polyuretan překrytý deskami skelného laminátu). Typem určeným pro využití ve slalomových závodech zůstává IMPULS X. Sortiment se rozšířil o 5 typů běžeckých lyží (turistické a závodní). Na našem trhu se letos setkáváme se sjezdovými lyžemi MIRACLE, IMPULS X, GT 34 a TWEN.

FISCHER (Rakousko)

Přichází s novinkami pouze u sjezdových lyží nižší cenové skupiny. Jsou to typy, označené GT-X a GT. Nosný materiál je skelný laminát a kov. Špičkovým výrobkem zůstávají typy COMPETITION, IMPERATOR a „2002“. Z běžeckých lyží jsou uvedeny poprvé RACING (umělá hmota Microplast na skluznici) a EVROPA, prezentované jako prvé kovové běžky. Na našem trhu je z oblasti sjezdových lyží jakýmsi ewergreenem firmy Fischer typ SUPERGLASS-SL a RS — lyže, které jdou již

mnoho let dobře na odbyt pro své výborné jízdní vlastnosti.

KNEISSL (Rakousko)

Přichází s novým typem nejvyšší cenové kategorie (kolem 800 DM) označeným „V. I. P. STAR“. Lyže jsou postaveny ze 6 desek skelného laminátu rozličné struktury, mezi nimiž je uloženo jádro ze zpeněné umělé hmoty a jsou určeny pro nejnáročnější lyžaře-nezávodníky. Ve výrobě zůstávají jak nejdražší Kneisslovy lyže SUPER STAR (865 DM), tak slavné WHITE STAR, dále pak RED STAR a BLUE STAR. Na trh se poprvé dostávají také speciální závodní typy, jejichž konstrukce se však neuvádí. Jsou označeny RACING TEAM A, SL, RS. Poslední novinkou jsou tři typy běžeckých lyží — LOIPE, RACER a RACER WM — lyže postavené z laminátu a dřeva, poslední jsou určeny pro závodní využití.

ATOMIC (Rakousko)

Nejmladší z rakouských „velkých“ továren zaznamenala v posledních letech největší sportovní úspěch. A. Prölllová zís-

kala již podruhé Světový pohár na lyžích Atomic. Přesto se nejdražší lyže zn. Atomic Expert prodávají jako letošní novinka téměř o tisíc šilinků laciněji, než nejdražší lyže Fischera nebo Kneissla. Nosným elementem těchto lyží jsou dvě vrstvy aluminia a dvě vrstvy skelného laminátu, mezi nimiž leží jádro z tvrdé polyuretanové pěny. Lyže jsou určeny pro nejnáročnější lyžaře-nezávodníky. Další novinkou jsou Atomic - RENN-SKI, vyráběné pro jednotlivé disciplíny (SL, RS, A). Jejich stavbu prospekt neuvádí. Ve výrobě zůstávají u nás loni prodávané a populární především svojí přístupnou cenou, typy GLASS 2000 a SUPREME RS. Poslední novinkou jsou běžecké turistické lyže INTERTOP 2000, jejichž dřevěné jádro je zpevněno dvěma aluminiovými plechy. Váha je překvapivě nízká — 1,04 kg při délce 210 cm.

ROSSIGNOL (Francie)

Firma, jejíž lyže získávají v poslední době nejvíce sportovních úspěchů, se rozrůstá na evropské poměry víc než bouř-

TABULKA ZNÁZORNŮJÍCÍ ZÁKLADNÍ STAVEBNÍ MATERIÁLY A SORTIMENT LYŽÍ VYRÁBĚNÝCH JEDNOTLIVÝMI FIRMAMI

	ELAN	BLIZZARD	FISCHER	VÖLKL	ATOMIC	ROSSIGNOL	ERBACHER	KÄSTLE	KNEISSEL
Počet typů	16	19	25	27	12*	17	18	18	15*
dřevo	1		1				1	1	
dutý laminát						1			1
laminát + dřevo	4	4	5	9		6	4	10	4
kov + dřevo	2	1	2		3	1			
kov + laminát + dřevo		4	4	2	4				
laminát + pěna	1			3		1		1	2
kov + pěna			1			3	2		
kov + laminát + pěna		1			1				
kov + laminát						1			
Loipe	2		2	3	1				2
běžecké - závodní	3		1	1					1
dětské		7	5	5	2	3	3	4	3
krátké (Kurzski)	2	2	4	4	1	1	4	2	2
skokanské	1								

*) kromě toho vyrábí 3 typy speciálních závodních lyží, jejichž stavba není zveřejněna

livě. Roční produkce v r. 1966 byla 43 000 párů lyží. V r. 1972 produkuje 450 000 párů vyrobených ve třech velkých továrnách ve Francii a v menších podnikcích ve Švýcarsku, Itálii a Španělsku. Letos přichází na trh po třiletém výzkumu nový typ lyže určené pro slalom — ST 650. Jde o lyže, jejichž nosným prvkem jsou dvě vrstvy skelného laminátu, mezi nimiž je sevřeno jádro z tvrdé polyuretanové pěny. Současně s tímto novým typem však zůstává ve výrobě dnes už legendární slalomová lyže STRATO 102, která se zřejmě dočká desetiletého jubilea úspěchů v nejslavnějších slalomových závodech.

Za lyžemi na Hawaii

Titulek není omyl. Skutečně, na onom rajském tichomořském ostrově, jenž se vžil v našich představách v záplavě slunce, písečných pláží s palmovými stromy v pozadí, sladké kytarové hudby i sladkých černovlasých slečen s rozpuštěnými vlasy, se lyžuje, a dokonce na pršanu. S úspěchem lze provozovat spojení vody a sněhu: dopoledne na sjezdovkách v bílém masivu hory Mauna Kea, odpoledne na vodních lyžích, nebo co byste řekli surfingu. Vzpomenutá hora se pne do výšky 4000 metrů, pro lyžaře byla objevena už v roce 1937, ale její hlavní rozmach se datuje od roku 1960, kdy na její vrchol vybudovali silnici. Lyžovačka na Havaji trvá od prosince do dubna. Jezdí se na tratích dlouhých dva až čtyři kilometry, v jejichž zázemí je jeden malý vlek a dva velké sedačkové výtahy.

m. j.

Zajímavé je, že cena těchto lyží zůstává stále ve střední kategorii — v NSR stojí 450 DM. Druhou novinkou jsou lyže postavené ze skelného laminátu a dřeva, nazvané OLYMPIQUE. Jsou určeny pro začátečníky a tomu odpovídá i nízká cena.

KÄSTLE (Rakousko)

Roční produkce firmy stoupá po rozšíření závodu na 185 tisíc párů ročně. Výrobkem nejvyšší kategorie zůstávají CPM NATIONAL TEAM bez jakýchkoliv změn. Lyže CPM GRAND PRIX jsou nahrazeny typem CPM GRAND LUXE, což jsou laminátové lyže s jádrem z lehkého dřeva okoumé. Jsou to druhé nejdražší lyže od Kästle. Další novinkou jsou lyže, určené pro sportovně zaměřené mladé lyžaře, nazvané CPM COBRA. Jsou to opět laminátové lyže s jádrem z topolového a jasanového dřeva. Poslední novinka je určena nejmladším závodníkům v žákovském věku — nese označení CPM NATIONAL TEAM JUNIOR. Ve výrobě zůstávají mj. CPM-T1, které se loni osvědčily v provedení SL na našich závodních tratích. I letos jsou tyto lyže na našem trhu.

BLIZZARD (Rakousko)

Značně rozšířil sortiment dětských lyží. Špičkovým výrobkem zůstávají TOTAL ROYAL, jejichž sklolaminátová konstrukce je víc než podobná konstrukci v minulosti osvědčených čs. lyží CLEAR. Novým typem jsou lyže RACER - RS, určené pro závodní využití ve sjezdu a obřím slalomu. Dřevěné jádro je zde uloženo mezi dvě vrstvy kovu Perradur a spodní kovová deska je uložena na tři vrstvy skelného laminátu. Další novinkou je typ FIRE-BIRD (dřevěné jádro obalené celkem osmi vrstvami skelného laminátu), určený pro závodní využití slalomu. Poslední letošní novinka nese označení SUPER PX-1. Ačkoliv jde o lyže, jejichž nosným prvkem jsou dvě vrstvy Perraduru a jádro tvoří polyuretanová pěna (obdobnou stavbu mají jen nejdražší lyže ostatních firem), patří Super-PX-1 do nižší cenové kategorie a jsou určeny k univerzálnímu využití. Všechny tři nové typy

firmy Blizzard jsou v omezeném množství na našem trhu. Působivě řešená barevná úprava povrchu, ceny přiměřené možností a velmi dobré zkušenosti s těmito lyžemi v uplynulých sezónách budou asi příčinou toho, že v době, kdy vyjdou tyto řádky tiskem, nebude už předcházející věta pravdivá.

VÖLKL (NSR)

Firma, vyrábějící přes 100 000 párů lyží ročně, nabízí tradičně rozsáhlou paletu rozmanitých typů lyží. Špičkovým výrobkem nejvyšší cenové kategorie zůstává originálně řešená lyže EXPLOSION (cena v USA 350 \$). Novinkou, přinášející opět něco revolučního v použitém materiálu, jsou lyže ZEBRA EXCLUSIV. Obvyklá sklolaminátová skříňová konstrukce (jádro z tvrdého zpěněného polyuretanu) je zpevněna mikroskopicky tenkými karbonovými vlákny, která jsou uložena v horní nosné sklolaminátové desce. Toto patentované použití karbonových vláken je zdůvodněno jejich pevností a nízkou vahou („6X lehčí a 100X pevnější než ocel“). Zebra Exclusiv patří do horní cenové kategorie s určením pro závodní využití ve slalomových disciplínách. Dalšími novinkami jsou typy EXPLOSION a ELASTIC. První jsou sklolaminátové lyže s jádrem z polyuretanové pěny určené pro univerzální využití ve střední cenové kategorii. ELASTIC jsou lacinější lyže, jejichž nosným prvkem je kov Konstruktal a skelný laminát. V nejlacinějších lyžích jsou novinkou VS 400 a VS 300 — lyže ze sklolaminátu a dřeva pro nenáročné. Dále zůstávají ve výrobě osvědčené a předními našimi i německými reprezentanty používané typy SAPORRO SL a zejména TIGER SL a RS. Druhý ze jmenovaných patří k tomu nejlepšímu, co můžeme na alpských tratích vidět. Völkl přichází i s novinkami, zajímavějšími běžce. Jsou to LOIPE VASA a SPRINT — první běžky, jejichž nosným prvkem je sklolaminátová skříň, vyplněná tvrdou polyuretanovou pěnou. Vylepšený typ s označením VLR 770 je určen pro závodní využití.

KAREL HAMPL

Nové můstky

V 18 státech světa je nyní 145 mezinárodně schválených skokanských můstků a 5 můstků pro lety vzduchem.

V posledních letech nastalo podstatné zlepšení fyzických i technických vlastností skokanů, které měly vliv na normy skokanských můstků. Celá řada můstků se proto modernizovala a nově stavěné můstky v celém světě jsou téměř dokonalé. Olympijské můstky v Sapporu předčily svou přesností provedení náš krásný skokanský areál na Strbském Plese. V tomto krátkém článku bych chtěl informovat naši lyžařskou veřejnost a především skokany o nových můstcích, na které čeká křest v zimní sezóně. Již první závod tradičního Intersportturné v Oberstdorfu v NSR zahájil na novém můstku s P 90 m který byl vybudován za čtyři měsíce.

Ve švédském Falunu budou pro mistrovství světa v r. 1974 skvělý stadion — LUGNET. Na snímcích je vidět stav prací na skokanských můstcích s P 70 a P 90 m v únoru 1972. Nyní jsou již můstky hotovy a ve dnech 22.—25. února 1973 budou na nich organizovány Švédské hry, jako generální zkouška na MS 1974. Bylo zapotřebí přemístit 180 000 m³ skály, postavit nájezdové věže, na nichž jsou zřízeny posuvné startovací plošiny a samozřejmě vybudovat i tribunu pro rozhodčí stylu s patřičným vybavením. Doba výstavby 1½ roku. Úctyhodným stavebním tempem se může pochlubit i Oberstdorf, při pře-

čekají na svůj křest

stavbě můstku pro lety vzduchem. Za 6 měsíců postavili novou nájezdovou věž z předpjatého betonu a moderní tribunu pro rozhodčí, jak je vidět na fotografii modelu. Současně byl upraven celý profil doskočiště, takže nyní má můstek maximální rozměry, které mezinárodní federace FIS připouští, t. j. P 120 m a K 165 m.

Jistě nás může těšit, že i ve Frenštátě p. R. vyrostl velmi krásný skokanský můstek s P 72 m a K 90 m, který bude v roce 1973 pokryt umělou hmotou. Těší nás rovněž že na Slovensku vybuďovali celou řadu malých můstků pro mládež s P kolem 20 m.

Při této příležitosti je nutné se ptát — co bude v Čechách? Kromě několika málo malých můstků postavených v akci „Z“ se v posledních letech nic ne-

děje. Ve Stavoprojektu Trutnov jsou připraveny plány na rekonstrukci můstků v Harrachově a Špindlerově Mlýně a na vybudování nových můstků s P 90 a P 120 m ve Svatém Petru — Šp. Mlýně. Nezůstanou tyto krásné projekty jen na papíře? Jak dlouho bude ještě nutno každoročně pracně a nákladně podpírat dřevěné nájezdové věže, aby nespadly a aby se aspoň někde dalo v Krkonoších skákat na lyžích? Využijeme vynikající světové úroveň našich skokanů k tomu, abychom i v Čechách vybuďovali můstky na nejvyšší světové úrovni? Podají se najít prostředky a pracovní síly k tomu, aby skokanské můstky s uznávanými parametry na Ještědu u Liberce mohly být vybaveny potřebnou technikou pro pořádání vrcholných světových soutěží?

Jsem optimista. Jsem přesvědčen, že všechny odpovědné orgány zváží výhody vybudování dokonalých sportovních zařízení nejen pro skokany samé, ale v širším pohledu — z hlediska propagace našich hor a cestovního ruchu.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK,
předseda komise pro stavby
můstků FIS

Model můstku pro lety vzduchem v Oberstdorfu (snímek nahoře) a celkový pohled na staveniště lyžařského stadionu LUGNET ve Falunu — dějiště MS 1974

Několik rad skokanům - začátečníkům

Jak vybírat a připravit lyži pro trénink a závod

V současné době se používá speciálních skokanských lyží s umělou skluznicí v délkách 240—255 cm pro muže a 200—240 cm pro mládež a dorost. Lyže mají více žlábků pro lepší vedení na sněhu.

Při výběru lyží je nutno přihlížet k váze a výšce skokana. Přibližně na 10 kg váhy skokana připadá 1 kg váhy lyže s průměrným vypnutím. Správná délka lyže je na vzpažení závodníka + 30 cm. Při výběru musíme dbát, aby lyže byly rovné, nebyly deformovány, to znamená, aby neměly „okénko“ — nestejněměrné přilehnutí skluzných ploch při stlačení k sobě, nebo „šavle“ — lyže není rovná, žlábek vybočuje do strany, dále „vrtule“ — lyže nestejněměrně přiléhá na rovnou podložku.

Lyže musí být správně vypnutá, tzn., že musí odpovídat váze skokana. Doporučuje se, aby při výběru lyží pro mladého skokana byl přítomen trenér nebo alespoň starší, zkušený závodník.

Skokani používají na různé veliký mŕstcích stejných lyží, a to jak pro trénink, tak i pro závod.

Při přípravě skokaček na závod odstraníme večer před závodem jemnými drátky (ocelovými hoblinami) zbytky starého vosku, parafínu nebo pasty. Konečnou úpravu skluznice, volbu pasty nebo vosku, provádíme ráno před závodem, a to podle povětrnostních podmínek, tzn. teploty vzduchu a sněhu, vlhkosti vzduchu, podle stavu nájezdové stopy a nezapomeneme ani na předpokládanou změnu teploty (např. odpoledne slunce nebo předpověď sněžení). Skokani nanášejí většinou vosk na skluznici za studena, jen výjimečně za tepla — rozpuštěný štětcem.

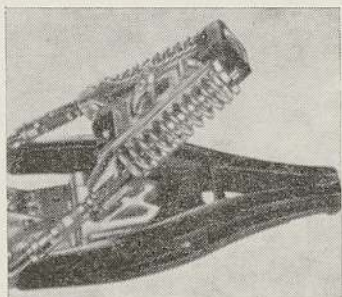
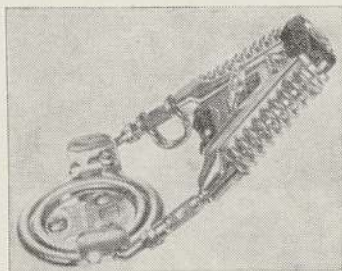
Nejčastěji se používá těchto značek vosků: Skivo pro mládež, pro závodníky vyšších výkonnostních tříd Toko, Holmenkollen a Swix.

Za studena nanášíme vosk nebo parafín na skluznici buď v tenké nebo silné vrstvě podle

teploty sněhu. Pro suchý sníh se nanáší tenká vrstva a pro mokrý sníh silná a provzdušnělá vrstva. Podrobný návod, kdy se který druh vosku používá, bývá přiložen u každé sady sjezdových vosků.

Dále se vyplatí mít při vrcholných a důležitých závodech u můstku pak rezervních lyží, které je možno použít v případě zlomení nebo poškození lyže během závodu. Protože doprava dvou párů skokanských lyží na závody je značně obtížná pro jejich délku, váhu a neskladnost, pomáhají si skokani tím, že vozí jen jednu rezervní lyži stejné značky a délky s předvrtanými otvory pro vruty vázání. Důležité je, aby rezervní lyže nebyla úplně nová, ale byla použita a již pro trénink nebo pro závod.

V současné době jsou naše nepoužívanější skokanské lyže výroby z novoměstského závodu n. p. Sport pod populární značkou „Sokol“; v závodě už také vyrábějí skočky pro mládež a dorost. -re-

Kde se sliby plní

V roce 1970 ohlásil Filmový průmysl z Barrandova, že podepsal licenční smlouvu s firmou Marker a že budeme mít svou bezpečnostní špičku Simplex super a lankový Turimat. Za rok byly na trhu. Loni slíbil Rotamat FD a před vánoci nejvíce rozšířené bezpečnostní vázání bylo v obchodech. Přibližně v té době ohlásil další program: ze série M — jsou to čtyřkloubové čelisti jako poslední novinka — se bude u nás vyrábět M 2 a M 3 a do našich obchodů se také dostane turistická verze Rotamatu, umožňující zvedat patu při chůzi. Věřím, že s letošním podzimkem nám z Filmového průmyslu ohlásí: splněno.

Ted' ještě k Rotamatu FD: za-

tímco dovážený výrobek včetně špičky se prodává za 830 Kčs, stojí náš komplet 538 Kčs — tedy i s pojistnými řemeny. To je podstatný rozdíl, při čemž kvalita i vzhled jsou k nerozpoznání. V tomto roce může barrandovský výrobce dodat do obchodů 30 000 Rotamatů FD. Uvažuje se také o vývozu do socialistických zemí, zejména do Polska, NDR a Sovětského svazu. První exportní dodávky by se mohly uskutečnit už letos. -nj-

Lyžování hravé a dravé

Stejně jako v každém sportu, musí také lyžování stále něco vymýšlet, aby si zachovalo přitažlivost. Někdy se může stát, že takto zaměřená tvořivost hraní se samoúčelností a že jen sporadická část nových objevů představuje kladný prvek. Obhájcí lyžařských extremít či různých rafinovaností však tvrdí, že lidskou invenci i touhu nelze zastavit a že lyžování nemůže vystačit s klasickým zákonem: jednou doprava, jednou doleva.

Asi proto se objevili lyžařští revolucionáři a asi proto se místo páru lyží objevila lyže jedna: monoski. Kdož ví, zítra se bude třeba pěstovat něco na způsob tandemu na lyžích.

Sníh už vůbec není tím jediným a nenahraditelným podložím k lyžovačce, protože jej doplňují umělé hmoty, umělé svahy, můstky, běžecké tratě. Lyžty už nepotřebují pevnou půdu pod nohama a budují se na pohybujičích se ledovcích, aby mohly zprostředkovat radost z jízdy letním lyžařům. Jiné se dokonce dají nosit v batohu. Jako poslední výkřik techniky v tomto

směru se v Alpách objevil jistý domácí kutil, kterého do kopce posunovala vrtule umístěná na zádech.

Mysleli jsme si, že lyžovačka a teplé oblečení s jágrovým spodním prádlem jsou naprosto nezbytní spojenci. Dnes se lyžuje v bikinách či monokinách a v Alpách se dokonce zformovala početná skupina z příslušníků hnutí Svobodná tělesná kultura, propagujících lyžařský sport způsobem „nahole i dole bez“. Podle zahraničních pramenů vyznávají „nahaté“ lyžování především mladí zajičkové.

Jistou obdobou zmíněného způsobu bude prý noční lyžování. Lyže opatřené reflektorem na špičce se už prý vyvíjejí.

Ale extrémní hranice lyžování zdaleka ještě není dosažena.

Kitzbühelský profesionální vůčiitel Karl Koller vidí budoucnost v tak zvaných „dábelských tratích“. Prostě dráhy s uměle postavenými překážkami a nástrahami. Jen pro vyvolené. Skoky přes jámy, skoky na můstcích. Tudy prý povede cesta k technickému zdokonalování. Ale taky cesta k tomu, aby se lyžování proměňovalo v podivanou. Tedy show na lyžích.

Do této kategorie patří častěji lyžařská akrobatika. Aby se frekventanti lyžařských škol nenudili, zařazují se třeba Flamingo, Charleston či Fuzzy a jiné znamenité technické kousky, reuel švihy, skoky, přeskoky. Akrobatika a krasojízda sklízí aplaus bariér a v Americe se dokonce udílejí tituly za tyhle kreace, a taky peníze.

Extrémní lyžování dobývá čtyřicetistupňové kuloáry horských velikánů, padesátistupňové, ba ještě strmější. Švýcarský lyžařský učitel Sylvain Saudan je jejich pionýrem: „Nejdříve cítím chvění v žaludku, ale jen do doby, než poprvé zapíchnu hůl. Pak neexistuje nic jiného než koncentrace. Dokud jsem v kuloáru, musím vítězit. Sjíždím proto, že mě jízda dává pocit uspokojení.“ Jediná chyba znamená smrt.

Na letním kilometru pod Matterhornem a nad Cervinií zapsal 25letý Ital Alessandri Cas-

Tudy jezdí Sylvain Saudan, tentokrát severním svahem Aiguille de Bionnasay

Lanovkou na Elbrus

První úsek lanovky na Elbrus je už v provozu. Vyšplhal se až do výšky 3000 metrů a měří 1750 m, odkud je krásný pohled na vrcholovou partii Elbrusu a na Baksanskou soutešku. Druhý úsek lanovky vyústí ve stanici „Mir“ a třetí až po „Útulek jedenáctí“. V celém úseku bude lanovka dlouhá přes šest kilometrů a cesta až na stanici „Útulek jedenáctí“ potrvá 22 minut.

-lin-

se světový rekord: 184,243 kilometru v hodině. Názory na tenhle extrém se různí. Schranz: „Při rychlosti 180 km jede smrt s člověkem.“ Fin Kalevi Hakkinen: „Je to nejsnažší cesta, jak se stát světovým rekordmanem.“

Japonec Juči Miara si vybral nejvyšší horu světa Everest k podobnému dobrodružství. S lyžemi na nohou a s brzdícím padáčkem za zády sjel z jižního sedla. Rychlost 150 km...

Ve Švýcarsku pozvedli lyžování k oblakům. S křídly na rukou létají čtitelé nadpozemského lyžařského sportu ve vzduchu jako kluzák nebo větroň.

Je tohle opravdu dosažená hranice nebo se k ní lyžařský sport opět jen přibližuje. Co bude dál?

Jeden moudrý pán řekl: „Lyžaři jsou zřejmě na to a proto, aby čím dál tím víc ztráceli půdu pod nohama.“

Nezní to špatně, co říkáte?

-nj- [podle časopisu SKI WELT]

Zájemcům o školení

Od 1. 1. 1973 vstoupila v platnost nová směrnice pro školení, doškolování a semináře JKTR (jednotná kvalifikace cvičitelů, trenérů a rozhodčích). Uchazeči musí prokázat lyžařskou praxi a být zárukou systematické činnosti v lyžařském hnutí. Každý vyplní předepsané formulář přihlášky a předloží jej zaměstnavateli k vyjádření. Musí mít zaplacený příspěvek. Pak odevzdá přihlášku k potvrzení výboru TJ a potom na OV ČTO. Okresní metodické rady se k přihlášeným vyjadřují, potvrzují správnost splněných podmínek a předají přihlášky příslušnému středisku školení, které akci zajišťuje. Při vyšších typech školení (trenéři II. tř., cvičitelé a rozhodčí I. a II. tř.) zasílají okresní lyžařské svazy přihlášky se svým doporučením Svazu lyžařů ČSR (opis Ústřední škole ČTO) a to nejpozději šest týdnů před akcí. Plán školení Svazu lyžařů ČSR:

5. až 12. II.: školení cvičitelů II. tř. — Harrachov, **únor:** školení trenérů klas. disc. III. tř. — Jablonec n. N. **5. až 11. III.:** doškolení cvičitelů I. tř. — Špindlerův Mlýn, **březen:** školení trenérů III. tř. sjezd — Jeseníky, **školení trenérů III. tř. klas. disc. — Jeseníky, 15. až 21. IV.:** školení cvičitelů I. tř. (1. běh) — Chopok, **15. až 21. IV.:** školení cvičitelů I. tř. (2. běh) — Chopok. -mar-

Zajímavosti ze zahraničí

Hank Tauber, dosavadní trenér sjezdařek USA, postoupil své místo Ron Sargentovi. Muže nadále trénuje Hans Peter Rohr.

Sportovkyně milují sex, už neplatí legenda o asexuálních atletkách. Sportující dívky nepatří prý k nejhezčím, ale smyslovou stránku lásky prožívají intenzivněji než jejich nesportující kolegyně. Lyžařky jsou řazeny na přední místo. K těmto závěrům se propracoval anglický lékař dr. Christian Pickard.

Dva rakouští horolezci Nairz a Margreiter sjeli z vrcholu hory Nevado de Copa (6173 m) v peruánských Andách. Je to první lyžařsky zdolaná hora v tomto horstvu. Na lyžích jeli až do výšky 4700 m.

Jako v pohádce nebo americkém filmu zní tento příběh: nejlepší španělská sjezdařka, velmi atraktivní a velmi bohatá Conchita Puigová z Barcelony se provdala za svého francouzského trenéra Rolanda Tisota.

Jocelyna Perillatová, mladá francouzská sjezdařka, se vzdala závodní činnosti. Oficiálně: ze zdravotních důvodů. Za kulisami se říká, že při sextestu „byl nalezen vlas v polévce“.

Walter Demel zůstane ještě v závodnické aktivitě, ačkoliv je mu už 37 let. Z běžeckého družstva žen NSR odešla Mrklasová definitivně a na rok Rothfussová.

Autoři snímků na obálce: K. Novák, A. Tóth, Mir. Hladík, grafika J. Kárníková, uvnitř listu: J. Beranovský, K. Novák, L. Linhart, J. Nejedlo.

To bych rád věděl, co chce s tímhle udělat za úspěch...

Kresba: F. Bacovský

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlps. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Pošovní novinářská služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. prosince 1972.

I tihle nejmenší čekají na cvičitele, kteří se ujmou jejich výcviku

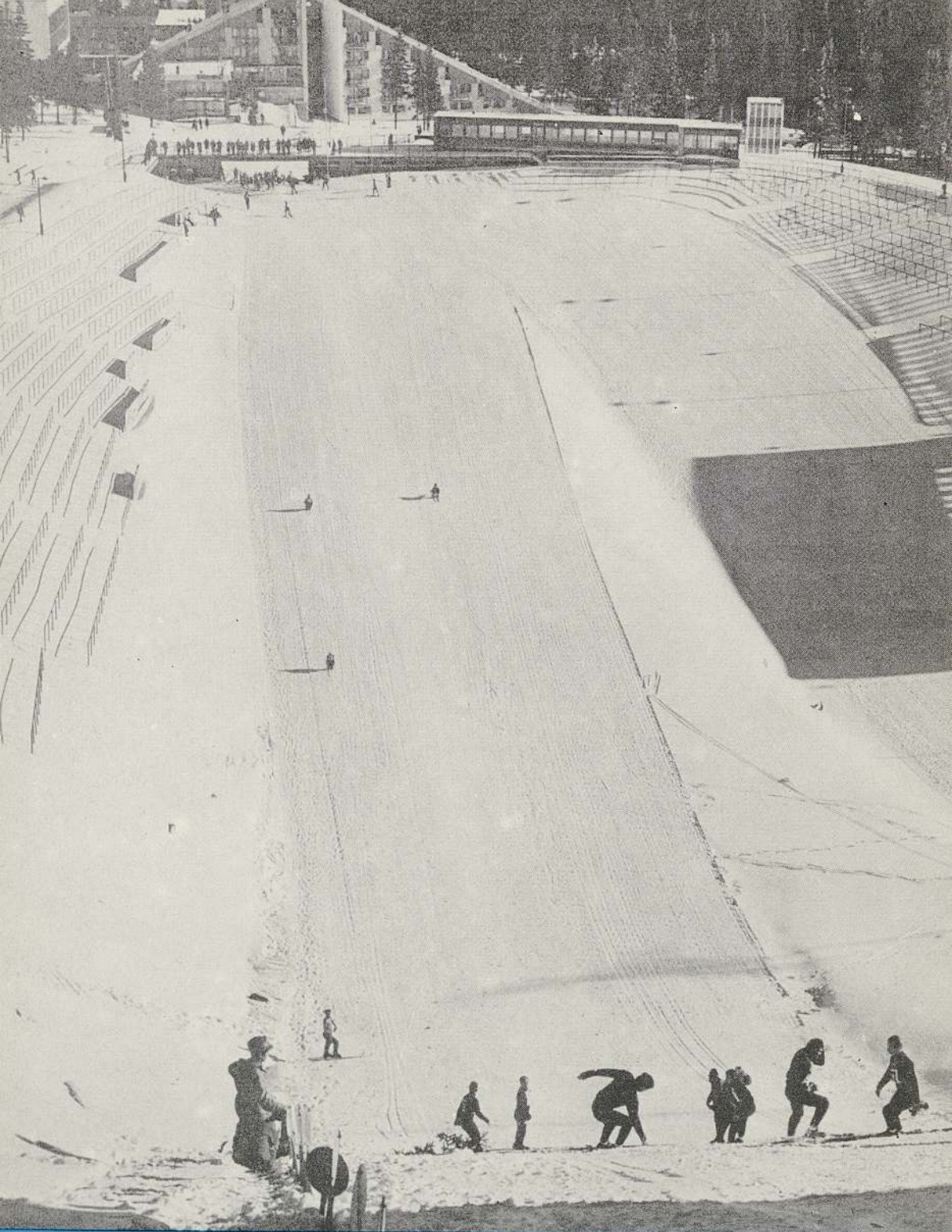
Lyžařství

ROČNÍK 59 ● ÚNOR 1973 ● Kčs 2,50

2

Höhnlovo skokanské umění zazářilo v Bischofshofenu

Areál snů na Štrbském plese čeká na svou příležitost

Z A Č Á T E K C E S T Y

Psal se 25. únor 1948. Den, kdy se dala do pohybu celá země, den, jenž určil směr vývoje společnosti, která se rozhodla jít cestou socialismu ke svým zítřkům. Milník, jeden z nejvýznamnějších v historii lidí, jejichž domovu se odvěky říká srdce Evropy.

Síly a páky, jež působily jako brzda socialistického vývoje, byly odstraněny a v nových tvarech i stylech se daly do služeb rozvoje společnosti, vyznávající socialistický způsob práce i života. Jako každé nevyzkoušené myšlenky draly se četné překážky do cesty budování socialismu v naší zemi.

Poznala je na svém těle také tělovýchova, která díky únorové společenskopolitické přeměně mohla nastoupit nový kurs vývoje a splnit požadavek své nejpokrokovější fronty, volající po organickém sjednocení všech tělovýchovných a sportovních činností. Sjednocená tělovýchova se však ukázala jako životaschopný organismus, z potíží, do nichž se občas dostávala, rostla její síla, postupem času nacházela stále správnější ideový a organizační tvar, překonala také kritická léta 1968 a 1969 a dnes, kdy oslavuje své pětadvacáté narozeniny, je tu znovu zdravá, silná a úspěšná.

V těsném spojení se socialistickými principy čs. tělovýchovy a sportu vedlo svůj dialog také

lyžařství. Probíráme-li jeho poslední, pětadvacet let trvající kapitolu, musí každý přiznat, že to byla éra, povznášející úroveň lyžařského sportu v naší vlasti na stále vyšší metu. Rostla se základna a zmožnělo soutěžení. V reprezentaci států zaznamenal lyžařský sport zejména v poslední době jasný krok kupředu. Není tu přiměřeného srovnání se žádným předcházejícím obdobím sedmdesátileté historie lyžařského sportu v naší vlasti, zamýšlíme-li se nad úspěchy čs. lyžařských reprezentantů a reprezentantek na světových či evropských soutěžích za oněch posledních 25 let. Neznámá to, že by dosavadní bilance vedla snad k nějakému sebeuspokojení. Naopak, víme, kde jsme ještě neodkryli všechny rezervy a kde se rýsují další perspektivy rozvoje lyžařského sportu, jež by měly být přiblíženy novými činy, novými úspěchy. Tam vede naše další snažení.

Jedno si však musíme dobře uvědomit: že 25. únor 1948 byl začátkem a že bez jeho existence bychom dnes nemohli nejen psát příznivý závěrečný účet 25 lyžařských let, nýbrž ani kout smělé plány o tom, jak lyžařský sport v socialistickém Československu dostat ještě na vyšší kvalitu ve špičkovém i masovém projevu. V tom je dědictví února zcela jedinečné a velké.

-ne-

V z o r n á š k o l a n a l y ž í c h

Mám před sebou zprávu, autorsky podepsanou Janem Lukešem a ing. J. Šanderou. To jsou dva Liberečtí. Ta zpráva hovoří o splněných závazcích lyžařské školy TJ Ještěd Liberec, jejíž cvičitelé se přihlásili do soutěže o vzorný kolektiv ČTO II. stupně. Závazků je dohromady šestnáct. Podívejme se na některé z nich:

Zabezpečíme předzávodní výcvik sportovně talentované mládeže ve sjezdových a běžec-kých disciplínách za účelem umožnění pozdějšího výběru a doplňování závodnických kádřů v obou závodních disciplínách novými mladými závodníky pro lyžařský oddíl TJ Ještěd, a to v počtu nejméně 50 cvičenců.

Splněno v tomto rozsahu: 60 žáků ve sjezdu a 23 žáků v běhu, tj. celkem 83 žáků. Kromě toho jsme uskutečnili před novou sezónou v nadplánu asi 20 tréninkových lekcí na suchu s určováním testů pro správný výběr v nové sezóně 1972—73.

Získáme pro lyžařskou školu naší TJ 10 nových pomocných cvičitelů, kterým zajistíme v

průběhu této sezóny získání kvalifikace cvičitelů 3. třídy.

Získáno bylo 20 nových cvičitelů 3. tř., kteří byli vyškoleni na náklady lyžařské školy TJ Ještěd Liberec.

Zabezpečíme pro celý okres Liberec podle požadavku okresního svazu lyžařů školení nových zájemců o získání kvalifikace lyžařského cvičitele 3. třídy (zejména pro TJ Slavie VŠST Liberec a TJ Jiskra Textilana Liberec).

Pro ostatní oddíly okresu Liberec jsme zajistili vyškolení dalších 4 lyžařských cvičitelů 3. tř., a to na náklady lyžařské školy TJ Ještěd, neboť OV ČTO Liberec neměl plánovány prostředky na úhradu těchto nákladů.

Zabezpečíme správný politicko-výchovný vliv lyžařských cvičitelů na švřeň cvičence zejména z řad mládeže a dětí, a to svým osobním příkladem a výchovou k dobrovolné kázní, plnění svých občanských a školních povinností, k vzájemné úctě k občanům a k sobě navzájem.

Úloha cvičitelů v politicko-výchovném působení byla chápána jako prvořadý úkol vedle budovatelského úsilí a proto byla tato činnost prováděna a rozvíjena systematicky při pravidelném styku cvičitele s cvičenci. Tato činnost byla ovšem prováděna diferencovaně s přihlédnutím k věku, fyzické a duševní vyspělosti cvičenců.

Při výcviku dětí předškolního věku byla výchova při výcviku prováděna takovým způsobem, aby si děti tento ušlechtilý zimní sport oblíbily natrvalo, získaly lásku ke sportu a proto i výcvik, zaměřený více na zvyšování obratnosti, byl prováděn

zábavnou formou a zpestřováním hrami a drobnými soutěžemi v pohyblivosti. Z výcviku v lyžování získaly děti základní prvky lyžařské techniky pro umožnění bezpečného sjíždění mírných svahů s nácvikem základních obrátů za jízdy a s umožněním snižování rychlosti podle povahy terénu a zastavení před překážkou. Přitom byly přiměřeně zdůrazňovány zásady správných vztahů k rodičům, občanům, cvičitelům a k dětem navzájem.

U dětí školního věku byla již větší náročnost jak v technickém výcviku, tak i ve výchově morálních vlastností pro chápání jejich povinností ve škole, správného vztahu k rodičům a občanům, k uvědomělé kázní ve škole; při výcviku a při všech příležitostech byla zdůrazňována láska k vlasti, k ochraně národního majetku a podobně.

U starších dětí se školní docházkou a u dospívající mládeže byla kromě dříve uvedených vlastností připomínána ještě výchova k poměru k práci a k výsledkům práce ostatních občanů, dospívající mládež byla uvědomována o současném politickém dění ve státě a ve světě, o úsilí národů bratrských zemí o zachování světového míru a o možnostech a povinnostech, jak můžeme každý podle svých schopností a sil kladnou

prací přispívat ve světovém zápolení k tomu, chceme-li světu dokázat přednosti našeho socialistického způsobu života.

Odpracujeme bezplatně při výcviku mládeže a dospělých, při pomoci organizátorům mistrovství ČSSR, při organizování soutěže o Ještědskou vložku a na výstavbě zimního střediska Ještěd 3000 hodin.

Závazek byl splněn odpracováním 5138 brigád. hodin.

Navážeme spolupráci s komisí mládeže a se školskou komisí MěstNV v Liberci a s ředitelstvím některých ZDŠ v Liberci za účelem zajištění dalšího bezplatného základního výcviku dětem, zajímajícím se o tento sport.

Dobrá věc se podařila

Zasedání XV. pléna ÚV ČSTV postavilo do popředí zájmu tělovýchovné organizace mj. i potřebu masového rozvoje tělovýchovy, získávání mladých lidí a péči o žactvo. Tyto tendence se objevily ve „Zprávě SLČSR o současném stavu a dalším rozvoji lyžování v ČSR“ i v plánu činnosti Svazu lyžařů České socialistické republiky na r. 1973, kde je v konkrétních úkolech uloženo vypracovat návrh přitažlivé a hodnotné soutěže pro mládež, jejíž formy by odpovídaly jejím zájmům, a uskutečnit i branné soutěže pro nejširší vrstvy lyžařů.

S realizací těchto plánů začali lyžaři-běžci již na podzim minulého roku. Běžecký úsek SLČSR vypsal pro mládež „náborové běhy mládeže s brannými prvky“. Pořádaly je oddíly a okresní a krajské lyžařské svazy a závody vyústily v celonárodní finále.

Účelem soutěže bylo rozšíření masové základny sportující mládeže a zvýšení její fyzické zdatnosti. Tratě běhů byly voleny z branného hlediska členité s přírodními překážkami a s terénem pro aplikaci branných prvků (např. hod granátem).

Pro nejlepší chlapce a děvča-

ta, kteří se v závodech umístili na předních místech, bylo uspořádáno celonárodní finále — utkání 18členných družstev krajských svazů lyžařů z Čech a Moravy v kategorii starších žáků a mladšího a staršího dorostu.

Na Mísečkách se tedy sešli vybraní mladí závodníci, aby si při nástupu do nové sezóny změnili svou vřestranou zdatnost a spolu s trenéry si ověřili, jak jsou připraveni na další závody roku 1973. Sněhové podmínky nebyly v těch dnech poloviny prosince nijak příznivé a střídavý zmrzlý sníh kladl velké nároky na závodníky. Všechno však vynahradilo klidné počasí a sluncem ozářené hřebeny Krkonoš. Slunce zahřívalo závodníky v prvním dnu, kdy

Přes nedostatek sněhu v bezprostředním okolí Liberce byla instruktáž provedena pro děti ZDS v Liberci, Lesní ulice.

Navážeme styk se ZO SSM, kterým umožníme výcvik v lyžování, členům jen za úhradu a používání lyžařského vleku.

Nabídlí jsme pomoc všem ZO SSM v Liberci, byla však zatím využita jen v menší míře. OV SSM neprojevil tehdy větší zájem o nabídnutou spolupráci.

Získáme nové aktivní členy TJ Ještěd Liberec v počtu nejméně 25 členů z řad mládeže a dospělých.

Získali jsme 35 nových členů z řad mládeže a dospělých.

Zabezpečíme dokumentaci o činnosti našeho soutěžícího kolektivu, sledování plnění závazků jednotlivých členů kolektivu a po uplynutí roku podáme konečnou zprávu o splnění závazků na OV ČTO Liberec prostřednictvím lyžařského oddílu a TJ režijských nákladů za osvětlení Ještěd Liberec.

Dokumentace je zajišťována kronikou lyžařské školy, sledování plnění závazků jednotlivých členů bylo prováděno průběžně a členové kolektivu byli s tímto seznamováni.

A toto píše Liberečané v závěru zprávy: „Soutěžící kolek-

tiv splnil tedy náročný a hodnotný závazek a uchází se o příznání titulu vzorného kolektivu II. stupně. Kolektiv dokumentoval svou politickou uvědomělost jak svou angažovaností při politickovýchovném působení ve styku s dětmi, mládeží a občany při výcviku, tak zejména svou nezměrnou pracovní aktivitou při výstavbě zimního střediska Ještěd, kde ve spolupráci s dalšími obětavými funkcionáři TJ Ještěd odvedli hodnotné dílo, takže lze předpokládat, že za krátkou dobu bude vybudováno na svazích ještědského hřebenu také lyžařské středisko, které snese na naše poměry nejprísrnější měřítko a umožní tak naši mládeži i pracujícím Liberce a blízkého i vzdáleného okolí provozování tohoto ušlechtilého sportu, sloužícího k radostnému vyžití a rekreaci a upevňování zdraví a regeneraci sil, nutných k zdárnému plnění pracovních úkolů na pracovištích, ve školách apod. Dalšími pracovními závazky lyžařských cvičitelů, funkcionářů a členů TJ Ještěd Liberec bude v krátké době vybudován areál zdraví, který bude moci sloužit jako vzor ostatním lyžařským oddílům v naší krásné vlasti.“

Co dodat k sympatické liberecké zprávě? Snad poděkovat všem těm, kdož stojí za jejími

větami, poděkovat za všechno to nezdočné nadšení a lásku k věci. Ta jejich lyžařská škola je ostatně československým unikátem. Kdybyste snad někde nevěděli, jak napřít správným směrem sílu, spočívající ve cvičitelích, přijďte do Liberce a uvidíte dokonalou propracovanou stavbu s názvem lyžařská škola TJ Ještěd. Ta škola trvá už skoro dvacet let a popřela uznávané pravidlo každého spolkoého života: že se po prvním nadšení dostavuje ochabnutí. Ne, v Liberci nepoznali zastavení, naopak škola roste do velikosti a krásy. Opravdu, její příklad by měl inspirovat...

O tom, že za svou práci stannuli cvičitelé liberecké lyžařské školy mezi těmi, jimž byl udělen titul „Vzorný kolektiv“, nemusím snad ani podávat zprávu. Je to samozřejmě, stejně jako zjištění, že do dalšího ročníku soutěžení vstupují s ještě náročnějšími závazky.

Autoři snímků na obálce: K. Novák, D. Richter, L. Linhart, J. Trejbal, Sitenský, uvnitř listu: M. Hladík, L. Zacharides, Z. Holáčka, J. Trousil, ČTK, J. Urbanovič.

probřhali tratě od 2 do 10 km i druhý den, kdy byly na programu štafety.

Závody našich nejmladších lyžařských talentů-běžců splnily svůj účel a vedoucí krajských výprav spolu s trenéry se v závěrečném hodnocení vyslovili pro pokračování závodů i s vyvrcholením v celonárodním finále.

Žákyně — 2 km: 1. Matoušová Zuzana, Sokol H. Branná (VČ) 7,59,3 min., 2. Nesvadbová Šárka, Jiskra Mšeno (SČ) 8,17,3, 3. Fleková Vladěna, Jiskra Mšeno (SČ) 8,21,8. **Žáci — 3 km:** 1. Georgiev Michal, TJ ŽDAS Žďár (JM) 12,27,7, 2. Šimon Pavel, Sokol N. Město (JM) 12,56,7, 3. Novotný Radek, Univ. Brno (JM) 13,09,9. **Dorostenky ml. —**

3 km: 1. Šimůnková Jana, Sokol H. Branná (VČ) 11,44,4, 2. Pohlavá Mírka, Spartak Pollice (VČ) 12,20,2, 3. Grossová Frant., Sp. Pollice (VČ) 12,25,4. **Dorostenčí ml. — 5 km:** 1. Skalník Josef, Sokol N. Město (JM) 20,29,7, 2. Flek Miroslav, Jiskra Mšeno (SČ) 21,00,4, 3. Fojtášek Vlad., TJ Rožnov (SM) 21,03,3. **Dorostenky st. — 5 km:** 1. Šířová Eva, Sokol H. Branná (VČ) 24,31,1, 2. Mikšlová Věra, Sokol N. Město (JM) 24,39,9, 3. Bočková Jitka, Slovan K. Vary (ZČ) 26,44,4. **Dorostenčí st. — 10 km:**

1. Zemín Vladimír, Jiskra Mšeno (SČ) 38,56,3, 2. Kasal Mirek, Jiskra Mšeno (SČ) 40,10,4, 3. Bárta Milan, Spartak Vrchlabí (VČ) 40,21,3.

Výsledky druhého dne — zá-

vody štafet — žákyně 3X1 km:

1. Západočeský kraj - celkový čas 18,33,6 min., **žáci 3X2 km:** 1. Jihomoravský kraj 26,45,9, **dorostenky ml. 3X2 km:** 1. Východočeský kraj 24,45,6, **dorostenčí ml. 3X3 km:** 1. Severočeský kraj 32,34,3, **dorostenky st. 3X3 km:** 1. Východočeský kraj 36,27,4, **dorostenčí st. 3X5 km:** 1. Východočeský kraj 56,11,6.

Celkové hodnocení krajských družstev: 1. Jihomoravský kraj - celkem získaných bodů 1106, 2. Severomoravský kraj - bodů 775, 3. Západočeský kraj - bodů 756, 4. Severočeský kraj - bodů 751, 5. Východočeský kraj - bodů 679, 6. Jihočeský kraj - bodů 618, 7. MV Praha - bodů 531, 8. Středočeský kraj - bodů 308. **FR. TÁBORSKÝ**

Co nového ve sjezdovém sportu ?

Jak známo, schválil kongres FIS, konaný v roce 1971 v Opatiji, některé změny pravidel Mezinárodního soutěžního řádu (MSŘ). Novelizovaný MSŘ byl vydán z jara 1972, a to v separátech II—IV (II běh a závod sdružený, III skok a závod sdružený, IV sjezdové závody). Texty se po jazykové stránce příliš nepovedly. Jednotlivá vydání (franc., angl. a něm.) vykazovala ve vzájemném srovnání odchylky, které v některých případech připouštěly i rozdílný výklad pravidla. Proto musely být přepracovány a vydání v jednotlivých jazycích musela být uvedena na společného jmenovatele.

Záhy z jara generální tajemník Československého lyžařského svazu Zdeněk Tamele pohotově zorganizoval malý kolektiv odborníků, který naše Pravidla lyžařských závodů přizpůsobil nové situaci. Stalo se tak vydáním doplňku k Pravidlům lyžařských závodů z roku 1967. Dodatek byl schválen předsednictvem Československého svazu lyžařů dne 25. května 1972 a platí od 1. října 1972. S jeho obsahem byl obeznámen široký aktiv lyžařských rozhodčích po celé republice na doškolovacích seminářích na podzim 1972.

FIS dosud nevdala velmi obsáhlou I. část MSŘ, obsahující jednak stanovy federace a pak celou škálu pravidel pro jednotlivé druhy soutěží, počínaje MS a OH přes Evropské mistrovství juniorů v klasických a alpských disciplínách, Světový a Evropský pohár sjezdařů a řadu dalších soutěží až po mezinárodní žákovské závody. Projednáním I. části MSŘ se velmi pravděpodobně bude zabývat kongres na Kypru začátkem června příštího roku.

Až potud je lyžařská veřejnost dobře informována o všem, co je v lyžařských pravidlech nového. Obecně se dá říci, že v technické části se naše Pravidla lyžařských závodů s malými výjimkami, např. předpisu o slalomu a obřím slalomu o jedné brankové tyči nebo předpisu o rychlostních závodech (km lancé) apod., v maximální míře přiblížila MSŘ. Méně je lyžařská veřejnost informována o předstávách federace na vývoj lyžařského sportu do budoucna. Např. z jednání předsednictva FIS a technických komisí ve Sv. Mořici v září 1972

se světová lyžařská veřejnost prakticky nedozvěděla nic víc, než termínové listiny pro Světový a Evropský pohár sjezdařů na běžnou sezónu, přestože právě sjezdová a slalomová komise (S/S komise) přijala některé zásadní změny na úseku závodního sjezdového sportu. Na tyto změny, schválené předsednictvem FIS, bych chtěl ve zhuštěné a zcela stručné formě poukázat.

Jednou z nejdůležitějších změn je zrušení kvalifikačního slalomu na MS a OH. Tato otázka, jak známo, byla předmětem dlouholetého sporu mezi FIS a špičkovými sjezdaři světa, který na MS ve Val Gardena-Gröden v roce 1970 vyústil v „povstání“ 26 závodníků první a druhé skupiny, kteří v dopise, adresovaném federaci odmítli se kvalifikace zúčastnit. FIS tenkrát nekapitulovala a kvalifikační slalom prosadila. Všichni závodníci I. a II. skupiny se také kvalifikovali. Rovněž v Sapporu se jel kvalifikační slalom. Došlo při něm k několika zraněním a Augert se zranil tak vážně, že příští den nemohl nastoupit do finalové jízd. Nebylo protestů, ale myšlenka na zrušení kvalifikačního slalomu zřejmě dozrála.

Pro slalom bylo dále přijato usnesení o zkušebním zavedení tzv. Bibbo-systému s úspěchem vyzkoušeného v obřím slalomu. Ide o známé pravidlo, že v druhém kole startují závodníci I. skupiny v obráceném pořadí vylosování a ostatní závodníci, bez ohledu na skupinu, v pořadí časů, docílených v prvním kole. Obdobně, jako v obřím slalomu v uplynulé sezóně, musí být nové pravidlo nejdříve vy-

Sochorovi patřil nástup do sezóny Evropského poháru sjezdařů

zkoušeno, přičemž zkouška nesmí být prováděna na závodech Světového nebo Evropského poháru, nýbrž na 5 určených mezinárodních závodech FIS (Kanada, USA, Francie, Rakousko, NSR).

V obřím slalomu rozhodla S/S komise vyzkoušet dva „zlepšovací“ návrhy Bibbo-systému. První z nich, návrh Heinze Krecka (NSR), spočívá v tom, že v druhém kole jedou všichni závodníci, tedy i závodníci I. skupiny, v pořadí časů, docílených v prvním kole. Švéd Bibbo Nordenkjöld navrhuje, aby všichni závodníci startovali v druhém kole v pořadí časů, docílených v prvním kole, avšak první aby startoval jako pátý, druhý jako čtvrtý, třetí jako třetí, druhý jako čtvrtý, první jako pátý, šestý jako šestý atd. Tedy obdoba alpské kombinace. Kolem obou návrhů byla rušná debata, ve které zejména R. Faure, předseda S/S komise, se stavěl proti oběma návrhům. Namítal zejména, že návrhy negují vlastní smysl Bibbo-systému, tj. odstranit handicap, vzešlý z vylosování v prvním kole. Návrhy však byly schváleny a

oba systémy budou vyzkoušeny na čtyřech závodech FIS letošní sezóny. Konečné slovo pak řekne kongres FIS.

Ve Sv. Mořici bylo dále rozhodnuto, že obří slalom žen na MS 74 se pojede jednokolově, přestože se některé vazby vyzvolavaly pro dvě kola.

Ve sjezdové soutěži Světového poháru byla zrušena výhoda o zvýšeném počtu závodníků pořadajícího svazu. Jen v USA, Kanadě a v Japonsku smějí pořadatelé naplnit startovní počty v případě slabé účasti závodníků z Evropy. Redukovány byly pro evropské závodníky také počty účastníků na závodech FIS v Austrálii a v Jižní Americe.

Nově se na jednacích scéně objevily tzv. „otevřené soutěže“. Tato soutěž, nazvaná „Grand Prix Paralele“, byla předsednictvem FIS plánovaná již pro sezónu 1971–72, nebyla však provedena. Dnes se FIS k myšlence vrací, i když v poněkud obměněné formě. Podle představ Marca Hodlera, pres. FIS, půjde přece jen o paralelní slalom, ale nikoliv pro závodníky jednotlivce, nýbrž pro tříčlenná družstva. V soutěžním systému by šlo o dobu Davis Cupu, s malými družstvy (1 profesionál, 1 FIS amatér-muž, 1 FIS amatér-žena). V závodě by se jednotliví členové družstev střetli se svými srovnatelnými protivníky, profesionál s profesionálem apod., a to ve slalomu a v obřím slalomu. Bylo rozhodnuto závod vyzkoušet v letošní sezóně a k prvému střetnutí pozvat závodníky alpských zemí. Byla stanovena místa pro čtvrt- a semifinálové střetnutí, finále soutěže bude provedeno v Madonna di Campiglio. Návrh soutěže v S/S komisi neprošel bez námitek, především alpských zemí (Rak., NSR, Francie), ale i USA. Nejasná se zatím zdá být i otázka slučitelnosti závodu s platnými pravidly MSŘ. Neznámé je také stanovisko MOV, vždyť jde o společné závody amatérů a profesionálů, i když ne v bezprostředním vzájemném soutěžení, ovšem výsledek závodu má být určován součtem bodů, získaných jednotlivými členy každého družstva.

Zástupci alpských zemí a USA odmítají „otevřené soutěže“, prohlásili však, že se postaví za rozhodnutí FIS, které v této komplikované otázce učiní. Stojí na stanovisku, že FIS je a musí zůstat orgánem, odpovědným za vývoj lyžařského sportu v měřítku světovém, včetně lyžování profesionálního.

Vývoj sjezdového sportu se tedy nezastavil a neztratil nic na svém bouřlivém charakteru. Nepřekvapuje proto, že se v řadách pracovníků FIS rodí stále nové a nové myšlenky, jak tento vývoj zvládnout a jak jej svést do správného řečiště.

Dr. O. KULHÁNEK

Věda kolem skokanů

Výzkum a věda chodí dnes se sportem ruku v ruce. Zdá se už nemyslitelné, aby do vrcholného výkonu neměly co říci vědecké poznatky. Protože sportovcův výkon koketuje s hranicemi lidských možností, musí mu páni lékaři, psychologové, inženýři a neví, jací to ještě znamenití odborníci říkat, kde ještě zůstávají nevyužité rezervy, aby se k onomu ideálnímu výkonnostnímu vrcholu pracoval. Rezervy jsou v závodníkovi, v nářadí, s nímž zachází, v technice, taktice.

Na pořad dne se dostalo také vědecké bádání ve skokan-

ské disciplíně. Kde kdo výzkumníci. Slyšeli jsme o Japoncích, toužících odhalit všechny závoje odrazu na můstku i letu vzduchem, na vysokou úroveň dovádějí výzkum v Sovětském svazu a samozřejmě v NDR. Ale zdá se, že všude se dali inspirovat vědeckým bádáním ve Švýcarsku, kde začali vůbec jako první ve světě měřit závislosti mezi nájezdovou rychlostí a konečným efektem skoku a kde přišel na svět pověstný Straumannův skokanský institut jako speciální pracoviště leteckých závodů v Emmenu. Letecký tunel, sloužící k hledání správného nájezdového postave-

ní skokana a aerodynamických zákonitostí v průběhu letové fáze, se stal jeho nejzavídnějším zařízením.

Takhle to — podle ústního podání Mildy Bělonožníka, člena skokanské komise FIS, který z titulu své funkce dostal pozvání navštívit institut — vypadá, když se v tunelu pracuje. Skokan je zavěšený ve vzduchu pomocí různých lan a začne na něj působit proud vzduchu, odpovídající rychlosti při letu vzduchem na lyžích. Pěkně si tam visí a hledá si nejvhodnější úhel těla a lyží. Zahleděné jsou na něho kamery zepředu a ze strany, má možnost se sám vidět na bočních obrazovkách, ale pozoruje ho v kabině taky trenér, který má k dispozici nejen monitory, ale i elektronické počítače, jež mu poskytnou naprosto přesné údaje o tom, která poloha je v různé fázi letu nejvhodnější a nejvýhodnější. Ideálem není jen dokonalé postavení podle požadavků aerodynamiky, v potaz se musí brát také odporová složka vzduchu, neboť umožňuje vzlet skokana po odrazu, nabrat výšku a skočit tudíž daleko. Dokonalou normu pro let tvoří tedy respekt k oběma složkám. Jejich vzájemný poměr se udává v takzvaném „kluzném úhlu“. A tohle dokázali ve vzduchovém kanálu přesně určit. Zvlášť svědomitě to činili na Walteru Steinerovi, o němž se říká, že jeho zlatá medaile z prvního mistrovství světa v letech na lyžích a stříbrná z olympijského Sappora začaly právě tady v emenském vzduchovém kanálu. Vklad vědy rozmnožil sympatický Švýcar vlastním talentem a vlastní pilí.

Sympaticky se musí ocenit nabídka ze Švýcarska, aby služeb Straumannova institutu využili skokani z dalších států, a taky to, že značnou část poznatků dali k dispozici ostatnímu světu. To se týká například velmi důležitého zjištění, že receptura na to, jak má vypadat správné postavení skokana při letové fázi, není v žádném případě nějaký všelék nebo šablona, že nelze ordinovat jednotně, že stejná medicína neplatí pro vysokého skokana jako pro malého, že se musí naopak respektovat jeho exteriér, jeho

typ. Naprostý ohled k závodníkově osobnosti se stal zlatým pravidlem ve skokanské disciplíně a přenáší se vůbec na celý systém jeho přípravy. Lze říci, že Straumannův institut byl vlastně na začátku individualizace tréninku skokana. Ale odtud přišel také pokyn, aby se urychleně začal předělávat tvar špiček skokanských lyží. Nikoliv ohnuté, nýbrž značně ploché špičky se staly potřebou skokanského dnešku. Zjistilo se taky, že oblečení skokanovo nemá být hladké, ale že je daleko výhodnější, je-li dres závodníků zvrásněn na některém místě, nejlépe na rukávu.

Pohostinství ve vzduchovém kanálu nabízeli v Emmenu také našim skokanům, ale protože se taxa pohybovala kolem 3000 švýcarských franků, nabídku jsme odmítli. K tomu Milda Bělonožník: „Šetřili jsme na nesprávném místě. Minuta ve vzduchovém kanálu vydá za 50 tréninkových skoků. Ve Straumannově institutu to dělají opravdu na úrovni. Počítám, že brzy si podobné výzkumné pracoviště pořídí v Japonsku, SSSR

nebo NDR, pokud je už nemají. U nás by pobyt v leteckém tunelu stál 280 000 Kčs, jak jsem se předběžně informoval. Ve Švýcarsku se další fáze výzkumu soustředí na zkoumání odrazu a po něm přicházející vzletové fáze. Chtějí postavit další tunel a v něm instalovat odrazový stůl, jenž by se po ukončeném odrazu sklápěl. Předpokládá se, že poznatky z tohoto výzkumu budou prospěšné také pro stavitele můstků a že mohou přinést určité změny v názoru na sklon odrazového stolu.“

Náš československý výzkum, uskutečňovaný zatím více méně mezní obětavostí a nadšením dvojice dr. Novosada a Vaverky z Olomouce, se soustřeďoval — jak ostatně také informoval článek v Lyžařství č. 12 — na měření odrazové síly skokana v přípravném období. Získali obraz odrazové schopnosti světové špičky a mohou jej srovnávat s čs. reprezentanty. Srovnání je pro nás příznivé. Nyní se oba autoři zaměří na vylepšení svého měřicího systému.

-nj-

Bischofshofen zachraňoval

Podle osvědčeného přísloví „konec dobrý — všechno dobré“ bychom se mohli domnívat, že letošní 21. ročník Intersportturné potvrdil dobré jméno čs. skokanské školy. Bischofshofen jako cílová stanice napravila, pravda, pověst pošramocenou na předcházejících zastávkách, ale neopravňuje ve věře, že je všechno „all right“ v našem skokanském družstvu. Mistry jsme se nestali — ti jsou dnes ve světě jediní a jmenují se reprezentanti NDR, jimž ve výsledkové listině patřila včetně prvního a druhého ještě další tři místa v první dekádě. Můžeme tvrdit, že do mistrů dorůstáme? Věřit musíme, ale zdaleka to však ještě není jistota, za kterou bychom mohli položit ruku do ohně. Nebo že bychom z „mistrů“ už vyrostli?

Říká se, že letošní turné bylo chudší na obdivuhodné výkony. Jistě to souvisí se startovním polem, sestaveným podle receptu: k několika výjimečným, někdy už trochu stárnoucím borcům, přidej několik mladíčků, aby si tady přibrousili křídla k rozletu. Letošní účast rozvinula tuhle politiku do hloubky. Lze dokonce hovořit o určitém přelomu v názoru, komu svěřit reprezentaci. V mnohých zemích nastalo loučení s těmi, co mají zenit za sebou. Letošní 4 můstky tedy patřily mládí. Reprezentace hledají příští tvář. Zkouší se. Proto bylo turné

1972—1973 do značné míry školou vyzrávání a vyznávalo tudíž kvality jakéhosi středu. Ostatní svět začal ve velkém kopírovat příklad NDR, která tehle „vývozní program“ dělá už několik let, a zejména na Intersportturné. Takhle se vyváděli Aschenbachové, Wosipivové, Glassové, Kampfové a Dannebergové na zkušenou. Teď je tu ovoce, a v záloze jsou připraveni určitě další mladíčkové. Brzy začínají, ale brzy odcházejí. Někdo považuje recept NDR za plus, jiný za minus. Já věřím v cílevědomou prospěšnost takového programu, a zdá se

mi, že omlazovací politiku v našem družstvu děláme stále ještě příliš opatrnicky.

OBERSTDORF

1. Schmidt 237,0 (102,5+105), 2. Aschenbach 233,5 (101,5+106), 3. Glass (všichni NDR) 226,2, 4. Schmid (Švýc.) 220,3 (101,5+98), 5. Wolf (NDR) 215,5 (96+101,5), 6. Höhn (ČSSR), 215,0 (96+99), 7. Kampf (NDR) 210,1 (92+99,5), 8. Bachler (Rak.) 208,7 (96+97), 9. Rautionaho (Fin.) 208,4 (92,5+98,5), 10. Grosche (NSR) 205,4 (95,5+95,5), 11. Wosipiwo (NDR) 205,1 (92+97), 12. Me-sec (Jug.) 198,6 (95+94), 13. Kalinin (SSSR) 198,2 (92,5+90,5), 14. Nordgren (Švéd.) 198,1 (96,5+93,5), 15. Eckstein (NDR) 196,3 (91,5+93) a Prydz (Nor.) 196,3 (91+91), 17. Bočkov (SSSR) 196,2 (98,5+102) s pádem, 18. Zehnder (Švýc.) 195,7 (93+90), 19. Steiner (Švýc.) 195,5 (97+98), 20. Itagaki (Jap.) 195,0 (92,5+90). Umístění dalších čs. závodníků: 23. L. Divila 192,1 (90+94), 29. Škoda 184,9 (90+91), 38. Hubač 174 (87,5+85), 46. Doležal 165,8 (83+86,5), 49. Liďák 164,4 (88+98 s pádem), 55. Kodejška 162,4 (93 s pádem+ 90,5), 59. Sláma 156,7 (83,5+82).

GARMISCH-PARTENKIRCHEN

1. Schmidt 229,1 (89,5—91,5), 2. Kampf (oba NDR) 222,4 (89+89), 3. Liďák (ČSSR) 217,3 (89+90), 4. Wolf 216,8 (82+87), 5. Danneberg 215,0 (90+87), 6. Glass (všichni NDR) 214,6 (89,5+86,5), 7. Steiner (Švýc.) 214,5 (89+85,5), 8. Bočkov (SSSR) 212,7 (86+86,5), 9. Itagaki (Jap.) 209,5 (85,5+84), 10. Fortuna (Pol.) 208,4 (90+85,5), 11. Aschenbach (NDR) 207,8 (87,5+84), 12. Schmid (Švýc.) 207,7 (87,5+85), 13. Škoda (ČSSR) 207,6 (87+86,5), 14. Ruotsalainen 206,5 (85+84,5), 15. Rautionaho 205,5 (85+84,5), a Käyhko (všichni Fin.) 205,5 (87,5+84,4), 16. Höhn (ČSSR) 205,2 (86+81,5). Umístění dalších čs. reprezentantů: 20. Kodejška 203,7 (86+84), 22. Hubač 201,8 (85+83,5), 34. Doležal 196,9 (84+84), 36. Divila 196,3 (86+80,5). Sláma odstoupil pro zranění ze soutěže.

Jaromír Liďák má možnosti pokračovat ve skokanských úspěších starší generace

INNSBRUCK

1. Bočkov 231,9 (89+90), 2. R. Schmidt 228,9 (88+91), 3. Aschenbach 224,4 (86+88), 4. Steiner 221,5 (84+89), 5. Schmid 216,7 (86,5+87), 6. Kasaja 214,8 (83+87), 7. Käyhko 212,1 (83,5+86), 8. Pawlusiak a Wolf, oba 210,6 (81, 86 - 83,5, 86), 10. Itagaki 209,6 (81+86), 11. Schwabl (Rak.) 208,6 (82+85), 12. Höhn 204,1 (81+83,5), 13. Danneberg 202,0 (80+85,5), 14. Bachler 201,8 (82,5+72,5), 15. Rautionaho 201,7 (81+82,5). Umístění dalších čs. reprezentantů: 16. Divila 201,7 (83+83), 18. Doležal 198,7 (80+83,5), 19. Kodejška 198,5 (80+83), 23. Hubač 196,0 (77+86), 24. Liďák 195,4 (82+82), 29. Škoda 190,9 (77,5+84).

BISCHOFSHOFEN

1. Höhn 234,6 (101+101), 2. Bočkov 233,4 (100+101,5), 3. Aschenbach 231,8 (99,5+100,5), 4. Liďák 231,2 (101,5+102), 5. Itagaki 230,7 (99+99,5), 6. Danneberg 229,8 (101,5+101), 7. Kodejška 225,1 (97+100), 8. Steiner 224,3 (98+99,5), 9. Wolf 223,2 (97,5+101), 10. Bachler

222,7 (99+97), 11. H. Schmidt 222,5 (95,5+102,5), 12. R. Schmidt 219,4 (99+95), 13. Smirnov 217,1 (97,5+97), 14. Divila 214,8 (96+96,5), 15. Ruotsalainen 214,2 (97,5+96). Umístění dalších čs. reprezentantů: 18. Škoda 211,0 (94+99), 24. Hubač 207,8 (94+96), 28. Doležal 203,1 (92+95).

Konečné pořadí jednotlivců:

1. R. Schmidt 913,9, 2. Aschenbach 897,5, 3. Bočkov 874,2, 4. Schmid 967,2, 5. Wolf 866,1, 6. Höhn 858,9, 7. Steiner 855,8, 8. Glass 846,2, 9. Itagaki 844,8, 10. Danneberg 841,4, 11. Kampf 837,2, 12. Bachler 831,5, 13. Rautionaho 808,9, 14. Liďák 808,3, 15. Divila 804,9, 16. Zehnder 801,9, 17. Eckstein 800,1, 18. Fortuna 797,0, 19. Kasaja 795,1, 20. Škoda 794,4..., 23. Kodejška 789,7, 24. Hubač 779,6, 32. Doležal 764,5.

Družstva: 1. NDR 2705,9, 2. Švýcarsko 2524,9, 3. ČSSR 2462,9, 4. SSSR 2438, 5. Japonsko 2398, 6. Finsko 2380,9, 7. Rakousko 2369,7, 8. Polsko 2329,3, 9. NSR 2284,2, 10. Jugoslávie 2282, 11. Norsko 2268,6, 12. Švédsko 2209,4.

Potřebujete upravit sklon boty?

Za posledních 15 či 20 let jsou to právě boty, které zaznamenaly největší skok vpřed mezi lyžařskou výzbrojí. Je to samozřejmě zásluhou nových materiálů, kterých se při výrobě lyžařských bot používá.

V dnešních vysokých botách jsou noha a kotník uzavřeny zcela pevně, což má tyto následky: jestliže má lyžař nohy anatomicky vykloněné — řekněme do „O“ nebo do „X“, pak horní část boty (nástavec nebo

komín) bude sledovat toto vyklonění, což způsobí odklon chodidla od rovné pozice — to má za následek nestejný tlak na obě strany lyže.

Pravděpodobně mnoho lyžařů, kteří vlastní vysoké plastické boty nebo uvazují si je koupit, se stávají obětí tohoto stavu. Potřebují sklonit polohu chodidel, ačkoliv si to možná neuvědomují. V 10. čísle časopisu SKI 72 se objevil článek k této problematice. Uvádím z něj to podstatné hlavně proto, že existují přístroje, které měří potřebný sklon boty, a způsoby, jak se oprava boty provádí. Nutno říci, že není všelékem, neudělá z neobratného začátečníka dokonalého lyžaře, ale pravděpodobně zlepšit techniku, ať jste na jakékoli úrovni. A co je ještě důležitější, zmenší počet možností, kdy můžete upadnout. Je zde tedy i bezpečnostní přínos, neboť cokoliv zmenšuje počet pádů, automaticky zmenšuje počet zranění. Správně naklonění boty totiž eliminuje pády, způsobené zaříznutím hrany, což se stává nejčastěji na mírných svazích, a to lyžařům jakékoliv úrovně.

Příspěvek k bezpečnosti sjezdařů

Bezpečnostní lyžařské vázání je dnes neodmyslitelnou součástí lyžařovy výzbroje a přispívá, je-li dobře seřízeno a udržováno, významně ke snížení počtu úrazů na lyžích. Aby mohlo být lyžařské vázání označeno jako „bezpečnostní“, musí odpovídat požadavkům směrnice vydané IAS (Pracovní skupina „Bezpečnost při lyžování“). Poměrně přísným požadavkům této směrnice vyhovělo do 1. října t. r. celkem 30 typů bezpečnostních vázání 13 různých výrobců. Abychom naši lyžařské veřejnosti umožnili snazší orientaci, uvádíme „schválené“ typy vázání.

Výrobce	Typ	Špička	Pata
Allenburger	Allmat 800		
Cober		Mustang	Tigre
Eckel	Eckel Royal		
Gertsch	6D Super 6D Elite 4D Standard 4D Junior		
Geze	Jet Set Rasant Set Lady Set Standard Set Junior Set Fit Set	Top Jet Top Light Top Light Top Standard Top Light Junior Top Fit	Jet Set Step Master Step Light Step Standard Step Master Junior Step Fit
Ess Nevada	Ess Nevada II Look Nevadakid	Ess Nevada II (dětské vázání)	Ess Nevada 17
Lusser		špička s příčnou pružinou	sjezdové nebo patní automat s možností chůze
Marker		M 4 Simplex Super	Rotamat TR-S Rotamat FD-S
Salomon	S 444 S 502 S 505		
SU-matic		SU-matic GTA	SU-matic Swing SU-matic Champion
Tyrolia		2000 2000 Rocket 100 500	5000 900 Clix 90 Clix 90
Wunder	SAB 70		
Witting	Witting		

První vlašťovka

Podle projektu Františka Kolína vybudoval kolektiv pracovníků Správy tělovýchovných zařízení v Peci pod Sněžkou první lyžařskou standardní trať v Krkonoších. Začíná na horní stanici lyžařského vleku na Javoru nad Peci p. Sn. a vede lesními průseky a mimo značené cesty směrem ke Kolínské boudě a úbočím Černé hory na Černoborskou rašelinu, dále na Pardubické boudy, Světlou horu, Hubertovu vyhlídku a kolem lovecké boudy Ema k Vlašským boudám a přes Thámov a Věbrov boudy zpět na Javor. Je dlouhá 15 km, ale můžeme volit kratší, pětikilometrovou smyčku. Výškový rozdíl je 200 m, stoupání nepřekročí 12 procent. Nejvyšší bod je ve výšce 1200 metrů. Trať není obtížná a svým profilem vyhoví nejen rozeným běžcům, ale turistům na běžkách a masovému lyžování. Trať je červeně vyznačená a bude doplněna kilometráží. Na údržbu tratě byl vyčleněn zaměstnanec Správy tělovýchovného zařízení v Peci pod Sněžkou. Ať Pec p. Sn. není poslední...

Výrobci bot si zamozřejmě uvědomují tuto zvláštnost vysokých bot a konstruuji typy, u kterých se dá sklon přizpůsobit, nebo vyrábějí boty se skloněnou osou — vždy vně. Sklon se upravuje buď seřiditelným horním nastavcem boty, což provádějí firmy Rosemount, Strolz a San Marco, nebo seřiditelnou podložkou uvnitř boty, jež může být nakloněna na kteroukoliv stranu, nahoru a dolů — tato úprava se provádí před nástřikem boty polyuretanem. Takové boty vyrábí např. firma K 2.

Model Trappeur Competition má vnitřní stranu podrážky o 1,5 mm vyšší než vnější, všechny typy bot Teenus jsou o 1,2 milimetru vyšší na vnitřní straně. U bot Nordica série Astral je podrážka na vnitřní straně o 3 mm vyšší. Jak vidíme, různé typy bot respektují sklon osy v různé míře, některé více, jiné méně, ale v podstatě se nemožou přizpůsobit všem tvarům lidské nohy. Nevýhodou je přitom, že někteří lidé mají boty se sklonem, ačkoliv ho vůbec nepotřebují, jiní zase mají sklon malý. To je tedy důvod, proč se přechází na měření a zkouší se dodatečná úprava sklonu.

Přístroje, které se používají na měření sklonu boty, pracují jednoduchým způsobem: lyžař stojí na dvou plochých destičkách, které se naklání na obě strany, boty má zavazuty jako při lyžování a snaží se upravit svou stopu a postoj tak, dokud se necítí vvváženě — rovně. Přístroj ukáže potřebnou hodnotu naklonění. Šířka stopy je od 3 do 7 cm.

Poněkud odlišný od předcházejících typů je tzv. Neumannův

přístroj měření sklonu. Je to pár plochých destiček, podepřených kruhovými tyčemi. K destičkám jsou připevněna jakási dlouhá svíslá ramena. Lyžař se postaví na destičky a zaujme svůj postoj. Potom obsluhující vizuálně kontroluje, zda ramena procházejí středem kolena. Obsluhující dále vyrovnává příkládáním klínů mezi destičku a podrážku boty ramena tak, aby procházela středem kolena lyžaře. Vše je založeno na tvrzení autora tohoto přístroje, že lyže jsou rovné tehdy, jestliže střed kolena je přímo nad středem chodidla.

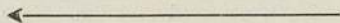
Systém úpravy sklonu je v podstatě shodný u všech firem. Jsou to klíny z umělé hmoty, které se podloží pod vázání. Na trh se dodávají klíny různých velikostí, jsou rovněž přizpůsobeny asi osmi druhům nejužívanějších vázání, v případě, že někdo potřebuje podložit pouze jednu botu, se na druhou dává podložka těžše tloušťky, aby obě boty byly stejně vysoko. Podrážka se může také zbrousit, ale je to nepřesné, chyba se udělá velmi snadno. V tomto případě je jedna strana podrážky vyšší než druhá — to samozřejmě nezaručuje stejné vypínání vázání na obě strany. Podobnou úpravu měl již před několika lety provedenou reprezentant Jaroslav Janda — vsazení klínu do podrážky boty.

Sklonění se může také provést uvnitř boty za předpokladu, že bota je dostatečně volná, aby po úpravě netlačila. Provádí se vsazením klínů před nástřikem boty.

Nakonec zajímavou zkušenost jedné půjčovny lyží v USA: vedoucí půjčovny lyží všem svým zákazníkům upravoval sklon boty. Shledal, že na jednoduše mnoho lidí chce půjčené lyže koupit. Koncem sezóny takto několik desítek párů lyží prodal. Jenom pouhá shoda okolností?

Ing. LUBOŠ PETŘÍK

(podle zahraničních pramenů)

Ještě před startem se prohlížejí boty, aby v závodě bylo všechno v pořádku

Padesátiny Zd. Tameleho

Uprostřed prosince, právě v době, kdy zasedalo předsednictvo Čs. svazu lyžařů, se život a práce PhMr Zdeňka Tameleho, generálního sekretáře ČSSL, pozastavil u významného milníku.

Bylo mu 50 let. Jubileum oslavil prací, což je pro něho příznačné. Ve své funkci nese obrovský podíl práce celého předsednictva. Je jeho živým protokolem, strážcem řádu, vykladačem složitých organizačních situací, mužem, který přichází s iniciativou, autorem desítek předloh.

Je duší onoho řídicího lyžařského organismu. Člověk výjimečné pile, svědomitosti a důslednosti.

Typ dobrovolného funkcionáře, jemuž lyžování zabírá skoro všechnu volný čas. Jemuž se práce pro lyžování stala láskou. částí těla. Navíc je to zanícený lyžařský rozhodčí, jeden z těch, kteří se zasloužili o to, že se sbor obětavých lidíček, časově říční, stylaři, startéři, zapisovatelů dostal v naší vlasti na potřebnou odbornou i politickou úroveň. Doma je v Liberci, v tom milém lyžařském městě pod Ještědem, a svou prací přispěl vydatně také k tomu, že tamní TJ Ještěd má tak vynikající zvuk mezi čs. lyžařskými oddíly. Do jeho Liberce letí naše zdravotce.

Děk za tu padesátku. Zdenku, děk za všechno, co jsi udělal pro rozvoj lyžařského sportu, a ať i v té druhé padesátce může naše lyžování co nejvíce a nejdéle prospívat z Tvé obětavé práce.

-re-

Dočkajú sa lyžiari?

Svetový vývoj pretekového lyžovania všetkých disciplín prekonáva veľký vzostup najmä v disciplínach zjazdových. Z niekdajšieho sezónneho športu sa stáva lyžovanie celoročnou záležitosťou a v alpských krajinách je suchá príprava stále viac nahradzovaná celoročným tréningom na snehu.

Ak má čs. lyžovanie udržať krok so svetovým vývojom, je potrebné vytvoriť v rámci našich možností obdobné podmienky pre našich špičkových pretekárov a pre lyžiarsky dorast. Proti ostatným mimoalp-ským krajinám máme jedinečnú možnosť vo Veľkej Zmrzlej doline vo Vysokých Tatrách.

Až doteraz letná príprava na snehu v doline Zeleného plesa prebiehala živelne z dôvodov, že kotlina má obťažný prístup od Brnčalovej chaty, kde je posledná ubytovacia možnosť. Denné výstupy a zostupy uberajú intenzite výcviku, nehovoriac o možnosti ukryť sa pred zlým počasím, o varení teplých jedál, odpočinku a pod.

Naše najvyššie lyžiarske miesta poskytujú možnosť lyžovania maximálne do polovice mája, Veľká Zmrzlá dolina má absolútny dostatok snehu do konca júla, kedy možno využívať obrovský slalom v dĺžke 1400 m /250 a špeciál v dĺžke 500—600 m/170, prípadne niekoľko ďalších kratších, ale strmších tréningových svahov. Kotol pod Čiernym štítom umožňuje tréning bežcov na kolečku dlhom 500—600 m, s minimálnym výškovým rozdielom. Koncom augusta, resp. septembra býva celistvosť snehových polí porušená, napriek tomu dovoľuje ešte výcvik v postačujúcej dĺžke cca 300—400 m pod Baraním sedlom.

Abv tieto priaznivé podmienky mohli byť v potrebnom rozsahu športovo využité, navrhuje sa postaviť na kraji snehových polí ochranný lyžiarsky prístrešok cca pre 25—30 lyžiarov. Prístrešok je určený predovšetkým pre letné mesiace. Konceptia chaty umožňuje prenocova-

Tak to vypadá, když je čas letního slalomu ve Velké Zmrzlé dolině

nie 30 lyžiarov, s možnosťou ľahkého varenia a postačujúceho kúrenia naftovými pecami, úschovy lyží, prevádzkových prostriedkov atď. Prevádzka bude riadená z Brnčalovej chaty.

V jarných a jesenných mesiacoch, prípadne i v zime môže ochranný prístrešok slúžiť Horskej službe, horolezcom, prípadne pracovníkom TANAPU.

Prieskumné práce a geometrické zameranie ukázalo, že výstavba ochranného prístrešku v tejto časti Veľkej Zmrzlej doliny je možná a nie je ohrozená lavínami.

K celkovej informácii sa uvádza ešte niekoľko doplnkov. Ochranný prístrešok by mal byť umiestnený vo výške 2050 m n. m. po vrstevnici na skalách pri zlome nad údolím. Toto miesto je prirodzenou spádovou výslednicou celého kotla. Tu končia všetky lyžiarske trate a začína výťah. V tesnej blíz-

kosti je dostatok vody. Z miesta je krásny pohľad do kotliny Zeleného plesa, čo umožňuje i prípadnú priamu signalizáciu svetelnú. Stavenisko je jedným z prvých miest bez snehu. Výber staveniska bol prekonzultovaný s členmi HS a pracovníkmi, ktorí poznajú miestne pomery.

Vykurovanie v prístrešku je riešené naftovými horákmi, varenie na liehových alebo propán-butánových varičoch. Skladovací priestor 2×3 m pre spacie vaky, deky a pod. je samostatne uzatvorený. Časť chaty vedľa závetria je prestrešená pre ochranu pred dažďami.

Súčasne s výstavbou prístrešku je potrebné postaviť vyhovujúci vlek. V súčasnej dobe ani jeden z druhov vlekov u nás vyrábaných nevyhovuje pre tento účel. Vhodný vlek by bol súčasťou vybavenia prístrešku.

Prevádzka prístrešku by bola zabezpečená zo strediska Kežmarská chata, ktorú spravuje Oblastný útvár účelových zariadení ÚV STO, alebo po dohode prístrešok bude obhospodarován z Brnčalovej chaty pri Zelenom plese.

Stavebný materiál pre stavbu prístrešku by mal byť ako základ celej stavby — kameň. Vlastný prístrešok znútra izolovaný vhodnou umelou hmotou pre krajne exponované podmienky. Strecha zo silného hliníkového plechu.

Pre vlastnú výstavbu je rozhodujúca doprava materiálu, pre prevádzku prístrešku — tréning — je to možnosť bezpečného výstupu športovcov.

Materiál pre výstavbu je možno dopraviť na miesto pomocou helikoptéry alebo vynesením s kombináciou nákladnej lanovky. Kombinácia dopravy materiálu s nákladnou lanovkou je existenčne nutná. Použitie helikoptéry je nereálne s ohľadom na výšku a pomerne obmedzený priestor. Pre vlastné započatie prác na výstavbe je bezpodmienečne nutné:

a) zlepšiť cestu zo Šalvejového prameňa k Zelenému plesu tak, aby bola zjazdná pre GAZ na vývoz materiálu.

b) Upraviť chodník, aby bolo možné kónským povozom vyviezť materiál od Zeleného pleša pod vodopády.

c) Vybudovať bezpečný chodník od vodopádov do cieľa letného slalomu. Terajší chodník pre výstup je veľmi nebezpečný a pre výnos materiálu nevyhovujúci. Tento chodník by bolo potrebné postaviť i tak, ak by sa v najbližšej dobe nepristúpilo k vybudovaniu prístrešku. Je nutný pre bezpečný výstup športovcov na tréningy a preteky.

d) Postaviť nákladnú lanovku spod vodopádov na hranu Zmrzlej doliny. Táto by slúžila pre vývoz materiálu najexponovanejším terénom pre vlastnú vý-

VÝZVA LYŽAŘSKÝM ODDÍLŮM V ČSR LYŽAŘI SVÝM KRKONOŠŮM

Členové lyžařského oddílu Tatra Praha 7 vydali toto prohlášení z výroční schůze: „V usnesení vlády ČSR ze dne 12. 4. 1972 č. 92 se hovoří o novém komplexním rozvoji Krkonoš v příštích letech. Jelikož nám není situace v horách lhostejná, vyzýváme všechny lyžařské oddíly v ČSR k akci „Lyžaři na pomoc Krkonošům“. Akce by měla dostat co největší rozsah. Jednalo by se především o brigádní pomoc jak technickou (stavaři apod.), tak manuální. Náš oddíl se zavazuje odpracovat 300 brigádnických hodin, a to v areálu Rokytnice na Jizerou, kde převážně uskutečňujeme svou činnost. Je to nás první počinek do soutěže o titul „Vzorný oddíl“. Věříme, že náš návrh najde odezvu u všech lyžařských oddílů i ostatních, kteří mají rádi Krkonoše.“

TJ TATRAN Praha 7, oddíl lyžování

stavbu. Po skončení výstavby by slúžila na vývoz materiálu (palivo pre prístrešok, potraviny, lyže a pod.).

e) Postaviť chodník od hornej stanice nákladnej lanovky na miesto výstavby prístreška.

Snehové pomery a údaje o oblasti staveniska sú spracované. Na tréningy do Zmrzlej doliny by bolo možno pozvať dvojnásobné množstvo lyžiarov, koľko

je miest v prístrešku. Polovica účastníkov by intenzívne trénovala na snehu 3—4 dni. Druhá polovica by absolvovala suchý tréning v podhorí Tatier. Turnusy by sa vystriedali.

Prístrešok sa mal stavať už roku 1962. Za desať rokov sme sa dostali do štádia, kedy sa o realizácii hovorí s optimizmom. Má sa začať v tomto roku.

Ing. LAD. HARVAN

→
Sestry Kuzmanovy u sněhového jazyku

Půlhodinka s Bernardem

Při poslední tiskové konferenci, kterou uspořádala sekce lyžařských žurnalistů Klubu sportovních novinářů, jsem byl požádán, abych získal několik odpovědí od olympijského vítěze ze Sappora, mistra světa z Gardeny Bernarda Russiho. Dohlavit celou záležitost nebylo tak složité. Po několika úvodních frázích jsme se shodli na čtvrtek odpoledne po tréninku sjezdu.

A tak jsem stoupal s patričním časovým předstihem z Wolkensteinu směrem k hotelu, kde byli švýcaři ubytováni. Cestou jsem se snažil najít hranici mezi odvahou a drzostí, ale k solidnímu závěru jsem nedošel. V ruce otázky, v kabele recorder Philips, připravoval jsem úvodní slova rozhovoru. Nedělán totiž rozhovory s olympijskými vítězi každý den. Přesněji řečeno něco podobného jsem

Raškův skok do nemocnice

Byla sobota — druhý den kvalifikace čs. skokanů-reprezentantů na německo-rakouské turné. To jsou dny, kdy našim borcům vibrují nervy víc než kdykoliv jindy. V oněch třech prosincových závodech si totiž závodník píše svou první vizitku do nastávající sezóny.

Nahoře na věži se objevil Jiří Raška. Klidně se rozjíždí, stejně klidně letí vzduchem, ale při přistání nesplývá se zemí v dokonalém „telemarku“. Lyže se mu rozjíždějí, Raška padá hlavou mezi ně, přitom jak tělo naráží na zem a zase se vznáší do vzduchu, jsou jirkovy klouby na noze vystaveny jakýmsi strašným tlakům vinou zmítajících se vzpřičovaných lyží. Zastavuje na dojezdu, chce vstát, ale vzápětí padá jako podtatý. Z depa k němu utíkají postavy, mezi nimi lékař skokanského družstva MUDr. A. Mihula. Raškova tvář je zbrzděna bolestí. Horská služba přiváží saně a transportuje zraněného do ubytovny. Lékař zevrubně prohlédne koleno a říká: „Juro, trochu si poležíš, a bude to dobré.“

Do telefonu na své pracoviště v Hradci Králové: „Připravte mi sál, přivezu Rašku.“ Přijíždí sanitka, Raška se loučí s kamarády, je to smutná chvíle. Večer telefonuje dr. Mihula do Špindlerova Mlýna: „Tak Raška to má za sebou. Operovali jsme mu kolenní pouzdro s přetrženým postranním vazem. Poleží si s nohou v sádře asi čtyři týdny a stejnou dobu bude rehabilitovat.“ To je tečka za Raškovým skokem na začátku zimy přímo do nemocnice. Smutný příběh. Německo-rakouské turné, jehož devět ročníků je spjato s Raškovým jménem a které se stalo částí jeho života, mizelo kdesi v nenávratnu. Sezóna, v níž chtěl dokázat, že navzdory přibývajícím létům ještě něco umí, ho srazila k zemi hned na samém začátku s ustříženými křídly... -nj-

Byl jsem ve Špindlerově Mlýně v době, kdy tamní Slovan schůzoval výročně. Psala se zpráva o práci, úspěších i nezdarech 163 lidí, starých, starších a mladých, tvořících takzvanou členskou základnu jednoty, jež vyvíjí činnost ve sportu tenisovém, horolezeckém, turistice a hlavně lyžování. Proto lyže tematicky převládaly v pořadu výroční schůze.

Zahleděli se na mládež, což je správná politika, a pečují o ni v základně, kde se hlásí o pozornost sjezdaři, skokani a běžci. Zaznamenali určité úspěchy, ale chtějí víc, a tak se vlastně podstatná část jednání zaměstnávala hledáním cesty, jak nahoru, jak setřást břemena potíží a objevovat rezervy. Hodně kritických slov padalo na hlavu otců, protože má aktivní táty v oddílu nebo v jeho zázemí, to je cenný kapitál, jenž může do určité míry nahradit chybějící silné ekonomické zázemí oddílu či jednoty. Tátové a stejně lyžařsky nadšené mat-

nedělal ještě nikdy. V hale hotelu jsem potkal šéftrenéra Švýcarů Hanse Jágra, vždy klidného, seriózního, s asistentem Hansem Schlunegrem, otevřeným vždy k dobré pohodě; právě dokončovali rozbor dopoledního tréninku. Kratší rozhluva měla být ukliďněním před vlastním rozhovorem, ale klid se jaksi stále nedostával. Oba odešli s příchodem Bernarda. Zjištění, že i zde je v zásuvkách napětí 220 V, přineslo jen částečné uvolnění. Myslím, že Bernard je ideální typ pro začínající žurnalisty. S mírným úsměvem klidnou pomalou němečinou odpovídal na moje první otázky. Začal jsem nabývat přesvědčení, že tento rozhovor dokončím bez větší úhony na zdraví svém i své oběti. Začali jsme pochopitelně od začátku. Mluvíli jsme o Bernardově otci, několikanásobném mistru Švýcarska ve čtyřkombinaci, o prvních závodech na škole, kde Bernard mimo jiné vyhrával běh i skok, o prvních školních závodech ve sjezdu s hromadným startem, o prvním tréninkovém táboře, který absolvoval. O zranění krční páteře, které utrpěl při fil-

mování, chtěje poznat, jak se vlastně takový film dělá, o škole, která i když zabrala spoustu času, přece jen dovolila absolvovat kromě domácích závodů za zimu 3—4 mezinárodní starty. O vzorech klukovských let i trenérech, kteří se přičinili o jeho sportovní růst. O trénin-

Bernard RUSSI

ku a zálibách, kde prim hraje lyžování. Vítězství v Gardeně označil jako šťastné. Vítězství v Sapporu označil jako výsledek systematické přípravy, i když zde také sehrálo štěstí svoji úlohu. Nevěřil, že by mohl být dobrým filmovým hercem ani automobilovým závodníkem. Svě zaměstnání — je stavebním technikem — má rád a chtěl jím být už od klukovských let. Není pověřivý a nesnaží se rozlišovat těžké a lehké tratě. Na vítězství ve Světovém poháru nemyslí.

Celkově jsem zaznamenal 31 minut rozhovoru. A když jsem odcházel, měl jsem, alespoň pro sebe, zodpovězenou další otázku: Proč dostal Zlatou lyži právě Bernard Russi a ne Therese Nadig, Annemarie Pröll nebo Gustav Thoeni? Pomohla mi na ni odpověď slova Serge Langa, tajemníka Světového poháru: „Zlatá lyže, kterou uděluje mezinárodní federace sportovních žurnalistů, je oceněním nejen nejlepšího sportovního výsledku, ale i celkové osobnosti sportovce!“

JAN VEDRAL

ky jsou největšími dělníky čs. lyžařského hnutí v oddílech, jednotách, okresích a krajích, ve Špindlerově Mlýně se však poněkud vymknuli ze zlatého pravidla lyžařského spolkového života. Pravda, nevyhynuli po meči ani po přeslici, ale je jich málo, zoufale málo. Mnozí se dokonce dívají na zá-

Příslušný bod v usnesení hovoří o potřebě nadšených lyžařských otců a maminek velmi stručně: zaměřme se na získávání rodičů. Co jsem napsal, je něco jako volný výklad jedné myšlenky, jedné věty. Snažil jsem se jí porozumět.

Hovořili také o práci, o závazcích, o spolupráci s Pionýr-

ba, třeba s krumpáčem v ruce nebo jako technik či člen různých komisí při organizování závodů. Počítejte se mnou jako s dělníkem. Víím, že tahle práce slouží ušlechtilému cíli. Abychom sportem prospívali zdraví společnosti, abychom se sportem k sobě víc přibližovali jako lidé.“ Sympatická slova představitele Špindlerova Mlýna. Jako instituce pomůže národní výbor při uskutečňování záměru vybudovat ve Špindlu umělý slalomový svah na způsob Brna.

A taky volili, ti milí členové TJ Slovan Špindlerův Mlýn. Do čela nového výboru se dostali lidé, jejichž volební vizitku psala dosavadní práce. Více méně představitel oně hrstky lidí, co řídí a zároveň vykonává. Ti také jdou s pověřením zastupovat jednotu na konferencích vyšších lyžařských orgánů. Milí tátové a mámy ve Špindlu, pomůžete jim? Když je víc hlav a víc rukou, práce dostane rázem větší tempo a taky výsledky nedají na sebe dlouho čekat.

-nj-

Na výroční schůzi

kladnu jako na zaopatřovatelku svých dětí, když sami nevědí, co s nimi. Tedy vztah poněkud spotřebitelský, macešský. Proto vyšla z výroční schůze tak naléhavá výzva k rodičům dětí, co chtějí něčeho dosáhnout na lyžích: přijďte mezi nás a pomozte. Zaděvejte se, tátové a mámy, k svému domovu, spojte své síly s našimi a půjde nám to lépe! Ať Slovan ve Špindlerově Mlýně není výjimkou v rodičovském zapojení do lyžařské práce.

ským domem a o tom, že je potřeba hledat styčné body, aby se společně dílo netříštilo. Kvitovali s porozuměním, že v činnosti chce podporovat jednotu Národní fronta ve Špindlerově Mlýně. Samozřejmě pomůže taky národní výbor. Ostatně byl na schůzi zastoupen přímo svým představitelem, předsedou M. Boučkem. Zapsal jsem si jeho slova: „Nemohu stát stranou, jsem členem jednoty a mám k ní povinnosti. Zapojím se do práce všude, kde jí bude potre-

Pozornosť základnému skokanskému zariadeniu

Za rok 13 mostíkov na Slovensku — Magna charta výchovy skokanov

Vraciam sa k poslednému P-SLZ a jeho plénu, kde pre nedostatok času som nemohol predniesť všetko, čo je v našom pláne činnosti pre rozvoj skokanskej disciplíny na Slovensku v období 1972—1975.

Doteraz boli na Slovensku len 2 mostíky o $P_n=20$ s ako-tak vyhovujúcim profilom — neko-laudované, a to na Králikoch a v Brezne, kde v súčasnej dobe sa bubon zosunul. Ďalej boli ešte mostíky $P_n=28$ B. Bystrica, $P_n=35$ v Selciach a Tat. Lomnici. Mostíky o $P_n=55$ m sú v B. Bystrici, Selciach a Tatran. Lomnici, mostíky o $P_n=70$ sú v Králikoch a na Štrbskom Plese.

Toto je výpočet mostíkov, ktoré odpovedajú parametrom normy na Slovensku. Ostatné mostíky (Harmanec, Hronec, Lál-nok) nevyhovujú a nie sú udržované a ani neslúžia výcviku.

ŠTYRI ETAPY VÝSTAVBY

Na základe vypracovania koncepcie z konca r. 1971 prihlá-silo sa do akcie výstavby mostíkov asi 12 lyžiarskych oddie-lov.

Mostíky $P_n=20$ postavil Svit, Štrba, Lipt. Kokava, Slov. Lúča, Kremnica ($P_n=15$), Jur pri Bratislave. Ďalšie sa dokončujú v Ružomberku, Prešove a Rudinke. Rekonštruované bol mostík na Králikoch.

Mostíky $P_n=35$ postavili: Králiky pri Ban. Bystrici, Kremnica ($P_n=32$) a $P_n=40$ Jur pri Bratislave. Tým bola dovŕšená I. etapa výstavby základných lyžiarskych mostíkov.

Výstavba základných lyžiarskych mostíkov $P_n=20$ — II. etapa v r. 1973 bude podľa dnešných prihlášok a čiastočne spracovaných podkladov prebiehať v miestach: Stropkov, Rožňava, Važec, Lipt. Hrádok. Závažná Poruba, Dol. Kubín, Nižná n. Or., Zuberec, Pov. Bystrica, Kľak, Očová, Kremnica, Skýcov pri Nitre. Mostíky o $P_n=35$: Štrba, 1 v Liptove a 1 na Orave, 1 v Slov. Lúči. Týmto mostíka-

V mládeži je budúcnosť čs. skokanskej disciplíny. Na obrázku mladi skokani ze Severomoravského kraje

mi by bola zavŕšená II. etapa.

Výstavba v r. 1974 bude pokračovať v netypicky lyžiarskych okresoch a potom na Kysuciach v okr. Čadca ako III. etapa s ďalším rozšírením na Horehronie a okolie Dobšinej a Slov. raja, kde odhadujeme celkový počet na 8 mostíkov o $P_n=20$. V tejto etape súčasne bude pokračovať výstavba mostíkov $P_n=35$ v spádových miestach s preukázanou činnosťou na základných mostíkoch $P_n=20$ a rovnako pokrytie mostíkov $P_n=20$ umelou hmotou — rovnako po určitých rajónoch na základe preukázanej činnosti a životnosti LO so skokanským družstvom — čo bude základným kritériom pri výstavbe väčších mostíkov.

Pokrytie mostíkov umelou hmotou o $P_n=20$ v r. 1973—74 plánuje: Štrba, Liptov, Orava, Kremnica (príp. i Jur pri Bratislave). Pokrytie mostíkov umelou hmotou o $P_n=35$: Tatran. Lomnica, Liptov a Orava. Výstavba mostíkov $P_n=50$ až 55 v r. 1974—1975 bude v Liptove, na Orave a v Kremnici. Prídružia sa ešte mostíky $P_n=35$ v oblastiach netypických, ktoré preukážu svojou životnosťou potrebu taký mostík vybudovať. V tejto etape súčasne doznie posledná

časť výstavby základných mostíkov $P_n=20$ vo zhustenej miere v oblastiach s už vybudovanými mostíkmi — odhadujeme na 5 mostíkov.

PROJEKTY Z NADŠENIA

Spolu bolo vypracovaných 12 projektov zdarma — z nadšenia a len 1 za úplatu, a to práve tam, kde ÚV STO dalo najviac prostriedkov na výstavbu 1 mostíka — 70 000 Kčs. Projekty na ďalšie mostíky budú spracované rovnako zdarma našou novotvoriacou sa komisiou výstavby, ktorá bude mať asi 10 členov.

V záujme kvalifikovane zabezpečovanej projektovej prípravy uskutočnil skokanský úsek v dňoch 2. a 3. decembra I. časť školenia staviteľov lyžiarskych mostíkov — ktorá akcia je svojho druhu prvou v ČSSR vôbec, keďže doteraz „mostíkári“ nejestvovali a boli to len niekolkí jedinci, ktorí v tomto smere držali doménu vedomostí. My ideme tieto vedomosti a skúsenosti dať do vienka intenzívnejšieho rozvoja výstavby mostíkov na Slovensku a teda rozvoja skokanskej disciplíny na Slovensku, a tak sa pokúsíť o silnejšie zastúpenie Slovenska v celoštátnej reprezentácii.

Na mostíky o Pn=20 sa investičné náklady na realizáciu výstavby pohybujú okolo 50 000 až 70 000 Kčs — podľa náročnosti terénu. Prijali sme s radosťou pochopenie predsedu ÚV STO prof. Čerušáka pre našu spravodlivú a dlho odstrávanú koncepciu, že za každý postavený základný mostík o Pn=20 dostane investor — TJ-LO príspevok vo výške 10 000 Kčs a 5 párov detských lyží. Toto sme oznámili našim LO a bolo im to veľkou pohnútkou v ich statočnej práci, ktorá zožala úspech v dnes skolaudovaných 9 mostíkoch Pn=20, ďalej 2 mostíkoch Pn=32—35 a 1 mostíka s očakávaným dokončením v Jure pri Bratislave o Pn=40 m! **Spolu teda 13 mostíkov — čo história na Slovensku nepozná!**

PLÁNOVITE A KOMPLEXNE

Súčasne pracujú na Slovensku v skokanskej disciplíne dvaja profesionálni tréneri STO pre zabezpečenie výučby aj v lyžiarskej triede a asi 15 činných dobrovoľných trénerov. Na zabezpečenie rozvoja skokanskej disciplíny na Slovensku cez programovanú výstavbu rysuje sa táto potreba:

1. asi 10 nových trénerov — dobrovoľných, ktorých výchovu zabezpečujeme školením v r. 1973 v počte asi 15 osôb
2. dvoch profesionálnych trénerov v r. 1973 do oblastí Tatry a Liptov
3. pre r. 1974 ďalších dvoch profesionálnych trénerov pre oblasť Orava - Kysuca a stredné Slovensko
4. pre r. 1975 ďalších 2 profesionálnych trénerov pre oblasť východné Slovensko a Tاتier a pre oblasť Horehronia a južného Slovenska.

Táto potreba je v súlade s nami vypracovaným jednotným systémom výchovy skokanov v CSSR ako celku. Pre zvládnutie rozvoja výstavby si vyškolíme asi 10 nových staviteľov mostíkov, ktorí sa budú grupovať zo všetkých oblastí Slovenska, a ich pomocou zabezpečíme nielen projekty, ale i vlastnú technickú pomoc pri realizácii výstavby tak, že každý z vyškolených staviteľov mostíkov dostane na starosť v každom roku jeden mostík, čo iste prospeje intenzite potrebného rozvoja.

Súbežne so školením staviteľov mostíkov bude prebiehať výchova technických delegátov pre našu disciplínu, ktorí okrem zvládnutia problematiky okolo výstavby mostíkov musia ovládať technológiu úpravy mostíkov a tiež problematiku rozhodcovskú. V miestach s rozvíjajúcou sa skokanskou disciplínou budeme súčasne zabezpečovať vlastnú výchovu štýlových rozhodcov.

POLITICKOVÝCHOVNÁ ČINNOSŤ

Našou snahou je dostať mládež na čerstvý vzduch zo zadených miestností k získaniu zdravého — socialistického ducha v zdravom tele cez svedomitú prípravu a čestné zápolenie v duchu kódexu socialistického športovca pre vzornú reprezentáciu svojej vlasti. Našu mládež pri výchove budeme sledovať aj v školskom prospechu, aby sme tak našim mladým ukázali aj správnu cestu k zabezpečeniu ich existencie, kde športovanie má byť doplnkom ich osobnej angažovanosti.

Abý sme podporili rozvoj skokanskej disciplíny aj touto zložkou — budeme svoje schôdzky predsedníctva usporadúvať vždy v miestach najagilnejších skokanských lyžiarskych oddielov s cieľom súčasne sa zoznamovať s problematikou práce skokanov v teréne — na našom zdravom vidieku.

V našom pláne rozvoja skokanskej disciplíny v jednotlivých etapách sme sa nezaoberali výstavbou mostíkov P=70 a

P=90. Tieto slúžia už výlučne vrcholovému športu, ktorý máva dostatok prostriedkov na sústredenia na týchto mostíkoch, u ktorých navyiac je náročná príprava pre vykonávanie tréningu alebo pretekov. Pre tieto dôvody ako aj pre pomer medzi počtami jednotlivých druhov mostíkov — ich veľkosť — nám súčasný stav 2 mostíkov P=70 a 2 mostíkov P=90 m plne vyhovuje s prognózou najmenej do r. 1980, a preto v najbližších rokoch výstavba mostíkov týchto veľkostí by bola zbytočným plytvaním síl i prostriedkov.

Uvedený program rozvoja skokanskej disciplíny na Slovensku je Magnou chartou nášho úseku a k jeho splneniu bude treba veľa porozumenia i pomoci nielen dolu, kde sa našlo záčne nadšenie, ale i hore v ÚV STO, hlavne vo finančnej pomoci našim zapáleným lyžiarskym oddielom, ktoré si právom sťažovali, že na veľké diela sa vedeli nájsť milióny, avšak na malé základné zariadenie ani drobné tisíce — aspoň pre náš skokanský úsek nie. Keďže týmto rokom nastal historický obrat v pochopení našich snáh, ktoré sme dokumentovali výstavbou základného skokanského zariadenia v rozsahu, aký nemá na Slovensku obdoby — veríme, že ÚV STO podporí tieto rýdzo amatérske snahy zabezpečujúce potrebný a príkladný rozvoj našej doteraz možno aj zanedbávanej lyžiarskej disciplíny.

JOZEF ADAM,
predseda skokanského úseku

Režim dňa a správnej životosprávy LYŽIARA - PRETEKÁRA

Lyžovanie ako šport vykonávaný v prírode, viazaný na poveternostné a miestne podmienky, kladie vysoké nároky na dodržiavanie režimu dňa pretekára, nielen v tréningovom období, ale najmä v hlavnej pretekárskej sezóne. Pretekár je nútený cestovať často veľké vzdialenosti na miesto usporiadaných pretekov v noci alebo celý deň dopravným prostriedkom bez možnosti teplej stravy a nerušeného spánku. Narušuje sa tým denný stereotyp, fyzió-

logické procesy prebiehajúce v organizme, čo nepriaznivo vplyva na výkon. Lyžiari-pretekári musí preto viac ako ostatní športovci dbať na to, aby si svoj vlastnú vinou nenarušoval denný režim, a prispôbovať sa optimálnemu časovému rozčleneniu dňa na prácu, tréning, duševnú činnosť, prijímanie potravy, uvoľnenie, rozptýlenie a spánok. Časový sled, v akom jednotlivé činnosti pretekára nasledujú za sebou, je daný individuálnymi možnosťami a fy-

zickými schopnosťami športovca. Jedno je však nutné dodržiavať: pravidelnosť v jednotlivých činnostiach, aby sa potrebné nervové spojenia nadviazali a všetka činnosť pretekára sa zautomatizovala. (Mám na mysli striedanie fyzickej práce s odpočinkom, začleňovanie tréningu približne do tých istých hodín, kedy sú usporadúvané preteky.) Zabehanie reflexných spojení znamená menšiu stratu energie, ktorú je potrebné koncentrovať na výkon.

Pri dnešnom stále stúpajúcom rozvoji tréningovosti a tým výkonnosti pri stále zvyšujúcich sa požiadavkách sa nezaobíde pretekár bez prísnej sebakontroly a disciplíny. Akékoľvek vybočenie z denného režimu nesie so sebou rušiaci vplyv na jeho výkon (či už vytrvalosť, alebo vyžadujúci vysokú koordináciu pohybov), ktorý sa prejaví buď v najbližších hodinách, alebo ak nie je príliš výrazné, neprejaví sa navonok vôbec, ovšem spôsobuje aj tak určitý úbytok energie. Opakované narušenie životosprávy sa v organizme kumuluje, čo vedie k únavе a jej spríevodným znakom. Unavený športovec je menej odolný voči ochoreniam (vírusové nákazy, katary horných ciest dýchacích) a sú dané aj väčšie predpoklady k zraneniam.

Najvhodnejšie podmienky pre dodržiavanie denného režimu sú vo výcvikových táborech. Často sú usporadúvané vo vysokých nadmorských výškach, kde organizmus športovca sa musí adaptovať na zmenené podmienky. Prejavuje sa to zrýchlenou frekvenciou pulzu aj dýchania, zvýšenou pohotovosťou k únavе. Schopnosti adaptovať sa sú individuálne nielen pre organizmus športovca na určitú nadmorskú výšku, ale sú viazané aj na určité miesta v horách, ktoré nie rovnako srdce a pľúca zatažujú.

S tým je treba počítať, miestne podmienky poznať a podľa znalosti vypracovať dlhodobý plán prípravy s ohľadom na potrebnú aklimatizáciu reprezentantov v spojitosti so štartom na významných pretekoch doma aj v zahraničí. Čím vyšší stupeň všeobecnej tréningovosti, čím vyššia funkčná schopnosť srdcovcivného a dýchacieho systému, tým menšia je záťažová reakcia pri presune do vysokých nadmorských výšok. Najvýraznejšie zmeny sa dostávajú prvý a druhý deň pobytu.

Denný režim si nevieme predstaviť ako úplný bez starostlivosti o pravidelné stravovanie s dostatočným obsahom živín, s prísunom vitamínov a mineráliek a potrebnou kalorickou hodnotou. Takisto osobnej hygieny musíme venovať potrebný čas. Ak doporučujeme sprchovanie tela po tréningu a preteku, nemá to význam iba estetický, ale v prvom rade zdravotný, nakoľko potom sa vylučujú z organizmu už nepotrebné látky, ktorých sa telo zbavuje. Nenúťme preto pokožku, aby spáť vstrebávala to, čo už raz vylúčila. Dalej si uvedomme, že v zapotenej a nepranej bielizni sa môžu držať plesne a kožní paraziti s ľahkou prenosnosťou, vzdorujúcou liečbe, ak sa však neuskutoční. K rôznym kožným infekciám je náchylná suchá pokožka, ktorá často praská a spôsobuje aj mierne svrbenie a šupinatenie. Pri sprchovaní používame pretučnelé alebo detské mydlo, s následným natreťou pokožky olejom. Mastná pokožka inklinuje k tvorbe drobných vriedkov na chrbte, hlavne u chlapcov. Takúto pokožku umývame mydlom s prídavkom síry.

Nakoľko lyžiar si musia zvykať na veľké výkyvy teploty, je u nich predpokladom otužovanie. Lyžiar navyká svoje telo na tepelne rozdiely v lete striedanou sprchou, respektíve stude-

nou sprchou po tréningu, ktorú strieda so vzdušným kúpeľom. V zime podľa možnosti používa saunu. Pretože sa zväčša pohybuje v horách s malou možnosťou bacilárnej či vírusovej nákazy, je viacej náchylný k týmto ochoreniam pri náhlom prechode do miest vysokej komunikácie. Toto je treba mať na zreteli pri presune z výcvikových táborov na začiatku sezóny do rôznych miest v preplnených vlakoch najmä v období epidémií vírusových ochorení. Nákaza u vysoko tréningovaného športovca prebieha často nevyrazne, oslabuje však jeho organizmus a pri nerespektovaní liečby často ho poznačí na celú sezónu oslabením výkonu.

Tak ako je dôležitý tréning, je potrebná aj relaxácia. Najvhodnejšie a najdokonalejšie uvoľnenie prináša nerušený a výdatný spánok, ktorý má trvať 8—10 hodín podľa veku a individuálnej potreby. Lôžko nemá byť mäkké, nakoľko denný tréning lyžiara, zjazdára, skokana či bežca si vyžaduje vynútenú nefyziologickú polohu chrbtice, ktorej porušenia sú u lyžiarskeho športu tak časté.

Okrem spánku využívame aj iné druhy relaxácie, a sice psychickým rozptýlením po pretekoch, u neurobilných aj pred pretekmi, aby sa zabránilo prílišnej excitácii, umele navodenou relaxáciou fyzickou aj psychickou v odpoľudňajšom odpočinku a v nemalej miere aj pôsobením masáží. Celková masáž po tréningu odstraňuje únavu, uvoľňuje svalstvo a napomáha odstraňovať zvyšky odpadových produktov z tela potnými žľazami.

Dodržiavaním zásad správneho denného režimu a zabezpečovaním jeho pravidelnosti napomáhame zvyšovaniu fyzickej zdatnosti a výkonnosti, o čo isto každému pretekárovi ide.

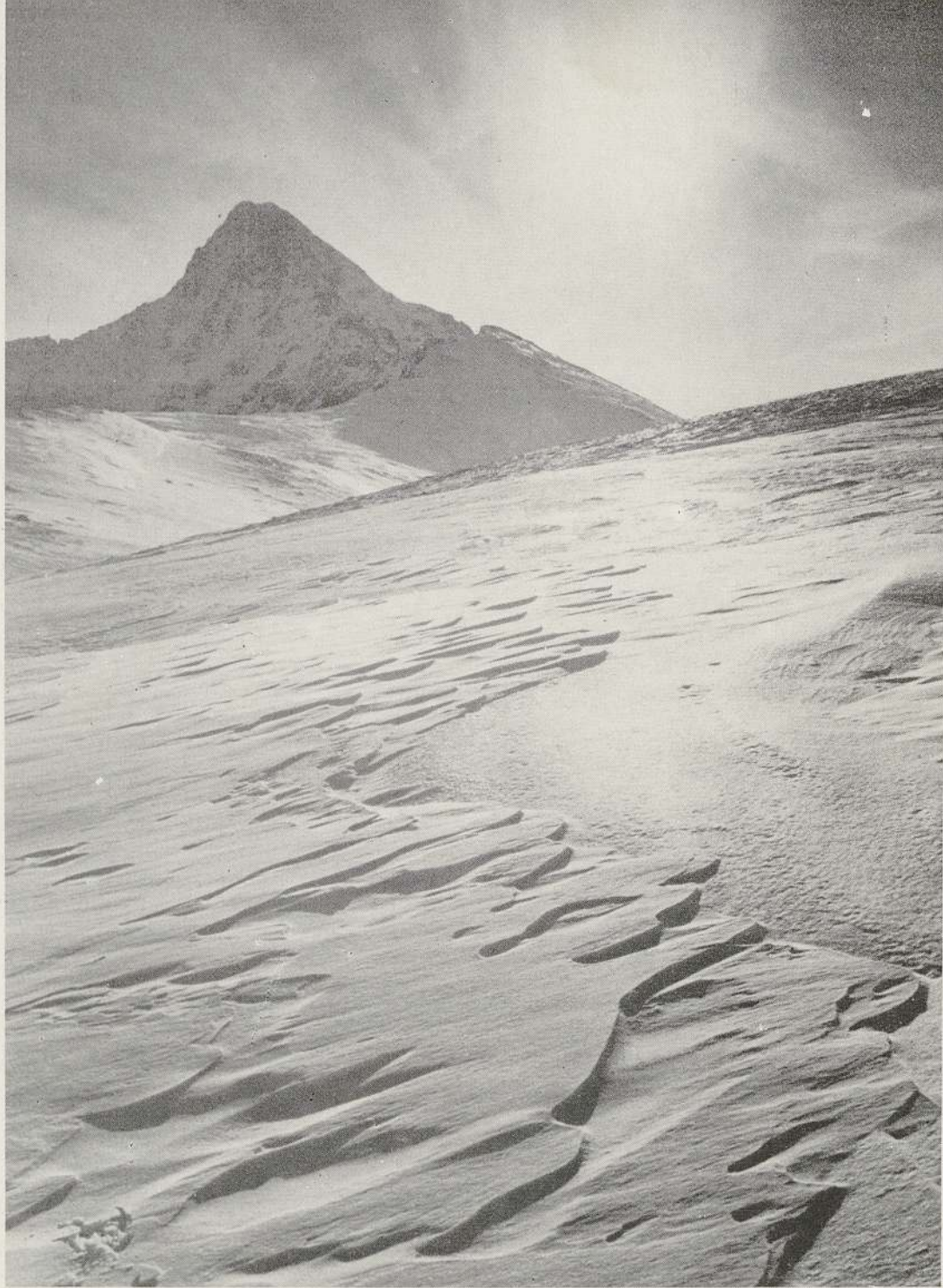
MUDr. HANA LUKÁČOVÁ,
klinika telových. lekárstva

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecský. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlps. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. ledna 1973.

Zima do poloviny ledna nebyla bohatá na sních, což vystihuje obrázek J. Trejbal, fotografovaný v podhůří našich hor, ale na hoře na hřebenech se přece jen našla příležitost zaradovat se ze zdravého pohybu na lyžích a děti jí jaksepatří využily.

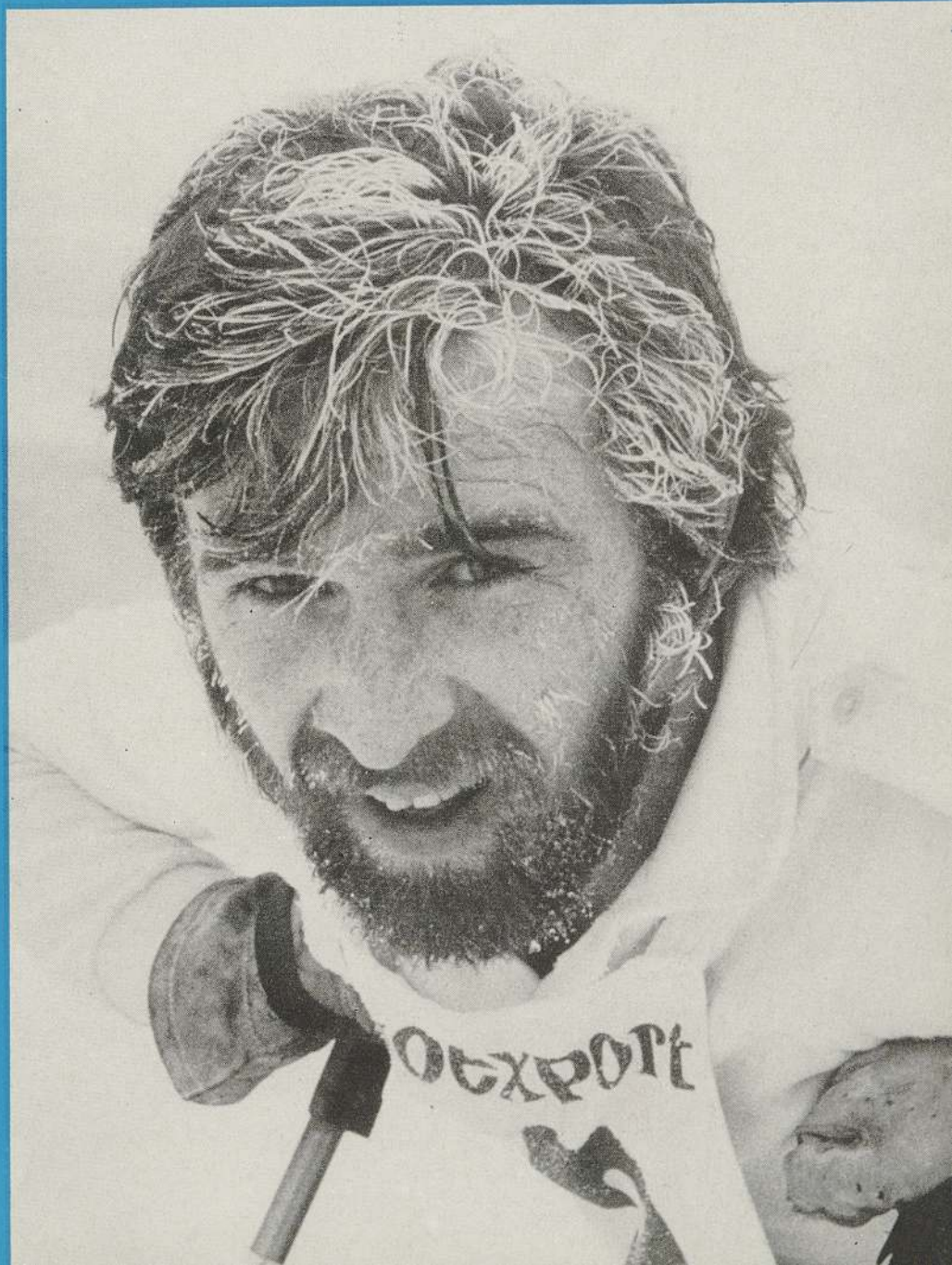

lyžařství

ROČNÍK 59 ● BŘEZEN 1973 ● Kčs 2,50

3

Zima byla chudá na sněh, ale bohatá na jinovatku, jež zajímavě poznamenala obličej sruženáře J. Svobody

Mistři ČSSR 1973

Rudolf Höhn (na můstcích P=70 a 90 m), Jiří Beran (běh na 30 km), Standa Henych (běh na 15 km), Tomáš Kučera (závod sdružený) a štafeta Jiskry Mšeno s vítězkami běhu na 10 km Alenou Bartošovou (vlevo) a na 5 km Milenou Cillerovou (vpravo), uprostřed Helena Šikolová.

Skok za 25 rokov

Onen deň pred 25 rokmi znamenal veľa. Bola to križovatka ciest, z ktorej aj československá telovýchova vyšla k etape, ktorá bola obdobím tvorivej práce, bola to etapa, v ktorej sme hľadali a nachádzali — zjednotení v prostriedkoch a cieľoch — model socialistickej telesnej výchovy a športu.

Mám 48 rokov, čo je vek umožňujúci porovnať, lebo som na svojom tele poznal nielen štýl práce v buržoáznej spoločnosti, ale prežíval som aj kvas februárových dní a zúčastňoval som sa aj na budovaní socialistickej telesnej výchovy.

Narodil som sa v Smrečanoch pri Liptovskom Mikuláši. Počas tzv. slovenského štátu existoval v dedine Sokol, bola tu však tiež organizácia robotníckej telovýchovnej jednoty — a aby bol obrázok roztrieštenosti dedinskej telovýchovy úplný, treba povedať, že sa telovýchov zapodievala aj katolícka i evanjelická mládež. Asi v týchto rokoch som začal lyžovať, slovom — prostredníctvom športu som chcel posilňovať svoju zdatnosť a radosť sa zo zdravého pohybu. Dobré si uvedomujem, že som sa stále cítil osamotený, hoci okolo mňa boli moji rovesníci, ktorí mali podobné túžby ako ja. Stále nás oddeľovali akési prekážky, stále sme nemohli nájsť spoločnú reč. A tieto sprievodné znaky prežívali ešte po roku 1945, po oslobodení našej vlasti. Keď prišiel Február 1948, cítil som, že sa deje čosi veľkého, a vedel som, že stojím za to pracovať pre myšlienku, ktoré sa zrodili v týchto pohnutých dňoch. Veril som, že človek túžiaci športovať sa stane predmetom starostlivosti a že celá telovýchova a šport budú vyvíjať činnosť podľa určitého poriadku a programu, že tu bude systém práce vedúci k jednému cieľu: zvyšovať zdatnosť spoločnosti. Niečo také bolo nemysliteľné a neuskutočniteľné v niekdajšej telovýchovnej činnosti na Slovensku.

Vyštudoval som trénerskú školu a stal som sa trénerom DŠO Dynamo. Dobrovoľné športové organizácie po línií zväzov boli vyjadrením veľkého rozmachu telovýchovy, avšak cieľom, ktoré si DŠO ukladali, nezodpovedali spoločenské ani ekonomické možnosti, a tak sa museli hľadať ďalšie, účelnejšie organizačné formy. Tak sme došli až k dnešnému organizačnému usporiadaniu telovýchovy a športu. Na ceste boli mnohé prekážky, ale myslím, že sa oplatilo zdolávať ich. Dnešný systém — poučený z chýb minulosti — dosiahol maximum v hľadaní a nachádzaní modelu socialistickej telesnej výchovy a športu.

Od roku 1982 som trénerom bežcov v Liptovskom Hrádku. To už som skončil s vlastnou pretekárskou aktivitou, ktorá mi dala mnoho radosti a zaraďovala ma asi tak do desiateho miesta národného rebríčka. V letnom období

som beh na lyžiach kompenzoval atletikou, predovšetkým behmi na stredné vzdialenosti. Tréningu pretekárov som sa venoval s láskou, tým skôr, že som poznal, koľko „prírodných“ talentov sa rodí na Liptove. Cítil som povinnosť dávať im to najlepšie, možno aj preto, že im podobní, ktorí vyrastali na dedinách so mnou, nemohli dostať celkom nič. Tak sa mi podarilo zhromaždiť celkom pekný rad pretekárov, z ktorých vyšli napríklad Michalko, Oleksák, Ilavský, z tých mladších potom Matejbus a Labaková, prišli k nám tiež Sekajová a Taschová. Ale aj týchto čoskoro vystriedajú ďalší. V dorasteneckom družstve pravidelne trénuje 25 chlapcov a dievčat a v žiackych družstvách je ich vyše 40.

No vráťme sa ešte späť do minulosti. Keby som so svojimi spomienkami začal v čase, keď z pretekárskej aktivity odchádzal Michalák z Tatier, boli by to zrada iba mená Kovalčíka a Hudečka, ktoré znamenali istý pojem v histórii bežeckej disciplíny na Slovensku. Pozrime sa na jej súčasnosť. Kvantita i kvalita rozmachu bežeckého športu sa nedá porovnať s ničím, čo bolo prv. Je samozrejmé, že podobnú históriu písali aj ďalšie lyžiarske disciplíny. Začiatok toho všetkého bol 25. februára 1948. Na to nezabúdajme!

MILAN HUSKA, tréner reprezentačného družstva bežkýň-junioriek a bežeckej základne v Liptovskom Hrádku

Jubileum ako záväzok

25. výročie Víťazného februára a zjednotenia čs. telovýchovy sa stali víťaným pomocníkom v rozvoji politicko-výchovnej práce Slovenského lyžiarskeho zväzu. Sú to stovky podujatí, ktoré lyžiari pri týchto výročiach organizovali a organizujú. Doterajšia hodnota prijatých záväzkov predstavuje 870 000 Kčs. Je to hlavne brigádnická práca pri úpravách zjazdových tratí, pri výstavbe vlekov a lanoviek, pri budovaní osvetlení na svahoch, jednoduchých chat a pod. Ako príklad možno uviesť Povážsku Bystricu, kde si lyžiari za pomoci ONV a ZVL Pov. Bystriky vybudovali komplexne vybavený areál pre zjazdové disciplíny. Je v ňom aj čajovňa, vlek, dve slalomové trate, jedna s umelým osvetlením. Areál slúži hlavne mládeži a cvičiteľia i tréneri venujú pre výcvik stovky hodín svojho voľna. Aj výsledky sú adekvátne. V celoslovenskej lyžiarskej lige sa ich zverenci umiestňujú na popredných miestach. Mimoriadnu starostlivosť venuje politicko-výchovná komisia súťaži o „Vzorný kolektív STO“. V záujme získania čo najväčšieho počtu účastníkov, vypísali sme vlastnú súťaž „O najlepší lyžiarsky oddiel SLZ“. Do našej súťaže sa prihlásilo už 37 kolektívov. Výchovná práca sa tiež v širšom meradle sústreďuje na vytváranie morálnych čŕt, na výchovu k socialistickému vlastenectvu a k proletárskemu internacionalizmu. Treba konštatovať, že aj v tejto práci boli dosiahnuté dobré výsledky.

KAROL EIDLPEŠ, predseda politicko-výchovnej komisie SLZ

Třídy, a jak je získáme

V rámci jednotné sportovní klasifikace byly schváleny technické podmínky pro získání nebo obnovení VT.

Zasloužilý mistr sportu:

Technické podmínky určí předsednictvo ÚV ČSTV a zveřejní tiskem (v časopise Tělovýchovný pracovník v lednu 1973).

Mistr sportu:

Závodník, který za pět let nejméně jedenkrát zvítězil a dvakrát se umístil do 3. místa v mistrovství ČSSR jednotlivců a úspěšně reprezentoval ČSSR alespoň 2 roky v mezinárodních závodech — **nebo** se umístil do 6. místa na ZOH nebo MS — **nebo** byl členem štafety, která se na ZOH nebo MS umístila na 1.—3. místě — **nebo** úspěšně reprezentoval ČSSR nejméně 5 let v mezinárodních závodech.

Mistrovská výkonnostní třída:

Závodník I. VT, který se umístil v celostátním žebříčku příslušné disciplíny do 10. místa s rozdílem nejméně 10 % bodů za prvním závodníkem — **nebo** závodník, který v soutěži jednotlivců získal titul mistra ČSSR.

I. výkonnostní třída:

Závodník, který zvítězil v

mistrovství ČSR nebo SSR, v celostátním závodě nebo v jiném závodě, určeném předsednictvem ČSSL do 31. 12. předcházejícího roku, pokud se jej zúčastnilo a závod dokončilo v

- kategorii mužů 5 závodníků, kteří v celostátním žebříčku předcházejícího roku se umístili:

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách do 40. místa

b) ve skoku na lyžích nebo v závodě sdruženém do 15. místa

— kategorii žen 5 závodnic, které v celostátním žebříčku předcházejícího roku se umístily do 25. místa

— **nebo** závodník, který na výše uvedených závodech za stejných podmínek účasti nebo v mistrovství ČSSR jednotlivě dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejméně o 10 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo

ve sdruženém závodě alespoň 80 % bodů vítěze.

II. výkonnostní třída:

Závodník, který zvítězil v závodě mistrovství ČSSR družstev, v celostátním kvalifikačním závodě, v mistrovství ČSR a SSR jednotlivců nebo družstev, v republikovém kvalifikačním závodě, v krajském přeboru, v krajském kvalifikačním závodě nebo v oblastním závodě družstev — **nebo** závodník, který zvítězil ve veřejném závodě, jehož se zúčastnil a závod dokončili nejméně 3 závodníci I. VT nebo 5 závodníků II. VT — **nebo** závodník, který ve výše uvedených závodech za stejných podmínek účasti nebo na mistrovství ČSSR jednotlivců dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejméně 15 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo ve sdruženém závodě alespoň 70 % bodů vítěze.

III. výkonnostní třída:

Závodník, který zvítězil v okresním přeboru — **nebo** závodník, který zvítězil v jakémkoliv závodě, jehož se zúčastni-

Na skok v Le Brassus

Bylo nás na tamních mezinárodních závodech jedenáct z Československa — běžci Červinka, Tryzna a Zuzánek, skokani Rydval, Balcar a Divila a sdruženáři T. Kučera, Svoboda a Vl. Rázl, vedoucí a trenér.

Prvně nás švýcarské hodinářské středisko překvapilo dostatkem sněhu, můstek s P=84 m byl dobře upravený stejně jako běžecská trati asi 300 m nad městečkem. závody mají svou specialitu, neboť severskou kombinaci zařazují pořadatelé do jednoho dne. Kromě toho ještě patnáctka specialistů a v neděli štafety a skok prostý. Čtyři závody ve dvou dnech — to je docela slušné sousto.

Ve sdruženém závodě startovalo 29 závodníků z NDR, NSR, Švýcarska, Finska, Norska, Itá-

lie, Kanady, Francie, USA, Kanady a ČSSR. Z pěti závodníků NDR se při tréninku skoku nedařilo Schaibenhofovi a Hartlebovi a ti také nenastoupili k závodům pro chřipkové onemocnění. Po skoku byl T. Kučera třetí, Svoboda devátý a Rázl třináctý. Skákalo se hodně přes normový bod (mladý Nor Schjetne 92 m, T. Kučera 91 m), a to je další rarita tohoto závodu. V odpoledním běhu vzdal Wehling pro nemoc a o vítězství bojovali Deckert a Zimmermann z NDR, Nor Schjetne, náš Kučera a výborný běžec Hettich z NSR. Vyhrál Deckert před Schjetnem, T. Kučerou, Zimmermannem a Hettichem. Lze říci, že závod byl pro nás úspěšným. Odstup 18 bodů T. Kučery od Deckerta ukazuje, že náš reprezentant

J. Svoboda a A. Kučera

li a závod dokončili nejméně 3 závodníci I. VT nebo 5 závodníků II. VT nebo 10 závodníků alespoň III. VT dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejvýše o 30 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo v závodě sdruženém alespoň 60 procent bodů vítěze.

I. výkonnostní třída mládeže:

Závodník, který zvítězil v dorosteneckém přeboru ČSSR, ČSR nebo SSR, v celostátním nebo republikovém kvalifikačním závodě, **nebo** závodník, který ve výše uvedených závodech dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejvýše o 10 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo ve sdruženém závodě alespoň 80 % bodů vítěze

II. výkonnostní třída mládeže:

Závodník, který zvítězil v krajském nebo okresním přeboru nebo v krajském kvalifikačním závodě — **nebo** závodník, který ve výše uvedených závodech dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejvýše o 15 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo ve sdruženém závodě alespoň

bylo při nedělním závodě štafet. Znáte to: teploty kolem nula stupňů a padající sněh v době závodu. To byla hotová mazací mela. My jsme z přemazávací horečky vyšli bez většiny újmy. Naše sdruženářská štafeta skončila na 21. místě mezi běžci-specialisty. V prvním úseku byl Svoboda jen 3,20 min. za Švédem Lundbäckem, na druhém T. Kučera dokonce jen 2:02 za G. Larssonem a Rázl na třetím 3,02 za Demelem z NSR, který měl vůbec nejrychlejší úsekový čas. Startovalo 30 štafet. Chtěli jsme se ještě zúčastnit závodu ve skoku prostém, ale časově jsme jej nestihli. Ale i tak být na třech závodech ze čtyř, představuje docela slušnou bilanci pro naše sdruženáře a ani dosažené výsledky nelze považovat za špatné. Byla to dobrá škola.

JOSEF KUTHEIL,
trenér čs. sdruženářů

70 % bodů vítěze — **nebo** závodník, který v dorosteneckém přeboru ČSSR, ČSR nebo SSR, v celostátním nebo republikovém kvalifikačním závodě dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejvýše o 20 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích nebo ve sdruženém závodě alespoň 65 % bodů vítěze.

III. výkonnostní třída mládeže:

Závodník, který zvítězil v žakovském přeboru ČSSR, ČSR nebo SSR, v celostátním, republi-

kovém nebo krajském kvalifikačním závodě, v krajském nebo okresním přeboru — **nebo** závodník, který na výše uvedených závodech dosáhl

a) v běhu na lyžích nebo ve sjezdových disciplínách času nejvýše o 15 % horšího než vítěz

b) ve skoku na lyžích a v závodě sdruženém alespoň 70 % bodů vítěze.

Prováděcí pokyny k řádu JSTK a technické podmínky pro získání nebo obnovení VT byly schváleny předsednictvem Československého svazu lyžařů dne 15. 11. 1972.

Lyžování na křižovatce

Generální sekretář Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Sigge Bergman napsal zajímavý článek do rakouského časopisu SKI WELT o současných problémech lyžařského světa. Vyjímáme z něj:

Lyžařský sport se nebyvalým způsobem rozšiřuje. Hovoří se, že se mu věnuje asi sto miliónů lidí na celém světě. Japonci udávají šest miliónů, Sovětský svaz 20 miliónů, malé Švédsko se svými osmi milióny obyvatel tvrdí, že každý občan umí jezdit na lyžích. Bude to, myslím, daleko víc, než oněch sto miliónů.

Nezadržitelně se dere kupředu závodní sport. V roce 1930 vstoupilo sjezdové lyžování do programu FIS a nabralo rychlý kurs rozvoje. Jeho poslední vymoženosti jsou Světový a Evropský pohár, ale nezapomeňme na Pohár Donalda Ducka pro ty nejmladší. Také severská fronta je na postupu. Běh žen (měl olympijskou premiéru v roce 1952) má stejnou popularitu jako běžecké soutěže mužů.

Skok na lyžích se nejdříve rozšířil na dvě soutěžní disciplíny, a teď, kdy je zcela aprobováno létání na lyžích, dokonce na tři. Z několika stran se doporučuje, aby se zavedl Světový a Evropský pohár pro běh na lyžích, skoky a severskou kombinaci. Socialistické státy přijdou na příštím kongresu s příslušným návrhem.

A jak vypadá budoucnost? Nevěřím tvrzení, že se lyžování dostalo na nebezpečnou křižovatku. Existují problémy. Stále akutní je otázka amatérismu. Zamotaná je situace FIS vůči Mezinárodnímu olympijskému výboru. Teď, kdy stojí v čele MOV nový muž — věříme, že se vytvoří taková kvalifikační olympijská pravidla, která budou vyhovovat potřebám moderní společnosti, realismu a humanitě.

Problémy se nahromadily v alpském lyžování. Mám na mysli především profesionální sjezdářské skupiny. Uvnitř FIS jsou dva tábory. Jeden doporučuje, aby Mezinárodní lyžařská federace postupovala jako fotbal nebo tenis a otevřela dveře profesionálnímu lyžařskému sportu, druhá zastává názor, že profesionální lyžování nemá budoucnost (snad s výjimkou USA) a že se samo pochová.

Dva roky se FIS pokoušela organizovat společně závody amatérů a profesionálů. Profesionální partner neměl zájem. Teď se navrhuje nové řešení na způsob soutěží družstev podobně jako v Davis cupu. Celá otázka otevřených závodů se bude řešit na červnovém kongresu. Oblast je to velmi delikátní s ohledem na vztahy mezi FIS a MOV. Ačkoliv současná olympijská pravidla přímo nezakazují soutěže mezi amatéry a profesionály, nejsou mnozí olympijští bohové nakloněni takovému

prolínání a považují je za porušování olympijské myšlenky.

MOV musí zaujmout konečné stanovisko. Většina členských států FIS se postavila za zimní olympijské hry a za to, aby se lyžařské soutěže udržely na jejich programu. Jinými slovy: vztahy mezi FIS a MOV nesmějí být přerušeny. Ostatně zřejmě si to nepřeje ani nový prezident MOV lord Killanin. Jsou naděje na užší spolupráci. V důsledku toho také předsednictvo FIS zrušilo své rozhodnutí, podle něhož měl Kongres 1973 zásadně rozhodnout po všeobecné debatě: lyžování v olympijském programu — ano či ne?

Z hlediska oné křížovatky v lyžařském sportu, existuje tudíž jen jediný problém, a to FIS kontra MOV. Věřím, že se pro-

hlubeň mezi oběma organizacemi uzavře. Všechny ostatní problémy je schopna vyřešit sama FIS. Především je to konečný tvar Světového alpského poháru, dále systém FIS bodů (Nobelovu cenu tomu, kdo najde zpošob, jenž tuto bláznivou honu za body nahradí něčím rozumnější, nebo počet účastníků na MS a ZOH (silně alpské země chtějí dosavadní počet čtyř startujících v jedné disciplíně rozšířit na pět, zatímco MOV doporučuje snížit na dva nebo tři). Ale je tu také problematická otázka kombinací — alpské i severské. Mají vůbec oprávnění v dnešním specializovaném světě?

Podmínka harmonického vývoje na všech frontách spočívá v tom, že se kvalifikační pra-

vidla upraví podle sportovních realit současnosti. Žel také FIS vstoupila zde do začarovaného kruhu v důsledku svého ustanovení o reklamě a firemních značkách na lyžařské výstroji. I ve vlastních řadách FIS jsou protesty proti němu dost hlasité. Současná ustanovení také ztěžují nebo dokonce znemožňují, aby mladí talentovaní závodníci měli čas k celoročnímu tréninku, což je dnes základním požadavkem ve všech sportech. A aby mohli vstoupit do světové špičky. A je nemožné chtít, aby se taková ustanovení respektovala v národních svazech a tím spíš ve FIS. Jestliže FIS a MOV se v tomto sporu nedohodnou, pak snad můžeme hovořit o křížovatce. Ale bude to křížovatka pro obě strany.

Ruhpolding: málo důvodů k radosti

Ve dnech 24.—28. ledna 1973 se uskutečnilo v Bavorských Alpách v západním Německu, krásném zimním středisku Ruhpoldingu, druhé oficiální mistrovství Evropy juniorů ve sjezdových disciplínách.

Zúčastnili se i mladí čs. reprezentanti: Miština, Šoltys, Zeman, Porubský, Uhrová, Kuzmanová Dáša a Soňa, Cihelková. Za účastí Austrálie, Kanady, Chile a Japonska to bylo malé mistrovství světa. Alpské země se zúčastnily v nejsilnější juniorské sestavě, jakou měly k dispozici. Jejich nejlepší závodníci se již pravidelně zúčastňují Evropského a Světového po-

háru. Také socialistické země vyslaly nejlepší, co v juniorském lyžování mají. Nás může těšit, že výkonnostně jsme byli spolu s Polskem ze socialistických zemí nejlepší.

Úroveň soutěží byla vysoká, což svědčí nízké FIS přírážky: Slalom chlapi - 50,83 bodů, dívky - 48,24 bodů. Obří slalom chlapi - 39,57 bodů, dívky 35,81 bodu.

Celkově lze hodnotit naši účast po stránce výkonnosti u chlapců jako průměrnou, u děvčat dosažené výsledky odpovídají přípravě na MEJ. Výkonnostně nejlepší byla Uhrová, Kuzmanové zůstaly za svými výsledky v Evropském poháru. Cihelková první velký mezinárodní start zatím nezvládla. Z chlapců byl nejdísnovanější Šoltys. Svým výkonem by se zařadil na 15. místo ve slalomu a byl by mezi první dvanáctkou v obřím slalomu, nebýt nešťastných diskvalifikací. Porubský podal ve slalomu svůj standardní výkon. V obřím slalomu byl diskvalifikován. Výsledky Mištinovy neodpovídaly jeho možnostem. U Zemana se projevilo lehké onemocnění horních dýchacích cest, žel, do nejlepší formy se dostal na kritériu juniorů ve Špindlerově Mlýně až po MEJ. Výsledky ovlivnilo podstatně i losování. Z našich závodníků startovali v předních skupinách jen Miština a Uhrová s FIS body. Ostatní od čtvrté výše. Škoda, že jsme nevyšlali plný počet chlapců, který byl FIS povolen a pořadatelem hrazen. Ostatní přítomné národy této možnosti plně využily. Ukazuje se také nutnost vysílat na ME — kromě závodníků, kteří pojedou na výsledek, také mladší reprezentanty s úkolem vjet si FIS body na příští MEJ. Vš-

VÍTEZOVÉ JEDNOTLIVÝCH DISCIPLÍN A NAŠE UMÍSTĚNÍ:

SLALOM:

	řt.	bodů	zpož.
1 Woxholth Gro — NOR — 1958	72,43	00,00	—
12. Uhrová Alena — CSF — 1955	76,31	28,76	3,88
16. Kuzmanová Dáša — CSF — 1958	76,73	31,64	4,30
31. Cihelková Zdena — CSF — 1958	79,89	52,34	7,46
DISK.			
1. Špiess Ulrich — RAK — 1955	87,50	00,00	—
19. Porubský Dušan — CSF — 1958	92,07	28,51	4,57
24. Zeman Bohumír — CSF — 1957	92,49	30,94	4,99
27. Miština Luboš — CSF — 1955	92,72	32,28	5,22
Šoltys Michal — CSF — 1956			DISK.

OBŘÍ SLALOM:

1. Giordani Claudia — ITA — 1955	1:26,98	00,00	—
22. Uhrová Alena — CSF	1:33,04	43,40	6,06
24. Kuzmanová Dáša — CSF	1:33,24	44,72	7,74
31. Kuzmanová Soňa — CSF	1:34,00	49,73	8,98
47. Cihelková Zdenka — CSF	1:37,96	75,08	10,98
1. Špiess Ulrich — RAK — 1955	2:42,18	00,00	—
39. Porubský Dušan — CSF	2:55,16	48,73	5,23
Zeman, Šoltys, Miština			DISK.

Trikrát z juniorského kritéria ve Špindlerově Mlýně: vlevo B. Zeman, uprostřed pohled na závěrečnou část slalomové trati a upravo Alena Uhrová po bolestivém pádu

Poučení z jednoho závodu

Běžecký závod o Štít Richtrových bud (17. 12. 1972) se konal nejen za krásného počasí na dobře upravené trati s tradičně perfektní organizací, ale i za velmi početné a neobyčejně kvalitní účasti.

Při této příležitosti jsme uspořádali s trenéry reprezentačních družstev J. Honců, B. Rázlem, J. Kutheillem, S. Olekšákem a ing. M. Javorským improvizovanou besedu. Z hovoru jednoznačně vyplynulo, že je velmi potřebné pořádat více běžeckých závodů v prosinci.

Honců: „Nemůže dále platit názor, že závodní období začíná v lednu. Prodloužení sezóny pro další výkonnostní špičku je třeba vidět v pořádání kvalitních běžeckých závodů v prosinci. Zde v Krkonoších trénuje od poloviny listopadu asi 200 běžců a ti všichni potřebují mít možnost oficiálního měření sil. V Sovětském svazu a ve Skandinávii jsou závody v prosinci zcela běžnou záležitostí. Na tomto faktu nic nemění ani naše odlišné klimatické poměry.“

Rázl: „Takový závod, jako je Štít Richtrových bud jsme potřebovali jako sůl. Děvčatům nestačí kontrolní měření, protože nemůže navodit atmosféru závodu.“

Kutheil: „Závod zapadá do našich plánů. Je velkou výhodou, že se trenéři nemusí věnovat úpravě trati a organizaci závodů, ale mohou se plně soustředit na své svěřence.“

Všeobecně se konstatovalo, že je vhodné pořádat na začátku sezóny závody na kratších tratích, ev. s lehčím profilem.

Javorský: „Trať 10 km pro muže vyhovuje délkou i profilem. Rychlá a dobře upravená stopa umožnila reprezentantům běžet naplno.“

Rázl: „Závod na 5 km pro ženy vyhovuje, trať je technicky náročná.“

Honců: „Reprezentantům by nevalid těžší profil.“

Kutheil: „Z hlediska sruženářů a jejich kontrolního závodu bychom uvítali i tři kola, tj. 15 km.“

Trenéři prohlašovali, že z uvedených důvodů byl tento závod jedním z nejlépe obsazených v celé sezóně.

-pot-

chní závodníci, s kterými se na MEJ počítá, by měli startovat s dospělými na Evropském poháru s cílem získat dobré FIS body pro losování na MEJ, aby vynaložené finanční prostředky a čas v přípravě na evropské juniorské mistrovství byly plně zefektivněny. Tímto nezbytným předpokladem by se nutně měla doplnit celková koncepce rozvíjení sportovního mistrovství ve sjezdových disciplínách, která je jinak správná.

Na MEJ se uskutečnil jen závod v obřím slalomu a ve slalomu. Sjezd byl pro špatné sněhové podmínky odvolán a nahrazen soutěží v paralelním slalomu mimo závod MEJ. Je to velmi atraktivní a zajímavý závod. V alpských zemích získává stále na větší oblibě. Všichni naši se dostali do třetího kola, kde byli vyřazeni. Za každou zem soutěžili tři chlapci a dvě dívky. Vítězem chlapců se stal překvapivě bulharský závodník Kočov před celou alpskou elitou. Z děvčat zvítězila západní Němka Zechmeisterová.

JIRÍ JIRSA,
trenér junior, družstva ČSSR

Böhm ze Slavie VŠ Praha krátce po startu

Švédské vánoční turné v letním balení

Když se plánovalo švédské vánoční turné po Dalarně, která je lyžařským rájem, vypadalo vše růžově. Kalendář sliboval závody téměř každý den, zima bývá o vánocích nejtědřejší na kvalitní sních a vzhledem k tomu, že Falun kde je příští rok mistrovství světa, je správním střediskem kraje Dalarna, byly dobré předpoklady zjistit podmínky a připravit Švédy na to, že v Československu jsou kvalitní běžci, schopní konkurovat Skandinávcům.

Ale člověk mění a pánbůh mění. Švédsko změnil tak, že ho nepoznávali rodiči Švédové, za posledních 200 let nepamatují tak teplou zimu, a tak když jsme dorazili do našeho stálého střediska ve Furudalu, byla okolní jezera připravena na vodní lyžování a louky se zelenaly. Sníh byl v norských horách anebo daleko na sever u polárního kruhu. Růžový plán začal černat, ale díky našim přátelům z IFK Ore, Axelu Runnsovi a Geraldovi Sippusovi se podařilo zajistit náhradní závody. Zde se ukázala velká výhoda cestování vlastním automobilem, protože jsme se mohli bez problémů přesunout.

První závody jsme jeli 31. 12. v Losu, zvláštěním místě už jen proto, že tam byl sníh, když v celém okolí jej byla jen troška. Konkurence se sešla výborná, dva z 8členného švédského družstva pro Falun! Závodilo se na rovinaté trati na dvou okruzích, jak je ve Švédsku zvykem. Páté místo Honzy Fajstavra bylo dobrým začátkem a získalo nám respekt. Na Zdenka

Místo lyží přišlo Fajstavrovi vhod sklouznout se na bicyklu na zamrzlém rybníku, druhý záběr představuje naše borce u Vasova pomníku

Böhma byla trať příliš rovinatá a Pepa Kubica doplátil na nové palisandrové Müllerky, které vyžadují větší vrstvu klistru a smekal tak hrozně, že jsem ho z obavy, aby se neroztrhnul, stáhnul z trati.

Druhý den se jely závody v Limě asi 250 km od Losu. Pro Švédy je to krátká vzdálenost, ale pro naši volhu, která s letními pneumatikami a svojí váhou byla na hladkých ledových silnicích jako saně, to byla cesta na 4 hodiny. Dorazili jsme v noci a díky Honzovi Fajstavrovi jsme stačili i střídě oslavit Silvestra a druhý den se šlo znova do práce. Švédské závody začínají vždy o něco později než naše. Start mužů bývá okolo poledne a to stačí, aby se sjeli závodníci i diváci ze širokého okolí. Pole závodníků se rozšířilo o další známé borce, zejména o jednoho z nejlepších Švédů Gunnara Larssona „Hulana“, který podle očekávání zvítězil suverénním způsobem. Podmínky nebyly nejlepší, místy nebyla vůbec stopa, ale ukázalo se, že kdo umí, ten umí, ať jsou podmínky jakékoliv. Honza byl opět pátý, ovšem v tak silné konkurenci to byl vynikající výsledek, který ukazoval na dobrou formu. Chytlí se i ostatní kluci. Zdeněk skončil 11. a Pepa 15. Švédové mají v prosinci ještě hodně sil a udělat na ně výsledek je opravdu těžké.

Po závodech jsme si popovídali s vítězem Larssonem a byli jsme pozváni druhý den do jeho nového domku na oběd a na kus řeči o lyžování. Bylo to velmi příjemné odpoledne a všichni jsme litovali, že není sníh, protože jsme si mohli dohromady pěkně zatrénovat. Hovořilo se samozřejmě i o trénování, i když názory obou stran byly různé. Larsson pracuje v létě jako lesní dělník a trénuje 3X týdně, podle jeho slov je to dostačující, hodně času

věnuje kolečkovým lyžím. V zimě trénuje denně, žije se pouze lyžováním, soustředění nemiluje, nejlépe se mu trénuje doma u ženy a dcerky. V Sapporu byl o 1 vt. čtvrtý na 30 km, chystá se tedy do Falunu, do sbírky medailí z OH a MS mu chybí již jen zlatá. My, kteří jsme ho poznali, mu ji ze srdce přejeme.

Poslední závody byly 7. 1. v Särnē. Larsson a Limby odjeli do Itálie a Honza Fajstavr se stal rázem favoritem č. 1. Šance se chopil a získal své první vítězství ve Švédsku. Trať byla těžká, snh zmrzlý, prostě ideální podmínky. Honza jel suverénně a vedl od startu do cíle. Kluci zajeli svůj průměr. Naše vítězství bylo velmi příznivé a široce komentováno

v tisku a rozhlase. Vůbec byl o naši malou skupinku velký zájem, několik návštěv novinářů, články a fotografie v novinách to dokazovaly.

Turné, i když bylo o několik závodů chudší, splnilo své úkoly. Výborné výkony Honzy Fajstavra udělaly našemu lyžování dobrou reklamu a pro mladé závodníky byly závody dobrou školou. Díky dobrým kontaktům, které se nám podařilo navázat, mají naši závodníci dveře do Švédska otevřené a věříme, že této možnosti, která je jedním z předpokladů ke zvýšení úrovně naší disciplíny, využijeme.

Odb. as. JAN WEISSHÄTEL,
II. trenér reprezentačního družstva mužů

Lyžařská turistika

K rozsáhlým pracovním programům lyžařských svazů v zahraničí se loňského roku přidružil další programový bod — lyžařská turistika. Po ZOH 1964 se někteří nadšenci turistiky, povzbuzeni a fascinováni velkolepými výkony běžců na olympijských tratích v okolí Seefeldu, začali zajímat o zimní turistikou, která v Alpách je přirozeně turistickou na běžkách. Ukázalo se, že jde o zájem, který postupem doby přerostl v neustále sílící sportovní hnutí, zaměřené k obnově fyzických a duševních sil pracujícího člověka.

Zpočátku se objevila řada pochybností. Především se zapochybovalo, má-li vůbec smysl v horském terénu Alp, v klasičtější zemi sjezdového sportování, pobíhat na úzkých nebo širších běžkách po údolcích, lesem a na stráních. Šlo o otázku neobyčejně záladnou, uvážím-li popularitu, kterou sjezdování v posledních 15—20 letech ve všech alpských zemích získalo. Běh a lyžařská turistika tu byly poznamenány jakýmsi Kainovým znamením, které nevěstilo nic než dřinu bez jakékoli radosti, bez požitku z rasantního sjíždění ve zviřeném prašanu nebo na upravené trati.

Další námitkou bylo, že běh a s ním související lyžařská turistika jsou sportem výhradně starších ročníků. Také toto tvrzení dlouho neobstálo, vždyť právě z řad mladých aktivních

horolezců, cyklistů, kanoistů, veslařů a dalších sportovních odvětví se dnes hlásí stále větší počty sportovců do velkého společenství lyžařů běžců a turistů.

Odpovědí na otázku pochybovačů je sám vývoj běhu a lyžařské turistiky v alpských oblastech v posledních letech. Ve Sv. Mořici, ve světoznámém sjezdovém středisku švýcarských Alp, získala lyžařská turistika v krátkém čase tolik sympatií, že se tu každoročně koná dnes již velice populární lyžařský „maratón“ s účastí několika tisíc běžců-turistů. Také v sousedním Bavorsku se zúčastňuje tzv. lidových lyžařských dní stále větší počet přátel běžek. Nával tu bývá tak veliký, že s ním organizátoři mívají obtíže. Na půdě celé NSR bylo v roce 1972 provedeno 152 lidových lyžařských běhů na dobře upravených tratích. V italském Trentinu, mezi Moenou, Canazei, Predazzo a Cavalese, se od roku 1971 pořádá „dlouhý pochod“ (Marcialonga). V roce 1972 bylo napočítáno 4226 účastníků, pro letošek byla účast omezena maximem 6000 účastníků.

Úmyslně byla dosud zmínka jen o alpských zemích, tedy lyžařské oblasti s prevaencí sjezdového sportu. Zcela rozdílná je s ohledem na terénní podmínky, situace v severských

Tak pěstují Američané lyžařskou turistiku na svých horách

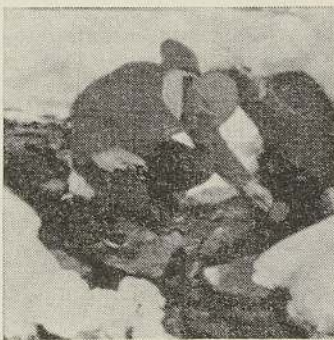
státech. Rozdílné chápání významu lyžařského běhu ve Skandinávii a v alpských zemích vyplývá z faktu, že před několika lety byla pro Středoevropana zmínka o Vasově běhu velmi nejasnou vidinou. Mnozí si tenkrát nedovedli představit, že by se 86 km dalo vůbec uběhnout, závod pokládali za výtřelek a raritu, údaje o účasti za přehnané. Letošní 50. ročník, organizovaný legendárním běžcem Nil Karlssonem (Mora Nisse) v maximální připustné účasti 10 000 běžců ze FISou uznávaný největší mezinárodní běžecký závod jednotlivců s účastí vynikajících běžců, bývalých olympijských vítězů i mistrů světa. Jde nesporně o významný závod, který má i svého opěvovaného vítěze, avšak jde o závod zajímavý především tím, že ho běží tisíce běžců z celé Skandinávie, kterým zdaleka nejde o to vítězit, nýbrž být při tom a proběhnout cílovou branou. To je Vasův běh, běh, jehož existence je podmíněna de-

sítkami a stovkami lidových běhů po celé Skandinávii, na kterých se tisíce Skandinávci pro účast na Vasově běhu připravují. I pro nás Středoevropany přestal Vasův běh být vidinou. V Sovětském svazu je běh na lyžích masovým sportem celé severní poloviny země, kde o volných dnech milióny lidí pěstují lyžařskou turistiku. O jednom z takových turistických center, o Ščolkovském chutoru nedaleko města Gorkij, byla zmínka v lednovém čísle Lyžařství.

Renesance běhu na lyžích, nejen jako závodní disciplíny, ale především jako všelidové hnutí se proběhnout v zimní přírodě přišla náhle a s nebývalou vehemencí. Sledoval jsem během posledních let každou dostupnou zprávu o tomto novém vývoji a hledal jsem jeho motivy. Mám za to, že s odstupem 8 let od ZOH 1964, kdy tento vývoj začíná, je možno jednoznačně říci, že stále vzrůstající masová obliba pro běh na lyžích a s ním spojenou lyžařskou turistiku, je zakotvena v poznání, že běh na lyžích přináší radost a svým stejnoměrným zatížením

celého těla je ideálním protilekem pro dnešní náš život, tak chudý na pohyb. Lékaři jsou tohoto názoru, že běh na lyžích blahodárně ovlivňuje činnost srdce, plic a krevní oběh. Posiluje svalstvo nohou, paží, prsou, jakož i svalstvo břišní a krční, aniž by kteroukoli partii mimořádně zatěžoval, jak tomu bývá v jiných sportech. Svýčari, krátce po Seefeldu, vyhlásili v rámci propagace běhu, heslo „LLL“ (Langläufer leben länger = běžci žijí déle), které v létech, která následovala, mělo pro vývoj lyžařské turistiky neobyčejný efekt. Postupem času by-

lo převzato, přímo nebo ve vhodné úpravě, prakticky celou alpskou oblastí. Lze tedy uzavřít, že v Alpách se propagátoři lyžařské turistiky mohou do budoucnosti dívat s velikým optimismem, jednak pro obrovský zájem o běh na lyžích, který dovedl vyvolat, a také proto, že se podařilo prosadit argument, že běh na lyžích resp. lyžařská turistika jsou sportem zdravým a levným, kterému se dá poměrně snadno naučit.

A co říci k otázce lyžařské turistiky u nás? Topografická situace naší země nedala vzniknout vyhraněnému, převažujícímu typu lyžařské činnosti, jako je tomu u severovýchodních nebo v alpských zemích. V zásadě se dá říci, že členitost a různost našich horských terénů umožňují vývoj všech druhů lyžařských sportovních činností. Tím snažší by měl být rozlet nové lyžařské disciplíny — lyžařské turistiky. Hlídkový závod mužů i žen po hřebenech Krkonoše a nově pořádaný „Memoriál expedice Peru“ v Liberci je nutno po všech stránkách vysoce hodnotit. V Liberci letos pořadatelé očekávali dokonce

Hledá se disc - jockey

Naše představy, že cvičitel musí být dobrým technikem, pedagogem a psychologem, neplatí už — jak se zdá — zcela beze zbytku. Spíš vypadá, že by se jeho základní cvičitelská erudice měla ještě rozšířit o studium elektroniky, případně mu nebude na škodu, vyškolil-li se v odbornosti disc-jockeje. Doporučují to v alpských zemích, kde se při výuce jízdy na lyžích stále více experimentuje s technickými rafinovanostmi.

O videorecorderu už víme celkem dost. U nás používají jeho služeb národní lyžařská družstva při tréninku. V Alpách se stává skoro samozřejmým vlastnictvím lyžařských škol. Na obrazové konzervě mohou cvičitelé a žáci studovat záznam jízdy a opravovat chyby. Zvláště vizuálně vnímavější žáci dělají prý zřetelné pokroky ve výuce. Večer lze aplikovat záznam o

jíždě něco jako domácí kino, jako docela pěknou zábavu. Takže přátelé cvičitelé: co kdybyste se zajímali o elektroniku? Nebo ještě lépe: Karel Novák, známý kameraman Ústřední školy ČTO, ovládá znamenitě, lze říci vlastně jedinečně, umění „videorekordérovatí“. Že by nás vzal do kursu?

Slágrem sezóny se však stal lyžařský kurs prostřednictvím vysílaček. Lyžařští začátečníci přijímají rozkazy svého učitele sluchátky. Jeho minivysílačka dává příslušné pokyny ve vzdálenosti asi 400 metrů od žáka. Přednosti radiového kursu se zdají být mimo veškerou diskusi: přímý kontakt umožňuje opravovat chyby ihned, jakmile se jich žák dopustil, odpadá tudíž ztrátové časy. Lyžařský cvičitel má možnost uplatňovat své výchovné působení z různých

zorných úhlů. Nejen tedy ze stanovíště prvního jezdce, což se dělalo dosud, ale i posledního. Chyby viděné zezadu jsou prý neméně poučné.

Aby se výuka nestala nudná, suchopárná, zařadí lyžařský učitel občas trochu hudby. Od zastavenička, zpívaného vlastní hlasovou silou, přes sweet music, hot, beat až po barokní hudbu, pro jejíž jasnou a nekomplikovanou rytmickou i melodickou fakturu je tolik porozumění v současném nervózním světě. Z pedagogického hlediska je hudební zabarvení lyžařské výuky vřele doporučováno: hudba podporuje svým rytmem pravidelné střídání pohybu na lyžích, činí vyučování snažším a zábavnějším. Takže: cvičitelé, nezapomeňte na magnetofonový pásek, až půjdete na svaň. Případně zkuste se poučit u disc-jockeje, jak se to dělá. Hudební vložka lyžařského kursu bude zaručeně na nejvyšší úrovni...

nj (podle časopisu SKIWELT)

ke 3000 běžců na startu. Jde tu o potěšitelnou masovou účast v oblasti závodění, nicméně to, co dnes prožívají alpské země, to jest bouřlivý rozvoj běhu na lyžích v širokém celonárodním měřítku se zaměřením na zimní turistiku, bohužel dosud neznáme. Ani těch 2½ miliónu lyžařů ČSSR, vykazovaných ve statistikách, nás neuspokojuje, neboť víme, že z nich si převážná většina přípne lyže na 5—6 dnů do roka.

Jak tedy dál? U sousedů se akce lyžařské turistky ujaly lyžařské svazy a uvedly ji všemi, zejména propagačními prostředky, do plných obrátek. Rakouský lyžařský svaz dokonce zřídil referát „lyžařské turistky“, do jehož čela postavil známého lyžařského pracovníka a organizátora z Tyrol. Sepa Kőeka. Ten v krátké době dosáhl neuvěřitelných úspěchů.

U nás prozatím jen zasvítlo. Na lednové schůzi předsednictva Českého svazu lyžařů se dohodly úsek sportovního lyžování a úsek běhu na výchově cvičitelů běhu. Frekventanti výcvikových kursů mládeže, kteří dostávali dosud věcně převážně pro výkon siezdového sportu, budou počínaje rokem 1973 získávat kvalifikaci také pro výkon běhu. O jejich vyškolení se postará úsek běhu uspořádaním speciálních kursů v Novém Městě n. M. Tamtéž se milovníci běžek rozhodli organizovat a pořádat i ještě v této zimě víkendové lyžařské toulky na běžkách do Českomoravské vysočiny.

Každý začátek je těžký, budou iště těžkosti i v Novém Městě (oprava tratí, cvičitelé, nedostatek běžek atd.). Isem ale přesvědčen, že se Novoměstské, jak je ostatně lyžařská veřejnost zná z minulosti, nezaleknou porodních bolestí, vždyť se rodí, nesměle sice, opravdu cosi velkého — masové hnutí, které méně náročnou formou lyžování, aktivním pohybem v krásné zimní přírodě, chce umejšovat zdraví a zvyšovat tělesnou zdatnost občanů všech věkových kategorií. Nezbývá, než donést realizátorům této ušlechtilé myšlenky hodně úspěchů, a to nejen v Novém Městě n. M., ale ve všech střediscích lyžařského sportu po celé republice, pokud se k tomuto hnutí připojí.

Dr. O. KULHÁNEK

Kavgolovská vzpomínka

V termínovce FIS je tučně vy-sazeno mezi březnovými termíny 2. až 4. III.: Kavgolovo (SSSR) — 6. ročník juniorského mistrovství Evropy.

Až se tohle březnové číslo dostane do rukou čtenářů, bude už po kavgolovském festivalu mladí klasikého lyžování. Nestane-li se nic nepředvídaného, bude stát na startu běžec-kých závodů František Šimon, člen reprezentačního družstva juniorů ČSSR, jeden z mimo-rádných talentů v běžec-ké stopě. S Františkem jsme si popo-vídali na Bezroukově memoriá-lu a byla to rozprava dost smutná, protože nás zaváděla do října minulého roku, kdy se stala ta tragická událost.

„Když jsem se dozvěděl, že Jirka Kofátko přišel o život na Kapelníkovi ve „skaláku“ u Tur-nova, bylo mi, jako kdyby do mě blesk udeřil.“ Jirka Kofátko se stal druhým běžec-kým trenérem v liberecké Dukle se zvláš-tním pověřením starat se o mla-dé závodníky. Současně vykoná-val funkci trenéra juniorského družstva ČSSR.

„Tam jsem ho poznal a já jsem si připadal, jako bych byl na jiném světě. Vlastně jsem ani nevěřil, že trenér může dát tolik člověku. Dovedl navodit takové ovzduší, že každý pracoval vlastně také pro něho. Všechno nám dával, i snad to poslední, co měl, a my jsme cítili, že to všechno mu zase musíme vrátit. Byl dobrým technikem, pedagogem, ale vážil jsem si ho především jako člověka. I jeho život byl vlastně takovou velkou školou pro nás. Co všechno obětoval, aby mohl studovat při zaměstnání a zbylo

Jirka Kofátko

mu ještě trochu času na trénink. Vždyť se vyšvihl z brusiče nástrojů na absolventa FTVS jen vlastní píli a vlastní vůlí. Když něco takového člověk má stále před sebou, přímo ho to nutí, aby mu byl alespoň trochu podobný. V každém případě to neustále nutká k přemýšlení a také ke srovnávání. Měli jsme ho moc rádi. I ten jeho věčný úsměv rozdával pohodu a radost kolem sebe. Já vlastně děkuju jemu za to, co dnes dokážu ve stopě. My všichni jsme vlastně jeho děti...“

Tolik František Šimon. Teď už zase doma se svými kamarády v družstvu nebo zase někde cestuje po Evroně. Kavgolovo mají za sebou. Neisem prorokem, abych mohl teď na sklonku ledna vydávat vsvědčení něčeho, co pro časopis teprve přijde. Ale jedno si troufám říci ad futurum: chlanci odjeli na kavgolovské juniorské mistrovství Evropy připraveni tak, jako žádné naše juniorské družstvo před tím, a že vydali ze sebe všechno, aby důstojně reprezentovali svou vlast. A až budou tam v té velké zemi, iště svých vzpomínekami zalétnou domů do Liberce a v nich se určitě objeví zanálená pro věc, nadšená a laskavá tvář jejich prvního učitele. A vrátí se takv k tomu bolestnému dnu 11. října 1972 pod „Kapelníkem“, bolestnému pro celé československé lyžování.

-nj-

František Šimon

Se Zvolenčany ve Sliachi

Závod, uskutečněný ze dvou centimetrů sněhu. Ano, taková je pravda o 27. ročníku Bezroukova memoriálu ve Sliachi. Onu dvoucentimetrovou vrstvu navozili do prostoru arboreta, kam umístili start a cíl závodu, na nákladních autech ze zamrzlé přehrady. Pracovali ve dne a v noci. Nadšení zvolenští lyžaři, vedení ředitelem závodu Viliamem Švarcem, který je v této funkci už od založení Bezroukova memoriálu (říká se, že je služebně nejstarším ředitelem v naší vlasti), překonali všechny možné překážky, aby závod neztratil kontinuitu. V den, kdy startovaly první soutěže, napadlo sice skoro 15 cm sněhu, ale žel nebylo to ulehčení, ale starost navíc. Zvládli všechno. Odměnou jim může být výborná úroveň všech závodů, pěkná atmosféra a ujištění, že přijedeme znovu mezi milé Zvolenčany do Sliache. Uvádíme výsledky pátečního a sobotního závodu.

Běh na 10 km: 1. Lupták (ČH Štrb. Pleso) 35:36,3, 2. Lukjanov (Dyn. Moskva) 36:43,6, 3. Fajstavr (D. Liberec) 37:38,5, 4. Tarakanov (CSK Moskva) 37:39,9, 5. Brúzik (TJ V. Tatry) 37:57,7, 6. Valent (T. Lipt. Hrádok) 38:00,0, 7. Kubica (D. Liberec) 38:28,1, 8. Šalling (ČH Štrbské Pleso) 38:29,2, 9. Jurasov (Dyn. Moskva) 38:31,2, 10. Hlavský (T. Lipt. Hrádok) 38:41,7, 11. Matejbus (T. Lipt. Hrádok) 39:03,6, 12. Nývlt (Lok. Trutnov) 39:04,7, 14. Miluška (N. Město n. M.) 39:06,0, 14. Novák (Sl. VŠ Praha) 39:23,1, 15. Langmayer (Ještěd Liberec) 39:23,4, 16. Urbanec (Sl. VŠ Praha) 39:38,7, 17. Beran (TJ ČZ Strakonice) 39:40,0, 18. Hrubý (Jiskra Mšeno) 39:41,1, 19. Buchar (D. Liberec) 39:44,5, 20. Fusko (TJ V. Tatry) 39:47,0, 21. Štefl (N. Město n. M.) 39:49,7, 22. Šimon (D. Liberec) 39:51,2, 23. Staroň (ČH Štrb. Pleso) 39:52,0, 24. Šurger (V. Tatry) 39:55,9, 25. Grnáč (D. B. Bystrica) 39:58,0, 26. Kohút (ČH Štrb. Pleso) 40:03,6, 27. Karásek (Ještěd Liberec) 40:13,3, 28. Bartoš (Jiskra Mšeno)

Zvolenští rozhodčí

40:13,3, 29. Pála (ČZ Strakonice) 40:15,5, 30. Červinka (Jiskra Mšeno) 40:15,6, 31. Pavlíček (D. B. Bystrica) 40:22,0, 32. Petr (D. B. Bystrica) 40:22,5, 33. Holman (SKI Jilemnice) 40:26,4, 34. Gajdoš (ČH Štrbské Pleso) 40:28,8, 35. Rázl (Sl. VŠ Praha) 40:41,3, 36. Pasiar (V. Tatry) 40:43,9, 37. Šimůnek (J. Mšeno) 40:44,7, 38. Gašperčík (ČH Štrb. Pleso) 41:18,8, 39. Jakubčíak (D. B. Bystrica), 41:25,4, 40. Urban (jun. ČSSR ČZ Strakonice) 41:28,3, 41. Matejka (Tesla Lipt. Hrádok) 41:29,4, 42. Holman (SKI Jilemnice) 41:29,8, 43. Greguška (V. Tatry) 41:30,8, 44. Sklenka (D. B. Bystrica) 41:31,5, 45. Böhm - ČSSR (Sl. VŠ Praha) 41:37,5, 46. Pospíšil (SKI Jilemnice) 41:42,3, 47. Fousek (ČZ Strakonice) 41:44,4, 48. Jirák (J. Mšeno), 41:51,7, 49. Finlanda (Sj. Laskomerské) 41:52,4, 50. Zák (N. Město n. M.) 41:56,6, 51. Mach (J. Mšeno), 41:58,2, 52. Skákal - jun ČSSR (Sp. Rokytnice) 41:59,5, 53. Nėdoba (TŽ Třinec) 42:01,9, 54. Pachner (T. MFF Praha) 42:06,1, 55. Vojáček (ČZ Strakonice) 42:09,7, 56. Tůma (SKI Jilemnice) 42:18,7, 58. Krajčí (T. Lipt. Hrádok) 42:24,4, 59. Bekeš - jun. ČSSR (TJ V. Tatry) 42:31,0, 60. Dadák (TŽ Třinec) 42:53,5, 61. Bieman (J. Mšeno) 43:01,0, 62. Vancl (Ještěd Liberec) 42:02,2, 63. Kautský (Sl. MFF Praha),

43:04,0, 64. Konderla (TŽ Třinec) 43:05,3, 65. Špulák (Ještěd Liberec) 43:07,3, 66. Szkandera (TŽ Třinec) 43:15,8, 67. Langmayer (Ještěd Liberec) 43:17,5, 68. Nesvadba (J. Mšeno) 43:19,0, 69. Dutka (J. Mšeno) 43:20,5, 70. Just, jun. ČSSR (Seba Tanvald) 43:33,3, 71. Tryzna (SKI Jilemnice) 44:00,5, 72. Rabatín (Sj. Laskomerské) 44:18,1, 73. Koldovský (SKI Jilemnice) 44:23,5, 74. Červinka (J. Mšeno) 44:27,9, 75. Musil (J. Mšeno) 44:51,9, 76. Lacko - jun. ČSSR (Sl. VŠ Praha), 44:52,9, 77. Odvárka (N. Město n. M.) 45:34,3, 78. Medved (Sj. Laskomerské) 45:47,1, 79. Ursíny (Sj. Laskomerské) 45:56,4, 80. Svik (TŽ Třinec) 46:22,0, 81. Kliment (Sj. Laskomerské) 46:37,2, 82. Vagner (Sl. MFF Praha) 48:17,5.

Běh na 5 km: 1. Cillerová (J. Mšeno) 21:05,6, 2. Bartošová (J. Mšeno) 21:26,09, 3. Paulů (Sp. Vrchlabí, jun.) 21:40,06, 4. Paršaková (Dyn. Moskva) 22:09,09, 5. Matejbusová (T. Lipt. Hrádok) 22:33,04, 6. Gončuková (Dyn. Moskva) 22:41,06, 7. Labašková (T. Lipt. Hrádok) 22:51,05, 8. Taschová (Sl. VŠ Praha) 23:07,06, 9. Neumannová (Sl. VŠ Praha) 23:19,04, 10. Sekajová T., jun. (T. Lipt. Hrádok) 23:27,04, 11. Soumarová (Lok. Trutnov, jun.) 23:29,05, 12. Štěpitová (T. Lipt. Hrádok) 23:

38,06, 13. Pasierová [V. Tatry N. Smokovec] 23:39,06, 14. Starošová [T. Lipt. Hrádok] 23:49,0, 15. Sekajová G. [T. Lipt. Hrádok, jun.] 23:49,06, 16. Bokešová [V. Tatry N. Smokovec] 23:59,07, 17. Kofátková [S. N. Město n. M.] 24:02,06, 18. Pavličová [Par. Lovrenc] 24:03,02, 19. Kazakova [Dyn. Moskva] 24:07,03, 20. Stolinová [J. Mšeno] 24:09,04, 21. Jaškovská [MEZ Frenštát] jun. 24:14,01, 22. Preislerová [Ještěd] 24:19,01, 23. Obšilová [Seba Tanvald] 24:19,07, 24. Klimentová [S. Laskomerské] 24:27,05, 25. Šířová [Sl. MFF Praha] 24:34,0, 26. Jeriová [Sokol Studenec] jun. 24:41,03, 27. Erlebachová [SKI Jilemnice] 24:52,04, 28. Baudyšová [J. Mšeno] jun. 24:52,07, 29. Havlová [J. Mšeno] jun. 24:59,03, 30. Solanská [Rožnov p. R.] jun. 25:04,01, 31. Chlupatá [S. N. Město n. M.] 25:12,04, 32. Brožková [J. Lučany] jun. 25:14,01, 33. Šafránková [J. Mšeno] jun. 25:26,04, 34. Hubačová [ČZ Strakonice] 25:34,03, 35. Sikorová [TŽ Třinec] jun. 25:44,05, 36. Milušková [S. N. Město n. M.] 25:52,05, 37. Šimunková [Sl. VŠ Praha] 25:53,06, 38. Grilč [Part Lovrenc] 25:53,06, 39. Zemánková [Ještěd Liberec] 25:54,03, 40. Gruziková [V. Tatry] 25:55,02, 41. Pupalová [ČZ Strakonice] 25:58,05, 42. Valen-

tová [Tesla Lipt. Hrádok] jun. 26:02,08, 43. Novotná [Ještěd] 26:27,04, 44. Voldřichová [ČZ Strakonice] jun. 26:36,02, 45. Kobrová [SKI Jilemnice] jun. 26:55,05, 46. Zoubková [Slavia VŠ Praha] 27:13,01, 47. Hanáková [Sl. MFF Praha] 27:41,09, 48. Horská [ČZ Strakonice] dor. 27:46,03, 49. Klazarová [SKI Jilemnice] jun. 28:06,03, 50. Mikešková [TŽ Třinec] 28:16,03, 51. Hájková [Ještěd] jun. 28:18,03, 52. Šilingerová [J. Mšeno] 28:26,04, 53. Králíková [Sj. Laskomerské] jun. 28:43,08, 54. Kolářová [Sj. Laskomerské] 28:49,01, 55. Turščák [Part. Lovrenc] 30:07,08, 56. Handzlová [TŽ Třinec] 31:21,06, 57. Paugschová [V. Tatry N. Smokovec] I. dor. 32:15,07.

Štáfeta 3X5 km: 1. Dynamo Moskva [Kazakova 21:26,11, Paršakova 20:34,12, Gončuková 21:47,24] 1:03:57,3, 2. Tesla Lipt. Hrádok [Matejbusová 21:30,57, Sekajová 20:52,21, Labašková 21:34,51] 1:03:57,3, 3. ČSSR jun. I. [Jaškovská 21:28,20, Paulů 20:06,73, Solanská 22:24,91] 1:03:59,8, 4. Jiskra Mšeno [Stolinová 23:51,10, Cillerová 19:40,53, Bartošová 20:37,41] 1:04:09,0, 5. Vys. Tatry N. Smokovec [Pasierová 22:06,16, Brúšiková 21:24,52, Bekešová 20:57,68] 1:10:44,2, 6. ČSSR jun. II. [Jeryová 21:39,24, Brožková 21:38,04, Baudyšová 21:46,20] 1:05:03,5, 7. Sokol N. Město n. M. [Kofátková 21:54,57, Mikušková 21:47,45, Chlupatá 21:43,48] 1:05:25,5, 8. Slavia VŠ Praha [Taschová 20:57,80, Šimůnková 23:21,27, Neumannová 21:38,50] 1:05:57,6, 9. ČZ Strakonice [Pupalová 23:01,22, Hubačová 22:45,69, Voldřichová 23:40,29] 1:09:27,2, 10. Ještěd Liberec [Preizlerová 23:40,03, Zemánková 24:05,57, Novotná 22:58,58] 1:10:44,2, 11. Partizán Lovrenc [Grilč 23:29,54, Turščák 25:31,41, Pavlič 22:33,50] 1:11:34,5, 12. SKI Jilemnice [Kobrová 24:52,34, Klazarová 24:14,16, Erlebachová 22:53,78] 1:12:00,3, 13. Sl. MFF Praha [Hanáková 24:26,20, Heřmanová 27:17,23, Šířová 23:31,11] 1:15:14,6, 14. Slavoj Laskomerské [Králíková 26:

Po dlhoročnom sladkom spánku sa zobudila „Šipková Ruženka“ v zápode Sušov v Bytči. Zafúkali nové vetry a výroba sa na Veľkej cene Slovenska predstavila celou sériou nových typov lyží. So záujmom si nové výrobky pozrela aj víťazka pretekov Rakušanka Gitty Hausarová.

:51,57, Klimentová 24:17,24, Kolářová 25:42,28] 1:16:51,1.

Štáfety 3X10 km: 1. Moskva [Lukjanov 36:55,34, Jurašov 36:41,50, Tarakanov 35:27,92] 1:50:04,8, 2. ČSSR [Šimon 37:01,32, Kubica 37:33,88, Fajstavr 36:41,36] 1:50:16,6, Tesla Lipt. Hrádok [Ilavský 38:02,75, Valent 37:15,98, Matejbus 37:23,10] 1:52:41,8, 4. Jiskra Mšeno [Jiráček 38:40,24, Hrubý 37:19,31, Červinka 36:52,65] 1:52:52,20, 5. ČH Štrbské Pleso [Staroň 39:33,71, Salling 37:52,83, Lupták 36:56,78] 1:54:23,3, 6. Slavia VŠ Praha [Urbanec 38:22,74, Böhm 38:38,66, Novák 37:46,38] 1:54:47,8, 7. Vysoké Tatry - Smokovec [Fusko 40:01,87, Schürger 38:10,11, Brúzik 37:50,83] 1:56:02,8, 8. Nové Město na Moravě [Žák 40:19,78, Štefl 38:24,08, Miluška 37:59,50] 1:56:43,4, 9. Ještěd Liberec [Karásek 37:38,99, Langmayer 38:36,57] 1:56:53,5.

Blanka Paulů

[nj]

Průmysl lyží

NORSKO: Kompletní řadu výrobků pro běžecké a turistické lyžování nabízí nová norská skupina výrobků SKILOM - NOR-DIC Ski Equipment A/S Lillehammer, utvořená v roce 1971 čtyřmi vedoucími výrobci. Vyrábějí lyže, boty, vázání a hole. Pro uspokojení poptávky staví novou velkou továrnu.

ITÁLIE: O tom, že lyžařský sport zachvacuje daisí a daisí země, svědčí případ Itálie, která ještě v nedávné minulosti byla rozvojovou zemí v lyžařském průmyslu. Italská výroba lyží vzrostla od r. 1960 (40 000 párů) do r. 1969 (175 000 párů) o 338 %. Přesto se do Itálie dováží stále větší množství lyží. Itálie má v průměru nejmladší lyžařské výtahy a lanovky, nejmodernější hotely a příjezdové silnice. S popularizací lyžařství stoupá i spotřeba lyží. Pro nejbližší léta se počítá s růstem trhu o 30 000 párů ročně.

NSR: Firma Fullplast Rebell, Neukirchen, NSR, poskytuje tříletou garanci i na vzpruh a tvrdí, že se lyže neproslápnou. Jsou to prý první lyže na světě, které se vyrábějí v páru a pravá i levá lyže jsou naprosto stejné, jak v konstrukci, tak i v materiálu, ale hlavně v jízdních a funkčních vlastnostech. — Největší lyžařská továrna v NSR Völkl připravila pro novou sezónu jako novinku lyže do hlubokého sněhu — Deep Powder. Testovaly se v Kanadě, a jsou určeny lyžařům, dávajícím přednost prachovému hlubokému sněhu na nedotčených stránkách. Kombinuje se v nich sklolaminát plus kov, mají velmi měkké ohbí špice s malým průhybem.

FRANCIE: Jak vyplývá ze statistiky, je v sektoru sportovních a kempinkových potřeb vývoz lyží a příslušenství na prvním místě ve Francii. V roce 1971 bylo vyvezeno do USA v této skupině zboží v hodnotě 44 miliónů 205 tisíc franků, do Švýcar 14 263 000 franků, do NSR 11 325 000 franků, do Itálie 11 267 000 franků, do Kanady 10 929 000 franků a do Japonska za 4 531 000 franků.

-ah-

Nejmladší sjezdáři z RH Štrbské pleso

Čtenáři píší

V časopise Lyžařství jste se zamýšleli nad výkony našich skokanů a nad zkouškami v aerodynamickém tunelu ve Švýcarsku. Pracuji jako výzkumný pracovník ve Výzkumném a zkušebním leteckém ústavu v Praze 9 - Letňanech. Našeho tunelu používali např. František Štastný (optimální pozice na motocyklu), doc. Rovný z Bratislavy (míče, „plachtíci“ podání). Jednání skokanů z Dukly Banská Bystrica několikrát skončilo na mrtvém bodě pro nedostatek finančních prostředků. Nevím, kde sehnali prostředky na výzkum volejbalisté, ale myslím, že na tom finančně o mnoho lépe než lyžaři nebudou. V našem ústavu jsou zájemcům o tunelové měření, tedy i skokanům, k dispozici technické, kapacitní a cenové rozvahy.

Ing. JAROMÍR MALEČEK

*

SRDEČNĚ vás zdravím a dovoluji mně poděkovat za Vaši dosavadní činnost, kterou časopis dělá pro naše lyžování a zároveň popřát Vaším prostřednictvím Čs. svazu lyžařů vše nejlepší k jeho 70. narozeninám — a hlavně víc úspěchů lyžařských reprezentantů jak na domácích, tak i světových kolbištích. Abychom měli důstojné nástupce J. Rašky a H. Školové a abychom se také ve sjezdových disciplínách dostali tam, kam oni.

Ale vrátím se k Vašemu časopisu. Do rukou se mne dostal asi před dvěma roky. Je po stránce obsahové velmi hodnotný, přečtu si rád také články vysloveně odborné. Dělán sjezdáři v lyžařském oddíle TJ JTT Veselí nad Moravou, trénovat musím individuálně, jelikož v době tréninku oddílu jsem v Brně. Proto se Vás ptám, zda by bylo možné, aby v Lyžařství některý z našich předních trenérů (Vedral, Zacharides a j.) nebo expertů nemohl psát články o nejnovějších poznatcích z výcviku a tréninku, a to hlavně v letním období. Uveřejňujete články, ale ty jsou spíš pro trenéry a lékaře družstev, ale já bych spíš potřeboval vědět, jak ten sjezd, případně jinou disciplínu, trénovat!

Váš čtenář

PETR VAJČNER, SZTŠ Brno-Bohunice, ul. Lány 34, p. Starý Lískovec

P. S. Redakce „Lyžařství“ děkuje za dopis a zvláště jí zahrala do noty poznámka o potřebě sdělovat lyžařskému hnutí poznatky o tréninku. U našich trenérů — a to nejen sjezdových, ale i běžeckých, jsme už články s takovou tematikou několikrát urgovali. Věříme, že po přečtení řádků čtenáře Petra Vajčnera najdou v sobě novou sílu a svůj čestný dluh lyžařskému terénu splní.

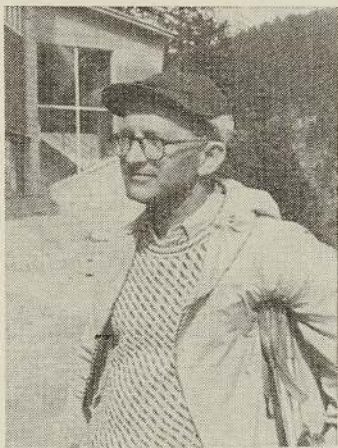
Slávek Čepelák stále na lyžích

(PRAKTICKY I TEORETICKY)

Význačného životního jubilea, 65 let, se 31. 12. 1972 dožil dr. Vladislav Čepelák, odborný asistent na FTVS UK. Jeho jméno je spojeno s hledáním nových cest v metodice a technice lyžování, s hledáním racionálného způsobu výuky. Československý svaz tělesné výchovy ocenil jeho práci již před pěti lety titulem „Vzorný cvičitel první třídy“. Toto uznání více jak dvacetileté práce mu bylo jen pobídkou, aby dílo dokončil. Dlouholetou praxí a výzkumy dokázal, že přirozený pohyb každého člověka, chůze, je základem nejen pro běh na lyžích, ale i pro zátačení. Správně rozpoznal, že ač jsou alpské školy různé, vychází technika špičkových závodníků ze stejného kročného základu. To viděli nebo mohli vidět všichni. Ale Slávek, rozený pedagog, dokázal vyhmátnout podstatu, a na ní vybudovat systém základního lyžařského výcviku, který nejlépe vyhovuje cílům a potřebám našeho pedagogického systému. Dokonce i učitelé alpských škol po konfrontaci uznali přednost našeho výcviku a projevíli zájem o Slávkovu práci. Tento systém i možnosti přechodu k vyšším, až závodním formám popsal dr. Čepelák v mnoha článcích v tělovýchovných časopisech a příručkách.

My, kteří jsme jeho spolupracovníky a mnozí z nás byli kdysi jeho žáky, jsme v průběhu experimentů a při výuce poznali, jakých výsledků lze v poměrně krátké době dosáhnout, si velmi ceníme jeho přínosu pro lyžování a přejeme mu i do dalších let jeho pověstný elán, zdraví a vytrvalost.

JIRÍ MALÍŘ, odb. osistent FTVS UK

ci ich musia prijímať v dostatočnom množstve, nakoľko pri vytrvalostnom behu dochádza k opotrebovaniu tkanivových bielkovín. Minimálna požiadavka je 2 g/kg telesnej váhy denne, z čoho aspoň 60 % z nich má byť živočišného pôvodu. Príjem bielkovín zaraďujeme do stravy najmä pred tréningom. U lyžiarov bežcov neobmedzujeme v tréningovom období tuky, nakoľko ich vytrvalostný tréning spôsobuje dostatočný prívod kyslíku tkanivám a tým dokonalú premenu tukov v energiu. U zjazdárov a skokanov by zvýšený prívod tukov do organizmu pôsobil ako záťaž. Žiadnemu pretekárovi však nedoporučujeme tuky pred pretekmi. V pretekoch aj bežec na dlhé trate v záverečnej fázi pretekov nedostatočne oksyľčuje, tuky sú nedostatočne premenované, čo sa môže nepriaznivo odzrkadliť vo výkone. U zjazdárov k nedostatočnému spaľovaniu prispieva pobyt vo vysokohorskom prostredí so zníženým parciálnym tlakom kyslíka.

Uhlhydráty zvyšujeme pred tréningom aj pred pretekmi u všetkých lyžařských disciplín, nakoľko sa rýchlo spaľujú a premieňajú na energiu bez veľkého zaťaženia organizmu. Sú dôležité aj pre prácu srdcového svalu a nervové tkanivo. Čo sa týka spotreby **minerálnych solí**, aj táto je u pretekárov vysoká. Riadi sa intenzitou a dĺžkou zaťaženia a stupňom nervového vypätia. Denný príjem kuchynskej soli je od 10–100 g, vyššia spotreba je vždy na začiatku prípravného obdobia, kedy po oddychu si organizmus pretekára opäť navyká na pravidelnú tréningovú záťaž, pričom u lyžiarov pripadá do úvahy aj skutočnosť, že prípravné obdobie začína na začiatku leta a pôsobí aj teplota ovzdušia na zvýšené potenie. Nejde však len o NaCl, aj celý rad ďalších mineráľov je pre výkon potrebných, draslík napomáha svalovej premeň živín v energiu a sú potrebné pre dobrú činnosť nervového tkaniva. V zložení potraviny hrajú svoju úlohu aj **vitamíny**. C vitamín sa zúčastňuje na oksyľčovaní v tkanivách a prispieva k rýchlejšiemu zotavovaniu po tréningu. Jeho spotreba je závislá od svalovej námahy a je 100–150 mg denne. Tak

Stravovanie lyžiara v tréningovom a pretekárskom období

Nároky na športový výkon u lyžiarov neustále stúpajú. Súbežne s výkonom sa zvyšuje výdaj energie, ktorý musí byť krytý dostatočným kalorickým príjmom. Čím väčšia spotreba, tým väčší dopyt. Nejde však len o kvantitu, ale hlavne kvalita, zloženie stravy, zastúpenie jednotlivých živín, vitamínov a minerálnych solí v nej hrá dôležitú úlohu pre športový výkon.

Každý športovec musí mať znalosti o výžive, nakoľko výživa je záležitosťou individuálnou, okrem obdobia, ktoré ztrávi pretekár vo výcvikových táboroch, kde je stravovanie kolektívne a prispôbené tréningovej záťaži. Vhodným merítkom dostatočnosti dodávky kalórií je telesná váha pretekára. Kalorická spotreba u lyžiarov bežcov je asi 5500 kalórií,

u zjazdára približne 4500, podobne u skokana. Závisí samozrejme od formy a obsahu tréningu a telesnej váhy.

Strava sa skladá zo základných živín: bielkovín, tukov a uhlhydrátov, pričom ich vzájomný pomer v prijímanej potravine by mal byť 1:2:5. **Bielkoviny** ako „stavebná hmota“ sú pri pestovaní lyžařského športu veľmi dôležité a najmä bež-

ako minerálne aj vitamín C má najväčší význam na začiatku prípravného obdobia a v pretekoch. Pri zvýšenej svalovej práci sa uplatňujú vitamíny zo skupiny B, hlavne vitamín B₁, nazývaný thiamin. Ďalšie pre pretekára potrebné vitamíny sú B₆, A, E.

Stravu prijímame pravidelne v určitom časovom slede. Naokoľko pretekár trénuje denne jedno, či viac fázovo, prispôbujeme zloženie potravy, ako aj rozdelenie výživy v priebehu dňa požiadavkám fyzickej námahy. Raňajkami dodávame športovcovi potrebné živiny k nasledujúcej fyzickej námahe. Nesmia byť príliš bohaté na množstvo, musia však obsahovať asi 30 % celkovej dennej kalorickej hodnoty a byť ľahko stravitelne s dostatočným obsahom bielkovín, uhľohydrátov a vitamínov. Podľa náplne tréningu či preteku, podávame ich 2—2,5 hod. pred začiatkom námahy, aby žalúdok nebol naplnený a nemenil anatomické pomery, výšku bránice, polohu srdca a tým nezmenšoval jeho funkčnú schopnosť.

Obed uhrádza stratenú energiu a minerálne. Má obsahovať 40 % denného kalorického príjmu a byť bohatý na bielkoviny, tuky, uhľohydráty ako aj minerálne. Môže byť ťažšie stravitelný ak po ňom nasleduje druhá fáza tréningu. Podávame ho najskôr pol hodiny po tréningu. Ak použijeme viacej tukov, ktoré sú ťažko stravitelne, nezačíname tréning prv ako 3—3,5 hod. po jedle. Večeru podávame podľa druhu tréningového zafarbenia bohatú na bielkoviny (doplnenie úbytku) a uhľohydráty (nahromadenie rezerv).

V súvislosti s pretekmi — behom na dlhé trate, treba povedať ešte pár slov. Glukóza, alebo iný druh cukru, požitý cez zažívaci trakt, dosahuje najvyššiu hladinu v krvi za 15—30 min., pričom po 60—90 min. poklesne pod normálnu hladinu, načo sa opäť vracia postupne k normálnym hodnotám. Prechodný pokles má nepriaznivý vplyv na výkon, preto príjem cukru sa musí prispôbiť časove trati a námahe. Najnovšie výskumy v stravovaní pred pretekmi poukazujú na vhodnosť nahromadenia uhľohydrátových

rezerv 2—3 dni pred štartom za súčasného zvýšenia príjmu bielkovín. Ihneď po preteku podáme osladený vlažný čaj, za niekoľko minút možno podať keks, v hlavnom jedle nezabúdame na prívod stratených minerálií vo forme minerálky alebo elektrolytového nápoja. 2—3 dni po

pretekoch zabezpečujeme zvýšený kalorický príjem k znovunadobudnutiu hmoty a energie.

Pre možnosť výpočtu kalorickej hodnoty prijímanej potravy, uvádzame pomer jednotlivých živín ako aj ich kalorický obsah v niektorých potravinách. Tak napríklad: v 100 g obsahuje

potravina	bielkoviny	tuky	uhľohydráty	kalórie
chudé hovädzie mäso	20,6	3,6	0,6	120
teľacie mäso	21,7	3,1	0,5	120
chudé bravčové mäso	20,1	6,3	0,4	143
kura	20	4,5	0	125
mlieko	3,4	3,6	4,8	67
jogurt	3,3	2,8	3,9	56
syr ementál	27,4	32,2	2,5	423

potravina	bielkoviny	tuky	uhľohydráty	kalórie
vajce 1 kus [50 g]	5,6	5,3	0,3	74
maslo	0,7	83,7	0,8	758
ovsené vločky	16,3	5,7	66,3	392
žemľa	6,8	0,5	57,8	270
ražný chlieb	6,2	0,4	53,5	249
cukor	0	0	99,7	410
citrónová šťava	0,3	6,8	2,7	40
hrozno	0,7	0,7	17,7	79
jablka	0,4	0,65	13,3	59
zemiaky	2	0,2	20,9	96

Vitamínové zloženie niektorých potravín uvádza ďalšia tabuľka:

v 100 g obsahuje	A	B ₁	B ₂	B ₆	C	D	E v mg
plnotučné mlieko	0,06	0,03	0,2	0,2	1,2	0,0001	0,15
maslo	1,14	0	0,08	0	0,3	0,004	2,6
sardinky v oleji	0,31	0,05	0,35	0,8	0,5	0,12	2,2
vaječný žltok	1,19	0,30	0,46	18,7	0	0,03	3,0
paradajky	0	0,1	0,2	0,2	30	0	0
kyslá kapusta	0	0,04	0	0	40	0	0
čerstvé šípky	0	0	0	0	800	0	0
jablka	0	0,03	0,03	0,2	20	0	0
pomaranč	0	0,05	0,02	0,1	50	0	0
citrón	0	0,05	0,01	0,1	60	0	0
chren	0	0	0	0	100	0	0
chlieb celozrnný	0	0,3	0,2	0	0	0	0
zemiaky varené v šupe	0	0,1	0,07	0,3	10	0	0

Po nadmernom fyzickom výkone stráca pretekár veľké množstvo minerálnych látok, je preto vhodné pripraviť si nápoj obohatený na nerastné soli, napríklad minerálka s ovocnou šťavou (prírodnou), mlieko, alebo tzv. elektrolytový nápoj, kedy ovocnú alebo zeleninovú šťavu prisolíme. Napr. ¼ kávy. lyžičky kuchynskej soli + 1½ pol. lyž. cukru + 425 g pomarančového džúsu + 482 g vody obsahuje v mE/L: 20—30 sodíka, 20—25 draslíka, 20—30 chloridov a má hodnotu 240 kalórií.

Pri príprave stravy nezabúdame aj na ochutenie, dbáme na čistotu prostredia, jeme v klude dobre rozmletú stravu, premiešanú sľinami, pretože trávenie začína už v ústnej dutine. Kalorickému výdaju prispôbujeme kalorický príjem, spolu s potrebným zložením jednotlivých živín, vitamínov aj minerálií.

MUDr. HANA LUKÁČOVÁ,
Klinika telových. lekárstva,
Bratislava

Združenári začínajú žiť

Dobudovaním skokanských mostíkov v Tatranskej Lomnici a vybudovaním ďalších vo Svite, v Lipt. Kokave, Štrbe, Ružomberoku, Králikoch a Prešove a po schválení slovenských družstiev pretekárov mužov a juniorov v TJ ČH Štrb. Pleso a dorastu a žiakov z Banskej Bystrice, Vysokých Tatier a Kremnice, nastala nutnosť organizačne zabezpečiť a riadiť disciplínu závodu združeného tak, ako je to u všetkých úsekov SLZ. Tím boli vytvorené podmienky pre založenie združenárskeho úseku na Slovensku.

Ustavujúca schôdzka úseku bola dňa 6. 1. 1973 v Starom Smokovci v hoteli Bystrina. Prítomní zástupcovia odporúčali predsedníctvu SLZ schváliť vedenie úseku závodu združeného v tomto zložení:

Predsaeda: Ján Hanus, Kúpeľny dom 12, Tatranská Lomnica,

sekretár a tajomník: Marta Kukurová, TANAP, Tatr. Lomnica, **hospodár:** Alois Rosňák, Pod lesom 62, Dolný Smokovec, **trénérská rada:** Peter Bajer, Ján Hanus, Karol Bažant, Marián Slivka, Július Tamášy, Eugen Vrbičan, Pavol Špendel, **zdravotník:** dr. Igor Miko.

Prijaté uznesenie ukladá predsedníctvu úseku programove riadiť činnosť, sledovať výkonnosť a rozvoj pretekárov a vyškoliť ďalších trenérov a po uskutočnení kontrolných pretekov doplniť slovenské družstvá žiakov a dorastu na 5členné, ktoré budú reprezentovať ÚZZ na medzinárodných pretekoch a preborech ČSSR. Ďalej sa poukazuje na nutnosť úzkej spolupráce s úsekom skokanským a na možnosť spolupráce s pionýrskými pretekmi o cenu Kamaráta, ktoré sú medzi žiakmi populárne a pomáhajú SLZ objavovať mladé lyžiarske talenty.

Sjezdařské oblečení roku 2000

Ne, nemajú snadný život tyhle běžecké Evy. To je jedna z nich: Eva Šimůnková ze Slavia VŠ Praha. Svěží, usmívající se před startem, vyčerpaná, oči pro pláč z osobního nezdaru, a nohy, zbavené posledních sil, že už nedokáží stát. Takový bývá konec běžeckého závodu, je-li sníh ve stopě zvlášť krutý k závodnicím

Doškolení trenérů sjezdových disciplín

Koncem minulého roku pořáda Ústřední škola ČTO z pověření sjezdového úseku SL ČR v tělovýchovném středisku v Nymburce doškolení trenérů sjezdových disciplín. Poprvé na akci tohoto druhu byly předvedeny ukázky z olympijských závodů ve sjezdu mužů, obřího slalomu a slalomu mužů. Také byl promítnut film s ukázkami jízdy našich předních sjezdařů. Po vzájemném porovnání bylo konstatováno, že v technice jízdy jsou rozdíly, největší u děvčat, ale i u mužů. Větší objektivnost srovnání je třeba zajistit natočením smyček z jednoho závodu, kde bude startovat naše i zahraniční elita.

Doškolení se zúčastnilo celkem 40 trenérů I. a II. ligy z ČTO, z toho 4 hosté ze Slovenska. Škoda jen, že se všichni

Renesance běhu přeskočila velkou louží a usadila se také v USA. Statistické uvádějí, že putování přírodou na běžkách se už věnuje více než 250 000 Američanů.

Gustavo Thoeni dostal od italského prezidenta čestný titul „Commendatore“ (komtur) a jako člen finanční stráže byl povýšen na brigádyra.

Mirabelle (zkratka pro Isabelu Mirovou) pokračuje jako jediná ze souboru starších sjezdářských dam Francie v závodní činnosti. Definitivně se jí vzdala Francoise Macchiiová (otevřela si v Paříži obchod), Florence Steurerová (studuje) a Annie Famosová.

Japonští sjezdáři, podobně jako Fin Hakenen, zkoušejí nevhodnější sjezdový postoj pro Letný kilometr v Cervinii na střeše aut v rychlostech 170 až 180 kilometrů.

Monika Kasererová z Rakouska (zkratka Monkerl) se stala objevem letošní sezóny alpského lyžování. Je jí 18 let, a když jí bylo třináct, začala její závodní kariéra. To měla jet na soustředění do St. Lambrechtu a s hlavy se jí spouštěly dva dlouhé copánky. Protože jediná babička je uměla pěkně splést dohromady, vzali ji na soustředění s sebou, jinak odmítala Monika odcestovat. Vidíte, kariéra stála vlastně na páru copánků...

Ital Varallo dostal od svých kolegů velmi příhodnou přezdívku — „Kravallo“. Podobá se jí ne když jede, ale když mluví.

Autoři snímků na obálce: K. Novák, D. Richter a M. Hladík. Uvnitř časopisu: D. Richter, J. Walterová, M. Hladík, J. Potměšil, J. Fajstavr, K. Novák, L. Lettrich a J. Nejedlo.

TRÉNERI S VIDEORECORDÉROM. V decembri 1972 prebiehal vo Vysokých Tatrách na Štrbskom Plese seminár trénerov lyžiarov-bežcov. Seminára sa zúčastnili tréneri z celého Slovenska. Hlavnou náplňou seminára bolo oboznámenie s praktickou pomôckou pri výcviku — s videorecordérom. Seminár zvolala TŠ v Bratislave. Na snímke zľava Greguška, Rusko, Lamoš, Terežčák, Šlosiarik, Mlynár, pracovník s videorecordérom, Čillik, Huska a Hrnčiar. Ľudovít LETTRICH

pozvaní včas neomluvili a zavlnili tak, že nemohli byť zvaní náhradníci. Litovali jsme též neúčasti některých trenérů reprezentačních družstev, kteří byli pracovně zaneprázdněni na jiných místech.

Ze závěrečného hodnocení vzbírám nejdůležitější body:

1. Natočit filmové smyčky předních světových a našich sjezdářů na Světovém poháru v nastávající sezóně 1972—73.

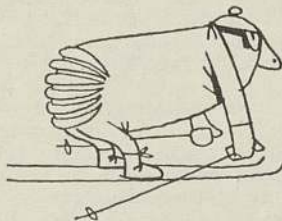
2. Vydávat metodické materiály co nejdříve s obsahem novinek sjezdářského sportu.

3. Ustavit metodickou komisi (federální), která by byla nejvyšším a nejodbornějším orgánem pro přípravu státních družstev, která by spolupracovala s FTVS Praha a FTVS Bratislava

a pracovala tak na širokém vědeckém základě.

4. Zajistit pro SL ČSR video-rekordér.

JAROMÍR PETŘÍK,
učitel ÚŠ ČTO,
vedoucí doškolení

Brzdící prvky při pádu na zledovatělé sjezdovce

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. února 1973.

Jan Fajstavr

Svémi 28 roky je vlastně seniorem běžeckého týmu a ti mladší v reprezentačním družstvu si ho váží jako kdyby to byl jejich táta. Má autoritu, ale nic na ní není vynucované, vyplývá jaksi samozřejmě. Asi proto, že má nejvíc zkušeností, že sám je vlastně příkladem, kam až člověk dokáže sáhnout, aby byl na výši sportu, který má rád celým srdcem. Takový je Jan Fajstavr, reprezentant ČSSR, člen liberecké Dukly, rodem z Podkrkonoší, dosud svobodný, i když zlí jazykové tvrdí, že ta jeho svoboda bude mít už velmi brzy přistřižená křídla. Svatba s běžkyní A. Topičovskou je na obzoru.

Vážím si Jana Fajstavra, zkratkou zvaného „Fajsta“, z několika důvodů. Je jasnou stylistickou jedničkou v reprezentačním družstvu a způsob, jak dovede rozvlíknit své tělo v rytmu běhu, vyvolává představu nějakého uměleckého pohybového rituálu. Pak je nadán výjimečnou vůlí něco dokázat. V tréninku byl vždycky první v absolvovaných objemech. Stačilo-li jeho kolegovi 1000 tréninkových kilometrů v nohách, on jich musel mít 1200 nebo 1300. Jezdili-li jeho kamarádi ze soustředění na Slovensku vlakem či autem, on si to pěkně šlapal do Liberce na kole. Skončil závod, a běžci byli rádi, že to mají za sebou, ale Jan proběhl cílem jako blesk, stačil ještě v chůzi odepnout startovní číslo, a závod si ještě jednou nastavil — ze cvičných důvodů. A potřetí bych rád poukázal na Janovu hlavu. „Když běžím, tak se mi zdá, jakoby všechno začínalo v mé hlavě. Pořád si dávám nějaké otázky: Jak projedeš tohle místo, kdy zabrat pořádně holí, co s touhle terénní vinou. Tak se ptám a hned si taky odpovídám, jestli to bylo tak správné nebo ne. Je to zajímavé sebetestová-

ní, možná, že to někomu připadá jako učení, ale já se tím na trati bavím.“

Tak takový je „Fajst“. Někdo by se mohl domnívat, že enormním kapacitám tréninku a tomu, jak se Jan ponořil řeholnickým způsobem do předmětu své lásky, neodpovídají zcela výsledky v závodech. Že by měly být lepší. Trochu pravdy bude na takovém tvrzení, v tom je taky určitá tragika rytířské závodnické osobnosti Jana Fajstavra.

Teď třeba ví, že jedničku v reprezentačním týmu převzal někdo jiný, ale nevzdává se a jde do dalších kol skvělého soupeření v bílé stopě s přáním odevzdávat to nejlepší ze svých sil. V krásném světle to třeba dokázal na Bezroukově memoriálu ve Šliachi. Takže tu jedničku stále nepouští ze zřetele. Přejeme mu, aby se jí dočkal.

Hladíkova kamera objevuje krkonošské hřebeny

Lyžařství

ROČNÍK 59 ● DUBEN 1973 ● Kčs 2,50

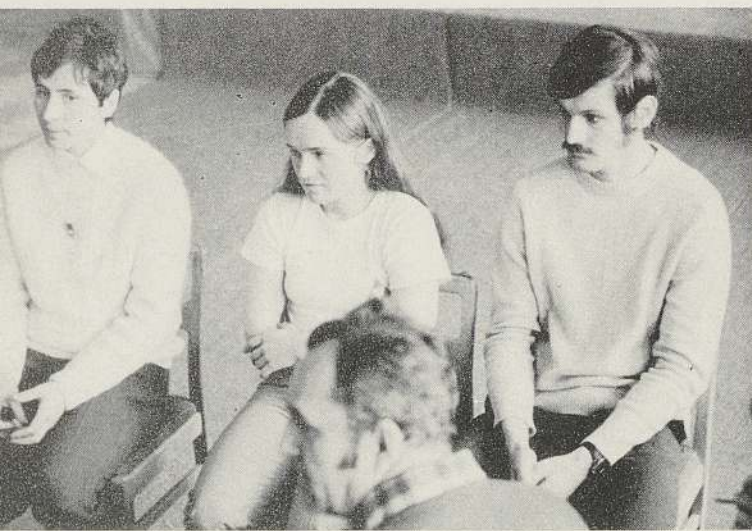
4

Po tréninku chutná nejvíc právě těm nejmladším

Velké postavy Tatranského poháru: Grimmer (NDR), A. Kálin a H. Schmid (Švýcarsko), Jelistratová (SSSR), Šikolová a T. Kučera, zpočátku se na tiskové konferenci, a tlačence o místo po startu štafety

ČTVRTSTOLETÍ HLEDÁNÍ A ÚSPĚCHŮ

Ing. MILOŠ FIALA, místopředseda Čs. svazu lyžařů

Únorové události r. 1948, zakončené vítězstvím lidové revoluce, byly politickou společenskou přehrou organického sjednocení čs. tělovýchovy, k němuž došlo 30. března 1948. Tady začala cesta, jež nebyla lehká, přesto že se nám všechno tehdy zdálo jasné. Věděli jsme, co chceme, ale nevěděli jak. Rodila se nová věc, a tak jsme vlastně chodili od jedné experimentální stavby ke druhé,

než jsme našli vhodný tvar pro myšlenku sjednocené tělovýchovy a sportu.

Po letech hledání jsme se nyní dopracovali k něčemu, co se nejvíc přiblížilo ideálu, který jsme si vysnívali v bouřlivých únorových dnech před 25 lety. To však neznamená, že jsme naprosto spokojeni s tím, jak pracuje dobrovolná tělovýchovná organizace v naší vlasti, jak pracují její lyžařské orgány. Vyznáváme bez výhrady všechny socialistické rysy naší tělovýchovy, pracujeme, aby se staly zákonem v celém hnutí, ale víme také, že jsou nevyčerpané rezervy a že proces socializace ČSTV jakožto složky Národní fronty musí proniknout až k jádru, prostě tam, kde jsou jednoty a oddíly, kde je celá ta víc než miliónová členská základna. Nechci, aby mé věty vypadaly jako fráze, ale myslím si, že každý je ještě schopen přidat něco ze svého osobního podílu k tomu, aby se socialistické fundamenty naší tělovýchovné organizace staly ještě pevnější a aby na nich mohla vyrůst celá ta velká stavba k dokonalému tvaru v organizaci, záměrech, cílech i úspěších. To by měl být vklad každého z nás bez rozdílu. Nemusíme mít strach z toho, že by se stavba mohla nějak zřítit. Je solidní a dokázala to i v letech, kdy se na ni vedl největší útok v celé její pětadvacetileté historii. Musíme mít zájem, aby byla stále dokonalejší.

Považuji za symbolické, že v době svého pětadvacetiletého jubilea dostává socialistická tělesná výchova a sport konkrétní představu o tom, jak bude dál pracovat a rozvíjet se její vrcholová složka. Rozhodnutí osamostatnit péči o vrcholový a reprezentační sport a dát jeho rozvíjení dotace a podmínky, o jakých se nám dosud jen zdálo, přišlo v pravý čas. Hovoří se o statutárních jednotách, sportovních školách a třídách a střediscích mládeže a o centrech jednotlivých sportovních odvětví. Na celém pro-

jektu je sympatické to, že ačkoliv dává výjimečné postavení výchově sportovců k vrcholným a reprezentačním výkonům, neotáčí se zády k výkonnostnímu sportu, v němž se angažují desítky tisíc mladých lidí a v němž hraje hlavní úlohu jedinečná, neopakovatelná tvůrčí síla, spočívající v dobrovolných pracovnících naší tělesné výchovy. Zdá se mi, že je to československá výjimečnost, kterou jsme dosud po zásluze nedokázali ocenit. Jí se odlišuje do značné míry i od podobných tělovýchovných systémů v jiných socialistických zemích. Tito lidé drží náš výkonnostní sport jako kategorii mezi vrcholovou a reprezentační formou a masovým či rekreačním sportem.

My lyžaři teď úsilovně promýšlíme, jak zařadit své představy o vrcholovém lyžařském sportu do kontextu řešení celé problematiky z hlediska potřeb všech sportovních odvětví. Věříme, že se nám podaří asi tak v červnu zpracovat návrh lyžařského kodexu, jenž by měl naši reprezentační špičku přivést k vyšším metám v mezinárodním měřítku. Budeme se snažit, aby mladí lidé, kteří se rozhodnou rozvíjet své schopnosti v lyžařské mistrovství, měli na svých nových „pracovištích“ příznivé podmínky k rozvoji celé své osobnosti, přístup ke vzdělání, kultuře. Nedopustíme, aby nový systém vrcholového sportu ubíral sportu i člověku tolik potřebnou lidskost.

Ale s ještě větší vůlí budeme usilovat, aby se na slunce dostalo masové lyžování, protože odtud dostává celá naše společnost nejvíc. Abychom lyžařským sportem zvyšovali odolnost a zdraví občanů, povzbuzovali jejich dělnost, rozvíjeli brannost. A hlavně, aby oni sami cítili radost z krásného, ušlechtilého a vydatného pohybu. Tady nás čekají ještě dny, měsíce a roky pořádné práce, abychom úkoly v oblasti masového lyžařského sportu splnili beze zbytku. S nabídkou svých služeb, s možnostmi a poskytnutými příležitostmi, musíme vyjít i za hranice oddílů, v nichž pracujeme, a zahrnovat do nich lidi, kteří čekají na pomocnou ruku, aby prostřednictvím aktivního pohybu na lyžích mohli být zdravější a šťastnější. Neměli bychom se k tomuto programu lyžařské aktivity nejširších vrstev hlásit jen proto, že byl částí velmi významného usnesení z nejvyšších míst naší společnosti, ale také z prosté potřeby, z vlastního nutkání. Vždyť to je jedna z nejušlechtlejších prací působit sportem na druhé, aby byli zdatnější a krásnější.

Leden a únor sjezdařů

Od 4. ledna do 19. února absolvovali čs. sjezdaři 17 soutěží ve 12 místech na trase dlouhé 4700 km. Jeden týden nuceně odpočívali. Začali jsme startem v Krajské Góře. Závodily byly součástí EP, kam jsme letos soustředili naši špičku. Na startu dva nositelé zlaté medaile ze Sappora, a tak nebylo divu, že naše první startovní číslo bylo 41 — Sochor. Přesto se právě on probíjaval na 16. místo, v druhém kole obráku zajel velmi dobře Heczko. Cestou 20., 26., 27. a 35. místo bylo slušným vstupem ČSSR mezi 106 závodníků 17 zemí.

Slalom druhý den znamenal poněkud horší umístění — 22. a 28. místo. Přesto oba závody znamenaly dobrý bodový zisk.

V Tarvisiu, které navazovalo, další překvapení: místo obráku druhý slalom. Opět improvizace na tratích. Umístění Sochora ve stejné konkurenci se zlepšilo: dvakrát 13. místo.

Místo dalšího EP přejezd se dvěma závodníky do Wengenu, kde se však slalom musel jet na Klein Scheideggu. Náš první letošní kontakt se Světovým pohárem skončil nad očekávání dobře: 18. místo Sochorovo. Druhý den obřák v Adelbodenu a opět pozoruhodné umístění: 20. Sochor, 24. Pažout. Týž den jedeme do Innsbrucku na dva náhradní sjezdy ve Fulpmes. V prvním tréninku se zranil Heczko, což asi poznamenalo jeho další výsledky. Umístění v závodech od 32 výše. Jen Pažout snese přísnější měřítko. Chyběl nám sjezdový trénink a kde není, ani...

Z Fulpmes opět do Leysinu nedaleko Lausanne na obří slalom, kam zase přijela většina es z WC v Megève. Po prvním kole oživení v sále. Sochor s číslem 41 na pátém místě Žel v druhém kole nepodal stejně bojovný výkon a celkově skončil na velmi dobrém, ale přece jen... opět 13. místě. Potom následoval týden nuceného tréninku a dva sjezdy v Menuieres. Další zastávka na obráku v Chatelu přinesla Sochorovi 4. místo po nejrychlejším I. kole s náskokem 1,40 před J. N. Augertem. Poškozená lyže v II. kole měla za následek ztrátu více než dvou vteřin. Škoda. Přál bych však mnohým kritikům u nás vidět, jak vypadala trať po první skupině, a to nebyl zjev ojedinělý.

Další závody ve Zwieslu byly v těsné blízkosti našich hranic. Z Javora jsme se dívali domů.

16. místo Sochora v kompletní sestavě domácích a rakouských závodníků bylo velmi dobré. To byl slalom. V obráku další body do EP. Sochor byl šestý. Zbývající závody byly už poznamenány touhou po návratu domů. V Innsbrucku Sochor 16., další 33., 42. a 53. mezi 86 startujícími a potom poslední závod ve Sterzingu pod Brenerem. Tady vynikající 8. místo Sochorovo v I. kole a 12. celkově udělalo důstojnou tečku za maratónem 40 dnů.

Důležitým poznatkem zájezdu je fakt, že máme dnes jednoho závodníka, který je na nejlepší cestě zařadit se do světové elity a několik dalších, za které se nemusíme stydět. Sochor má naději zařadit se do první desítky v Evropském poháru.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Krajská Gora (Jug.), 17 států, 106 startujících — EP —

Obří slalom: 1. Thoeni G. (It.) 1:06,28 1:04,22 2:10,50, 2. Schmalzel (It.) 1:06,22 1:04,49 2:10,71, 3. Hinterser (Rak.) 1:06,05 1:05,09 2:11,14, 20. Sochor 1:07,64 1:06,53 2:14,17, 26. Pažout 1:08,61 1:07,04 2:15,65, 27. Heczko 1:09,13 1:06,69 2:15,82, 35. Vojtěch 1:09,85 1:08,35 2:18,20.

Slalom: 1. Perrot (Fr.) 51,01 47,66 98,67, 2. Thoeni G. (It.) 52,00 46,71 98,71, 3. Matt (Rak.) 51,64 48,41 100,05, 22. Sochor 52,95 50,81 103,76, 28. Pažout 55,03 50,41 105,44.

Tarvisio (It.) 18 států, 102 startujících, EP — I. slalom: 1. Thoeni G. (It.) 48,50 47,10 95,60, 2. Kniewasser (Rak.) 49,16 47,86 97,02, 3. Fiegel (Rak.) 49,34 48,58 97,92, 13. Sochor 51,04 49,54 100,58, 23. Vojtěch M. 53,10 51,95 105,05.

II. slalom - výsledky nedošli Wengen (Švýc.), 18 států, 79 startujících, slalom, SP: 1. Neu-

Miroslav Sochor

reuther (NSR) 45,26 47,12 92,38, 2. Tresch (Švýc.) 46,61 46,74 93,35, 3. Perrot (Fr.) 46,22 47,18 93,40, 19. Sochor 47,82 51,11 98,93.

Adelboden (Švýc.), 18 států, 93 startujících, obří slalom, SP: 1. Thoeni G. (It.) 1:02,84 1:12,79 2:15,63, 2. Hinterser (Rak.) 1:03,36 1:12,65 2:16,01, 3. Haker (Nor.) 1:02,90 1:13,49 2:16,39, 20. Sochor 1:05,99, 1:16,50 2:22,49, 24. Pažout 1:06,44 1:17,55 2:23,99.

Fulpmes (Rak.), 16 zemí, 96 startujících, sjezd, EP: 1. Feyer-singer (Rak.) 1:40,34, 2. Cordin (Rak.) 1:41,81, 3. Bleiner (Rak.) 1:41,84, 40. Pažout 1:45,64, 70. Sochor 1:47,91, 84. Vojtěch 1:50,26.

II. sjezd: 1. Feyersinger 1:39,84, 2. Enzi (It.) 1:40,83, 3. Spiess (Rak.) 1:41,76, 32. Pažout 1:44,54, 81. Vojtěch 1:49,50, 82. Sochor 1:49,56.

Les Mosses (Švýc.), 14 států, 104 startujících, obřák, EP: 1. Berchtold (Rak.) 1:24,11 1:19,83 2:43,94, 2. Roesti (Švýc.) 1:23,10 1:20,99 2:44,09, 3. Schmalzel (It.) 1:24,56 1:19,70 2:44,26, 13. Sochor 1:24,44 1:21,80 2:46,24, 40. Heczko 1:30,95 1:26,39 2:57,34, 43. Vojtěch 1:31,57 1:27,00 2:58,37.

Les Menuires (Fr.), 14 států, 85 startujících, sjezd, EP: 1. Doring (Rak.) 2:13,56, 2. Grosfiley (Rak.) 2:13,83, 3. Pellat (Fr.) 2:14,72, 45. Pažout 2:20,49, 46.

Sochor 2:21,98, 58. Vojtěch 2:25,21.

II. sjezd: 1. Grosfilley 2:11,51, 2. Finet (Fr.) 2:12,10, 3. Doring 2:12,84, 36. Pažout 2:20,49, 38. Sochor 2:20,60, 46. Vojtěch 2:22,85, 54. Svitorka 2:24,82.

Chatel (Fr.), 15 států, 102 startujících, obří slalom: 1. Beson (It.), 4. Sochor, 11. Pažout — podr. výsledky nedošly.

Zwiesel (NSR), 16 států, 92 startujících, slalom, EP: 1. Neureuther (NSR) 44,18 41,46, 85,64, 2. Hinterser (Rak.) 45,16 41,25 86,41, 3. Hauser (Rak.) 44,39 42,21 86,60, 16. Sochor 46,20,

42,94 89,14, 33. Heczko 47,66 45,59 93,25.

Obří slalom: 1. Pechtel (Rak.) 1:14,81 1:05,97 2:20,78, 2. Mattle (Švýc.) 1:15,09 1:06,23 2:21,32, 3. Hauser (Rak.) 1:15,41 1:06,46 2:21,87, 6. Sochor 1:15,92 1:07,41 2:23,33, 32. Petřík 1:18,68 1:09,76 2:28,44, 37. Heczko 1:18,56 1:10,77 2:29,33, 42. Vojtěch 1:18,43 1:11,38 2:29,81, 49. Svitorka 1:20,84 1:11,59 2:32,43.

Innsbruck (Rak.) 15 států, 86 startujících, obřák, EP: 1. Pechtel (Rak.) 1:27,64 1:32,43 3:00,07, 2. Roesti (Švýc.) 1:28,86

1:31,73 3:00,59, 3. Hauser (Rak.) 1:28,56 1:32,05 3:00,61, 16. Sochor 1:29,93 1:33,13 3:03,06, 33. Heczko 1:32,24 1:35,74 3:07,98, 42. Petřík 1:33,91 1:36,26 3:10,17, 53. Svitorka 1:35,90 1:39,50 3:15,40.

Sterzing (It.), 15 států, 78 startujících, slalom, EP: 1. Matt (Rak.) 45,55 42,81 88,36, 2. Hinterser (Rak.) 46,66 42,72 89,38, 3. Pegorari (It.) 45,68 43,77 89,45, 12. Sochor 46,22 44,13 90,35, 28. Vojtěch 48,48 45,27 93,75, 34. Svitorka 48,54 45,57 94,11, 35. Petřík 48,78 45,63 49,41. **JAN VEDRAL, trenér**

A tak to šlo za sebou

Letošní termínovka byla pozoruhodná tím, že prakticky všechny důležité závody v naší vlasti soustředila do jediného měsíce. A tak jsme šli v únoru z jednoho podniku do druhého, přitom leden a březen zely takřka prázdnou.

Předehra závodového maratónu se psala na Sliachi, to bylo koncem ledna. Konkurence Bezroukova memoriálu zchudla — do určité míry vinou karanténních opatření, ale hlavně tím, že se závazky, dohodnuté u stolu, přestávají plnit. Charakteristickými postavami Sliache byla Cillerová, signalizující pozdější vstup na trůn, dále Lupták a Fajstavr. Rytířské soupeření naposled jmenovaného běžece na trati s Tarakanovem (SSSR) — a nakonec sportovní gesto sovětského závodníka, který se omluvil za kolizi při štafetovém běhu — nevymizí z paměti.

Pak tu bylo Kritérium juniorů ve Špindlerově Mlýně. Opět stejná výchozí situace — chybějící sniž — a v důsledku toho redukce programu. Navíc autobusy s našimi a zahraničními mladými reprezentanty přijely do Krkonoš — pro značné zdržení při celním odbavování na hranicích — až ve tři hodiny ráno, a start se proto musel posunout. FIS body se neudělovaly, protože se neshromáždila konkurence v potřebné kvalitě FIS bodů, ale mladé sjezdáře to jaksi uvolnilo, takže jsme viděli pěkné závody.

Ve Špindlerově Mlýně ještě neskončili mladíci na sjezdownkách a ve Vysokých Tatrách už začínali klasičtí lyžaři své 73. mistrovství republiky. Výborná, tvrdá stopa, povzbuzující boje na tratích i na můstcích, dokonce slunce, v němž skoro pohádkově vystupovala kulisa lyžařského stadiónu v Mlynické dolině. Znovu jsme si uvědomovali, že v porovnání s ostatními pořadateli jsou Vysoké Tatry teritoriem výlučnosti a jedinečnosti, že je tu model, nedostižný z hlediska vybavení. Díváme se na něj s hrdostí, ale

i s trochou smutku — právě proto, že stále marně hledáme následovníka. Naši skokani si tu vedli jako v nejlepších letech, v běhu žen se věčná aspirantka Alena Bartošová stala konečně titulární mistrýní, na pětikilometrové trati potvrdila Cillerová, že je definitivně první běžeckou dámou republiky. Ale za ní stále stín — juniorka Blanka Paulů, citizádostivá závodnice, cílevědomá a pilná, již vždycky jen pár vteřinek oddělovalo od nejlepší. Do družstva se její osobou dostala sympatická mladá štika, prohánějící autority, což má příznivý vliv na rozvoj výkonnosti celého běžeckého týmu. V mužské běžecké stopě se vyvíhnl Jirka Beran na trati „třicítky“ a hned za ním Ján Matejbus stojící dosud mimo reprezentanty. Henrych si v běhu na 30 km protřel koncovku, ale naprosto se rehabilitoval na trati patnáctky. Štafety i sdružený závod dopadly podle plánu. Bylo to mistrovství, kolem něhož se může dát zlatý rámeček.

Z Vysokých Tater nastal přesun do Nového Města na Moravě, kde čekaly závodníky Zlatá lyže, opět utíkající sniž a mezinárodní závody dělané na koleně. Pořadatelé se překonávali, jen aby mohli říci: závody budou. Tady jsem si uvědomoval výjimečnou dělnost novoměstských titelů lyžování. Tady přežívá práce, k níž vede jen láska a nezající odměna. Terén panensky čistý v zásadách dobrovolnosti a nadšené-

První starost v cíli: za kolik jsem to běžela? Tak se ptala svých hodinek Eva Labašková

ho zaujetí. Po technice ani stopy. Lopaty — to byly hlavní nástroje, s nimiž se stavěly chodníky skoro na polovině trati, kde byla holá země. Chtěli jsme se na opačném pólu Tater. Tam mají všechno, tady „jsou ještě lvi“ — myslíme-li na základní technické a materiální vybavení mezinárodního závodu. Pracovníci a obětaví lidé se však stali jeho základním kapitálem. Takže je to vlastně takový model, byť jiného rodu než tatranský. Když jsem viděl oněť profídlou konkurenci a poznával ono jedinečné dělné zázemí a organizátorské schopnosti tamních lidí, bylo mi tak trochu líto „Zlaté lyže“. Myslel jsem na tradici závodu, již zůstáváme dlužní, a přál jsem si, aby vyšla na slunce. Takovou vůli jsou tam všichni prodechnuti, ale sami nestačí vtisknout „své lvi“ mezinárodní zvuk a zvnoř místo v kalendáři. Tady musí pomoci druzí, vůbec nastavení, tady musí pomoci dohodci, které se sníhí beze zbytku. Uvědomme si: Zlaté lyže Československé vsoučiny je — odmyslíme-li si skokanské turné Bohemá — jediným mezinárodním závodem v kla-

sických disciplínách v českých zemích. Pěstujeme si je!

Mezitím už skokani absolvovali na ještědské devadesátce závod, svým způsobem historický. Skoky přes sto metrů na běžícím pásu a v jakém provedení! To byla přímo oslava skoku jako sportu a jako nezapomenutelného divadla. Chudě byl naproti tomu Plavý (nebude to však jiné, dokud neobnovíme Harrachov nebo Vysoké n. Jiz.) a přiflíš se nevyvedl ani závěrečné závody ve Špindlerově Mlýně — a to nejen našim reprezentantům, ale i režisérům závodu. Zdá se mi, že jsme si zvykli trochu bazarovat s divákem tím, že mu předkládáme — ne závody, ale něco na způsob maratónů. Ochozy se vyhlídnou už uprostřed soutěže.

Ale to lze vztabovat i na Tatranský pohár, kam jsme pospíchali rovnou z Bohemie. Mlynicko dolinou se valily desetitisíce návštěvníků, aby viděli hodnotné závody ve skoku, ale kdýž byla soutěž v polovině, zbývalo jich tam polovina, a kdýž skákal poslední skokan, zůstala

v hledišti sotva pětina nejvytrvalejších. Opravdu uvažujeme, není-li chyba taky v organizaci závodů a chápeme jako vážnou povinnost dělat závody zajímavé a přitažlivé, což platí ostatně i o běžích. Divák dostává jen velmi kusou informaci místo toho, aby ho hlasatel učinil přímou součástí běžeckého zápolení. Hledíme tedy nové recepty. Jinak ve všem ostatním byl Tatranský pohár příkladem velkoryse organizovaného závodu a také výkony závodníků odpovídaly jeho pověsti.

Ve Šp. Mlýně navazovala mistrovství ČSSR ve sjezd. disciplínách na TP a pod taktovkou brněnských lyžařů měla dobré tempo a pěknou úroveň. Posledním závodem lyžařských mistrů byla „padesátka“ v Jilemnici, předznamenaná dvěma lyžařskými jubilei (70 let organizovaného lyžařství v ČSSR a 60. výročí tragické smrti Hanče a Vrbaty) a slavnostní příležitostí 25 let únorového vítězství. Jilemnická tečka za pořadem mistrovských disciplín byla opravdu důstojná...

JIRÍ NEJEDLO

TATRA POKAL

V novinářských kruzích byl tak trochu zjevením. Přijel ze Švýcarska, byl vůbec prvním zahraničním novinářem z kapitalistické země na Tatranském poháru a reprezentoval na něm curyšský „Sport“.

O soutěžích TP psal zasvěceně, zajímavě a řádky opravdu nešetřil. Svými tatranskými kapitoly by popsal celý deník Čs. sport. Obrovský novinářský potencial, a přitom postavička taková útlá, nenápadná, obličej do tmava, vlasy jako havran. Jmenoval se Peter Hartmann.

Přečetli jsme si jeho zprávy o návratu Grímera, o skocích do bílé tmy, o neúspěších skokanů NDR a běžců ze Švýcarska. Běh na 30 km byla loterie, v jeho souvislosti připomenul Lup-tákovo „zaspání“ třicítiky na MS ve Vysokých Tatrách a pošprýmoval si se jménem skokana NDR Wosipiwo, které překládá do němčiny hned z češtiny, hned z polštiny. Bylo to pěkné čtení.

Jen v jedné věci jsem se nedokázal naladit na stejnou vlnu. To když Peter Hartmann popí-

soval v článku nadepsaném „Past v mlze“ závod skokanů na můstku P=90 m. Hovořil o „neodpovědné manipulaci rozhodčích v zájmu zajistit vítězství pro Rudolfa Höhlna“. Ona manipulace se týkala úpravy nájezdové stopy, o čemž prý zbývajících devět skokanů na věži nevědělo a poznání překvapivé skutečnosti je vyvedlo z míry. Proto se nepodařil druhý skok Schmidovi, proto si prý Bočkov málem zlomil vaz. Podle P. Hartmanna to byl jasný handicap oněch posledních devíti skokanů na věži a favorizování Höhlna, který už měl odsákáno.

po švýcarsku

K úpravě stopy skutečně došlo. Nejdříve ji rozhrabali a pak na ni dali nový sněh. Korektura byla nutná. Sněh nevodil, lyže se rozjížděly. Nebyl v tom však úmysl poškodit zbývajících skokanů na věži, kteří se vinou mlhy možná nemohli přesvědčit o uskutečňované kosmetice stopy, ale prospět jim. V žádném případě se tím „nezajišťovalo“ Höhlnovo vítězství.

Takže tady Peter Hartmann trochu střílel od boku...

-nj-

Příklady hrdinství a statečnosti

Před 60 lety
tragicky zahynuli
B. Hanč a V. Vrbata

Bylo velikonoční pondělí — 24. březen 1913, den VIII. mezinárodního závodu na 50 km. Trať se musela pozměnit vinou oblevy a vedla z Labské boudy, na Martinovku, do sedla mezi Mužskýmí kameny a Velkým Šišákem, jižním bokem Vysokého kola a dál na Sněžné jámy, Violík, Novoslezskou boudu, Harrachovy kameny a Labskou. Pojede se dvakrát a třetí kolo po vede z Labské na Sněžné jámy, Violík, Krakonoš a přes Zlaté návrší do Mísečných bud. Na startu šest statečných — Bohumil Hanč (Ski Jilemnice), J. Scheiner (ČSK Praha), K. Jarolímek (Č. S. p. Z. S.), E. Rath (Berliner Sport Club), O. Bartel (SK Windstrat Polaun) a J. Feistaver (Ski Jilemnice). V 7.10 hod., kdy závod odstartoval, bylo teplé jarní počasí, v 10 hodin se objevuje mlha a fouká studený vítr. V tuto dobu zůstal na trati jediný Hanč, ostatní vzdali. Neví však o tom. Zřejmě přelechl — nebo vítr odnesl — slova dr. Veina na kontrole u Violíku, že za ním již nikdo nejede. Dr. Vein vzápětí odjíždí, promoklý a přemrzlý, na Labskou boudu, kam se za chvíli dostávají také kontroly z Krakonoše a Harrachových kamenů. Závod je přerušen. V těchto chvílích se psala první osudová kapitola tragédie.

Z Labské boudy odcházejí přátelé hledat Hanče a uvědomit ho, že závod je odvolaný. Ten už je v prostoru Krakonoše, bičuje ho vítr, oslepuje vánice a bloudí v neproniknutelné mlze. Zřejmě minul cestu vedoucí na Labskou boudu a míří ke Zlatému návrší. Tady potkává Václava Vrbatu, místonáče lníka Sokola v Mříčné. Dostává od něho

Bohumil Hanč mezi trofejemi

kabát a čepici a upozornění, že jede špatně. Hanč se vrací na Krakonoše, ale asi 500 metrů od křižovatky ho přepadá plicní defekt, způsobený prudkým ochlazením. Hanč padá. Krátce na to dojíždí E. Rath, odepíná mu lyže a pokouší se ho nést směrem k Labské boudě. Vichřice vrcholí. Hanč mluví nesrozumitelná slova. Oba dva co chvíli padají. Dál to již nejde. Rath se vrací pro lyže, znovu se zastavuje u Hanče a slibuje, že přijde s pomocí z Labské. Mezitím dochází Vrbata k Hančovým lyžím. Vyleká se a hledá svého přítele. Bez kabátu, promrzlý na kost padá vysílením téměř v těch místech, kde před několika minutami padl Hanč. Z Labské boudy je už na cestě záchranná expedice, odváží Hanče na rohačkách do boudy a tam se pokouší oživit tělo, jež je bez života. Pokusy, trvajíc jeden a půl hodiny, se míjejí účinkem. Hančova smrt je neodvolatelná. To je nejpravděpodobnější vysvětlení tragédie, jež v lyžařském sportu nemá obdobu.

Známe legendární příběh o bílé smrti dvou přátel, ale využijme každou příležitost k tomu, abychom si jej znovu připomněli. Je tragický, smutný, ale taky jedinečný ve vyprávění o přátelství, statečnosti a hrdinství. Je symbolem nejkrásnějších vlastností sportovce a člověka. Tak to cítili všichni, kdož se v předvečer mistrovství ČSSR v běhu na 50 km přišli ke hrobům B. Hanče v Jilemnicích a V. Vrbaty v Mříčné a vzpomínali. Ano, bylo to 24. března 1913, kdy Svaz lyžařů vypsál VIII. mezinárodní distanční závod na 50 km...

nj — s použitím myšlenek Jana Kubáta v brožuře k Hančovu memoriálu 1973 v Jilemnicích

Porovnanie merania dĺžky skokov na lyžiach vizuálne a optickoelektricky

Napriek tomu, že v behoch na lyžiach a v zjazdových disciplínach sa elektrické meranie stalo súčasťou každých pretekov, pri skokoch na lyžiach sa zatiaľ oficiálne meria dĺžka skokov len vizuálne, rozhodcami. V spomínaných disciplínach tento vývoj bol nevyhnutný, napríklad pre vyrovnanú výkonnosť pretekárov. V zjazdových disciplínach sme svedkami toho, že poradie v jednotlivých pretekoch určujú stotiny sekundy. Podobný vývoj, keď o zlatej medaile rozhodol 0,5-metrový rozdiel v dĺžke skoku na OH 72, nastáva aj v skokoch na lyžiach. Pri dnešnej vyrovnanej výkonnosti pretekárov stáva sa nevyhnutným zobjektívniť aj hodnotenie tohto športového výkonu.

Podľa doterajších skúseností dá sa predpokladať, že tento problém úspešne rieši optickoelektrické meranie podľa patentu Andreja Majera z Bratislavy.

Princíp tohto prístroja spočíva v tom, že zaregistrovanie dopadu lyžiara na doskočisko nastane vtedy, keď lyžiar nohami preruší svetlo dopadajúce na spodnú fotodiódu, umiestnenú 5 až 10 cm nad terénom, a zároveň preruší telom svetlo, dopadajúce na hornú fotodiódu umiestnenú vo výške 60 až 80 cm kolmo nad dolnou fotodiódou, vzhľadom na rovinu doskočiska. Tento prístroj bol inštalovaný na mostíku P-70 v Areáli snov na Štrbskom Plese a oficiálne použitý na pretekoch o Tatranský pohár. Počas pretekov sme zisťovali údaje, ktoré by mohli prispieť k presnejšiemu hodnoteniu dĺžky lyžiarskych skokov, meraných vizuálne a optickoelektricky. Našou úlohou bolo zistiť podmienky a možnosti merania elektrickým prístrojom.

V záujme zistenia rozdielov vychádzali sme z priemernej odchýlky dĺžkových údajov vizuálneho merania a elektrického merania, z maximálnej odchýlky a z vyhodnotenia jednotlivých odchýlok. (Tab. 2).

Za normálnych podmienok, keď spodná fotodióda je umiestnená 5–10 cm nad terénom, elektrické zariadenie meria s presnosťou ± 10 cm. V čase pretekov bol profil doskočiska v oblasti kritického bodu nižší v priemere o 25 cm, a preto za týchto podmienok bolo nutné výpočtom určiť presnosť merania elektrickým zariadením. Pri výške spodnej fotodiódy 25 cm od povrchu doskočiska a pri uhle 9 stupňov sme výpočtom zistili odchýlku v meraní prístroja, a to vždy $-158,22$ cm. Túto hodnotu sme zaokrúhlili na $-150,0$ cm. Tieto údaje sme považovali za objektívne namerané dĺžky skokov, zaregistrované elektrickým prístrojom.

Celkove sme získali 189 dĺžkových údajov nameraných elektrickým a taký istý počet vizuálnym meraním. Fotodiódy (merné body)

TABUĽKA 1

Výsledky merania skokov na lyžiach vizuálny a optickoelektrickým meraním

Por. čís.	Hodnota nameraná rozhodcami	Hodnota nameraná prístrojom s odchýlkou	Skutočná hodnota nameraná prístrojom	Odchýlka vizuálneho a optickoelektrického merania
1	72,0	70,0	71,5	+0,5
2	74,0	70,5	72,0	+2,0
3	73,0	72,0	73,5	-0,5
4	79,0	76,5	78,0	+1,0
5	74,0	71,0	72,5	+1,5
6	73,0	71,0	72,5	+0,5
7	75,0	73,5	75,0	=0,0
8	73,0	70,0	71,5	+1,5
9	72,5	70,5	72,0	+0,5
10	77,0	75,5	77,0	=0,0
11	74,5	72,0	73,5	+1,0
12	78,0	74,5	76,0	+2,0
13	72,0	70,5	72,0	=0,0
14	75,0	72,5	74,0	+1,0
15	80,0	78,5	80,0	=0,0
16	74,0	70,5	72,0	+2,0
17	75,0	72,5	74,0	+1,5
18	79,0	77,0	78,5	+0,5
19	74,0	71,0	72,5	+1,5
20	74,0	71,0	72,5	+1,5
21	74,0	71,0	72,5	+1,5
22	75,0	72,5	74,0	+1,0
23	80,5	78,0	79,5	+1,0
24	74,0	71,5	73,0	+1,0
25	74,0	71,5	73,0	+1,0
26	81,5	78,5	80,0	+1,5
27	78,0	74,5	76,0	+2,0
28	83,0	80,5	82,0	+1,0
29	75,0	72,0	73,5	+1,5
30	77,0	73,5	75,0	+2,0
31	74,0	71,5	73,0	+1,0
32	74,0	71,5	73,0	+1,0
33	80,0	78,5	80,0	=0,0
34	74,0	71,5	73,0	+1,0
35	74,5	70,5	72,0	+2,5
36	77,0	74,5	76,0	+1,0
37	80,0	78,5	80,0	=0,0
38	76,0	73,5	75,0	+1,0
39	77,0	73,5	75,0	+2,0
40	78,0	76,5	78,0	=0,0
41	77,0	72,0	73,5	+3,5
42	73,0	71,0	72,5	+0,5
43	83,5	82,5	84,0	-0,5
44	77,0	72,5	74,0	+3,0
45	73,5	70,0	71,5	+2,0

boli umiestnené od 45 do 60 metrov v rozmedzí 5,0 m, od 60,0 do 70,0 m v rozmedzí 1,0 m a od 70 po 85 každého 0,5 m. Vylúčili sme preto všetky údaje od 45 do 70 m. Z celkového počtu 189 údajov nám zostalo 45 a tieto sme porovnávali s výsledkami získanými od dĺžkových rozhodcov.

Z tab. 1 vidíme, že hodnota nameraná rozhodcami sa len v 7 prípadoch zhoduje s hodnotou nameranou elektrickým prístrojom. V 38 prípadoch sa vyskytuje odchýlka rôznej hodnoty. Odchýlky, ako vidieť z tabuľky č. 1, môžu výrazne ovplyvniť celkové výsledky a tým aj hodnotenie jednotlivých pretekárov. Porovnaním dĺžkových údajov získaných vizuálnym a elektrickým meraním získali sme dostatok dôkazov v prospech elektrického merania. Zistné rozdiely potvrdzujú nutnosť zavedenia elektrického merania v skokoch na lyžiach. Pracuje spoľahlivo a presne aj za podmienok, ktoré sú na hranici regulérnosti. Pokiaľ bude dodržaný predpísaný profil doskočiska, prípadne stanovený hranicou spodných fotodiód, optikoelektrické zariadenie bude merať dokázateľne s presnosťou ± 10 cm. Okrem objektívneho

hodnotenia dĺžky lyžiarskych skokov uľahčí prácu trénerom pri tréningoch v zime i v lete na mostíkoch s umelou hmotou. Ďalšou výhodou zariadenia je, že umožňuje merať okamžitú rýchlosť skokana po dopade na doskočište. Tento výsledok spolu s porovnaním rýchlosti na odrazovom mostíku by poskytoval ďalší objektívny údaj pre vyhodnotenie skoku trénerom.

TABUĽKA 2

Hodnoty a počet odchýlok, ktoré sa vyskytli pri vizuálnom meraní dĺžky skokov na lyžiach

Hodnoty odchýlok	Počet odchýlok
0,5 m	7
1,0 m	14
1,5 m	7
2,0 m	7
2,5 m	1
3,0 m	1
3,5 m	1
X = 1,1 m	
n = 38	

Galina Kulakovová

**Statná, typ bežkyne-atletky, najrýchlejšia na svete v poslednej dobe, majiteľka troch zlatých medailí ze Sappora: Galina Kulakovová ze Sovětského svazu. Bu-
de jí 35 let.**

Narodila se až po smrti svého otce, který padl hned na začátku války. Jako první ze všech mužů ze Štěpanova. To je ves na pravém břehu veletoku Kamy. Matce zbylo na krku devět dětí, ale dokázala se o ně postarat. Děti jí pomáhaly. i ta nejmladší — Galja. Těžkosti spoluvytvářely její povahu.

Lyžovat začala jako školačka,

PIEPS I

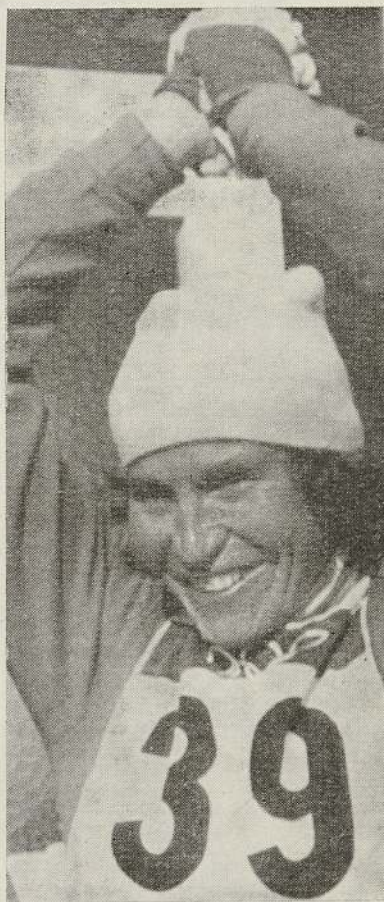
Tak se jmenuje nová elektronická lavinová sonda, jež prý znamená skok dopředu při hledání zasypaných lavinou. Na ploše 10 000 metrů byl s její pomocí nalezen lavinový hrob v hloubce 1,5 m nejrychleji za 4 minuty. Výrobce — Institut pro vysokofrekvenční techniku a elektroniku ve Štýrském Hradci — tvrdí, že 60 až 70 procent zasypaných lavinou může být s pomocí Piepsu I zachráněno.

-nj-

ale jen tak pro radost. Po skončení školní docházky začala vydělávat. Pracovala v teletníku mlékařského sovchozu „Votkinskij“. V roce 1960 ji komsomolská organizace vyslala na okresní lyžařské závody. Byla druhá v běhu na 8 kilometrů. Za čtyři roky byla na návštěvě u své sestry ve Votkinsu, která se měla zúčastnit běžeckého závodu, ale poprosila Galinu, aby běžela místo ní, že to nikdo nepozná. Stalo se a Galja byla druhá. To se pak ještě několikrát opakovalo. Galinu vzali do družstva pod jménem její sestry, dali jí dobré lyže a volno na trénink. Před mistrovstvím RSFSR to všechno prasklo. Tím byla objevena Galina Kulakovová. Za tři roky se stala reprezentantkou SSSR. Nejdříve ZOH v Grenoblu, kde skončila druhá za Švédkou Gustafssonovou. Na MS ve Vysokých Tatrách, kam přijela po těžké operaci, vyhrála běh na 5 i 10 km a triumfem pro ni skončila sapporská olympiáda. Za něj dostala Leninův řád. A ve vítězstvích pokračuje...

Za své vynikající výkony v běžecké trati vděčí Galina Kulakovová životu na vesnici, jenž jí naučil odolnosti a houževnatosti a vypěstoval v ní sílu.

-lin-

Hysterická ženská

V době, kdy se rodil tenhle článek, měla Rakušanka Annemarie Proellová (20 let) evianskou trofej na dosah ruky. Bude to už třetí za vítězství ve Světovém poháru.

Takhle hovoří „La Proell“ o sobě a druhých s novináři. Poměrně učeně, i když pod jejími slovy cítíte doutnající sopku a sebevědomí tolik, že se to skoro nehodí na dívku, jíž bude dvacet.

O roli favoritky: „Patří-li někdo do okruhu favoritů, pak ho lidé chtějí vidět jako vítěze. Po-

Dvakrát „La Proell“ — poprvé docela žensky líbezná, podruhé něco na způsob sopky

Annemarie Proellová?

dle toho jedná. Jsem-li v některých závodech pátá nebo šestá, je to totéž, jako kdybych se jich nezúčastnila.“

O strachu: „Strach ze závodu nemám. Ostatně proč? Bezprostředně po startu cítím jen lyže pod sebou a vím, že musím být nejrychlejší v cíli. Strach mám před zubařem a zpravidla udělám velký oblouk před jeho ordinací.“

O konkurentkách: „Jsem le-

tos tak dobrá, že musím vyhrát Světový pohár potřeť. Setkávám se na závodech s dobrými konkurentkami, ale ty musejí být nejdříve poráženy, aby mohly snad později vyhrávat. Vítězství nepadá do klína z ničeho.“

O největším zklamání: „Byly to mé porážky v Sapporu. Co to jsou dvě druhá místa?“

O úspěších v letošní zimě: „Proč bych měla hovořit stále o úspěších. Pro mě je tato zima stejná jako ostatní. Chci vyhrávat. To je vše.“

O svém hobby: „Ráda jezdím v rychlých autech. Teď je to capri, pro mě ještě trochu upravený. Sedím-li za volantem, cítím se moc dobře. Ráda bych jela opravdové závody.“

Ale teď je tu ještě jiná Annemarie Proellová. Muví stejně bláznivě jako jezdí. Vede psychologickou válku před startem. Soupeřky musejí být poráženy už nahoře. Tohle řekla plná vzteku Monice Kasererové, jež ji pronásledovala ve vedoucím postavení: „Tady na stupních vítězů jsou místa pro první, druhou a třetí a ne pro desátou, devátou nebo osmou. Táhni pryč!“ Nato Monika zasyčela: „Drž už... ty jedna hysterická ženská!“ A takhle „sekýrovala“ Proellová svou soupeřku po

prvním kole slalomu, v němž byla Kasererová ve vedení: „Budeš-li hodná, vezmu tě s sebou, až budou fotografovat vítěze.“

Takže když jsou ženy ve válce, vjíždějí si do vlasů nikoliv v rukavičkách. Taková rivalita se asi nedá zmírnit. Zřejmě se vyhrává i takovými prostředky. Inu, je to psychologická válka. Mír je možný „mezi námi děvčaty“ snad jen po závodě, nebo ještě lépe — po sezóně...
-nj-

LYŽAŘSKÝ TACHOMETR

Chcete si změřit rychlost, jakou se řítíte po sjezdovce? Dr. A. Ruskin, nervový lékař z New Yorku, vynalezl pro vás „Skidometer“. Je to rourkovitý přístroj z umělého materiálu, který si lyžař připevní páskem na paži pod rameno. Tlak větru působí na indikátor a na povrchu přístroje si můžete přečíst dosahovanou rychlost.

Lyžařská mistrovství ČSSR ve výsledcích

BĚH MUŽŮ NA 15 km

1. S. Henych (AŠ Vrchlabí) 47:02,61, 2. J. Beran (D. Liberec) 47:42,30, 3. J. Matejbus (Tesla Lipt. Hrádok) 47:49,92, 4. M. Jarý (D. Liberec) 48:08,08, 5. J. Lupták (ČH Š. Pleso) 48:15,45, 6. J. Fajstavr 48:17,90, 7. F. Šimon 48:19,24, 8. J. Saidl (všichni D. Liberec) 38:36,92, 9. J. Havský (Tesla Lipt. Hrádok) 48:38,21, 10. J. Kubica (D. Liberec) 48:53,32, 11. J. Michalko

S. Henych

(ČH Š. Pleso) 48:56,64, 12. K. Štefl (S. N. Město) 48:59,99, 13. S. Rezáč (D. Liberec) 49:03,94, 14. Z. Böhm (VŠ Praha) 49:16,17, 15. J. Brúzik (TJ V. Tatry) 49:27,79, 16. J. Novák (VŠ Praha) 49:31,59, 17. B. Valent (Tesla Lipt. Hrádok) 49:32,80, 18. J. Buchar (D. Liberec) 49:43,89, 19. V. Staroň (ČH Š. Pleso) 49:58,11, 20. I. Červinka (I. Mšeno) 49:59,92, 21. P. Mlynář (ČH Š. Pleso) 50:04,70, 22. K. Bieman (I. Mšeno) 50:15,97, 23. I. Hrubý (D. Liberec) 50:18,65, 24. M. Zuzánek (I. Liberec) 50:21,88, 25. J. Petr (D. BR) 50:25,13, 26. M. Miluška (S. N. Město) 50:28,01, 27. P. Šaling (ČH Š. Pleso) 50:31,29, 28. M. Karásek (J. Liberec) 50:40,61, 29. F. Schürger (TI V. Tatry) 50:41,46, 30. L. Hrubý (I. Mšeno) 50:46,64, 31. I. Gašperčík (ČH Š. Pleso) 50:49,74, 32. I. Žák (S. N. Město) 50:54,13, 33. Z. Škuca (MEZ Frenštát) 51:00,15, 34. Š. Pavlák (ČH Š.

Pleso) 51:02,76, 35. M. Urbanec (VŠ Praha) 51:02,99, 36. E. Grnáč (D. BB) 51:07,61, 37. M. Matejka (Tesla Lipt. Hrádok) 51:14,36, 38. J. Tryzna (D. Liberec) 51:16,75, 39. J. Švanda (S. N. Město) 51:22,30, 40. P. Vojáček (ČZ Strakonice) 51:24,48, 41. L. Jiráček (J. Mšeno) 51:37,69, 42. J. Zahourek (SCP) 51:40,36, 43. D. Gajdoš (ČH Š. Pleso) 51:49,30, 44. V. Kubica (VŠ Olomouc) 51:53,20, 45. M. Langmajer (J. Liberec) 52:00,49, 46. J. Bartoš (J. Mšeno) 52:03,58, 47. M. Hrdinka (Lok. Trutnov) 52:07,61, 48. J. Pachner (MFF Praha) 52:11,29, 49. J. Krajčí (Tesla Lipt. Hrádok) 52:20,00, 50. Š. Bekeš (TJ V. Tatry) 52:33,77, 51. P. Tůma 52:34,02, 52. L. Holman (oba SKI Jilemnice) 52:41,05, 53. V. Fousek (ČZ Strakonice) 52:44,81, 54. Z. Procházk (MFF Praha) 52:48,52, 55. J. Langmajer (J. Liberec) 52:53,45, 56. J. Kohút (ČH Š. Pleso) 52:54,34, 57. Z. Vojnár (VŠT Liberec) 52:57,68, 58. M. Odvárka 52:59,43, 59. E. Chlubna (oba S. N. Město) 53:02,42, 60. P. Ševčík (ČH Š. Pleso) 53:03,18, 61. F. Dutka (J. Mšeno) 53:03,91, 62. L. Fusk (TJ V. Tatry) 53:25,23, 63. F. Mach (J. Mšeno) 53:27,95, 64. D. Bachorfk (ČH Š. Pleso) 53:44,21, 65. L. Červinka (J. Mšeno) 53:49,28, 66. S. Kopřiva (S. N. Město) 53:50,46, 67. D. Pasiar (TJ V. Tatry) 53:56,59, 68. Z. Musil (J. Mšeno) 54:00,38, 69. E. Duriač (ČH Š. Pleso) 54:13,02, 70. P. Just (SEBA Tanvald) 54:14,45, 71. V. Pavlata (VŠ Olomouc) 54:20,29, 72. R. Lacko (VŠ Praha) 54:21,73, 73. V. Jakubčík (D. BB) 54:26,79, 74. L. Špulák (J. Liberec) 54:29,76, 75. J. Skákal (SPR) 54:36,63, 76. O. Páříčka (BKR) 54:38,63, 77. V. Pospíšil (SKI Jilemnice) 54:41,71, 78. V. Vágner (MFF Praha) 55:15,25, 79. M. Kratochvíl (Lok. Trutnov) 55:26,97, 80. A. Dadák (TZ Trinec) 55:30,73, 81. V. Greguška (TJ V. Tatry) 55:38,11, 82. P. Kulík (D. Sušice) 56:06,42, 83. J. Nesvadba (J. Mšeno) 56:47,89, 84. J. Tryzna (SKI Jilemnice) 57:06,35. — Mimo soutěž: K. Nývlt (Lok. Trutnov) 50:56,27.

BĚH MUŽŮ NA 30 km

1. J. Beran (D. Liberec) 1,41:53,64, 2. J. Matejbus (Tesla L. Hrádok) 1,42:37,00, 3. J. Fajstavr (D. Liberec) 1,43:42,02, 4. J. Lupták (ČH Š. Pleso) 1,43:59,99, 5. J. Brúzik (TJ V. Tatry) 1,44:05,00, 6. Z. Böhm (VŠ Praha) 1,44:22,32, 7. J. Saidl 1,44:39,18, 8. J. Kubica (oba D. Liberec) 1,45:49,27, 9. S. Henych (AŠ Vrchlabí) 1,45:59,79, 10. J. Červinka (J. Mšeno) 1,46:19,87, 11. J. Novák (VŠ Praha) 1,46:33,72, 12. S. Rezáč (D. Liberec) 1,47:10,18, 13. M. Zuzánek (J. Liberec) 1,47:51,73, 14. P. Šaling 1,48:17,38, 15. J. Michalko (ČH Š. Pleso) 1,48:19,70, 16. J. Hrubý (D. Liberec) 1,49:09,08, 17. M. Urbanec (VŠ Praha) 1,49:50,44, 18. V. Staroň (ČH Š. Pleso) 1,49:55,97, 19. L. Hrubý (I. Mšeno) 1,50:10,78, 20. J. Gašperčík 1,50:15,36, 21. P. Mlynář (oba ČH Š. Pleso) 1,50:16,15, 22. B. Valent (Tesla Lipt. Hrádok) 1,50:52,64, 23. F. Schürger (TI V. Tatry) 1,50:59,06, 24. M. Hrdinka (Lok. Trutnov) 1,51:15,00, 25. J. Šimůnek (I. Mšeno) 1,51:27,12, 26. M. Odvárka (S. N. Město) 1,51:35,24, 27. L. Grnáč (D. BB) 1,51:59,35, 28. L. Holman (SKI Jilemnice) 1,52:06,58, 29. K. Štefl (S. N. Město) 1,52:

J. Beran

19,04, 30. J. Pachner (MFF Praha) 1,52:37,40, 31. P. Vojáček (ČZ Strakonice) 1,52:37,94, 32. M. Matejka (Tesla Lipt. Hrádok) 1,52:44,54, 33. Z. Pavlíček (D.

BB) 1,52:45,01, 34. K. Bieman (J. Mšeno) 1,52:49,97, 35. D. Gajdoš (ČH Š. Pleso) 1,53:01,08, 36. J. Krajčí (Tesla Lipt. Hrádok) 1,53:21,78, 37. F. Mach 1,53:58,41, 38. F. Dutka (oba J. Mšeno) 1,54:06,54, 39. A. Dadák (TŽ Třinec) 1,54:06,84, 40. J. Petr (D. BB) 1,54:13,70, Z. Škuca (MEZ Frenštát) 1,54:39,41, 42. V. Greguška (TJ V. Tatro) 1,55:03,57, 43. Z. Procházka (MFF Praha) 1,55:32,21, 44. V. Pavlata (VŠ Olomouc) 1,55:34,86, 45. L. Chlubna (S. N. Město) 1,55:50,32, 46. L. Červinka (J. Mšeno) 1,56:38,63, 47. D. Pasiar (TJ V. Tatro) 1,57:10,60, 48. I. Švanda (S. N. Město) 1,57:27,77, 49. Z. Vejnar (VŠT Liberec) 1,58:04,93, 50. D. Bachorík (ČH Š. Pleso) 2,00:37,47, 51. P. Tůma (SKI Jilemnice) 2,00:39,50, 52. O. Páříčka (B. Kremnica) 2,00:58,84, 53. L. Špulák (J. Liberec) 2,01:17,44, 54. J. Vízner (VŠT Liberec) 2,02:12,62, 55. K. Tůma (SKI Jilemnice) 2,10:40,05.

BĚH MUŽŮ NA 50 km

1. J. Lupták (ČH Š. Pleso) 2,44:24,7, 2. Z. Böhm (VŠ Praha) 2,44:42,1, 3. J. Michalko (ČH Š. Pleso) 2,47:24,9, 4. J. Fajstavr (D. Liberec) 2,49:36,5, 5. M. Urbanec (VŠ Praha) 2,50:12,5, 6. J. Kubíca (D. Liberec) 2,51:55,0, 7. P. Mlynář (ČH Š. Pleso) 2,52:21,5, 8. M. Zuzánek (J. Liberec) 2,52:35,8, 9. B. Valent (Tesla Lipt. Hrádok) 2,52:50,5, 10. L. Hrubý 2,55:14,2, 11. J. Červinka (oba J. Mšeno) 2,55:39,2, 12. Š. Pavlák 2,56:40,0, 13. P. Šalling (oba ČH Š. Pleso) 2,57:32,8, 14. M. Matejka (Tesla Lipt. Hrádok) 2,58:13,9, 15. J. Langmajer (J. Liberec) 2,58:19,1, 16. M. Miluška (S. N. Město) 2,58:22,0, 17. S. Rezáč (D. Liberec) 2,59:12,2, 18. J. Švanda (S. N. Město) 3,00:58,6, 19. J. Šimůnek (J. Mšeno) 3,01:01,1, 20. J. Krajčí (Tesla Lipt. Hrádok) 3,01:09,8, 21. V. Pospíšil 3,01:49,7, 22. L. Holman (oba SKI Jilemnice) 3,02:01,4, 23. F. Mach (J. Mšeno) 3,02:45,1, 24. Ing. D. Pasiar (TJ V. Tatro) 3,03:40,0, 25. J. Pachner (MFF Praha) 3,03:41,1, 26. P. Vojáček (ČZ Strakonice) 3,03:49,1, 27. Ing. M. Hrdinka (Lok. Trutnov) 3,06:09,8, 28. F. Dudka (J. Mšeno) 3,06:17,5, 29. V. Vágner (MFF Praha) 3,06:55,4, 30. J. Holman (SKI Jilemnice) 3,06:59,5, 31. J. Hrubý (D. Liberec)

3,07:13,9, 32. J. Beran (Sp. Police n. Met.) 3,08:03,1, 33. S. Šafář (AŠ Vrchlabí) 3,08:19,8, 34. F. Kuchař 3,09:37,8, 35. M. Odvárka (oba S. N. Město) 3,09:45,4, 36. L. Špulák (J. Liberec) 3,09:51,2, 37. J. Dvořák (S. N. Město) 3,10:05,7, 38. Z. Vejnar (VŠST Liberec) 3,10:23,1, 39. K.

J. Lupták

Bieman (J. Mšeno) 3,11:55,5, 40. Ing. A. Hoffman (Lok. Trutnov) 3,12:56,2, 41. O. Mikule (VŠST Liberec) 3,12:56,4, 42. L. Červinka (J. Mšeno) 3,14:03,0, 43. I. Kaván (Lok. Trutnov) 3,15:15,5, 44. F. Vancl (J. Liberec) 3,15:29,8, 45. J. Blažiček (Mars Svratka) 3,18:52,4, 46. K. Vrána (Sp. Rokytnice) 3,19:05,1, 47. R. Špicar (AŠ Vrchlabí) 3,19:29,8, 48. V. Kautský (MFF Praha) 3,20:32,2, 49. Z. Samek (VŠST Liberec) 3,20:50,4, 50. L. Chlubna (S. Nové Město) 3,21:59,5, 51. V. Jirouš (ČZ Strakonice) 3,22:28,6, 52. V. Kubeček (Sp. Police n. Met.) 3,23:07,3, 53. Z. Procházka (MFF Praha) 3,23:35,7, 54. O. Hrubý (SKI Jilemnice) 3,26:18,4, 55. V. Kubeček (Lok. Trutnov) 3,26:38,9, 56. V. Jeřábek (D. Liberec) 3,26:46,7, 57. K. Tůma (SKI Jilemnice) 3,27:34,5, 58. Ing. J. Semerák 3,29:13,7, 59. MUDr. D. Navrátil 3,29:53,1, 60. M. Rejmont (všichni Lok. Trutnov) 3,29:59,5, 61. J. Vágner (J. Pecka) 3,30:34,7, 62. V. Novák (TJ Praha 1870) 3,30:55,1, 63. M. Nýč (J. Liberec) 3,31:57,5, 64. K. Dvořák (S. N. Město) 3,32:17,7, 65. P. Lucius (J. Mšeno) 3,32:27,1, 66. J. Jurečka 3,34:05,2, 67. Ing. Syrovatský (oba S. Senohraby) 3,35:03,5, 68. J. Kalibán (VŠST Liberec) 3,35:33,4, 69. T. Karlík (TJ Praha 1870) 3,36:00,4, 70.

V. Fajt (RH K. Hora) 3,36:14,1, 71. V. Hájek (J. Liberec) 3,36:53,4, 72. K. Jebavý (SKI Jilemnice) 3,36:59,7, 73. Haspra (TJ Jičín) 3,37:21,4, 74. A. Hanisch (J. Mšeno) 3,37:31,0, 75. J. Krpec (TJ Praha 1870) 3,38:04,1, 76. J. Kučera (VŠST Liberec) 3,38:12,4, 77. J. Šimůnek (Lok. Č. Třebová) 3,38:28,4, 78. P. Jurcoš (S. Senohraby) 3,38:36,6, 79. M. Matoušek (VŠST Liberec) 3,39:42,5, 80. Ing. I. Kott (Ch. Praha) 3,39:53,9, 81. I. Šenkýř (J. Mšeno) 3,39:54,7, 82.—83. J. Folprecht (S. Turnov) 3,41:06,5, 82.—83. J. Franců (J. Mšeno) 3,41:06,5, 84. A. Pohl (Sp. Police n. M.) 3,41:38,2, 85. V. Herbs (AŠ Vrchlabí) 3,41:57,6, 86. T. Melichar (S. Libverda) 3,41:58,5, 87. I. Čondl (J. Mšeno) 3,42:02,8, 88. J. Hauck (SF Praha) 3,42:28,7, 89. V. Treybal (Sport Zbraslav) 3,42:43,3, 90. M. Vait (Sp. Rokytnice) 3,43:06,6, 91. S. Zárvbnický (Lok. Nymburk) 3,43:26,7, 92. M. Kocům (J. Liberec) 3,43:27,3, 93. V. Ferstl (J. Mšeno) 3,43:50,4, 94. V. Mužík (J. Praha) 3,44:51,8, 95. V. Vaníček (TJ Praha 1870) 3,45:06,6, 96. I. Šír (J. Liberec) 3,46:14,4, 97. J. Palounek (D. Tachov) 3,46:15,3, 98. V. Blažek (S. Senohraby) 3,47:21,4, 99. L. Meier (VŠST Liberec) 3,47:41,2, 100. J. Zahradník (J. Pecka) 3,48:32,2, 101. M. Machovič (Lok. Liberec) 3,48:44,0, 102. J. Eliáš (TJ Praha 1870) 3,48:53,3, 103. S. Pozník (RH K. Hora) 3,53:28,7, 104. I. Faistauer (S. Libverda) 3,54:14,8, 105. I. Hrodek (Lok. Trutnov) 3,56:45,1, 106. A. Beránek (Sport Zbraslav) 3,57:44,1, 107. V. Tolma (J. Pecka) 3,57:59,5, 108. V. Seifert (J. Liberec) 3,58:17,3, 109. V. Stránský (TI Jičín) 3,59:41,2, 110. Z. Veselý (TJ Praha 1870) 4,03:22,6, 111. V. Kábrt (B. Rtně) 4,07:42,3, 112. M. Šebík 4,18:10,2, 113. I. Šmejč (oba TJ Jičín) 4,18:43,6, 114. Ing. S. Luger (EL. Mělník) 4,19:01,4, 115. J. Koláčný (TJ Jičín) 4,21:51,5, 116. O. Oškera (T. Bystřice) 4,22:56,6, 117. I. Illeš (VŠST Liberec) 4,26:07,2. — Startovalo 137, vzdalo a diskvalifikováno 20 závodníků.

ŠTAFETY MUŽŮ 3 x 10 km

1. Dukla Liberec I. (Fajstavr 32:41,42, Jarý 33:45,99, Beran 32:53,69) 1,39:21,0, 2. Dukla Liberec II. (Šimon 32:41,73, Saidl

Štafety Dukly Liberec I. a II.

33:47,52, Kubica 33:52,96) 1,40: :22,21, 3. Tesla Lipt. Hrádok (Ilavský 32:57,63, Valent 35: :14,47, Matejbus 33:17,63) 1,41: :29,73, 4. ČH Štrbské Pleso I. (Lupták 32:56,48, Pavlák 35: :29,32, Michalko 34:37,45) 1,43: :03,25, 5. Dukla Liberec III. (Hrubý 34:55,01, Rezáč 34:20,86, Buchar 34:41,13) 1,43:57,00, 6. Ještěd Liberec I. (Karásek 34: :12,06, Zuzánek 34:22,17, Langmajer 35:55,71) 1,44:29,94, 7. TJ Vysoké Tatry Smokovec (Širger 35:22,10, Bekeš 36:52,38, Brúzik 33:47,34) 1,46:01,82, 8. Jiskra Mšeno I. (Bieman 36:13,93, Hrubý 35:31,64, Červinka 34:36,85) 1,46:22,42, 9. ČH Štrbské Pleso II. (Šaling 35:26,80, Mlynář 35: :27,82, Staroň 35:30,41) 1,46: :25,03, 10. Sokol N. Město n. M. I. (Žák 35:54,85, Miluška 36: :14,75, Štefl 35:06,19) 1,47:15,79, 11. Slavia VŠ Praha (Böhm 33: :38,83, Lacko 37:32,71, Urbanec 36:08,05) 1,47:19,59, 12. Dukla Liberec IV. (Tryzna 36:20,14, Kučera 35:49,73, Foltman 35: :17,18) 1,47:27,05, 13. Dukla Banská Bystrica I. (Grnáč 34: :52,37, Pavlíček 37:38,49, Petr 36:01,52) 1,48:30,38, 14. ČZ Strakonice (Fousek 35:12,43, Voják 35:40,42, Urban 37:54,98) 1,48:47,83, 15. Dukla Liberec V. (Zeman 36:29,55, Pospíšil 36: :16,18, Rázl 36:17,50) 1,49:03,23, 16. Sokol N. Město na M. II. (Švanda 35:40,50, Odvárka 37: :16,09, Chlubna 36:50,49) 1,49: :47,08, 17. Jiskra Mšeno III. (Červinka 36:47,14, Dutka 36: :11,19, Mach 37:13,66) 1,50: :11,99, 18. Jiskra Mšeno II. (Jiráček 35:49,05, Musil 37:50,74, Bartoš 37:05,54) 1,50:45,33, 19. Slavia MFF Praha (Vágnér 37:

:28,73, Procházka 37:39,04, Pachner 36:18,78) 1,51:26,55, 20. Slavia VŠ Olomouc (Pavlatka 36: :11,93, Kubica 37:08,27, Trčka 39:34,15) 1,52:54,35, 21. Ještěd Liberec II. (Langmajer 36:27,96, Vancel 39:09,42, Špulák 37: :18,15) 1,52:55,53, 22. Lok. Trutnov (Nývlt 34:37,33, Fiala 40: :05,91, Kratochvíl 38:30,54) 1,53: :13,78, 23. Slavia VŠST Liberec (Vejnar 35:29,41, Vízner 39: :12,44, Kučera 39:03,91) 1,53: :45,76, 24. SKI Jilemnice (Koldovský 38:48,88, Tůma 38:07,32, Holman 37:22,45) 1,54:18,65, 25. Dukla Banská Bystrica II. (Hložek 38:37,05, Jakubčíak 38:07,73, Sklenka 38:32,22) 1,55:17,00.

PREBOR JUNIORŮ V BĚHU NA 10 km

1. F. Šimon (D. Liberec) 32: :45,93, 2. L. Jiráček (J. Mšeno) 34:37,51, 3. D. Sklanka (D. BB) 35:16,84, 4. J. Buchar (D. Liberec) 35:37,00, 5. Š. Bekeš (TJ V. Tatry) 35:44,64, 6. M. Urban (ČZ Strakonice) 35:50,16, 7. J. Kohút 35:53,46, 8. E. Duriáč (oba ČH S. Pleso) 36:28,13, 9. J. Skákal (Sp. Rokytnice) 36: :31,48, 10. Z. Musil 36:48,81, 11. J. Nesvadba (oba J. Mšeno) 36: :56,62, 12. V. Jakubčíak (D. BB) 36:59,64, 13. R. Lacko (VŠ Praha) 37:13,91, 14. M. Kratochvíl (Lok. Trutnov) 37:29,22, 15. J. Tryzna (SKI Jilemnice) 37:31,11, 16. V. Procházka (D. Vimperk) 38:17,85, 17. B. Fiala (Lok. Trutnov) 38:56,45, 18. F. Jelínek (D. Vimperk) 39:01,01, 19. M. Koldovský 39:04,16, 20. J. Soukup (oba SKI Jilemnice) 39:17,11, 21. V. Veliačik (D. BB) 39:29,29,

22. J. Hložek (MEZ Frenštát) 39:35,74, 23. V. Zelený (S. N. Město) 39:42,18, 24. P. Bořecký (D. BB) 39:43,77, 25. F. Sochor (S. N. Město 39:46,51, 26. J. Vavruška (RH Sušice) 40:38,44, 27. F. Šulc (RH Ústí) 40:50,03, 28. V. Tuláček (B. Osek) 40: :52,20, 29. D. Rajniak (Tesla Lipt. Hrádok) 42:44,26. — Mimo soutěž: K. Nývlt (Lok. Trutnov) 34:50,79, O. Hák (H. Braná) 38:41,62.

BĚH ŽEN NA 5 km

1. M. Cillerová (J. Mšeno) 18: :10,15, 2. B. Paulů (AŠ Vrchlabí) 18:27,86, 3. A. Bartošová (J. Mšeno) 18:30,03, 4. G. Sekajová 18:41,14, 5. A. Matejbusová (obě Tesla Lipt. Hrádok) 18:53,12, 6. H. Bekešová (TJ V. Tatry) 18: :53,38, 7. H. Šikolová (J. Mšeno) 19:10,29, 8. T. Taschová (VŠ Pra-

M. Cillerová

ha) 19:11,13, 9. L. Kofátková (S. N. Město) 19:31,65, 10. A. Pasiarová (TJ V. Tatry) 19:31,87, 11. E. Labašková (Tesla Lipt. Hrádok) 19:33,02, 12. H. Neumanová (VŠ Praha) 19:38,81, 13. E. Šuleková (Tesla Lipt. Hrádok) 19:42,51, 14. H. Milušková (S. N. Město) 19:56,14, 15. I. Brúziková (TJ V. Tatry) 20: :12,69, 16. Z. Baudyšová (J. Mšeno) 20:20,41, 17. J. Chlupatá (S. N. Město) 20:26,46, 18. E. Šimůnková (VŠ Praha) 20:27,21, 19. A. Stolinová (J. Mšeno) 20: :46,03, 20. J. Pupalová (ČZ Strakonice) 20:47,69, 21. E. Štepitová (Tesla Lipt. Hrádok) 20: :51,25, 22. B. Zemánková (J. Liberec 20:51,46, 23. M. Hubáčová (ČZ Strakonice) 20:54,60, 24.

M. Mrázková (ÚNB) 20:59,93, 25. V. Preislerová (J. Liberec) 21:02,41, 26. H. Šírová (MFF Praha) 21:02,92, 27. A. Staroňová (Tesla Lipt. Hrádok) 21:03,22, 28. B. Sikorová (TŽ Třinec) 21:12,24, 29. A. Oždianová (AS Vrchlabí) 21:26,54, 30. D. Procházková (MFF Praha) 21:29,48, 31. M. Polašková (MEZ Frenštát) 21:29,66, 32. D. Havlová (J. Mšeno) 21:32,58, 33. H. Soumarová (Lok. Trutnov) 21:34,62, 34. M. Pfeferová (Sn. K. Vary) 21:44,07, 35. E. Novotná (J. Liberec) 21:49,66, 36. R. Langnerová (SPO) 21:55,43, 37. A. Macháčová (SSP) 21:58,58, 38. L. Srámková 22:03,34, 39. D. Humpová (obě UK Bratislava) 22:22,33, 40. D. Horáčková (Sn. K. Vary) 22:27,63, 41. A. Valentová (Tesla Lipt. Hrádok) 22:44,69, 42. E. Smolíková (SDK) 23:20,02, 43. A. Hanáková (MFF Praha) 24:26,00. — Mimo soutěž: M. Jaškovská (MEZ Frenštát) 19:00,90.

BĚH ŽEN NA 10 km

1. A. Bartošová 37:49,39, 2. M. Cillerová (obě J. Mšeno) 38:42,38, 3. E. Labašková (Tesla Lipt. Hrádok) 39:56,28, 4. H. Be-

A. Bartošová

kešová 39:56,42, 5. A. Pasiarová (obě TJ V. Tatry) 40:33,55, 6. A. Matejbusová (Tesla Lipt. Hrádok) 40:38,34, 7. T. Taschová (VŠ Praha) 40:55,14, 8. H. Šíkolová (J. Mšeno) 41:15,35, 9. H. Neumanová (VŠ Praha) 41:26,59, 10. H. Milušková (S. N. Město) 41:47,82, 11. E. Šuleková (Tesla Lipt. Hrádok) 42:11,05, 12. I. Brůžiková (TJ V. Tatry) 42:24,28, 13. E. Šimůn-

ková (VŠ Praha) 42:44,43, 14. H. Šírová (MFF Praha) 43:29,26, 15. B. Zemánková (J. Liberec) 43:35,60, 16. A. Stolinová (J. Mšeno) 43:39,88, 17. M. Mrázková (UK Bratislava) 43:46,55, 18. J. Chlupatá (S. N. Město) 43:50,81, 19. M. Hubáčová (ČZ Strakonice) 44:00,65, 20. A. Staroňová 44:14,15, 21. E. Štepitová (obě Tesla Lipt. Hrádok) 44:33,75, 22. D. Procházková (MFF Praha) 44:44,35, 23. V. Preislerová 45:01,54, 24. E. Novotná (obě J. Liberec) 45:21,27, 25. A. Macháčová (SSP) 45:30,19, 26. A. Oždianová (AS Vrchlabí) 45:40,73, 27. D. Humpová (UK Bratislava) 45:48,44, 28. M. Pfeferová (Sn. K. Vary) 46:13,54, 29. L. Srámková (UK Bratislava) 46:43,14, 30. E. Smolíková (SDK) 50:39,58. — Mimo soutěž: M. Jaškovská (MEZ Frenštát) 39:26,17.

ŠTAFETY ŽEN 3 X 5 km

1. Jiskra Mšeno I. (Bartošová 19:03,90, Cillerová 19:33,41, Šíkolová 19:36,83) 58:14,14, 2. Tesla Lipt. Hrádok I. (Matejbusová 19:16,00, Sekajová 20:06,78, Labašková 20:03,45) 59:26,23, 3. Slavia VŠ Praha (Taschová 19:58,54, Šimůnková 21:28,35, Neumannová 20:07,44) 1,01:34,33, 4. TJ Vysoké Tatry Smokovec (Pasiarová 21:10,57, Brůžiková 21:02,75, Bekešová 19:38,22) 1,01:51,54, 5. Sokol N. Město na M. (Chlupatá 21:01,28, Milušková 21:43,86, Kotátková 20:56,97) 1,03:42,11, 6. Autoškoda Vrchlabí (Marková 23:05,28, Oždianová 22:44,00, Paulů 19:04,56) 1,04:53,84, 7. Jiskra Mšeno II. (Stolínová 21:24,43, Baudyšová 21:40,07, Havlová 22:13,01) 1,05:17,51, 8. Tesla Lipt. Hrádok II. (Štepitová 21:31,92, Valentová 22:50,40, Staroňová 21:17,35) 1,05:39,67, 9. Ještěd Liberec (Zemánková 21:44,75, Preislerová 22:05,65, Novotná 22:00,50) 1,05:50,90, 10. Universita Brno (Humpová 22:47,35, Srámková 23:20,93, Mrázková 21:30,34) 1,07:38,62, 11. Slavia MFF Praha (Hanáková 25:14,55, Šírová 23:14,51, Procházková 22:27,79) 1,10:56,85, 12. SKI Jilemnice (Havlová 23:40,23, Kobrová 24:47,77, Klazarová 23:39,78) 1,12:07,78, 13. Sp. Police nad Metují (Langerová 23:47,31, Stražilová 25:01,13, Čejková 24:01,74) 1,12:50,18.

PŘEBOR JUNIOREK

V BĚHU na 5 km

1. B. Paulů (AŠ Vrchlabí) 19:11,70, 2. G. Sekajová (Tesla Lipt. Hrádok) 19:54,50, 3. Z. Baudyšová 20:51,30, 4. D. Havlová (obě J. Mšeno) 21:50,40, 5. B. Sikorová (TŽ Třinec) 22:09,40, 6. H. Soumarová (Lok. Trutnov) 22:33,80, 7. M. Polašková (MEZ Frenštát) 22:46,30, 8. R. Langerová (Sp. Police n. Met.) 23:08,80, 9. A. Valentová (Tesla Lipt. Hrádok) 23:25,40, 10. I. Kobrová 23:46,40, 11. J. Klazarová 23:47,50, 12. J. Havlová (všechny SKI Jilemnice) 23:48,60, 13. D. Pavlisová (Sn. K. Vary) 23:51,00, 14. J. Poličanská (Lok. Teplice) 24:16,80, 15. V. Stražilová (Sp. Police nad Met.) 25:14,30, 16. H. Šilingerová (J. Mšeno) 25:21,00, 17. I. Hájková (J. Liberec) 25:22,60.

SKOK NA MŮSTKU P=70 m

1. R. Höhn (D. Liberec) 227,6 (72,5+82), 2. J. Lidák 221,6 (72,5+82), 3. K. Kodejška (oba D. BB) 211,6 (70+77), 4. J. Matouš 211,4 (75+80), 5. J. Sláma 210,6 (76+76), 6. F. Rydval (všichni D. Liberec) 208,2 (72,5+75,5), 7. Z. Hubáč (RH Semily) 208,1 (70,5+76,5), 8. J. Kliment (D. BB) 205,4 (70,5+77), 9. L. Divila (MEZ Frenštát) 196,1 (67+75), 10. J. Balcar 195,9 (68,5+74), 11. L. Škoda (oba D. Liberec) 194,6 (67,5+77), 12. J. Lepko 194,2 (72,5+70,5), 13. J. Urbas (oba D. BB) 193,5 (66,5+74,5), 14. B. Novák (Sn. Š. Mlýn) 192,5 (68+73),

R. Höhn

15. K. Morcinek (TŽ Třinec) 189,9 (72+73), 16. J. Metelka (Lok. Trutnov) 188,3 (71+70,5), 17. B. Doležal (Sp. Hlinsko) 185,6 (67,5+69,5), 18. J. Balcar (VTI Liberec) 185,0 (67,5+73,5), 19. J. Petrák (D. Liberec) 174,1 (68,5+66), 20. M. Peřich (TJ Rožnov) 173,7 (67+71), 21. P. Berka (Ještěd Liberec) 172,2 (67,5+68), 22. Z. Krompolec (TI V. Tatro) 171,6 (71+66), 23. I. Tanczos (D. BB) 167,4 (66+69), 24. R. Doubek (RH Semily) 164,3 (64+65), 25. Z. Makovec (D. Liberec) 163,8 (66,5+65), 26. M. Makovec (Ještěd Liberec) 163,2 (62+71), 27. J. Louda (D. Liberec) 162,0 (66+70), 28. O. Vévoda 159,4 (62+68), 29. E. Babiš (oba D. BB) 157,4 (66,5+63,5), 30. Z. Janouch (D. Liberec) 157,3 (73+71), 31. V. Pleštil (Ještěd Liberec) 153,8 (61,5+65), 32. V. Jakoubek (SEBA Tanvald) 147,7 (61,5+61,5), 33. K. Štantejský (S. Lomnice n. P.) 147,6 (61,5+63), 34. I. Bobek (TŽ Třinec) 146,0 (57,5+68,5), 35. I. Košťál (Lok. Trutnov) 144,8 (62+62), 36. B. Novák (I. Harrachov) 143,5 (58,5+62,5), 37. I. Rusko (D. BB) 141,1 (61,5+63), 38. I. Šimo (TI V. Tatro) 140,5 (61,5+62), 39. P. Cieslar (TŽ Třinec) 137,1 (62+62,5), 40. I. Felix (S. Lomnice n. P.) 135,3 (61+58), 41. I. Hrásko (Ještěd Liberec) 132,7 (60,5+60), 42. K. Vagnknecht (S. Lomnice n. P.) 128,1 (61+56), 43. P. Raška (MEZ Frenštát) 124,5 (55+61), 44. I. Kmeř (Stavomont, Selce) 113,9 (53+57), 45. F. Havrda (Ještěd Liberec) 113,4 (61+61,5), 46. M. Rusko 112,6 (53+59), 47. M. Mešik (oba Stavomont, Selce) 111,4 (52,5+55), 48. M. Pěnička (S. Lomnice n. P.) 103,5 (60+61), 49. K. Bambus (SEBA Tanvald) 103,3 (58+61), 50. I. Niedooba (TŽ Třinec) 65,6 (51,5+58).

Liberec) 200,8 (93+91,5), 10. L. Divila (MEZ Frenštát) 196,4 (91,5+94,5), 11. B. Novák (Sn. Š. Mlýn) 195,2 (91,5+91,5), 12. R. Doubek (RH Semily) 194,2 (93+87,5), 13. J. Urbas (D. BB) 189,1 (96,5+82,5), 14. I. Sláma (D. Liberec) 180,4 (106,5+99,5), 15. I. Lepko (D. BB) 176,9 (86,5+84,5), 16. K. Morcinek (TŽ Třinec) 172,3 (85+87), 17. M. Peřich (TI Rožnov) 171,4 (91+82,5), 18. P. Berka (Ještěd Liberec) 170,8 (90,5+81,5), 19. J. Balcar (D. Liberec) 165,8 (86,5+80,5), 20. V. Pleštil (Ještěd Liberec) 162,1 (88,5+75,5), 21. J. Petrák (D. Liberec) 159,3 (83,5+81), 22. Jar. Balcar (VTI Liberec) 162,1 (88,5+75,5), 21. J. Metelka (Lok. Trutnov) 155,8 (79,5+80), 24. I. Rusko (D. BB) 148,4 (81,5+79,5), 25. Z. Krompolec (TI V. Tatro) 147,9 (81,5+77), 26. J. Tanczos (D. BB) 146,7 (78,5+77), 27. Z. Janouch (D. Liberec) 140,7 (76,5+79), 28. V. Jakoubek (SEBA Tanvald) 136,9 (85+68,5), 29. E. Babiš (D. BB) 136,7 (74+79), 30. Z. Makovec (Dukla Liberec) 134,4 (77+71,5), 31. K. Bambus (SEBA Tanvald) 132,7 (75,5+75), 22. M. Makovec (Ještěd Liberec) 131,2 (73+75), 33. J. Košťál (Lokomotiva Trutnov) 129,3 (78,5+71), 34. B. Novák (I. Harrachov) 129,0 (75,5+72), 35. I. Felix (S. Lomnice n. P.) 127,2 (76,5+71,5), 36. I. Šimo (TI V. Tatro) 126,5 (75,5+74,5), 37. K. Vagnknecht (S. Lomnice n. P.) 124,8 (75+72), 38. O. Vévoda (D. BB) 123,5 (73+72), 39. I. Louda (D. Liberec) 119,5 (75+72,5), 40. J. Bobek (TŽ Třinec) 118,5 (76+69), 41. P. Raška (MEZ Frenštát) 102,4 (73+68), 42. P. Cieslar (TŽ Třinec) 97,6 (71+68), 43. F. Havrda (Ještěd Liberec) 90,0 (74+68,5).

T. Kučera

(oba ČH Š. Pleso) 361,410 (195,5, 165,910), 9. Č. Kožíšek (D. Liberec) 358,975 (180,3, 178,675), 10. J. Bartošek (VŠ Praha) 357,290 (187,9, 169,390), 11. F. Zeman (D. Liberec) 351,900 (151,1, 200,800), 12. A. Rázl (VŠ Praha) 349,465 (170,7, 178,765), 13. L. Seidl (ČH Š. Pleso) 342,865 (162,3, 180,565), 14. J. Kučera (VŠT Liberec) 342,255 (173,3, 168,955), 15. M. Žuffa (ČH Š. Pleso) 358,130 (172,7, 165,430), 16. O. Kožený (I. Mšeno) 330,155 (177,1, 153,055), 17. J. Meier (Lok. Trutnov) 310,450 (154,5, 155,950), 18. V. Hlava (I. Harrachov) 308,225 (171,4, 136,825). — Mimo soutěž: L. Rýgl (SEBA Tanvald) 402,585 (198,8, 203,785).

PŘEBOR JUNIORŮ

V ZÁVODĚ SDRUŽENĚM

1. I. Pospišil (D. Liberec) 428,500 (body za skoky 206,5, body za běh 220,000), 2. S. Holub (RH Abertamy) 403,410 (193,7, 209,710), 3. P. Kožíšek (SEBA Tanvald) 397,210 (189,6, 207,610), 4. Z. Hrásko (ČH Š. Pleso) 359,590 (182,7, 176,890), 5. V. Kučera (VŠT Liberec) 353,730 (190,7, 163,030), 6. I. Novotný (Lok. Trutnov) 348,065 (177,5, 168,565), 7. V. Slivka (D. BB) 332,375 (166,6, 165,775), 8. R. Kleša (VŠ Praha) 329,250 (148,7, 180,550), 9. K. Gregorček (D. BB) 318,645 (189,8, 128,845), 10. P. Kubín (S. Lomnice n. P.) 304,950 (191,6, 113,350).

SKOK NA MŮSTKU P=90 m

1. R. Höhn (D. Liberec) 243,2 (108+102,5), 2. Z. Hubač (RH Semily) 228,1 (103+96), 3. L. Škoda 225,0 (103+102), 4. I. Matouš (oba D. Liberec) 222,9 (100+101), 5. K. Kodejška 218,1 (99,5+94,5), 6. J. Lidák (oba D. BB) 215,1 (98+96), 7. B. Doležal (Sp. Hlinsko) 214,6 (97+97), 8. I. Kliment (D. BB) 210,8 (97,5+94,5), 9. F. Rydval (D.

ZÁVOD SDRUŽENÝ

1. T. Kučera 442,500 (body za skoky 222,5, body za běh 220,000), 2. L. Foltman 409,235 (190,0, 219,235), 3. V. Rázl 400,855 (204,9, 195,955), 4. A. Kučera (všichni D. Liberec) 398,585 (182,8, 215,785), 5. I. Zvonek (TŽ Třinec) 383,975 (195,1, 188,875), 6. I. Svoboda (I. Mšeno) 369,380 (183,4, 185,980), 7. M. Hrstka 368,955 (191,6, 177,355), 8. M. Kremel

SLALOM MUŽŮ

1. M. Sochor (D. Liberec) 102,81, 2. M. Pažout (VŠT Košice) 103,64, 3. J. Hezczo (D. BB) 104,42, 4. M. Vojtěch 105,57, 5. M. Švitorka (oba D. Liberec) 106,13, 6. L. Petřík (Bohemians) 106,58, 7. J. Škampa (Technika

M. Sochor

Brno) 106,72, 8. M. Medla (UK Bratislava) 108,77, 9. J. Vojtěch (LIAZ Jablonec) 108,88, 10. J. Tacínek (SEBA Tanvald) 109,07, 11. L. Miština (UK Bratislava) 109,68, 12. B. Zeman (Sn. Šp. Mlýn) 110,04, 13. P. Raclavský 110,06, 14. L. Konšťacký (oba Technika Brno) 110,25, 15. J. Mikuláš (D. BB) 110,32, 16. M. Šlachta (UK Bratislava) 112,30, 17. S. Mikuška (D. Liberec) 113,07, 18. P. Nohel (SLUP Olomouc) 113,42, 19. M. Menec (Technika Brno) 113,47, 20. J. Vala (SLA Havířov) 113,75, 21. O. Šírek (LIAZ Jablonec) 114,68, 22. J. Máša (VŠ Praha) 114,82, 23. M. Zákřavský 115,21, 24. P. Šuda (oba Technika Brno) 115,37, 25. I. Kubík (VŠ Praha) 116,84, 26. P. Němeček (Bohemians) 116,85, 27. P. Technik (J. Liberec) 117,57, 28. J. Navrátek (SLUP Olomouc) 117,70, 29. J. Štec (TŽ Třinec) 118,59, 30. J. Kulich (VŠST Liberec) 119,25, 31. I. Dolenský (Biž. Jablonec) 119,48, 32. L. Tykal 121,27, 33. V. Peterka (oba SLA Havířov) 122,34, 34. I. Pančocha (B. Ostrava) 122,70, 35. V. Proks (SLUP Olomouc) 123,20, 36. V. Zajden 125,61, 37. J. Tréger (oba Jasná) 126,69, 38. J. Tomev 127,61, 39. J. Kostecký (oba Chem. Ústí) 130,83, 40. P. Bubeník (PeF Hr. Králové) 131,74, 41. J. Černý (Technika

Brno) 133,00, 42. J. Hudec (SLA Havířov) 137,20. — Startovalo 84, vzdalo a diskvalifikováno 42 závodníků.

OBŘÍ SLALOM MUŽŮ

1. M. Sochor (D. Liberec) 3:19,16, 2. J. Hezczo (D. BB) 3:23,20, 3. I. Sochor (PeF Hradec Králové) 3:23,71, 4. M. Pažout (VŠT Košice) 3:23,94, 5. M. Vojtěch (D. Liberec) 3:25,58, 6. L. Petřík (Bohemians) 3:27,13, 7. J. Vojtěch (LIAZ Jablonec) 3:29,49, 8. L. Konšťacký 3:29,66, 9. K. Pančocha 3:30,81, 10. J. Škampa (všichni Technika Brno) 3:31,50, 11. B. Zeman (Sn. Šp. Mlýn) 3:32,07, 12. B. Šedivec (VŠ Praha) 3:34,12, 13. L. Miština (UK Bratislava) 3:34,21, 14. Z. Dudev (Technika Brno) 3:34,26, 15. J. Vala (SLA Havířov) 3:34,40, 16. J. Mikuláš (D. BB) 3:35,31, 17. J. Tacínek (SEBA Tanvald) 3:35,95, 18. M. Menec (Technika Brno) 3:36,60, 19. J. Vochvesta (D. Liberec) 3:37,02, 20. M. Šoltýs (Štart Kežmarok) 3:37,26, 21. I. Hellebrandt (VŠD Žilina) 3:37,55, 22. S. Koboutek (Bohemians) 3:40,73, 23. J. Kulich (VŠST Liberec) 3:41,27, 24. D. Porubský (Sn. Pec) 3:41,62, 25. O. Šírek (LIAZ Jablonec) 3:41,99, 26. J. Kočan (Sn. V. Tatr) 3:42,24, 27. M. Šlachta (UK Bratislava) 3:42,74, 28. P. Němeček (Bohemians) 3:42,87, 29. M. Fűrích (B. Ostrava) 3:42,95, 30. P. Šuda (Technika Brno) 3:43,49, 31. O. Vořechovský (PeF Hr. Králové) 3:44,14, 32. P. Nohel (SLUP Olomouc) 3:44,26, 33. M. Grieszl (J. Liberec) 3:44,58, 34. M. Mikuláš (Jasná) 3:45,61, 35. M. Novotný (Bohemians) 3:45,66, 36. P. Šfastný (UK Bratislava) 3:45,82, 37. V. Peterka (SLA Havířov) 3:46,86, 38. V. Lorenz (J. Liberec) 3:47,57, 39. P. Jurčo (Technika Brno) 3:48,09, 40. I. Dolenský (Biž. Jablonec) 3:48,65, 41. J. Pančocha (B. Ostrava) 3:49,49, 42. J. Sinav (VŠT Košice) 3:50,25, 43. V. Špringl (LIAZ Jablonec) 3:50,46, 44. J. Štec (TŽ Třinec) 3:50,78, 45. J. Hofman (SEBA Tanvald) 3:51,11, 46. J. Kubík (VŠ Praha) 3:51,27, 47. I. Kostecký (Chem. Ústí) 3:52,69, 48. L. Tykal (SLA Havířov) 3:52,73, 49. J. Brož 3:52,78, 50. P. Bubeník (oba PeF Hr. Králové) 3:53,58, 51. V. Zajden (Jasná) 3:53,71, 52. J. Černý (Technika Brno) 3:54,01, 53.

J. Tomev (Chem. Ústí) 3:54,38, 54. M. Zákřavský (Technika Brno) 3:54,61, 55. T. Lehotský (Jasná) 3:56,37, 56. R. Jenček (LIAZ Jablonec) 3:57,76, 57. V. Němec 3:59,68, 58. T. Ries (oba Technika Brno) 3:59,75, 59. V. Proks (SLUP Olomouc) 4:01,78, 60. L. Pištora (Chem. Ústí) 4:15,93, 61. P. Technik (J. Liberec) 4:22,44, 62. J. Máša (VŠ Praha) 4:43,32. — Startovalo 82, vzdalo a diskvalifikováno 20 závodníků.

SJEZD MUŽŮ

1. M. Pažout (VŠT Košice) 1:34,65, 2. L. Konšťacký (Technika Brno) 1:34,97, 3. B. Šedivec (VŠ Praha) 1:35,36, 4. J. Černý (Technika Brno) 1:35,65, 5. J. Vojtěch (LIAZ Jablonec) 1:35,76, 6. Z. Dudev (Technika Brno) 1:35,79, 7. R. Koloušek (VŠ Praha) 1:35,81, 8. V. Horák (D. BB) 1:35,91, 9. P. Reitmayer (VŠT Košice) 1:36,07, 10. M. Sochor (D. Liberec) 1:36,27, 11. J. Škampa (Technika Brno) 1:36,30, 12. L. Hrbek (D. Liberec) 1:36,37, 13. M. Menec (Technika Brno) 1:36,57, 14. M. Vojtěch (D. Libe-

M. Pažout

rec) 1:36,67, 15. P. Jurčo (Technika Brno) 1:37,00, 16. I. Sochor (PeF Hr. Králové) 1:37,57, 17. V. Špringl (LIAZ Jablonec) 1:37,66, 18. K. Pančocha (Technika Brno) 1:37,88, 19.—20. P. Němeček 1:32,28, 19.—20. L. Petřík (oba Bohemians) 1:32,28, 21. M. Švitorka (D. Liberec) 1:38,29, 22. M. Šoltýs (Štart Kežmarok) 1:38,32, 23. J. Hezczo (D. BB) 1:38,38, 24. J. Hainiš (PeF Hr. Králové) 1:38,45, 25. P. Technik (J. Liberec) 1:38,52, 26. B. Zeman (Sn. Šp. Mlýn) 1:38,61, 27. S. Mikuška (D. Libe-

rec) 1:38,72, 28. J. Sinay (VŠT Košice) 1:38,92, 29. O. Šírek (LIAZ Jablonec) 1:39,04, 30. P. Vokatý (Biž. Jablonec) 1:39,26, 31. J. Pavala (SLUP Olomouc) 1:39,53, 32. J. Brož (PeF Hr. Králové) 1:39,63, 33. M. Novotný (Bohemians) 1:39,66, 34. J. Sedláček (Sl. Havířov) 1:39,69, 35. J. Kulich (VSSST Liberec) 1:39,76, 36.—37. J. Kostecký (Chem. Ústí) 1:39,79, 36.—37. J. Krasula (D. BB) 1:39,79, 38. P. Ursiny (Jasná) 1:39,83, 39. V. Peterka (SLA Havířov) 1:39,88, 40. S. Kohoutek (Bohemians) 1:39,96, 41. M. Medla (UK Bratislava) 1:40,02, 42. M. Urbanský (VŠT Košice) 1:40,08, 43. V. Němec (Technika Brno) 1:40,29, 44. M. Grieszl (J. Liberec) 1:40,30, 45. M. Zákřavský (Technika Brno) 1:40,31, 46. O. Vořečovský (PeF Hr. Králové) 1:40,42, 47. I. Dolenský (Biž. Jablonec) 1:40,43, 48. J. Kubík (VŠ Praha) 1:40,53, 49. J. Vochvsta (D. Liberec) 1:40,55, 50. L. Krasula (Sn. V. Tatro) 1:40,64, 51. V. Lorenz (J. Liberec) 1:40,66, 52. M. Fůřich (B. Ostrava) 1:40,74, 53. J. Navrátek (SLUP Olomouc) 1:40,85, 54. L. Pištora (Chem. Ústí) 1:41,10, 55. V. Zajden (Jasná) 1:41,60, 56. J. Vala (SLA Havířov) 1:41,62, 57.—58. J. Tacinec (SEBA Tanvald) 1:41,70, 57.—58. P. Raclavský (Technika Brno) 1:41,70, 59. J. Pančocha (B. Ostrava) 1:41,76, 60. J. Tomev (Chem. Ústí) 1:41,82, 61. M. Weiner (Jasná) 1:41,84, 62. M. Šlacha (UK Bratislava) 1:41,85, 63. D. Porubský (Sn. Pec) 1:41,88, 64. P. Bubeník (PeF Hr. Králové) 1:42,00, 65. J. Hudec (SLA Havířov) 1:42,24, 66. L. Loupický (VŠ Praha) 1:42,29, 67. P. Nohel (SLUP Olomouc) 1:42,33, 68. I. Hellebrandt (VŠD Žilina) 1:42,54, 69. B. Tarnócy (SVŠT Bratislava) 1:42,59, 70.—71. P. Šuda (Technika Brno) 1:42,71, 70.—71. P. Ferenčík (Jasná) 1:42,71, 72. M. Fabiny (LIAZ Jablonec) 1:42,85, 73. J. Tréger (Jasná) 1:43,11, 74. J. Loskot (J. Liberec) 1:43,57, 75. T. Ries (Technika Brno) 1:43,95, 76. J. Kočan (Sn. V. Tatro) 1:44,50, 77. M. Polach (Technika Brno) 1:44,68, 78. P. Štastný (UK Bratislava) 1:45,72, 79. J. Štec (TŽ Třinec) 1:48,17, 80. T. Gurský 1:53,95, 81. L. Miština (oba UK Bratislava) 1:55,17. — Startovalo 86, vzdalo a diskvalifikováno 5 závodníků.

SEJZDOVÝ TROJBOJ MUŽŮ

1. M. Sochor 11,74, 2. M. Pažout 21,04, 3. J. Hezcko 47,29, 4. M. Vojtěch 48,82, 5. L. Petřík 69,17, 6. J. Škampa 69,62, 7. J. Vojtěch 69,86, 8. L. Konštický 70,94, 9. B. Zeman 102,30, 10. M. Menec 116,53, 11. J. Tacinec 127,55, 12. J. Vala 144,23, 13. O. Šírek 152,75, 14. P. Němeček 159,59, 15. M. Slachta 161,46, 16. P. Nohel 172,88, 17. J. Kulich 175,22, 18. P. Šuda 182,17, 19. M. Zákřavský 194,43, 20. J. Kubík 194,95, 21. L. Miština 198,93, 22. I. Dolenský 199,18, 23. V. Peterka 204,31, 24. J. Pančocha 222,93, 25. J. Černý 233,42, 26. V. Zajden 243,82, 27. J. Štec 245,48, 28. J. Kostecký 250,11, 29. P. Technik 253,14, 30. J. Tomev 254,39, 31. P. Bubeník 269,06.

SLALOM ŽEN

1. S. Kuzmanová (UK Bratislava) 84,37, 2. A. Uhrová (PeF Hr. Králové) 84,49, 3. D. Matošová (Jasná) 85,16, 4. A. Tušilová (Technika Brno) 85,92, 5. M. Šebestová (UK Bratislava)

S. Kuzmanová

85,94, 6. A. Droppová (Jasná) 87,06, 7. E. Vyčítalová (Chem. Ústí) 88,58, 8. I. Pičmanová (LIAZ Jablonec) 88,74, 9. E. Petrovičová (Sn. V. Tatro) 88,86, 10. M. Škutchanová (Lok. Teplice) 88,96, 11. Z. Suržinová (Sn. V. Tatro) 89,21, 12. M. Kubínová (PeF Hr. Králové) 89,43, 13. T. Navrátková (TŽ Třinec) 89,97, 14. D. Krajiňáková (VŠT Košice) 91,69, 15. H. Riesová (SLA Havířov) 92,32, 16. A. Bulínová (Chem. Ústí) 92,98, 17. E. Kramářová (LIAZ Jablonec) 93,11, 18. M. Komjathyová (TJ Desná) 93,77, 19. M. Hándlová (SLUP Olomouc) 95,11, 20. J.

Bubeníková (LIAZ Jablonec) 95,72, 21. J. Horešová (SLUP Olomouc) 95,82, 22. Z. Chochořová (VŠ Praha) 95,93, 23. V. Šudová (J. Ústí n. O.) 96,03, 24. D. Kupčová (Jasná) 96,06, 25. V. Bulřová (J. Liberec) 97,72, 26. E. Bulřová (VŠT Košice) 98,89, 27. Z. Zupacká (VSD Žilina) 98,91, 28. I. Vavřincová (SLUP Olomouc) 100,33, 29. K. Michutová (B. Ostrava) 101,29, 30. V. Pucherová 101,33, 31. V. Tatiorská (obě UK Bratislava) 102,25, 32. O. Konvalinová (LIAZ Jablonec) 103,71, 33. Z. Kyselková (Technika Brno) 104,97, 34. J. Jurkovičová (Jasná) 120,70. — Startovalo 50, vzdalo a diskvalifikováno 16 závodnic.

OBŘÍ SLALOM ŽEN

1. Z. Cihelková (PeF Hr. Králové) 1:40,74, 2. M. Šebestová (UK Bratislava) 1:41,57, 3. R. Švábová (VŠ Praha) 1:42,02, 4. M. Škutchanová (Lok. Teplice) 1:42,96, 5. S. Kuzmanová (UK Bratislava) 1:43,26, 6. A. Bulínová 1:44,74, 7. E. Vyčítalová (obě Chem. Ústí) 1:44,99, 8. I. Pičmanová (LIAZ Jablonec) 1:45,30, 9. A. Tušilová (Technika Brno) 1:46,56, 10. M. Kubínová (PeF Hr. Králové) 1:47,65, 11. D. Krajiňáková (VŠT Košice) 1:48,60, 12. M. Hándlová (SLUP Olomouc) 1:49,16, 13. Z. Šůvová (LIAZ Jablonec) 1:50,43, 14. Z. Suržinová 1:50,59, 15. E. Petrovičová (obě Sn. V. Tatro) 1:51,17, 16. V. Šudová (J. Ústí n. O.) 1:51,47, 17. Z. Chochořová (VŠ Praha) 1:51,53, 18. J. Bubeníková (LIAZ Jablonec) 1:52,68, 19. J. Horešová (SLUP Olomouc) 1:52,84, 20. H. Riesová (SLA Havířov) 1:53,01, 21. S. Dufferová (VŠT Košice) 1:53,53, 22. D. Kupčová (Jasná) 1:53,95, 23. E. Dufferová (VŠT Košice) 1:54,65, 24. V. Bulřová (J. Liberec) 1:55,34, 25. J. Fabiánová (VŠST Liberec) 1:59,51, 26. M. Berciková 1:59,76, 27. R. Bajerová 2:02,01, 28. Z. Kyselková (všechny Technika Brno) 2:03,88, 29. Z. Zupacká (VSD Žilina) 2:04,57, 30. V. Tatiorská (UK Bratislava) 2:09,03, 31. R. Volná (Technika Brno) 2:09,55. — Startovalo 44, vzdalo a diskvalifikováno 13 závodnic.

SEJZD ŽEN

1. R. Švábová (VŠ Praha) 1:37,49, 2. A. Droppová (Jasná)

R. Švábová

1:38,24, 3. E. Kramářová (LIAZ Jablonec) 1:38,42, 4. D. Matošová (Jasná) 1:38,54, 5. D. Kuzmanová (UK Bratislava) 1:39,59, 6. J. Bubeníková (LIAZ Jablonec) 1:39,65, 7. M. Kubínová 1:39,84, 8.—9. A. Uhrová (obě PeF Hr. Králové) 1:39,89, 8.—9. A. Tušilová (Technika Brno) 1:39,89, 10. I. Pičmanová (LIAZ Jablonec) 1:41,10, 11. M. Šebestová (UK Bratislava) 1:41,23, 12. A. Kacamonová (FAST Praha) 1:41,29, 13. O. Kořánová (Bohemians) 1:41,63, 14. J. Horešová (SLUP Olomouc) 1:43,02, 15. D. Krajiňáková (VST Košice) 1:43,23, 16. M. Škutchanová (Lok. Teplice) 1:43,25, 17. Z. Chocholová (VŠ Praha) 1:43,74, 18. Z. Štívová (LIAZ Jablonec) 1:45,06, 19. V. Bulířová (J. Liberec) 1:45,78, 20. J. Fabiánová (VŠST Liberec) 1:45,84, 21. E. Dufferová (VST Košice) 1:45,92, 22. Z. Cihelková (PeF Hr. Králové) 1:46,49, 23. R. Bajzerová (Technika Brno) 1:47,16, 24. A. Bulínová (Chem. Ústí) 1:47,28, 25. E. Petrovičová (Sn. V. Tatry) 1:47,35, 26. I. Vavrouchová (SLUP Olomouc) 1:47,76, 27. T. Navrátková (TŽ Trinec) 1:47,95, 28. A. Kutíková (ČH BB) 1:48,64, 29. K. Michutová (B. Ostrava) 1:49,60, 30. E. Vyčítalová (Chem. Ústí) 1:50,89, 31. D.

Kupčová (Jasná) 1:50,96, 32. S. Dufferová (VST Košice) 1:51,67, 33. V. Pucherová (UK Bratislava) 1:51,73, 34. M. Absolonová (J. Liberec) 1:51,82, 35. H. Riesová (Sl. Havířov) 1:51,90, 36. M. Komjathyová (TJ Desná) 1:52,21, 37. V. Šnaidrová (B. Ostrava) 1:54,53, 38. V. Tatiorská (UK Bratislava) 1:56,52, 39. J. Jurkovičová (Jasná) 1:57,01, 40. Z. Zubacká (VSD Žilina) 1:58,42, 41. Z. Kyselková (Technika Brno) 2:01,06, 42. Z. Suržinová (Sn. V. Tatry) 2:02,13, 43. E. Kupčová (VSD Žilina) 2:02,65. — Startovalo 46, vzdaly 3 závodnice.

SJEZDOVÝ TROJBOJ ŽEN

1. M. Šebestová 40,93, 2. A. Tušilová 61,58, 3. I. Pičmanová 79,30, 4. M. Škutchanová 80,35, 5. M. Kubínová 88,63, 6. D. Krajiňáková 128,43, 7. E. Vyčítalová 133,18, 8. A. Bulínová 136,98, 9. E. Petrovičová 150,08, 10. J. Bubeníková 150,41, 11. Z. Chocholová 170,92, 12. J. Horešová 173,24, 13. H. Riesová 204,06, 14. V. Bulířová 212,04, 15. E. Dufferová 215,99, 16. Z. Suržinová 222,90, 17. D. Kupčová 224,07, 18. V. Tatiorská 354,41, 19. Z. Kyselková 365,90, 20. Z. Zubacká 428,18.

M. Šebestová

Informace o právní komisii Čs. svazu lyžařů

Dne 1. února 1973 se konalo v Praze jednání právní komise Československého svazu lyžařů. Komise zřízená v roce 1972 má 8 členů, z toho 4 z České a 4 ze Slovenské socialistické republiky. Posláním komise je vytváření předpokladů pro praktické řešení právních problémů souvisejících s lyžařstvím, právní prevence proti úrazům a škodám a prosazování socialistické zákonnosti v lyžařském sportu. Mezi konkrétní úkoly řešení v současné době patří: právní úprava obecného užívání pozemků pro výstavbu lyžařských vleků a lanovek, stanovení pravidel pro pohyb na sjezdovkách, zjišťování možností pojištění lyžařů proti úrazům a majetkovým škodám, stanovení odpovědnosti lyžařských cvičitelů apod.

Charakter komise je poradní a lyžařské oddíly se mohou na ni obracet s právními problémy spojenými s lyžařským sportem.

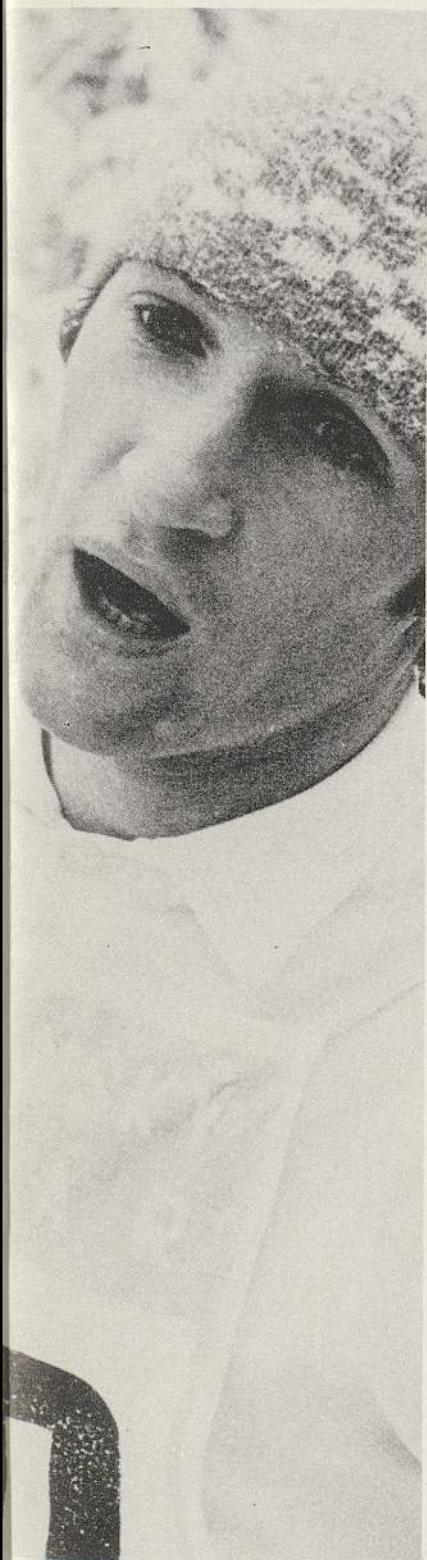
Lyžování totálně

Autoři snímků na obálce:

M. Hladík, B. Černý, K. Novák, J. Trousil. Uvnitř časopisu: K. Novák, E. Macháček, J. Vedral, B. Černý, J. Zelený, L. Zachariades, ČTK a J. Nejedlo.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chloubka a K. Eidpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. března 1973.

Únava poznamenává obličej St. Henycha po absolvovaném běhu, Milena Cillerová se musela vydýchat dokonce v sedě

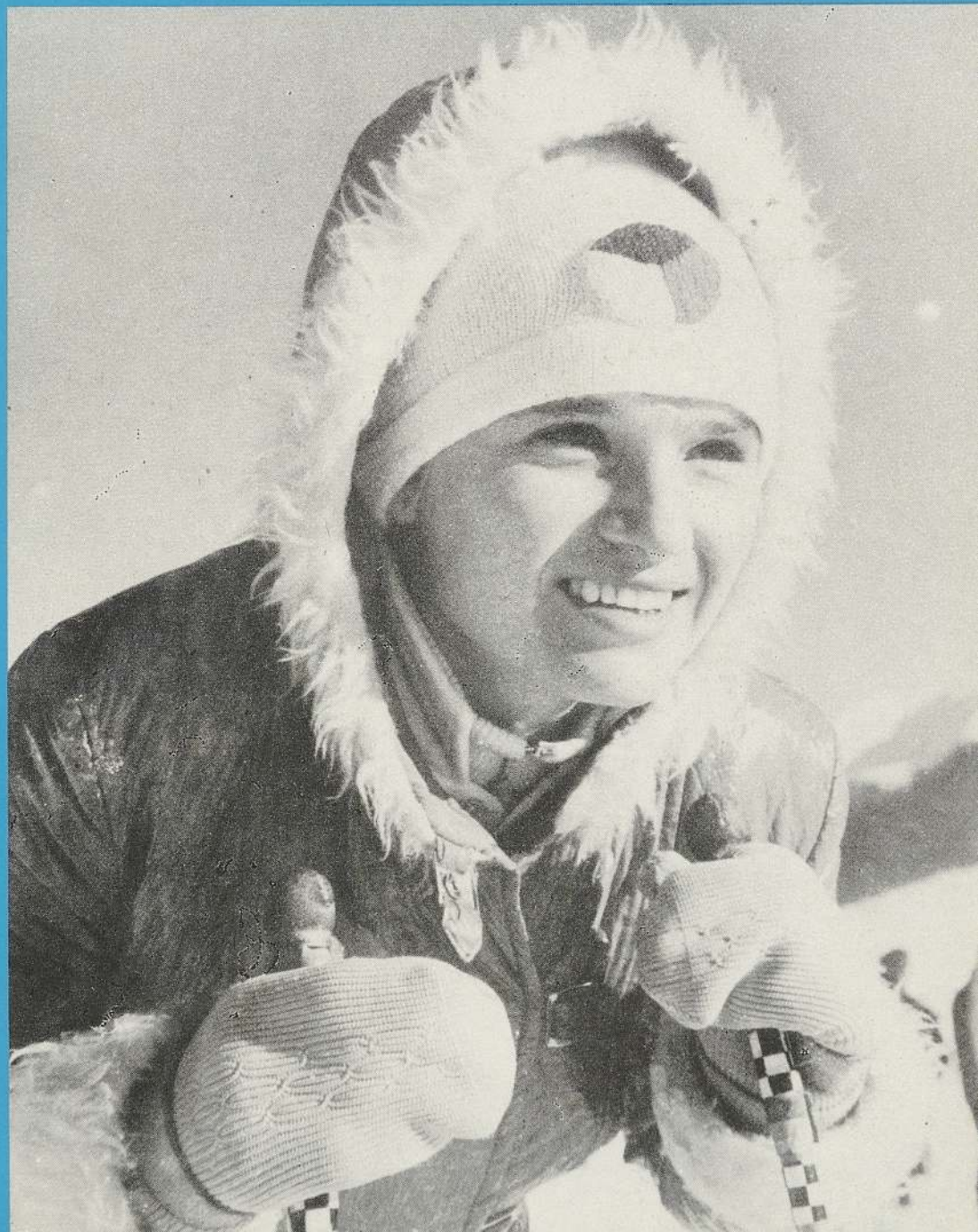

lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ KVĚTEN 1973 ♦ Kčs 2,50

5

HELENA ŠIKOLOVÁ ZAZÁŘILA VE FALUNU

CO SE V RANĚM MLÁDÍ NAUČÍŠ, ...

Předsjezdová kampaň a náš podíl

V souladu s hlavními úkoly pětiletého plánu ČSTV je již od loňského léta všemi složkami a orgány naší tělovýchovy na všech stupních

zajišťována předvolební kampaň v tělovýchovné organizaci, jež bude zakončena v říjnu t. r. II. sjezdem republikových organizací, tj. Českou tělovýchovnou organizací a Slovenskou tělovýchovnou organizací a v listopadu t. r. pak IV. sjezdem ČSTV.

Vraťme se trochu zpět do nedávné minulosti, abychom si uvědomili, že to bylo v roce 1969, kdy

byla na základě nové státoprávní úpravy na principu federalizace provedena usnesením II. celostátní konference ČSTV přestavba tělovýchovné organizace na národně federativním principu. Byly utvořeny Česká a Slovenská tělovýchovná organizace. I v lyžařském sportu byl ustaven „Slovenský lyžařský svaz“, a to ustavující konferencí dne 4. 5. 1969, „Svaz lyžařů ČSR“ ustavující konferencí dne 18. 5. 1969 a posléze „Československý svaz lyžařů“ celostátní lyžařskou ustavující konferencí 27. září 1969.

Také v lyžařském sportu na území ČSR došlo v roce 1971 k organizační přestavbě. V 56 okresech byly ustaveny okresní svazy lyžařů resp. městské svazy lyžařů a ve všech osmi krajích pak krajské svazy lyžařů, které převzaly dosavadní činnost jednatelů žup.

S úkoly vyplývajícími z předsjezdové volební kampaně byli lyžařští pracovníci podrobně seznámeni již 3. 6. 1972 na jarním zasedání rozšířeného předsednictva ústředního výboru Svazu lyžařů ČSR, kde byly znovu zdůrazněny zásady předsjezdové kampaně i závazné termíny výročních členských schůzí lyžařských oddílů (do 18. 2. 1973), konferencí okresních svazů lyžařů (do 1. 4. 1973), konferencí krajských svazů lyžařů (do 27. 5. 1973) a dohodnut i návrh termínu II. národní konference Svazu lyžařů ČSR (16. 6. 1973).

Tento termín, 16. června 1973, byl pak schválen 5. plenárním zasedáním ÚV Svazu lyžařů ČSR dne 25. 11. 1972 a současně byly schváleny i počty delegátů s hlasem rozhodujícím jednotlivých krajských svazů lyžařů (podle příjateho klíče pro volbu delegátů):

Městský svaz lyžařů Praha — 21 delegátů
Středočeský svaz lyžařů — 7 delegátů
Jihočeský svaz lyžařů — 6 delegátů
Západočeský svaz lyžařů — 9 delegátů
Severočeský svaz lyžařů — 15 delegátů
Východočeský svaz lyžařů — 19 delegátů
Jihomoravský svaz lyžařů — 18 delegátů
Severomoravský svaz lyžařů — 19 delegátů

Jedním z našich nejdůležitějších úkolů předsjezdové volební kampaně byla a je kádrová

výstavba budoucích lyžařských orgánů. Tentokrát nesla s sebou kádrová příprava voleb i nemalý, byť i velmi záslužný úkol zachovat ve skladbě nových orgánů určité věkové a sociální složení, orientačně vyjádřené v procentech příslušnými pokyny ÚV ČSTV resp. ČTO. Cílem tohoto úkolu je posílení funkcionářských kadrů mladými funkcionáři a ženami, přičemž je nutno věnovat pozornost i jejich politické a sociální skladbě. Zásadou ovšem zůstává, že musí být zachována schopnost nových orgánů pinit všestranně — tedy především kvalitně odborně všechny dané úkoly!

Předsednictvo ÚV Svazu lyžařů ČSR projednalo znovu podrobně tyto úkoly s předsedy krajských svazů na mimořádné pracovní poradě dne 13. 2. 1973 a současně s nimi dohodlo i volební klíč kandidátů do příštího pléna Českého svazu lyžařů.

Naše republiková konference 16. června 1973 zvolí

- 33 členů a 5 kandidátů (náhradníků) příštího pléna,
- 5 členů a 2 kandidáty (náhradníky) kontrolní a revizní komise,
- 8 delegátů na II. sjezd České tělovýchovné organizace (25.—27. 10.),
- 60 delegátů na II. celostátní konferenci Československého svazu lyžařů, která se bude konat 6.—7. 10. 1973.

Vzdor tomu, že pro nás lyžaře nebylo v plné lyžařské sezoně snadné zajistit všechny ty mimořádné, časově velmi náročné úkoly, vyplývající z přípravy členských schůzí v oddílech, okresních a krajských konferencí, mohlo předsednictvo ÚV Svazu lyžařů ČSR s uspokojením konstatovat, že průběh předsjezdové kampaně v rámci působnosti „českých“ lyžařských orgánů byl více než uspokojivý a že výroční členské schůze lyžařských oddílů i konferencí okresních a krajských svazů lyžařů svůj úkol splnily. Zprávy z konferencí lyžařských svazů potvrdily, že ani tentokrát neselhala vysoká aktivita a angažovanost dobrovolných lyžařských pracovníků, kteří zajistili hladký a úspěšný průběh volební kampaně v lyžařském sportu na všech stupních. Těm všem patří náš srdečný dík! Vždyť maximálním zkvalitněním funkcionářských aktivit v této volební kampani dovršujeme a uzavíráme i konsolidační proces a můžeme se tudíž plně věnovat svým úkolům v oblasti

- masového rozvoje lyžařského sportu s cílem získat další mládež a pracující do naší organizace,
- prohloubení politickovýchovné práce v lyžařském sportu,
- dalšího zintenzivnění spolupráce s ostatními společenskými organizacemi (PO, SSM, ROH, MŠ aj.),
- v úrovni svých možností přispět k realizaci zásad dlouhodobé koncepce vrcholového sportu a úspěšné reprezentace čs. lyžování.

ANTONÍN HUSAČ

tajemník Svazu lyžařů ČSR

K modernej technike zatačania

Technické prevedenie zrýchľovaných oblúkov, včítane niektorých teoretických súvislostí, bolo objasnené v článkoch doc. Zálešáka v posledných dvoch minuloročných číslach Lyžařství. V mojom príspevku sa chcem dotknúť problematiky, ktorá je najmä pre metodiku dôležitá — vytvorenie primeraného názvoslovia pre techniku zatačania.

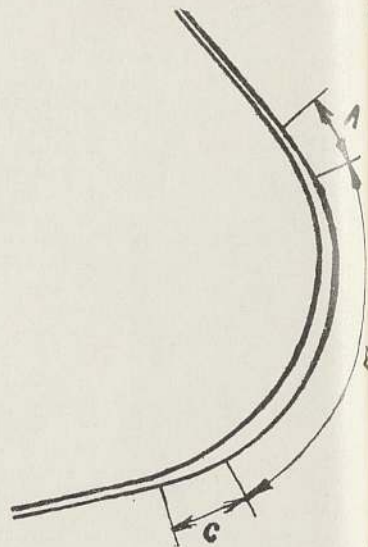
Tradičná predstava o prevedení oblúka predpokladá, že lyžiar zatača zhruba po dráhe s konštantným polomerom, pričom nasadenie a zakončenie oblúka sú sústredené na krátky časový interval na začiatku, resp. konci zatačania. Na obr. 1 je znázornená časť dráhy lyžiara spolu s vyznačením jednotlivých fáz, na ktoré sa oblúk zvyčajne rozdeľuje.

Myslím, že toto — v teórii aj praxi doteraz veľmi vžitá — rozdelenie oblúka na tri fázy stráca predovšetkým pri nadväzovaných oblúkoch v modernom dynamickom poňatí jazdy význam. Dokonca môže byť snahou vytvoriť štylizovaný štandardný postoj pre fázu vedenia lyží v oblúku škodlivé. Uvedený spôsob tvorenia oblúka sa uplatní len pri dlhom oblúku a v malej rýchlosti, kde je odstredivá sila malá a doba jazdy v oblúku značná. V tomto prípade sa impulz vedúci k zmene smeru jazdy sústreďuje na pomerne krátky interval a

pre jazdu v oblúku sa vystačí s takmer nemenným postojom. Taktiež ukončenie oblúka je sústredené na krátky úsek dráhy.

Nová technika zatačania a vyššia rýchlosť jazdy si vynucujú korekciu doterajších predstáv o prevedení oblúka, čo je zreteľné najmä z rozboru oblúkov v obrovskom slalome. Celý oblúk, ktorý v žiadnom prípade nemôžeme považovať za krátky, tu trvá len okolo dvoch sekúnd a nasadenie a ukončenie oblúka (ak vôbec o nich môžeme hovoriť) sú akoby predĺžené, pozvoľné, plynule nadväzujú na priamu jazdu, zatiaľ čo fáza vedenia lyží v oblúku zaniká. Tú istú skúsenosť nadobudneme pri analýze subjektívnych pocitov z jazdy nadväzovanými zrýchľovanými oblúkmi, ktoré nepretáčame blízko k vrstevnici.

Väčšina autorov píšúcich o novej technike zatačania zrejme túto skutočnosť pociťuje, čo sa prejavuje v klesajúcej frekvencii používania tradičných

Obr. 1

- A — nasadenie oblúka
- B — vedenie lyží v oblúku
- C — zakončenie oblúka

výrazov pre jednotlivé fázy oblúkov. Pre potrebu teórie, ale najmä praxe, taktó vzniká nutnosť hľadať primeranejší, výstižnejší popis jazdy v oblúkoch.

V moderných technikách zatačania (napríklad v zrýchľova-

Vedenin si pripjal lyže poprvé, keď mu bolo osm let. Bylo to roku 1948. V zimě chodil na lyžích ze své rodné vsi až do města Tula. Poprvé vyhrál roku 1958 v soutěži školáků Tulské oblasti. Když ho zařadili mezi dospělé, začal dosahovat jedno vítězství za druhým. Měří 164

Schopný dělat zázraky

centimetrů a váží 64 kilogramů. Kolčín se ho ujal jako trenér. Vedl ho krok za krokem. Dlouho na sebe nedaly čekat mezinárodní úspěchy. Na MS 1966 v Norsku byl druhý v běhu na 50 km, v Grenoblu 1968 mu „zlatou“ vyrval Nor Ole Elfsaeter. Obě dvě „prohry“ mu byly školou a pobídkou. Před zimní olympiádou v Sapporu pilně trénoval ve Švédsku a neupozorňoval na sebe. Až se to zdálo novinářům divné a ptali se jeho trenéra Pavla Kolčína, zda se s ním něco neděje. Dostávali však nic neříkající odpověď: „Všechno jde podle očekávání.“

Signál k útoku na Sapporo

zazněl na světovém mistrovství ve Vysokých Tatrách roku 1970. Vedenin vyhrál „třicítku“. Na sapporských ZOH 1972 byli největší běžci v posledním úseku štafetového běhu na 4×10 km o minutu a vteřinu zpět. Norové se už chystali oslavit vítězství a začínali zpívat svou hymnu. Ale najednou zavládlo na stadiónu ticho. Lidé se začali jeden druhého ptát: „Je to možné?“ Kilometr před cílem vyrovnal Vedenin ztrátu a předběhl Nora Harvikena. Jakoby spadla bomba na makomanajské tribuny. Jen trenér Kolčín věděl své. Toto muselo přijít. Přijel Vedenina z svého žaka, protože věděl, že je schopen

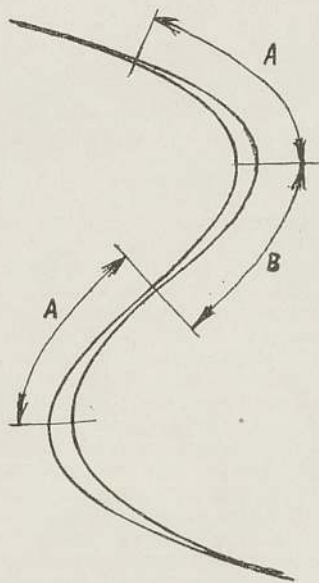
cej technike) zakrivenie dráhy stúpa postupne, často až po vrchol oblúka. Za vrcholom sa zakrivenie opäť postupne znižuje až do prechodu do priamej jazdy. To umožňuje plynulú rýchlu jazdu aj pri veľkých zmenách smeru (veľkých uhloch zatočenia), pretože vo vysokej rýchlosti nie je náhly prechod z priamej jazdy do zatáčania o malom polomere (čomu odpovedá primerane veľké bočné vyklonenie) mysliteľný. Okrem toho sa postoj počas oblúka prispôsobuje zmenám sklonu dráhy lyžiara v závislosti od odklonu smeru jazdy od spádnic.

Na základe rozboru pohybov počas oblúka sa zdá správnejšie rozdeliť ho len na dve fázy: prvá fáza od počiatku zatáčania (resp. inflexného bodu dráhy lyžiara pri nadväzovaných oblúkoch po vrchol oblúka, druhá fáza od vrcholu oblúka po ukončenie otáčania (resp. ďalší inflexný bod dráhy). Náзорnejšie to vidíme na obr. 2.

Pre priblíženie si zjednodušené popíšeme základné prevedenie stredne dlhých nadväzovaných oblúkov na hladkom svahu. Predchádzajúci oblúk zakončíme plynulým zrušením príklonu bokov dovnútra (čím lyže prejdú na plochy) a prechodom do „prisadnutia“ pod-

tiahnutím nôh pod seba a vytlačením lyží dopredu. Nadviazaný ďalší oblúk začneme po bočnom zapichnutí palice postupným príklonom bokov dovnútra a „znižovaním“ postoja, čo pokračuje až po vrchol oblúka. Lyže sa nevzpriečujú, plynule začínajú oblúk, ktorého polomer postupne klesá. Postoj počas oblúka sa dynamicky prispôsobuje podmienkam zatáčania.

Na tomto mieste treba objasniť, čo rozumieme znižovaním postoja, pretože by mohli vzniknúť protikladné výklady. Spomenutý pohyb pociťuje subjektívne ako znižovanie postoja predovšetkým lyžiar, pretože ide o predkláňanie trupu spolu s pohybom kolien vpred (a bokov vysadene dovnútra). V dôsledku súčasného prechodu do spádnic je toto predkláňanie trupu pre pozorovateľa menej zreteľné. Ďalej sa postoj (výška ťažiska nad rovinou sklu) znižuje aj pri konštantných uhloch, ktoré spolu zvierajú jednotlivé časti dolných končatín v dôsledku bočného vyjazdenia lyží, čo tiež býva zdrojom nedorozumení.

Obr. 2.

A — prvá fáza (nájazd do oblúka)

B — druhá fáza (výjazd z oblúka)

Celý pohyb od zapichnutia palice až po vrchol oblúka je z hľadiska kinematiky a biomechaniky jednotný, takže ho oprávnené môžeme označiť za prvú fázu oblúka. Pre túto fázu by snáď bol vhodný názov „nájazd do oblúka“.

Druhá fáza — od vrcholu oblúka po jeho ukončenie — je vlastne inverziou prvej. Postoj sa narovnáva, lyže prechádzajú pod telo a vpred do „prisadnutia“. Táto opäť pohybove jednotná fáza môže byť označená ako „výjazd z oblúka“.

Pre úplnosť treba poznamenať, že predchádzajúci popis sa vzťahuje na stredne dlhé oblúky, pretože pri krátkych oblúkoch a najmä v hrbolatom teréne (napríklad v korytách slalomovej trate) sa nohy medzi oblúkmi krčia a do oblúkov vystierajú, aby plynule sledovali terén, čo sa však nesmie zamieňať so znižovaním a zvyšovaním postoja. Platnosť rozdelenia len na dve fázy je aj pri krátkych oblúkoch zrejme.

Jedine pri dlhých oblúkoch s takmer konštantným polomerom zatáčania sa objavuje aj fáza, pre ktorú je výraz vedenie lyží v oblúku primeraný. Z hľadiska metodického však považujem za správnejšie navštevovať predovšetkým dynamické „dvojfázové“ poňatie oblúkov, aby sa nezafixovalo ťažkopádne prevedenie so zdôraznenou fázou vedenia. Po navštevovaní rytmicky nadväzovaných stredne dlhých oblúkov nerobí vloženie fázy vedenia lyží v oblúku ťažkosti, zatiaľ čo pri opačnom postupe si cvičenci ťažko navykajú, že táto z hľadiska pomalých, dlhých oblúkov ťažisková fáza pri nadväzovaní oblúkov úplne zaniká, čo robí ich jazdu neplynulou a strnulou.

Na záver chcem poznamenať, že napriek niektorým odlišným názorom považujem za vhodné začať navštevovať znožné oblúky aj v nepretekovom lyžovaní hneď základným prevedením zrýchľovaného oblúka (bez prehnaného záklonu), pretože ide o účinný, stabilný a v podstate jednoduchý pohyb, oprotene od všetkého zbytočného, ktorý si cvičenci pomerne rýchlo osvojujú, čím sa značne urýchlí ich lyžiarski rast.

Ing. DUŠAN MOLITORIS

dělat zákraky. Před tím vyhrál Vedenin běh na 30 kilometrů, když předběhl Švéda Gunnarda Larssona a Nory Johse Harvike na a Paala Tylduma.

V současné době je Vjačeslav Vedenin důstojníkem Sovětské armády a má 33 roků. Připravuje se na mistrovství světa 1974, pobývá nejčastěji v lese, kde je sněž a kde může trénovat. Nemá rád město s jeho ruchem a kouřem. „Kdybych neměl Natašu, už bych dávno opustil Moskvu a našel si nějaký klidnější koutek.“ říká. Nataša je jeho žena. Spolu mají třiletého syna Serjožu. Sám zůstává v armádě a pracuje pro Institut tělesné výchovy. Na moskevské universitě se zabývá německou literaturou. Do budoucna počítá s tím, že se stane trenérem.

Druhé MS v letech na lyžích

Televizní přenosy z této vrcholné soutěže skokanů na lyžích v roce 1973 přiblížily našim divákům úspěšné boje čs. skokanů se světovou elitou. Po anulovaném závodě v neděli, od něhož se samozřejmě za krásného slunečného počasí očekávalo vyvrcholení, bylo mezi odborníky a snad ještě více mezi neoborníky velmi mnoho dohadů.

Chtěl bych vám, milí čtenáři, v našem odborném časopise aspoň stručně objasnit situace, které na obrazovkách nejsou vidět a o nichž jsem dokonale informován, neboť jsem byl jeden ze zodpovědných činovníků, ve funkci technického delegáta FIS a tím předsedy soutěžního výboru (jury).

NEDĚLNÍ RÁNO V OBERSTDORFU

— to bylo 11. března — bylo kouzelné a zdálo se, že už nic nemůže zabránit ohromnému organizačnímu úspěchu II. MS v letech na lyžích. Na obloze nebylo ani mráčku a byl mráz — 16°C. Tento náhlý pokles teploty a jasný předpoklad, že přes den při slunečném počasí vystoupí teploty vysoko nad nulu, vzbuzovaly ve mně obavy, že při vyrovnání teplot v uzavřeném údolí, kde je postaven překrásný můstek pro lety vzduchem, může dojít k nepříjemnému proudění vzduchu. Doufal jsem však, že vítr nepotrvá příliš dlouho. V 10 hodin jsme přesně zahájili lety předskokanů, mezi nimiž byli převážně naši mladí skokani. Bylo ideální počasí a nálada byla všude slavnostní. Do stadiónu proudily tisíce diváků.

WALTER STEINER při rekordním letu na metu 179 metrů

Byl jsem na nájezdové věži, kde jsem poslal předskokany z různých nájezdů, aby najeli stopu ze všech startů, které by mohly přijít v úvahu pro závod.

TROCHU MNE ZAMRAZILO,

když jsem viděl nepodařený odraz našeho předskokana Jaroslava Petráka a jeho natočení doprava, jeho marnou snahu o korigování letu. Moje myšlenky přelétly do roku 1955, kdy jsem na tomto místě na starém můstku pro lety vzduchem při posledním soutěžním kole měl velmi podobný pád při letu 104 metry. Právě tak jako Petrák jsem se tehdy natáčel doprava, ale podařilo se mi let zkorigovat aspoň tak, že jsem dopadl na špičky lyží a na hlavu, kterou jsem si chránil levou paží. Tehdy to odnesla jenom špička lyže a klíční kost. Jak to však dopadne s Jardou? Ihned jsem se spojil vysílačkou s ředitelem závodu a vzápětí jsem viděl, jak se helikoptéra snáší na dojezd můstku. Už jsem nepotřeboval žádné vysvětlení. Bylo mi jasné, že se jedná o vážný úraz. Po malých úpravách se v letech předskokanů pokračovalo a mladí skokani ze Slovenska — Kliment, Lepko a Urbas — vesele znovu a znovu vyjížděli na nájezdovou věž a překonávali osobní a slovenské rekordy. Nejráději by jezdili z celého nájezdu — skákali s ohromnou

chutí a snad ani nepostřehli, že se Petrák zranil. Vyžádal jsem si zprávu o jeho zdravotním stavu. Byla kupodivu příznivá — otřes mozku středního stupně a malé pohmožděliny. Uklidnilo mne to jen částečně, neboť s lékařem mne nechťeli spojit a vím, že se obvykle dávají příznivější zprávy. Jsem rád, že z tohoto ošklivého pádu Jarďa vyvázl nakonec šťastně.

ČTYŘI HODINY ZKOUŠEK

V 11 hodin jsme byli připraveni zahájit závod zkušebními lety. Podle programu se mělo zahajovat až v 11.30 hod., ale porada vedoucích v předvečer závodu doporučila dřívější začátek. Nastala však potíž s televizí. Ta prohlásila, že má ve smlouvě tři kola a zahájí-li se dříve, že nic nezaplátí. Pod dojem krásného počasí jsem souhlasil a poslal jsem znovu předskokany k jejich velké radosti. Ovšem v 11.30 hod. se zahájením závodu zahájil i vítr se svým zlobením. Nejdříve jen tak mírně přes dovolenou hranici 2 m/sec., ale postupně až na 6 m/sec. Muselo se tedy vyčkávat a hledat příznivé momenty, aby lety byly bezpečné. Proto zkušební kolo trvalo skoro čtyři hodiny. Bylo však předvedeno skvělé výkony. I když jsme přesně podle mezinárod-

ních pravidel pro lety vzduchem po každém letu delším 95 % z L 1, tj. 165 — 8 = 157 m, v jury zvažovali, máme-li pokračovat ze stejného nájezdu nebo nařídít zkrácení délky nájezdu, skočil **Walter Steiner ze Švýcarska 179 m a skoro odjel**. Po jeho fantastickém letu jsme zkrátili nájezd na nejnižší a doufali jsme, že konečně všichni půjde hladce, neboť se i vítr začal pozvolna uklidňovat.

LED V NÁJEZDOVĚ STOPĚ

Celý nájezd však již byl ve stínu a začínalo mrznout. Stopa zledovatěla a po letu 166 m Švýcara Hanse Schmidta bylo nutno první soutěžní kolo přerušit a opakovat z nižšího nájezdu. Jelikož už nižší nájezd nebyl k dispozici, museli jsme přikročit ke zkrácení odrazistiště o 1,5 m. Propočítal jsem, že zkrácení odrazového stolu o 1,5 metru odpovídá přibližně zkrácení délky nájezdu o 4 m, což by umožňovalo skoky pro nejlepší závodníky 150—160 m. Ukázalo se, že i v tak vyrovnané soutěži, jakou bezesporu letošní MS v letech na lyžích bylo, je veliký rozdíl mezi nejlepšími, k nimž patřili především skokani ze Švýcarska, NDR a Československa, a ostatními. Po poslední úpravě můstku by pravděpodobně celá polovina závodníků nedosáhla ani normového bodu můstku, přičemž byl nejlepší dosahovali pravidly dokonalého maxima. Když však Kampf z NDR na zledovatělé stopě skoro na nájezdu upadl, obrátili se trenéři prostřednictvím svého zástupce v jury na soutěžní výbor s požadavkem, aby se v závodě nepokračovalo a aby mistrovství světa bylo vyhlášeno podle výsledků prvního soutěžního dne, jak pravidla připouštějí.

SPRÁVNÉ ROZHODNUTÍ?

Trenéři ve svých názorech nebyli jednotní. Ke cti švýcarského trenéra Ewalda Roschera musím prohlásit, že svou úlohu zvoleného zástupce v jury vykonával velmi objektivně a i když to nebylo v jeho zájmu, neboť Steiner byl po prv-

ním dnu na druhém místě za Aschenbachem pouze o 0,8 bodu a v neděli byl ve vynikající formě, tlumočil přání většiny trenérů, aby v závodě nebylo pokračováno. K tomuto názoru se připojil i trenér pořadatelů Gorjanc, ředitel závodu dr. Jäger, zástupce rozhodčího Boman Matti z Finska a nakonec i já, i když jsem byl v hloubi duše přesvědčen, že by bylo možno během 15—20 minut upravit zledovatělou stopu na nájezdu a v závodech pružně pokračovat, neboť v té době se vítr už úplně uklidnil. Zdali to bylo správné rozhodnutí, je těžko posuzovat. Faktem zůstává, že bylo postupováno přesně podle platných předpisů mezinárodních pravidel a v zájmu bezpečnosti skokanů. Reakce diváků na toto rozhodnutí byla pochopitelně nepřívětivá. Nezdopovědně a jistě neslušné bylo vypískání předsedy Mezinárodní lyžařské federace p. Marca Hodlera při jeho závěrečném projevu.

ZMĚNIT PRAVIDLA

Na druhé straně však tyto okolnosti pravděpodobně pomohou prosadit nová pravidla pro pořádání letů na lyžích. Ve své zprávě technického delegáta FIS píše:

„Podle mého názoru musí být změněny podmínky závodů v letech na lyžích. Potvrdilo se opět zde v Oberstdorfu, že skok na lyžích je jinou disciplínou než lety na lyžích, a proto tato soutěž potřebuje i jiná pravidla. Lety na lyžích jsou ovlivňovány tolika vnějšími vlivy, že není správné, aby soutěž byla vypsána s jedním zkušebním a dvěma soutěžními lety jak v sobotu, tak i v neděli. Pro budoucnost bych chtěl skokanské komisi FIS a předsednictvu FIS předložit k posouzení a schválení tento návrh: Ve čtvrtek provést nepovinný trénink tak, jak byl organizován v Oberstdorfu s plným úspěchem. V pátek, v sobotu a v neděli vypsát po třech letech, z nichž vždy pouze nejlepší hodnotit pro výsledek každého dne. Konečné výsledky by tvořil sou-

čet tří nejlepších letů, a to po jednom z pátku, soboty a neděle. V případě, že by se v některém z těchto tří dnů mohly uskutečnit pouze dva lety, byl by započítáván ten lepší každého závodníka a v případě, že by byl uskutečněn pouze jeden, tak by přišel tento jediný let do hodnocení. Aby se ulehčila organizace, doporučuji, aby se žádné kolo neopakovalo, ale jednoduše to kolo, v němž by byl soutěžní výbor nucen zkrátit nájezd nebo dát provést změnu na odrazisti, nebylo započítáváno do hodnocení a tedy považováno za zkušební. V případě, že by bylo možno absolvovat lety pouze ve dvou dnech, byl by konečný výsledek ze součtu dvou nejlepších letů a v případě, že by bylo možno závod provést jen v jednom dnu, byl by konečný výsledek vyhlášen na podkladě jediného letu.“

V ZÁJMU BEZPEČNOSTI

Myslím, že dokonce budeme muset znovu doporučit, aby na můstcích pro lety vzduchem začínal oblouk R2 klotoidou, aby tím lety za kritický bod nebyly příliš nebezpečné, a potom bychom v mezinárodních pravidlech mohli soutěžnímu výboru vyhradit možnost, aby ve výjimečných případech nemusel anulovat soutěžní kolo v případě, že někdo dosáhne, nebo o několik málo metrů překročí „K“ (kritický bod — pozn. red.). V této změně pravidel by nikdo neměl vidět snahu po zvětšování můstků pro lety, ale jen a jen hledání cesty, jak vůbec umožnit závod v letech na lyžích bezvadně provést. Je totiž známá pravda, že ne pouze nájezdová rychlost má vliv na délku letu a při nynějších pravidlech je víceméně náhoda, když soutěž proběhne hladce. Když se totiž sejde při jediném letu několik příznivých momentů, dojde zákonitě k velmi dlouhému letu. Mám na mysli přesný odraz skokana a příznivou termiku. Jen jako příklad uvádím dva lety z pátečního tréninku v Oberstdorfu:

	délka	nájezdová rychlost	hrana	rychlost větru		
				75 m	130 m	160 m
Walter Steiner — Švýc.	175 m	112,0 km/hod.	0,5	1,8	0,5	0,5 m/sec.
Heinz Wosipiwo — NDR	169 m	109,9 km/hod.	1,8	1,8	1,6	1,6 m/sec.

VYUŽIJEME ponúkanú šancu?

Pri pohľade na lyžiarske či turistické možnosti v Kremnickom pohorí zisťujeme vážne nedostatky. V prvom rade je to, že v oblasti Skalka, ktorá je hlavným lyžiarskym a turistickým centrom v tomto pohorí, sa prakticky nedá lyžovať. Jediný výnimku tvorí 200 metrov dlhý svah pri zotavovni ROH. Ostatné miesta — ako napríklad výborný svah Kiar a cvičná lúka — Státne lesy pred niekoľkými rokmi zalesnili a dnes je tu dvojmetrový porast ktorý úplne znemožnil lyžovanie. To isté sa týka pláň na „Frajungoch“, kde porast donúti lyžiara či turistu pohybovať sa po jedinom uzavretom chodníku a bude ochudobnený o prekrásne pohľady do dolín, na Martinské hole alebo Vtáčnik.

Ale problém nie je jediný. Ubytovacia kapacita a možnosti stravovania na Skalke sú obmedzené. Dve podnikové chaty a zotavovňa ROH nemôžu návštevníkovi poskytnúť v plnom rozsahu požadované služby. Dokonca v letnom období, počas hlavnej turistickej sezóny, bude v chate Minciar pioniersky tábor a pre verejnosť bude úplne uzavretá.

Skalka sa nachádza v nadmorskej výške 1200 m, snehové podmienky sú rovnaké ako na Strbskom Plese. Dostatočná vrstva snehu pre zimné športy sa udrží od novembra do konca apríla, t. j. plných päť mesiacov. Novovytváraná cesta z Kremnice na Skalku umožní rýchle spojenie z okolitých miest a dedín. Je potrebné zamyslieť sa nad týmito nevyužitými rezervami a spomínanými problémami čo najrýchlejšie riešiť. Občania stále viac budú vyhľadávať miesta, kde si po namáhavej práci obnovia psychické a fyzické sily. Veríme, že v krátkej budúcnosti sa nájdú prostriedky na vybudovanie lyžiarskeho a turistického strediska na Skalke a využije sa ponúkaná šanca, ktorú nám dáva samotná príroda.

MOJMÍR SLOSIARIK

František Šimon a Blanka Paulů — čtvrté a třetí místo v Kavgolovu

Zpráva o MEJ, jež bylo NEJ

Před námi leží zpráva vedoucího a trenérů o čs. výpravě na Mistrovství Evropy juniorů a junierek v klasických lyžařských disciplínách v Kavgolovu (SSSR) ve dnech 2. až 4. března 1973. Je to zpráva, jakou jsou vedoucí i trenéři povinni předkládat své lyžařské centrále. Pokušíme se ji přetlumočit pro potřebu časopisu, není-li v jeho silách dostat původní zpravodajství od nich.

Ještě bychom snad měli přeložit zkratky z titulku. Jistě jste pochopili, že MEJ znamená mistrovství Evropy juniorů, a NEJ je superlativ od přídavného jména dobrý. Opravdu, kavgolovský šampionát znamenal v souhrnu nejlepší zápis mladého československého lyžařství v krátké historii šesti dosavadních ročníků MEJ. Toto jsou jeho strůjci — běžci Šimon, Nývlt, Buchar a Jiráček — trenér Matouš, běžkyně Paulů, Jaškovská, Brožková a Baudyšová — trenér Húska, skokani Wagenknecht, Tanczos a Novák — trenér Lenemayer a sdružení náři Pospíšil, Holub a Kožíšek — trenér Lánský.

Nejdříve uvádíme některé myšlenky ze zprávy vedoucího výpravy ing. Miloše Fialy, předsedy Svazu lyžařů ČSR:

„Vysoko oceňuji, že trenéři i závodníci vzorně plnili všechny úkoly. Vystupovali jsme jako reprezentanti socialistického státu a udržovali čilý styk s patronátní organizací průmyslové školy telekomunikací č. 3, která se o nás vzorně starala. Prohlédli jsme si kulturní pamětihodnosti Leningradu. Díky péče společenské výchově zá-

mým znalostem ruštiny jsme byli jedinou delegací, která nepotřebovala tlumočníka.

Nedostatkem naší výpravy byla neúčast lékaře. Dr. Slávka se týden před odjezdem omluvil, nejela však ani náhradnice dr. Lukášová. Doporučuji prošetřit důvod neúčasti obou. Tím byla prakticky vyřazena běžkyně Jaškovská z běhu na 5 km a podstatně se zhoršily výkony dívek. Po prvním dnu hlásila Jaškovská průduškový kašel a Brožková měla angínu. Zajistil jsem lékaře ve sportcentru a potom vyšetření na poliklinice včetně rentgenu. Závěr byl zdrcující: Jaškovská odjela již z ČSSR se zánětem průdušek, Brožková zjistili horečnatou angínu. Oběma zakázali startovat. Vzniklo velké dohadování o Jaškovské. Lékař na startovní čáře ji nakonec odvolal. Zdá se, že tady překročil svou pravomoc. Ale co jsme mohli dělat, chyběl-li vlastní lékař. Dalším nedostatkem bylo, že jsme jako jediná výprava nebyli jednotně oblečení. Ukazuje se také, že při politicko-výchovné práci bude třeba věnovat více

vodníků. Byli jsme ubytováni v jednom z nejlepších leningradských Interhotelů a denně jsme dojížděli do Kavgolova autobusem, což reprezentovalo tři hodiny jízdy tam a zpět. To závodníky fyzicky zatěžovalo.“

Trenér běžců Ilja Matouš: „Výkony v běhu na 15 km lze hodnotit jako nejlepší v historii dosavadních šesti MEJ. Šimon čtvrtý, Nývlt jedenáctý, Jiráček 24. a Buchar 43. Jen pro výjimečný výkon vítěze závodu Zipfela (1:18 min. před druhým závodníkem) nedošlo ke zlepšení časového rozdílu proti minulému roku. Minimální je však časová ztráta Šimona na druhého a třetího závodníka — 3 a 2 vt. Vysoko hodnotím umístění dorostence Nývlt. Oba naši se tak zařadili do světové třídy v této kategorii. Umístění naší štafety (byla osmá) způsobil podprůměrný výkon Jiráčkův na prvním úseku. Výkony dalších dvou byly výborné. Šimon zajel celkové druhé nejlepší čas a potvrdil tak svůj výkon v běhu na 15 kilometrů, kde jen křeč v brisním svalu v závěru trati odsunula našeho reprezentanta z

druhého místa, které si stále podržoval.“

Milan Hůska, trenér běžkyň: „Blanka Paulů třetí se ztratou 6 vt. na vítězku! To je nejlepší výsledek v historii juniorského mistrovství Evropy. Škoda, že nemohly startovat Jaškovská a Brožková. Za normálních okolností by se dalo předpokládat jejich umístění do 8. a 15. místa. Ve štafetách na šestém místě — to je zhoršení o dvě místa proti loňsku. Jaškovská nemohla podat svůj standard s ohledem na zdravotní stav, Baudyšová hodně ztratila na prvním úseku. Stereotypní opakování výstupů a sjezdů stejného sklonu na trati hodnotila většina trenérů kriticky. Každý závod končil po projetí posledního sovětského závodníka, pak se stala trať veřejnou turistickou cestou. Na tuto okolnost dopltila v závodě juniorek Blanka Paulů.“

J. Lánský, trenér sdruženářů: „J. Pospíšil odjížděl do Kavgolova s předpokladem, že může obsadit šesté, případně ještě lepší místo. Skutečnost, že jsme byli 14., 19. a 21., byla hluboko pod naše očekávání. Pospíšila

odsunuly dozadu špatné výkony na můstku, Kožíšek neodevzdal standard v běhu, podobně tomu bylo v případě Holuba. Neděláme tragédii z kavgolovského výsledku, musíme neustále zdokonalovat způsob přípravy juniorů a dorostenců.“

Ant. Lenemayer, trenér skokanů: „Po prvním kole závodů byl Novák na 3. místě, Tanczos 9. a Wagenknecht 10. Druhé kolo najížděli závodníci ze sníženého nájezdu o dvě okna. To se negativně projevilo u celé řady skokanů: zmeškával se odraz. Zpzdili jej Tanczos i Wagenknecht, jen Novák se dokázal vyrovnat se změnou nájezdové rychlosti, předvedl výborný skok, což jej nakonec zařadilo na čtvrté místo. Konstatuji, že dochází k určitému zlepšení v celkové bilanci našich juniorských skokanů na evropském šampionátu. Do budoucna musíme dát našim nadějným juniorům více možností na zahraničních startech, aby se náležitě ostříleli a získali rutinu a sebedůvěru. Generační problém, jenž se ve skokanské disciplíně projevuje, by se tak mohl odstraňovat.“

chytit v Evropě, kde se už konaly dva první závody. V bavorském Bayerischzellu zařadili dvě soutěžní disciplíny. Akrobatika přišla ke slovu na 150 m dlouhé a 30 m široké trati, jež měla patřičný sklon. Hodnotily se množství prvků, originalita, stupeň nesnadnosti a dokonalost provedení. Dějištěm druhé disciplíny byla „dábelská dráha“, kam vestavěli

Ybrigu. Pořadatelé zařadili nejedříve povinné cviky jako krátké švihy, OK švihy a další prvky podle švýcarské školy, pak se soutěžilo ve cvicích podle svobodné volby. Jinak se téhle části říkalo „fantazijní“ a předváděly se lyžařské valčíčky, královské švihy, charleston, twist, reuel a tak podobně. Nakonec přišly na řadu volné skoky. Salta se nekonala. I tak měla disciplína pozoruhodný ohlas u diváků. Prý má budoucnost...
-nj-

Lyžařství jako „show“

Samozřejmě původ je americký. Tam vždycky začínají věci, jež chtějí být velmi příťažlivé, skoro senzační a kolem nich se taky točí peníze. V USA přišly na svět taky závody v akrobatice na lyžích, lyžařské kousky, něco na způsob volného stylu při lyžování, při němž se však lyžaři nepouští do křížku jako třeba zápasníci či volnostylaři, ale volně vynášejí odvahu při různých skocích a zákony stylistiky při lyžařské krasojízdě.

Teď se americký export za-

různé překážky, můstky, umělé vlny. Tady se hodnotila odvah, dynamika, agresivita. Sortiment opravdu pestrý — od přeskoků, terénních skoků až k saltům a helikoptérám. Startovali krasojedci a akrobati ze šesti států. Vyhrál rozený Číňan s kanadským pasem — Wayne Wong a získal 190 bodů, druhý byl Ital PESCO Deflorian (188 b.). Přihlíželo několik tisíc diváků.

Ve Švýcarsku se festival lyžařských virtuosů dělil na tři části. Závody se konaly v Hoch

Novoměstští lyžaři VZPOMÍNÁJÍ...

Ing. Mirko TULIS, Nové Město na Moravě

Je pochopitelné, že si v Jilemnicích nejvíc připomněli 60. výročí tragické smrti Bohumila Hanče. Vždyť to byl rodák a největší, skoro legendární postava jilemnické běžecké líhně.

Se stejnou úctou jako oni si však připomínají památku Mistra Bohumila Hanče i lyžaři v Novém Městě na Moravě.

Lyžování se dostalo na Novoměstsko v roce 1890 zásluhou fryšavského revírnicka Rudolfa Gabesama, který si dovezl první lyže ze Štýrska. V krátké době se lyžování velmi rozšířilo a v roce 1910 byly v našem městě uspořádány první lyžařské závody. Lyžařský odbor Sportovního klubu v Novém Městě na Moravě se rozhodl uspořádat lyžařský kurs, ve kterém měl být co největší počet lyžařských nadšenců seznámen se správnou lyžařskou technikou. Jednal se Svazem lyžařů o vyslání cvičitele. Byl doporučen Mistr Bohumil Hanč, který skutečně také do našeho města přijel a dne 14. ledna 1911 zahájil kurs nadšeným proslovem o krásách lyžařského sportu. V průběhu kursu byl neúnavným cvičitelem, který ochotně opravoval chyby a věnoval pozornost každému účastníku kursu. Po jeho skončení zůstal Hanč v Novém Městě na Moravě až do závodů konaných dne 22. ledna 1911 a startoval ve všech čtyřech vypsáných disciplínách, ve třech zvítězil, pouze v běhu na 100 m byl poražen Karlem Mrkvičkou a Karlem Jarolímekem. V hlavním závodě na 10 km předběhl daleko své soupeře a při příjezdu do cíle byl bouřlivě pozdravován všemi přáteli lyžování, jejichž sympatie si získal i svým vystupováním na veřejnosti.

Také kursy pořádané v našem městě v roce 1912 a 1913 znovu vedl Mistr Hanč. V roce 1913 startoval Hanč i na novoměstských závodech, ve kterých zvítězil v hlavním závodě na 10 km Karel Jarolímek, druhým byl norský nadporučík Ingwald Smith-Kieland a třetím byl Hanč. K tomuto závodě se vztahuje vzpomínka, kterou nám vypravoval zasloužilý mistr sportu arch. Karel Jarolímek při své poslední návštěvě jako čestný host na Hančově memoriálu v roce 1970:

V předvečer závodu seděl Hanč s Jarolímekem na večeri v tehdejší novoměstské restauraci Filipi a vedle u stolu seděli dva činovníci novoměstského lyžařského odboru, kteří se domlouvali, kde dají narychlo zhotovit bedničku na putovní cenu městského zastupitelstva (asi 40 cm vysoká postava stojícího lyžaře), neboť byli pevně přesvědčeni, že ji získá Ingwald Smith-Kieland a že si ji odveze do Norska. Tento rozhovor zaslechli Hanč s Jarolímekem a dohodli se, že pojedou tak, aby jeden z nich zvítězil. A skutečně to tak dopadlo. Jarolímek měl výhodnější vylosování, startoval za Hančem, Hanče dojel a ten ho na zbytku trati povzbuzoval k výkonu, který Jarolímekovi zajistil vítězství. A tak se bednička vyráběla zbytečně.

Na Mistra Bohumila Hanče vzpomínají novoměstští lyžaři jako na svého prvního učitele, který je učil základům lyžování. Že to byly základy dobré, dosvědčují výsledky Novoměstřáků za 60 roků, které uplynuly od poslední návštěvy v Novém Městě na Moravě. Jejich jméno je jedenáctkrát zapsáno v čestné listině vítězů (1926 Josef Německý, 1931 Bohuslav Slonek, 1934 a 1937 Cyril Musil, 1938 a 1941 Vít Fousek st., 1940 Bohuslav Musil, 1946 František Balvín, 1962 a 1963 Jan Blažiček, 1964 Vít Fousek mladší). Hančův memoriál jako mistrovský závod uspořádal v Novém Městě na Mor. již sedmkrát (1926, 1940, 1941, 1958, 1967, 1970).

S upřímnou vděčností plní novoměstští lyžaři slib, který dali v článku uveřejněném ve Věstníku Svazu lyžařů v Království Českém č. 15 ze dne 5. dubna 1913, jenž končí slovy: „Vzpomínka na něho nevymizí ze srdcí našich nikdy!“

František Zeman

Sdruženáři ve Falunu

Dne 20. února 1973 odlétala výprava čs. lyžařů do Falunu na tradiční mezinárodní závody, které se letos konaly jako zkouška na MS 1974. Ze sdruženářů byli ve výpravě tři členové — Tomáš Kučera, Jaroslav Svoboda, František Zeman a trenér Josef Kutheil.

První den nás přivítal středo-evropským počasím — padal sníh za teploty 0°C. Na běžec-kém stadionu bylo hodně závodníků, kteří několikrát přemazávali, aby si vůbec mohli prohlédnout trať, jež je pro sdruženáře velmi pěkná, členitá. Lfbila se nám. Nejnižší bod je na startu — 150 m n. m. a nejvyšší na 7. km — 310 m n. m., jde se v jediném okruhu.

Mocným dojmem na nás zapůsobil skokanský stadion, jednak uspořádáním a jednak pracností, s níž byl vybudován, neboť je vyhlouben jen na mírném svahu — ve skále. Veškerá zařízení nejsou ještě úplně dokončena, ale i tak měly tréninky i závody hladký průběh.

Na startu sdruženého závodu se sešla celá světová elita závodníků. Stále se jeví jako nejlepší vyrovnanost i počtem závodníků NDR, velmi nebezpeční jsou Poláci, i když ve Falunu

se jim nedařilo v běhu, dobré jedince mají Finové, Norové a NSR. Zdá se, že ze svých pozic ve sdruženém závodě trochu ustoupili závodníci SSSR.

Naši uspěli dobře. Všichni tři se umístili mezi prvními třinácti — T. Kučera 5., Svoboda 9., Zeman 13. V běhu bylo pořadí: T. Kučera 4., Zeman 6., Svoboda 8. Zeman měl dokonce na 8. km třetí nejlepší mezičas. Navázal tak na dobrý běžecký výkon z Tatranského poháru a potvrdil oprávněnost své nominace, vždyť jde o mladého závodníka. Ve skoku stačil standardní výkon T. Kučery na 7. místo, ale jen 13 bodů za vítězným Hartlebem. Svoboda byl 11. a Zeman 26. Můstek P = 70 je těžký, protože nájezdová rychlost je nízká a vyžaduje dokonalý a velmi přesný odraz.

Hodnotím-li vystoupení čs. sdruženářů na generálce MS, mohu říci, že máme závodníky, kteří mohou v příštím roce uspět. Potřebujeme však rozšířit kádr závodníků dobré výkonnosti, aby odpovědnost nebyla na jednom nebo dvou lidech, ale na vyrovnaném kolektivu, ve kterém je vždy síla a úspěch.

Celý Falun se na MS 1974 pečlivě připravuje, měli jsme k dispozici tři ataché, kteří se o nás pečlivě starali. Bydleli jsme ve školském domově k naprosté spokojenosti. Vedení naší výpravy zajistilo předběžně v tomto zařízení již ubytování čs. výpravy na příští rok.

Krátký program v beankách

Za krátký program se v soutěžích krasobruslařů udělují medaile. Existuje taky něco podobného v praxi sjezdařů. Reprodukujeme komentář L. Petříka na slalomových závodech v Jasném, tlumočený do vysíláčky pro potřebu trenéra Vedrala a šéfa sjezdového úseku J. Bogdálka: „Tady přede mnou jede právě Konštický. Předvádí dobrou „ligovou“ jízdu, ale náhle padá, vyřídí mimo banky a vzdává. Škoda. Myslím, že by měl dostat medaili za pěkný krátký program.“

Za Jiřinou Janouškovou - Hejmanovou

Průznivci lyžařského sportu neuvidí již ve svém středu československou reprezentantku ve sjezdových disciplínách, členku TJ Slovan Pec pod Sněžkou, Jiřinu Janouškovou-Hejmanovou.

Odešla navždy právě v období nejkrásnější zimní pohody a ve dnech, kdy se konaly první přebory československé socialistické republiky žactva, na jejichž přípravě se osobně podílela. Zákeřná nemoc byla větší překážkou než nástrahy sjezdových tratí a ani příkladně bojovné srdce Jiřiny Janouškové nebylo schopno ji překonat.

Odchod veselé a skromné kamarádky, neobyčejně bojovné a vytrvalé sportovkyně by bolel víc, kdyby po ní nezůstalo nic než vzpomínka. Avšak Jiřka bude navždy s námi, zejména v osobě své dcery Mileny. Vychovala z ní zdatnou lyžařku a svou nástupkyni.

Čest její památce.

DUSAN CHARVÁT

Překvapilo mě poměrně málo diváků na skokanských závodech, ale velmi značný zájem o běžecké disciplíny, hlavně o závody mužů ve štafetě. Švédská televize měla na každém kilometru kameru a barevný přenos byl opravdu požitkem.

NOKTURNO V ORIVEDENU

Přijímáme pozvání k účasti na všech běžeckých závodech v Orivedenu, který leží 150 km od Lahti. Celý okruh, dlouhý 1600 m, je velmi dobře osvětlen zářivkami. Ženy jej absolvují třikrát, muži šestkrát. Na krátké trati vzniká krajně nepřehledná situace. Počítat mezičasy je téměř nemožné, a tak konečný výsledek se dovídáme za 10 minut po dojetí posledního závodníka. Ženy byly velmi úspěšné, obsadily 2., 3. a 4. místo v pořadí Matejbusová, Bekešová a Bartošová; Šikolová pro nemoc nestartovala. Zvítězila Nurminenová, která byla na 10 km ve Falunu desátá. Je to letos šestá běžkyně ve Finsku.

V mužích byl nejrychlejší Harsusitausta (29:32,0 min.). Z našich sdruženářů byl Zeman 12. — 61 vt. za vítězem, Svoboda 16. — 95 vt. a T. Kučera 19. — 112 vt. Závod byl pro nás velmi kvalitním rychlostním tréninkem.

Předseda lyžařského klubu uspořádal pro nás večeri, při níž jsme se dověděli, že Oriveden má 9000 obyvatel, šest továren na obuv a dvě papírny. V blízkém okolí je 300 jezer. Na osvětleném kolečku se běhá i v létě — jeho povrch je vysypán pilinami. A tady se uskutečňuje finská masovka, něco na způsob našeho „Buď fit!“ Přesvědčily nás o tom informační tabule okolo tratí, kde jsou pro každou věkovou kategorii (od 6 let do 60 let a výše) vypsány časové limity, a jejich splnění je pak finskou ctižádostí i ctností.

Krátká večere končí oficiálním pozváním našich závodníků pro příští rok a autokarem se vrátíme zpět do Lahti.

JOSEF KUTHEIL, trenér

O možnostech pojištění lyžařů

JUDr. VĚRA ŠEMBEROVÁ

Rozvoj lyžařství, které představuje dnes jeden z nejmasovějších sportů, nese s sebou i určité riziko úrazu nebo jiného poškození, jak tělesného, tak majetkového. Pro hmotné zmírnění následků tohoto poškození slouží institut pojištění, kterým se zabezpečuje právo na výplatu určité peněžité částky sloužící k úhradě potřeb, které vzniknou lyžaři úrazem, ztrátou lyží nebo jiné součástí lyžařské výzbroje, nebo způsobením škody jinému.

V úvahu tedy přichází:

- pojištění lyžaře pro případ tělesného poškození následkem úrazu, nebo smrti
- pojištění zavazadel, lyží a jiných věcí, které si lyžař vzal na cestu a pobyt v horách
- pojištění z odpovědnosti za škodu způsobenou jinému.

V současné době není možno sjednat pojištění neadresné, o kterém se svého času uvažovalo, tj. pojištění, které by si např. zakoupil občan současně s novými lyžemi. Pojištění sjednávané státní pojišťovnou je vždy adresné, vždy je nutno uvést, která konkrétní osoba je účastníkem pojištné smlouvy.

Lyžování je možno provozovat organizovaně nebo neorganizovaně. Tam, kde je výcvik orga-

nizován, mělo by být vždy pamatováno také na pojištění účastníků, a to alespoň proti úrazu. Česká tělovýchovná organizace má například uzavřeno s Českou státní pojišťovnou zvláštní smlouvu pro řádné členy a jinou pro žáky, v níž jsou sjednány pojištné částky pro případ smrti následkem úrazu, trvalých následků úrazu a za průměrnou dobu nezbytného léčení tělesného poškození způsobeného úrazem. I když pojištné částky jsou poměrně nízké, představují přesto určitou formu hmotného zabezpečení v některých složitých životních situacích. Pojištné částky je možno zvýšit na jedno nebo více násobek základních částek. Takovou smluvní úpravu má například Ústřední ústav tělesné kultury pro účastníky nově zřizovaných lyžařských škol.

Každý účastník lyžařské školy je automaticky pojištěn, přičemž byly sjednány dvojnásobné pojištné částky.

Utrpěl-li účastník lyžařské školy za trvání pojištění úraz, vyplátí mu pojišťovna:

- za dobu nezbytného léčení tělesného poškození způsobeného úrazem podle rozsahu poškození příslušné procento z pojištné částky
10 000 Kčs
- za trvalé následky úrazu podle jejich rozsahu příslušné procento z pojištné částky
40 000 Kčs
- zemřel-li pojištěný účastník na následky úrazu, ke kterému došlo za trvání pojištění, nebo zemřel-li na následky nemoci
20 000 Kčs

(Při smrti účastníka se pojištná částka vyplácí manželu pojištěného, není-li ho dětem pojištěného, není-li jich rodičům pojištěného a není-li ani těchto, dalším osobám uvedeným v § 372 odst. 3 obč. zák.)

Pojištění účastníků lyžařských škol je širší a zahrnuje i pojištění zavazadel a jiných věcí, např. lyží. Právo na pl-

Vyšší kvalitu rozhodčích

K jednomu z hlavních úkolů vedení sboru rozhodčích (VSR) patří plánovitě zvyšování kvalifikace. Proto také v roce 1973 připravujeme školení a doškolení rozhodčích I. a II. třídy a stylu. Vycházíme ze zkušeností minulých období, zvláště roku 1972, kdy byl vydán „Dodatek k pravidlům lyžařských závodů“, a podáváme zprávu o současném stavu a nových akcích VSR už uprostřed roku proto, aby bylo dostatek času k výběru i přípravě nových kandidátů vyšších tříd rozhodčích.

Zkušenosti nám ukazují, že jsme nevybírali rozhodčí pro školení s plnou péčí. Ve dvou až třech dnech, určených pro školení, je nutno počítat převážně s provedením zkoušek, i když je jasné, že novinkám pravidel a rámcovému opakování se taky musí věnovat nezbytný čas. Domníváme se však, že do školy rozhodčích I. třídy nepatří účastník, který se tam teprve chce seznamovat s pravidly a počítáním. S takovým

přístupem hodláme skoncovat. Je také nesprávné vyslat na školení I. tř. bez náležitých odborných předpokladů toliko za zásluhy a odměnu za dlouholetou obětavou činnost ve sboru rozhodčích.

VSR zhodnotilo nastalou situaci a připravilo školení rozhodčích II. třídy s cílem vytvořit z nich kvalifikovaný kolektiv pro postupné získávání vyšších teoretických a praktických znalostí, tedy i kvalifika-

ci rozhodčích I. tř. v průběhu dvou či tří let. Tím však nejsou vylučováni z kandidátů I. tř. ti, kteří již několik roků vykonávají spolehlivě funkce rozhodčích II. tř. a dosud se do školy nedostali. Svým rozhodnutím sleduje VSR jediný cíl — rozšířit základnu a přispět tak ke zvýšení kvalifikace a snížení průměrného věku rozhodčích I. tř.

Pro rok 1973 plánujeme tato školení a doškolení:

Doškolení rozhodčích I. a II. tř.

Uskuteční se v listopadu ve Vlašimí pro 38 účastníků a v Olomouci pro 18. Výběr provedou krajské komise rozhodčích z činných a schopných rozhodčích, podléjících se na práci v krajských a okresních komi-

nění vzniká, jestliže věci byly za trvání pojištění

- a) poškozeny nebo zničeny živelní událostí
- b) odcizeny způsobem, při kterém pachatel překonal překážky nebo opatření chránící věc před odcizením
- c) svěřeny dopravci k přepravě nebo do úschovy
- d) uloženy v podniku, v němž je ubytován (pokud nezpůsobil poškození nebo zničení pojištěný sám, nebo jeho rodinný příslušník)
- e) v důsledku nehody v dopravním prostředku, kde byl pojištěný zbaven možnosti věci opatrovat.

Pojištění se nevztahuje na poškození, nebo zničení lyží. Tato výhrada pojišťovny je pochopitelná, protože taková forma pojištění by mohla být velice snadno zneužita ke spekulativním záměrům. Pojištěny nejsou také peníze, vkladní knížky, klenoty, jízdenky a cestovní doklady.

Pojištěna je však o d p o v ě d n o s t za škodu, takže účastník lyžařské školy vzniká právo, aby pojišťovna za něho hradila škodu vzniklou jinému v souvislosti s účastí na způsobení újmy na zdraví nebo usmrcení a dále poškozením, zničením, nebo ztrátou věci,

pokud pojištěný za škodu podle zákona odpovídá.

K uzavření této sdružené smlouvy vedly Ústřední ústav tělesné kultury zkušenosti z minulých let. Podle podmínek dosavadní smlouvy odpovídala pojišťovna pouze z titulu pojištěné odpovědnosti, tj. pouze tam, kde nehodu zavinil zaměstnanec organizace, např. cvičitel. Případy vlastní neopatrnosti, které jsou při lyžování nejčastější, do smlouvy poaty nebyly a v případech, kdy účastník neměl vlastní pojistku, neměl právo na náhradu škody vůbec. V souvislosti s otevřením lyžařských škol byl tento nedostatek odstraněn a i z tohoto hlediska bylo učiněno vše pro jejich zdárný rozvoj.

Podobnou smlouvu o sdruženém pojištění může se Státní pojišťovnou uzavřít každý organizátor lyžařského výcviku. Tam, kde rozsah akcí není velký a není účelné uzavírat celoroční smlouvy (např. u lyžařských oddílů tělovýchovných jednot) je možno používat známkového sdruženého pojištění pro cesty a pobyt. Pojistné pro 1 osobu činí:

do 4 dnů	3 Kčs
do 10 dnů	6 Kčs
do 20 dnů	12 Kčs
do 30 dnů	15 Kčs

Horská služba v akci . . .

Podle názoru právní komise Čs. svazu lyžařů by pojištění účastníků lyžařského výcviku mělo být pro každého organizátora povinné. Na jeho úvaze by měla záležet pouze výše pojistných částek. Při tom je samozřejmé, že by se pojistné zahrnovalo do cen výcviku, protože jde o opatření učiněné jednoznačně ve prospěch účastníka.

Zavedením povinného pojištění pro organizátory lyžařských výcviků by zbyla nepojištěna pouze ta část lyžařské veřejnosti, která provozuje lyžování neorganizovaně. I zde je však možnost využít buď jednotného úrazového pojištění, nebo také sdruženého pojištění pro cesty a pobyt, kde je možno zakoupit u Státní pojišťovny pojistovací známku na libovolný počet dní.

Svým článkem bych nerada vzbudila dojem, že lyžování je nebezpečnější než jiné sporty. To bych nechtěla a statistiky dokazují, že tomu tak opravdu není. Ale lyžování se stalo sportem masovým a lyžařská obec zahrnuje více než 2½ miliónu občanů. A každý z nich mi dá za pravdu, že je to sport drahý v obojím smyslu slova, sport, kterému dá srdce i většinu svých úspor.

A pojištění tedy proto, aby lyžařům ubyly starosti a lyžování byla ještě větší radost.

sích v lyžařsky silných okresech. Zvlášť dbejte na to, aby se mohli podílet nebo řídit školení III. a II. tř. a organizací významnějších závodů. Přihlášky do 15. září na SL ČSR — dr. J. Jelínek.

Školení rozhodčích II. tř.

Uspořádáme je od 12. do 14. října ve Vlašimí pro 38 účastníků a v Olomouci pro 18 účastníků. Výběr provedou KKR z řad schopných rozhodčích III. tř., pokud možno ne starších 35 let, u nichž je předpoklad trvalého zájmu o závodní lyžování a zvládnutí organizace závodů v krajském měřítku za dva roky. Výhledově se bude sledovat jejich činnost s tím, že budou vedeni jako kandidáti na rozhodčí I. tř. Proto v přihláškách uveďte nejen osobní údaje, ale i krátkou charakteristiku dosavadní činnosti. Při-

hlášky na SL ČSR — dr. J. Jelínek do 31. VIII. 1973.

Školení rozhodčích stylu

Uskuteční se 15. a 16. prosince ve Šp. Mlýně pro 28 účastníků. Výběr z řad rozhodčích I. a II. tř., jmenovaných po roce 1965, kteří nemají zkoušky rozhodčích stylu a kteří se již několik období podílejí na organizaci závodů ve skoku, mají zájem o skokanskou disciplínu a mají předběžné předpoklady ze žákovských a náborových závodů. Přihlášky s krátkou charakteristikou do 30. října na SL ČSR — dr. J. Jelínek.

Směrná čísla pro jednotlivé kraje jakož i organizace školení rozhodčích III. tř. budou oznámeny na jarním aktivu VSR a KKR.

OLDŘICH JEŽEK, člen VSR

KOUZLO proměn

Nejsme všichni stejní. Jedni si třeba přeji, aby zima odešla sotva přikvačí. Já mám ráda, střídají-li se roční období se smyslem pro rozvahu a tempem maratónským a vzdoruje-li zima teplému jarnímu proudění s už tolikrát osvědčenou statečností. Ten čas, kdy kvetou bledule a krokusy vedle sněhového jazyka, kdy horský skřivan trilkuje nad naší hlavou jako prominentní koloraturní soprán z milánské Scalay, kdy slunce na modré obloze postříbřuje hory, ten čas je totiž vysněným rájem lyžařovým.

Pobýval jsem v březnu na slovenských horách. U jejich základů hřálo jaro, kluci ve vesnicích se proháněli na kolech a mopedech. Na bocích hor se střídaly — tu pás sněhu, tu holá země a odshora se snášelo dolů ono pohádkové stříbrné světlo. Přátelé ze Slovenska mají moc pěkné a přesné sloveso pro jarní metamorfózy na horách. Říkájí, že „hory kopne-jú“. Nabízí se nádherný pohled, je to obraz podmaňující pravdy a zároveň portického vyprávění a splývání dvou ročních dob, dvou tváří jedné přírody. Přírody na horách.

Vrátil jsem se do V. Fatry po letech. Ne, hlava mi už tak čile nepracovala jako tehdy, kdy jsme na požádání dokázali vyjmenovat všechny kopce hlavního hřebene po srsti nebo proti ní třebaš i v hlubokém spánku. Některé z těch pěkných vrcholů ztratily už svůj název v mé paměti, ale přetrvávala v ní jejich stavba, jejich krása. Křížná však zůstala nezapomenuta. Vzpomínáte? Dějiště prvního mistrovství republiky ve sjezdových disciplínách po druhé světové válce. Bylo svým způsobem legendární. Na vyboulené temeno Křížné jsme se tenkrát drápali silou, dodávanou z vlastního rozbušeného srdečního motoru. Teď tam vede lanovka, postavená vlastním přičinněm tamních lyžařských nadšenců.

Taky jsem se procházel Tureckou u její dolní stanice. Lišky tam dávaly dobrou noc, teď je to dědina, jež by mohla jít skoro na výstavu. Jak se ten svět proměňuje.

Díval jsem se nahoru ze starohorské doliny. Hřeben se setkával s oblohou v jemných, lahodných křivkách a člověk — aniž by chtěl — se tam rázem projektoval se svými tužbami a dvěma páry útlých prkének. Křížná, Červený kámen, Zvolen, sedlo Štúrce a ještě dál Králova studna. Vůbec celá ta bílá scénérie obrácená na jih. Co chvíli jsem tam nahore směle brázdil sněh — v myšlenkách, ve snách. Víím, že to byla lyžačka stejně nezapomenutelná jako tenkrát, kdy jsme byli mladí a vládli prjektivně takovými velehodnotami, jakými jsou síla, čas a dvacet let... Jak se ten čas mění.

Velké Fatře jsme dali sbohem a namítli jsme si to přes Donovaly a Korytnicu (v lázních nám příliš dlouhá fronta na léčivou vodu nedovolila pořádně prospět vlastním vnitřním orgánům), dále přes Ružomberok a Mikulš do Jasně v Nízkých Tatrách, což je místopisný název pro centrální část Demänovské doliny, jak nás laskavě poučil její starosta Pavol Ferencík. Do Jasně se — jak známo — svažuje rozložitý hřbet Chopku. Znovu jsme si připomínali, jak se tahle hora ze severu dokonale odrodila rozsochatým

bratrům po pravici a levici, aby se mohla stát eldorádem lyžařů. Tady musíte říkat stejně jako v Mlynické dolině ve Vysokých Tatrách: budíž pochváleny oči toho, kdo Jasnou objevil pro lyžařské radosti člověka. Podruhé budíž pochváleny ruce, jež s ní tak citlivě pojednávají.

O Jasně se říká, že se v ní rodí středisko sjezdářského sportu na alpské úrovni, jež bude schopné uspořádat mistrovství světa nebo zimní olympijské hry. Ale ani stopy po aglomeraci z betonu, kde by se člověk mohl pomalu cítit jako ve městě. Nehlomoží to tady od techniky, nezapáchá od plynů z výfukové trubice, sněh zůstává neposkvrněně bílý a ticho přerušuje jen svištění lyží pod vámi. Stal se nějaký zázrak? Nikoliv, jen to tady účelně rozmístili. Něco na způsob decentralizované civilizace v horské přírodě. Tady je Jasná jako střed, tady Repiska, Lúčky, Zahradky. Vysunutá lyžařská pracoviště. Většinu těchto míst propojí nebo propojí vleky. Je jich tu už teď habaděj, až jsem měl dojem, že všechny nejsou využity beze zbytku. Třeba „majový“ nad Priehybou, ale jeho čas prý přijde s opravdovým jarem v Nízkých Tatrách. S další lanovkou se za chvíli vydáme z Otupné pod Děřeše a rázem upadneme do ráje pro ty, jimž FIS sjezdovka nebo „majstrovská“ či „pretekářská“ dělají určitě potíže lyžařsko-tech-

nického rázu. Program středu — to je také věc, jež mi imponovala v Jasně. Zdá se, že tady šťastně hledají a nacházejí míru pro věci a moudrou spojnicí krajnosti, což je ostatně typické i pro ostatní stavitelství v Demänovské dolině. Asi musejí být hotely s hvězdičkou stejně jako RaJ pro masový konzum. Ale taky musí být něco mezi tím v zájmu ukojení všeho chutí. A to něco se v Jasně jmenuje podnik cestovního ruchu Javorina, investující do účelných, moderních, pěkných a cenově přístupných staveb pro toho čs. lyžařského spotřebitele, který má právo mluvit jménem většiny. Tak se na horách narodila turistická třída pro našem. Ubítejme ji se slavnobránu, ať už sídlí v útulných bungalovech na Lúčkách nebo vyroste v novém hotelu pro 240 spáčů, jenž se začíná stavět nad Mikulášskou chatou. Kéž by takhle v Krkonoších...

Bývaly doby, kdy jsme se do Jasně drápali po svých a po cestě viditelně „zarúbané“. Sjezdářské vymoženosti začínaly sedačkou na Chopok, Mikulášskou chatou a Třemi domky. Teď se tu modeluje Jasná jako program, jako zítřek, Jasná snad ještě jasnější než samotný „areál snů“.

Stál jsem na mezistanici Luková, lyže na nohou a skoro rozmařile jsem si vybíral, po které sjezdovce jet vstříc lyžařskému dobrodružství. Všechny měly make up skoro jako z ústavu kosmetiky a všude prašánek skoro v alpském provedení. Dole v Pováží kvetly bledule a hrálo jaro. Kolem mne zářilo samé stříbrné světlo. Dvě roční doby splývaly. Hory kopnějí. Kouzelné metamorfózy. Pode mnou Jasná v jejich básnickém obrazu. Jak se to všechno mění...

JIRÍ NEJEDLO

Memoriál Rudly Krňoula

Lyžařský oddíl TJ Jiskra Domažlice pořádá začátkem března náborovou jízdu Haltravou jako memoriál Rudly Krňoula. Je to již tradiční soutěž, která přilákala na start na 200 závodníků, lyžařů i členů ostatních sportovních oddílů z Domažlic i z celého kraje. Trať vedla z Herštajnských chalup po zasněžených hřebenech Haltravy do Capartic. Start byl hromadný a do cíle dojel nejrychleji Egon Hofman z Karlových Varů a z žen domažlická Milena Regálová. Vítěz zdolal trať 15 km za 51:20 min. a poslední závodník dojel do cíle za 4:05 hod.! Nejmladšímu bylo 10 let a nejstaršímu 67. Dr. Ladislav Kresl absolvoval závod na lyžích starých 62 let. Je to výrobek J. Jandy z Vysokého n. J. Po skončení závodu obdržel každý účastník upomínkovou stužku na poměť R. Krňoula. Organizace závody byla výborná. Přejeme si, aby příští, v pořadí již pátý ročník, měl ještě větší účast. Ne vyhrávat, ale účastnit se — to je smysl závodu Haltravou. Tak bude nejlépe vzpomenu to pátého výročí úmrtí Rudly Krňoula. T. M.

Z výročních schůzí

Půl tisícovky mladíků na lyžích. Náborové závody mládeže v Lomnici n. Pop., pořádané ve spolupráci s místní ZŠ, přilákají každoročně na start přes půl tisíce těch nejmladších lyžařů. A v tomto počtu se vždy nějaký ten talent objeví. Stará se o ně trenérský kolektiv v čele s mistrem sportu Františkem Felixem. Výsledky jejich práce se projevují v tom, že v družstvu juniorů ČSSR v závodech sdruženém je Petr Kuhn a ve skoku prostém Vagenknecht, v družstvu dorostu ČSR skokan Štantejský, Felix a Matura.

Finanční prostředky na činnost získávají lyžaři pořádaním tanečních zábav, ale hlavní zdroj příjmu plyne ze sběru šrotu, který se provádí nejméně dvakrát do roka. Proto také tajemník MěstNV na výroční schůzi ocenil iniciativu lyžařů a jako projev díky přispěl MěstNV značnou částkou na zavedení telefonní linky do lyžařského střediska. Další činnost budou lomničtí lyžaři rozvíjet formou náborových závodů, zřízením třídy pro zimní sporty ve škole a položením umělé hmoty na malém můstku. Budou pokračovat v tradici, kterou v Lomnici v lyžařském sportu vtvorili Václavík, Císař, Štolba, Felix, Ing. Kumpošt i Karel Kodejška.

J. JEZDINSKÝ, Lomnice n. P.

Prísny meter Jozefa Baligu.

Tridsať rozhnevaných mužov a jedna žena sa zišli 2. marca v zasedačke OV STO v Považskej Bystrici. Prípomínali sektu fanatikov. Zafato sa pustili do riešenia svojich problémov. Na čele s predsedom Okresného lyžiarskeho zväzu Jozefom Baligom rozpitvali prácu lyžiarov v okrese do najmenších podrobností. Kritika tvrdá ako remeň, ale zdravá. Neušlo nič ich pozornosti, a predsa len čosi... Zabudli sa dopýšaj svojimi dobrými výsledkami. A nie ich málo, s ktorými mohli na svojej okresnej konferencii vyrukovať. Napríklad vynikajúca práca s mládežou. Več tu sa

budovali fundamenty športových tried, na ktorých sa postavili smelé stavby budúcnosti. Alebo Dubčania so svojou bežec-kou liahňou a solídnym účinným plánom v I. bežeckej lige, či brigádnická výstavba tratí, vlekov, jednoduchých čajovní...
Museli im to povedať hostia:

predseda OV STO Ladislav Ondrašák, tajomník OV STO Emil Uhlík, aj zástupkyňa Okresného domu pionierov a mládeže, ktorí nešetrili slovami chvály a poďakovania. Pravda, neboli by to ani lyžiari, aby svoji činnosť nespájali úzko so záujmami spoločnosti. Vedú svojich členov k prekračovaniu pracovných plánov v závodoch, podnikoch, v JRD. Odvádzajú brigádnické hodiny v prospech akcie „Z“, je medzi nimi niekoľko desiatok darcov krvi. Členovia lyžarskeho oddielu ZVL Pov. Bystrica odvedli značnú časť na Fond solidarity pre Vietnam. Desiatky besied, prednášok a kultúrnych programov k 25. výročiu Februára a zjednotenia čs. telovýchovy — to všetko patrí k ich činnosti ako samozrejmosť.

Nie, o budúcnosť lyžovania v považskobystrickom okrese netreba mať obavy. Je jasne motivovaná v pláne práce, ktorý pre OLZ prijali na budúce dvojročné obdobie. A oni plán prinajmenšom splnia do puntíku.

-es-

Desaťročnica v Nitre. Na VŠP v Nitre v tomto roku spomínajú 10. výročie založenia lyžarskeho oddielu. Jeho zakladateľom bol odborný asistent Zdeno Belaj. Prvé úspechy po začiatkových ťažkostiach sa dostavili v roku 1965, keď na majstrovstvách okresu získali pretekári všetky prvé miesta, štyria postúpili na majstrovstvá kraja a J. Kovalčík, ako víťaz v kategórii dorastencov, úspešne reprezentoval lyžarský oddiel aj na majstrovstvách ČSSR. Ako doplnkový šport začali neskoršie členovia oddielu vykonávať základný výcvik na vodných lyžiach v kritickej bazéne. V roku 1970 sa podstat-

ne zvýšila členská základňa a začala sa pravidelná práca s družstvami žiakov a žiačok. Oddiel má toho času 46 členov. Cvičiteľskú prácu tu vykonávali členovia oddielu ing. Kulich, ing. O. Winkler, ing. Puškáš a tréner oddielu Z. Belaj. Pretekárska činnosť bola zameraná na zjazdové a vodné lyžovanie. Pretekári získali 6 II. VT, 31 III. VT a 4 VTM III. Popri pretekárskej činnosti venovali veľkú pozornosť politicko-výchovnej práci, sledovaniu študijných výsledkov, dobre organizovali propagačnú a brigádnickú činnosť. To konštatovala výročná konferencia.

A. BRIATKA, Nitra

Reklama na čepicích

Dva dny pred norským mistrovstvom pohrozil lyžarský svaz elitným bežcům diskvalifikáci, budú-li startovať opäť s reklamami firem na svojich čepicích. V poslednej chvíli sa podaťilo kompromisem vyjsť z kritické situácie, ale napätie nepolevilo. Závodníci majú na své strane celý národ.

V zemi jim už na podzim sľbovali SKIPOOL po noršku, což

měla být doba spojenectví alpských výrobců ve prospěch lyžařského svazu. Ale jednání nevedla k cíli a elitní běžci ztrateli trpělivost.

Před tím Švéd Magnusson přicházel na start závodů v Severní Americe s čepicí, na níž byla reklama jedné velké firmy. Nebyl sám. Právě z peněz, které dostávali za to, že své závodnické osobnosti propůjčili k reklamním účelům, se mohli Magnusson a jeho druhové tak znamenitě připravit na zimní sezónu. Švédský lyžařský svaz nepohlížel na tuto činnost kriticky, naopak skoro s ní tiše souhlasil. A proto se také norští jezdci poohlédli po mecenáších a byly tu najednou norské firmy na čapkách předních závodníků. V Norsku panují zřejmě přísnější lyžařské mravy než u sousedů a svaz se proti takové reklamě postavil s naprostou rozhodností. Ve vzduchu létala už nahoře vzpomínaná diskvalifikace a hrozba, že přední norští lyžaři nebudou připuštěni na start národního běžeckého mistrovství. Z nouze se vyšlo ujištěním závodníků, že SKIPOOL je už hotovou věcí a že chybí jen několik podpisů. Čepice s reklamou zůstaly tiše skryté v batohu běžců... -nj-

Když jarní slunce barví tvář do bronzova

DOPIS REDAKCI

Se zájmem sledujeme časopis *Lyžařství* a jeho zájem o rozvoj lyžařského sportu. V tomto duchu byl jistě uveřejněn i článek R. Šajdíka „Vylučit či využít odraz?“ (*Lyžařství* 1973, č. 1.)

Protože v tomto článku použil autor výcvikového postupu, vytvořeného naší fakultou, citíme povinnost se k němu vyjádřit.

Soudíme, že článek vykazuje řadu nedostatků jak z hlediska metodologie vědecké práce, tak i po didaktické stránce.

Udivuje nás už samotná skutečnost, že jsou publikovány výsledky orientačního experimentu, který podle všech pravidel může sloužit pouze jako podklad k vlastnímu experimentu. Autor neuvádí metodiku pokusu, při čemž při pedagogickém experimentu spočívá těžiště v uvedení shod a rozdílu metodiky, počet hodin, lekci, výcviku atd. Závěr pak ukazuje na ne dosti zodpovědný přístup k řešení problému. I laikovi musí být divné, jak mohou pracovníci FTVS Praha používat metodu, která vykazuje 30% úspěšnost, jestliže existuje metoda s 80% úspěšností.

Samotný název článku a tím i podstata experimentu svědčí buď o neznalosti problematiky, nebo o snaze zkrasit situaci. Z článku vyplývá jako by „kročná technika“ neznala, nenacvičovala a nepoužívala pohybových prvků, nutných ke zkrácení oblouků apod., u s. Šajdíka prvek zvaný „odraz“.

V učebních textech FTVS UK „Základní lyžařský výcvik“, SPN Praha 1971, podle kterých s. Šajdíka postupoval při nácviku zatáčení kročnou technikou, je na str. 77 uvedeno: ... Zatímco v první formě se končí oblouk vytlačáním kolena a lyžař se zvolna vztýčuje ke zahájení dalšího oblouku, ve druhé formě se končí oblouk důraznějším vytlačáním kolena. Reakce na důrazný pohyb je okamžitě vztý-

Jarní lyžovačka v rumunských horách

čení lyžaře pro zahájení dalšího oblouku. Okamžitě odlehčená lyže se připojuje rychleji k vedoucí zatížené lyži, čímž se urychluje nástup do dalšího oblouku ...

Dále uvádíme, že z didaktického hlediska přistupujeme k nácviku zkracování oblouků a k nácviku slalomu „na čas“ až po zvládnutí plynule vyjžděných oblouků v jejich jednoduché podobě. Jiný postup, tj. jak uvádí s. Šajdíka, v jednom kurse (zřejmě se jedná o 7–9 dnů), proloženém čtyřmi měřeními, nacvičovat oblouk z pluhu, oblouk z přivrátu nižší a oblouk z rozšířených stopy s odrazem je příliš překotný a nemůže vést k dobrým výsledkům.

Mohli bychom v připomínkách pokračovat, ale uvedené snad již stačí k podepření našeho názoru o úrovni článku.

Závěrem si klademe několik otázek. Máme žádat o uveřejnění uvedených připomínek a

tím před lyžařskou veřejností uvést na pravou míru výsledky naší práce, současně však znevažít snad dobrý úmysl s. Šajdíka i jeho osobu? K čemu by to bylo dobré a komu to prospěje? Že s. Šajdíka uveřejní repliku a my s ním budeme dále polemizovat?

Naše snaha směřuje ke zlepšení situace v základním lyžařském výcviku. Nebylo by vhodné, aby časopis *Lyžařství* přispěl k vytvoření seriózní atmosféry místo jitrění situace polemikou?

Není to dávno, co v srpnovém čísle časopisu *Lyžařství* 1971 byl uveřejněn článek „V zájmu jednotného názoru“, který rovněž tendenčně znevažoval výsledky naší práce. Obrátili jsme se tehdy písemně na předsedu Svazu lyžařů s. J. Mráze a bylo nám sděleno, že k uveřejnění došlo nedopatřením.

Bývá pravidlem zásadnější články recenzovat, případně

dát předem k vyjádření té strany, které se sdělení týká.

Doufáme, že tento dopis bude chápán ve smyslu kladného řešení situace.

PhDr. F. CHOVANEC, CSc.
zást. ved. katedry
turistiky a lyžování FTVS

*

K tomu dovětek redakce časopisu Lyžařství:

Článek R. Šajdíka byl zařazen do časopisu na doporučení a pokyn dr. Mir. Zálešáka, předsedy úseku metodiky Čs. svazu lyžařů. Patronace tedy dostávají pro časopis, jenž především tlumočí stanoviska předsednictva ČSSR a jeho úseků.

Jedním důležitým pravidlem hry časopisu Lyžařství se stalo respektovat názor druhého a dát mu příležitost, aby jej mohl vyslovit. Uplatňovali jsme je zejména v oblasti lyžařské výuky, kde je čs. metodický terén dost nepřehledný a ne zce-

la jednotný. Zavedli jsme dokonce anketu, v níž si cvičitelé a odborníci z oblasti lyžařské výuky vyměňovali své názory, protože se domníváme, že jedině otevřenou diskusí se mohou sblížit stanoviska, nikoliv mlčením o problémech v metodickém úseku, jež tu jsou a o nichž se ví. To nemá nic společného s polemikou, kterou jsme ostatně nikdy nepřestovali na stránkách časopisu. Otiskli jsme výsledky orientačního průzkumu na Slovensku z pera R. Šajdíka, uveřejňujeme výhrady, které jménem fakulty prezentoval dr. Chovanec, a zařadíme ochotně také další články o tom, jak lyžařskou výuku dělají na školách, protože cítíme potřebu dát jim slovo, aniž by se však přitom úsilí jednoho nebo druhého autora nějak znevažovalo. Třeba právě ze stránek časopisu vzejde impuls k tomu, aby se hroty mezi svazovou a školskou větví v lyžařské výuce otupily a nastoupila klima důvěry a spolupráce.

Týden na horách

Je tady znovu sympatická autorská dvojice dr. Jaroslav Čtvrtečka a dr. Karel Pekárek a jejich nová knížka „Týden na horách. Kresby Pekárkovy mají svůj milý, osobitý rukopis, v němž se vždy zračí vlastní lyžařský zážitek umělovců. Čtvrtečkův text se čte lehce, čtenář pod ním neklesá, i když je v něm všechno, co tvoří základní sumu vědomostí o horách, zimě, lyžích, člověku a lyžařské výuce. Tedy dobrá pomůcka pro ty, kdož chtějí naučit druhé nebo se učit sami, pro organizátory lyžařských zájezdů do hor. Dr. Čtvrtečka si jistě dobře uvědomil, že v našem cvičitelském terénu existuje určitá názorová dvojkolejnost, a proto

se snažit nacházet moudrý střed, jenž spojuje krajnosti. V pasáži o horké problematice zatáčení na lyžích se tedy pokouší o kompromisní řešení, hledá společnou řeč pro to, co hlásají v jedné nebo druhé škole a k svému cíli se dopracovává moudrým nadhledem pedagoga, kterému mnohaletá lyžařská zkušenost dává plné moci k tomu, aby předstupoval s vlastním tvůrčím stanoviskem.

-nj-

Autoři snímků na obálce: K. Novák, M. Hladík, uvnitř čísla: R. Richter, K. Novák, J. Potměšil, R. Siváček, M. Hladík, ČTK a J. Nejedlo.

V Chomutově školili

OV ČTO Chomutov vypsal školení lyžařských cvičitelů III. třídy. Tím zřejmě chtěl předejít vyměření lyžařských cvičitelů na okrese po meči i po přeslici. Formuláře, vyzývající TJ a ZV ROH, aby přihlásily vhodné kandidáty, nebyly přehledné, a tak bylo možno pozvat 20 frekventantů z celého okresu na Klinovec. Bylo to totiž jediné místo, kde se v tu dobu v Čechách vyskytovala bílá hmota — sniž. Smyky, švihy, oblouky, jakož i ostatní požadovaná látka byly v úmorném úsilí vstřebány všemi, kdož snesli strasti náročného výuky. Závěrečnou zkoušku splnili tři na výbornou, 12 na chvalitebnou, dva na dobrou a zbylé dva odvezli místní členové záchranné služby. Byl to kolektiv nadšenců s jedinou myšlenkou: že nic jiného neexistuje než sniž a lyže a je třeba něco se naučit. Díky jim za to. K. B.

Tahle slalomová tyč z umělého materiálu je poddajná a nezraňuje závodníka

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. dubna 1973.

Stanislav HENYCH

Má 24 roků, 62 kg živé váhy, 172 cm vysoký, svobodný, základní vojenskou službu nastoupil v roce 1970, o dva roky později ji skončil, teď lyžuje za Autoškodu Vrchlabí, kde také pracuje. Vyučil se strojním zámečníkem a absolvoval strojní průmyslovku.

Ducháček to zařídil — tak lze ve zkratce vyjádřit skutečnost, že máme vynikajícího běžce. To bylo v padesátém devátém roce a Standovi bylo deset. Právě se honil s klukama na stráni nad Kořenovem.

„Přišel za námi pan Ducháček (to je trenér, rozhodčí, cvičitel a funkcionář v jedné osobě, člověk, který je duší lyžařského oddílu Slavoj Kořenov) a pravil, jestli bych nejel zítra na závody, že mi půjčí běžky. Já na to, že ano. Tak to začalo.“ Tady vidíte, že umění rozpoznat talenty je někdy docela prosté a vůbec nepotřebuje nějaké vědecké metody nebo talentové zkoušky.

Standa Henych rostl rychle a hrud si přizdobil dvěma tituly dorosteneckého přeborníka a dvakrát vyhrál juniorku. Léta učednická vystřídala léta mistrovská tehdy, když vstoupil do brány libereckých kasáren jako příslušník VTJ Dukla: „Nejsem z těch, co mají nad postelí obrázek někoho slavného, nemám vzory, ale vážím si každého, kdo něco umí a snažím se vzít si z každého něco. Všichni kluci v Dukle mi něco dávali, aniž by to věděli, ale nejvíc jsem získal od trenéra J. Honců. Nevím, zda to, co nás pojilo, mohu nazvat kamarádstvím. Byli jsme možná kamarády, ale on vystupoval v tom svazku jako starší přítel, starší rádce. V mé důvěře k němu neexistoval žádný zbytek. Tak to je jedině správné mezi trenérem a závodníkem. On však uměl říkat víc než přesné věty, jak trénovat a jak závodit, on uměl taky otevřít duši člověka. Jsem mu vděčný právě za

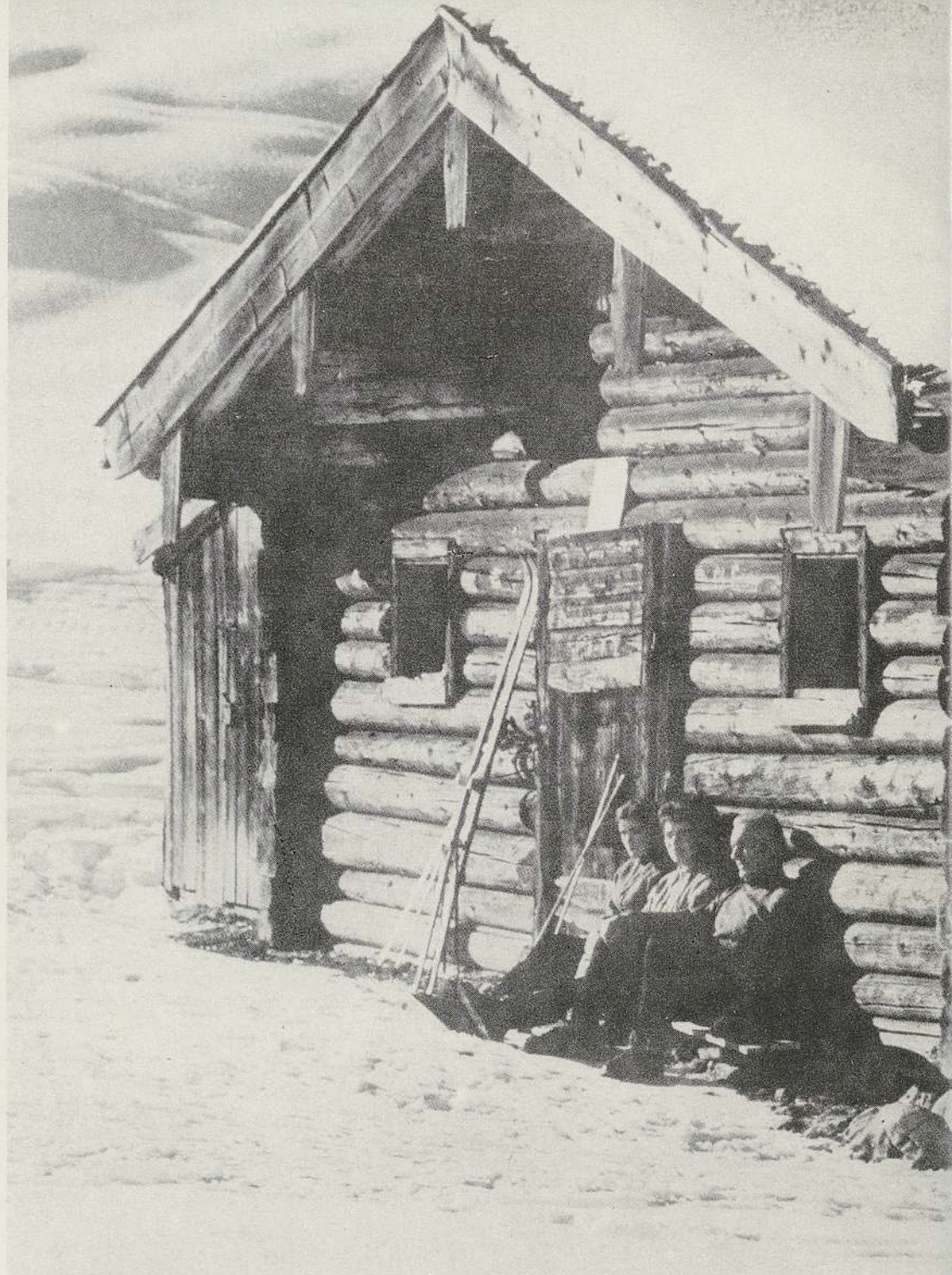

tyhle sondy, protože mi pomohly hledat sebe a sebe taky nacházet.“

Ale přece se čas Stanislava Henycha v liberecké Dukle naplnil a bylo třeba říci adieu trenérovi a kamarádům. Odešel do Sp. Autoškoda Vrchlabí a rozloučili se jako přátelé: „Asi to má na svědomí řemeslo, že musím pořád něco dělat a jsem nejšťastnější, vidím-li, jak dílo vyrůstá pod rukama. Nesnáším ztrátové časy. Stal se ze mě vzorek toho, čemu se říká domácí kutil. Tohle mi možná chybělo v Dukle a to asi rozhodlo ve chvíli, kdy mi končila vojenská služba a ptal jsem se, co dál. Kluci a Jarda Honců to pochopili.“

Teď je ve Vrchlabí, a když se nezaměstnává automobily nebo

lyžařstvím, staví bytový interiér, vyrábí různé předměty a snad si jednou vystaví i vlastní hrad, kam přivede svou budoucí manželku. Všechno dělá s citem pro krásu a musí to být prostě dokonalé. Tak se mi zdá, že v něm přežívá onen krásný „čapkovský vztah k dílu“. Ale stejný je, když si natáhne běžky. „Když závodím, snažím se vždycky sáhnout až na dno sil. Tedy maximálně bojovat. To je můj styl. V technice mám ještě rezervy, zejména když běžím na rovině. Souhra rukou a nohou není ještě dokonalá. Ale já ji jednou přivedu k dokonalosti. To je můj závazek. Naučit se dělat věci dobře. Vždyť o to jde vlastně v každém životě, v každé práci.“

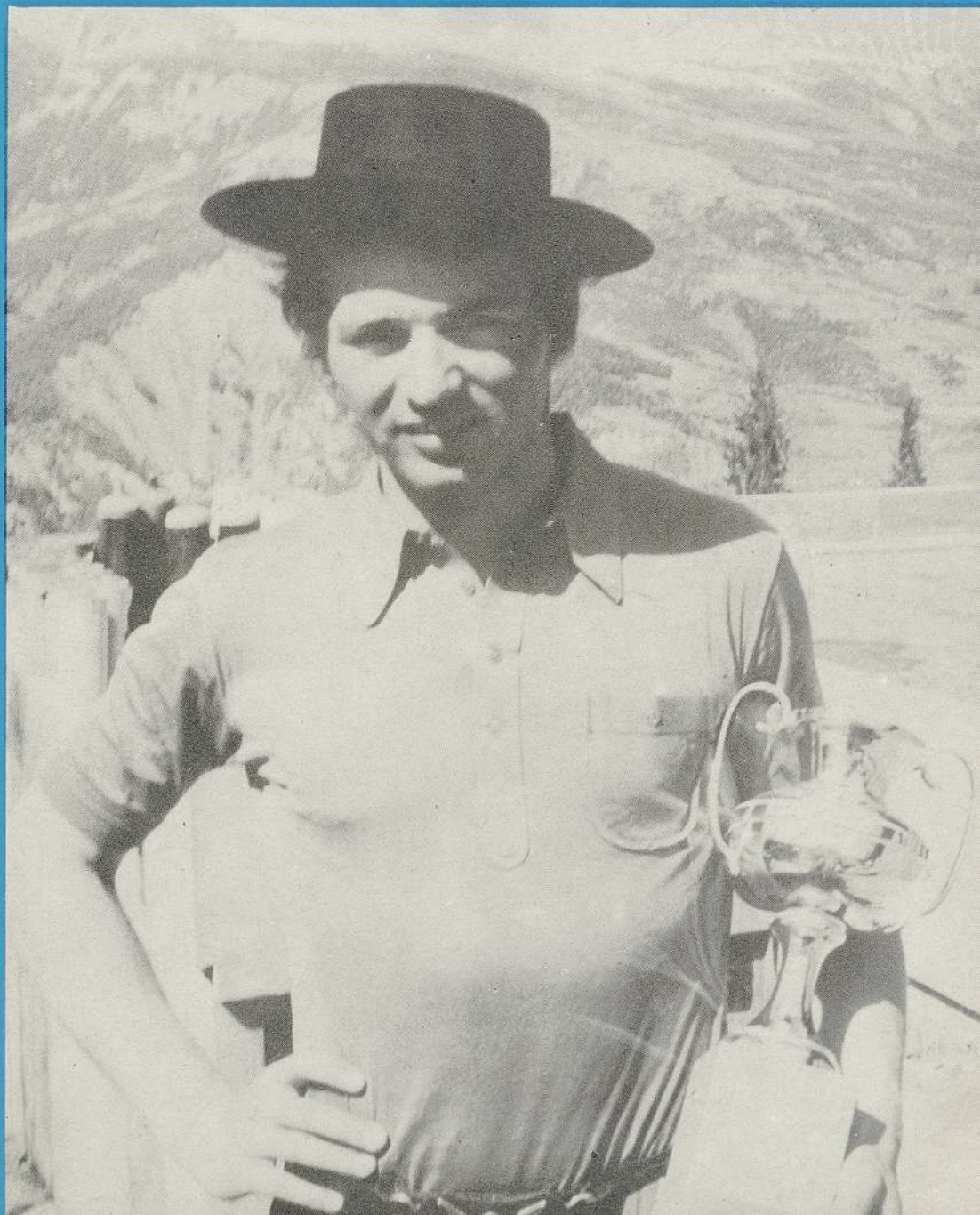

lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ ČERVEN 1973 ♦ Kčs 2,50

6

Historický okamžik pro čs. sjezdářství: Pažout s pohárem pro vítěze obřího slalomu na závodech EP v Gourette

Trochu poučení neuškodí: mladý skokan Leoš Škoda nahlíží, jak zkušený kolega Jiří Raška sestavuje tréninkový plán

Jak býti FIT na lyžích

Sezóna už je dávno za námi, alespoň pro nás obyčejné lyžaře, a nastal čas, v němž se říká, jak jsme vlastně v zimě vypadali. Tedy něco na způsob hodnocení. Nám obyčejným svěřili nadmíru krásnou a ušlechtilou věc: pracovat pro „lyžařskou masovku“, tedy vnášet lyžování do nejširších okruhů lidí, přivádět nové a povzbuzovat ochabující, šířit lyžařskou osvětu i techniku jízdy. Prostě těch úkolů je dost a na jejich konci by měl být lyžař umějíci, lyžař radující se, lyžař, který je fit.

Takže se nás také mohou zeptat, co jsme učinili právě pro onen sympatický soubor pohybové aktivizace naší společnosti, který známe pod jménem BUĎ FIT. Myslím, že nebudeme moci hýřit aktivy na poloze našeho účtu. Tu a tam probleskly zprávy, že někde chystají vybudovat lyžařský areál zdraví, že připravili náborové závody, že přišli se zajímavou nabídkou nových soutěží pro mladé i staré, jež chytily u srdce a měly úspěch. Ale opravdu byly to jen četné výjimky, potvrzující skutečnost, že práce pro masové, rekreační, lidové lyžování ve jménu onoho hesla BUĎ FIT se nám zatím vlastně nedaří.

Snad by stálo za to uvažovat chvíli, proč zůstáváme stále dlužníky. Domnívám se, že jedna z příčin spočívá vlastně už historicky v tom, že veškeré snažení v lyžařském hnutí, v oddílech, okresích, krajích, v republikových organizacích i ve federálu uctívá jen jednoho bůžka — kritérium výkonu. Tady jsou naše výsledky, tady jsou naše počty zástupců ve vrcholných soutěžích, tolik a tolik bodů jsme získali, o tolik a tolik jsme předběhli druhé — to jsou přeci argumenty, mající váhu, a co je, prosím vás, proti tomu nějaká „masovka“, vždyť se to nepočítá ani nebuduje, visíte s tím někde ve vzduchu, za to sotva dostanete příspěvek na činnost. Ano, tak se uvažuje ve většině lyžařských sborů na různých stupních vedení. Ostatně prožil jsem kdysi na svém vlastním těle projevy téhle malé přízně základnímu lyžování a neměl jsem to snadně jako cvičitel, snažící se něco udělat pro „lyžařskou masovku“ v okrese či kraji, kde jsem pracoval. Od té

doby se vlastně nic nezměnilo, nebo kroky k nápravě jsou stále váhavé, i když práce pro nejširší vrstvy, potřeba aktivizace naší společnosti zdravím pohybem, tělesnou výchovou a sportem byla zdůrazněna až na nejvyšších místech naší společnosti.

Domnívám se, že těžiště celého problému, jak pracovat pro masový rozvoj lyžování a naplňovat tím smysl akce BUĎ FIT, spočívá především v organizátorské rovině, v umění vymýšlet přitažlivé akce a dobře je organizovat. Ostatně tady vždycky mělo být jádro snažení cvičitelů — ne v tom, zda tělo při smyku natočí tak či onak. Ano, hledat příležitosti k cvičitelské práci a nacházet — i mimo oddíl.

Nedávno prošla tiskem zpráva o tom, jak výborně zorganizovali kdesi v těšínských Beskydech orientační běh, že na start přišlo skoro tři tisíce lidí, pionýrů, starců, horníků, herců, že tam byly celé rodiny, ředitelé závodů i vrátní, představitelé tělovýchovy. To byla výborně vymyšlená „masovka“ v tom, že ti, co ji organizovali, dokázali přesvědčit, aby lidé přišli. Ale lákat lze také tím, že nabídnou nějakou originální soutěž, přitažlivé místo, zajímavé kategorie. V téhle tvořivosti máme zatím ještě značné rezervy a mají je také ve sportovních svazech, odkud by především měla přicházet nejedna iniciativa. Takže bychom měli trochu víc zaměstnávat vlastní šedé kůry mozkové, co říkáte? A tady v tom leží jedna z cest, po níž by měla směřovat akce BUĎ FIT do druhého kola a v němž zároveň s rozvíjením materiálních podmínek musíme rozvíjet schopnost tvořit a schopnost organizovat. A to bychom si měli vzít k srdci také my lyžaři, od oddílů až nahoru na „federál“, a především cvičitelé by měli přemýšlet. **Nápady — to je, co nejvíc potřebujeme, a potřebuje to také BUĎ FIT!**

Je čas léta, odpočíváme si někde u vody, hlava je svěží, co kdyby jí osvítila velká myšlenka, jak na to v příští zimě, abychom vyrovnali manko v lyžařské masovce a tom, jak býti fit na lyžích, jež zůstalo z letošní sezóny. Zkusme to, aby nás prosinec, leden a únor nezastihl nepřipravené. -nj-

Sviatok v Tatrách

Dobrý chýr v medzinárodnom lyžiarskom svete, ktorý malo usporiadané Majstrovstiev sveta v klasických disciplínach v roku 1970, „zapričinil“, že Vysoké Tatry sa v roku 1974 stanú dejiskom ďalšej svetovej lyžiarskej udalosti — finále Svetového pohára najlepších zjazdárov sveta.

Nebola to jednoduchá práca našich zástupcov vo FIS presadiť pridelenie do ČSSR. Veď zjazdové disciplíny sú doménou alpských lyžiarskych veľmocí.

Tak teda v dňoch 8. a 9. marca budú v Tatrách záverečné boje mužov a žien v slalome a v obrovskom slalome a koneční víťazi dostanú tituly najlepšie-

ho zjazdára a či zjazdárky sveta v roku 1974.

O tom rozhodla komisia Svetového pohára FIS, ktorá zasadala v sobotu 28. apríla 1973 v Zürichu. Okrem tohoto pre nás samozrejme najpríjemnejšieho rozhodnutia boli prijaté ďalšie závažné opatrenia.

Predovšetkým bude program kratší a odpadá v roku 1974 na máhavé japonsko-severoamerickej turné. Tým sa aj zmenší fyzická a psychická únava prete-

károv, která sa už začínala pohybovať na hraniciach únosnosti.

Američania a Kanaďania nie veľmi súhlasili s týmto riešením a považujú ho len za „pokus“. Okrem toho museli alpské zeme prislúbiť, že sa zúčastnia „turné družstiev“, ktoré by sa malo v USA a Kanade uskutočniť v druhej polovici marca 1974.

V budúcom roku bude zaradených do Svetového pohára celkom 21 pretekov pre mužov (7 zjazdov, 7 slalomov a 7 obrovských slalomov) a u žien 18 (t.j. 6 na každú disciplínu). Tieto sú rozdelené do troch časových fází, decembrovú, januárovú a marcovú. Vo februári budú Majstrovstvá sveta v St. Moritz a tiež národné majstrovstvá.

TERMÍNY SVETOVÉHO POHÁRA

Muži — 1. časová etapa - december: 3.—9. 12. 1973 - **Val d'Isère**, zjazd, obr. slalom, 13.—16. 12. 1973 - **Val Gardena**, zjazd, 13.—16. 12. 1973 - **Madonna di Campiglio**, obr. slalom a slalom, 22. 12. 1973 - **Dachstein**, zjazd. **2. časová etapa** - január: 5.—6. 1. 1974 - **Garmisch-Partenkirchen**, zjazd a slalom, 7. 1. 1974 - **Berchtesgaden**, obr. slalom, 12.—13. 1. 1974 - **Morzine** alebo **Megève**, zjazd a obr. slalom, 19.—20. 1. 1974 - **Wengen**, zjazd a slalom, 21. 1. 1974 - **Adelbogen**, obr. slalom, 26.—27. 1. 1974 - **Kitzbühel**, zjazd a slalom. **3. časová etapa:** 2.—3. 3. 1974 - **Voss (Norsko)**, obr. slalom a slalom, 7. 3. 1974 - **Zakopané**, slalom, 8.—9. 3. 1974 - **Vysoké Tatry**, obr. slalom a slalom.

Ženy — 1. časová etapa: 3.—9. 12. 1973 - **Val d'Isère**, zjazd a slalom, 18.—19. 12. 1973 - **Zell am See**, zjazd a obr. slalom. **2. časová etapa:** 5.—6. 1. 1974 - **Pfronten**, zjazd a slalom, 8. 1. 1974 - **Les Gets**, obr. slalom, 13.—14. 1. 1974 - **Grindelwald**, zjazd a obr. slalom, 16.—17. 1. 1974 - **Mürren**, obr. slalom a slalom, 23.—24. 1. 1974 - **Badgastein**, zjazd a slalom, 26. 1. 1974 - **Maribor**, obr. slalom. **3. časová etapa:** 2.—3. 3. 1974 - **Cortina d'Ampezzo**, zjazd a slalom, 8.—9. 3. 1974 - **Vysoké Tatry**, obr. slalom a slalom. -rm-

Skokani pod drobnohľadom

Jáchym Bulín,
trenér reprezentačného družstva ČSSR

Letošní období bylo opět ve znamení obnoveného olympijského cyklu: příprava na ZOH 1976 s postupným cílem MS 1974. Obě části přípravného období proběhly celkem bez vážnějších nedostatků, jen v zajištění technických podmínek v druhé části se opět prohloubily.

J. BULÍN

Mám na mysli hlavně vybavení některých středisek. Stav umělé hmoty na můstcích je katastrofální a nedojde-li k nápravě, mám vážné obavy o udržení čs. skokanů ve světové špičce. Také zařízení pro posilování je v nich naprosto nevyhovující. Tréninkové úkoly družstvo plnilo průměrně na 80 %, což je dobrý ukazatel. Jelikož letošní sezóna tvořila meziobdobí mezi MS a ZOH, byla intenzita přípravy poněkud snížena, ale zlepšena ve směru kvality. Po celé období přípravy na můstcích s PVC jsme využívali pomoci videorecorderu s dobrým výsledkem. Vcelku můžeme hodnotit

průběh této fáze jako velmi dobrý. Obtíže nastaly v předzávodním období, kdy pro naprosto špatné sněhové podmínky v ČSSR byla prozatímní klidná příprava vážně narušena. Opět se nepodařilo zajistit náhradní přípravu v zahraničí a opakovala se vlastně situace jako před ZOH 1972. Obětavou svépomocí celého družstva a díky porozumění ředitele areálu V. Pobehy se podařilo v listopadu upravit P—70 ve Vysokých Tatrách a v prosinci P—70 ve Špindlerově Mlýně. Podmínky byly velmi těžké, ale i přesto se nám podařilo splnit naplánovaný počet skoků. Nepodařilo se však zajistit přípravu na P—90, což mělo vážné důsledky jak v začátku závodního období (Intersportturné), tak i ve vlastní sezóně. Zjišťuji, že se nám to stalo již podruhé. Dále musím konstatovat, že můstek ve Špindlerově Mlýně již neodpovídá svým profilem a dnešním stavem požadavkům dnešní přípravy a je bezpodmínečně nutné jej zmodernizovat, a to v co nejkratším čase, neboť svatopetrské středisko nutně potřebujeme pro přípravu státního družstva. Zůstane smutným faktem, že dnes máme pouze dvě střediska schopná provozu — Vysoké Tatry a Liberec, který však také není ještě dostatečně. To považuji z hlediska postavení čs. skokanů ve světové špičce a v zájmu jejího udržení za naprosto neúnosné. Zaráží fakt, že dobré výsledky skokanů se berou jako samozřejmost, ale nikoho nezajímá, za jakých okolností se jich dosahuje. Je nutné urychleně přestavět Špindlerův Mlýn, Harrachov, opět vybudovat Vysoké nad Jizerou atd., neboť jinak hrozí nebezpečí ústupu ze slávy!

Vlastní závodní období bylo opět velmi náročné hlavně po

R. Höhnle s trofejemi z Bischofshofjenu

Jaroslav Sláma

psychické stránce. Lze říci, že můžeme být s výsledky spokojeni, i když jsme zaznamenali také některá zklamání. Sezóna měla jeden hlavní vrchol — MS v letech na lyžích. Myslím, že z výsledků jednotlivců i celého družstva můžeme mít radost. Tři závodníci do sedmého místa, bronzová medaile, páté a sedmé místo, je jistě velkým úspěchem, uvědomíme-li si obtížné podmínky — sníh, vítr a hlavně maratónskou délku tréninku i závodu. Být až šest hodin vázán jedním závodem na mamutím můstku je příliš dlouhá doba, a to nevyhovuje hlavně K. Kodejškovi, jehož doba absolutní koncentrace je kratší. Proto jsem jej jak při tréninku, tak i při závodě (sobo-

ta) nenechal skákat zkušební skok, bylo to riskantní, ale strategie vyšla. Třetí místo na MS je jistě krásným, prozatím nejlepším výsledkem tohoto závodníka. R. Höhnln odvedl dobrý, solidní výkon, ale myslím, že zde měl na daleko lepší umístění. První dva tréninkové skoky se mu příliš nezdařily a zanechaly následky při sobotním závodě. Jeho 5. místo je úspěchem, i když myslím, že mu medaile neměla ujt. Benjamíněk družstva L. Škoda příjemně překvapil. Oberstdorfský mamutí můstek budí úctu, ba působí trochu strašidelně, a tak jsem při prvním jeho startu měl určité obavy. Ale Leoš se nezaletl a opravdu šel do toho jak se sluší a patří. Měl velkou smůlu, že mu druhý skok do závodu (155 m) nemohl být pro anulování kola započítán, mohl být klidně čtvrtý. Je jistě škoda, že J. Lidák, na něhož jsme spoléhali, vyšel ke konci sezóny poněkud z formy, a proto nebyl schopen lepšího výkonu. Nebyl jsem spokojen a myslím, že stejně uvažuje i on. Potěšili mě předskokani, výkony dosažené v Oberstdorfu byly opravdu příslibem při mládí závodníků.

Dalším hlavním závodem sezóny bylo Intersportturné. Při zahajovacím závodě na novém, těžkém můstku P—90 v Oberstdorfu byla znát chybějící příprava čs. skokanů na P—90. Postupně se však výkon druž-

stva vystupňoval až na 1. místo Höhnlovo, 4. Lidákovo a sedmé Kodejškovo v Bischofshofenu. V Bakuriani (SSSR) podali dobré výkony Lidák a Divila, na švýcarském turné Kodejška a Höhnln, velmi dobrá práce Höhnlna a Matouše charakterizovala naše turné Bohemia, pak přišlo vítězství Höhnlna a Slámy na TP, třetí místo Škody na Holmenkollenu a jeho dobré výkony v Kirovsku a úspěch skokanů na spartakiádě v Bulharsku. To všechno mě přesvědčuje, že stále **patříme ke světové špičce**. Je také jisté, že z některých výsledků musíme vyvodit závěry a ponaučení. Vztahuje se to zejména na poslední závod turné Bohemia a na neúspěšné vystoupení ve Falunu a Lahti. Tam výsledky z různých, třeba i objektivních příčin nebyly na úrovni. Neúčast některých našich závodníků, s nimiž počítáme pro MS 1974 ve Falunu, zůstane nominací chybou, nedomyšleností, která může mít vážné následky. Profily tamních můstků jsou velice těžké a zkušenosti odtud budou chybět našim reprezentantům v příštím roce, kdy tam uspořádají mistrovství světa. Neúčast ve Falunu považují za největší nedostatek letošní sezóny.

Je jistě radostné konstatování, že mladší závodníci převzali hlavní tíhu odpovědnosti za mezinárodní úspěchy a výsledky. Ukazuje se, že někteří starší, zkušenější skokani žijí z

Spory o váhu

V Rakousku se zlobí na západoněmecký časopis „Sport-Illustrierte“ za to, že napsal článek s titulem „Kdo má v těle sádlo, vyhrává“ a myslel tím rakouské sjezdové amazonky. Jejich úspěchy ve sjezdových závodech mají prý zřetelný původ v silně mohutnější tělesné váze, sjezdařky štlhlé jako proutky jsou na tratích bez šancí. Časopis v této souvislosti připomíná, že západoněmecké prominentní závodnice Mittermaierová a Behrová mají sotva 55 kg, kdežto taková Rakušanka Proellová je už se svy-

mi 69 kg váhy přímo uzpůsobena, aby jí lyže doslova pádily ze svahu. Její krajanka Gföllnerová má 67 a Kasererová 58 kilogramů. Takže to se jim to jede. Potud tedy západoněmecký časopis. A teď rakouské kontra: především váhy nesouhlasí. Tady jsou přesné údaje: Proellová 67, Gföllnerová 57 a Kasererová 56 kg. Přesně měřeno! A pak: asi musejí také něco umět, jsou-li první nebo na čelních místech a svůj argument rakouští oponenti podírají údaji o tom, který znamenitý jezdec nebo jezdkyňe sbí-

rali zlaté medaile a byli přímo kabinetní ukázkou štíhlé linie a váhy hluboko pod normál. Třeba takový Egon Zimmermann, který s necelými 50 kg získal stříbrnou medaili ve sjezdu na olympiádě v Innsbrucku. Ostatně i Annemarie Proellová neměla víc než 44 kg, když se její sjezdařská hvězda poprvé rozzářila naplno v St. Gervais v roce 1969. A strašně se Rakušanům hoří do noty slova známého švýcarského odborníka Karla Erba: „Prosím vás, přestaňte už jednou mluvit o tělesných „přednostech“ Proellové a podívejte se, jak jede z kopce: technicky lépe než ostatní. Prostě třída.“

Takže: jak to je vlastně s tou vahou... -nj-

podstaty, ztrácejí odvalu riskovat, což je při dnešních vyrovnaných výkonech rozhodující faktor pro získání předních umístění. Skokanská disciplína pokročila natolik kupředu, že bez jisté dávky rizika není možné uspět na mezinárodním fóru. Musíme si také otevřeně říci, že hlavním měřítkem závodníka musí být výkon dosažený na mezinárodním poli a ne na domácích závodech. Další velkou překážkou jsou nominace, jež musí být určeny už dva měsíce před startem. To nám ubírá možnost poslat nejlepší družstvo na příslušný závod.

Ukázalo se také, že někteří závodníci již nemají v krizových situacích dostatečnou dávku odhodlanosti jít do krajnosti pro dosažení co nejlepšího výsledku a spokojují se s průměrným výkonem a navíc v některých situacích ovlivňují negativně mladší závodníky. Jistě zde hraje určitou roli také psychické opotřebení, i když jinak ještě nevyčerpali rezervy podá-

vat vrcholný výkon, třeba i na MS 1974.

Letošní sezóna také ukázala, že se největším problémem stává **načasování formy** na nejdůležitější závody. To dokázali závodníci NDR na Intersportturné, potom jejich úroveň klesala. Totéž se projevilo u dalších světových skokanů — Steiner, Schmid, Käyhko atd. Zřejmě už minula doba, kdy bylo možné udržet se ve formě po celou sezónu. Dnes bude záležet na koncepci, systematickosti, chytrosti, kvalitě a klidu přípravy, aby vydala ovoce v pravý čas! Naše úsilí bude proto směřovat k tomu, aby vrchol sezóny 1974 byl uprostřed února na MS ve Falunu.

Zařazení mladých závodníků do státního družstva **zatím nepřineslo větší úspěch**, i když byly dílčí výsledky. Je to pochopitelné, vřdyt nároky fyzické i psychické ve státním družstvu jsou daleko vyšší než v oddílech a výsledky se proto zákonitě ukáží až po delší do-

bě. I přes tento poznatek budeme nadále pokračovat v omlazování družstva — tedy s vědomím, že hrozí nebezpečí dočasného mírného ústupu z dnešních pozic. Otázka kvalitního doplňování družstva je vůbec ožehavá, neboť máme velmi málo kvalitních skokanů ve srovnání s rokem 1960, kdy se formoval tehdejší kádr družstva. Dnešní kandidáti za nimi silně pokulhávají. To signalizuje zhoršené podmínky ve výchově mládeže, ale i nedostatek trenérů, chybějící materiální vybavení, špatný stav malých můstků atd.

Pro zajištění přípravy státního družstva je zapotřebí používat stále modernějších metod tréninku, najít nové formy a přesvědčovat závodníky o jejich účelnosti, a to se opravdu daří lépe s nastupující generací než s odcházejícími členy družstva. Přípravu musíme usměrňovat ve směru kvality a ne kvantity. To bude jeden z rozhodujících faktorů pro to, aby si naši skokani udrželi své jméno ve světě.

Bylo to moc hezké . . .

Ano, skoro padesátka veteránů našeho závodního lyžování — skokanů a sruženářů — se sjela do Harrachova, aby si znovu zabojovali a zapakovali si, co kdysi tak dobře uměli.

Dne 31. 3. a 1. 4. 1973 zorganizoval lyžařský oddíl Jiskry Harrachov veřejný závod „BUĎ FIT“ ve skoku prostém a závodě sruženém pro generace dřívě narozených. Závod byl vypsán pro tři kategorie — od 30 do 40 let, 40—50 let a od 50 let výše. V sobotu skok prostý a současně jako 1. část závodu sruženého na můstku P—32 m a v neděli dopoledne pak běh na 4 km jako druhá část závodu sruženého.

Akce se iniciativně chopil Pepík Springer s celým štábem pracovníků lyžařského oddílu Jiskry Harrachov. Rozeslali propozice, rozdělili úkoly mezi mladé aktivní závodníky oddílu, kteří zabezpečovali celou technickou část závodu a čekalo se na přihlášky. A těch sku-

tečně přišlo nad očekávání — celkem 48 ve všech kategoriích. Mnozí z nich měli s sebou manželky a ratolesti — a byly i případy, že se děda chlubil svým výkonem vnukům.

Závod ve skoku začal v 15 hodin a přilákal nečekaný počet diváků, jenž značně převýšil některé veřejné závody větší důležitosti. A tak to začalo. Mezi přihlášenými bylo nejméně 70 procent našich bývalých reprezentantů. Let sice přibývalo, ale bojovná srdce zůstala. Viděli jsme některé perfektní doskoky, za jaké by se nemuseli stydět dnešní závodníci.

Nedělní dopolední závod v běhu na 4 km [jel se jako 2 X 2 km] zpestřili pořadatelé clovým dojezdem na dopadovém svahu můstku P—32, což by nebylo tak kritické, kdyby ze soboty na neděli nezmrzlo doskočiště můstku na kost. Pochopitelně mnohým borcům činilo značné potíže a diváci si přišli na své. Leckterá zadní část těla dostala netradiční zabar-

Na stupních vítězů: 1. M. Bělohožník, 2. ing. F. Paska, 3. M. Štolba

vení. Bojovalo se však tvrdě o každou vteřinu a o mazání se vedly ještě dlouho po závodech vědecké pohovory. Při rozdělení cen byli odměněni vždy první tři závodníci v každé kategorii.

Na startu ve Vysokém n. Jiz.

Ceny dodaly Harrachovské sklárny. Např. Milda Bělonožník, vítěz skoku prostého i závodu sdruženého v kategorii nejstarších, získal k velké spokojenosti své přítomné manželky vinný servis pro 12 osob. (Říkala mi osobně, že je to akorát, když se všichni sjedou domů do Liberce.) Mimoto obdržel každý účastník těchto závodů tradiční harrachovskou skleněnou fajfku jako trvalou upomínku za účast v tomto závodě.

Všichni účastníci byli společně ubytováni v zotavovně Varšavjanka, kde si také v sobotu společně poseděli a povzpomínali. A bylo na co vzpomínat, vždyť se tu sešli bývalí soupeři, kteří se už nesetkali celých deset let. Při zpěvu se vracela léta prožitá na uçarovaných lyžích. Minutou ticha vzpomněli

„veteráni“ nedávno zemřelého Emila Thomase, který rovněž patřil do jejich éry. Na návrh lyžařského oddílu Jiskry Harrachov a za spontánního souhlasu všech přítomných se rozhodlo, aby se závody veteránů konaly v příhodnou dobu každým rokem jako Memoriál Emila Thomase.

Byla to jedna veliká lyžařská rodina — diskutovalo se o minulosti, ale ještě více o přítomnosti — a to, myslím, bylo líkým kladem celé narychio uskutečněné akce. A určitě to přinese užitek — v těch tátech se znovu zapálila jiskra zanícení pro ta už někdy zatracená prkýnka a pro celou naši závodní lyžařinu. Udělal se opět kousek dobré práce. Bylo to opravdu moc hezké...

TONDA LENEMAYER

Historicky ve Vysokém n. Jizerou

Tělovýchovní pracovníci ve Vysokém nad Jizerou uspořádali 25. března 1973 velké lyžařské závody vpravdě historické. Na místě, kde se před 70 lety poprvé objevili závodníci lyžníci, se sešli mladí i staří vyznavači lyžařského sportu v dobových krojích a ve sportovní výstroji předků, aby vzdali hold zakladatelům slavného českého lyžařství v Krkonoších. V disciplínách „běh pánů na 2000 m, běh na 100 m, skok a krasojízda“, dále v „závodě dam na 1000 m a krasojízdě“ se soutěžilo o titul „mistra ze-

mí Koruny České“. Samozřejmě nebyla přítomnou nouze o radost a smích, vždyť ne všichni účastníci závodu se uměli na starých prkýnkách dokonale pohybovat.

Rozhodně se však z tohoto odpoledne nestal karneval s nevázanou zábavou. Naopak, pro mladé i starší diváky přinesl užitečné poučení o historii českého lyžování nejen ve Vysokém nad Jizerou, ale v celých Krkonoších. K tomu přispěl i velice pěkný výklad hlasatele, doprovázející celý odpolední program.

-Mj-

„Dlouhý pochod“ po italsku

MARCIALONGA, kouzelné slovo pro běžce na lyžích a ctitele putování v zimní přírodě, synonymum pro lidový běh na lyžích, středoevropský soupeř Vasova běhu, italská hrdost. Letos měl už třetí reprízu, konala se 4. března a na startu bylo 5822 mužů různého věku, i když celou dvacítku z nich bylo možno bezpečně identifikovat jako převlečené ženy. Dvě byly odhaleny už na startu v Moeně, další až v cíli v Cavalese, nicméně přesto se ještě některým podařilo ženství utajit a byly klasifikovány — tedy pod mužským jménem. Tady vidíte, jak velká je touha být přítom, když se jede v Dolomitech Marcialonga. Dlouhý pochod po italsku.

Mezi skutečnými muži byli mladíci, jimž bylo sotva dvacet, ale i starci. Kmetem mezi nimi byl 80letý Benátčan. Ze známých tváří se potýkali se sedmdesát kilometrů dlouhou trať italských horolezců Lino Lacedelli a Achille Compagnoni, kteří před patnácti lety stanuli na vrcholu osmitisícovky K2 v Himálaji, dále chodce Adon Pamich, olympijský vítěz, Nor Haakon Brusveen (známe ho ostatně také z novinářského běhu na MS ve Vysokých Tatrách), který zvítězil na ZOH ve Squaw Valley, byl tam Toni Hiebeler, Vinzenz Demetz a mnoho dalších prominentních osobností. Ale na startu bylo také dvacet kněžů a dva Norové se vydali na trať, aniž z ní co viděli: byli slepí.

Ráno v osm hodin se masa dala do pohybu. Startoval pan ministr Mariano Rumor. Připraveno sloužit statečným borcům bylo 1100 lidí personálu, dále tři helikoptéry, dvě pásová vozidla, deset sněhových skútrů, 15 sanitních vozů a stovka autobusů pro ty, kdož chtěli přihlížet. Novináři měli k dispozici 25 osobních vozů. Na občerstvovacích stanicích se spotřebovalo 30 hektolitrů oranžády, 8 hl citrónové šťávy, 30 hl horkého čaje, 5 hl hovězí polévky (pro Seveřany byla přichystána nezbytná borůvková polévka), dále 18 q pomerančů, 4 q sušených švestek a 2000 va-

řených kuřat a 6000 obložených chlebičků.

V Predazzu — to je zhruba 43. kilometr — byla kontrola. Přes 600 běžců nesplnilo časový limit (6.15 hod.) a odstoupilo ze závodu, další vyřadila druhá kontrola v Molině, někteří vzdali a v cíli klasifikovali časoměři 4473 závodníků. Maximální čas, jež organizátoři povolili k absolvování celé 70 km dlouhé trati, byl 12 hodin. Někteří dojížděli do cíle v Molině už za tmy. Plály pochoďně a bylo to jako v pohádce.

Nejrychlejší absolvoval trať Švéd Lars Arne Bölling, dvojnásobný vítěz Vassova běhu, za 3:45,01, druhý byl Oikarainen z Finska se ztrátou 1:24 min., 3. Ital Blondini — 3,35, 4. Chiochetti (It.) — 5,46, 6. Andersen (Švéd.) — 6,16, 6. Siittonne [Finsko — loňský vítěz] — 6,18, 7. Larsson (Švéd.) — 6,26, 8. Taipale (Fin.) — 10,48, 9. A. Kälín (Švýc.) — 11,20 a 10. Nevala [Fin.] — 13,33. Úspěch slavili výrobci Fischerových lyží Fischer Evropa Racing. Jel na nich také Oikarainen, Blondini a Chiochetti. -nj-

Marcialonga ve třetím kilometru

A opět čas účtování...

Zmizely bílé sněhové pláně popsané stopami lyží a nám z lyžařských závodů zbyly jen bílé listy papíru popsané jmény a číslicemi znamenající hodiny, minuty a vteřiny.

A tak jako po každé zimě, nastal čas hodnocení, počítání a srovnávání výsledků dosažených na běžeckých tratích našimi závodníky.

Někdo dopadl lépe, někdo hůře — tak již to na světě chodí. A jak kdo dopadl, snažíme se každoročně ukázat sestavováním závodníků do žebříčků, v nichž vzájemná výkonnost závodníků je mezi nimi vyjádřena časovými rozdíly vypočtenými z nejlepších tří výsledků z předem stanovených celostátních kvalifikačních závodů. Tyto časové rozdíly jsou propočítány průměrem na jeden závod, a to u mužů na trať 15 km, u žen na 5 km, u juniorů na 10 km a u juniorek na 5 km.

A nyní je na závodnících a trenérech, aby posoudili, zda výsledky dosažené v zimě na sněhu, odpovídají celoročnímu úsilí a přípravě, nebo jsou jen výsledkem malých tréninkových dávek a někdy již jen příležitostným závoděním.

I lyžařské oddíly mohou posoudit, zda dosažené výsledky — jak u jednotlivců, tak i v soutěži družstev i v celkovém hodnocení oddílů podle výsledků v žebříčku, které kolektivní soutěž družstev doplňuje a poskytuje širší pohled na naše lyžařské oddíly — odpovídají péči, kterou svým závodníkům v oddíle poskytují.

Celostátní kvalifikační závody mají však být každým rokem také srovnáním výkonnosti špičkových závodníků s dalšími závodníky, kteří nemají takové podmínky jako členové reprezentačních družstev. I z tohoto hlediska je třeba se podívat na dosažené výsledky a provést přesné účtování a porovnat stranu má dáti se stranou dal.

Žebříčky je třeba vidět jen jako podklady pro další rozbor a jako ověřování tréninkových metod a postupů a hledat příčiny úspěšných i neúspěšných výsledků a snažit se najít tu nejlepší cestu, která má vést naše běžce k cílům nejvyšším — k dobrým výsledkům na mezinárodních závodech, na mistrovství Evropy, světa i na olympijských hrách.

A pší-li o výsledcích běžeckých závodů — je třeba opět poděkovat těm, kteří tyto závody pořádají a umožňují tak i za krajně nepříznivých podmínek závodění na sněhu v zimě, která je pro nás rok od roku kratší a chudší na sněh.

Bez velké obětavosti zapálených lidí pro lyžování bychom nemohli závody vůbec pořádat, neboť podmínky pro jejich pořádání jsou rok od roku horší a o to větší je díky všem, kteří jakýmkoli způsobem se na zajišťování lyžařských závodů podílejí a jistě plným právem jim patří uznání.

F. TĀBORSKÝ, STK ČSSL

Celostátní žebříčky 1973 - běh

MUŽI

časový rozdíl za vítězem

1. Beran Jiří, Dukla Liberec 0
2. Henych Stanislav, Autoškoda Vrchlabí 8 vt.
3. Lupták Julius, ČH Štrbské Pleso 12,28 vt.
4. Fajstaver Jan, Dukla Liberec 15,9 vt.
5. Matejbus Jan, Tesla Lipt. Hrádok 38,0 vt.
6. Böhlm Zdeněk, Sl. VŠ Praha 46,15 vt.
7. Saidl Jaroslav, Dukla Liberec 46,3 vt.
8. Ilavský Jan, Tesla Lipt. Hrádok 54,8 vt.
9. Jarý Milan, Dukla Liberec 55,8 vt.
10. Šimon František, Dukla Liberec 1:06,0 min.
11. Michalko Jan, ČH Štrbské Pleso 1:13,6 min.
12. Brůžik Jan, Vys. Tatry Smokovec 1:15,2 min.
13. Kubica Josef, Dukla Liberec 1:19,0 min.
14. Zuzánek Miroslav, Ještěd Liberec 1:35,9 min.
15. Karásek Miroslav, Ještěd Liberec 1:41,0 min.
16. Novák Jan, Sl. VŠ Praha 1:52,7 min.
17. Štefl Karel, Sokol N. Město n. M. 1:54,0 min.
18. Řezáč Stanislav, Dukla Liberec 1:54,8 min.
19. Pavlák Štefan, ČH Štrbské Pleso 2:04,2 min.
20. Mlynář Pavol, ČH Štrbské Pleso 2:10,8 min.
21. Červinka Jiří, Jiskra Mšeno 2:11,0 min.
22. Valent Bohuslav, Tesla Lipt. Hrádok 2:32,1 min.
23. Jirák Ladislav, Jiskra Mšeno 2:46,0 min.
24. Staroň Vladimír, ČH Štrbské Pleso 2:47,3 min.
25. Schürger Frant., V. Tatry Smokovec 2:56,8 min.
26. Hrubý Ladislav, Jiskra Mšeno 2:59,5 min.
27. Škuca Zdeněk, MEZ Frenštát 3:01,0 min.
28. Šalling Pavol, ČH Štrbské Pleso 3:01,9 min.
29. Hrubý Josef, Dukla Liberec 3:06,0 min.
30. Miluška Milan, S. Nové Město n. M. 3:16,7 min.
31. Urbanec Milan, Sl. VŠ Praha 3:17,1 min.
32. Bieman Karel, Jiskra Mšeno 3:19,0 min.
33. Vojáček Pavel, ČZ Strakonice 3:24,0 min.
34. Tryzna Jiří, Dukla Liberec 3:36,0 min.
35. Fousek Vít, ČZ Strakonice 3:40,2 min.
36. Gašperčík Juraj, ČH Štrbské Pleso 3:43,5 min.
37. Langmajer Miloslav, Ještěd Liberec 3:47,0 min.
38. Bartoš Jiří, Jiskra Mšeno 3:56,0 min.
39. Odvárka Miloš, Sokol Nové Město 4:02,0 min.
40. Grnáč Luboš, Dukla B. Bystrica 4:05,9 min.
41. Gajdoš Gabriel, ČH Štrbské Pleso 4:06,0 min.
42. Holman Ladislav, Ski Jilemnice 4:12,0 min.
43. Žák Jiří, S. Nové Město na M. 4:14,2 min.
44. Šimůnek Jiří, Jiskra Mšeno 4:24,0 min.
45. Dutka František, Jiskra Mšeno 4:30,0 min.
46. Petr Josef, Dukla B. Bystrica 4:33,8 min.
47. Švanda Josef, Sokol N. Město n. M. 4:36,2 min.
48. Mach František, Jiskra Mšeno 4:36,9 min.
49. Hrdinka Milan, Lok. Trutnov 4:37,0 min.
50. Matejka Miroslav, Tesla Lipt. Hrádok 4:38,0 min.
51. Urban Miroslav, ČZ Strakonice 4:41,6 min.
52. Pachner Jan, Sl. MFF Praha 4:41,9 min.
53. Pospíšil Vladimír, Ski Jilemnice 4:42,4 min.
54. Krajčí Jan, Tesla Lipt. Hrádok 4:44,0 min.
55. Procházka Zdeněk, Sl. MFF Praha 4:57,0 min.
56. Tůma Petr, Ski Jilemnice 4:59,6 min.
57. Ševčík Pavel, ČH Štrbské Pleso 5:17,9 min.
58. Pavlíček Zdeněk, Dukla B. Bystrica 5:19,2 min.
59. Špulák Ladislav, Ještěd Liberec 5:29,4 min.
60. Langmajer Josef, Ještěd Liberec 5:37,3 min.
61. Bekeš Štefan, Vys. Tatry Smokovec 5:39,5 min.
62. Pasiar Daniel, Vys. Tatry Smokovec 5:44,22 min.
63. Filanda Milan, Sl. Laskomerské 5:48,1 min.
64. Dadák Adam, Třinec. železářny 5:54,0 min.
65. Kautský Vladimír, Sl. MFF Praha 5:58,3 min.

Jiří Beran

66. Páříčka Ondřej, Baník Kremnice 6:02,0 min.
67. Fusko Ludevít, Vys. Tatry Smokovec 6:09,3 min.
68. Pavlata Vladimír, Sl. VŠ Olomouc 6:11,0 min.
69. Chlubna Miloš, Sokol N. Město na M. 6:15,2 min.
70. Grezuška Vlad., Vys. Tatry Smokovec 6:17,0 min.
71. Kohút Juraj, ČH Štrb. Pleso 6:19,3 min.
72. Červinka Ladislav, Jiskra Mšeno 6:26,0 min.
73. Niedoba Jaroslav, Třinecké železářny 6:34,0 min.
74. Holma Josef, Ski Jilemnice 6:41,8 min.
75. Bachorík Dušan, ČH Štrbské Pleso 6:45,2 min.
76. Šafař Stanislav, Autoškoda Vrchlabí 6:50,0 min.
77. Pála Jiří, ČZ Strakonice 6:51,0 min.
78. Vágner Vlad., Sl. MFF Praha 6:58,4 min.
79. Špicar Rudolf, Autoškoda Vrchlabí 7:02,0 min.
80. Jakubčíak Vlado, Dukla B. Bystrica 7:04,0 min.
81. Vancl František, Ještěd Liberec 7:21,0 min.
82. Krejsa Ivan, Universita Brno 7:30,3 min.
83. Spálený Frant., RH Semily 7:50,5 min.
84. Skákal Jaroslav, Sp. Rokytnice 8:06,7 min.
85. Krčil Jaroslav, RH Semily 8:28,0 min.
86. Vejnar Zdeněk, Sl. VŠST Liberec 8:36,4 min.
87. Kulík Petr, RH Sušice 8:54,0 min.
88. Musil Zdeněk, Jiskra Mšeno 8:57,2 min.
89. Pícha Jiří, S. Žižkov URO Praha 9:08,1 min.
90. Hoffman Augustin, Lok. Trutnov 9:09,0 min.
91. Duda Vladimír, Třinecké železářny 9:18,7 min.
92. Černý Vladislav, Škoda Plzeň 9:35,6 min.
93. Cwik Jan, Třinecké železářny 9:37,5 min.
94. Rejmont Milan, Lok. Trutnov 9:39,0 min.
95. Koblížek Jindřich, Sp. Skuhrov n. B. 9:58,0 min.
96. Káňa Josef, Universita Brno 10:09,0 min.
97. Domanský Antonín, Univ. Brno 10:40,0 min.
98. Suk Václav, Škoda Plzeň 11:02,0 min.
99. Mlynář Miroslav, Spartak Skuhrov 11:32,5 min.
100. Vřešťal Jan, Universita Brno 11:49,2 min.
101. Navrátil Dan, Lok. Trutnov 13:04,9 min.
102. Szkandera Alois, Třinec. železářny 13:05,0 min.
103. Ursíny Martin, Sl. Laskomerské 13:32,0 min.

ŽENY

1. Cillerová Milena, Jiskra Mšeno 0 vt.
2. Bartošová Alena, Jiskra Mšeno 14,4 vt.
3. Paulů Blanka, Autoškoda Vrchlabí 16,8 vt.
4. Šikolová Helena, Jiskra Mšeno 37,3 vt.
5. Sekajová Gabriela, Tesla Lipt. Hrádok 42,27 vt.
6. Bekešová Helena, Vys. Tatry Smokovec 47,1 vt.
7. Jaškovská Miroslava, MEZ Frenštát 48,0 vt.
8. Matejbusová Anna, T. Lipt. Hrádok 1:00,8 min.
9. Labašková Eva, Tesla Lipt. Hrádok 1:01,4 min.
10. Taschová Táňa, Sl. VŠ Praha 1:18,1 min.
11. Šuleková Emilia, Tesla Lipt. Hrádok 1:24,1 min.
12. Neumanová Helena, Sl. VŠ Praha 1:28,7 min.

13. Pasiárová Anna, Vys. Tatry Smokovec 1:30,3 min.
14. Milušková Hana, S. N. Město na M. 1:39,18 min.
15. Kotátková Lenka, S. N. Město na M. 1:49,6 min.
16. Bružíková Irena, V. Tatry Smokovec 2:07,82 min.
17. Baudyšová Zdena, Jiskra Mšeno 2:10,5 min.
18. Chlupatá Jana, S. N. Město na M. 2:11,0 min.
19. Stolfnová Alena, Jiskra Mšeno 2:18,0 min.
20. Šimůnková Eva, Sl. VŠ Praha 2:19,7 min.
21. Hubačová Marie, ČZ Strakonice 2:31,5 min.
22. Obšilová Lída, Seba Tanvald 2:34,5 min.
23. Šírová Hana, Sl. MFF Praha 2:42,0 min.
24. Půbalová Ludmila, ČZ Strakonice 2:46,4 min.
25. Šteptová Edita, Tesla Lipt. Hrádok 2:53,0 min.
26. Zemánková Blanka, Ještěd Liberec 2:54,8 min.
27. Preislerová Věra, Ještěd Liberec 3:12,4 min.
28. Staroňová Anna, Tesla Lipt. Hrádok 3:14,79 min.
29. Procházková Dana, Sl. MFF Praha 3:21,91 min.
30. Novotná Eva, Ještěd Liberec 3:28,7 min.
31. Sikorová Bronislava, Třín. Železářny 3:29,0 min.
32. Polášková Miroslava, MEZ Frenštát 3:37,0 min.
33. Mrázková Milica, Universita Brno 3:42,9 min.
34. Havlová Dáša, Jiskra Mšeno 3:47,6 min.
35. Oždíánová Alena, AS Vrchlabí 3:49,5 min.
36. Soumarová Hana, Lok. Trutnov 3:54,5 min.
37. Machačová Anna, Sl. St. fak. Praha 4:20,8 min.
38. Humpová Dagmar, Universita Brno 4,26,4 min.
39. Erlebachová Mir., Ski Jilemnice 4:30,9 min.
40. Srámková Lubomíra, Universita Brno 4:33,7 min.
41. Klimentová Julie, Sl. Laskomerské 4:43,8 min.
42. Mikesková Marie, Třinec. Železářny 4:50,8 min.
43. Voldřichová Hana, ČZ Strakonice 4:51,8 min.
44. Hanáková Alena, Sl. MFF Praha 4:52,8 min.
45. Valentová Anna, Tesla Lipt. Hrádok 5:02,0 min.
46. Procházková Dana, Universita Brno 5:04,7 min.
47. Baláková Milena, Universita Brno 5:13,8 min.
48. Heřmanová Eva, Sl. MFF Praha 5:16,4 min.
49. Bergmanová Růžena, Sl. Žižkov URO Praha 5:16,8 min.
50. Prosová Jaroslava, Sl. VŠ Praha 5:41,1 min.
51. Janoušková Daemmar, Sl. St. fa. Praha 6:08,5 min.
52. Švihlíková Vlasta, Škoda Plzeň 6:09,9 min.

JUNIOŘI

1. Šimon František, Dukla Liberec 0 vt.
2. Jirák Ladislav, Jiskra Mšeno 1:34,1 min.
3. Buchar Jan, Dukla Liberec 2:06,4 min.
4. Kohút Juraj, ČH Štrbské Pleso 2:18,6 min.
5. Bekeš Štefan, Vys. Tatry Smokovec 2:40,4 min.
6. Urban Miloslav, ČZ Strakonice 2:46,3 min.

Helena Neumanová

7. Sklenka Dano, Dukla B. Bystrica 2:52,1 min.
8. Skákal Jaroslav, Spartak Rokytnice 2:54,8 min.
9. Ďuriač Emil, ČH Štrbské Pleso 3:26,0 min.
10. Jakubčíak Vlado, Dukla B. Bystrica 3:31,0 min.
11. Musil Zdeněk, Jiskra Mšeno 3:35,0 min.
12. Hožek Josef, MEZ Frenštát 4:30,0 min.
13. Procházka Václav, Dukla Vimperk 5:11,0 min.
14. Šulc František, RH Ústí n. L. 5:20,5 min.
15. Sochor František, S. N. Město na M. 5:22,5 min.
16. Soukup Jaroslav, Ski Jilemnice 5:51,6 min.
17. Fiala Borek, Lok. Trutnov 5:57,7 min.
18. Zelený Vladimír, S. N. Město na M. 5:59,0 min.

JUNIORKY

1. Paulů Blanka, Autoškoda Vrchlabí 0 vt.
2. Sekajová Gabriela, Tesla Lipt. Hrádok 31,5 vt.
3. Baudyšová Zdena, Jiskra Mšeno 1:22,0 min.
4. Sikorová Bronislava, Třín. Železářny 2:18,5 min.
5. Havlová Dáša, Jiskra Mšeno 2:49,0 min.
6. Soumarová Hana, Lok. Trutnov 2:54,0 min.
7. Polášková Miroslava, MEZ Frenštát 3:19,5 min.
8. Langnerová Rita, Sp. Police n. Met. 3:28,3 min.
9. Valentová Anna, Tesla Lipt. Hrádok 3:51,7 min.
10. Havlová Jana, Ski Jilemnice 4:04,0 min.
11. Kobrová Irena, Ski Jilemnice 4:21,0 min.
12. Klazarová Jaroslava, Ski Jilemnice 4:25,3 min.
13. Šilingerová Helena, Jiskra Mšeno 5:38,0 min.

Pořadí oddílů podle umístění závodníků v žebříčku 1973

Pořadí 1973—72	Lyžařský oddíl TJ	Počet bodů	Počet závodníků
1/1	Jiskra Mšeno	3153,35	17
2/3	ČH Štrbské Pleso	2476,55	13
3/2	Tesla Lipt. Hrádok	2267,55	12
4/5	Dukla Liberec	2067,55	10
5/4	Sokol Nové Město na Mor.	1962,90	11
6/13	Ještěd Liberec	1577,55	9
7/6	Vysoké Tatry Smokovec	1479,20	8
8/10	Ski Jilemnice	1411,90	9
9/9	Slavie VŠ Praha	1292,20	7
10/17	Slavie MFF Praha	1264,85	8
11/12	Universita Brno	1204,20	9
12/8	ČZ Strakonice	1066,15	6
13/—	Třinecké Železářny	1010,50	7
14/16	Autoškoda Vrchlabí	905,—	5

15/11	Dukla Banská Bystrica	897,55	5
16/27	Lokomotiva Trutnov	867,70	6
17/14	MEZ Frenštát	518,85	3
18/—	Slavoj Laskomerské	400,80	3
19/—	Škoda Plzeň	363,30	3
20/7	RH Semily	293,15	2
21/—	Sl. Žižkov URO Praha	262,70	2
22/19	Stavební fakulta Praha	251,—	2
23/—	Spartak Skuhrov	264,35	2
24/—	Spartak Rokytnice	185,—	1
25/23	Seba Tanvald	173,50	1
26/26	Baník Kremnica	165,70	1
27/—	Slavie VŠ Olomouc	164,35	1
28/24	Dukla Vimperk	157,80	1
29/20	Spartak Police	157,60	1
30/—	RH Ústí nad Labem	155,80	1
31/—	Slavie VŠST Liberec	142,60	1
32/30	RH Sušice	139,90	1

Mistrovství ČSSR družstev v běhu — I. liga

Poř. Lyžařský oddíl

Poř.	Lyžařský oddíl	Ženy		Muži		Body celk.	Poř. r. 1972
		poř.	body	poř.	body		
1.	Tesla Lipt. Hrádok	2	834,0	1	1080,5	1914,5	2
2.	Jiskra MŠeno	1	874,0	3	908,5	1782,5	3
3.	Slavie VŠ Praha	3	700,0	2	992,0	1692,0	5
4.	Sokol Nové Město n. M.	4	682,0	5	801,5	1483,5	1
5.	Vysoké Tatry Smokovec	5	652,0	4	813,5	1465,0	4
6.	ČZ Strakonice	6	526,0	7	789,5	1315,0	8
7.	Ještěd Liberec	7	452,0	6	852,0	1304,0	6
8.	Ski Jilemnice	9	316,0	8	613,0	929,0	7
9.	Slavie MFF Praha	8	376,0	9	494,25	870,25	0
10.	TŽ Třinec	10	248,0	10	361,25	609,25	0
11.	Slavoj Laskomerské	11	244,0	11	319,0	563,0	0

Mistrem ČSSR družstev na rok 1973 se stal LO TJ Tesla Lipt. Hrádok.

Školky po lyžařsku

„Kam dáme děti“ — ptají se často rodiče, kteří si chtějí zalyžovat jako za svobodna a nechtějí vyjít z formy. Tento problém vyřešili v některých alpských střediscích, kde zavedli lyžařské školky pro děti rodičů, toužících si vyjet na celodenní túru nebo pořádně zatrénovat. Nejde o úschovny dětí, ale o instituce vedené vyškolenými učitelkami mateřských školek (tedy i lyžařsky vyučovacími), které s dětmi sáňkují, stavějí sněhuláky a učí je zábavnou formou lyžovat. Děti dostanou oběd, za pěkného počasí odpočívají na sluníčku a za nepohody hrají společenské hry pod střechem. Do lyžařských školek se přijímají děti od dvou let. Vrchní hranice bývá pohyblivá. V rakouském Lechu například do pěti let, v Hindelangu (NSR) až do 12 let. Za týdenní pobyt se platí 30 až 60 marek nebo 240 až 360 šilinků. S obědem se pohybují ceny od 45 do 60 marek (750 až 850 šilinků). U těch dražších je započítáván lyžařský kurs a vlek.

Zárodkem naší školky můžeme považovat „dětskou šatnu“, kterou letos Ústav tělesné kultury v Praze otevřel ve Špindlerově Mlýně. Tam se malým dětem věnovali tři instruktoři a ošetřovatelka. O dětskou šatnu projevovali rodiče velký zájem a proto se její zlepšené verze dočkáme také v příští sezóně. -re-

Pozor, píchám, ale brzdím

Na aktuální téma bezpečnosti na lyžích hovoří také nejnovější vynález Franze Greitera z Rakouska. Zaměřil se na lyžaře v pádu a ve snaze, aby jeho dráha byla co nejvíc zkrácena, vymyslel lyžařské oblečení s aplikovanými hřebíky z umělé hmoty. Jiné použití než ve vlastním závodě se nedoporučuje. Autor uvádí, že jeho protiskluzný dres může zabránit více než polovině lyžařských úrazů na sjezdovce. Brzdná schopnost je prý vynikající. Podle zpráv ze zahraničí je o nový výrobek pozoruhodný zájem v alpských zemích. Rakouský Institut pro sportovní lékařství jej zkoušel a dal mu požehnání. Pro zajímavost, vynálezce Franz Greiter je šéfem známé firmy Piz Buin a sám výborně lyžuje. -nj-

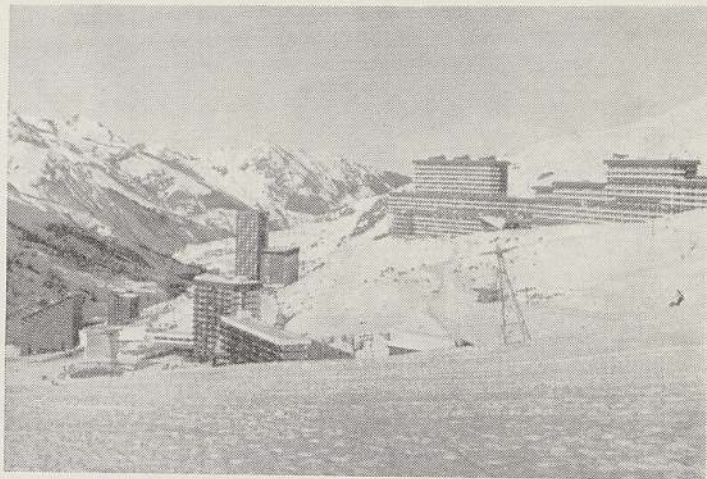
Aprés ski až do noci

Průzkum úrazů na lyžích uskutečnil taky Institut pro preventivní lékařství v Curychu. Vyplývá z něj, že ženy se podílejí podstatně vyšší mírou na bilanci lyžařských úrazů. Původ to má zřejmě ve vnitřních ženských záležitostech. Zajímavé je také zjištění, že na ženu daleko víc doléhají některé negativní důsledky „après ski“, jestliže se protahuje hluboko do noci...

Konec dobrý, všechno dobré?!

Začátkem letošního roku jsem četl v jednom ilustrovaném časopisu svůj horoskop na letošní rok. Mimo jiné jsem se dozvěděl, že ačkoli začátek roku nebude právě příznivý, „již březem přinese úspěchy a obrat k lepšímu“. Nejsm pověřivý a když, tak jen potud, pokud je mi to ku prospěchu. Lednové závody dopadly pro nás celkem dobře, několikrát se blýskli svými výsledky na lednovém a únorovém turné Sochor, Pažout naznačil, že by chtěl opět mezi „vyvolené“, a i ostatní udělali solidní pokrok. S napětím jsem tedy očekával příchod již výše zmíněného března. První náznak přišel ze Spartakiády sprátcených armád v Bulharsku, kde po zakolísání ve sjezdu dokázali čtyři členové reprezentačního celku Sochor, Vojtěch, Heczko a Švitorka podstatnou měrou přispět k vítězství reprezentantů naší armády — poprvé v historii těchto spartakiád. Potom však přišla ledová sprcha — VCDJ v Jasně. 13. místo ve slalomu a 6. v obřím slalomu byl spíše VÝ-prask než VÝ-sledek. A tak závěr, který se měl jet v Pyrenejích, byl pro mne otazníkem. Byla Demánová náhodou nebo zákonitým důsledkem těžké letošní sezóny? První závod — slalom v Andoře ukazoval spíše pro druhou alternativu, ale o tom později. Každé závody v lyžování, a pro nás to platí dvojnásob, začínají tím, že se tam nejdříve musí přijet.

Odjezd z Prahy nám sice v 6 hod. nevyšel, ale v 7.15 jsme již opouštěli území Velké Prahy směrem na Plzeň bez velkých problémů (snad s výjimkou celního odbavení, což již patří k řeholím) a první noc jsme trávili již na švýcarské půdě v St. Margareten. Druhý den, usilujíce jako ranní ptáčka dál doskakat, jsme „nažhavili“ náš dostavník VAZ 2101 již v ranních hodinách, a tak následující noc jsme trávili v malém vesnickém hotýlku za Avignonem. Až sem to

Francouzské lyžařské středisko Les Menieures

bylo celkem jednoduché. Dále sice krajina nabývala pozvolna na zajímavosti, ale co do hodinového průměru jsme zaostávali více a více, až posledních 37 kilometrů z hranic do Andorra la Vella jsme urazili za pět hodin. V tomto období se moje myšlenky stočily od pohybu rovnoměrně zpomaleného až k nevyslovené otázce, za jak dlouho by se tato vzdálenost dala urazit kladivem.

K tomu jen stručně, že z cca 25 000 obyvatel Andorry používá přes 13 000 motorových vozidel!

To byla tedy neděle 18. března. Pondělí zalité sluncem nám dalo možnost obdivovat krásu dosud nepoznaného pohoří — Pyrenejí. A v úterý znova jako doma: v 6. hod. budíček, rozčvička, krátká masáž a na kopec. Závod ve slalomu o Velkou cenu Andorry. A stejně jako před týdnem — jediný náš závodník v cíli — Vojtěch na 9. místě. A tak nejkrásnější zážitek tohoto dne — příroda a slunce.

Se stejným programem jsme nastoupili druhý den k obřím slalomu. Již první kolo přineslo oživení (škoda, že není lyžování sálovým sportem...) — tři naši v první desítce. Druhé kolo bylo potom triumfálním dokončením celé soutěže: 3., 5. a 6. místo a nepřeherné množství divení, poplácávání a pochvalného mručení. Hned po závodech jsme odjeli a po třístakilo-

metrovém putování jsme dorazili ve večerních hodinách, druhé z našich dvou vozidel dokonce až v nočních hodinách, do Francie. Ráno se jel obřím slalom o Velkou cenu Gourette v rámci Evropského poháru. Konkurence stejná, ba dokonce větší než v Jasně a... první vítězství v letošním ročníku EP. Milan Pažout před Švýcarem Jakobem. A na 5. místě Míla Sochor. Další tisknutí ruky, tentokrát silnější, další poklony, tentokrát hlubší, další pochvalné mručení, tentokrát silnější. K tomu snad jen citát z Curyšského sportu: „Jakob jel výborně, ale Pažout jel lépe!“

Před sobotním slalomem se v tréninku zranil Sochor; nic vážného, ale do slalomu jsme nastupovali o jednoho muže slabší. I tak jsme získali 9. místo Pažoutem a 13. Heczkiem. A ještě též den zpět přes památné Lourdy s nezbytnou prohlídkou pamětihodností a douškem posvátné léčivé vody. Škoda jen, že slunce, které nás dosud provázelo, se skrylo za mraky. V tomto stavu bylo jistějším zakoupit několik diaobrázků, než se o stejné pokoušet vlastní camerou-obscurou.

Vstup do Španělska proběhl bez většího vzrušení i rušení. Ostatně s použitím španělštiny to bylo zřejmě pro obě strany nejschůdnější. O novém středisku a vůbec rozvíjejícím se lyžování (hlavně po vítězství

Ochoi v Sapporu) se přesvědčili již naši novináři při setkání se španělskými sjezdáři v Jasně. V organizaci občas něco zaskřípe, ale všude je vidět nadšení a disciplína. První EP na půdě Španělska se pořadatelům vydařil. A nám? V obřím slalomu 3., 5. a 11. místo a 5. a 7. místo ve slalomu. A mimo to velké štěstí, že Sochor skončil ve vypsané kombinaci o 14 bodů (cca 1,8 vt.) za domácím Ochoou. Nevím totiž, jak bychom tu dvěstěpadesátku terénní Bultaco domů dopravili. I tak to byl hezký obrázek. Na nejvyšším stupni v kombinaci miláček Španělů (a Španělek) Francisco Fernandez Ochoa a po jeho stranách dva Čechoslováci, po pravici druhý Sochor, po levici třetí Pažout...

A zase do aut a dolů do rovin. Za dva dny nás čeká další představení — Arosa. A s příchodem apríla i aprílové počasí. Jedna skupina jede za sluníčka, druhá za mlhy. Dnes nám šanci zadním. A někteří se jí skutečně chopili. Z našich v prvním kole Vojtěch. A konkurence? Konec sezóny se blíží, je třeba sbírat poslední body, a tak je na startu i mistr světa

Jan Vedral: úsměv pro kameru

a olympijský vítěz Bernard Russi. A další jezdci Světového poháru. Vítězit je však stejně obtížné ve Světovém poháru jako zde. A tak „světáci“ dostávají od „Evropanů“ první lekci. Na stupni nejvyšším stojí Rakušan Loidl. V hodině dvanácti vítězí jeden z nejlepších světových slalomářů Walter Tresch před Italem Bielerem a reprezentantem NSR Weixelbaumem. Naši se musí tentokrát spokojit se zlepšenými body FIS. Body do EP jim v Arose byly zapovězeny.

A pak již k poslednímu závodu na finále do Pra Loup. Místa, kde vládne rukou přísnou, ale spravedlivou, bývalý Napoleon francouzského lyžování — Honnoré Bonett. Pro mne to bylo příjemné zjištění, že přátelství, pokud jsou opravdová, přetrvávají věky...

Poslední slalom v plné parádě. Tentokrát Neureuter ukázal, kdo je letos nejlepším slalomářem na světě. Zvítězil před olympijským vítězem Ochoou a překvapením úvodu letošní sezóny Italem Grosem. Z našich byl nejlepší Sochor na 12. místě. A další den obří slalom, poslední disciplína letošního ročníku Evropského poháru. Poslední disciplína a poslední úspěch: 5. a 7. místo Pažouta a Sochora. Za dvěma Švýcary a dvěma Italy. Mezi našimi skončil Rakušan Loidl, za Sochohem nejlepší letošní závodník NSR Neureuter. Nejlepší Francouz Brechu byl třináctý.

A potom již jen rozdávání medailí třem nejlepším v každé disciplíně, mezi nimi i Hance Droppové za třetí místo ve sjezdu.

Závěrečných 1500 km za volantem ve dvou dnech bylo již snesitelných. Skončila sezóna, která začala kontrolním srazem v Nymburce před 312 dny!!

A tak jen krátkou rekapitulaci:

za 24 dní na trase dlouhé 6750 km 10 startů v pěti místech, jedno 1., dvě 3., jedno 4., čtyři 5., jedno 6., dvě 7. a dvě 9. místa. Kluci, bylo to výborné, ahoj a nashledanou... za 40 dní. Čeká nás těžká sezóna.

A já zatím ještě nevím, zda mám být pověřivý...

JAN VEDRAL

VAŽENÍ,

obracíme se na Vás se žádostí. Sdělte nám, třeba v rubrice „Čtenáři nám píší“, zdali se u nás vyrábí sjezdářský trenažér.

V. H. a J. Ž. - Sezimovo Ústí

A tak jsme pátrali, až vypátrali. Že trenažéry (lyžařské posilovače) začal vyrábět Technosport, městský podnik ČTO, Praha 2, Líbušina 65. Hotové jsou už dva prototypy a v současné době se zahajuje výroba nulté série. Lze počítat s tím, že prvních 50 kusů posilovačů z pražského Technosportu může být dodáno ve třetím čtvrtletí tohoto roku. Maloobchodní cena byla stanovena na 1070 Kčs. A aby představa o žádaném výrobku byla dokonalá, připojujeme fotografii. -red-

Vědecká zázemí lyžařů

Na ustavující schůzi v Praze začátkem dubna se položily základy k práci komise, jež má poněkud komplikované jméno, ale jakou naše lyžařství potřebuje, aby mohlo neustále rozvíjet svou výkonnostní úroveň. „Řídící komise koordinační, vědecko-výzkumné oblasti a praxe Čs. svazu lyžařů“ — tak se jmenuje — bude usměrňovat trenérskou práci, vytvářet vědecké týmy u reprezentančních družstev, pomáhat při úkolech, vyplývajících z olympijské přípravy lyžařů, napomáhat při publikacích nových poznatků, zadávat vědeckým týmům jednotlivé úkoly a propojovat vědecká a lékařská pracoviště, prostě starat se, aby se lyžování mohlo opírat o aktivní vědecké, výzkumné a metodologické zázemí. Členy komise jsou: doc. dr. J. Bogdálek, Zdeněk Ciller (tajemník), Jar. Honců, dr. Felix Chovanec (předseda), MUDr. Milan Jirásek, dr. Jiří Novosad, dr. Jiří Soukup a doc. dr. Miloš Zálešák.

Cesta vedla do Lahti...

O Falunu a o večerních běžeckých závodech v Oriveden (27. 2.) jsem již psal. Dnes budu pokračovat. Cesta vedla do Lahti a pak do Kuopia.

V Lahti, které nás přivítalo tím, že bylo málo sněhu, jsme byli překvapeni skutečností, že soutěž ve sdruženém závodě se stále koná na starém můstku s P—73 m a H: N 0,54. Trasa a hrubé terénní úpravy nového můstku (P—75 m) vedle devadesátky jsou vidět, ale starý musí ještě dosloužit. Absolvovali jsme dva tréninky a dá se říci, že jsme si na tento můstek docela zvykli. V tréninku se dařilo nejlépe T. Kučerovi, ale i oba další členové naší výpravy skákali dobře.

Páteční závod ve skoku do severské kombinace měl na startu 30 sdruženářů z osmi zemí; ze světové špičky chyběl jen Wehling, který odcestoval domů, protože dokončoval střední školu — dělal maturitu. Suverénně nejlepší byl Hart-

leb (NDR), který měl v prvních dvou kolech nejdlejší skoky 75 a 76 m. Pořadatelé pak zvýšili nájezd a pro favority bylo třetí kolo ukázkou odvahy a jistoty při doskocích k hranici 80 m. O to více potěšilo, že právě v tomto kole si náš T. Kučera výborným skokem 78 m vybojoval 2. místo za Hartlebem. Zemana a Svobodu nezastihla soutěž v nejlepší formě.

Výsledky skoku sdruženého:

1. Hartleb (NDR)
76, 79,5 — 222,0 b.
2. Kučera
70,5, 78 — 206 b.
3. Dlugopolski (Pol.)
69, 77,5 — 204,2 b.
4. Miettinen (Fin.)
70, 71,5 — 201,2 b.
21. Zeman 67,5, 72,5 — 179,2 b.
22. Svoboda 68,5, 70 — 178,8 b.

Tomáš Kučera,
čs. sdruženářská jednička

Překvapilo mě nadhodnocené bodování stylu domácích sdruženářů, hlavně Miettina, který za průměrné skoky dostával o 1,5 až 2 body více než např. Tomáš Kučera.

Podle kalendáře měly v ty dubnové dny zručet po krkonošských svazích pramínky jarní vody a vedle ostrůvků firmu se objevovat špičky krokusů. Zatím se však místo těchto atributů probouzející se přírody sypal den co den ze zimně zatažené oblohy sníh a jeho vrstvy narůstaly do pozoruhodné výšky.

K Výrovce se v jednom takovém odpolední, zahaleném mlhou a bílou clonou větrem hnaného sněhu, prodíralo lyžařské družstvo, označené podle schopnosti svých členů číslem pět. Mezi jeho příslušníky poletovaly v hučícím větru sarkastické věty jako „tady bych chtěl prožít zbytek života“, příslušně ovšem doplňované dvěma rychlými slovy, jimiž si mladí lidé zřejmě vzdávají úctu, i když náhodný pozorovatel, usuzující podle významu onoho oslovení, nemusí mít vždycky stejný dojem.

Tihle mladíci měli ostatně řeč naloděnou na stejnou vlnovou délku jako velká většina ostatních, co v prostoru Richtrovek v těch dnech uprostřed dubna brázdili prachový sníh. Vytáhli je ze školních lavic, dali jim lyže na nohy a oznámili, že se podrobí základnímu lyžařskému výcviku, neboť tak to žádají moudré učební osnovy středního školství a zdatnost společenosti. Studenti přijali tohle rozhodnutí s nelibou radostí, profesori však vzhlíželi s jistými obavami vstříc týdnů na horách, neboť si uvědomovali, že udržet na uzdě sto padesát mladíckých nerozvázných hlav koedukovaného společenství nebude asi maličkost. Navíc se pod jednou střechou oběktu ministerstva školství na Richtrovkách sešly dvě školy — první ročníky

stavební průmyslovky a průmyslovky chemické, obě z Prahy, čímž se obzory pro případnou kodukaci ještě rozšířily. Příležitost k navazování kontaktů v rámci lyžařského výcviku zhodnocovali posléze studenti velice spontánně, možno říci spontánněji než pedagogické vedení obou kursů.

Když škola

Každé odpoledne chodila družstva chemiků a stavbařů za lyžařským vyučováním na svah a do terénu. V čele instruktoři. „Nadlehčit tělo, otočit lyži a snížit se“ — znělo hlasitě poučení z úst jedněch směrem k jezdícím frekventantům. „Snížit se, navést lyži do otočení a vztyčit se“ — volali zase na svěřence tí druzí, přičemž se nacičoval stejný prvek — změna směru obloukem, svihem. Ba i příslušné kreace měly různá jména, takže chudák studentík se mohl cítit poněkud dezorientovaný, zaposlouchal-li se třebas jen na chvíli, jak učí instruktor na vedlejším pracovišti. Stará pravda, že nemusí být totéž, dělají-li dva totéž, se v našem lyžařsko-metodickém terénu vykládá patrně s příliš velkou svobodomyšlností a tolerancí, takže lyžařské učení se stalo dost nepřehledné a ne zcela jednotné. Ještě že se obě strany shodují v tom, že nás na sněhu bude vždycky otáčet vnější lyže. Takže naděje, že

Běžecská trať na 15 km je stejná pro sdruženáře i specialisty běžce. Jede se na jednom okruhu a střídají se poměrně dlouhé rovinaté úseky s krátkými a prudkými stoupáky i sjezdy. Na trati bylo i několik „stromecků“, ale byly podstatně delší než v Tatrách (jedna asi 150 m), a tak jsem v duchu vzpomínal na ty, kteří na tatarské trati naříkají, že jsou moc těžké a málo plynulé.

Trať byla poměrně dobře upravena, i když je třeba zdůraznit, že značnou část sněhu na ni naházeli vojáci, kteří stopy upravovali. Konečný „make up“ dělají stroje, téměř po celou délku vedou dvě stopy a jen v prudkých sjezdech se stopa sjíždí v jednu širokou. Ve stopě bylo mnoho kamének a hlíny, tak jak byl sněh v okolí posbírán, a proto velmi špatně držel vosk na lyžích, což zejména platilo o módních „Fischerkách“.

V sobotu ráno klesla teplota na -18 stupňů. Start běhu byl ve 13 hod. Ve 12 hod. rtuť teploměru byla na -10 stupňích.

Mazeme Grundvalu a na ni Rode-speciál. Od samého začátku je vidět, že reprezentanti NDR a Polska jedou rychleji než my. Před závody si všichni naši závodníci stěžovali na malátnost a bolesti v kloubech; myslím jsem, že je to jen předstartovní stav, nyní však vidím, že jsem tyto subjektivní pocity podceňoval. Tomáš Kučera i přes to bojuje velmi houževnatě, nakonec končí na 5. místě. Po závodě mi řekl, že moje mezičasy vůbec neslyšel, protože byl tak vyslechnut, jako zatím nikdy v životě. Svoboda i Zeman jeli asi o 15 vt. pomaleji než Tomáš a jejich čas po slabším výkonu ve skoku stačil jen na 14. a 15. místo.

Celkové výsledky:

1. Hartleb (NDR)	439,55 b.
2. Dlugopolski (Pol.)	422,01
3. Hula (Pol.)	410,3
4. Deckert (NDR)	409,48
5. Kučera	408,13
14. Zeman	379,55
15. Svoboda	378,19

Bydleli jsme v hotelu asi 10 min. od lyžařského stadiónu. Závody měly velmi slavnostní

ráz a celou řadu českých hostů, dokonce jedná část tribuny pro střední diváky byla při závodu ve skoku vyhrazena pro zahraniční diplomatické sbory ve Finsku. Zahájení závodů krátké, stručné a výstižné, zakončení skoro velkolepé i s ohňostrojem, jenž trval asi 20 minut. Na podívanou přišlo mnoho diváků a všichni platili, neboť pořadatelská služba byla velmi dobře organizována. Pro nás bylo třeba nemyslitelné jít na závod nebo na trénink bez zvláštního účastnického označení.

Byli jsme se také podívat v továrně na výrobu „Järvinekek“. Věnoval se nám technický vedoucí, který nám ukázal nový typ běžecských lyží. Nejdříve chtěl každému jeden pár věnovat, myslím totiž, že jsme specialisté běžci, ale když se dozvěděl, že jsme sdruženáři, lyže nám prodal se slevou. Nic nepomohly připomínky s výčtem úspěchů našich sdruženářů v posledních letech na lyžích járvinecké výroby. Podstatně lepší pozici měla naše děvčata, protože bronz Šikolo-

se naši cvičitelé, učitelé a instruktoři dohodnou, trvá...

Ke cti studentů řekněme, že je mládí vyzbrojilo obrannými látkami, jež nedovolovaly, aby na ně dolehly metodické odlišnosti výuky nějak tragicky. Jezdili si pro radost, že mohou být pár dní na horách. Jedni, co se díky ly-

smyslu, aby lyže dělaly co chce lyžař a ne co se jim zlíbí. I bylo mnoho pádů a havárií na cestě k poznání, přesto se však studenti pracovali až v onomu báječnému pocitu, že lyže pod nimi najednou klouzaly docela podle nřóni a že byly dokonce i v rovnoběžné poloze. Bylo mnoho radosti na louce: „Sleduješ, takhle začínal Thoeni“ — pravil jeden člen družstva č. 5 svému kolegovi poté, co přivedl na svět prototyp snožného smyku. Zvláštní půvab sdělení spočíval opět v tom, že ve větě objevila dvě rychlá slova, jimiž si studenti patrně vzdávají úctu...

Tak je známo, děli se lyžařův den na vlastní lyžovačku a na to, co se dělá, když se lyže odloží do lyžařny. Pro onu druhou činnost se vžil módní název „après ski“ — tedy něco jako „polyžování“. Pro své aprés ski měli studenti svá místa — klavír v posluchárně, kuřárnu nebo odpočívárnu na schodech, kam chodili. abu se sblížovali, zvláště pak přes hranice svých škol, aby vedli řeči, plné rychlých a dravých slov. Ale pozor, dřímal v nich taky cit — dokonce, myslím, že pod zdánlivě drsným toke mslou vznikala ne jeden zárodek příštího něžného velecitu. Chemičky, stavbařky, stavbaři a chemičky. Bylo jim šestnáct nebo o trochu víc...

Úplně nakonec se konal karneval, což už bývá dobrým zvykem na Richtrovkách, je-li čas rozloučit se se zimou. Samozřejmě v maskách a komediální tvořivosti se meze nekladly...

-nj

Jede na hory

žazera ctizádnostným rodičům zjevně lišili od ostatního kursovního mikrosvětla apartním lyžařským oblečením, v němž nechyběly přezkážky, dosahující vzađu až do podkolenní jamky, brýle Carerra a čepice made in Tyrol, upozorňovali na sebe skvělými sebejistotami, vypěstovanými ve sjezdařské rodině a také tím, že sjezdařský výevik očividně přehlíželi a věnovali se nekonečnému vlnění na louce. Teď druh, jemuž ke štěstí stačí pár desítek čtverečních metrů bílé plochy vedle šlepu.

Ty druhé, lyžařsky se teprve vyvíjející, měl pod svým patronátem učitel nezdolně svěžestí a vytrvalosti, jež naprosto popíraly jeho věk. Pomocí prkyněk objevoval se svými žáky staré a znovu nové krásy krajiny. Lid lyžařsky se probouzející měl značnou početní převahu a zhušta se vrhal do bílého dobrodružství s havarijní výzbrojí, zděděnou po předcích. Měl však jedinečnou touhu i vůli poučit se v tom

vě na lyžích tamní továrny má stále zvuk. Technický vedoucí dokonce znal i jména dalších členek reprezentačního družstva a jejich poslední výsledky. Viděli jsme také „muzeum“ lyží zn. Järvinen, které získaly medaile na mistrovstvích světa a olympijských hrách, vždy se jménem závodníka. Zajímalo se také o náš názor a zkušenosti s běžkami Fischer. Jeden pár měl vystavený a druhý rozřezaný a z jeho zájmu bylo vidět, že z Rakouska tuší značnou konkurenci.

Z Lahti odjíždíme v pondělí 5. 3. do Kuopio. Využíváme však pozvání na tří denní skokanské turné, které se koná 5., 6. a 7. 3. ve třech finských městech, protože pořadatel závodů v Kuopiu hraje pobyt až od 8. 3. S námi skákali také sdruženáři Polska a SSSR. Podnik v nadplánu byl docela zajímavý. Soutěžilo se za umělého osvětlení a za typického finského větru, doprovázeného sněžením.

TEDY KUOPIO

Do Kuopio se vracíme ve čtvrtek v poledne a ubytovávají nás ve starším hotelu ve středu města, vzdáleného od můstku asi 5 km. Poláci bydlí v malém hotelu u můstku. Z budovy vychází věž, jejíž vrchní část s restaurací se otáčí. Za hodinu, kdy se vrátí na původní místo, máte možnost si dokonale prohlédnout krajinu kolem.

Skok do závodu sdruženého začíná v pátek od 17 hod., aby byla co největší účast diváků. Po čtvrtečním seznámení s běžecskou tratí jdeme v pátek k můstku P—83 m. Je krásné slunečné odpoledne, klidno. S chutí začínáme trénink a všem se daří celkem dobře. Všichni naši přes 80 m! Můstek trochu starší konstrukce je celý dřevěný, sníh firnový. Zjišťujeme, že téměř všichni závodníci z Lahti přešli sem a navíc jsou zde noví tři sdruženáři SSSR. Podle startovní listiny 31 sdruženářů. Chybějí jen nejlepší borci NDR, kteří z Lahti odjeli domů a sem poslali tři mladé závodníky. Velmi dobře se v tréninku opět vedli sdruženáři Polska, kteří skákali nejdál. V 17 hod. začíná vlastní závod. Je stále pěkné, slunečné počasí. V prvním kole skáče Zeman 78 m, Svoboda 74 a Tomáš Ku-

čera nejdál — 84 m. Na druhé kolo pořadatel rozsvítili světla. Výsledky skokové části:

1. Długopolski (Pol.) 85,5, 86,5 — 222,5 b.
2. Miettinen (Fin.) 82, 86 — 219,6 b.
3. Kučera 84, 86 — 217,3 b.
4. Hula (Pol.) 84,5, 83 — 212,2 b.
5. Keller (NSR) 81,5, 81 — 203,2 b.
10. Zeman 83,5, 82 — 198,4 b.
18. Svoboda 79, 74,5 — 179,4 b.

Měl jsem vedle dobrého a stabilního výkonu T. Kučery velkou radost ze Zemana, pro kterého byl tento náročný zájezd první tvrdou zkouškou. Měl velmi dlouhé skoky, kterým chybělo jen lepší stylové provedení v doskokové fázi. Byl to zatím jeho nejlepší závod. Na druhé straně mě rozladilo měření a bodování skoků domácího Miettina, které bylo, umírněně řečeno, nadhodnocené. Myslím si, že to závodník jeho kvalit nepotřebuje. Ostatně on sám krčil rameny, jakoby říkal: „Copak já za to mohu?“ Svoboda se v závěru zájezdu cítil unavený a jeho výkon byl horší, než jsme u něho zvyklí.

Sobota ráno. Mlhavé počasí, teploměr na nule. Přesně to, co žádnému závodníkovi nepřináší radost a natož trenérovi, který v této nezáviděníhodné situaci rozhoduje o mazání. Závod se jede až odpoledne, oteplilo se na +3 stupně. Mažeme žlutý Swix klister, jen Svoboda jede na osvědčený Rode klister červený. Swix se ukazuje podstatně lepší, Tomáš i Franta jedou velmi dobře, zatímco Jarda trpí, ale bojuje. Dojede do cíle, ale jen díky slibu, který jsme si dali — „protože sdruženáři nikdy nebalí!“

Celkové výsledky:

1. Miettinen (Fin.)	439,6 b.
2. Długopolski (Pol.)	436,6 b.
3. Kučera	423,6 b.
9. Zeman	396,2 b.
19. Svoboda	366,05 b.

Končí poslední závod a myslím, že můžeme být s výsledky spokojeni, ale cítíme se také nesmírně unaveni a všichni toužíme po domově. Za tři týdny jsme se zúčastnili tří soutěží ve sdruženém závodě, získali jsme jedno 3. místo, dvě 5. místa, dvě 9. místa, jedno 13., 14., 15. a 19. místo. Mimoto jsme se zúčastnili i několika speciálních závodů v běhu i ve skoku. Všech dohromady bylo 10 — ve 20 dnech!

Pro příště bych nedoporučoval tak dlouhý zájezd. Závodníci jsou pak značně vyčerpáni nejen fyzicky, ale hlavně psychicky. Navíc se nedá pravidelně trénovat, víceméně se jen improvizuje. Je to poučení pro plánování další přípravy a věřím, že naše nadřízené orgány vezmou náš požadavek na vědomí a že zahraniční zájezdy nebudou delší než 14 dní.

Věřím, že výsledky, jichž jsme dosáhli ve Švédsku a Finsku, budou dobrým odrazovým můstkem pro přípravu na MS 1974, že budou povzbuzením pro závodníky i pro trenéry a všechny pracovníky úseku sdruženého závodu k další systematické, odpovědné a trpělivé práci a že naše společná snaha bude korunována úspěchem! Jakým? To nemohu říci já, ani nikdo jiný, na to nám odpoví výsledky v příští sezóně a hlavně na MS 1974 ve Falunu!

JOSEF KUTHEIL,
trenér čs. sdruženářů

Mladí sjezdaři ČSR mezi nejlepšími v Evropě

Nebylo to tak ze začátku jednoduché, když před třemi lety přišli funkcionáři sjezdového úseku Svazu lyžařů ČTO s myšlenkou vytvořit jakousi základnu pro příští reprezentaci ve sjezdových disciplínách. Bylo hodně pochyb a nedůvěry k realizaci této myšlenky. Nicméně přišli na pomoc další nadšenci.

Ti všichni mysleli na mládež a věřili jí. Na základě dosažených výsledků z vrcholných soutěží byl vybrán kolektiv 10 chlapců a 10 dívek ve stáří od 10 do 14 let, stanoven perspektivní plán, obsah i formy práce a přípravy vybraných dětí. Byla stanovena kritéria výchovně výchovného procesu, stanovena pravidelná kontrola plnění.

Soustavnost v práci, vysoká odbornost trenérů a dobré podmínky v tréninku nedaly dlouho čekat na první úspěchy sjezdařského potěru v domácích i mezinárodních soutěžích.

Letošní rok svými velmi dobrými úspěchy mladého kolektivu tak jistě potvrdil oprávněnost rozhodnutí pracovníků lyžařského svazu a zároveň naznačil, že se s mladými sjezdaři musí nadále počítat.

Koncem měsíce února odjelo šest nejlepších žáků a žaček družstva CSR pod vedením trenéra Kříže do bulharského Pamporova k mezinárodním závodům ve sjezdových disciplínách. Počtem malá výprava zde dosáhla vynikajících výsledků, neboť vítězství Walachové a Viktorina ve sjezdu, Charvátové a Viktorina ve slalomu, jakož i druhá místa Kakeše a Janouškové byla více jak přesvědčivá. Rovněž po společenské stránce zanechala výprava v Bulharsku ty nejlepší dojmy, byla navázána řada přátelství.

Vynikajících výsledků dosáhl kolektiv chlapců a děvčat také na mezinárodních závodech v Říčkách a ve Vrátně za účasti osmi zahraničních družstev. Z dívek byly nejlépeší Walachová, Charvátová, Jonášová, Vlčková a další, z chlapců pak Schimmer, Viktorin, Julínek, Císlar, Loska a Kakeš. Tito všichni stanuli na stupních nejvyšších.

Vyvrcholením letošního roku bylo neoficiální mistrovství Evropy — evropské kritérium mládeže — Trofeo topolino — v Monte Bondone v Itálii, kde výběry družstev ČSR a SSR pod hlavičkou ČSSR obsadily v hodnocení družstev ze 14 zúčastněných států pěkně 5. místo. Pro zajímavost uvádím hodnocení nejlepších družstev:

1. NSR 1088 b
2. Rakousko 1099 b.
3. Itálie 1115 b.
4. Švýcarsko 1136 b.
5. ČSSR 1179 b.

Vůbec nejlepšího umístění z našeho družstva dosáhla Charvátová — 6. ve slalomu a 8. v obřím slalomu, Schimmer 9. ve

Československé družstvo žáků sjezdařů při slavnostním vyhlášení výsledků Trofeo topolino

slalomu, dále 16. Němec, 24. Kakeš, 29. Julínek. V obřím slalomu byli nejlépeší — vedle Charvátové — Walachová na 18. místě, 19. Viktorinová, Klečka 31. a Brixiová 32.

Úspěšné vystoupení celé výpravy v náročném soutěži bylo při slavnostním vyhlášení výsledků na náměstí v Trentu aplaudováno mnoha tisíci přihlížejících obyvatel města.

Druhým vrcholem letošní sezóny bylo 1. mistrovství ČSSR žáků ve sjezdových disciplínách na Kohútce, kde přebornické tituly získali: v kategorii žaček mladších Charvátová ve slalomu, obřím slalomu a dvojkombinaci, na 2. místě ve slalomu byla Vlčková a 3. v obřím slalomu, ve dvojkombinaci získala 2. místo. V kategorii žaček starších byla Walachová 2. v obřím slalomu a Janoušková 3. ve slalomu. U chlapců byl nejlépeší na 4. místě ve slalomu a obřím slalomu Schimmer, ve dvojkombinaci pak obsadil 2. místo. Julínek byl v obřím slalomu třetí. Přebornické tituly

v kategorii chlapců starších získali za 1. místo ve slalomu Kakeš a Viktorin za 1. místo v obřím slalomu.

Všechny tyto úspěchy svědčí nejen o svědomité přípravě všech členů družstva, ale i o dobré práci trenéra družstva ČSR i trenérů oddílových. Velké uznání patří též všem rodičům a příznivcům dětského závodního kolektivu, kteří pomáhali vytvářet ty nejlepší podmínky pro vrcholné výkony družstva.

DUŠAN KRÍŽ

Lyžař na silnici a paragafy

Napadne-li pěkná dávka sněhu, na kterou jsme letos tak dlouho čekali, objeví se na vesnicích i ve městech lyžaři také na silnici. Na horách lidé jedou na lyžích po silnici také do zaměstnání, nebo používají lyží při výkonu povolání, jako doručovatelé, pracovníci spojů, energetiky a bezpečnosti.

Z právního hlediska se objevují s lyžaři na silnici především dvě otázky. Prvá: kterou stranu silnice má osoba jedoucí na lyžích (dále lyžař) používat, druhá: zda vůbec lyžař smí silnice používat. Otázky nejsou tak bezvýznamné, jak by se na první pohled zdálo. Dojde-li na silnici k nehodě při střetu lyžaře třeba s autem, je rozhodující, zda někdo neporušil předpisy. Lyžař má nárok na plnou náhradu jen tehdy, když byl oprávněn na silnici jet a jel po „své“, tj. po správné straně.

Nejlépeší závodnice ČSSR na poháru Trofeo topolino Olga Charvátová

Nerespektoval-li dopravní předpis, odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti, tedy předpisu. Byla-li škoda způsobena také zavřením poškozeného lyžaře, nese škodu poměrně. Byla-li škoda způsobena výlučně jeho zavřením, nese ji sám.

Platné vyhlášky o pravidlech silničního provozu se o lyžařích na silnici vůbec nezmiňují. Federální ministerstvo vnitra k dotazu autora sdělilo advokátní poradně č. 2 v Brně, že lyžaře v silničním provozu je nutno považovat **za chodce**. To znamená, že lyžař je povinen, jako každý účastník silničního provozu, přispět k zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, zejména se chovat ukázněně a ohleduplně a neohrožovat svým chováním ostatní účastníky silničního provozu: odvrátit podle svých možností hrozící nebezpečí i tehdy, porušil-li jiný účastník silničního provozu svoje povinnosti; přizpůsobit svoje chování okolnostem silničního provozu, které může předvídat, a svých schopnostem; dbát dopravních značek; uposlechnout pokynů příslušníků Veřejné bezpečnosti, členů Pomocné stráže VB, případně jiných povolovaných orgánů.

Nemá tedy na silnici co dělat lyžař-začátečník, který jízdou na lyžích neovládá a kterého vezou lyže kam míří samy, nikoliv kam chce jet on sám. Přímým narušitelem dopravních předpisů by byl takový začátečník, kdyby jel z prudkého kopce, jízdou neovládal, protože by ohrožoval nejen sebe, ale i účastníky dopravy.

Pro lyžaře platí také předpisy, týkající se chodců. Lyžař je povinen jet po chodníku, a to vpravo. Kde není chodník, je povinen jet po levé krajnici, a kde chybí nebo je-li nesjízdňná, při levém okraji vozovky. Smí jít po krajnici, nebo při kraji

vozovky, nejvýše s druhým lyžařem vedle sebe, neohroží-li, nebo neomezí-li silniční provoz. Kde je určen pro chodce dopravní značkou „stezka pro chodce“ vymezený pruh nebo stezka, je chodec povinen je užívat; totéž platí tedy také pro lyžaře. Lyžař, který nese lyže nebo jiný předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, je povinen jít po levé krajnici a chybí-li nebo je-li neschůdná, při levém okraji vozovky. Lyžař, stejně jako chodec, který by mohl v důsledku požití alkoholického nápoje ohrozit bezpečnost silničního provozu, nebo bezpečnost vlastní, se nesmí zúčastnit silničního provozu. Lyžař smí přecházet vozovku jen kolmo ke směru silničního provozu, a to urychleně. Na přechodu pro chodce je povinen přecházet v pravé polovině přechodu.

I pro lyžaře platí přiměřeně ustanovení § 20 Pravidel silničního provozu o železničních přejezdech, kde si musí počínat zvlášť opatrně a o dopravních nehodách. Lyžař, který měl účast na dopravní nehodě v silničním provozu, je povinen neprodleně poskytnout potřebnou první pomoc zraněné osobě a přivolat odbornou pomoc. Dojde-li při nehodě k usmrcení, k ublížení na zdraví nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě částku 1000 Kčs, je lyžař jako účastník nehody povinen neprodleně ohlásit nehodu místě až do jejich příchodu nebo se na místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolení pomoci anebo po ohlášení nehody. Nesmí provádět žádné opatření, které by bylo na újmu řádného vyšetření.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 141/1960 Sb., která pozbyla účinnosti dnem 31. prosince 1966, měla v § 36 odst. 6 ustanovení, že hry a sport na silnici nejsou dovoleny. Sportovní

sáňkování, lyžování a bruslení na silnici v uzavřené obci jsou dovoleny pouze na místě k tomu vyhrazeném. Nyní platná vyhláška upravila toto dřívější ustanovení v § 47 [nyní § 53 po novele] lakonickou větou: Hry a sport na silnici jsou zakázány.

Je tedy možno jet na lyžích na silnici, podle mého názoru, jen když lyže užijeme jako dopravní prostředek. Ne při sportu. Možnost pořádat závody a soutěže na silnicích, při nichž by mohla být ohrožena bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, zůstává jen na základě povolení okresního dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti, nepřesahuje-li podnik jeho obvod, jinak krajského dopravního inspektorátu VB, příslušného podle místa, kde podnik začíná, a to vždy po předchozím projednání s příslušnými národními výbory. Ve zvlášť závažných případech může povolení udělit hlavní dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti. V žádosti o povolení podniku se musí uvést zejména účel a doba podniku, návrh trasy s výchozím a cílovým místem, počet účastníků, zodpovědný vedoucí a způsob zajištění pořadatelské služby. Příslušný dopravní inspektorát VB může v jednotlivých případech povolit z uvedených ustanovení výjimku.

Pro úplnost dodávám, že chodci, a tedy ani lyžaři, nesmějí užívat dálnice.

JUDr. JAN KOBER,
člen právní komise
Čs. svazu lyžařů

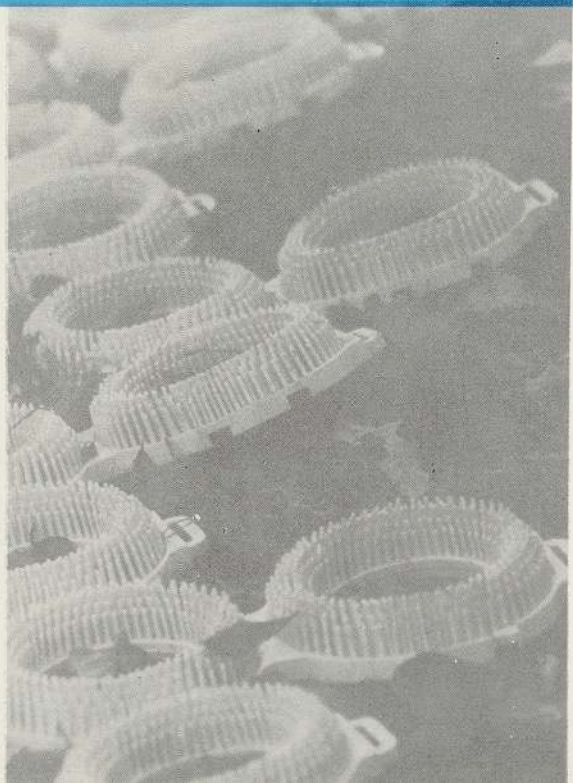
Autoři snímků na obálce: Jan Vedral, Jar. Trousil a Rad. Plšek. **Uvnitř časopisu:** J. Trousil, J. Matyska, J. Vedral, A. Lenemayer a J. Nejedlo.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. května 1973.

Den brněnských lyžařů na svahu z kartáčů, nahrazujících sněž

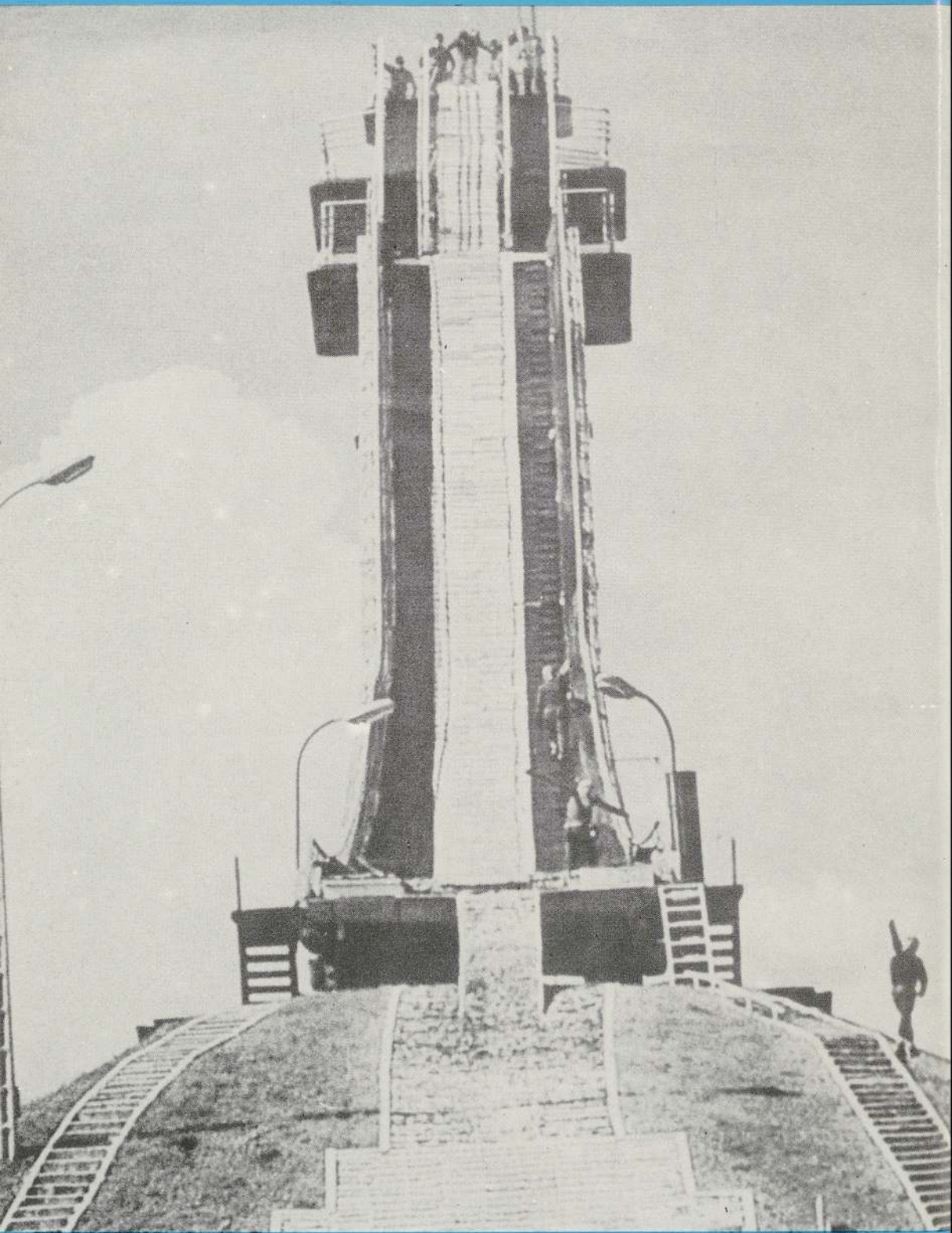
Lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ ČERVENEC 1973 ♦ Kčs 2,50

7

Lyžařskými novináři korunovaný „Král bílé stopy“ Rudolf Höhn!

Sezóna na můstcích s umělou hmotou právě začíná

Lyže nikoliv na dovolené

Lyžování v letních měsících spí více méně jen částečně. Ve vrcholovém projevu si dopřává odpočinku vlastně jen v době dovolené, ale ani během ní se špičkový závodník nemůže odvádět sladkému nicnedělání. Podobně si trochu toho tréninku zařadí do dnů pobytu u vody také závodník, patřící do kategorie výkonostního sportu. Tak vlastně jen „masovka“ myslí na jiné věci než na lyže a holduje létu v jeho nejnepříjemnějších radovánkách.

Funkcionář si vzpomene v létě, že má rodinu a věnuje se jí v době dovolené s neutuchající pozorností, jako by chtěl naráz splatit všechny dluhy ze zimy, kdy jí chyběl. Ale lyžařství se v něm probouzí každou chvíli a dává mu podněty a otázky, co by se dalo dobrého vymyslet a zařadit, aby se na dílo, které spolu vytváří, mohl dívat s pocitem dobře vykonané práce, aby se v životě oddílů, okresních, krajských, národních či federálních svazů mohlo stále méně hovořit o tom, co zůstáváme dlužní. Těch dluhů máme ještě dost na všech stupních řídicí práce a dluh existuje také práci politicko-výchovné. Ta měla odjakživa vždycky jednu základní poučku úspěchu: ne slova, ale činy poučují. Myslím si proto, že i my lyžaři musíme vyrazit ze stadia proklamativně vedené politicko-výchovné ofenzívy a místo toho se ucházet o člověka především osobním příkladem, činnostmi, které na sebe upozorňují ne nárazově, ale soustavně, prací, která netouží po tom, aby byla chválena, ale jež jakoby se uskutečňovala někde z povzdálí, nebyla nápadná a jež by právě proto zanechávala hluboký dojem a přesvědčivou sílu v terénu, jehož se týká. Přemýšlejme někde u vody, zda jsme v působení na člověka našli ten pravý styl, zda práce,

kteřou děláme v zájmu prohloubení politických a morálních kvalit lyžařského hnutí, dopadá opravdu do úrodné půdy z rukou dobrého rozsevače.

Teď je srpen a znovu vzpomínáme Slovenského národního povstání. Před 29 roky začali psát v srdci Slovenska onu jedinečnou, heroickou kapitolu. Mezi těmi, kdož se dali do boje s vetřelcem, bylo mnoho lyžařů. Vzpomínáme na ně s hrdoostí. Byli to ti nejskvělejší z nás. Toulal jsem se nedávno po horách a kopcích kolem Banské Bystrice a tam pod hřebenem Kremnického pohoří jsem se na jedné straně setkával s minulostí, představovanou tátou, který držel pušku v ruce, s přítomností, kterou uskutečňoval jeho syn nebo dcera, startující tu na akademickém mistrovství ČSSR v orientačním běhu. Dvě generace, obě nasazující své nejlepší síly a obě vítězíci. Jedna pomáhala vrátit svobodu do našich zemí, druhá ji naplňovala tím, co nejvíc potřebujeme: čestností, opravdovostí a cílevědomostí každého našeho kroku, veškerého snažení. Štafeta bojujících otců se dostala do dobrých rukou.

Z léta už je jen krok do podzimu a ten bude poznamenán celostátní konferencí Čs. svazu lyžařů. K ní přicházíme s úctem, vykazujícím mnoho aktiv, mnoho nadšené dobrovolné práce, s úctem úspěchů i zakolísání, s pocitem, že se vrátila důvěra a že se nastolily dny tvořivé práce na lyžařských věcech.

Poděkujeme všem, kteří nesli tuhle lyžařskou štafetu — neměli to právě snadné — a přeje jim, co budou pokračovat, aby zúročili pracovní kapitál, jenž tu zůstává jako dědictví, k ještě výraznějším úspěchům čs. lyžařského sportu.

JIRÍ NEJEDLO

S talentmi na vysokej úrovni

O príprave žiakov na Slovensku hovorí majster športu MICHAL ŠOLTÝS

Lyžovanie širkou svojho záberu patrí k najpopulárnejším športom. Naša krásna slovenská príroda poskytuje ideálne „telocvičňe“ pre státisíce milovníkov bielej stopy. Aj keď k vyznavačom patria ľudia od prvých krokov po starcov, preda len moderná technika a radosť z rýchlosti pôsobí emotívne viac na mladých. Právom označujeme lyžovanie za šport mladých.

● Slovenský lyžiarsky zväz má vypracovanú koncepciu celokového rozvoja svojho športu. Vieme o tom, že jeho zjazdový úsek vychádzal z tejto koncepcie a pripravil už na budúcu sezónu konkrétne opatrenia. Nielen pri zabezpečovaní špičky, ale stará sa aj o základňu, z ktorej postupom času vyrastajú kvalitní pretekári. Môžete

nám povedať čosi bližšie o svojich plánoch? — pýtame sa vedúceho zjazdového úseku SLZ majstra športu Michala Šoltýsa.

„Doterajšie niekoľkoročné skúsenosti pri uplatňovaní jednotnej metódy a techniky vedenia tréningu i sústredení plne podporujú našu myšlienku a

existenciu žiackeho výberu Slovenska. Chceme s vybranými talentmi pracovať na vysokej úrovni a skvalitňovať prácu tak, aby sa podstatne uľahčil prechod medzi dorastencov. Je to jednoduchá matematika — ak budeme mať dostatok dobre pripravených mladých pretekárov, ľahšie budeme potom z nich vyberať špičkové talenty. Tento zámer považujem aj za politickú úlohu, pri plnení základnej požiadavky ČSZTV — získavanie mladých ľudí pre aktívnu telovýchovu.“

● Aký systém uplatňujete pri výbere žiakov do družstva Slo-

venska a ako si predstavujete kontrolu zvyšovania ich výkonnosti?

„Vychádzame z návrhov oddielových trénerov, ako aj trénerov športových základní. Zatiaľ sme sa rozhodli do tohto družstva zaradiť 40 detí. To považujem za primeraný počet, z ktorého sa dajú vyberať špičkoví jednotlivci na domáce i zahraničné preteky. Možno sa mnohým bude zdať číslo privysoké. No, treba povedať, že lyžovanie je športom, v ktorom sú veľké výkyvy vo výkonnosti a je tu aj značná absencia pretekárov v tréningovom procese z titulu plnenia povinností v škole i možnou úrazovosťou.“

● Kto a z akých aspektov rozhoduje o zaradení jednotlivcov do družstva a ako si predstavujete organizačné zabezpečenie práce s tak širokým výberom?

„Výber žiactva delíme na A družstvo v počte 20 a rovnaký počet je zaradený do B družstva. V každom je 6 starších a 6 mladších žiakov, ďalej 4 staršie a 4 mladšie žiačky. B družstvo má tú istú skladbu. Pri tom, ak sa ukáže, že je dostatok kvalitných mladších žiakov či žiačok, uprednostníme ich. Zaradenie do družstiev robí trénerská rada a len tá môže navrhovať akékoľvek zmeny, a to len na doporučenie a

so súhlasom trénerov príslušných oddielov. Tým chceme zabezpečiť nutnú kontinuitu trénerov družstva Slovenska a trénerov oddielov.“

● Mladý človek chce súťažiť, uplatniť sa v konkurencii. Súťaženie je motorom činnosti. Nakoniec súťaž pomôže aj trénerom posúdiť stav tréňovanosti, výkonnosť svojich zverencov. Aj na to ste pamätali?

„Popri celom rade súťaží masového charakteru, akou je napríklad „Cena Lastovičky“, súťaže ŠHMP a pod., organizujeme pre žiactvo pravidelné krajské kvalifikačné preteky, slovenské kvalifikačné preteky, majstrovstvá Slovenska a vyvrcholením je vzájomné meranie síl výberu SSR a ČSR. Súťaží sa v slalome, obrovskom slalome i zjazde. Preteky organizujeme tak, aby sa čo najmenej narušila školská dochádzka. Využívame čas prázdnin, soboty a nedele.“

● Akým spôsobom je zabezpečené jednotné pôsobenie, jednotný metodický a výchovný postup?

„Máme vytvorené vedenie žiackeho výberu. Na jeho čele je skúsený tréner a pedagóg Stanislav Fabián. Ďalej v tomto vedení sú tréneri I. Novotný, K. Boráň, J. Stračinová, F. Dolník a J. Bražina. Okrem nich pracuje s deťmi psycholog a

dva ľudia lekári. Sú to vybraní tréneri s dostatočnými znalosťami odbornými, dobrí pedagógovia, ľudia garantujúci aj systematickú a dobrú prácu na úseku ideovom, výchovnom. Ak by niektorý z nich nemohol z akýchkoľvek dôvodov svoju funkciu vykonávať, nahradia ho najlepšie tréneri z TJ Štart Kežmarok a TJ Mostáreň Brezno. Jednoznačne trváme na tom, aby žiaci dostali najlepších trénerov. Jednotné pôsobenie máme zabezpečené aj tak, že na každé sústreďenie žiackeho výberu prizveme ešte niektorých oddielových trénerov. Platí zásada, aby na jedného trénera pripadlo najviac 10 žiakov.“

● Nakoniec ešte jedna otázka. Ako ste pamätali na zdravie týchto mladých ľudí a ako to vyzerá s financovaním?

„Požiadali sme telovýchovnú lekárku SLZ MUDr. H. Lukáčovú o vypracovanie metodiky testovania a sledovania zdravotného stavu i fyzického vývoja členov žiackeho výberu. To bude systematické a kontrolu nám budú robiť ďalší telovýchovní lekári. Finančné prostriedky sú odsúhlasené predsedníctvom SLZ a treba v tejto súvislosti poďakovať sa za plné pochopenie aj zo strany telovýchovných orgánov STO.“

-es-

Pojetí základného lyžařského výcviku na FTVS UK Praha

Lyžařský sport zaznamenal v posledních dvaceti letech výrazné vývojové změny. Dochází k zdokonalování lyžařského vybavení, na trh jsou uváděny nové výrobky. Zvyšuje se výkonnost závodníků a rychle roste počet zájemců o rekreační lyžování. Sjezdová technika je obohacována novými druhy oblouků, propaguje se výcvik zatáčení pomocí „krátkých“ lyží. Nebývalou měrou se rozvíjí využití běžeckých lyží pro lyžování v terénu.

Tyto vývojové změny nejsou nahodilé, mají svoji příčinnost a vzájemnou souvislost. Bezprostředně působí i na pojetí a způsob provádění lyžařského výcviku a přináší s sebou řadu výcvikových problémů.

Porozumět a předvídat tyto vývojové tendence je jeden z důležitých předpokladů úspěšného řízení a realizování pe-

dagogického lyžařského procesu.

Na základě neuspokojivé situace v lyžařském výcviku jsme na FTVS provedli v r. 1965—66 výrazný odklon ve způsobu výuky od tehdejších běžných výcvikových postupů. Ujasnili jsme si, že zejména alpské lyžařské školy vykazují řadu nedostatků a že jejich pojetí ne-

odpovídá naší potřebě. Naše názory byly uveřejněny v článkách Čepeláka (jmenujme aspoň učební texty Základy lyžování, Praha, SPN 1966) a v článku Chovance K problematice sjezdového výcviku, Teor. praxe těl. vých. 1969, č. 2.

Při vytváření našeho pojetí lyžařského výcviku jsme měli na zřeteli

— jeho sepětí se socialistickým systémem tělesné výchovy a sportu a

— jeho adekvátnost k našim geografickým a ekonomickým podmínkám.

Ujasnili a stanovili jsme si cíle a úkoly vrcholového, sportovního, rekreačního a školního lyžování.

Současné poznatky především z oblasti teorie vyučování, antropomotoriky a teorie motorického učení nám pak pomohly postupně utvořit vlastní pojetí lyžařského výcviku.

Charakteristickými rysy našeho pojetí lyžařského výcviku jsou:

1. Obsahovou stránku lyžařského výcviku chápeme jako otevřený systém dovedností, tvořící jednotu určitých souborů či jednotlivých cviků, spojených v organický celek. Takto pojatý obsah lyžařského výcviku má určitou strukturu (viz tabulka), která určuje vzájemné vztahy mezi jednotlivými částmi systému a skupinami prvků.

2. Vlastní výcvik pojmáme jako proces nebo soubor dílčích procesů, vytvářejících určité dovednosti. Tento proces v lyžování je procesem cyklickým s fázickým charakterem, v jehož rámci dochází k postupnému přechodu od kvality nižší v kvalitě vyšší.

3. Při vytváření lyžařských dovedností

a) postupujeme tak, že nejdříve klademe důraz na pohybové předpoklady a pohybovou jistotu,

b) vytváříme otevřené pohybové dovednosti (které je možno neustále rozvíjet a zdokonalovat a které reagují na měnící se podmínky vnějšího prostředí),

c) volíme postup od základních pohybových tvarů k tvarům konečným a od základních forem pohybu k formám co nejdokonalejším,

d) zaměřujeme se na zvládnutí pohybových principů, od základních postupně k těm nejnáročnějším, které tvoří obsah vrcholné techniky.

4. Při rozboru současné techniky zatáčení na lyžích jsme zobecnili základní znaky a pohybové principy. Na tomto základě jsme zhodnotili pohybové prvky, jejich modifikaci vycházející z širší variability terénních a traťových podmínek. Určili jsme základní pohybové principy pro zatáčení na lyžích a určili jsme jednotlivé druhy napojovaných oblouků a jejich zařazení v procesu vytváření úrovně techniky zatáčení na lyžích.

5. Protože lyžařský výcvik (máme na mysli nezávodní výcvik) je určen pro masu lyžařů, pro veškerou zdravou školní mládež, je žádoucí, aby technika lyžování byla co do rozsahu i obsahu nenáročná, jednoduchá, umožňující další zdokonalování a rozvíjení. Technika, která nevyžaduje nadprůměrné pohybové předpoklady a lze ji naučit v relativně krátkém čase. Cílem lyžařského výcviku z hlediska lyžařské techniky je tudíž vytvoření lyžařských dovedností, jejichž náročnost je adekvátní možnostem a schopnostem většiny lyžařů, přičemž tyto dovednosti jsou ve vztahu k našim podmínkám vhodné a účelné vzhledem k terénu, k časovému možnostem, materiálním podmínkám atd.

Ve stručnosti uvedené základní znaky našeho pojetí lyžařského výcviku nám byly vodítkem při úpravách výcvikových postupů:

a) Vyřadili jsme řadu prvků (jak vyplývá i z připojené tabulky), které v jiných učebních plánech tvořily nebo dosud tvoří tzv. postupné výcvikové mezifáze, např. přívrtný oblouk, smyk ke svahu atd.

b) Posunuli jsme důležitost a uplatnění řady dalších prvků, jako např. sjezdové šikmo svahem, sesouvání, oblouku v pluhu atd. Tyto prvky a další navčujeme vzhledem k jejich uplatnění při jízdě v terénu, tj. zejména na příkrých svazích. Nemají však své opodstatnění při nácviku zatáčení, jak tomu bylo nebo je v jiných výcvikových postupech.

c) Vzhledem k poslání naší fakulty se zaměřujeme na všechny lyžařské disciplíny. Všechny lyžařské disciplíny. Všechny lyžařské disciplíny a rovněž využití běžeckých lyží znamená kvalitní průpravu a

předpoklady k rychlejšímu zvládnutí látky, i techniky zatáčení.

d) Zjednodušení a zkvalitnění techniky a metodiky zatáčení se projevilo zavedením kročné techniky na základě prací dr. Čepeláka. Kročná technika staví na kročné rovnováze, obsahuje základní pohybové principy zatáčení, umožňuje nácvik moderní sjezdové techniky. Přínosem kročné techniky je dále nácvik odpovídající současným didaktickým požadavkům (odstranění obranných reflexů, rytmizace, nácvik rovnou přes spádnicí, přechod od nižší kvality ve vyšší atd.).

Výsledky dosahované naším výcvikovým postupem ukazují, a současný vývoj vyučování jízdy na lyžích, zejména techniky zatáčení, jenom potvrzuje správnost našich snah a tendencí. Naplnilo nás uspokojením, že např. nový rakouský učební plán lyžování z roku 1971 obsahuje řadu změn, které jsme již před lety provedli a za které jsme bojovali.

V závěru naší statě, která nemůže ve stručnosti vycerpat uvedené téma, ale jen informovat o naší práci, chceme zájemce upozornit na písemné materiály, ve kterých je naše pojetí širěji a podrobněji zpracováno.

Čepelák V.: Kročnou technikou v lyžování. TVM, 1972, č. 6 a 7.

Dohnal—Čepelák: Lyžařský výcvik školní mládeže. Praha, SPN 1972. (Učební texty.)

Chovanec F.: K současné problematice sjezdového výcviku. Teor. praxe těl. vých. 1969, č. 2.

Chovanec F.: K úkolům lyžařského výcviku školní mládeže. TVM 1972, č. 7.

Chovanec F.: Pojetí základního lyžařského výcviku na FTVS. Teor. praxe těl. vých. 1970, č. 4.

Chovanec F.: Krátké lyže a lyžařský výcvik školní mládeže. TVM 1973, č. 6.

Chovanec F. a kol.: Základní lyžařský výcvik. Praha, SPN 1971.

Příbramský M.: K problematice zatáčení na lyžích. Teor. praxe těl. vých. 1973, č. 2.

Příbramský—Maršík: Sjezdové disciplíny. Technika a trénink. Praha, SPN 1972.

Základní (elementární) prvky:

1. a) nošení, připínání a odpínání lyží
b) Pořadová s lyžemi a na lyžích
2. Chůze, obraty a výstupy

Průprava — nácvik rovnováhy, skluzu a přenášení váhy

1. Sjezd přímý a obměny sjezdu
2. Přejíždění terénních nerovností
3. Odšlapování a bruslení

Brzdění:

1. Pluhem
2. Sesouváním

Běh:

1. Běžecá průprava
2. Běh střídavý
3. Běh soupažný
4. Další prvky běžecé techniky
5. Aplikace běhu ve stopě a v terénu

Sjezd:

1. Sjezdová průprava
2. Základní dlouhý oblouk
3. Střední oblouk
4. Krátký oblouk
5. Aplikace v terénu a na tratích

Skok:

1. Skokanská průprava
2. Terénní skoky
3. Skok z můstku

Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách

Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách bylo hned na počátku sezóny pronásledované nedostatkem sněhu pro první závody ve sjezdu v Jasně. Řídicí komise soutěže, která byla pro rok 1973 a další ustavena, rozhodla proto, aby všechny závody při mistrovství

ČSSR jednotlivců ve Špindlerově Mlýně byly započítány i do šampionátu družstev. Program, který byl stanoven v rámci sjezdového týdne Ještěd—Harrachov (na nově upravené sjezdové trati) byl dodržen, takže celkově byl proveden výpočet z těchto závodů:

Mistrovství ČSSR jednotlivců ve Špindlerově Mlýně:

1. kolo	20. a 21. února	obří slalomy
2. kolo	22. února	slalomy
3. kolo	24. února	sjezdy

Skorkovského memoriál ve Špindlerově Mlýně:

4. kolo	25. února	sjezdy
---------	-----------	--------

Ještědský pohár na Ještědu:

5. kolo	5. března	obří slalomy
6. kolo	6. března	slalomy
7. kolo	7. března	slalomy

Memoriál Manf. Erbena, Harrachov:

8. kolo	9. března	slalomy
9. kolo	10. března	obří slalomy
10. kolo	11. března	obří slalomy

Mistrem Československé socialistické republiky ve sjezdových disciplínách družstev se opět stala TJ VŠT Technika Brno s převahou, i když za ni pro zranění nestartovala nejlepší závodnice Kantová.

Pořadí oddílů:	bodů
1. Technika Brno	1718,66
2. LIAZ Jablonec n. N.	2126,42
3. Sl. UK Bratislava	2144,26
4. PF Hradec Králové	2317,56
5. Slavia VŠ Praha	2530,94
6. Slavia VŠT Košice	2831,41
7. TJ Jasná L. Mikuláš	3214,22
8. Slavia UP Olomouc	3605,93
9. Chem. Ústí n. L.	3763,59
10. Ještěd Liberec	3781,77
11. Slavia Havířov	5802,66

Spartak Piesok ze soutěže odstoupil.

Do II. ligy sestupují oddíly: Chemička Ústí, Ještěd Liberec a Slavia Havířov.

V mistrovství ČSSR družstev pro rok 1974 bude hodnoceno 11 oddílů a budou opět sestupovat 4 oddíly proto, aby od roku 1975 bylo v mistrovství ČSSR družstev pouze 10 oddílů.

Pro rok 1974 se kvalifikovaly vítězství ve skupinách II. ligy tyto oddíly: Skupina Čechy: Bohemians Praha, skupina Morava: Baník Ostrava, skupina Slovensko: TJ Vysoké Tatry.

MIROSLAV ŠENK
STK úseku sjezd. disciplín ČSSL

Z gottwaldovské láně sjezdařek: zleva Fučíková, Walachová, Šperková a Charvátová

MEDVĚDÍN: Opravdu se dočkáme

Tudy povede „sedačka“ na Medvědn

Psalí jsme před časem v Lyžařství o vynikajícím díle rokytnických lyžařů na jižním svahu Lysé hory v Krkonoších a metodou srovnávání se dostala do krajně nepříznivého světla vleklá stavba sedačkové lanovky na Medvědn, po brněnském plaveckém stadiónu druhá nejdelší stavební akce v oblasti tělovýchovy.

Rádi bychom doplnili informace o Medvědně. Okolnost,

že dokončení stavby dává na sebe stále čekat, nelze přičíst k tíži investora. Je jím Ústřední správa tělovýchovných zařízení při ČTO. Překážky a potíže se objevily jinde. Málokdo ví, že se u „akce Medvědn“ vystřídalo už šest dodavatelů. Všichni nakonec odešli od díla a od smlouvy. Když se ve Špindlu zabydlely party inženýrských a průmyslových staveb, vypadalo to už nadějně. Začala se stavět příjezdová komunikace ze silnice na Zlaté návrší k horní stanici lanovky, kácel se les pro lanovkovou trasu a pro obě sjezdovky. Ale najednou pracoviště osiřelo, neboť uprostřed slibného rozletu pod Medvědnem dostali stavbaři vládní úkol — stavět sídliště. Intervence nepomohly. Potom se ještě pod Medvědnem zplanýrovaly tratě, zasela se tráva a vykopalo 22 betonových patek pro stožáry lanovky. A to už byl opravdový konec, klid zbraní. Zub času, vítr, voda začaly hlodat. Byl to smutný pohled na lidské dílo, jež odchází...

Když šest dodavatelů totálně zklamalo, začalo být tělovýchově jasné, že se musí poohlédnout ve vlastních řadách, aby

stavba mohla pokračovat. Tak se našel Sportstav Praha a Start Trutnov, městský a okresní podnik ČTO, jako garant stavební výroby. Sportstav si vzal na starost stavbu horní stanice, Start Trutnov dolní. Oba podniky se už daly do práce. Technologickou část stavby vlastní firma s odstavitelnými sedačkami provede chrudimská Transporta. Délka lanovky 1930 metrů, náklady 19 milionů korun, tedy akce ne zrovna zanedbatelná. Poprvé bychom se měli svěřit o vánocích roku 1974.

Takže: tentokrát se snad už opravdu dočkáme.

Ale objevil se ještě další problém pod Medvědnem. Počítáme-li, že služeb lanovky a dvou sjezdovek budou využívat nejen perfektní cititelé „vlnění“ ale i průměrní lyžaři, rekreanti a turisté, nevyhádá tak zvaná turistická sjezdová trať (vpravo od závodní) svým sklonem i profilem, že by našla oblibu a porozmění oné slabší sjezdařské třídy. Zdá se, že autor trati Zdeněk Vokatý měl příliš optimistické mínění o lyžařské dovednosti průměrného spotřebitele sjezdovek. Takže pro něj se bude mu-

Ještě k běžeckým soutěžím družstev

V minulém čísle jsme uveřejnili běžecké žebříčky z celostátního pohledu, dnes dokončujeme práci Fr. Táborského, hlavního statistika běžeckého úseku Čs. svazu lyžařů, zařazením běžeckých žebříčků Svazu lyžařů ČSR.

Výsledky II. ligy — skupina A: 1. Slovan Karlovy Vary (celkem 2571 bodů - ženy 1040 b. - muži 1531 b.), 2. Stavební fakulta Praha (2310,5 - 1146,5 - 1164), 3. Sl. Žižkov ÚRO (2298 - 914 - 1384), 4. Škoda Plzeň (1976,5 - 896,5 - 1080), 5. VŠ zemědělská Praha (1762,5 - 928,5 - 834), 6. Jiskra Domažlice (1606,5 - 378,5 - 1228), 7. Motor České Budějovice (1567,5 - 799,5 - 768), 8. Avia Čakovice (1377,5 - 749,5 - 628), 9. RH Ústí n. L. (1354,5 - 496,5 858), 10. Baník Osek (984,5 - 212,5 - 772), 11. RH Plzeň (911,5 - 284,5 - 627).

Skupina B: 1. Autoškoda Vrchlabí (2492,5 - 1032 - 1460,5), 2. MEZ Frenštát (2490 - 1070 - 1420), 3. Univerzita Brno (2271,5 - 1093 - 1178,5), 4. Sp. Police n. Met. (1788,5 - 772,5 - 1016), 5. Mars Svratka (1755,5 - 807 - 948,5), 6. Lok. Česká Třebová (1693,5 - 772 - 921,5), 7. Lok. Trutnov (1623 - 735 - 888), 8. Slavoj Bruntál (1403,5 - 713 - 690,5), 9. Jiskra Otrokovice (1054 - 502 - 552), 10. Metra Blansko (996 - 497 - 499).

Dorostenecká liga: 1. Jiskra Mšeno (celkem 4764,42 bodů - dorostenky 1441,06 b. - dorostenci 3323,36 b.), 2. S. Nové

Město n. Mor. (4734,42 - 1660,75 - 3073,67), 3. Lok. Trutnov (4589,34 - 1573,33 - 3016,01), 4. S. Horní Branná (4550,87 - 1468,01 - 3082,86), 5. SKI Jilemnice (4292,87 - 1303,88 - 2988,99), 6. L. Teplice (4015,20 - 1387,86 - 2627,34), 7. S. Trutnov (3840,06 - 1182,39 - 2657,67), 8. Jiskra Lučany (3803,05 - 1535,74 - 2267,31), 9. S. Studenec (3778,80 - 976,41 - 2802,39), 10. TJ Rožnov (3609,66 - 1664,06 - 1905,60), 11. B. Osek (3560,70 - 1397,42 - 2163,28), 12. RH Ústí n. Labem (2941,56 - 629,12 - 2312,44), 13. Sp. Police n. Met. (2846,23 - 813,96 - 2032,27), 14. Autoškoda Vrchlabí (2719,14 - 345,46 - 2373,68), 15. SEBA Tanvald (2214,68 - 789,71 - 1424,97), 16. Sp. Vršovice Praha (437,32 - 124,86 - 312,46).

set skutečná turistická trať pod Medvědínem teprve hledat. Jiří Pilář z Ústřední správy tělovýchovných zařízení zastává názor, že by se měla předat do užívání zároveň s lanovkou.

Ale zůstaňme ještě chvíli v Krkonoších. Vládní usnesení vneslo značné oživení do opomíjené oblasti investičního podnikání. V dubnu příštího roku mají polští dělníci zahájit stavbu Sportovního hotelu pro 250 lidí ve svatopetrském stadiónu. Letos se začíná s obnovou Míseček, přichází na řadu rekonstrukce můstku v Harrachově a stavba dalšího vleku v Peči pod Sněžkou. V příštím roce to bude: rekonstrukce můstku ve Špindlerově Mlýně, sedačka z Pece na Liščí horu. V roce 1975 výstavba nové Výrovky. -nj-

Nansen jako praotec

Bylo to už dávno. Vedle domorodých obyvatel severských zasněžených krajin používali jako první lyži různí cestovatelé, objevitelé a průkopníci v bádání po neznámých a cizích zemích. Tak jsou dochovány památky o tom, že se už roku 1746 jakýsi neznámý rybář pokoušel dostat se pomocí primitivních lyží do grónského vnitrozemí. O více než sto třicet let později, roku 1878, chtěl dánský kapitán Jensen na lyžích přejít křížem krázem Grónsko. Nepochodil však.

Hlavní slovo mezi lyžařskými průkopníky měl v roce 1888 — tedy právě před 85 lety, norský zoolog a badatel, třicetiletý Fridtjof Nansen, už od dětství vysoce zdatný a sportovně založený. Svou velkou cestu Grónskem konal na lyžích z březového dřeva, již potřebně okovaných, protože počítal s hrubozrnným sněhem. Popsal ji pak ve své knize „Paa Ski over Grönland“ [Na lyžích přes Grónsko], která se stala na svou dobu lyžařským bestsellerem. Rázem pronikla v překladu do celé Evropy a její zásluhou se dostaly lyže brzy do podvědomí lidí celého kontinentu a v Alpách a střední Evropě, kde daly vznik novému sportu a také prvním norskému lyžařskému exportu. -šle-

Lyžařská reprezentační družstva určena

Předsednictvo Čs. svazu lyžařů nominovalo reprezentační týmy pro období 1973—1974

Běžci: Jiří Beran (Dukla Liberec), Zdeněk Böhm (VŠ Praha), Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí), Josef Kubica (Dukla Liberec), Ján Matejbus (Tesla Lipt. Hrádok), Ján Michalko (RH Vysoké Tatry), Milan Jarý, Stanislav Řezáč, Jaroslav Seidl, František Šimon, Jan Fajstavr (všichni Dukla Liberec), Július Lupták (RH Vysoké Tatry). Trenéry jsou Jaroslav Honců a Jan Weisshäutel. —

Junióři: Karel Nývlt (Lok. Trutnov), Štefan Bekeš (Vysoké Tatry), Jaroslav Skákal (Sp. Rokytnice), Petr Just (Seba Tanvald), Oldřich Hakl (S. Horní Branná), Marian Čunderlík (B. Kremnica), Milan Bárta (Autoškoda Vrchlabí) a Stanislav Sorger (Tesla Lipt. Hrádok). Trenérem je ing. Miroslav Javorský.

Běžkyně: Alena Bartošová (Jiskra Mšeno), Helena Bekešová (Vysoké Tatry), Marie Brožková (Jiskra Lučany), Milena Cilleřová (J. Mšeno), Miroslava Jaškovská (MEZ Frenštát), Blanka Paulů, Milena Ryglová (obě Autoškoda Vrchlabí), Gabriela Sekajová, Emilia Šuleková (obě Tesla Lipt. Hrádok), Táňa Taschová (VŠ Praha). Předsednictvo vyhovělo písemné žádosti Heleny Šikolové a nezařadilo ji do reprezentačního družstva. Trenérem je Bohuslav Rázl a asistentem trenéra Petr Honzl. — **Juniorky:** Ludmila Havránková (S. Nové Město na Moravě), Iva Hynková (Lok. Trutnov), Zdena Janovská (Seba Tanvald), Květa Jeriová (S. Studenec), Viera Leskovianská, Tereza Sekajová (obě Tesla Lipt. Hrádok), Alena Solanská, Jaroslava Solanská (obě TJ Rožnov), Jana Šimůnková (S. Horní Branná).

Sjezdaři: Ján Heczeko (Dukla Ban. Bystrica), Miloslav Pažout (VŠT Košice), Ivan Sochor (Ped. fak. Hradec Králové), Miloslav Sochor, Milana Švitorka, Martin Vojtěch (všichni Dukla Liberec). Trenérem je Jan Vedral, jeho asistentem Karel Hampl. — **Sjezdařky:** Anna Droppová (Jasná Lipt. Mikuláš), Vítězslava Kantová (Technika Brno), Darina Matošová (Jasná Lipt. Mikuláš), Radomila Švábová (VŠ Praha), Alena Uhrová (Ped. fak. Hradec Králové). Trenérem je Ladislav Zacharides.

Skokani: Rudolf Höhnl, Josef Matouš (oba Dukla Liberec), Jaromír Liďák, Karel Kodejška (oba Dukla B. Bystrica), Jaroslav Sláma, Leoš Škoda (oba Dukla Liberec), Jozef Lepko, Ján Kliment (oba Dukla B. Bystrica), Jindřich Balcar, Jaroslav Petráš (oba Dukla Liberec), Karel Morcinek (TŽ Třinec), Jiří Raška (MEZ Frenštát). Trenérem je Jáchym Bulín. — **Junióři:** Břetislav Novák (Jiskra Harrachov), Karel Vágnknecht (S. Lomnice n. Pop.), Ján Tancosz, Jozef Rusko, Emil Babiš (všichni Dukla B. Bystrica), Josef Samek (Seba Tanvald), Karel Štantejský (S. Lomnice n. Pop.), František Novotný (Sn. Špindlerův Mlýn). Trenérem je Zdeněk Remsa.

Sdruženáři: Tomáš Kučera, Libor Foltman, František Zeman, Vladimír Rázl, Josef Pospíšil, Slávek Buchta (všichni Dukla Liberec), Jaroslav Svoboda (J. Mšeno), Miroslav Kreml (RH Štrbské Pleso), Siegfried Holub (RZ Abertamy), Petr Kožíšek (Seba Tanvald). Trenéry jsou Josef Kutheil a Štefan Oleksák. — **Junióři:** Jaroslav Balatka (Tofa Albrechtice), Jiří Novotný (Lok. Trutnov), Štefan Slivka, Kamil Gregorčok (oba Dukla B. Bystrica), Luděk Šablatura a František Novák (oba J. Harrachov). Trenéry jsou Ladislav Rygl a Josef Lánský.

Trenérské vedení sdruženářů:
J. Kutheil a Št. Olekšák

Pro upřesnění uvedme, že do 1. 7. 1972 byl pouze 1 trenér sdruženého závodu na ÚLZ Rožnov. Nově nastoupili ss. Rázl na ÚLZ Harrachov a Rygl na ÚLZ Jablonec n. N.

Z uvedeného přehledu je patrný velký nepoměr v obsazení trenérů na ÚLZ mezi disciplínami. Podpora ÚZS je po linii Čs. svazu lyžařů, který hmotně zajišťuje státní družstvo mužů a družstvo juniorů — je dobrá, určité nedostatky se objevují ve vybavení mladých závodníků kvalitním materiálem.

Národní družstvo sdruženářů ČSR a žákovská a dorostenecká družstva zajišťuje Svaz lyžařů ČSR a finanční prostředky zde jsou naprosto nedostačující.

Sdruženáři chtějí na slunce

Josef KUTHEIL a Štefan OLEKŠÁK, trenéři státního družstva

Není tomu tak dávno, kdy mezi všemi lyžařskými disciplínami byl sdružený závod nejvíce hodnocen a dokonce jeho vítěz na mistrovství ČSR získal hravý titul Mistr ČSR v jízdě na lyžích. Jaká je situace dnes? Klesá popularita vícebojů, diváci chtějí vidět vrcholné výkony v jednotlivých disciplínách a okamžitě znát výsledek. Konkrétně ve sdruženém závodě je na zřetelném ústupu zájem diváků a organizátorů, ale i závodníků samých o disciplínu.

● V čem tkví příčina?

Příprava ve sdruženém závodě vyžaduje mnoho času a vysoké fyzické nároky na závodníka. Mládež, mezi kterou je hodně talentů pro závod sdružený, není u nás vedena cvičiteli a trenéry sdruženého závodu, ale ve většině specialisty pro běh nebo skok a ti se pochopitelně snaží mládež specializovat na disciplínu podle profese trenéra nebo cvičitele. Dá se říci, že máme málo trenérů, kteří by se věnovali systematicky potřebám závodu sdruženého. Velmi názorně to vyplývá z obsazení trenérských míst na Ústředních lyžařských základnách podle stavu k 30. 8. 1972 (v ČSR). Na základnách pracuje: 11 trenérů běhu, 7 trenérů sjezdových disciplín, 3 trenéři závodu sdruženého, 1 trenér skoku.

ci. Veškerá společná příprava žákovských a dorosteneckých družstev spočívá ve 3 týdnech výcvikových táborů a to jeden týden na podzim, jeden v prosinci a jeden v březnu. Vybavení závodníků kvalitním lyžařským materiálem je naprosto nedostačující a většinou je vybavují jednoty nebo rodiče, pokud je vůbec potřebný materiál k dostání.

Tato situace je naprosto neudržitelná a chceme-li důstojně navázat na vynikající výsledky našich sdruženářů na OH 1968, MS 1970 a OH 1972, je třeba zajistit:

odpovídající finanční prostředky pro práci s mládeží, zvýšit počet trenérů i funkcionářů na ÚZS,

zabezpečit dostatek závodního materiálu ve velikostech pro mládež,

na základě komplexního odborného výběru mezi mládeží vyčlenit ty, kteří mají vrozené předpoklady k provádění závodu sdruženého a zařadit je do družstev žákovských nebo dorosteneckých a připravovat je jak po stránce odborné, tak i morálně volní k vrcholným výkonům v obtížné sdruženářské disciplíně, a to bez negativního vlivu snahy a přemlouvání funkcionářů nebo trenérů k

provádění jen jedné specializované disciplíny. Ustavit tedy vrcholný orgán, který by s konečnou platností rozhodl o zařazení do jednotlivých disciplín a veškeré změny by podléhaly jeho schválení.

● Jak zvýšit popularitu závodu sdruženého mezi závodníky a tím i jeho celkovou úroveň?

a) Ve sjezdové kombinaci jsou 4 ceny za sjezd, slalom, obří slalom a ještě celkově za kombinaci. Navrhujeme obdobně odměňovat nejlepší sdruženáře za obě disciplíny i za celkový výsledek. Pochopitelně až po skončení celé soutěže, aby byla vyloučena účast specialistů jen pro jednu disciplínu.

b) Dotovat vítěze sdruženého závodu stejně hodnotnými cenami jako vítěze ostatních disciplín, a to jak v domácích soutěžích, ale hlavně v soutěžích světových (Holmenkollen, Falun, Lahti).

c) Pořádat i soutěže družstev, v domácích i mezinárodních soutěžích. V mezinárodních soutěžích závody soustředit vždy do určité oblasti, aby závodníci nemuseli v krátkých časových intervalech absolvovat cesty, mnohdy přes celou Evropu. Uspořádat v tomto smyslu Světový nebo Evropský pohár (návrh s. Bělonožníka) nebo Soutěž LD států (návrh ÚZS ČSSR).

d) Uzavřít dohodu mezi státy se zájmem o rozvoj závodu sdruženého o účasti více závodníků při mezinárodních závodech v té či oné zemi např. na základě reciproční výměny.

● Jak zvýšit popularitu závodu sdruženého mezi diváky?

a) Pořádat skok do závodu sdruženého vždy jako samostatnou soutěž a v průběhu závodu neustále informovat diváky o stavu soutěže.

b) Běžeckou trať vést ve více okruzích, aby divák měl možnost závodníky několikrát vidět.

c) Běžeckou soutěž odstartovat na základě Gundersonova systému, kdy divák a nakonec i závodník samotný je neustále informován o současném pořadí v závodě.

● Jak pokračovat, aby se zvýšila výkonnost závodníků LD států jako celku?

Víme, že všetci máme zájem na zvýšení výkonnosti svojich závodníkov, ale domnívame sa, že našim a ešte vyšším zájmom v súčasnom trídne rozdelenom svete musí byť zvýšenie výkonnosti závodníkov všetkých LD štátov ako celku.

Z tohoto hľadiska navrhuje:

a) zlepšiť spoluprácu zástupcov ÚZS všetkých LD štátov pri

— organizačnej práci, pri porádani a obesiľaní závodov,

— na úseku metodiky tréningu sruženárů,

b) porádat spoločne výcvikové tábory:

— na mústcích s umelou hmotou,

— na prvnm sněhu.

Pokusili sme sa nastítnit problémy na úseku závodu sruže-

ného u nás, zhodnotili sme i súčasny stav a pevne veríme, že se nám spoločne podaří zvýšit popularitu této disciplíny, aby vynikající výsledky, kterých dosahují sportovci LD štátů na OH, MS i vrcholných mezinárodních závodech, byly hodnoceny všude tak, jak si tento těžký závod nejen po stránce fyzické, ale i psychické a morálně volně plně zaslouží.

Svetový pohár zjazdárov

Keď sa skončili posledné preteky Svetového pohára, zabalili najlepši zjazdári sveta svoje „náradíčko“ a hybaj domov. Mali lyžovania, cestovania, nervozity a zákulisných intríg plné zuby. Náročná súťaž vyčerpá do krajnosti. A pravdu povediac mali toho dost aj ľudia okolo. Systém bodovania Svetového pohára je komplikovaný. Vyžaduje osobitnú skupinu odborníkov. Nebyť modernej výpočtovej techniky, niečo podobné by sa vôbec nedalo uskutočniť.

Annemarii Pröllovej a Gustavo Thõnimu sa podaril hatrick. To je čo povedať! O tých dvoch by sa dalo veľa napísať. Pröllová je výnimočným typom zjazdárky, jedinečná svojím prístupom k príprave i zodpovednosťou v pretekoch. Úspechu obetovala naozaj všetko. Odmena je sladká — sláva i peniaze! Thõni mal svoju cestu k svetovému prvenstvu dláždenú blenom. Tým viac treba oceniť jeho nervy. Až do posledných pretekov bojoval s Zwillingom a to ich delili len štyri body. Všetky papierové predpoklady išli do čerta. Nebol to tenoraz očakávaný „obrák“, ale slalom, ktorý rozohodol. Čudné, ale nedá sa nič robiť, tenoraz mu obrovský slalom nevychádzal tak, ako v posledných sezónach. Pröllovej aj

Thõnimu sa podarilo čosi čo nemá obdoby v sedemročnej histórii Svetového pohára. Doteraz získali prvenstvo v dvoch ročníkoch J. C. Killy (1967 a 1968) a K. Schranz (1969 a 1970).

AKO SA VLASTNE BODUJE

Celkové poradie v Svetovom pohári nie je určené mechanickým súčtom bodov, získaných v jednotlivých pretekoch a disciplínach. Všetkých 24 pretekov zaradených do súťaže rozdelili do troch fáz. U mužov sa v prvej (december) fáze ráťali tri najlepšie výsledky z piatich pretekov, v druhej fáze (január) päť najlepších výsledkov z deviatich pretekov a v tretej fáze (február a marec) sa ráťalo šesť najlepších výsledkov

Gustavo Thõni

z desiatich pretekov. U žien sa v prvej fáze ráťali tri najlepšie výsledky zo štyroch pretekov, v druhej päť najlepších výsledkov z deviatich pretekov a v tretej fáze šesť najlepších výsledkov z jedenástich pretekov.

Do poradia určujúceho celkové víťaza v jednotlivých disciplínach (slalom, obr. slalom, zjazd) sa započítavali body získané z piatich najlepších výsledkov z ôsmich pretekov v každej disciplíne.

Svetový pohár 1972—1973 — Celkové poradie

Muži — Meno — Nár.	Celk. bodov	Z toho získal bodov vo fáze			Body získané do poradia v		
		I.	II.	III.	slalom	obr. slal.	zjazde
1. G. Thõni — Tal.	166	24	80	62	110	55	0
2. D. Zwilling — Rak.	151	60	44	47	34	49	62
3. R. Collombin — Švajč.	131	36	95	0	0	0	120
4. Ch. Neureuther — NSR	120	15	20	55	105	0	0
5. H. Hinterseer — Rak.	120	6	40	74	3	105	0
6. B. Russi — Švajč.	106	10	71	25	0	0	96
7. J. N. Augert — Fr.	104	0	28	76	86	18	0
8. B. Cochran — USA	93	17	20	56	32	25	36
9. F. Klammer — Rak.	93	16	23	54	0	31	62
10. P. Gros — Tal.	91	50	19	22	36	55	0
11. M. Duvillard — Fr.	90	11	56	23	36	46	13
12. A. Rõsti — Švajč.	74	20	2	52	8	66	0
13. E. Haker — Nór.	72	20	16	36	0	71	1
14. M. Varallo — Tal.	64	16	48	0	0	0	64
15. W. Tresch — Švajč.	64	5	45	14	57	5	0

16. R. Tritscher 58 b., 17. K. Cordin (obaja Rak.) 53, 18. H. Schmalzl (Tal.) 51, 19. P. Roux (Šv.) 44, 20. M. Rieger (NSR) 39, 21. J. Pegorari (Tal.) 39, 22. A. Bachleda (Poř.) 38, 23. C. Perrot (Fr.) 31, 24. E. Stricker 30, 25. A. Pietrogiovanna (obaja Tal.) a W. Grissmann po 29, 27. J. Pechtl 21, 28. J. Wachler a A. Matt po 20, 30. T. Hauser (všetci Rak.) 17, 31. J. Bachleda

(Poř.) 16, 32. J. Kniewasser (Rak.) 15, 33. G. Besson (Tal.) 14, 34. K. Engstler (Rak.), A. Sprecher (Švajč.) a F. Fernandez-Ochoa (Šp.) po 13, 37. K. Schlager (NSR) a A. Pargätzi (Švajč.) po 12, 39. J. Hunter (Kan.) 11, 40. P. Feversinger (Rak.) 10, 41. M. Lafferty (USA) a F. Bieler (Tal.) po 9, 43. M. Junginger (NSR) a R. Thöni (Tal.) po 7, 45. H. Berchtold

(Rak.) 6, 46. S. Heckelmüller (NSR), R. Rossat-Mignod (Fr.) a H. Zingre (Švajč.) po 5, 49. J. Loidl (Rak.) a E. Schmalzl (Tal.) 4, 51. A. Gorder (USA), W. Muxel (Rak.) a H. Plank (Tal.) po 3, 54. W. Frommel (Lichtenšt.), L. Gruber (Rak.), R. Zandegiacomo (Tal.) a E. Poulsen po 2, 58. D. Rowles (obaja USA) a H. Kashiwagi (Jap.) po 1 bode.

Ženy — Meno — Nár.

Celk. bodov

Z toho získala bodov vo fáze

Body získane do poradia v

			Z toho získala bodov vo fáze			Body získane do poradia v		
			I.	II.	III.	slalome	obr. slal.	zjazde
1. A. Prölllová — Rak.	297	75	125	97	6	94	125	
2. M. Kasererová — Rak.	223	28	105	90	67	110	28	
3. P. Emonetová — Fr.	163	26	30	107	110	52	0	
4. R. Mittermaierová — NSR	131	4	71	56	80	40	23	
5. H. Wenzelová — Licht.	112	18	47	47	49	53	6	
6. W. Drexelová — Rak.	106	17	42	47	4	16	86	
7. J. Rouvierová — Fr.	103	40	46	17	0	26	72	
8. M. Cochranová — USA	84	0	44	40	36	44	4	
9. J. Gfölnarová — Rak.	83	0	36	47	0	15	67	
10. J. Lukasserová — Rak.	65	20	35	10	0	4	61	
11. B. Zurbriggenová — Šv.	64	0	11	53	0	51	13	
12. P. Behrová — NSR	64	25	20	19	56	8	0	
13. D. Debernardová — Fr.	61	16	0	45	56	4	1	
14. T. Treichlová — NSR	57	2	30	25	2	46	9	
15. C. Rollandová — Fr.	57	2	8	47	40	15	0	

16. J. Crawfordová (Kan.) 53, 17. M. T. Nadigová (Šv.) 48, 18. B. Totschnigová 46, 19. Schrolllová (obe Rak.) 45, 20. F. Seratová (Fr.) 44, 21. C. Cochranová (USA) 39, 22. C. Giordaniová (Tal.) 34, 23. L. Kreinerová (Kan.) 28, 24. C. Zechmeisterová (NSR) 27, 25. K. Kreinerová (Kan.) a T. Förlandová

(Nór.) 25, 27. O. Chalvinová (Fr.) 24, 28. S. Poulsenová (USA), C. Puigová (Šp.) a B. Lafforguová po 19, 31. J. Mirrová (obe Fr.) 15, 32. M. Ranerová (Rak.) 13, 33. M. Morerodová (Švajč.) 10, 34. S. Eberleová (Rak.) 6, 35. M. Heftlová (Švajč.), E. Matoušová (San Marino), S. Corrocková (USA)

a R. Schniderová (Švajč.) po 5, 39. B. Rauterová (Rak.) a S. Stumpová (Švajč.) po 4, 41. C. Tisotová (Tal.) a J. Epplová (Rak.) po 3, 43. M. Oferová (Tal.) a B. Hauserová (Rak.) po 2, 45. R. Olikka (Fín.) a H. Graswanderová (Rak.) po 1 bode.

PORADIE KRAJÍN 1972—1973

Muži: 1. Rakúsko 638 b., 2. Taliansko 517, 3. Švajčiarsko 450, 4. Francúzsko 230, 5. NSR

183, 6. USA 108, 7. Nórsko 72, 8. Poľsko 54, 9. Španielsko 13, 10. Kanada 11, 11. Lichtenštejnsko 2, 12. Japonsko 1 bod.

25, 10. Španielsko 19, 11. San Marino 5, 12. Fínsko 1 bod.

Ženy: 1. Rakúsko 891 b., 2. Francúzsko 484, 3. NSR 282, 4. USA 147, 5. Švajčiarsko 136, 6. Lichtenštejnsko 112, 7. Kanada 106, 8. Taliansko 39, 9. Nórsko

Spolu: 1. Rakúsko 1529 b., 2. Francúzsko 714, 3. Švajčiarsko 586, 4. Taliansko 556, 5. NSR 465, 6. USA 255, 7. Kanada 117, 8. Lichtenštejnsko 114, 9. Nórsko 97, 10. Poľsko 54, 11. Španielsko 32, 12. San Marino 5, 13. Japonsko a Fínsko po 1 b.

F. Radici

PREHEAD VÍŤAZOV 1967—1973

Ročník	Muži	Ženy
1967	J. C. Killy (Fr.)	N. Greeneová (Kan.)
1968	J. C. Killy (Fr.)	N. Greeneová (Kan.)
1969	K. Schranz (Rak.)	M. Jacotová (Fr.)
1970	K. Schranz (Rak.)	G. Gablová (Rak.)
1971	G. Thöni (Tal.)	A. Prölllová (Rak.)
1972	G. Thöni (Tal.)	A. Prölllová (Rak.)
1973	G. Thöni (Tal.)	A. Prölllová (Rak.)

Druhou najzaujímavejšou súťažou zjazdárov je Európsky pohár. Má za sebou dva ročníky. Je mladý a trpí na niektoré detské choroby. Napriek tomu už súťaží získala popularitu; je vlastne predsieňou Svetového pohára. Poprední pretekári v tejto súťaži sa dobre uplatňujú. Nás teší, že vo výsledkoch Európskeho pohára v sezóne 1972—1973 sa objavujú mená našich zjazdárov medzi prvými desiatimi. Sú to Anna Droppová, Milan Pažout a Miloslav Sochor.

KONEČNÉ PORADIE

MUŽI — slalom: 1. F. Radici (Tal.) 115 b., 2. H. Weixelbaum (NSR) 91, 3. F. Fernandez-Ochoa 87, 4. A. Garcia (oba Špa.) 77, 5. G. Corradi 70, 6. F. Bieler (oba Tal.) 62, 7. R. Schuchter (Rak.) 58, 8. C. Perrot (Fr.) 50, 9. A. Matt (Rak.) 46, 10. G. Thöni (Tal.) 45. — **Obr. slalom:** 1. J. Loidl (Rak) 103, 2. M. Jakober (Šv.) 86, 3. F. Radici (Tal.) 81, 4. A. Röstli 64, 5. H. Hemmi (oba Šv.) 56, 6. M. Pažout (ČSSR) 51, 7. J. Pechtl (Rak.) 51, 8. H. Schmalz

← Annemarie Prölllová

Celkové poradie: 1. F. Radici 196, 2. J. Loidl 112, 3. H. Weixelbaum 99, 4. M. Jakobec 99, 5. F. Fernandez-Ochoa 96, 6. G. Corradi 93, 7. H. Hemmi 91, 8. F. Bieler 90, 9. A. Garcia 77, 10. A. Röstli 72.

ŽENY — slalom: 1. M. Ducrozová (Fr.) 84 b., 2. B. Hausarová (Rak.) 81, 3. M. Couttetová (Fr.) 75, 4. J. Eberlová 73, 5. M. Graswanderová (oba Rak.) 48, 6. T. Förlandová (Nór.) a C. Giordaniová (Tal.) po 45, 8. P. Siegelová (Fr.) a E. Matoušová (S. M.) po 31, 10. A. Straubová (Rak.) 29. — **Obr. slalom:** 1. M. Couttetová 115, 2. M. Ducrozová 91, 3. L. M. Morerodová (Šv.) 50, 4. E. Matoušová (S. M.) 48, 5. C. Pugiová (Šp.) 45, 6. E. Peterová (Rak.) 34, 7. B. Hausarová 32, 8. A. Straubová 29, 9. T. Förlandová 28, 10. C. Tissotová (Fr.) a B. Zurbriggenová (Švajč.) po 25.

Celkové poradie: 1. M. Couttetová 213, 2. M. Ducrozová 177, 3. J. Eberlová 126, 4. A. Straubová 117, 5. B. Hausarová 113, 6. A. Rüdigerová (Rak.) 89, 7. E. Matoušová 79, 8. T. Förlandová 73, 9. L. M. Morerodová 72, 10. A. Droppová (ČSSR) 70.

Festival lyžařských virtuosů

Lyžařská akrobatika, lyžařské radovánky a clownerie. Pěstují to v zahraničí, ale jak jsem se tak rozhlížel na cvičných svazích na sklonku zimy, začínáme s nimi také doma. Jako zpestření výcviku, jako příjemný oddech, jako možnost pořádně si zařadit na lyžích.

V cizině uvažují o tom, jak vtisknout soutěživost do něčeho, co se zatím odehrávalo v polohách hry nebo podiváne. Ve švýcarském Hoch-Ybrigu uspořádali festival lyžařských virtuosů, navazující na první pokus v tomto směru, uskutečněný v bavorském Bayerischzellu, a zdá se, že oprávněnost nekonvenčního druhu lyžařsky byla dostatečně potvrzena.

Na startu se sešlo 62 lidí: Rakušané, západní Němci, Američané a samozřejmě domácí borci. Patronát nad festivalem měl švýcarský lyžařský svaz, což se ukázalo v jednom směru jako zápor. Vynutil si totiž zařazení povinných cviků do soutěžního programu a muselo se přitom

dbát učebních předpisů švýcarské školy. Zahraniční závodníci se přirozeně nemohli na jedinou „předělat“ a v téhle disciplíně dopadli dost blbě. Navíc jury, složená ze švýcarských lyžařských činitelů, posuzovala povinné cviky vlastníma očima, takže nakonec z toho byla skoro mezinárodní zápletka. Poučení pro příští podniky tohoto druhu jsou jednoznačné: jednotná vyučovací technika je zatím utopii a proto povinné cviky, které budou vždycky ovlivněny jednostranným pohledem, nemají místo v programu, kde k nejlustnějšímu výrazu docházejí volné prvky lyžařské dovednosti a fantazie a kde navíc startuje me-

zinárodní sestava. Poslední okolnost si také vynucuje, aby při závodech fungovala mezinárodní jury a ne národní z pořadající země.

Přítomní byli také diváci, byť ne v takovém množství jako v Bavorsku. Všichni však byli nadšení a domů odcházeli s poznáním, že lyžařská akrobatika je moc pěkná hra se sněhem a lyžemi a že by to měli také zkusit.

Ještě jeden poznatek z Hoch-Ybrigu není zcela zanedbatelný. Na „dábelské dráze“ dochází k dosti pádům, ale úrazy a zranění jsou více méně výjimečné. Tedy lyžařská akrobatika není nebezpečná.

A nakonec ti nejlepší z přehledky lyžařských virtuosů. Vyhráli bratři Fuzzyové (133 bodů) před Garhammerem z Mníchova (123) a Bruno Zrydem ze Švýcarska.

-nj-

Anketa lyžařských novinářů špěla v době uzávěrky tohoto čísla do cílové roviny, ale statistikové, kteří sčítali hlasy, mohli už podle prvních součástí prozrazovat veřejně tajemství, že čs. lyžařství korunovalo nového krále. Ano, skokan Rudolf Höhnl se stal vítězem ankety a králem bílé stopy v závodním období 1972—1973.

Popovídáme si na chvíli s mužem, který si může říkat nejlepší lyžař uplynulé sezóny. Nejdříve stručný výtah z jeho „kádrového spisu“. Má 26 let, je ženatý, člen liberecké Dukly, rodem z Perninku v Krušných horách, kde poprvé okusil šťastný pocit odpoutat se od země a chvíli letět vzduchem, což se mu nakonec stalo vášní, zálibou, prací i dobrodružstvím, což ho přivedlo k titulům a slávě, ale což ho přesto nikdy neodtrhlo od země, po níž chodí, a nepovzneslo ke hvězdám, kde se jiní rádi honosí svou vlastní výjimečností. Ruda Höhnl zůstal vždycky skromným člověkem, obyčejným, ale přemýšlivým dělníkem, prostě byl to „někdo“ těch nejvyšších sportovních a lidských kritérií, ale zároveň vždycky „někdo“ s malým „n“ na začátku. Neboť: všechny nadřázky, všechna nadhodnocení, všechno velikášství jsou Rudovi tak cizí jako třeba cizí kartáček na zuby nebo sousedovy ponožky. Takle vlastnost je rodu Rudolfa Höhnla, ale takoví bývají vlastně všichni skokani.

Exteriérem taky nedosahuje do nebe. Je pomeňší, nebo řekněme malý a podle neoficiálního měření se dokonce svými 156 centimetry drží s Japoncem Fudžisavou za ruce jako dvojice nejnižší výšky mezi skokany. „Říkají mi, že je to výhoda pro skokana. Prý mohu lépe ovládat tělo, koordinovat pohyby, poradit si s větrem a nevím, co ještě. Co ti dvoumetroví? Samé ruce, samé nohy! Nepřemýšlel jsem o tom příliš. Já bych si mohl naproti tomu myslet, že se ti vysocí mohou třeba lépe odrážet na hraně a že když se ty jejich dlouhé páky na dlouhých nohách dají do práce, že se to musí ukázat v síle odrazu i délce skoku. Taky nevím, co by to s nimi dělalo, kdyby si ti velcí museli připnout lyže na nohy, které by byly dvakrát

tak dlouhá jako je jejich výška. Tohle mě opravdu nezajímá. Víím jen, že se cítím dobře takový, jaký jsem.“

Když byl ještě v učednickém poměru vůči skočkám, doskakoval prý jako když padají pytle z patra. A podívejte se teď na jeho přistávání. Patří mezi nej-

K R Á L E M

ve vzduchu

lepší stylisty v družstvu a dovede telemark vystříhnout jako z učebnice. Doskok měkký jako by přistával v peřinách. Slyšeli jsme často, že výsadní postavení Severanů v doskokové fázi má počátek už v dětských krůčcích, že se do telemarku skáče v Norsku, Finsku a ve Švédsku vlastně hned, jak se děti vy-

kulí z kolébky nebo kočárku. A nevytěsťuje-li se potřebný telemarkový návyk hned v začátcích, že si jej skokan v pozdějších letech už dokonale neosvojí. Ruda Höhnl položil tuhle teorii na lopatky. Neexistuje nic na světě, co by nedokázala překonat lidská vůle a houževnatost, neexistuje nic, s čím by člověk nedokázal svést vítězný boj. Ruda Höhnl může sloužit jako vzor pro úspěšně vedenou bitvu se sebou samým o něco, co dosud patří k přednostem československé skokanské školy — o telemark. Poučme se z jeho příkladu:

„Když lezu nahoru na věž, cítím, že jsem přitahován nějakou velkou silou. Je v ní touha, ale i trochu strachu. Cítím však zároveň potřebu překonat v sobě všechno to, co volá ve mně k opatrnosti, průměrnosti. Každý skok je vlastně velké dobrodružství. Soustřeďuji se a promýšlím každou fázi, každou vteřinu, každý pohyb. Skokan je nejraději sám se svými myšlenkami. Víím, že musím riskovat, protože bez rizika v obou soutěžních skocích se dnes nevitězí, ale zároveň si vypočítávám všechny možné eventuality. Za nejhorší pro skokana považuji vědomí, že ho opustila forma. Nevím, jak vypadá, ale bezpečně odhadneme na sobě, když chybí. Někdy mi to připadá jako nerovný boj, a když trvá měsíce, dva měsíce nebo celou sezónu, je to strašný pocit marnosti. Přesto však se snažím odvalit ze sebe ten kámen a pokouším se o to v každém skoku. Skokan nesmí vlastně nikdy demobilizovat! A tak zčista jasná to zase do člověka přijde, začne se mu dařit, forma najednou nějak vypadá, má podobu a skokan je snad nejšťastnějším člověkem na světě. Ony vlny ve výkonnosti zřejmě přicházejí podle nějakého neznámého zákona, ale myslím si, že to, co je nejdůležitější pro rozvíjení skokanovy osobnosti, se asi odehrává právě v těch chvílích nebo dnech, kdy ho vlna zane-se nejniž. Prostě hodit si rukavici a bojovat. Nevzdávat se a věřit.“

Milý králi, který panuješ ve vzduchu, přejeme ti, abys svou skvělou bitvu o formu vyhrál v letech, kdy ti to bude nejmilejší. A snad taky nám. -nj-

Zimní turistika ve Finsku

S oddělením zájmové činnosti ČÚV SSM jsem se zúčastnil zahraniční akce do severní Karélie ve Finsku. Cílem akce (kromě řady jiných) bylo poznání způsobů a forem turistiky ve finské organizaci Suomen Latu. S touto organizací jsou udržovány ČÚV SSM dobré vztahy, což umožnilo naši cestu. Naše cesta vedla letecky přes Moskvu, vlakem přes Leningrad do Helsínek. Po jednodenním pobytu v hlavním městě, odjíždíme do Karélie do městečka Lieksa. (Na mapě v prostoru města Joensu.) Tam nás místní pracovníci Suomen Latu vyzývají, abychom si dokoupili případně potřebné věci, poslali pohledy, že s civilizací je na týden konec. Potom odjíždíme auty do 50 km vzdálené chaty — uprostřed lesů, jezer a zimní finské přírody. Chata se stává naším domovem na několik dnů, ve kterých je hlavní náplní turistika na lyžích a zimní táboření. O některé dojmy z tohoto pobytu bych se chtěl podělit s našimi zimními turisty.

Především je třeba poskytnout několik informací o organizaci Suomen Latu. Dá se říci, že převážnou část činnosti tvoří zimní a letní turistika. Pro své členy i případně další zájemce organizuje jednak víkendové akce, jednak vícedenní putování neobydlenou krajinou. Při našem pobytu jsme měli tedy možnost být přímo u toho, poznat některé zajímavé věci, nějaké novinky ze zimního táboření.

První zajímavá věc, která nás při jízdě na lyžích zaujala, bylo vybavení a způsob jízdy našich finských přátel. Celkem jich bylo pět (čtyři dívky a jeden muž). Většina z nich jela na poloběžkových lyžích typu Loipe (4 průvodci), jedna dívka měla běžky zn. Järvinen a špičkové běžecské vázání. Ta ale kromě turistiky se zúčastňovala řady dálkových běžecských závodů. Ostatní měli speciální lyže pro turistiku, které jsou běžně ke koupí ve všech sportovních obchodech. Na všech lyžích bylo turistické vázání, hodně připomínající patní vázání zn. Bildstein, používané v dřívější době u nás. Přední čelisti byly speciálně upraveny tak, aby do nich zapadly gumové holínky, které jsou pro zimní turistiku používány jako boty na lyže. Holínky měly kolem špičky lem, sloužící k zachycení ve vázání. Sami jsme poznali tu obrovskou promyšlenost tohoto vybavení. V době našeho pobytu v Karelii byla značná obleva, sněh byl mokrá, značně se bořil. My jsme po jednodenním putování měli boty úplně promočené, Finové jeli pěkně v suchu. Také výhoda lyží Loipe se jednoznačně projevila při jízdě po mokřím, bořivém sněhu. Naše úzké běžecské lyže se při každém kroku bořily.

Technika jízdy našich finských přátel ani zdaleka nepřipomínala závodní běžecskou techniku. Pohybují se vpřed chůzí sunem, občas chůzí skluzem. Jízda se vyznačuje větší frekvencí kroků, což při prvním pohledu vyvolává dojem, že se jezdec brzy unaví. Ve skutečnosti však tímto způsobem jezdili všichni naši průvodci bez známek větší únavy. Tato technika

jenom logicky potvrzuje vysokou funkčnost vybavení a způsobu lokomoce u Finů. Při zátěži, kterou členové Suomen Latu na své akce vozí na zádech (spací pytel, nafukovací matrace, zásoby jídla alespoň na týden, pila, sekera) by ani jiný způsob jízdy nebyl možný. Dlouhý skluz na jedné lyži nepřipadá vůbec v úvahu.

Při vícedenních pochodech Finové velice dbají na dodržování určitého režimu. V poledne se pravidelně zastavilo, ve sněhu se připravilo ohniště, porazilo se několik suchých stromů na dřevo a navařila se polévka, čaj nebo káva. Zároveň se připravil chléb, máslo, nějaká uzenina. Nezbytným doplňkem každého takového jídla byly krabice hrozninek. Toto všechno se v klidu konzumovalo, na závěr se odpočívalo při kávě nebo při čaji. Celkem tato pauza trvala asi 1—1,5 hodiny.

Další zajímavou věcí, se kterou jsme se při našem pobytu ve Finsku setkali, byly stany, které jsme používali při nocování v přírodě. Stany jsme přepravovali ve zvláštní krabici doutníkového typu, kterou jsme táhli po sněhu. Krabice byla připevněna rákosovým prutem k řemenu, který si příslušný „tahoun“ přivázal kolem pasu. Rákosový prut umožnil plynulou jízdu, svou pružností vyrovnal různé změny rytmu jízdy. Snad jediný problém pro nás vznikl při sjezdech s tímto podivným přívěsem za zády. Stávalo se, že se stan zachytil, rákosový prut zapružil dopředu a zpět a postižený šel nezděratelně k zemi. Po několika dábelských sjezdech jsme „přívěs“ bezpečně ovládali. Celková váha krabice i se stanem byla 6—8 kg.

Největší překvapení nás čekalo, když jsme začali stavět stany. Zmíněná plechová krabice obsahovala nejen stan, ale ještě plechovou trubici, která se dala nasadit na zúžený konec krabice. Vznikla tím jednak prostřední stanová tyč, na kterou se stan upevňoval, jednak velice účinná kamínka schopná stan velice dobře vyhrát. Ve stěně krabice byla dvířka, kterými se mohlo dobře přikládat. Na trubici, která sloužila jako komín, byly záchytky, do kterých zapadalo kovové okružní uprostřed stanu. Tím byl stan zároveň pojištěn před shořením v době, kdy byla kamínka rozpálena do červena. Půdorys stanu byl čtvercový, 1 strana byla dlouhá asi 3 m, výška uprostřed byla asi 150 cm. Rohy stanu byly upevněny dvojím systémem kotvení, což zvětšilo jednak stabilitu stanu, jednak jeho vnitřní prostor. Jediný nedostatek, který jsme u těchto stanů konstatovali, bylo, že neměly podlážku.

Při celém našem putování jsme obdivovali úžasnou vyrovnanost Finů. Hlavním záměrem jejich přesunu není hltání kilometrů s hlavou skloněnou a pohledem upřeným na patky lyží předcházejícího jezdce. Stále dokáží sledovat okolní přírodu.

Příroda jim neslouží jen jako určité prostředí k fyzickému „zničení“, ale funkční pobyt v přírodě v nejširším slova smyslu je hlavní náplní jejich činnosti.

Leoš Škoda se zařadil na sedmé místo celostátního žebříčku

Skokanská liga 1973

Úsek „skok na lyžích“ ve snaze více zpopularizovat skokanskou disciplínu, získat nové kádry závodníků a zvýšit jejich kolektivní spolupráci vypsal v uplynulé sezóně mistrovství ČSSR družstev pro muže a přebor ČSSR družstev pro dorostence ve skoku na lyžích.

Do hodnocení se započítávaly výsledky dvou závodníků každého oddílu docílené na pěti kvalifikačních závodech. V soutěži bylo přihlášeno 10 družstev, startovalo jich pouze sedm.

Mistrovský titul v této soutěži získalo družstvo Dukla Liberec A.

Výsledky: 1. Dukla Liberec A 2321,3 bodu, 2. Dukla B. Bystrica 2174,1, 3. Dukla Liberec B 2042,6, 4. Ještěd Liberec 1594, 5. Seba Tanvald 1576,4, 6. Lok. Trutnov 1573,8, 7. TŽ Třinec 1521,9.

Dorost měl obdobnou soutěž, společnou pro obě kategorie dorostenců. Startovalo devět družstev. Započítávaly se výsledky čtyř kvalifikačních závodů.

Titul přeborníka získalo družstvo Dukla Banská Bystrica.

Výsledky: 1. Dukla B. Bystrica A 1854,6 b., 2. Seba Tanvald 1839, 3. TŽ Třinec 1838,4, 4. Sokol Lomnice n. Pop. 1816,4, 5. Stavomontáže Selce 1737,1, 6. MEZ Frenštát 1735,8, 7. Dukla B. Bystrica B 1369, 8. Jiskra Harrachov (o 2 závody méně) 898, 9. Ještěd Liberec (o 2 závody méně) 889,6.

Do celostátní kvalifikace se započítávaly výsledky sedmi kvalifikačních závodů, z nichž se hodnotilo pět závodů pro závodníka nejméně výhodnějších. Vítězem se stal Rudolf Höhn z Dukly Liberec.

Výsledky: 1. Höhn R. 1200 b., 2. Matouš J. (oba D. Liberec) 1142,5, 3. Lidák J. 1130,8, 4. Kodejška K. (oba D. B. Bystrica) 1097,6, 5. Hubač Zb. (RH Semily) 1092,9, 6. Sláma J. 1080,3, 7. Škoda L. 1072,9, 8. Rydval F. 1060, 9. Balcar J. (všichni D. Liberec) 1048,4, 10. Kliment J. (D. B. Bystrica) 1923,8, 11. Doležal B. (ETA Hlinsko) 1020,6, 12. Lepko J. (D. B. Bystrica) 1014,9, 13. Petrák J. (D. Liberec) 1001,2, 14. Morcinek K. (TŽ Třinec) 998, 15. Novák B. (Sl. Šp. Mlýn) 992,1, 16. Urbas J. (D. B. Bystrica) 972,8, 17. Balcar J. (D. Liberec) 957,3, 18. Metelka J. (Lok. Trutnov) 931,3, 19. Berka P. (J. Liberec) 882,2, 20. Peřich M. (TJ Rožnov) 875,8, 21. Janouch Zd. (D. Liberec) 854,5, 22. Jakoubek V. (Seba Tanvald) 847,9, 23. Tancos J. (D. B. Bystrica) 837,6, 24. Pleštil V. (J. Liberec) 820, 25. Novák Bř. (J. Harrachov) 815,5, 26. Makovec M. (J. Liberec) 805,3, 27. Rusko J. (D. B. Bystrica) 801,6, 28. Krompolec Zd. (V. Tatry) 799,3, 29. Babiš E. (D. B. Bystrica) 778,3, 30. Makovec Zd. 777,4, 31. Louda J. (oba D. Liberec) 772,4, 32. Bambusz K. (Seba Tanvald) 758,3, 33. Košťál J. (Lok. Trutnov) 752, 34. Vagenknecht K. (S. Lomnice) 742,4, 35. Cieslar P. 509,8, 36. Pastušek M. (oba TŽ Třinec) 490. — Limit pro získání mistrovské tituly získali závodníci: Rudolf Höhn, Josef Matouš, Jaromír Lidák, Karel Kodejška, Zbyněk Hubač a Jaroslav Sláma.

Dorostencům se započítávaly výsledky pěti kvalifikačních závodů — hodnotili se však tři závody pro závodníka nejméně výhodnější.

Výsledky — dorost mladší: 1. Novák F. (J. Harrachov) 705,7 b., 2. Samek J. 704,3, 3. Uman P. (oba Seba Tanvald) 700,9, 4. Štantejský K. (S. Lomnice n. Pop.) 698,8, 5. Rusko M. (Stavomontáže Selce) 686,7, 6. Černoch R. (MEZ Frenštát) 680,5, 7. Pěníčka M. (S. Lomnice n. Pop.) 669,9, 8. Novotný F. (Sn. Šp. Mlýn) 644,8, 9. Mesík M. (Stavomont. Selce) 644,4, 10.

Šablatura L. (J. Harrachov) 634,4, 11. Matuš L. (Sn. Šp. Mlýn) 626,9, 12. Turoň Vl. (TŽ Třinec) 626, 13. Kmeť J. 613,8, 14. Tury J. (oba Stavomont. Selce) 592,7, 15. Mocík M. (D. B. Bystrica) 569,1.

Dorost starší: 1. Cieslar P. (TŽ Třinec) 715,2, 2. Makovec M. (J. Liberec) 713,5, 3. Rusko J. (D. B. Bystrica) 708,9, 4. Bobek J. (TŽ Třinec) 697,5, 5. Felix I. (S. Lomnice n. Pop.) 687,7, 6. Raška P. (MEZ Frenštát) 686,3, 7. Babiš E. (D. B. Bystrica) 684,4, 8. Chaloupecký J. (S. N. Paka) 655,5, 9. Hýsek J. (MEZ Frenštát) 625,2, 10. Havrda F. (J. Liberec) 613,5, 11. Mikunda Vl. (TJ Rožnov) 610,4, 12. Štorek V. (J. Měno) 563,7, 13. Koldovský (Tofa Albrechtice) 545,4, 14. Niedoba J. (TŽ Třinec) 525,8, 15. Tulka J. (J. Harrachov) 509,1.

HÖHN TŘETÍ

A nakonec žebříček nejlepších skokanů ve světovém měřítku, sestavený Mil. Bělonožníkem, členem skokanské komise FIS. Hodnotilo se šestnáct velkých mezinárodních závodů sezóny, mezi nimi závod turné „Bohemia“ na velkém můstku v Liberci a oba závody Tatranského poháru na středním i velkém můstku a bodovalo se prvních 15 míst, přičemž první místo je hodnoceno 25 body, další 22, 20, 18, 16, 14, 12, 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2 a 1 bod. Započítávaly se nejlepší výsledky z pěti závodů.

1. Aschenbach (NDR) 116 b., 2. Steiner (Švýc.) 113, 3. Höhn (ČSSR) a Käyko (Fin.) oba 112, 5. Schmidt (Švýc.) 108, 6. Schmidt (NDR) 104, 7. Nordgren (Švéd.) 82, 8. Bočkov (SSSR) 81, 9. Kampf (NDR) 78, 10. Pawlusiak (Pol.) 75, 11. Kodejška (ČSSR) 74, 12. Glass Wolf (oba NDR) a Itagaki (Jap.) po 70, 15. Lidák (ČSSR) 58, 16. Wosiłowski 57, 17. Danneberg (oba NDR) 55, 18. Rautionaho (Fin.) 53, 19. Bachler (Rak.) 51, 20. Matouš (ČSSR) 44 b. Z dalších čs. skokanů Škoda je 25. s 31 b., Divila a Sláma 28. — oba 25 b.

V soutěži družstev je pořadí: 1. NDR - 11 skokanů 586 b., 2. ČSSR - 12 (408 b.), 3. Švýcarsko - 6 (288), 4. SSSR - 10 (218), 5. Finsko - 5 (208), 6. Japonsko - 8 (148).

Lyžařské radosti v USA

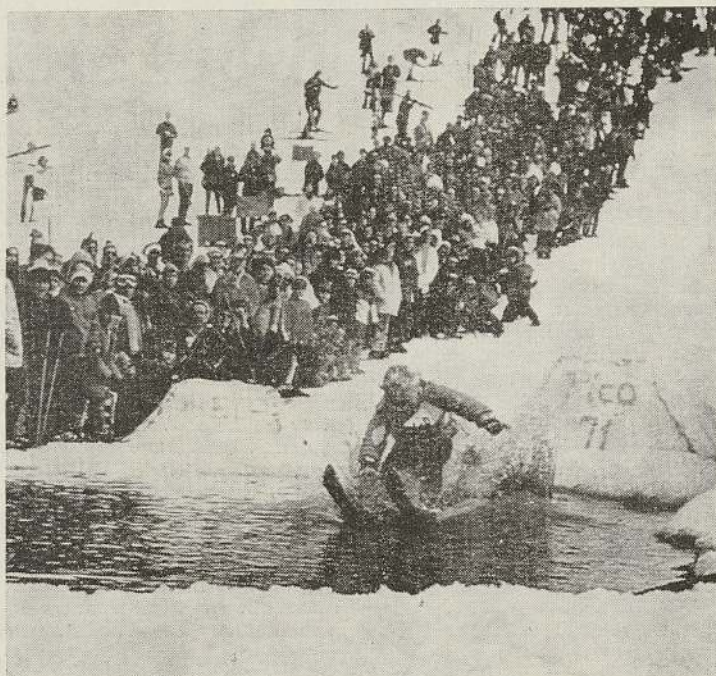
Už to tak bývá, že mnozí lyžaři odkládají svou výzbroj a výstroj na patřičná místa s příchodem dubna. Existuje však „třída skalních“, řítících se k horám s lyžemi na střeše auta i v dalších měsících, kdy ze souvislého sněhu zůstávají už jen sporé ostrůvky. Jsou prostě tací, kteří loučení s bílou zimou odkládají co nejdál do jara. Známe je z Krkonoš a Tater, ale stejně existují i v jiných horstvech, dokonce i za „velkou louží“. Tam se dnes podíváme za radovánkami na jarním sněhu.

Manažeři lyžařských středisek v USA se dali do horečného vymýšlení různých atrakcí ve snaze přilákat lidi k atraktivní hře a povzbudit inkaso. Tak třeba na Pico Peak ve Vermontu pořádají každoročně „Slush Cup“, což by se dalo přeložit jako Pohár sněhové břečky nebo kaše. Počet startujících na pohárové soutěži se musel omezit na 80 lidí. Vypsali tři kategorie: junioři (do 15 let), senioři (nad 15 let) a profesionálové — to jest lyžařští učitelé. Slush Cup se vyvinul z jarního slalomového závodu, při němž jezdec musí projet sněhem, po němž proudila voda. Bylo to v prostoru mezi poslední brankou a cílem. Od roku 1970 zavedli Slush Cup jako skokanskou soutěž, komplikovanou tím, že místo doskočiště zaplnili něčím na způsob koupací vany, zhruba 15 metrů dlouhé, 6,5 m široké a jeden metr hluboké. Soutěžící musejí tuhle studenou překážku překo-

nat. Nejčastěji pomocí lyží, ale povoleny jsou všechny prostředky od kanoe, surjingoové desky, sáněk, ale i sněhového skútru až po Ikarova křídla. Protože je nájezd volený tak, že s použitými prostředky se startující dostávají jen zřídka kdy na druhý břeh, bývá ve vaně živo a veselo, ale o to tu také jde. Nakonec se z koupání zpravidla stane „masovka“, v níž se v jedno spojují startující s přihlížejícími. Ale ani pořadající nepřijdou zkrátka, byt se radují trochu jinak: po sportu i lázni roste chuť a síla žízeň. Konzumace bývá spontánní. Vítěz — to je ten, kdo přeskočí vanu, dostává putovní pohár, do trvalého vlastnictví přechází Slush Cup, jestliže se některému borci podaří doprovodit skok nějakým podařeným akrobatickým kouskem, třeba saltem nazad...

A podobně se pěstují jarní radovánky v dalších horstvech USA. Prostě vymýšlí se... -nj-

K. O. mezi brankami

Paralelní slalom, ježděný vylučovacím způsobem, odtud také K. O. slalom, si získává stále větší popularitu. Za svůj si jej vzali sjezdaři-profesionálové, uctívají ho však amatéři v alpských zemích a pořádají se dokonce mezinárodní utkání. U nás se jezdil v Telnici, teď k němu přibyl mladší bratr na Dobré Vodě v Jablonci nad Nisou. V březnu jej tam uspořádal lyžařský oddíl TJ LIAZ. Raritou Dobré Vody byla skutečnost, že jej uskutečnili za umělého osvětlení ve večerních hodinách.

Závod, jehož se zúčastnili nejlepší závodníci ČSR, se vyvíjel vskutku dramaticky, což platí zejména o dvojici P. Vokatého z TJ Bižuterie a V. Hlaváče z Vršovic. Vokatý po pádu opustil trať, ale vzápětí upadl i soupeř. Oba se však vrátili a spěchali na kopeček, aby závod dokončili. V „běhu“ byl rychlejší Hlaváč, který v této jízdě zvítězil. Ani finále, jež se jeďe na dvě vítězství, neproběhlo hladce. V první jízdě zvítězil Vojtěch z TJ LIAZ nad Němečkem z Bohemians. V repríze měl Vojtěch vážnější kolizi, při níž si vymkl rameno. Po dojezdu byl Němeček vyhlášen vítězem, ale Vojtěch se nevzdal, jízdu dokončil a po napravení ramene nastoupil k rozhodující jízdě, v níž vyhrál a tím se stal vítězem I. ročníku K. O. slalomu. Diváci si přišli na své a od pěkně podívané je neodradilo ani husté mrholení v průběhu závodu.

A ještě jedna zajímavost: Trenér Čermák startoval v K. O. slalomu společně se svým žákem E. Ptáčníkem ze Seby Tanvaldu a byl jím vyřazen.

Lyžařský svah na Dobré Vodě prověřily už tři závody. Lze říci, že se tu občanům v akci Z podařilo mimořádně zdařit dlo.

Jablonec n. N. (bm)

OSTŘIČ HRAN

Zhotovují jej pro naše lyžaře v městském podniku ČTO Sport-servis, Praha 2, Libušina 65. Je určen k ostření hran turistických a sjezdových lyží na zledovatělý sníh. Ostřič je založen na principu škrabáku, jehož břit tvoří jedna z hran destičky ze slinutého karbidu. Předností výrobku je možnost změny polohy destičky a tím plné využití všech jejích osmi hran. Ostřič se prodává za 115 korun.

PRO JEMNÁ RAMENA

A je tady lyžařská poduška pro ty, které bolí ramena, nesusí-li na nich lyže. Zvláště výhodné pro dámy. Navíc chrání oblek před znečištěním. Vyrábí ji firma Taberg ve Vaduzu.

OZNĀMENÍ

Lyžařstvím č. 7 končí čtyřletá práce J. Nejedla jako redaktora časopisu. Ve funkci ho počinaje Lyžařstvím č. 8 vystřídá redaktor Jaroslav Trousil.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedla. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlps. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. června 1973.

Za červnovým sněhem v Roháčích

Nová „sedmdesátimetrovka“ ve Frenštátě pod Radhoštěm

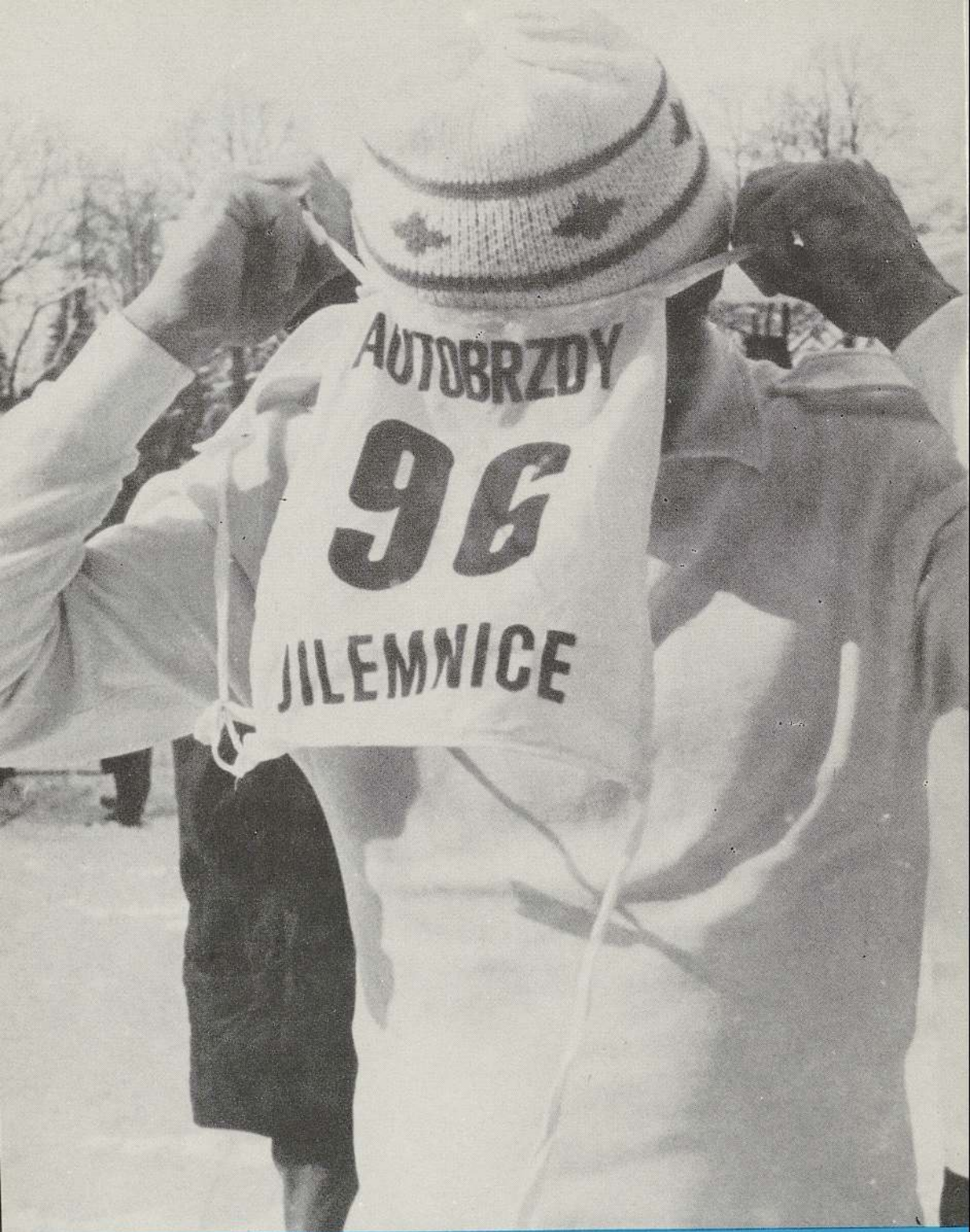
Lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ SRPEN 1973 ♦ Kčs 2,50

8

Usmívající se Karel Kodejška, který získal bronzovou medaili na mistrovství světa v letech na lyžích a byl druhý v anketě čs. novinářů „Král bílé stopy 1973“

**JEDNA HĀDANKA NA DOVOLENOU PRO PŘÍZNIVCE BILÉHO
SPORTU. POZNĀTE TOHOTO MISTRA ČSSR?**

Zásady koncepce vrcholového sportu v ČSSR

MILOSLAV BERAN, vedoucí úseku vrcholového sportu ÚV ČSTV

Problematicke vrcholového sportu se celosvětově venuje stále větší pozornost, která vyplývá mimo jiné z toho, že úspěchy ve sportu se také stavají jistým měřítkem ekonomické a kulturní vyspělosti státu.

ve velmi tvrdá mezinárodní konkurence na všech světových soutěžích vyžaduje, aby byla venována stále větší pozornost systému, organizaci a řízení přípravy vrcholových sportovců. Intenzifikace přípravy je dnes celosvětovým trendem. Uplatňuje se především v ničení nových progresivních metod, iorem a postupu práce s vrcholovými sportovci. Proto do řízení tréninkového procesu jsou zapojovány ve stále větší míře hranicní vědní obory. Podstatně se snižuje věková hranice vrcholových sportovců.

Tento smer klade vysoké nároky na všestranné zabezpečení tréninkového procesu, na odbornou kvalifikaci, životní a sportovní zkušenosti trenerů. Ve stále větší míře se uplatňuje systém týmové práce se sportovci a sportovními kolektivy.

Jestliže chceme zachytit tento celosvětový vývoj vrcholového sportu v zajmu úspěšného rozvoje naší socialistické společnosti i tělesné výchovy, je nezbytné, aby i v ČSSR plnil vrcholový sport své poslání na kvalitativně vyšší úrovni.

V podstatě jde o to, aby výsledky našich sportovců reprezentantů a jejich vystupování odpovídaly potřebám socialistické společnosti, mezinárodnímu postavení, prestiži ČSSR, pokrokovým tradicím a kulturní vyspělosti našich národů.

Přes určité zlepšení situace v našem vrcholovém sportu je charakteristické, že neodpovídá kvalitou ani výsledky společenskému vývoji v ČSSR.

Cílem všech prováděných a připravovaných opatření je odstranit stavající stagnaci vrcholového sportu a zlepšit naše postavení především v neoficiálním hodnocení na OH 1976 a na OH 1980 je výrazně zlepšit.

Dosáhnout tyto cíle je možné jedině za předpokladu, že nahradíme dosavadní způsob řízení vrcholového sportu takovým systémem, který bude odpovídat soudobým poznatkům a umožní efektivněji cíle dosáhnout.

Základem pro jeho vyhodnocování je poznatek, že oblast vrcholového sportu je relativně samostatnou oblastí sportu, ale současně i specifickou a relativně samostatnou oblastí socialistické tělesné výchovy. Vrcholový sport je tedy organickou součástí systému socialistické tělesné výchovy, v němž specifickými prostředky přispívá k naplnění cílů a úkolů tělesné výchovy v ČSSR.

Vrcholový sport je záležitostí přísně výběrovou. Týká se jedinců, kteří na základě svých výjimečných schopností mohou po dlouhodobě vysoce náročné přípravě dosáhnout vrcholových výkonů. Zabezpečit všestranné podmínky pro

tento vývoj nadaných jedinců počínaje péčí o sportovně nadanou mládež až po péči o sportovní reprezentanty ČSSR vyžaduje přistupovat v této oblasti netradičním způsobem zabezpečení.

Nové pojetí organizace a zabezpečení vrcholového sportu v ČSSR vychází ze „Zásad rozvoje tělesné výchovy v ČSSR ve smyslu usnesení XIV. sjezdu KSČ“. Předpokládá uplatnění kvalitativního rozdílu v zajištění péče o vrcholové sportovce proti masovému a výkonostnímu sportu.

V nove koncepci vrcholového sportu jsou a musí být respektovány tyto hlavní zásady:

- integrace a centralizované řízení vrcholového sportu,
- jednota politickovýchovné a tréninkové činnosti,
- vysoce odborná úroveň tréninkového procesu ve všech jeho aspektech, včetně systematického výběru a přípravy talentu,
- profesionální zabezpečení (trenéři, politickovýchovní pracovníci, metodici, lékaři, psychologové, maséři, organizační pracovníci atd.),
- výrazný podíl vědy na tréninkovém procesu a řízení,
- odpovídající sociální zabezpečení vrcholových sportovců a jejich trenerů,
- odpovídající finanční zabezpečení a kvalitní specializovaná materiální základna,
- diferencovaný přístup k rozvoji jednotlivých sportovních odvětví.

Pro úspěšnou reprezentaci v jednotlivých sportovních odvětvích, efektivní organizaci vrcholového sportu a uplatnění uvedených zásad, je nutno v plné míře využít možnosti socialistické společnosti a státu. V tomto smyslu je nezbytné upravit strukturu vrcholového sportu a zabezpečení jako podmínek včetně zvláštního řízení.

V oblasti vrcholového sportu předpokládáme, že bude pečováno o ty sportovce, kteří dosahují výrazných mezinárodních úspěchů, nebo mají všechny předpoklady jich dosahovat. To klade zvýšené nároky na pojetí péče a určuje strukturu vrcholového sportu při stanovení okruhů činnosti, s přesně vymezenými úkoly.

- V oblasti základní péče jde o
- výběr sportovně nadané mládeže,
- tréninková střediska mládeže a sportovní třídy na ZDŠ.

Rozhodující okruhy představují:

- střediska vrcholového sportu mládeže,
- střediska vrcholového sportu.

Tyto útvary je nutno řídit centrálně v plném rozsahu.

Nejvyšším okruhem je:

- sportovní reprezentace ČSSR.

V zásadě se jedná o výběr sportovně nadané mládeže a její sdružování do sportovních oddílů. Z nich se dobře připra-

vená, zvláště nadaná mládež, vyčleňuje a soustřeďuje ve specializovaných útvech na úrovni okresů v tréninkových střediscích mládeže nebo sportovních třídách.

Z nich jsou vybíráni vysoce talentovaní mladí sportovci s perspektivou dosažení maximální (světové) výkonnosti do centrálně řízené oblasti vrcholového sportu — středisek vrcholového sportu mládeže a středisek vrcholového sportu. V tomto smyslu půjde o centrálně řízený, jmenovitý výběr a zařazování. Struktura péče doplňuje vlastní péče o reprezentanty, připravující se na konkrétní mezinárodní soutěže (MS, ME, OH, universiády, festivaly, pohárové soutěže apod.).

V podstatě jde o cílevědomou, výběrovou, na vysoké úrovni zajištěnou činnost, jejímž cílem

je objevit a podchytit každého pohybově schopného, speciálně nadaného mladého člověka, a vést jej při použití všech dostupných poznatků a prostředků, ke splnění toho nejvyššího cíle — sportovní reprezentaci socialistického státu — socialistické společnosti.

Uvedené útvary tj. tréninková střediska OV, sportovní třídy, střediska vrcholového sportu mládeže a střediska vrcholového sportu vytvářejí svým vysoce kvalitním, odborným, kádrovým, materiálním a finančním zabezpečením všechny podmínky k tomu, aby vybraní sportovci byli do nich soustředěni a v optimálních podmínkách se připravovali na svůj hlavní úkol — sportovní reprezentaci ČSSR.

(Pokračování v příštím čísle)

Konference Českého svazu lyžařů

Ing. MILOSLAV FIALA, předseda ČSL

Druhá konference Svazu lyžařů České socialistické republiky se konala 16. června 1973, uzavřela čtyřleté volební období 1969—1973. zvolila tentokrát na plných pět let své plénum — ústřední výbor Českého svazu lyžařů, delegáty na konferenci Svazu lyžařů ČSSR a sjezd České tělovýchovné organizace a určila cesty rozvoje českého lyžování do r. 1975 a perspektivně do r. 1985.

II. konference svazu byla svolána v období politické a hospodářské konsolidace, kdy XIV. sjezd KSČ zdůraznil politickou a společenskou důležitost tělovýchovy, v období, kdy ÚV ČTO zařadil lyžování mezi sporty, která pro jejich masovost a brannost je třeba podporovat a kdy předsednictvo ÚV ČTO schválilo svazem lyžařů vypracovanou a předloženou „Zprávu o současném stavu a dalším rozvoji lyžování v ČSR“.

Předvolební kampaň našeho svazu začala již v červnu loňského roku. Členské výroční schůze lyžařských oddílů proběhly v zimních měsících, v březnu a dubnu 51 konferencí okresních výborů svazu a v květnu krajské konference. Všechny okresní i krajské konference probíhaly ve velmi dobrém soudružském ovzduší a přítomnost zástupců tělovýchovných územ. složek a lidospřávy zdůraznila závažnost jednání těchto konferencí. Také volby nových okresních a krajských orgánů Českého svazu lyžařů měly naprosto hladký a důstojný průběh. Patří za to dík všem dobrovolným lyžařským pracovníkům, kteří zajistili nejen úspěšný průběh volební kampaně, ale zejména zkvalitnění funkcionářského aktiva a tím také dovršili a zakončili konso-

lidační proces v lyžařském hnutí.

Vyvrcholením této kampaně byla II. konference SL ČSR, která se jak v hlavním referátu, tak v diskusních příspěvcích delegátů zabývala zejména rozvojem lyžařského sportu, problémem politickovýchovné práce a spolupráce s masovými organizacemi. Proto také konference, která projednala a zhodnotila práci předsednictva, se ztotožnila se zásadami pro rozvoj lyžařského sportu, uvedenými ve zprávě pro ÚV ČTO a schválila v plném rozsahu zprávu předsednictva.

Konference uložila plénu a předsednictvu Českého svazu lyžařů:

— projednat konkrétní náměty a připomínky z rozpravy na konferenci a podle povahy je zařadit do programové části základních materiálů, přijatých konferencí;

— propracovat a upřesnit celou činnost svazu, v zásadě rozdělenou na organizování a řízení masového lyžování úsekem sportovního lyžování a organizování a řízení závodního lyžování se specializovanými úseky, úseky pro závodní činnost běžecskou, skokanskou, sruženářskou a sjezdovou;

— usměrňovat v organizovaných formách masový rozvoj

lyžování, zejména u mládeže a zapojit do této činnosti v nejširší míře krajské a okresní svazy. V této souvislosti navázat a rozvíjet úzkou spolupráci se SSM, ROH, Svazarmem a dalšími složkami přírodně resortními orgány;

— podporovat zakládání nových lyžařských oddílů a získávat nové členy všude tam, kde pro to jsou dány podmínky a vypracovat pro lyžařské oddíly základní program činnosti jako ideové schéma pro zlepšení jejich práce a umožnit v něm uplatnění žen a mladých organizačních pracovníků;

— zaměřit se v politickovýchovné a propagační činnosti na zdůrazňování významu masového provádění lyžování v souvislosti se zvyšováním obranyschopnosti občanů, zejména mládeže a zapojit do této práce také trenéry, cvičitele a rozhodčí;

— věnovat stálou pozornost metodické oblasti, zejména vydávání metodických dopisů a publikací;

— zapojit do výchovného působení také mládež, zkvalitnit její výcvikový proces a umožnit tak včasné zařazení mladých lyžařů do práce v lyžařském hnutí;

— zkvalitňovat výběr, přípra-

vu a školení cvičitelů, trenérů a rozhodčích;

— zaměřit práci trenérů z povolání na zabezpečování kvalitního tréninkového a výchovného procesu a omezit jejich práci funkcionářskou;

— vypracovat postupně general umístění lyžařských zařízení v jednotlivých oblastech ČSR.

Snad by bylo dobré, aby se čeští lyžaři seznámili blíže s těmi, kteří po pět let budou stát v čele českého lyžování i s funkcemi, které budou v předsednictvu svazu zastávat.

Ing. Miloslav Fiala — byl znovu zvolen předsedou Českého svazu lyžařů, ing. Jaromír Petřík — místopředseda se zaměřením na investiční výstavbu lyžařských zařízení, Antonín Husák — místopředseda se zaměřením na STK, metodiku a organizaci soutěží.

Předsedy jednotlivých komisí a úseků byli zvoleni: Olga Šebková - politickovýchovná komise, Marie Weisshäutlová - komise žen, Jarmila Čehovská - referent ČSL - organizační komise, JUDr. Otto Kulhánek - komise rozhodčích, Miroslav Šenk - komise ekonomická, MUDr. Zdeněk Eliáš - zdravotní komise, Jan Maršík - metodická komise, Jaroslav Mašata - úsek běhu, Rudolf Schröfel - úsek skoku, ing. Ludvík Šablatura - úsek závod sružený, JUDr. Jaroslav Kárník - úsek sjezdový, Igor Houdek - úsek sportovního lyžování.

Jak po národní konferenci

Za uspořádání národní konference dostal Český svaz lyžařů nejvyšší ocenění a právem. Organizace klapla na jedničku. Zprávu zpracovalo předsednictvo s největší svědomitostí. Diskuse se vyznačovala věcností, a rovněž volby proběhly důstojně.

Start do nového funkčního období se tedy lyžařům vydařil. Nyní bude záležet jen na práci celého funkcionářského aktiva, aby se brzo a s maximálním efektem dosáhlo stanoveného cíle. O jaký cíl jde a jakými prostředky se k němu mají lyžařské kolektivy přiblížit, určilo usnesení, které v závěru přijala konference. Je stručné, věcné a reálné. Každý lyžařský orgán u složek na různých stupních se v něm najde.

Půjde tedy o další podstatný rozvoj lyžování. Ten usměrňovat a řídit vyžaduje práci a dost šikovných funkcionářů. Svaz za rok 1972 sice získal 129 nových trenérů a cvičitelů. Přibýlo i 37 nových rozhodčích. Rozvine-li se však spolupráce s partnerskými organizacemi do větší šířky a do oddílů vstoupí noví mladí lidé, nebudou dosavadní přirůstky u cvičitelů, trenérů a rozhodčích stačit. Vyškolení schopného funkcionáře není totiž otázka několika dnů. Kdo chce učit druhé, musí sám hodně znát a osvojit si potřebné vědomosti i znalosti, a to chvilí trvá.

Doporučujeme proto, aby nejen otázka školení nových funkcionářů, ale také doškolení stálo ve středu každodenní práce svazu. Jako jiné svazy rovněž svaz lyžování je postižen velkou „úmrtíností“ funkcionářů. Mnozí z vyškolených se nevyznačují chutí ani trpělivostí předávat druhým zkušenosti, a učit je lyžařské abecedě. Jiní nemají zase dost času.

Svazu lyžařů by se však vyplatilo promyslet, jak zapojit znovu do práce alespoň tu část funkcionářů, kteří zoonodlněli. Průzkumy dokazují, že je iich dost. Někdy stačí rozmluva a soudruh se k činnosti vrátí. Jindy je třeba využít jeho dobrého poměru k dětem a pozvat jej znovu k práci. Pomalu mizí i dřívější stížnosti, že práce v tělovýchově nebývá uznávána. Dnes se tato činnost oceňuje našimi nejvyššími stranickými orgány. I takovou změnu stojí zato připomenout. Rozhovory s funkcionáři, kteří z různých důvodů nepracují, by měl svaz vést nyní před sezónou, aby měl vše dokonale připraveno na dobu, kdy nadadne první snh. Podobná činnost je v souladu s usnesením národní konference, která měla všestranně zdařilý průběh.

VLADIMÍR HEŘMANSKÝ
vedoucí oddělení svazů ÚV ČTO

Výzva ke spolupráci

V současné době vystupuje stále více do popředí nutnost řešit otázky dalšího rozvíjení výkonnosti našich lyžařských reprezentantů pomocí vědeckého přístupu a na základě výzkumné činnosti.

Nově ustavená vědecká komise metodického úseku Československého svazu lyžařů si vytkla jako jeden z hlavních úkolů racionálně řídit a integrovat vědeckovýzkumnou činnost v lyžování a vytvářet podmínky k její realizaci a aplikaci.

Pokud pracujete na vědeckovýzkumném úkolu v oblasti lyžování, žádáme Vás, abyste nám zaslal buď kopii návrhového lis-

tu a kopii hlášení o postupu vědeckovýzkumné práce, nebo zaslal následující údaje:

- pracoviště, na kterém je výzkum realizován a evidován,
- jméno zodpovědného pracovníka a jména spolupracovníků,
- název (téma), úkoly a hypotézy práce,
- termíny plnění a splnění úkolu,
- kádrové, organizační, materiální a finanční nároky atd.,
- zda je úkol zařazen do badatelského plánu (uveďte

kterého a pod jakým číslem) nebo zda je úkol součástí jiného úkolu,

- zda byl úkol anotován (kde a kdy),
- případně další informativní a jiné údaje.

V případě, že Vaše vědeckovýzkumná činnost není dosud zahrnuta do badatelského plánu a tenrve hodláte předložit anotaci Vašeho úkolu, jsme ochotni Vám pomoci při zpracování anotace a při jeho zařazení do badatelského plánu atd.

Své přihlášky, dotazy, návrhy atd. zasílejte na adresu: Československý svaz lyžařů, vědecká komise, Na poříčí 12, Praha 1.

PhDr. FELIX CHOVANEC,
předseda vědecké komise

Pardubická Tesla se zaměřila na mládež

Lyžařský oddíl Tesly Pardubice soustřeďuje již řadu let hlavní pozornost v tělovýchovném procesu na práci s mládeží a ve svém výcvikovém plánu vychází systematicky od nejmladších, ještě předžákovských ročníků.

Tato koncepce se plně osvědčila díky dobrému trenérskému kolektivu především ve sjezdových disciplínách. Výsledky práce s mládeží v roce 1972 významně přispěly k udělení českého titulu „Vzorný kolektiv“ III. stupně a letos se projevil získáním prvního místa v krajské lize žactva, jakož i úspěšným umístěním šesti žáků v

žebříčku ČSR. Tím bylo prokázáno, že při systematické péči mohou i vnitrozemské lyžařské oddíly úspěšně konkurovat oddílům z horských oblastí.

Systém celé práce s mládeží v pardubické Tesle spočívá v tom, že z širokého kádru dětí, soustředěných v družstvech sportovního lyžování se vybírají talenty pro žákovské družstvo,

kteří dostávají speciální závodní výcvik. Zatímco dříve pouze jednotlivci se dovedli úspěšněji prosadit, nyní se podařilo vytvořit plynule doplňované žákovské družstvo a pro novou sezónu je již předpoklad k ustavení nadějnějšího kolektivu dorostenců z řad žáků, kteří úspěšně prošli celým výcvikovým systémem.

Tato koncepce oddílu je v souladu s usneseními o rozvoji tělovýchovy mládeže a ve specifických pardubických podmínkách mimořádně prospěšná tím, že umožňuje dětem z průmyslové oblasti systematické sportování na zdravém vzduchu. V hospodaření tělovýchovné jednoty vyvolává však konfliktní situace. Plánovaný rozpočet lyžařského oddílu je již řadu let stejný a zatím jej nebylo možno zvýšit.

Lyžařské základny v ČSR

Lyžařské základny mají zajišťovat sportovní přípravu výkonnostních a vrcholových sportovců-lyžařů. Sdružují nejlepší sportovce v určité oblasti do péče trenérů z povolání a dalších kvalifikovaných trenérů. Mají tvořit jakousi nadstavbu lyžařských oddílů. V uplynulém období pracovalo 13 ústředních lyžařských základen: Jablonce n. Nis., Vrchlabí, Praha, Karlovy Vary, Strakonice, Ústí nad Labem, Ostrava, Rožnov, Nové Město na Moravě, Jilemnice, Harrachov, Liberec, Jánské Lázně a čtyři okresní základny v Trutnově, Tepličkách, Domažlicích a v Prachaticích.

Počet trenérů kolísá, ale měl vzestupnou tendenci. Zpočátku 19. v současné době 23 trenérů z povolání se stará — spolu s velkým počtem dobrovolných trenérů — celkem asi o 600 závodníků, z nichž více než 160 je členy reprezentačních nebo národních družstev.

Činnost základen byla v uplynulém období do značné míry ovlivněna nedostatečným finančním i materiálovým zajištěním. To mělo za následek, že neplnily v celém rozsahu úkoly, které jim jsou statutem určeny. Základny přestaly být skutečnou nadstavbou lyžařských oddílů, trenéři z povolání se místo odborné tréninkové a výchovné práce věnovali do značné míry činnosti organizačtorské a funkcionářské, starají se o zajišťování finančních prostředků pro práci základen. Navíc polovina trenérů pracuje mimo základnu ještě s reprezentačními nebo národními družstvy, což narušuje jednak činnost v základnách, a na druhé straně nepřízní ani nejlepší výsledky při práci s družstvy.

Jsou velké potíže se získáváním nových pracovníků na místa trenérů z povolání, hlavně je obtíž je umístit v horských oblastech, kde hlavně základny pracují (problém ubytování). Činnost základen i trenérů je každoročně pravidelně hodnocena a provádí se také přesné vymezení pracovní náplně.

Domníváme se, že v současné době, kdy je připravována nová koncepce vrcholového sportu v ČSSR, není vhodná doba na provádění zásadních změn v dosavadní koncepci základen. Pro zkvalitnění činnosti tohoto článku v co nejkratší době je zapotřebí zejména lépe ekonomicky zajistit činnost ÚLZ, získat další systematicky organizovaná místa trenérů z povolání a vytvořit pro jejich práci takové podmínky, aby byla plně využita jejich odbornost.

Závěrem možno konstatovat, že dosti se v nedávné době pro základny udělalo, zejména v oblasti finančního zajištění činnosti a vybavení trenérů jednotnou výstrojí.

Oddíl hradí svým závodníkům jen dopravu a nocležné na mistrovské závody. Nepřispívá žádnou částkou na tréninky, veřejné závody a na výstroj. V sezóně pořádá dvě týdenní soustředění žáků, při nichž si účastníci platí nejen své ubytování a stravování, ale přispívají i na úhradu trenéra. Při rozpočtu oddílu ve výši 18 000 Kčs na rok i přes tato opatření dochází k finančním ztrátám, které jsou rok od roku větší při rostoucím počtu závodníků z řad mládeže. Kdyby oddíl měl udržet stávající úroveň žákovského družstva a umožnit soutěžní žákům, kteří v nové sezóně přecházejí do dorostu, potřeboval by zvýšit rozpočet o 10 000 Kčs. A tato částka je nad finanční možnosti jednoty. Nepodařilo se tuto částku získat, zbývá jediné řešení — omezit úspěšně započatou práci s mládeží. Obrátil se o radu, případně konkrétní pomoc na Český svaz lyžařů.

Je správné, že upozorňuje na tento závažný problém pardubického lyžařského sportu při jeho dalším rozvoji. Možná, že se najde nějaký lyžařský oddíl, který se potýkal se stejně těžkou situací a podařilo se mu ji úspěšně vyřešit. Věříme, že se to nakonec podaří i lyžařům pardubické Tesly.

Zima běžců bez MS a OH

Sezóna 1972—73 nevyvrcholila ani mistrovstvím světa, ani zimními olympijskými hrami. V minulosti bývalo pravidlem, že tyto „liché“ sezóny byly svým způsobem odpočinkové. Ve světě se v těchto sezónách většinou neudálo nic, co by podstatnou měrou ovlivnilo vývoj v dalších letech. Letošní „liché“ závodní období bylo pravým opakem a jistě si zaslouží, abychom se k němu i v pokročilém létě několika řádky vrátili.

Bořiteli starých tradic v přístupu k tréninku i závodění byli letos mladí běžci, kteří již loni na ZOH v Sapporu naznačili, že chtějí psát hlavní kapitoly běžecké budoucnosti. Švédové Magnusson, Lundbäck, Norové Braa, Formo a Fin Mieto — hlavní představitelé mladé vlny, byli nesporně největšími postavami sezóny. Byli odvážní v tréninku a hlavně v závodění. Vyhledávali největší počet velkých závodů a možnosti vzájemných utkání. Snad žádná sezóna v minulosti neměla tolik závodů obsazených celou světovou špičkou jako ta letošní. Trentinský týden, Le Brassus, Reit im Winkl, Falun, Lahti, Holmenkollen i Kiruna byly závody po sportovní stránce někdy možná hodnotnější než mistrovství světa a ZOH, na nichž je účast lyžařů omezená. Podobný progres i odvahu prokázala v sezóně i řada dalších závodníků mnoha zemí, snad jen s výjimkou reprezentantů SSSR, kteří zřejmě volili osvědčenou cestu „odpočinkové“ sezóny. Čí cesta je správná, to nám zodpoví částečně MS 74 ve Falunu a hlavně ZOH 76 v Innsbrucku.

Naše družstvo jde cestou, v našich podmínkách novou, cestou odvážného tréninku i závodění. V závodech jsme dosáhli značného pokroku. Absolvovat 40 závodů, z toho 33 mezinárodních, jako Fajstavr a junior Šimon, to bylo ještě loni snem.

Čs. reprezentant František Šimon přijímá stříbrnou plaketu z rukou olympijské vítězky Toini Rönnlundové-Gustavssonové za druhé místo v běhu na 15 km ve švédském Falunu. Na nejvyšším stupni Zipfel (NSR), třetí Kanadan Bullock

Prakticky všichni členové mladého reprezentačního družstva absolvovali minimálně 25 závodů, z toho 15 mezinárodních.

Významného pokroku bylo dosaženo v oblasti odpovědnosti závodníků v přístupu k závodům. Z 295 individuálních startů členů reprezentačního družstva bylo jen pět nedokončených, vždy z vážných důvodů.

S jakými výsledky čs. běžci toto množství závodů absolvovali, o tom byla naše veřejnost informována denním tiskem. Výsledky čs. štafety v Bohinjí (1. místo) a v Madonně di Campiglio (4. místo), které jsou velmi cenné a ve světě vysoce oceňované, tisku prakticky unikly.

Jak se jednotliví členové čs. reprezentačního družstva podíleli na výsledcích a jaké je jejich postavení ke světovému vrcholu, je patrné ze žebříčku, který jsem sestavil na základě průměru pěti nejlepších výkonů podle % zpoždění za vítězem v hlavních světových soutěžích sezóny:

1. Stanislav Henych	—1,942
2. Jan Fajstavr	—3,034
3. Stanislav Řezáč	—4,408
4. Jiří Beran	—4,506
5. Jaroslav Saidl	—4,584
6. Josef Kubica	—4,898
7. Ján Michalko	—5,188

8. Zdeněk Böhm	—5,686
9. Miroslav Karásek	—7,792

Junior Šimon, který závodil v juniorské kategorii, nebyl v této poloze soutěže hodnocen.

Dalším faktem, který byl zkušebně v letošní sezóně realizován skupinou lyžařských pracovníků v Itálii a který mohl ovlivnit vývoj v běhu na lyžích — zavedení Světového poháru, byl vedle dalších návrhů na dlouhodobou světovou soutěž v červnu zamítnut kongresem FIS na Kypru.

Výsledky neoficiálního Světového poháru v běhu na lyžích pro rok 1972—73 jsou tyto:

	bodů
1. Oddvar Braa (Norsko)	127
2. Thomas Magnusson (Švédsko)	113
3. Magne Myrmo (Norsko)	110
4. S.-L. Lundbäck (Švédsko)	104
5. Pal Tyldum (Norsko)	102
6. Juha Mieto (Finsko)	83
7. Ivar Formo (Norsko)	77
8. Tommy Limby (Švédsko)	64
9. Stanislav Henych (ČSSR)	59
10. Walter Demel (NSR)	56
11. Audan Nerland (Norsko)	54
12. Osmo Karjalainen (Finsko)	43
13. Timo Peteri (Finsko)	40

14. Kjell Peterson [Norsko]	39
15. Gunar Larsson [Švédsko]	37

Z čs. reprezentantů získali ještě body: Kubica 9, Beran 8, Rezáč 5 a Fajstavr 4 b. Deváté místo Henycha je organizátory neoficiálního Světového poháru označováno jako největší překvapení. Tento závodník obsadil stejné místo i v dalším světovém žebříčku, který vydala ISK.

V hodnocení národů bylo toto pořadí:

1. Norsko (1-3-5-7-11-14)
2. Švédsko (2-4-8-15-19)
3. Finsko (6-12-13)
4. Československo (9)
5. NSR (10)
6. Švýcarsko (16-20)
7. SSSR (17-18)

Pro vyhodnocení neoficiálního Světového poháru 1972—73 bylo použito těchto výsledků: Castelrotto - 15 km, Pejo - 30 km, Le Brassus - 15 km, Reit im Winkl - 15 km, Oberhof (15 nebo 30 km), Falun - 30 km, Lahti 15 a 30 km, Holmenkollen 15 a 30 km. Hodnotilo se prvních 20 míst body: 26 - 22 - 19 - 17 - 16 - 15 - 14 - 13 - 12 - 11 - 10 - 9 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 bod.

Zavedení Světového poháru v běhu na lyžích by podle mého názoru přispělo k další propagaci a rozvoji této náročné lyžařské disciplíny.

Význačných výkonů bylo letos dosaženo i řadou závodníků, patřících ještě do kategorie juniorů. Pro přesnější hodnocení této kategorie jsem si sestavil světový žebříček, který pro čs. lyžování není bez zajímavosti. Ke zpracování jsem použil výsledků 7 hlavních juniorských soutěží sezóny: Castelrotto - 10 km, Pejo - 10 km, Reit im Winkl - 15 km, Kavgolo ME - 15 km, Lahti - 10 km, Falun - 15 km, Holmenkollen - 15 km. Bodoval jsem prvních deset míst systémem: 12 - 10 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 bod. Do konečného hodnocení byly každému závodníkovi započítány maximálně čtyři nejlepší výsledky:

1. Georg Zipfel (NSR)	bodů
[plný počet]	— 48
2. Frant. ŠIMON (ČSSR)	— 39

3. Bo Eliasson (Švédsko)	— 19
4. Nikolaj Solovjev (SSSR)	— 18
5. Esko Lähteenoja (Finsko)	— 14
Manfred Rombach (NSR)	— 14
Emil Letenmeier (NSR)	— 14
8. Franc Tajnikar (Jugoslávie)	— 13
9. Noboru Sudo (Japonsko)	— 12
Heikki Torvi (Finsko)	— 12

Další čs. závodník Karel Nyvlt (dosud dorostenec) obsadil s 5 body 21.—25. místo.

Mimořádným závodníkem v letošní sezóně byl v juniorské kategorii Georg Zipfel (NSR), který zvítězil v šesti ze sedmi hodnocených soutěží. Byl poražen jen v Pejo čs. reprezentantem F. Šimonem.

Ve světovém žebříčku získalo body 50 závodníků z 15 zemí (Finsko, Japonsko, Švédsko, NSR, Kanada, USA, Jugoslávie, Itálie, Polsko Bulharsko, SSSR, Norsko, Švýcarsko, Rakousko, ČSSR). Svědčí to o mimořádné péči, věnované mladým závodníkům a o rozvoji běhu na celém světě. Zajímavá je i skutečnost, že ani jediný bod nezískali mladí lyžaři z NDR.

Ve světových účtováních sezóny 1972—73 získali čs. běžci sympatická postavení. Reprezentační družstvo i jeho vedení je prodchnuto snahou nébrat tuto sezónu jako vrchol, ale jako základ pro další zlepšování postavení ve světě. Jak budou tato předsevzetí družstva realizována nezáleží však jen na závodnících a trenérech samotných.

V uplynulé sezóně bylo ještě několik dalších progresivních prvků, které ovlivňují vývoj běhu — lyže nových značek a materiálů, hole, vosky, boty, výstroj, ale o tom snad až příště.

JAROSLAV HONCŮ

HÖHNL - „Král bílé stopy“ 1973

Lyžařská sekce Klubu českých sportovních novinářů ve spolupráci s Československým svazem lyžařů připravila první ročník ankety „Král (královna) bílé stopy“. Čtyřicet československých lyžařských expertů (novinářů, trenérů a lyžařských činovníků ČSSR) hodnotilo nejlepší výsledky čs. lyžařů v uplynulé sezóně. Každý z nich stanovil pořadí pěti nejlepších závodníků (závodnic). První místo se hodnotilo osmi, druhé pěti, třetí 3, čtvrté 2 a páté místo 1 bodem.

Takto vypadá oficiální pořadí ankety:

1. Rudolf Höhnl	231,0 bodů
2. Karel Kodejška	159,0 bodů
3. Stanislav Henych	105,0 bodů
4. Tomáš Kučera	68,5 bodu
5. Blanka Paulů	45,5 bodu
6. Anna Droppová	44,5 bodu
7. Milena Cillerová	32,5 bodu
8. Miloslav Sochor	28 bodů
9. František Šimon	11 bodů
10. Alena Bartošová	9 bodů
11. Miloslav Pažout	6 bodů
12. Jan Fajstavr
a Jiří Beran	4 body
14. Helena Šíkolová
a Leoš Škoda	3 body
16. Jaromír Lidák	2 body
17. Július Lupták, Josef
Matouš a Jaroslav Svoboda	1 bod

Vítěz ankety Rudolf Höhnl byl 21krát na prvním, čtyřikrát na druhém a třikrát na třetím místě, Karel Kodejška 8 — 14 — 7, Stanislav Henych 3 — 8 — 9, Tomáš Kučera 2 — 3 — 4, Blanka Paulů 2 — 3 — 3, Anna Droppová 2 — 1 — 3.

Autogram od „Krále bílé stopy“
1973 je zvláště cenný

Skokani v Hamru na jezeře

Stále náročnější a namáhavější je letní příprava lyžařů. Platí to i o členech reprezentačního družstva skokanů. Doby, kdy se čekalo na první sněh, patří nenávratně minulosti. Pro výkonné lyžaře léto již dávno není prázdninovými měsíci a všichni musí svou formu neustále kontrolovat. Tým skokanů měl první výcvikový tábor v předzávodním období 15.—23. června v Hamru na jezeře. Ukázalo se, že v letním středisku liberecké Dukly jsou pro tuto přípravu dobré podmínky, a proto se zde vystřídají i další reprezentační celky.

Neznáte-li cestu do Hamru na jezeře a umístění tábora, dá vám to trochu práce než po příjezdu do pěkného rekreačního místa objevíte stanový tábor, ukrytý v borovicovém lese. Přiznám se, že jsme jej s autem hledali asi čtyřicet minut. Nakonec k úspěšnému nalezení nám pomohli lesní dělníci. Zato jsme byli odměněni zajímavým celodopoledním tréninkem. Těžko bychom spočítali ty nazdvihané tuhy v denní tvrdé přípravě, počet sprinterských startů, akrobatických přeskoků, skoků s psem vycpaným pískem, vrhů s posilovací koulí, jakož i přemetů na trampolíně. Jen krátké chvílky oddechu povolil v průběhu namáhavého tréninku svým svěřencům trenér reprezentačního družstva Jáchym Bulín, kterému asistoval Dalibor Motejlek. Odbornickým okem sledoval přípravu člen skokanské komise Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Miloslav Bělonožník. Ten totiž neúnavně vynalézá další novinky pro zpestření tréninku našich nejlepších skokanů. V táboře se již tyčí velká dřevěná „šibenice“ s kladkou, která v době vyjítí tohoto čísla bude jistě již náležitě využita. Liberecká Dukla také neustále zlepšuje pod-

mínky pro pobyt ve stanovém táboře. Velitel pplk. Ota Janoušek měl šťastnou ruku i při výběru kuchařů a ti značnou měrou přispívají k dobré pohodě účastníků výcvikových táborů.

I když v době naší návštěvy bylo ještě poměrně chladno a vál nepřijemný studený vítr, měli jsme možnost zhlédnout naše skokany na vodních lyžích. Rudla Höhnla a Leoš Škoda nám předvedli několik pěkných ukázek a plně uspokojili fotografa ČTK Zdeňka Havelku. Jáchym Bulín ukázal, že dovede stejně dobře řídit motorový člun, jako přípravu reprezentačního celku.

Z dvanáctičlenného mužstva chyběl v Hamru na jezeře jen Jiří Raška, který se omluvil a po zranění na začátku uplynulé sezóny ještě nezahájil tvrdou přípravu. Pokládáme za klad, že do tohoto soustředění byli pozváni i junioři Břetislav Novák z harrachovské Jiskry a Ján Tancosz z Dukly Banská Bystrica. Líbilo se nám, že se snažili, aby stačili v přípravě ostříleným „kozákům“. Letní tábor přispěl k upevnění kolektivu a dal všem možnost, aby se diskutovalo o přípravě na novou sezónu a mistrovství světa 1974 ve švédském Falunu, ja-

Trenér čs. reprezentantů Jáchym Bulín sleduje posilování nožních svalů Jaromírem Lidákem

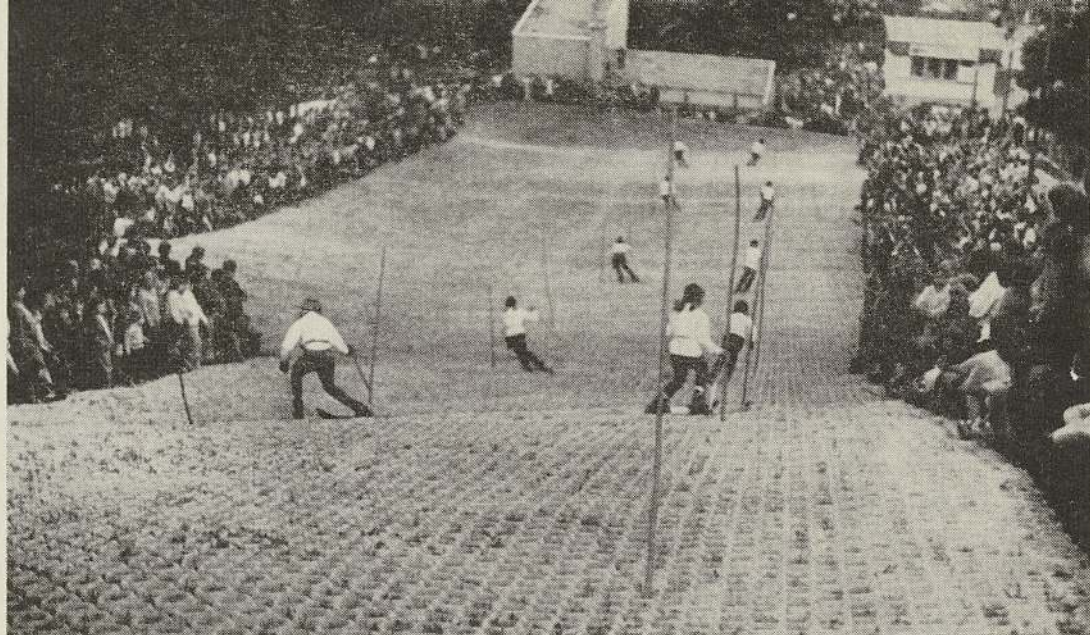
kož i plánech jednotlivých členů týmu. Trenér J. Bulín měl také s každým účastníkem tábora pohovor a seznámil jednotlivé členy reprezentačního družstva s další individuální přípravou v oddíle. Nezapomnělo se ani na prohloubení politicko-výchovné činnosti družstva. Je snahou skokanského úseku, aby první letní tábor byl dobrým odrazovým můstkem do nové sezóny.

Je chvályhodné, že v lyžařství se znovu potvrzuje dobrá spolupráce Dukly Liberec a reprezentačních družstev, jakož i skutečnost, že MNV v Hamru na jezeře vychází všemožně vstříc liberecké Dukle. Společnými silami je možno zajistit podmínky pro vzorovou přípravu a odměnou všem pak budou dobré výsledky čs. lyžařů ve vrcholných soutěžích.

JAROSLAV TROUSIL

V letní přípravě skokanů se nezapomínalo na obratnost. Jeden z pěkných přemetů Leoše Škody

Lyžařský svah v Děčíně otevřen

Kdo zná Děčín, ví, že je to jedno z našich nejnižše položených měst. Zima je tu mírná, sněhu pramálo, a přesto tu existuje velmi čilý lyžařský oddíl tělovýchovné jednoty Kovostroj. Před dvěma lety si jeho členové vzali do hlavy, že na jednom z místních kopců — Popovickém vrchu — upraví slalomový svah. S vervou se pustili do práce, a že nebyla lehká, posudte sami. Museli vykácet pruh lesa v šíři od 20 do 50 metrů a v délce více než 200 metrů. A pak přišla ta novina — výrobek brněnského Chemoplastu — blankytně modré kartáče bralenu,

vhodné pro celoroční lyžování. Zkusme je v Děčíně!

Od myšlenky nebylo daleko k činu, i když i tady bylo třeba překonat řadu překážek. Dotací pomohly ÚV ČTO, Městský národní výbor v Děčíně, připojily se i místní závody. Největší díl práce zůstal však na členech lyžařského oddílu. Co sobot, nedělí i volných chvil po denním pracovním shonu zde strávili, kolik radovánek si museli odpustit i ti nejmladší žáci a dorostenci. Pracovní disciplína byla přísná.

A vyplatila se. Ve čtvrtek 21. června večer byl lyžařský areál slavnostně otevřen. Svah s umělou hmotou, lyžařský vlek, moderní klubovna, sociální zařízení, osvětlení umožňující trénink v nočních hodinách. Hodnota díla představuje částku 4,5 miliónu korun. „A to ještě není vše,“ svěřuje se duše podniku Václav Pazderka. „Počítáme s dalším vylepšováním areálu, s úpravou dosud provizorního parkoviště aut a podobně.“

Slávy bylo v Děčíně v den otevření areálu plno. Přijeli nejlepší lyžaři v celého kraje, nechyběl ani trojnásobný mistr republiky Milan Sochor, hezkou exhibicí připravila i mládež z děčínského oddílu. Městský národní výbor v Děčíně vyznamenal nejobětavější budovatele areálu — V. Pazderku, J. Vacku, V. Cvanetu, R. Bradatsche, Z. Doležálka, J. Doubka, J. Andrleho, J. Lukeše, J. Baitlera a M. Šedivého čestnými tituly a uznáními. Tou nejhezčí odměnou však bude — až se Děčín proslaví jako líheň našich nejlepších lyžařů. Že jsou pro to předpoklady, ukázaly velmi kvalitní krajské závody žactva, které se zde konaly 27. června.

ZDENA TURNOVÁ

Až pojedete do Špindlerova Mlýna, odbočte v Horním Vrchlabí doprava. Vaše „embéčko“ se sice trochu zadýchá až bude zdolávat několik kilometrů prudkého stoupání, ale odměnou uvidíte pěkný kout Krkonoš a malou vesničku Strážné.

Ještě poslední serpentina a jsme nahoře. Pootevřeným oknem to zajoukalo studeně. Jsme ve výšce 900 m nad mořem. V dřevěných domech, malebně rozsazených po stráni, žije 140 místních obyvatel svůj horský život. Procházíme vesnicí. V té malé dřevěné škole jistě není tělocvična, pomyslíme si. Ani žádné hřiště není vidět. Se sportem to tady mají děti asi špatně. Upoutala nás pěkná modrá vývěsní skříňka: KRMAP Strážné - lyžařský oddíl. Výsledky ze závodů, žebříčky, zpráva o tréninku...

VE STRÁŽNÉM se starají o mládež

„Líbí se vám naše skříňka?“ oslovil nás vysoký muž v červeném svetru Horské služby. „Máte tady lyžařský oddíl,“ konstatujeme. „Mimo lyžování nemají naše děti podmínky pro provozování jiných sportů. Ale v zimě, to je jiné. MNV postavil vlek, sněhu tu bývá dost a tratě jsou vhodné i pro závodní žákovské lyžování. Všechny místní děti, které mají zájem, naučíme lyžovat. A ty nejpilnější nás úspěšně reprezentují ve vrcholových závodech ČSR i ČSSR.“

„A co teď v létě?“

„Vy dole se už chodíte koupat, ale my ještě lyžujeme. Do konce května nejpilnější žáci trénovali na Zlatém návrší, teď v červnu jsme společně trénovali v Modrém Dole. Ale zima už opravdu skončí. A v létě nás čeká hlavně práce. Mimo letního tábora u vody, který plánujeme, chodíme s dětmi na brigády do lesa, sušíme seno apod., abychom si zajistili potřebné finanční prostředky na cestovné pro závodníky a další výdaje. Přestože nám s materiálním vybavením pomáhá ředitelství KRMAPu, které se nás před léty ujalo, musíme si na velkou část našich nákladů vydělat sami.“

„Ježdění po celé republice vás stojí jistě mnoho peněz.“

„To jistě. Všichni místní občané nám fandí a skoro všichni jsou členy naší TJ. Bez široké základny přispívajících členů a bez podpory MNV, se kterým výborně spolupracujeme, bychom náš sport nemohli provozovat.“

„A vrátí se vám tyto náklady ve formě zlatých medailí?“

„Naši mladí závodníci si nevedli v sezóně špatně. Sestry Klepovy bojovaly v kategorii dorostenek, přičemž Zdena se zařadila mezi 10 nejlepších závodnic ve své kategorii v ČSR. Žáci Jiří Bažant a Milan Frýba stojí na prvních příčkách krajského žebříčku ve slalomu a obřím slalomu, mladší žák Frýba navíc obsadil 12. místo v žebříčku ČSR ve slalomu. A naše osmiletá perspektivní závodnice Alexandra Mařasová si vedla mezi staršími děvčaty na národních kvalifikačních závodech víc než dobře.“

„V zimě si k vám přijedeme zalyžovat.“

„Přijďte, na našem vleku se ani v neděli nestojí v dlouhé frontě.“
S turistu rozmlouval OTA HANUŠ

Zajímavosti z kongresu FIS

Na XXIX. kongresu Mezinárodní lyžařské federace (FIS) začátkem června v Nicosii na Kypru blahopřál předseda federace Marc Hodler Československému svazu lyžařů k letošnímu sedmdesátiletému trvání. Náš lyžařský svaz, založený v roce 1903, je nejstarším lyžařským svazem. Čestnými členy FIS byli zvoleni Norové Einar Bergsland a Sigmund Ruud.

Nejdůležitější a také nejožehavější otázkou, kterou kongres projednával, byla otázka amatérismu. Tímto problémem se zabývají všechny mezinárodní sportovní federace, jakož i Mezinárodní olympijský výbor. FIS je názoru, že by se § 26 olympijské charty, pojednávající o amatérské otázce, měl změnit podle skutečného stavu. Jelikož v různých mezinárodních sportovních ústředích jsou velmi odlišné podmínky, měl by MOV stanovit jenom zásady a jednotlivé sportovní federace pověřit vypracováním konkrétních podmínek. Jak bude změněn § 26 olympijské charty se pravděpodobně nerozhodne ani začátkem října na kongresu MOV v bulharské Varně, ale asi až na jednání ve Vídni v příštím roce. Zdá se, že názory FIS a MOV jsou nyní podstatně bližší, než kdykoli v minulosti. Proto nebyly přijaty rezoluce, žádající MOV o urychlená řešení, ale dává se přednost jednání a výměně názorů. Předsednictvo FIS zpracovalo pozměněný návrh, který je nyní obsažen v článcích 209—215 mezinárodních lyžařských pravidel.

Japoncům bylo poděkováno za pěkné uspořádání ZOH 1972 v Sapporu. Zástupci Japonského lyžařského svazu předvedli účastníkům kongresu pěkný barevný olympijský film. Byl promítán také náš film z mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách.

ZOH 1976 v Innsbrucku a Seefeldu budou uspořádány 4.—15. února 1976 převážně na stejných tratích jako zimní olympijské hry v roce 1964. Všichni účastníci mají tentokrát bydlet

v olympijské vesnici v Innsbrucku. Skokanské můstky se budou upravovat. Ředitelem skokanských soutěží je Putzi Pepeunig a technickým delegátem FIS Miloslav Bělohožník.

Švýcarští organizátoři podali zprávu o připravenosti MS 1974 ve sjezdových disciplínách. Promítnutý film dokumentoval, že ve Sv. Mořici soutěže pečlivě připravují. Také švédský Falun zajistil hladký průběh mistrovství světa 1974 v klasických disciplínách, což potvrdila letošní zdařilá generální zkouška při 25. švédských hrách. Na středním můstku (P 70 m) bude pro-

dloužen nájezd a o 20 cm ve sněhovém profilu zvýšeno odraziště, aby byla získána rezerva pro případ pomalého sněhu.

Za nového člena FIS byla přijata republika San Marino.

Předseda Československého svazu lyžařů Ján Mráz byl znovu zvolen členem předsednictva FIS. Ve skokanské komisi zůstává členem Miloslav Bělohožník, který je předsedou subkomise pro stavby můstků a navíc byl zvolen členem komise závodu sruženého. V běžecké komisi je dále náhradníkem Ján Terežčák, v právní komisi zůstává členem dr. Dionýz Ferenci. Mí-

loslav Bělohožník byl pověřen vedením kursu rozhodčích FIS při mistrovství světa v příštím roce ve Falunu.

Velkým úspěchem je, že finále Světového poháru ve sjezdových disciplínách se bude konat 7.—10. března 1974 ve Vysokých Tatrách.

Příští kongres Mezinárodní lyžařské federace se bude konat v roce 1975 v San Francisku, poprvé mimo evropský kontinent.

Ke kongresu v Nicosii se ještě vrátíme v některém z příštích čísel.

Sjezdaři do sezóny MS 1974

Díků dobré přípravě na suchu i na sněhu skončila uplynulá sezóna pro družstvo sjezdařů úspěšně. Mimo podstatného zlepšení bodů FIS stanuli naši sjezdaři několikrát na stupních vítězů a dosáhli dalších umístění mezi prvními deseti v soutěžích o Evropský pohár, což znamenalo bodový zisk a umístění Pažouta a Sochora mezi prvními deseti závodníky v celkové klasifikaci obřího slalomu.

Jediným stínem loňské sezóny byly naše výsledky v jediné domácí soutěži — v Jasně. Vyčázejíce z těchto skutečností byla zahájena příprava výběru pro mistrovství světa 1974 letos již 11. května, kontrolním srazem v Nymburce a Jablonci nad Nisou. V Nymburce byly provedeny testy u dr. Ivo Balcara, převážně lékařskopedagogického charakteru. Jablonci nad Nisou byl do letošních testů zařazen poprvé. Hlavním dů-

vodem byla místní hala LIAZU Jablonec, která dovoluje objektivní provedení baterie pohybových testů nejen v jarních měsících, ale hlavně na konci přípravného období, začátkem měsíce listopadu, kdy chladně a někdy i deštivě počasí značně zkreslovalo výsledky, hlavně u rychlostních cvičení. Mimo to tento způsob kontroly umožnil zařadit některé další testy díky vybavení jablonecké haly. První kontrolní sraz ukázal, že

přes odpočinek, který závodníci absolvovali od 10. dubna po těžké loňské sezóně, se udržela úroveň trénovanosti na velmi dobré úrovni.

Po měsíčním tréninku proběhl výcvikový tábor v Nymburce. V souvislosti s tím je nutno vyslovit jenom politování, že podobné středisko nemají v současné době sjezdaři pro svoji přípravu!

Nymburk byl úvodním výcvikovým táborem, kde byla zaměřena pozornost na rozvoj všeobecné trénovanosti, trénink kombinován a doplněn saunou a masáží, když původní záměr — návštěvu lázní v Toušeni — se nepodařilo zajistit. V rámci tábora byly použity různé tréninkové prostředky, od lehké atletiky, přes hry [turnaj v tenise se stal kořistí Miloslava Sochora] až po posilování a kanoistiku. Díky koncentraci sportovišť a jejich perfektnímu stavu bylo možno absolvovat celý výcvikový plán bez potíží.

Na závěr výcvikového tábora byl uskutečněn, jako kontrola, lehkootletický desetiboj v plném rozsahu. Přes nedostatek v technických disciplínách téměř u většiny závodníků (hlavně disk, oštěp, překážky a tyč) což je dáno skutečností, že nikdo ze závodníků se dříve s těmito disciplínami nesetkal, bylo dosaženo dobrých výsledků. Vítěz Heczko získal celkem

Jan Heczko při nezvyklém překážkovém běhu plní jednu z disciplín lehkootletického desetiboje

Jízda na pramičkách byla součástí letního výcvikového tábora sjezdařů v Nymburce

5045 bodů. Za nejhodnotnější je možno považovat jeho výsledek na 400 m — 53,5 vt., který tabulky hodnotí 659 body. Druhý Sochor dosáhl 4391 bodů a ještě poslední Vojtěch splnil výsledkem 3525 bodů plánovaný základní limit 3500 bodů. Členům družstva byli důstojnými soupeři závodníci Dukly Liberec, kteří absolvovali celou akci společně.

Začátek přípravy tedy proběhl dobře a ukázal zlepšení nejen absolutních výsledků jednotlivých kontrolních měření, ale i zlepšení celkové pohybové koordinace.

Na výcvikový tábor v Nymburce navázal trénink na sněhu ve Zmrzlé dolině. O průběhu tohoto tábora se něco dozvíte v příštím čísle „Lyžařství“.

JAN VEDRAL

Příprava sdruženářů 1972/73

Přípravu na sezónu 1972—73 zahájili sdruženáři 15. května 1972. Byl proveden důkladný rozbor přípravy posledních let. Poučili jsme se z nedostatků a využili nových poznatků při zpracování nového plánu. Šlo především o to — zvýšit objem a efektivnost tréninku.

Od května do října byly uskutečněny výcvikové tábory v Liberci, Hamru na jezeře, Vysokých Tatrách a dvakrát v Rožnově pod Radhoštěm. Efektivnost tréninku byla zabezpečena především tím, že příprava běhu byla prováděna převážně na standardních tratích, kde byla dobrá možnost dávkování. Při tréninku skoku na můstcích s umělou hmotou bylo využíváno videorekordéru.

Tréninkový plán byl všemi členy družstva zodpovědně plněn. K drobným odchylkám došlo pouze u některých jednotlivců v důsledku lehčích

zranění nebo onemocnění. Počet naběhaných kilometrů v přípravném období byl 1200—1600 km, dále posilování 50—70 hodin a 80—190 skoků na umělé hmotě.

Bylo uskutečněno 6 běžecských závodů, 2 skokanské závody a jeden sdružený závod na suchu.

V červnu a říjnu bylo provedeno spiroergometrické vyšetření v ÚVN Praha. Dále byly provedeny motorické testy na antropomotorickém oddělení UP v Olomouci. Dosažené výsledky na těchto testech mají u většiny členů družstva stoupající

tendenci. Dá se tedy konstatovat, že úroveň základních i speciálních vlastností je u všech členů družstva na vyšší úrovni než tomu bylo v minulosti.

V přípravném období bylo dosaženo zvýšení objemu tréninkové práce a efektivnosti, což se odrazilo také na zvýšení výkonnosti. Podle objektivního i subjektivního hodnocení zatížení v tréninku se ukazuje, že za stávajících podmínek dosahuje stropových hodnot. Pro kosterně svalový aparát bylo často zatížení na pokraji únosnosti a docházelo v mnoha případech k místním drobným traumatům.

Východisko z této situace vidíme:

- uskutečňováním pravidelné lázeňské léčby po sezóně
- pořádat pravidelně letní VT u moře
- využívat (přednostně) rehabilitačních středisek v místě bydliště
- zavést do přípravy trénink na kolečkových lyžích, zatím nebyla možnost, nebyly kolečkové lyže.

PŘEDZÁVODNÍ A ZÁVODNÍ OBDOBÍ

V době od 6. do 26. listopadu 1972 trénovalo celé družstvo na prvním sněhu v Kiruně. Přípra-

Tomáš Kučera byl nejúspěšnějším čl. sdruženářem uplynulé sezóny

va byla kvalitní, bylo naježděno 556—732 km. Na toto období byl plánován speciální běžecký trénink a posilování skokanské.

Dále se uskutečnilly VT na Štrbském Plese, ve Spindlerově Mlýně, Harrachově, dále dvakrát ve Spindlerově Mlýně, na Strbském Plese a na konci zimy opět ve Spindlerově Mlýně. Plánované soustředění v Novém Městě na Moravě se neuskutečnilo pro nedostatek sněhu. Spatnými sněhovými podmínkami byla nepříznivě ovlivněna příprava od 1. prosince 1972 do 15. ledna 1973. Znamenalo to zpoždění v běžecké i skokanské přípravě. Toto zpoždění se podařilo vyrovnat až začátkem února a odrazilo se již v dobré běžecké a skokanské výkonnosti na mistrovství ČSSR a hlavně na Tatranském poháru a při závodech ve Falunu.

V průběhu dalšího období probíhala příprava podle skupin, někteří závodníci startovali v mezinárodních soutěžích. Výcvikový tábor plánovaný na konec sezóny po závodech v Kirovsku se neuskutečnil.

Objem tréninku v předzávodním a závodním u družstva sruženářů činil:

naježděné km — 1600—2040
počet skoků — 202—387
posilování 22,5—35 hodin

1. Tomáš Kučera (Dukla Liberec)	885,40 bodů
2. Libor Foltman (Dukla Liberec)	808,15
3. Antonín Kučera (Dukla Liberec)	799,18
4. František Zeman (Dukla Liberec)	792,92
5. Josef Zvonek (TŽ Třinec)	779,29
6. Jaroslav Svoboda (Jiskra Mšeno)	774,44
7. Vladimír Rázl (Dukla Liberec)	759,40
8. Miroslav Kremel (ČH Štrbské Pleso)	756,91
9. Jan Feikel (Dukla Liberec)	744,79
10. Miroslav Hrstka (ČH Štrbské Pleso)	737,40
11. Jindřich Bartošek (Sl. VŠ Praha)	726,09
12. Antonín Rázl (Sl. VŠ Praha)	725,51
13. Čestmír Kožíšek (Dukla Liberec)	714,87
14. Jindřich Kučera (Sl. VŠ Liberec)	699,60
15. Martin Zuffa (ČH Štrbské Pleso)	673,53
16. Ladislav Seidel (ČH Štrbské Pleso)	660,96
17. Stanislav Buchta (Sokol Nové Město na Mor.)	379,66
18. Olaf Kožený (Jiskra Mšeno)	330,15
19. Vlastimil Hlava (Jiskra Harrachov)	308,32
20. Jiří Meier (Lokomotiva Trutnov)	310,45
Neklasifikován Ladislav Rygl (Seba Tanvald)	812,03

Vyhodnocení bylo provedeno na základě výběru dvou nejlepších výsledků dosažených ze tří uskutečněných soutěží [Zimní mírové slavnosti v Tanvaldě, mistrovství ČSSR ve Vysokých

Tatrách a Tatranský pohár] podle předem stanovených zásad STK pro období 1972—73. Závodníci Buchta, Kožený, Hlava a Meier byli klasifikováni pouze v jedné soutěži.

Radka Šváblová o soustředění sjezdařek

Čs. reprezentační družstvo žen-sjezdařek se od svého prvního srazu koncem května na lékařských a kondičních testech v Bratislavě ocitlo v první části přípravného období na nadcházející lyžařskou sezónu 1973/1974. V této etapě se neomezíme jen na plnění tréninkových povinností, které nám ukládá náplň jednotlivých výcvikových táborů či individuální tréninková příprava. Podle plánu, sestaveného trenérem družstva žen Ladislavem Zacharidese, byla každá členka družstva pověřena konkrétním úkolem: připravit referát a uspořádat besedu na předem určené téma z oblasti dějin ČSSR, KSČ a ČSTV, a zároveň informovat lyžařskou ve-

řejnost a všechny příznivce tohoto sportu prostřednictvím časopisu „Lyžařství“ o naší činnosti. Mně, jako první stanovila povinnost napsat o výcvikovém táboře družstva sjezdařek, který se konal 14.—24. června v Piešťanech.

Ačkoliv výcvikový tábor probíhal v období, kdy jsme všechny (studentky středních a vysokých škol) měly plně ruce práce, abychom důstojně ukončily školní rok; vyřešily jsme své studijní povinnosti tak, že jsme se na soustředění dostavily v plném počtu. Šest sjezdařek, které v nadcházející sezóně 1973/74 budou pod vedením svého trenéra L. Zacharidese hájit barvy Československé so-

cialistické republiky: Anna Droppová, Vítězslava Kantová, Dagmar Kuzmanová, Darina Matošová, Radka Šváblová a Alena Uhrová.

Dále se výcvikového tábora zúčastnili: lékařka družstva MUDr. Hana Lukáčová a psycholog dr. Milan Kubalák. Neobvyklá byla účast člena předsednictva Československého svazu lyžařů s. Jozefa Kiši, který si svým přístupem získal naši důvěru a významně napomohl k vytvoření srdečné a přátelské atmosféry.

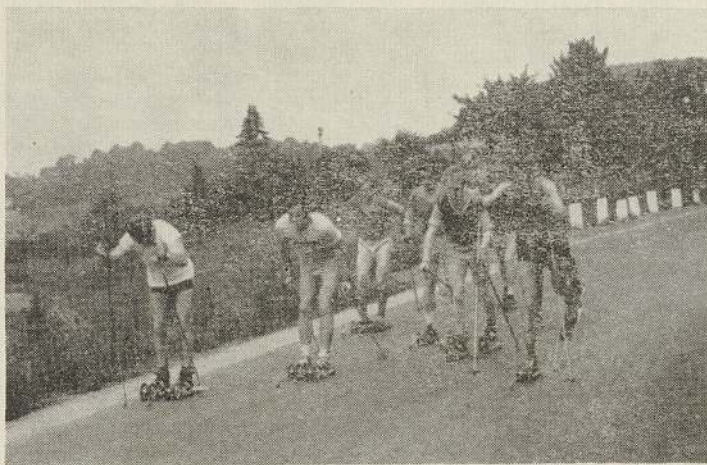
Hlavním účelem soustředění bylo využití léčebných procedur Čs. státních lázní v Piešťanech, a tím celkové rehabilitace organismů, které v uplynulé nároč-

Běžci na kolečkových lyžích

Jízda na kolečkových lyžích se stala význačnou součástí letní přípravy běžců liberecké Dukly pod vedením trenéra Jaroslava Honců a jeho asistenta Václava Peřiny. Dvakrát týdně v červnu jsou liberečtí armádní lyžaři středem pozornosti na asfaltové silnici v Liberci do Bedřichova, kde po přípravě v terénu u kostelíčka zakončí dopolední trénink absolvováním 16—20 kilometrů. Trenér Jaroslav Honců se stopkami v ruce usměrňuje jejich přípravu, hlásí jim časy a dává pokyny pro další jízdu.

V Dukle Liberec v současné době je sedm členů čs. reprezentačního družstva běžců: Beran, Faistavr, Řezáč, Kubica, Saidl, Šimon a Jarý. Trenér J. Honců má tedy současně dobrý přehled o svých svěřencích z reprezentačního celku. V letním období v první části byl výcvik zaměřen na zvýšení obecné vytrvalosti a síly. V červenci odcházeli do civilu Tryzna, Hrubý, Musil a Buchar, do Dukly nastoupili Urban ze Strakonice, Bekeš z Vysokých Tater, Just z Tanvaldu a Bárta z Vrchlabí.

Kolečkové lyže si J. Honců pochvaluje a každý člen běžec-kého družstva Dukly Liberec má dva páry, aby případná porucha ho nevyřadila z přípravy. Počítá s tím, že každý na nich absolvuje v průměru 800—1000 km. Škoda, že ještě nemáme regulérní závodní dráhy, ale v Liberci v novém středisku ji chtějí vybudovat, stejně jako v Ji-

lemnici a také v Novém Městě na Moravě o ní uvažují. Letos mají být na kolečkových lyžích v září uspořádány již tři závody. Mají se konat v Liberci, Jilemnici a v Brně. Stálo by za to uvažovat, zda by se výhledově nemělo uskutečnit i mistrovství ČSSR na kolečkových lyžích. Přispělo by k zajímavému soutěžnímu vyplnění letní sezóny.

Zástupci Kovodělného výrobního družstva Drukov Brno přivezli začátkem června do Prahy prvních deset párů kolečkových

né sezóně utrpěly snad daleko více, než kdykoliv předtím. Dále lehký kondiční trénink, který se teprve individuální přípravou a na příštích výcvikových táborech bude zvyšovat až k maximálním dávkám a v neposlední řadě konzultace s psychologem družstva dr. M. Kubalákem, který nám udílí cenné rady, týkající se psychické přípravy k využití veškerých svých fyzických schopností pro dosažení maximálního výkonu. Tato příprava tkví v uvědoměném potlačení některých vlastností, které výkon negativně ovlivňují a naopak v preferování těch, které před závodem mohou vytvořit příznivou atmosféru pro dosažení optimálního výkonu.

Vycházejíce z předpokladu, že pro rychlou reakci a zvládnutí terénu je nutná maximální úroveň zúkového vnímání, podrobil nás dr. Kubalák po dohodě s trenérem vizuálnímu tes-

tu na přístroji Ortho-Raker, čímž získal cennou informaci o stavu vertikálního, horizontálního i prostorového vidění, schopnosti barvocitu a akomodace oka každé z nás.

MUDr. Hana Lukáčová se postarala o to, abychom z množství léčebných kúr absolvovaly ty, které jsou našemu zdraví nejprospěšnější. Jemným a nevtíravým způsobem se snažila upravit jídelníček šéfa kuchyně pro nás tak, aby obsahoval co největší množství vitaminů, v případě onemocnění včas zasáhla a lehká poranění ošetřila.

Celkově měl výcvikový tábor hladký průběh, program teprve koncem soustředění narušilo špatné počasí. Snad jediným nedostatkem bylo čisté a útulné, ale od hřišť, bazénu a lázeňského středu města příliš vzdálené ubytování — za městem na břehu Váhu a nedaleko letiště se

nacházející ubytovna Pozemních staveb „Bodona“.

A jak vypadal náš denní režim? V pět nebo v 5.30 hod. ráno nás nekompromisně budilo burácení motorů, neboť na piešťanském letišti toho času probíhal výcvik pilotů. Někdy ještě o něco dříve přímo pod okny projel buldozer, směřující na nedalekou stavbu. Do třetice se připojilo sluníčko, vkrádající se do pokoje, a tak jsme ze začátku nuceně a pak již zcela dobrovolně otevíraly oči a čekaly, až se v 6.45 hod. ozve známé klepání na dveře a hlas trenéra oznámí: „Budíček, za pět minut na rozevíčku.“

Rozevíčka znamenala 2,5—3 kilometry klusu, a potom rychlejšího běhu podél Váhu a důkladné procvičení celého těla. A potom honem do umývárny, spléknout propocené tričko a učinit pokus o to, čemu se mezi lidmi říká „zcivilizovat se“,

lyží, aby je darovali členům a členkám čs. reprezentačního družstva běžců a běžkyň. Zavázali se, že do konce července dodají Čs. lyžařskému svazu dalších 30 párů. Současně trenéři obou čs. týmů Jaroslav Honců a Bohuslav Rázl podepsali smlouvu o spolupráci a budou brněnské družstvo pravidelně informovat o funkčních a materiálových vlastnostech tohoto výrobku. V Praze kolečkové lyže vyzkoušel člen reprezentačního družstva František Šimon.

O kolečkové lyže je velký zájem v zahraničí. Drukov Brno dodal 100 párů do Finska a připravuje 500 párů pro Švédsko. V příštím roce se má rozjet sériová výroba, zájem o ně mají také Norové a Poláci. Z letošní ověřovací výroby si mají možnost zakoupit kolečkové lyže oddíly běžecké ligy. Distribuje je brněnská družstevní prodejna za 440 Kčs. -jt-

Snímky na titulní a zadní straně obálky **Jaroslav Trousil**. Snímky uvnitř listu **Jaroslav Honců, Jaroslav Trousil, Jan Vedral a Vil. Liebscher**.

SKI symposium

Ve dnech 14.—16. května uspořádala komise výzbroje Československého svazu lyžařů pod patronací místopředsedy ÚV ČSTV ing. Júlia Chvalného I. mezinárodní symposium o lyžařské výzbroji a výstroji. Dlouho připravovaná a dvakrát termínově odložená akce se konečně dočkala své premiéry. Může hned v úvodu říci, že i přes všechny negativní prognózy se plně vydařila s skončila značným úspěchem.

Záměrem organizátorů bylo konfrontovat potřeby lyžařského hnutí, formulované zástupci jednotlivých úseků, se stanovisky výrobců. Záměr správný a potřebný a podle vyjádření všech účastníků nutný opakovat ve dvou až tříročních intervalech.

K účasti na tomto symposiu o lyžařské výzbroji byli pozváni všichni českoslovenští výrobci a ze zahraničních ti, jejichž výrobky se v minulosti objevovaly na československém trhu, anebo se o jejich dovozu uvažuje. Byli to v sortimentu lyží: n. p. Sport a n. p. Drevoindustria, ze

Kolečkové lyže jsou velmi vhodné pro letní přípravu běžců i sruženářů. Vedoucí konstrukce výrobků brněnského družstva Drukov Jaroslav Odstrčil v rozhovoru s trenérem Janem Weisshäutlem

zahraničí firmy Atomic, Elan, Fischer, Fritzmaier a Kästle, v sortimentu vázání Drukov, Filmový průmysl, Koh-i-noor a Lověna, ze zahraničí Geze a Tyrolia, z výrobců bot to byla Botana, ze zahraničí Dachstein a Kastinger, v holích Dřevotvar, ze zahraničí Astra Walco a Elan, ve voscích Druchema a norské vosky Swix. Módní přehlídku sportovního oblekání připravil Brnosport. Dále byli pozváni zástupci Českosloven-

obléknout se, vzít do tašky tréninkovou výstroj, plavky, tenisovou raketu a v 7.45 hod. pokud možno vyrazit, abychom v 8 hodin, po čtvrt hodinové chůzi podél Váhu, stihly snídani.

Salám, vejce, sýr nebo šproty, mléko nebo čaj — bylo toho dost. A proto bylo třeba dopřát žaludku nějakou dobu na vytrávení a přitom nezahálet. Tak se konaly přednášky, které vedl trenér, MUDr. Lukáčová, dr. Kubalák nebo s. Kiša, a které se měnily v otevřenou diskuse.

V 9.30 hod. jsme odcházely na tenisové dvorce, převlékly se a nejpozději v 10 hodin se již pilně hrálo. Před 12. hodinou ještě nějaké posilovačky, pak rychle do sprchy a ve 12.30 hod. na oběd.

Čas po obědě byl vyhrazen polednímu klidu, a trávily jsme

jej na koupališti „Eva“, ve stínu stromů nebo na sluníčku. Ve 14.30 hod. jsme spěchaly do lázni na hydroterapii, kde nás „mučili“ skotskými stříky, saunou a podvodními masážemi či do bahenní koupele. A pak jako znovuzrozené zpátky na „Evu“, do termální vody a plavat. Patnáct nebo 20 bazénů a k tomu 5 X kraulové nohy a nakonec ještě zkusit kraul... Plavání je dobrý trénink a navíc zábavný, ale nejpozději v 17.30 hod. jsme musely z vody ven, protože v 18 hod. nás čekala večeře.

Po večeři jsme směřovaly opět známou procházkou po břehu Váhu zpět domů. Do 22 hod. bylo osobní volno. Rozhodovaly jsme se, zda jít do kina, nebo na televizi, čist si, plést svetr, nebo se učit a ve 22 hod. se šlo „na kutě“. Usínaly jsme s přáním, aby se ten příští den

vydařil tak, jako ten právě uplynulý.

V neděli 24. června jsme se rozjely do svých domovů nebo do škol ve výborné duševní i fyzické kondici. Zkrátka a dobře byly jsme „fit“, plně elánu do práce i do tréninku. Děkujeme těm, kteří se tu o nás starali, loučíme se a říkáme: „Zlom vaz při zkoušce, nebo při přijímačkách, pozdravuj... a ahoj za týden na Zeleném plese ve Vysokých Tatrách.“ Tentokrát s lyžemi na nohou.

Radka Šváblová

ského svazu lyžařů a národních svazů, fakulta tělesné výchovy a sportu Karlovy university, zástupci lyžařských svazů ze zemí socialistického tábora, z nichž se dostavily delegace ze SSSR, Polska a společná z NDR, ve které byli zástupci svazu, výroby i obchodní organizace. Z uvedeného přehledu je zřejmé, že byl zastoupen spotřebitel, prodejce i výrobce.

Program jednání byl pro všechny sortimentní skupiny stejný — požadavky komise výrobce ve vztahu k československé státní normě, požadavky zástupců jednotlivých odborných úseků, stanovisko lékaře (u vázání a bot) a pak následovaly referáty výrobců o vlastní výrobě a o konstrukci a provedení vyráběné výzbroje.

V hlavním sále symposia v pražském hotelu International byla instalována malá, ale velice instruktivní výstava výrobků jednotlivých výrobců. Hlavně u zahraničních vystavovatelů dokumentovala obrovské skoky ve vývoji jak vlastní konstrukce, tak i v technologii zpracování. Byla velmi poučná. V rámci symposia se uskutečnila i řada dvoustranných jednání mezi účastníky a jsme přesvědčeni, že toto vše přispěje k dalšímu zlepšení situace jak ve výrobě a distribuci, tak i v opravárenství lyžařské výzbroje.

K průběhu jednání o jednotlivých druzích výzbroje se ještě vrátíme.

Ing. JOSEF BURDA

Pohled do velkého sálu hotelu International v Praze, který byl dějištěm mezinárodního symposia o lyžařské výzbroji a výstroji

Zájem lyžařských expertů o výstavku, uspořádanou při symposiu

Nová vedení okresních a krajských svazů

Republikovými konferencemi lyžaři úspěšně zakončili první část předsjezdové kampaně. Dobrá příprava přinesla své ovoce. Pro práci v okresních a krajských svazech podařilo se získat řadu nových činovníků a nechybějí mezi nimi ani ženy. Upevnily se i funkcionářské kádry v Českém a Slovenském svazu lyžařů. Pro lepší vzájemnou informovanost seznamujeme čtenáře s novými činovníky. Jejich adresy umožní lepší spolupráci.

Předsedové krajských lyžařských svazů:

MV Praha: Václav Raban, Praha 3, Jičínská 31

Středočeský: inž. Václav Setníčka, Praha 1, Dlouhá tř. 27/734

Severočeský: Mirko Prokop, Meziboří, Okružní 232

Jihočeský: František Pešl, Strakonice I, Mírová 857

Východočeský: inž. Jaroslav Banciř, Vrchlabí I, Zámecká 599

Západočeský: Věroslav Mraček, Karlovy Vary, Čankovská 51

Severomoravský: Čeněk Menšík, Ostrava 10, Hladnovská 18

Jihomoravský: inž. Josef Skřivánek, Zemědělská 9

Tajmníci krajských lyžařských svazů:

MV Praha: Libuše Mrázová, Praha 1, Jungmannova 6

Severočeský: Olga Šebková, Jablonec n. N., Sokolí 32

Jihočeský: Alois Man, České Budějovice

Východočeský: František Stránský, Ústí n. Orlicí 675

Západočeský: dr. Věra Klečáková, Plzeň, Hostincova 40

Jihomoravský: Vladimír Štaffa, Brno, Merhautova 74
Ze Středočeského a Severomoravského kraje nehlášen.

Politicko-výchovní pracovníci krajských svazů:

MV Praha: Jaroslav Nekola, Praha 7, Oveňecká 37

Středočeský: Jaromír Jon, Poděbrady, Na obci 1078

Severočeský: František Háček, Jablonec n. N.,
Jugoslávská 2

Jihočeský: Rudolf Adam, České Budějovice,
Nádražní 74

Východočeský: Stanislav Štefan, Studenec čp. 75

Západočeský: František Karlík, Sušice,
Nerudova 710/11

Severomoravský: Ladislav Jakšík, Poruba,
Alžírská 1498

Jihomoravský: dr. Milan Vrchlabský, Brno 12,
Tyršova 30

Hospodáři krajských svazů lyžařů:

MV Praha: František Pohořalý, Praha 5,
Lahovice 29

Středočeský: Josef Kyncl, Kolín, 5. května 310

Severočeský: Margit Fryčová, Litvínov I, PKH 1665

Jihočeský: Alois Man, České Budějovice

Východočeský: Robert Hladil, Hradec Králové,
Špitalská 150

Západočeský: Miloslav Jirka, Líně 259

Severomoravský: Věroslav Pytlík, Orlová I,
Leninova 893

Jihomoravský: inž. Alois Fišr, Brno, tř. Říjnové
revoluce 42

Předsedové okresních svazů lyžařů:

STŘEDOČESKÝ KRAJ:

Mělník: inž. Svatoslav Luger, Mělník,
Zápotockého 2471

Praha-východ: Zdeněk Kumbár, Mirošovice 116

Praha-západ: Stanislav Šafránek, Praha 4,
Na Floře 1473

Kladno: dr. L. Kratochvíl, Kladno IV,
Budovatelů 721

Nymburk: Jan Bártl, Nymburk, Resslova 974

SEVEROČESKÝ KRAJ:

Ústí n. L.: Jan Švec, Ústí n. L., Hilarova 6

Most: Vít Špaček, Most, J. Švermy 197

Chomutov: Blahoslav Komeščík, Kadaň,
Komenského 1182

Teplíce: Jindřich Zemánek, Teplíce v Čechách,
Čapkova 16

Děčín: Ervín Ullrich, Děčín, Kamenická 82

Louny: inž. Václav Koželuh, Louny, K. S. Sokola 652

Česká Lípa: inž. Zdeněk Polavka, Sosnová 88
u České Lípy

Liberec: inž. Jiří Kubánek, Liberec, Matoušova 56

Jablonec n. N.: Fr. Háček, Jablonec n. N.,
Jugoslávská 2

Jihočeský kraj:

České Budějovice: Jiří Červený, České Budějovice,
Jeremášova 26

Prachatice: Jiří Šimeček, SEŠ Vimperk

Č. Krumlov: Milan Beneš, Č. Krumlov, Špičák

VÝCHODOČESKÝ KRAJ:

Ústí n. O.: Ant. Kovář, Česká Třebová - Parník

Svitavy: Ladislav Knápek, Mor. Třebová 73

Rychnov n. Kn.: Jiří Vacek, Opočno

Náchod: Josef Kohm, Police n. Met., Tomkova 71

Hradec Králové: dr. Bedřich Ferban, H. Králové,
Pražská

Pardubice: dr. Milan Vrána, Pardubice, Dukla 2199

Semily: Stanislav Štefan, Studenec u Horek 75

Trutnov: Josef Špetla, Mladé Buky 176

Jičín: Mr. Jenček, Nová Ves u Lomnice n. Pop.

Chrudim: Lubomír Němec, Hlinsko 1018

Havlíčkův Brod: Jiří Cihhart, H. Brod, Žižkova 419

ZÁPADOČESKÝ KRAJ:

Domažlice: Josef Fryml, Domažlice, Vodní 30

Cheb: Jindřich Motl, Mariánské Lázně, zot. ROH -
DI VITTORIO

Klatovy: Jaroslav Kubát, Klatovy 414/IV

Karlovy Vary: Jan Praveček, K. Vary, Bělehradská 3

Plzeň-město: Libor Kadlec, Plzeň, Sumavská 5

Plzeň-sever: Miloslav Jirka, Líně 259

Sokolov: Karel Duben, Sokolov, Slavičkova 1699

Tachov: Karel Valenta, Přimda 236

SEVEROMORAVSKÝ KRAJ:

Ostrava: inž. Jan Šrubař, Frenštát pod Radh.

Opava: inž. N. Dačenko, Opava, Haritasova 29

Karviná: Tadeáš Kobiernický, Karviná B 1 č. 2345

Olomouc: inž. Zdeněk Němeček, Brodek u Prešo-
va 395

Vsetín: Alois Holaň, Vsetín, Fučíkova 1584

Šumperk: Robert Langhammer, Písařov 235

Nový Jičín: inž. Jan Šrubař, Frenštát pod Radh.

Přerov: dr. A. Svozil, Přerov, Bratrská 7

Bruntál: dr. Jar. Mikeš, Ludvíkov - Vrbno 649

JIHOMORAVSKÝ KRAJ:

Uherské Hradiště: Mr. Mlýnek, Uh. Brod 1305

Třebíč: Jar. Beran, Třebíč, Eliášova 29

Gottwaldov: Bohuslav Kovář, Gottwaldov, Revo-
luční 3691

Žďár nad Sáz.: Mil. Švaříček, N. Město n. Mor.,
L. Čecha 484

Vyškov: Bohumil Sláma, Vyškov ZDS

Jihlava: Jiří Vlach, Jihlava, Strmá 7

Prostějov: František Julínek, Prostějov, Šárka 21

Pokud předsedy ostatních okresních svazů neuvá-
díme, neobdrželi jsme do dnešního dne zprávu
o okresní svazové konferenci.

Věříme, že uvedený seznam funkcionářů vám
v nastávajícím funkčním období pomůže při vyří-
zování nutné administrativy.

JARMILA ČEHOVSKÁ,
ved. referent Českého svazu lyžařů

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, ing. M. Chlouba a K. Eidlper. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. července 1973.

Z letního přípravného tábora čs. skokanů v Hamru na jezeře. Na prvním obrázku Leoš Škoda při posilování odhazuje činku, na druhém „Král bílé stopy 1973“ Rudolf Höhnle se připravuje k odrazu, na třetím není žádný čs. vzpěrač, ale Jaroslav Sláma, na čtvrtém Jozef Lepko při saltu na trampolíně.

Pošlední instruktáž trenéra Jaroslava Honců při tréninku běžců liberecké Dukly na kolečkových lyžích na asfaltové silnici na Bedřichov.

Jen malá chvíle oddechu skokanů na letním výcvikovém táboře. Jáchym Bulín ji využívá ke krátkému zhodnocení posilovacích cviků.

W. Zelleck 1981

lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ ZÁŘÍ 1973 ♦ Kčs 2,50 9

Anna Droppová, nejmúspěšnější čs. sjezdářka sezóny 1972/73, obsadila v Evropském poharu desáté místo.

Josef Matouš patří k spolehlivým členům čs. reprezentačního družstva skokanů. Při posilování v letním výcvikovém táboře v Hamru na jezeře.

Mládež znamená budoucnost

Dvoudenní červencové zasedání ÚV KSC projednávalo zprávu předsednictva ÚV KSC o socialistické výchově naší mládeže. Zprávu předsednictva, týkající se socialistické výchovy mládeže pokoušel a jeno připravily pro život a práci, přednesl první den zasedání tajemník ÚV KSC Jan Fojtík. V jedné pasáži se hovořilo také o postu CSTV na tělesné a branné výchově mládeže generace:

„Velké, dosud nevyužité možnosti v působení na mládež v širokém měřítku má Československý svaz tělesné výchovy.

Naše země má, jak známo, dlouhodobou tradici v masové tělesné výchově. Tělesná výchova je jednou z neúčinnějších forem působení na mládež, v zakalování její vůle, odolnosti, v upevnování kolektivismu, solidarity, pestování soutěživosti. Má neocenitelný význam pro fyzický vývoj mladých lidí, jejich zdravý růst i pro brannou přípravu. Od všech odpovědných funkcionářů tělovýchovy a cvičitelů je proto nezbytné zadat, aby si byli vědomi všech významných funkcí tělovýchovy. Ukazuje se, že velmi často k příčinám, které jsou v základe některých současných těžkostí naší tělovýchovy, patří podcenění politickovýchovné práce v tělovýchově — spolu se zanedbáním tělovýchovy na školách všech stupňů. Nesmíme ani přehlížet, jak důležité je zejména správné zaměření zájmu o tělovýchovu a sport u mladých lidí — jaký příklad ukazují přední sportovci, jak reprezentují naši socialistickou vlast, jak vystupují, jak žijí.

K úspěšnému plnění poslání tělesné výchovy je zaměřen významný dokument, který přijalo předsednictvo ÚV KSC v letošním roce — Zásady rozvoje tělesné výchovy ve smyslu usnesení XIV. sjezdu KSC spolu s dokumentem jednotný systém branné výchovy obyvatelstva dává orientaci k rozvoji tělesné a branné výchovy.

ČSTV a Svazarm disponují mnoha dobře připravenými kádry, množstvím prostředků a zařízení, kterých je třeba daleko více využívat k rozvoji zájmové činnosti mládeže jak pro členy těchto organizací, tak i pro další mládež lidi.

Mimořádnou péči rozvoji tělesné a branné činnosti mládeže v jejím volném čase musí věnovat také SSM a jeho PO. Měla by se rozvíjet přímo v základních organizacích SSM a pionýrských skupinách v těsné spolupráci, za aktivní pomoci školy, národních výborů, Československého svazu tělesné výchovy a Svazarmu.

Jsme si vědomi, že k zabezpečení dalšího rozvoje masové tělovýchovné a branné činnosti

je nezbytné vytvořit postupně potřebné podmínky ve státních orgánech, ČSTV, Svazarmu a v dalších společenských organizacích a institucích k bezplatnému užívání tělovýchovných zařízení zejména pro děti a mládež do 16 let.

Připravuje se rovněž institucionální řešení státní péče o rozvoj tělesné výchovy vytvořením státních orgánů, které by měly na různých stupních řízení tento rozvoj zabezpečovat.

Československý svaz tělesné výchovy i Svazarm jsou v období intenzivních příprav svých sjezdů, které budou na podzim. Sjezdy by měly významně přispět k dalšímu upřesnění koncepce jejich práce s mládeží a k posílení výchovné funkce obou organizací, jejich působení na celou mládou generaci.“

V diskusi oblasti tělesné výchovy, sportu a turistiky a zejména významu při výchově mládeže generace venoval pozornost předseda ÚV ČSTV s. Antonín Himl. Zdůraznil, že v období vedeckotechnické revoluce tělesná výchova přetaví být věcí soukromé záliby, ale je denní potřebou, účinným prostředkem při výchově k práci a obraně socialistické vlasti.

V pondělí 2. července se uskutečnilo společné jednání představitelů Socialistického svazu mládeže a Československého svazu tělesné výchovy, na kterém byly projednány otázky vzájemné součinnosti obou organizací, především při zabezpečování tělovýchovné a branné činnosti v Socialistickém svazu mládeže a jeho pionýrské organizací.

Za přítomnosti předsedů ústředních výborů obou organizací Juraje Varholíka a Antonína Himla, byly posouzeny obsahové problémy související s přípravou plenárního zasedání ÚV SSM k dalšímu zaměření tělovýchovné a branné činnosti SSM, které se uskuteční na podzim letošního roku.

V duchu vystoupení generálního tajemníka ÚV KSC s. Gustáva Husaka na I. sjezdu SSM i závěrů poslední schůze předsednictva ÚV Národní fronty ČSSR, dochází k věcnému řešení jednotného postupu tělovýchovné organizace a organizace mládeže v tak významné společenské oblasti, jakou je tělovýchova a sport, kde hlavním úkolem současného období je rozšířit působnost obou organizací na další široké vrstvy dětí a mládeže tak, aby tělovýchova a sport se postupně staly součástí životního stylu mladého člověka.

Celé jednání probíhalo v ovzduší vzájemné snahy o věcné řešení problémů, vyjádřené slovy s. J. Varholíka: „Jde nám o společné prosazení zájmu naší strany, který směřuje ve prospěch a k užtku mládeže generace.“ Souhrn opatření a návrhů pro rozšíření tělovýchovné a

branné činnosti základních organizací SSM na závodech, vesnicích, učilištích a školách i pionýrských skupinách se stává bohatým příspěvkem mládežnické organizace k nadcházejícímu IV. sjezdu ČSTV.

Společná porada vytvořila předpoklady pro to, aby nadcházející období bylo naplněno činnou prací obou organizací ve prospěch rozvoje tělovýchovy a sportu u naší mladé generace.

Dobrá spolupráce ČSTV a SSM se projevila také na X. světovém festivalu mládeže a studentstva v Berlíně, který byl triumfem solidarity a přátelství.

Otázky tělesné výchovy mládeže se diskutovaly také na konferencích Českého a Slovenského svazu lyžařů a budou jistě zaujímat významnou část i konference Cs. svazu lyžařů v sobotu 6. října v Praze.

Zásady koncepce vrcholového sportu v ČSSR

Pokračujeme v článku vedoucího úseku vrcholového sportu ÚV ČSTV s. Miloslava Berana o „Zásadách koncepce vrcholového sportu v ČSSR“, jehož prvou část jsme přinesli v srpnovém čísle.

Hlavním cílem práce středisek vrcholového sportu je tedy zabezpečit vrcholovou přípravu pro úspěšnou sportovní reprezentaci ČSSR. K dosažení tohoto cíle plní střediska vrcholového sportu tyto hlavní úkoly:

- organizují ideově morální a metodickou přípravu na vysoké úrovni,
- zabezpečují účast svých příslušníků ve sportovních soutěžích a připravují je ke sportovní reprezentaci ČSSR,
- vytvářejí předpoklady pro získání odpovídající kvalifikace sportovců a jejich zařazení do pracovního procesu po skončení aktivní činnosti,
- ve spádovém území úzce spolupracují s příslušnými útvary péče o sportovně nadanou mládež, napomáhají organizaci jejich tréninkového procesu a vytvářejí předpoklady pro doplňování střediska zabezpečováním kvalitního výběru sportovců z těchto útvarů,
- podávají návrhy příslušným řídicím útvarům na další pracovní zařazení a sociální zabezpečení včetně využití fondu pro reprezentanty u těch sportovců, kteří ukončili aktivní závodní činnost,

— zabezpečují provoz a údržbu své materiálně technické základny. Podle soudobých požadavků na organizaci kvalitního tréninkového procesu dávají příslušným orgánům cestou svých řídicích útvarů návrhy na jejich další budování a zkvalitňování,

— shromažďují, vyhodnocují a aplikují vlastní i získané progresivní zkušenosti z oblasti zabezpečování vrcholového sportu,

— cílevědomě přispívají k formování vzájemných vazeb s veřejností a za tím účelem udržují styky se společenstvámi a státními orgány v okruhu své působnosti.

Výjimečnosti nároků na důstojnou sportovní reprezentaci musí odpovídat i podmínky pro realizaci tréninkového procesu. V nich se mimo jiné odlišuje vrcholový sport od výkonnostního. Podmínky jsou limitujícím faktorem dosahování vrcholových výkonů. Péči o jejich zajištění je proto nutné věnovat mimořádnou pozornost. Další rozvoj vrcholového sportu je přímo závislý na zabezpečení:

- podmínek pro politicko-výchovnou práci,
- podmínek kádrových,

- vědy a výzkumu,
- zdravotním a psychologickým,
- finančním,
- investiční výstavbou,
- nářadím, náčiním, výzbrojí a výstrojí.

Pro zabezpečení všech těchto podmínek vytvoří formou zásadních směrnic předpoklady centrální řídicí orgány. Vlastní zabezpečení pak realizují útvary péče o vrcholový sport (SVS a SVS-M). V nejbližším období by měly zejména:

- zabezpečit hodnocení trenérské práce úměrně jejímu významu,
- prověřit sociální podmínky závodníků i trenérů a v rámci daných možností je zlepšit,
- sledovat přípravu talentů a mladých vrcholových sportovců pro budoucí socioprofesionální uplatnění,
- soustavně umožňovat další odborný růst těch sportovců, kteří jsou již v pracovním procesu,
- zajistit přechod sportovců ze závodní činnosti do plného občanského uplatnění.

(Pokračování)

Mladá krv na čelo slovenského lyžovania

Slovenskí lyžiari na svojej konferencii dňa 23. júna 1973 hodnotili uplynulé štyri roky práce. Právom ich mohol označiť vedúci organizačného úseku SLZ dr. Eugen Medek v svojom referáte za mimoriadne úspešné. Lyžiarský šport na Slovensku prežíval v posledných rokoch búrlivý rozvoj. Lyžovanie sa stalo jedným z najpopulárnejších športov s najmasovejšou základňou. Nachádzajú v ňom uplatnenie všetky vrstvy našich občanov od detí predškolského veku až po dôchodcov.

Všetky úlohy, ktoré pre Slovenský lyžiarsky zväz vyplývajú, a nie je ich málo, je možné plniť len vďaka pomoci a pochopenia zo strany príslušných zložiek STO a ostatných spoločenských organizácií a inštitúcií, najmä Vládneho výboru pre cestovný ruch SSR, ROH, SZM, škôl a armády. Táto spolupráca v posledných rokoch nadobudla konkrétne formy. Veľmi k tomu pomohli dohody, ktoré ÚV STO uzavrel s Ministerstvom školstva SSR. ÚV SZM a Zväzom družstevných roľníkov.

Dobrá práca činovníkov SLZ, najmä trénerov, priniesla svoje ovocie v podobe desiatok titulov majstra ČSSR vo všetkých disciplínach. Úspešne si počínali slovenskí pretekári aj na medzinárodnom poli. Tretie miesto A. Droppovej v zjazde a celkovo desiaté miesto v

Europskom pohári zjazdárov, niekoľko dobrých výsledkov M. Pažouta, úspechy sestier Kuzmanových na majstrovstvách Európy juniorov, účasť Michalku na ZOH v Sappore, dobré výsledky skokanov Dukly Banská Bystrica, prvé miesto TJ Tesla Liptovský Hrádok v bežeckej lige družstiev, to je len krátky výpočet týchto úspechov.

Preto aj hostia konferencie, medzi ktorými boli prof. dr. Vladimír Černušák, predseda ÚV STO, Ing. Ivan Sutoris, za Vládny výbor pre cestovný ruch SSR, Ján Mráz, predseda ČS. zväzu lyžiarov, PhMr. Zdeněk Tamele, vedúci organizačného úseku ČS. zväzu lyžiarov a Ing. Miloslav Fiala, predseda Českého lyžiarskeho zväzu, mohli plným právom vysoko hodnotiť činnosť slovenských lyžiarov.

Pravda, neboli by to ani lyžiari, aby sa uspokojili s dosiahnutými výsledkami. Najmä v diskusií poukázali delegáti na niektoré „biele miesta“ na mape rozvoja lyžiarskeho športu. Patrí sem najmä zlepšenie práce na úseku výstavby lyžiarskych zariadení a zlepšenie organizácie súťaží žiactva a dorastu.

NIEKOLKO ČÍSIEL

Celkový počet účastníkov konferencie	103
Počet delegátov s hlasom rozhodujúcim	57
Počet delegátov s hlasom poradným	33
Hostia	13
Počet novozvolených členov pléna SLZ	33
Počet náhradníkov pléna SLZ	5
Počet novozvolených členov KRK	5
Počet náhradníkov KRK	2
Diskutovalo delegátov a hostí	18
Počet delegátov na zjazd STO	7
Počet delegátov na celoštátnu konferenciu lyžiarov	40
Počet náhradníkov delegátov na celoštátnu konferenciu lyžiarov	5

Na prvej schôdzi nového pléna SLZ zvolili do svojho predsedníctva celý rad mladých funkcionárov, ktorí sú prísľubom ďalšieho napredovania tohto športu. Predsedom SLZ sa stal opäť dr. Martin Schelling, prvým podpredsedom Michal Šoltýs, druhým podpredsedom Rudolf Čillík. Členmi predsedníctva sú ďalej Milan Vydra pre úsek zjazdu, Pavol Kutlík, pre úsek behov, Jozef Adam pre úsek skokov, Karol Bažant pre úsek združenársky, dr. Ivan Šarik, predseda organizačnej komisie, Ivan Majerík, predseda politickovýchovnej komisie, Rudolf Šajdík, predseda metodické komisie, Ing. Ján Kríž, predseda komisie plánovania a výstavby, Ing. Karol Štrba, predseda komisie rozhodcov a ŠTK, MUDr. Hanka Lukáčová, predsedkyňa zdravotnej komisie, Martin Vápeník, predseda komisie základného lyžovania, Štefan Korček, predseda hospodárskej komisie. -es-

FALUN SE PRIPRAVUJE

Švédsky Falun bude ve dňoch 16.—24. února 1974 dejiskom lyžařských mistrovství světa v klasických disciplínach. Pořadatelé očekávají velkou účast startujících a hostí a učinili vše, aby úspěšně splnili úkoly dobrého organizátora. Zatěžkávací zkoušku byly pro ně letošní 25. Švédské lyžařské hry, jichž se zúčastnilo 576 závodníků a činovníků z devatenácti zemí. Předseda Švédského lyžařského svazu Nils Stenberg je přesvědčen, že MS ve Falunu bude patřit mezi nejzdařilejší lyžařské světové šampionáty.

Předseda výboru atasé Lars Herbertsson navštívil v červenci také Prahu, přivezl s sebou přihlášky pro čs. závodníky a akreditační listy pro novináře. Jeho skupina je 90členná, z toho je 30 atasé, 15 hostesek a 45 řidičů. V průběhu mistrovství světa bude rozšířena na 150 členů. Spolupracovníci L. Herbertssona mluví anglicky, rusky, francouzsky, německy, finsky, italsky a španělsky. Většina hostesek je vysokoškolačkami ve věku 20—25 let. Při letošních Švédských lyžařských hrách byli zahraniční účastníci spokojeni a byla dobrá spolupráce mezi jednotlivými výpravami.

Lůžková kapacita byla ještě zvýšena. Jedná se o 270 lůžek v moderně vybaveném internátu Haraldsbo školy, v Grandhotelu je 70 nových pokojů se vším pohodlím, podařilo se zajistit ubytování pro návštěvníky v blízkém okolí Falunu. Je to především v Borlange, vzdáleném autem 20 minut a v Rättviku — 35 minut. K dispozici bude asi 800 pokojů s 2000 lůžky. Dále jsou připraveny hotely a penzionáty kolem jezera Siljan a v okolí vzdáleném autem nebo autobusem 45—60 minut. Pořadatelé jsou optimisti, že se jim podaří všechny návštěvníky MS dobře ubytovat a že budou spokojeni.

TELEMETRIE TERÉNNÍCH TESTŮ -

významná pomůcka tréninku

Prim. MUDr. K. Daněk, CSc.
oddělení tělovýchovného lékařství v Novém Městě na M.

Biotelemetrie čili dálková sledování životních dějů se v posledních letech vžila v tělovýchovném lékařství hlavně ve formě radioelektrokardiografie, tzn. dálkového přenášení elektrokardiogramu sportovce. Získává se tak přesný obraz o vývoji tepových frekvencí sportovce během samotného sportovního výkonu. Pokud je týž sportovec vyšetřen také v laboratoři a známe tudíž i jeho hodnotu fyzického výkonu, který zvládne na ergometru při 170 tepech za minutu [značí se známým symbolem W_{170}], můžeme pak z telemetrie zjistěných tepových frekvencí přibližně odvodit, jak intenzivní tok (čili pracovní metabolismus) byl sportovcem zvládnán v jednotlivých okamžicích výkonu. Můžeme ovšem orientačně vypočítat i průměrnou energetickou náročnost celé dané tréninkové fáze (protože z výsledků telemetrického sledování si zjistíme i příslušný průměr tepových frekvencí) i dosažené maximum energetického výdeje (tím, že si v telemetricky zjištěných tepových frekvencích najdeme jejich maximální hodnotu). Postupujeme přitom podle rovnice, jež vyjadřuje Astrandovo schéma vzá-

jemných vztahů jednotek výkonu a energetické výměny:

$$\dot{E}_n = \frac{TF_x - 70}{100} \cdot \frac{W_{170}}{100} + 2$$

Symbol \dot{E}_n znamená minutový tok energie v kilokaloriích za minutu. W_{170} se v této rovnici uvádí v kilopondmetrech za minutu. TF_x je hodnota tepové frekvence, zjištěná u sportovce v tom momentu či v tom úseku terénní zátěže, jehož energetickou náročnost chceme zjistit.

Laboratoř funkční diagnostiky oddělení tělovýchovného lékařství v Novém Městě na Moravě pracuje kromě jiného zejména pro lyžaře-běžce, členy ligového mužstva novoměstského lyžařského oddílu, dále pro frekventanty novoměstské lyžařské základny, pro žáky specializované lyžařské třídy ZDŠ i pro účastníky soustředění vrcholných sportovních týmů republiky. Kromě běžných laboratorních ergometrických a spirometrických měření zde také bylo při terén. testování lyžařů-běžců provedeno dosud 42 telemetrických měření při různých formách lyžařského tréninku. Pro měření se zde používá telemetrická souprava značky VAS-400-TESLA, napojená na přijímu na elektrokardiograf UNICARD Chirana a na výtečný jednostopý maďarský bate-

riový kardioskop MC3-MEDICOR. Měření zahrnovala hlavně členy ligového mužstva a dále členky českého národního (1970-1972) a československého (1973) reprezentačního družstva lyžařek-běžkyň. Těžiště telemetrických sledování bylo provedeno při letních formách tréninku: při terénním běhu (trasa: hotel Skí-Harusák), při jízdě na koloběžce (asfaltová silnice, trasa: hotel Skí-stará chelna pod Ochozou), při běhu na kolečkových lyžích (táž trasa) a při běhu na lyžích, potažených plstěným povlakem (v tělocvičně). Pro průměrné i maximální telemetricky zjištěné hodnoty tepových frekvencí byly pak podle výše uvedeného vzorce prokalkulovány přibližné odpovídající hodnoty energetického výdeje. Protože byla známa délka trasy, její převýšení, váha sportovce i čas, v němž ji zvládl, bylo také možno podle postupu, uveřejněného v časopise TURISTA (květnové číslo ročníku 1973, strany 186-187), zjistit pro každou trasu přibližnou hodnotu energetického výdeje, jehož by týž sportovec na ní dosáhl, kdyby se po ní pohyboval touž rychlostí pěšky. Poměr hodnoty energetického výdeje, prokalkulované na základě telemetricky zjištěných tepových frekvencí, k teoreticky předpokládané

Druh tréninku	Pohlaví	Prům. věk	Počet	Průměrné trvání	Průměr tepových frekvencí		Kalkulovaný energet. výdej		Kolikrát je daný druh tréninku energeticky náročnější než pěší pohyb?
					průměrných	maximálních	průměr.	maximální	
terénní běh	ženy	21,6	14	13,7	166	191	11,7	14,3	1,0 X
		23,0	3	14,3	167	192	18,7	23,0	
kolečkové lyže	ženy	22,4	7	17,0	155	186	11,1	14,3	1,5 X
lyže potaž. plstí	ženy	20,6	3	9,7	180	187	15,4	16,3	2,5 X
koloběžka	ženy	21,5	4	15,3	176	197	14,1	16,6	1,5 X
		17,5	6	18,0	177	192	19,3	21,7	
lyže, sněh	ženy	21,3	3	12,0	170	189	13,6	15,8	1,0 X
		18,0	2	12,5	172	183	18,7	20,4	

hodnotě energetického výdeje při pěším pohybu po téže trase, nám udává, kolikrát je ten čí onen druh tréninku energeticky náročnější než pěší trénink (usilovnou chůzí či během). Výsledky těchto výpočtů ukazuje tabulka.

Skutečnost, že při některých formách tréninku vychází uvedeným postupem výpočtu i navzdory vyšší tepové frekvenci nižší hodnota energetického výdeje, je způsobena tím, že jednotlivé trénující skupiny nebyly složeny vždy ze stejných jedinců; měly tedy různou průměrnou hodnotu W_{170} a tudíž jejich tepové frekvence (průměrné i maximální) odpovídaly různým hodnotám energetického výdeje.

Nejvyšší dosažená maxima i vysoké průměry tepových frekvencí při poměrně dlouhých trváních sledovaných tréninkových fází byly dosaženy při tréninku na koloběžce. Na druhém místě podle těchto kritérií tréninkové účinnosti stojí terénní běh, na třetím místě běh na lyžích potažených plstí (při vysoké nadměrné namáhavosti této formy tréninku proti pěšimu běhu je ale přirozené, že průměrné trvání tréninkových fází zde bylo velmi krátké), a na čtvrtém místě běh na kolečkových lyžích. Pořadí tréninkové účinnosti uvedených forem pohybu je však v našem srovnání ovlivněno jak nestejností složení trénujících skupin, tak i nedostatky terénu; tak např. lze soudit, že běh na kolečkových lyžích bude patrně vysoce účinnou formou tréninku za předpokladu, že se poběží na kvalitním „obalovaném“ hladkém asfaltu, který neměkne vedrem; v případě našeho sledování byla dosažitelná rychlost trénujících lyžařek na kolečkových lyžích (a tím i hodnota dosažených tepových frekvencí a ukazatelů energetického výdeje) negativně ovlivněna rozměklým asfaltem.

Telemetrické sledování tedy umožňuje navzájem srovnat jednotlivé metody tréninku; co víc, umožňuje i hlubší náhled do problematiky výkonnosti každého jednotlivce. Setkáváme se někdy s názorem, že pro zmíněný druhý účel stačí změření tepové frekvence trénujících sportovců po dosažení cíle

Záběr z červencového výcvikového tábora běžkyň v Novém Městě na Moravě. Zleva asistent trenéra P. Honzl, Bartošová, Bekešová, Jaškovská, Šuleková, Sekajová a trenér B. Rázl, který kontroluje tep Sekajové. Klečící Taschová a Rygllová

(buď poslechem nebo pohmatem). To může stačit jen pro hrubý orientační odhad, ale pro přesné trenérské a pedagogické vedení sportovce je to zcela nedostatečné. Proč? Především: tepová frekvence hned po zastavení sportovce poměrně rychle klesá, a i kdybychom začali počítat tep už od 4. vteřiny po zastavení (počítali bychom teple za 4.—13. vteřinu klidu), napočítali bychom už o 5 až 10 % nižší tepovou frekvenci, než jakou měl sportovec v závěru svého výkonu. A za druhé: příklad sledování sedmi členek čs. státního reprezentačního družstva žen při běhu na kolečkových lyžích ukazuje, že sice v cíli měly navzájem velmi podobné hodnoty tepových frekvencí, ale že mezi 3. až 6. minutou běhu (který trval 7 až 9 minut) měly navzájem velmi odlišné tepové hodnoty.

Vidíme, že kdybychom se v

případě tohoto terénního testu ve snaze o vysvětlení dosažených časových rozdílů opírali pouze o cílové tepové frekvence, mohli bychom dospět k mylnému závěru, že všechny sportovkyně vynaložily stejné úsilí a že tedy dosažené rozdíly jsou podmíněny jakoby převážně rozdílem ve fyzické kondici jednotlivých členek skupiny (tzn. rozdílným množstvím energetických zdrojů, které každá z nich dokáže přenést do pracujících svalů jedním tepem). Ve skutečnosti ale při srovnání pracovních tepových frekvencí za 3. až 6. minutu vidíme, že mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou tu je rozdíl 30 tepů, tedy trojnásobek rozdílu, zjištěného mezi nejnižší a nejvyšší tepovou frekvencí v cíli! Z toho pochopitelně plyne jediný možný závěr: že totiž rozdíly ve výsledných časech, dosažených jednotlivými členka-

Zkratka jména:	TA.	ŠU.	SE.	RÝ.	BA.	JA.	BE.	Ø
Věk:	21	21	20	27	29	18	21	22,4
Průměrná tepová frekvence za 3.—6. minutu	163	179	193	189	172	173	188	179,5
Tepová frekvence v cíli	175	182	182	182	172	180	179	179,0
Čas	8:59	7:36	7:05	7:49	7:35	7:34	7:49	

mi kolektivů, jsou ve skutečnosti převážně podmíněny různým stupněm vynaloženého úsilí — jinak řečeno, že příčina rozdílů je ve sféře morální a volní, tedy psychologické, a daleko méně ve sféře kardiorepirační a metabolické, tedy fyzické.

Vidíme tedy, že telemetrií si ce sledujeme především činnost srdce, ale že v této činnosti se nám neodráží jen průběh fyziologické adaptace na námahu — promítá se sem i úroveň nervového řízení organismu a konec konců i kvalita psychologické postoje sportovce. Telemetrická měření patří tedy mezi významné přínosy, jimiž tělovýchovné lékařství napomáhá efektivitě trenérské a pedagogické práce s vrcholnými sportovci.

Poznámka: Telemetrická měření, o nichž je zde podána zpráva, byla prováděna ve spolupráci s trenéry s. B. Rázlem a s. P. Honzlem, jimž děkujeme za četné cenné podněty a za kolegiální přístup!

*

Běžkyně v přípravě na MS 1974 a ZOH 1976

Sezóna 1972—1973 byla obdobím, v němž byly položeny základy nového čs. reprezentačního družstva běžkyň, jehož perspektivy jsou především na ZOH 1976. Bylo to období získávání zkušeností. Ukázalo jak přednosti, tak i slabiny družstva. Neobešlo se to bez problémů a rušivých momentů. Bylo třeba mnoho řešit a vysvětlovat. Např. otázky důležitosti reprezentace, samotné koncepce přípravy, to znamená modelování přípravy k MS, kvantitativní tréninkové práce, názory na společnou a individuální přípravu a řadu dalších otázek. Právě z těchto důvodů byla uplynulá sezóna velmi důležitá.

Tréninkový rok má však ve své podstatě docela jiný charakter. V sobotu 16. února 1974

začne ve švédském Falunu mistrovství světa. Toto MS bude pro nově vytvořené družstvo jakousi „maturitou“ v rámci přípravy na ZOH 1976. Tým by měl dokázat nejen svou perspektivu, ale též v žádném případě neustoupit ze získaných pozic na MS 1970 ve Vysokých Tatrách.

Z těchto pohledů a jistě nemalých cílů začala 26. května v tělovýchovném středisku v Nymburce společná příprava. Pokračovala pak od 5. do 10. června v Harrachově.

Hlavní úkoly této přípravy byly.

1. Seznámení s koncepcí přípravy. Kromě organizace tréninkové práce, úkolů a cílů této práce, byly členky družstva seznámeny s vedením družstva, které po projednání v předsednictvu Čs. svazu lyža-

Zdá se to možná divně psát v lyžařském odborném časopise o vodě. Ale zrovna teď, kdy usedám ke stroji, se mi dere ven skrze různé žlázy v těle, protože ohnivě léta vrcholí. Takže, být lyžař tělem a duší, silně po vodě toužím. Tak jsem si ji nakonec dopřál, nikoliv na přelidněných plovárnách, ale tam, kde se voda nahromadila v řeku a kde řeka zůstává stále řece podobná. Zastavil jsem se do zástupů, mířících za dovolenou a proudící vodou na jih, ale cílová stanice nebyla Varna nebo Hvar, ale Suchdol nad Lužnicí. A s námi byla loď a pádla a taky moc příjemný pocit, že se zase vracíme k tomu našemu, nebo dokonce evropskému unikátu přírodní řeky, která se stala rájem, z něhož dosud vodák nebyl vyhnán.

Pravím, že voda je lyžařům blízka, že lyžař vodu vítá (jako voják tmu, jak nás poučoval jeden znamenitý důstojník v městcích, kdy jsme chodili v ze-

leném), i když ji v zimě uznáváme jen v tuhém skupenství. Plaviti se po ní v loď, když máme mezisezónu, patří dokonce k nejoblíbenějšímu dopříchovému „zaměstnání“ lyžařských ctitelů, podobně jako ho-

vrásčiti kmetové a děti, které právě vyšly z kojeneckých let, mládenci a panny. Prostě je to řeka pro všechny.

Tátové a mámy vypádnějí na ni synky a dcery se stejnou láskou a péčí, s jakou vypádnějí

Voda kolem lyžařů

rolezectví nebo cyklistika. Tak se mi zdá, že to byla právě naše lyžařská elitní jednotka — skokani, co si už v létě vyzkoušeli všechny tři druhy letní činnosti, ale vodácký zážitek z Lužnice byl prý daleko nade všemi ostatními. Ale přicházejí za řekou ještě další: závodníci, nezavodníci, ti, co vyznávají zákon průměrného výkonu a cítí se přitom opravdovsky šťastní, ti, co dělají sport jen pro radost a zdraví — dospěl jsem k názoru, že putování po řece je přímo ideálním zosobněním programu, jak být iť o dovolené — přicházejí tam

kvočna svá kuřátka. S nejnějším pocitem jsme vstěpovali dětem lásku k horám a lyžím, protože jsme v nich viděli pokračovatele vlastního lyžařského rodu. Někteří rodičově však zacházejí v lásce ke svým lyžařským dětem příliš daleko, hýčkájí je, zahrnují péčí a takovým servisem, že otec se přitom dost podobá otroku svého syna. Prostě stává se „posluhovátkem“, přestává být kritický, věří jen a jen ve skvělou závodnickou budoucnost svého potomka a nadělá vlastně víc potíží než prospěchu. Známe to z lyží, zejména ze sjezdového

Alena Bartošová se připravuje k testu na kolečkových lyžích s telemetrickým měřením

řů a plánů na oddělení vrcholového sportu ÚV ČSTV vypadá takto: zodpovědný trenér Bohuslav Rázl, asistent trenéra Petr Honzl, lékař MUDr. Ivo Balcar, politickovýchovný pracovník Zdeněk Paulů, organizační pracovník Jiří Lukeš.

2. Kontrola tělesné a funkční zdatnosti. Byla provedena jednak laboratorně a to spiroergometrickým vyšetřením + celková prohlídka a těmito motrickými testy:

a) 5×600 m na atletické drá-

ze, kdy se sledovala doba trvání uklidňování. Každý další úsek se začínal, když tep poklesl na 20 tepů za 10 vt. (tzn. 120 tepů za 1 min.).

b) 4 km přespolní běh na standardní trati. Sleduje se výsledný čas (zlepšování či zhoršování).

c) 3+2+1 km s 5minutovým odpočinkem. Sledují se reakce organismu na opakovanou zátěž a morálně volní vlastnosti.

d) 5×200 m do kopce na standardní trati. Sledování síly dolních končetin a funkční odolnosti.

e) 10 km cros v těžkém terénu na standardní trati. Sleduje se výsledný čas, úroveň vytrvalosti a funkční zdatnosti.

Co měly komplexně tyto testy v této části přípravy ukázat? U těch závodníků, které se připravovaly již uplynulý rok s družstvem, jaký vliv na ně trénink v uplynulém roce měl, a u nových členek družstva, na jaké úrovni (z hlediska tělesné a funkční zdatnosti) jsou. Po této stránce jsem spokojen.

lyžování. Budiž konstatováno, že tady na vodě se věci jaksi zázračně srovnávají. Děti si brázdí vlny na Kamenném stádu v minikajacích, dokonce i v minideblu, nebo si pěkně pádlují na kotrči — s tátou v roli zadáka, a musí pěkně zabírat, stavět stan a chodit pro vodu, to partnerství je spojenectvím rovného s rovným, žádné synovské zbožňování. Takže trochu toho poučení z vody neuskodí — co říkáte, rodičové?

U protřzeného jezu vedle Bejšovcova mlýna jsme diskutovali s posádkami, co jezdí na lyžích za pražskou Slavii VŠ a kteří na vodě uznávají spojenectví zvané C 2 mix. Tedy kanoe, v níž usedají nebo klečí muž a žena. Velmi progresivní společenství — mezi loděmi má zřetelnou převahu — ale taky nejpěknější, zejména takhle před propustí nebo před peřejemi. „Představte si — povídá mi sjezdář, který si nepře-

je být jmenován — jedeme si to docela normál, ale najednou ta moje uslyší vzdálený šum nebo hukot, většicí blízkost nějakých vln, rázem zneklidní a začne mi najednou přitahovat loď na úplně opačnou stranu, jen aby byla u břehu, a člověka v tu chvíli trefuje šlak. Já nevím, co to je se ženskými, že se tak bojí. To ještě když jsem byl mladej, tak jsme jeli Lužnici ve třech na lodi. Ten přespočet vznikl proto, že pro tu třetí, byla to žena, se nedostavil partner, takže musela jet s námi. Ale to bylo číslo! Ten obrovské chlad, ta odvahal! Představte si třeba tu největší peřej, člověk má oči na štopkách a ona klidně maže máslo na chleba uprostřed lodi (v těchto chvílích ukazuje, jak se to dělá!). Nebo šlajsna jako hrom. Zabalák hrozí, že pohltí loď i s posádkou, a ona si klidně čte „Máte ráda Brahme?“ Co tomu říkáte? To je fantas-

tické, ale už jen minulost. Prosim vás, ale tohle je jen mezi námi. Tamhle už jde ta moje.“

Tady vidíte, že to na lodi mezi manželskými a jinými páry nemusí být vždy jednoduché, ale vždycky, když túra skončí, přichází velké smíření a lidé se začnou těšit, že pojedou zase a už plánují program „Lužnice“ v příštím roce. Žádná řeka nedává tolik, jako takhle milá pramáti českých poutníků s pádlem v ruce. Velký kus neporušené přírodní řeky tu stojí jako malý zázrak. Važme si proto Lužnice a pomáhejme svým jedním, aby zůstala zachována generacím příštím. Mě nepje hrdlo u srdce vědomí, že je to z velké části taky řeka nás — lyžařů. Asi nás k ní volá právě ta příroda, která provází naše kroky v nejjistším provedení, natáhneme-li si lyže na nohu. Takže děkujeme tomu, že jsme lyžaři a že jsme vodáci. Takže ahoj napřesrok... -lo-

Ve všech ukazatelích došlo k podstatnému zlepšení. A přitom letošní testování bylo o 1½ měsíce dříve než loni (zdržení přípravy se změnou trenéra).

Výsledků jsme získali hodně. Byly předány běžeckému úseku Čs. svazu lyžařů, zastupujícímu ústřednímu trenérovi s. Remsovi a trenérům, kteří mají svěřenkyň v družstvu.

3. Ukázky tréninkových jednotek. Byly to ukázky skladeb tréninkových jednotek pro letošní rok a zároveň už plnění tréninkových úkolů přípravy.

4. Předání individuálních tréninkových plánů. Na závěr VT byly závodnicím předány tréninkové plány, podle kterých se připravují pokud nejsou na VT.

Společná příprava pak pokračovala od 30. června v Třeboní a od 8. do 20. července v Novém Městě na Moravě.

Zde byly tyto hlavní úkoly: upevnění kolektivu, rozvoj obecné vytrvalosti a rozvoj obecné síly.

Úroveň této přípravy byla velmi hodnota jak po tréninkové, tak i politickospolečenské stránce. Poznávali jsme krásy naší vlasti — zámek Hluboká, hrob Schwarzenbergů a sklárnu v Chlumu u Třeboně. Byli jsme na exkurzi v závodě n. p. Sport na výrobu lyží „Artis“ v Novém Městě na Moravě apod. V této fázi přípravy jsme začali v tréninku využívat kolečkových lyží naší výroby — brněnského družstva „Drukov“.

Díky pochopení primáře MUDr. Karla Daňka (který zapůjčil telemetrické zařízení a plně se se svou asistentkou podílel, resp. vedl měření) jsme mohli provést telemetrické měření energetické náročnosti a tím určitě rozdílnosti v normálním běhu a v běhu na kolečkových lyžích, jako tréninkových prostředků. Ukázalo se, že běh na kolečkových lyžích byl v průměru o 50 % energeticky náročnější (značné individuální rozdíly) než běh. To má jistě dosah na metodiku tréninku běhu na kolečkových lyžích. Jsem přesvědčen, že kolečkové lyže nejen obohatí naše tréninkové prostředky v letní části přípravy, ale přinesou při správné metodice značné zvýšení výkonnosti.

Mirka Jaškovská při střídavém dvoudobém běhu na kolečkových lyžích

V průběhu této přípravy děvčata průměrně naběhala 200 km, ujela na kole 300 km, na kolečkových lyžích 50 km, posilování věnovala 7 hodin (kromě toho ještě absolvovala hry, plavání a pádlování). Bylo toho dost, ale zvládl to všechny. Je to však jen a jen dílem jejich systematického přístupu k tréninku a jejich dobré morálky. Musím též podotknout, že o zdařilý průběh tohoto soustředění se zasloužilo pozorné vedení tělovýchovného střediska v Třeboní a „Ski“ hotelu v Novém Městě na Moravě.

Dá se říci, že děvčata zahájila přípravu úspěšně, především po tréninkové stránce. Úkoly, které máme stanoveny plánem, plníme. Přesto ještě řada problémů zůstává. Příprava na VT v Harrachově byla ovlivněna řadou absencí (studijní důvody Paulů a Šulekové, nevyjasněný způsob přípravy Cillerové a další). Doposud nevíme, zda budou všechny naše požadavky na VT splněny. Potřebujeme pro trénink na kolečkových lyžích speciální dráhu. Trénink na silnici za normálního provozu je nebezpečný.

Devčata dělají vše pro to, aby cíle a úkoly, které jsme si stanovili, byly splněny.

BOHUSLAV RÁZL

Bohouš Tvrzník šedesátníkem

V době redakční uzávěrky tohoto čísla „Lyžařství“, 8. srpna, oslavil šedesáté narozeniny ústřední trenér Čs. svazu lyžařů a člen redakční rady našeho odborného měsíčníku Bohuslav Tvrzník. Zasloužilý trenér B. Tvrzník patří k těm, kteří se největší měrou přičinili o velký rozvoj a stále stoupající úroveň čs. lyžařského sportu.

Nejraději Bohouš vzpomíná na doby, kdy sám závodil a patřil k našim nejlepšíhým běžcům. Na boje s Musilem, Kosourem a Fouskem nemůže zapomenout. Přičinil se o vítězství čs. armádního družstva v hlídkách a štafetách na mezinárodních závodech na Bledu a v Chamonix, byl dvanáctinásobným přeborníkem ČOS a členem čs. reprezentačního týmu běžců. Zasloužil se o utvoření první trenérské rady a po několikaleté činnosti dobrovolného trenéra, absolvování trenérské školy a studiu ITVS se stal v roce 1954 ústředním trenérem. Tuto funkci zastává dosud a nevíce ho mrzí, že pro zhoršený zdravotní stav se v poslední době nemohl zúčastnit aktivní práce. V den svých narozenin byl vyznamenán veřejným uznáním „Za zásluh o rozvoj čs. tělesné výchovy“ II. stupně.

Přejeme mu, aby byl zase fit a hodně zdraví do dalších let. aby své bohaté zkušenosti mohl i nadále uplatňovat i v našem měsíčníku. -jt-

Výstava ve Vysokém n. Jizerou

Ve vlastivědném muzeu ve Vysokém nad Jizerou byla 22. července zahájena výstava „70 let od založení Českého ski-klubu ve Vysokém nad Jizerou“. Je dokladem bohaté historie lyžařského sportu v tomto městě. Výstavu zahájil Josef Ďoubalík a potrvá do konce prosince. V zastoupení Čs. svazu lyžařů se otevření výstavy zúčastnil člen předsednictva Miloslav Bělohozník.

Skokani na Štrbském Plese

K nácviku odrazu pomůže i betonový okraj věže rozhodčích

Hotel FIS na Štrbském Plese byl v první polovině července dějištěm dalšího výcvikového tábora čs. reprezentačního družstva skokanů v přípravném, předzávodním období. Soustředění bylo zaměřeno především na vysokohorskou turistiku, dynamické posilování a akrobatické cviky v tělocvičně. Nepříznivé deštivé počasí nenaru-

šilo průběh přípravy, ale neče-kaně ji ztížilo.

Výcvikového tábora se zúčastnilo 13 členů reprezentačního kolektivu. Chyběli jen Josef Matouš, který byl na dovolené v Bulharsku, a Jiří Raška, který po svém loňském zranění ještě nezačal tvrdý trénink. Z mladých vedle Břetislava Nováka a Jána Tancoze se přípravy poprvé zúčastnil také Karel Vágnknecht.

Rudolf Höhn a Jaromír Lidák při ranní rozvíčce

Po vydatné rozvíčce snídaně chutná

V závěru přípravy se šlo vedení skokanského úseku Čs. svazu lyžařů se členy reprezentačního družstva na společné besedě. Byly vytyčeny cíle pro jednotlivé závodníky v nové sezóně 1973—74 a diskutováno o prohloubení politickovýchovné práce. Splnění úkolů by znamenalo udržení dobré pozice čs. skokanů ve světové špičce. Hlavní událostí jsou lyžařská mistrovství světa 1974 ve švédském Falunu a juniorská mistrovství Evropy ve francouzském Autrans. Předseda úseku Josef Skrbek, zastupující ústřední trenér Zdeněk Remsa, trenér Láčym Bulín a jeho asistent Miroslav Martinák hovořili o úkolech v nové sezóně, koncepci vrcholového sportu a připravovaném mezinárodním programu. Novým kapitánem čs. reprezentačního týmu skokanů je Rudolf Höhn. Bude se zúčastňovat důležitých zasedání skokanského úseku, aby se prohloubil styk mezi závodníky a vedením.

„Výcvikový tábor ve Vysokých Tatrách přispěl k upevnění kolektivu.“ řekl trenér J. Bulín. „Ve srovnání s loňskou sezónou je příprava náročnější a jsou do ní zařazeny obtížnější prvky. Po tomto výcvikovém táboře mají členové reprezentačního týmu dovolenou, ale mají za úkol na ní jednofázově trénovat. Je naším úkolem, abychom pro závodníky zajistili dobré podmínky pro přípravu k letošní sezóně v níž se bude bojovat o medaile na mistrovství světa i uhájení dobré pozice čs. lyžařů-skokanů.“ -jt-

Čs. reprezentační družstvo skokanů před hotelem FIS

K otázkám v ýkonnosti mládeže ve sjezdových disciplínách

Sjezdové lyžování zaznamenalo zhruba v posledních deseti až třinácti letech u nás i ve světě významné zrychlení ve svém vývoji. Současný stav je charakterizován stále se zvyšující rychlostí jízdy a značnými změnami v technice jízdy zejména slalomu a obřího slalomu zvláště v posledních pěti až šesti letech. Dalším charakteristickým znakem je značná vyrovnanost závodního pole a s tím související vyrovnání rozdílů úrovně výkonnosti mezi alpskými zeměmi navzájem. Svědčí o tom úspěch Švýcarů na ZOH 1972 v Sapporu, kde se umístili ve sjezdu čtyři v první desítce a snížení rozdílů mezi alpskými zeměmi a ostatními státy, např. Španěl Ochoa a Kanadanka Greenová.

Dosahování špičkové úrovně výkonnosti ve sjezdových disciplínách je stejné jako v ostatních sportovních odvětvích podmíněno celou řadou faktorů. Zejména šíří masové základem zájemců, počtem a úrov-

ní učitelů a trenérů a tím danou kvalitou tréninkového procesu, přírodními i materiálovými podmínkami apod. Často opomíjený a přehlížený faktor, který podstatně ovlivňuje dosahování dobrých výsledků pomaleji nežli v ostatních sportovních odvětvích vyplývá z poněkud specifického charakteru sjezdových disciplín. Mám na mysli otázky hodnocení a porovnávání úrovně výkonnosti, což se úzce vztahuje také k problematice výběru sportovně talentované mládeže a péči o ni.

Problémem jsou rozdílné podmínky, jaké mají závodníci při absolvování tratí závodu. Je to zavíněno tím, že žádná sebelépe upravená a preparovaná trať nenesou bez snížení kvality jízdy několika desítek závodníků, kteří se pohybují značnou rych-

lostí a prakticky všichni ve stejné stopě. V průběhu závodu se stav tratě postupně zhoršuje a vzniká mnohdy diametrální rozdíl v podmínkách, které má první startující proti poslednímu.

Z toho vyplývá, že mnohdy je rozhodující pro časovou ztrátu závodníků s vyššími startovními čísly pouze stav tratě a nikoliv jejich skutečná výkonnost. Nezbytným předpokladem úspěchu ve sjezdových disciplínách je tedy vylosování pokud možno nízkého startovního čísla. Losování se provádí ve skupinách po patnácti závodníkůch, vítězit se dá prakticky pouze z první skupiny. Umístit se mezi prvými deseti jsou podmínky nejvýše z druhé losovací skupiny, právě díky již zmíněné snížené kvalitě tratí.

Sedmiletým sledováním souboru 57 nejlepších světových sjezdařů mužů jsme zjistili, že průměrná doba potřebná k dosažení první losovací skupiny (z níž, jak isme si řekli, se dá teprve vítězit) činí podle disciplíny 3,78 až 4,22 roku. Tato značně dlouhá doba, kdy závodník, ačkoliv je výkonnostně na nejvyšší úrovni, nemůže prakticky dosáhnout tomu odpovídajícího výsledku, pochopitelně značně ovlivňuje věk, ve kterém je nutno začít s etapou vrcholového tréninku. V posledních ročních Světového poháru se stali jeho držitelé dvacetiletí závodníci (Thöni, Pröllová). Pravidla FIS (Mezinárodní lyžařské federace) dovolují v této nejvyšší světové soutěži start třináctiletým dívkám a 14letým chlapcům. Přítom potřebnou dobu k dosažení špičkové výkonnosti odhadujeme zhruba na 10 let, neboť se jedná o nácvik technicky velmi náročných tří disciplín. Připočteme-li k tomu ještě zmíněnou dobu, potřebnou k dosažení přijatelného losování, je zřejmé, že ve sjezdových disciplínách musíme v současné

Na letním sněhu ve Vysokých Tatrách

Týdenní červencové soustředění čs. reprezentačního sjezdařského družstva mužů, žen, juniorů a juniorek se konalo ve Vysokých Tatrách na Brnčálově chatě u Zeleného plesa v nadmořské výšce 1550 m. Ve Velké zmrzlé dolině ve výšce 2200 m je jediné místo v naší vlasti, kde i v červenci bývá dostatek sněhu. Na souvislém pásu sněhu o délce asi 500 m bylo možno postavit slalomovou 250 m dlouhou trať. Také tentokrát však bylo začátkem července v této oblasti nepříznivé počasí. Čs. reprezentanti jezdili většinou za deště a v mlze.

Již výstup z Brnčálovy chaty za sněhem je hodně vyčerpávající. Naši nejlepší sjezdaři a sjezdačky denně úzkou stezkou se řetězy vyšlapávali krkolomný výstup. Ještě horší však býval sestup, zejména za mlhy. Naši lyžaři však toužili po sněhu a dovedli se poprat s nepříznivými podmínkami.

Hlavním cílem tohoto výcvikového tábora bylo náhradním způsobem i v létě dodržet trvalý styk se sněhem, jak to stanovil dlouhodobý plán přípravy. Trenéři vycházeli ze zásad dokonalé fyzické přípravy a unifikace tréninkových prostředků, jež má zefektivnit trénink.

Odpoledne po odpočinku účastníci soustředění pravidelně posilovali. Trenér Jiří Jirsa připravil cyklus cviků, v němž se zábavnou formou posilovaly všechny významné svalové orgány. Dále byly na pořadu krátké vlety, které nechaly zapomenout na předešlou námahu a zpříjemňovaly soustředění. I za ztížených podmínek výcvikový tábor splnil svůj úkol a trenéři byli s jeho průběhem spokojeni.

-vn-

době počítat s ranou specializací a podle toho také provádět výběr a péči o sportovně talentovanou mládež (podobně jako je raná specializace v plavání, krasobruslení, sport. gymnastice žen apod.).

K vlastnímu výběru talentů pro sjezdové disciplíny. Na konferenci „výběr talentů ve sportu“ v Říjnu 1972 v Hradci Králové bylo mimo jiné konstatováno, že výběr talentů na podkladě předčasné akcelerace je brzdou vývoje výkonnosti u nás, zejména v technických disciplínách. Bylo zdůrazněno, aby výběr prováděný mezi 10.—15. rokem nebyl založen pouze na hodnocení momentální úrovně výkonnosti, ale byl prováděn i podle dalších znaků, mimo jiné i s ohledem na vývoj obou rodičů dítěte.

Pokud jde o somatotyp, uvedli jsme již na konferenci v Hradci Králové, že není ve sjezdových disciplínách vymezen a nepřikládáme mu, pokud se nejedná o extrémní typy, velkého významu. Problémem je, stejně jako v ostatních sportovních odvětvích, zjistit a posoudit možnosti vývoje dítěte s tím rozdíl, že jak jsme uvedli, se jedná o ranou specializaci a je nutno provést určitý základní výběr opravdu včas.

Výběr má prognostický charakter. Je sice zapotřebí (a také prakticky možné) zjišťovat momentální skutečnosti, ale neméně důležité je naučit se předvídat další pravděpodobný vývoj.

Zhruba ve čtyřech letech věku začínají děti s pohybem na lyžích. Poměrně velmi brzo, již od šesti let, jsou schopny zvládnout základy lyžařské techniky (chůzi, obraty, výstupy, nenáročně sjezdy a změny směru). V osmi letech jsou vytvořeny předpoklady pro zahájení výcviku v určité disciplíně (sjezd a skoky), běhy na lyžích až daleko později.

Deset let již považujeme za optimální věk pro zahájení závodní etapy a pro výcvik, který již má znaky sportovního tréninku.

Jan Fajstaur při letní tréninkové rozvíčce

Žáky do sportovních tříd lyžování na ZDS vybíráme na konci 5. postupného ročníku, testy technické dovednosti s nimi provádíme v zimě, dříve než půl roku před zahájením 6. ročníku. Tedy prakticky zhruba ve stáří deseti let. Již v sezóně 1971—72 jsme zavedli rozšíření žákovských soutěží ve sjezdových disciplínách pořádaných Českým svazem lyžařů o novou kategorii, tzv. kategorii předžákovskou — děti mladších deseti let. Pokud jsme schopni za tak krátkou dobu hodnotit, shodli jsme se na tom, že zavedení této kategorie je přínosem a nejedná se naprosto o žádný extrém.

Kromě již výše uvedené dlouhodobé přípravy je zapotřebí k dosažení vrcholného výkonu i určitých fyzických a psychologických dispozic. Teprve v průběhu výchovného a výcvikového procesu se totiž ukáže, zda připravovaný jedinec má potřebné předpoklady v dostatečné míře a odpovídající skladbě. Z toho důvodu musí být výběr jednotlivců na počátku dostatečně široký. Současné zkušenosti ukazují, že např. ze závodníků do-

rostenecké kategorie, kteří byli v péči na nejvyšší úrovni, dorůstá do kategorie dospělých na úrovni špičkového sportu asi jeden z deseti.

V současné době jsme zpracovali na svazu návrhy systematické přípravy závodníků se zaměřením na ZOH 1980, které se mají konat v Evropě. Uvažujeme-li totiž vrchol tréninkového procesu ve věku 18—20 let, je třeba počítat dnes s kádrem závodníků 11—13letých, tj. v kategorii žáků. Mimo stávajících reprezentačních družstev dospělých a dorostu navrhujeme zřízení družstva žáků ročníků narozených 1960—1963 v počtu 50 členů a zajistit po kádrové i materiální stránce jeho dokonalou přípravu.

Pokud jde o kritéria výběru, máme je zpracována zatím pro potřeby sportovních tříd lyžování ZDS včetně pohybových testů i testů technické dovednosti na sněhu, i s odpovídajícím systémem hodnocení podle tabulek.

JAN MARŠÍK

Kalendář celostátních lyžařských soutěží 1974

Zasedání představenstva Československého svazu lyžařů 27. června v Praze schválilo kalendář celostátních lyžařských soutěží na rok 1974, který zajímá všechny příznivce lyžařského sportu a proto ho uveřejňujeme.

Mistrovství a přebory ČSSR

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Mistrovství ČSSR mužů a žen ve sjezdu v Jasně 19.—21. ledna 1973 — TJ Jasná.

Přebor ČSSR dorostu ve sjezdu, slalomu, obřím slalomu a trojboji mladších i starších dorostenců a dorostenek v Rokytnici nad Jizerou 6.—10. února — Spartak Rokytnice n. Jiz.

Přebor ČSSR žactva ve sjezdu, slalomu, obřím slalomu a trojboji mladších i starších žáků a žákyň na Kohútce 14.—17. února — TJ Gottwaldov.

Mistrovství ČSSR mužů a žen ve slalomu a obřím slalomu ve Vysokých Tatrách 3.—5. března — TJ Kežmarok.

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Mistrovství ČSSR ve skoku na středním a velkém můstku P 70 a 90 m v Liberci 1.—3. února — Ještěd Liberec.

Mistrovství ČSSR v závodě sdruženém (P 70 m) v Plavech-Tanvaldě 1.—3. února — Seba Tanvald.

Přebor ČSSR juniorů v závodě sdruženém (P 70 m) v Plavech-Tanvaldě 1.—3. února — Seba Tanvald.

Mistrovství ČSSR v běhu mužů na 15, 30 a 3×10 km, žen na 5, 10 a 3×5 km na Štrbském Plese 3.—7. února — TJ Vysoké Tatry.

Přebor ČSSR juniorů v běhu na 15 km, juniorek na 5 km na Štrbském Plese 3.—5. února — TJ Vysoké Tatry.

Mistrovství ČSSR mužů v běhu na 50 km na Štrbském Plese 10. února — RH Štrbské Pleso.

Přebor ČSSR žactva ve skoku a v závodě sdruženém mladších i starších žáků v Třinci 15.—17. února — TJ Třinec.

Přebor ČSSR dorostu v klasických disciplínách (běhy, štafety, závod sdružený a skok) mladších i starších dorostenců

v Králíkách-Donovalech 22.—24. února — Banská Bystrica.

Přebor ČSSR žactva v běhu mladších i starších žáků a žákyň ve Vrbně — Sokol Vrbno.

Celostátní kvalifikační závody pro postup na mistrovství ČSSR: I. postupový závod v běhu 5.—6. ledna 1974 na Mísečkách (v Harrachově), II. postupový závod 26.—27. ledna v Novém Městě na Moravě. — I. postupový závod ve skoku 25. listopadu 1973 na Štrb. Plese, II. postupový závod 2. prosince na Štrbském Plese, III. postupový závod 9. prosince ve Špindlerově Mlýně, IV. postupový závod 16. prosince 1973 v Liberci.

MISTROVSTVÍ ČSSR DRUŽSTEV (I. LIGA) A CELOSTÁTNÍ KONTROLNÍ ZÁVODY

Běhy:

Veřejný závod na Mísečkách (v Harrachově) 5.—6. ledna —

VŠ Praha a MV Praha.

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě 26.—27. ledna — Sokol Nové Město na Moravě.

Veřejný závod v Jilemnici 9.—10. března — Ski Jilemnice.

Skok:

Turné Bohemia 24. ledna ve Špindlerově Mlýně (P 72 m) — OV ČTO Trutnov, 26. ledna v Plavech (P 70 m) — Seba Tanvald a 27. ledna v Liberci na Ještědu (P 90 m) — Ještěd Liberec.

Tatranský pohár na Štrbském Plese (P 90 m) 16. března (P 70 m) 17. března — RH Štrbské Pleso.

Závod sdružený:

Veřejný závod ve Špindlerově Mlýně (P 72 m) 15.—16. prosince 1973.

Veřejný závod v Harrachově (P 54 m) 29.—30. prosince — Jiskra Harrachov.

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny (P 59 m) v Novém Městě na Moravě 25.—27. ledna — Sokol Nové Město na Moravě.

Trenér čs. družstva běžkyň Bohuslav Rázl a Blanka Paulů při osvěžujícím doušku po úspěšném závodě ve Vysokých Tatrách

Tatranský pohár (P 70 m) na Štrbském Plese 15.—16. března — RH Štrbské Pleso.

Sjezdové disciplíny:

Dva slalomy mužů a žen v Krompaších 5.—6. ledna — VŠT Košice.

Sjezd mužů a žen v Jasně 21. ledna — OV MEJ.

Slalom a dva obří slalomy mužů a žen 14.—16. března — LIAZ Jablonec.

Slalom a dva obří slalomy mužů a žen 29.—31. března v Pecí pod Sněžkou.

PŘEBORY ČSSR DRUŽSTEV (DOROSTENECKÁ LIGA) A CELOSTÁTNÍ KONTROLNÍ ZÁVODY

Běh:

„Družba“ v Harrachově 9.—10. února — Jiskra Harrachov.

Skok:

Veřejný závod v Hodkovicích 19.—20. ledna — Spartak Hodkovice a Jiskra Mšeno n. N.

Veřejný závod v Lomnici n. Pop. a v Nové Pace 16.—17. února.

Závod sdružený:

Pohár Harrachovských sklárů v Harrachově 29.—30. prosince — Jiskra Harrachov.

Veřejný závod v Tatranské Lomnici 19.—20. ledna — TJ Vysoké Tatry.

Veřejný závod v Desné-Tanvaldě 16.—17. února — Seba Tanvald.

Sjezdové disciplíny:

Dva slalomy v Krompaších 2.—3. ledna.

Slalom a dva obří slalomy v Krkonoších 11.—13. března — Liaz Jablonec.

Mezinárodní závody

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny, běhy mužů, žen, juniorů a juniorek, závod sdružený v Novém Městě na Moravě 25.

—27. ledna — Sokol Nové Město na Moravě.

Závod „Družba“ juniorů v klasických disciplínách v Harrachově 9.—10. února — Jiskra Harrachov.

IX. ročník Tatranského poháru mužů a žen v klasických disciplínách na Štrbském Plese 15.—17. března — RH Štrbské Pleso.

Běh:

Bezroukův memoriál mužů, žen, juniorů a juniorek na Sliachí 19.—20. ledna.

Skok:

Štít Únorového vítězství v Banské Bystrici 20. ledna.

XI. ročník Turné Bohemia ve Špindlerově Mlýně, Plavech a v Liberci 24.—27. ledna.

Skokanské turné na umělé hmotě v Banské Bystrici, Frenštátě pod Radhoštěm a v Rožnově 24. září—2. října.

Sdružený závod:

XXII. zimní mírové slavnosti mužů a juniorů v Tanvaldě a Plavech 2.—3. února.

Sjezdové disciplíny:

3. ročník mistrovství Evropy juniorů a juniorek ve všech disciplínách v Jasně 24.—27. ledna. Ski-Interkritérium, dva slalomy a dva obří slalomy žáků a žákyň ve Vrátné a v Říčkách 19.—24. února.

Velká cena Slovenska - finále Světového poháru mužů a žen ve slalomu a obřím slalomu ve Vysokých Tatrách 7.—10. března.

Goralský klobúk mužů a žen v obřím slalomu na Roháčích 8.—9. května.

Letní slalom mužů a žen ve Vysokých Tatrách na Zmrzlé dolině. 6.—7. července.

Lyžaři na festivalu

Ve výpravě čs. sportovců na X. světovém festivalu mládeže a studentstva v Berlíně byli také lyžaři. Špičku našeho lyžařského sportu reprezentovali olympijský vítěz ve skoku Jiří Raška, Milan Pažout, který v Evropském poháru v obřím slalomu obsadil šesté místo a nejlepší čs. sdruženář Tomáš Kučera.

Dobře zastupovali čs. lyžařství a zúčastnili se řady besed. Byl na nich velký zájem o naše úspěchy v tomto sportovním odvětví a hodně dotazů delegátů zejména těch zemí, kde lyžařství ještě nemá tradici.

Schranz opět na scéně

„Chci se stát profesionálem číslo 1 a připravuji se na střetnutí s trojnásobným olympijským vítězem z Grenobleu Francouzem Jeanem-Claudem Killym,“ prohlásil na tiskové konferenci v New Yorku dvojnásobný vítěz Světového poháru 1969 a 1970 a bývalý mistr světa Karl Schranz. Rakušan ze Sv. Antonu dobře rozumí reklamě a chce se stát hlavní postavou nové lyžařské sezóny sjezdařů-profesionálů.

Stále se ještě nesmířil s tím, že na ZOH 1968 v Chamrousse ztratil zlatou medaili u zeleného stolu, která pak byla přifknuta Killymu. Francouzský trojnásobný olympijský vítěz teprve loni byl opět činný v řadách profesionálů, patřilo mu prvenství a slušný výdělek.

Schranz prohlásil, že hlavní pro něho nejsou peníze, ale do diskvalifikací před zahájením ZOH v Sapporu byla pro něho uzavřena cesta do Světového poháru. A tak 34letému Rakušanovi nezbylo než zúčastnit se závodu profesionálů.

Duel Killy-Schranz v rámci profesionálního cirkusu začne v listopadu v Aspen. Na pořadu bude 15 závodů ve formě paralelních slalomů a obřích slalomů. Jedna americká firma, která vyrábí cigarety, dovovala soutěž několika desítkami tisíci dolarů.

ZÁVODY „DRUŽBA“ 1974 V HARRACHOVĚ

Jednou z realizací dlouhodobé koncepce vrcholového sportu a reprezentace ČSSR, se zaměřením na ZOH a MS je rozvíjení mezinárodních sportovních styků a to nejen pro reprezentační celky dospělých a juniorů, ale i pro výběr sportovně nadané mládeže.

V souladu s plánem spolupráce mezi socialistickými zeměmi se každoročně již po několik let konají střídavě v jednotlivých státech pro tyto „naděje“ lyžařské soutěže, které vzhledem k významu a spolupráci mají přílehlavý název „Družba“.

Jde o závody, které jsou příležitostí k porovnání sil, ověření si zkušeností z práce s mládeží ve všech socialistických zemích a v neposlední řadě k navázání nových přátelství mezi závodníky, trenéry a ostatními pracovníky.

Až dosud soutěžili mladí reprezentanti pouze v klasických disciplínách, ale od příštího ro-

ku by měla být dána příležitost i mladým sjezdářům a sjezdářkám. Soutěže ve sjezdových disciplínách chce uspořádat Rumunsko.

Na nás připadlo zajistit měření sil mladých běžců, běžkyň, skokanů a sdruženářů. Předsednictvo Československého svazu lyžařů pověřilo uspořádáním závodu „Družba“ pracovníky tělovýchovné jednoty Jiskra Harrachov, kteří mají řadu dobrých zkušeností s pořádáním závodů právě pro mládež. Na závodech které se budou konat v době od 8. do 10. února 1974, bude účast reprezentantů NDR, SSSR, Polska, Bulharska, Rumunska, Maďarska, Jugoslávie a pochopitel-

ně ČSSR. Každý stát může vyslat dvacetilenné družstvo. Pro nás jako pro pořadatelskou zem je dána výhoda startu dvou družstev.

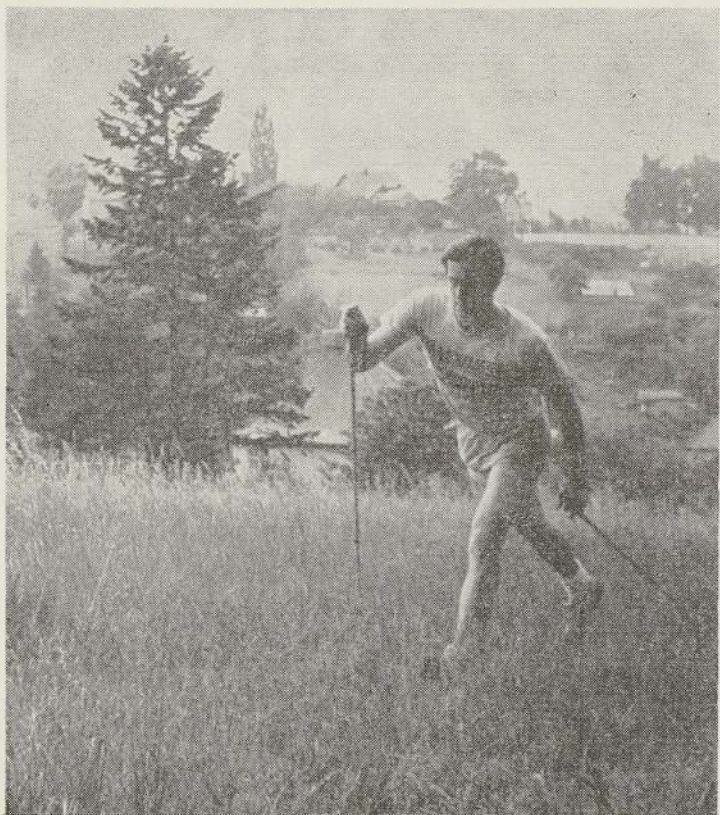
Výbor TJ Jiskra Harrachov věnuje tomuto závodu zvýšenou pozornost. Již v květnu letošního roku se touto otázkou zabýval a provedl výběr pracovníků do jednotlivých funkcí. Do čela tohoto pracovního kolektivu postavil s. ing. Ludka Šablaturu. Velmi potěšitelné je, že mezi těmi, kteří chtějí vytvořit dobré podmínky pro vlastní závod a pro to, aby se mladí závodníci v Harrachově cítili velmi dobře, je mimo již osvědčené organizátory i řada bývalých vynikajících lyžařských závodníků, bývalých reprezentantů.

Všichni, kdo známe současný stav lyžařských zařízení v Harrachově, víme, že největší starostí organizačního výboru bude právě tato otázka. Můstky, tratě, šatny a rozhlas. ty nejsou zrovna v současné době v dobrém stavu. Pracovníci organizačního výboru však chtějí udělat vše, aby to napravili. A také již napravují. Bylo již provedeno několik brigád z řad činovníků lyžařského oddílu a příslušníků SSM na úpravě skokanského můstku P 54 m. Během letního období budou provedeny postupně všechny povrchové úpravy.

Ústřední správa tělovýchovných zařízení ČTO poskytla výboru TJ Jiskra Harrachov finanční prostředky k tomu, aby veškeré práce mohly být do zimního období zajištěny. Rovněž MěstNV v Harrachově má eminentní zájem přispět k dobremu zajištění organizace a celkového uspořádání tak významného lyžařského podniku, jakým závody „Družba“ jsou.

Organizační výbor se zabýval i kulturně společenskou a promagační otázkou závodu. Chce vytvořit dobře vyzdobené prostředí pro mladé účastníky připravuje kulturní večer a řadu drobných maličkostí, které jednak zněmírní pobyt v Harrachově a dají příležitost stálé vzpomínky nejen na tvrdé sportovní boje, ale na dobré přátele, prostě na „Družbu“.

JINDŘICH HOCH

Nápodobivý běh s hůlkami Jaroslava Šaidla v terénu je dobrým letním tréninkem

Saidl, Beran, Řezáč a Jarý při letním tréninku běžců liberecké Dukly na kolečkových lyžích

Tatraci sú najlepši

V snahe po rozšírení lyžiarskeho športu, významného z hľadiska zvyšovania zdatnosti našich občanov i z hľadiska rozšírenia zimnej turistiky a cestovného ruchu, vyhlásilo predsedníctvo SLZ socialistickú súťaž o „Najlepši lyžiarsky oddiel SLZ“. Na súťaži bol zaangažovaný aj Vládny výbor pre cestovný ruch SSR, ktorý dotoval súťaž hodnotnými cenami.

Cieľom súťaže bolo zintenzívniť politicko-výchovnú prácu medzi lyžiarmi a zabezpečiť uplatňovanie zásad správnej politicko-výchovnej práce v každodennej práci s členstvom. Ďalej súťaž sledovala otázky zvyšovania výkonnosti, úrovne i masovosti lyžiarskeho športu na Slovensku. Ďalším, nemenej dôležitým kritériom súťaže bolo plnenie celospoločenských úloh v rámci záväzkového hnutia na pomoc pri budovaní športových objektov, pri poľnohospodárskych prácach, pri skrášľovaní miest a obcí.

Do súťaže sa prihlásilo spolu 67 lyžiarskych oddielov, pionierskych skupín pri DMAF, a lyžiarskych tried pri ZDŠ. Po vyhodnotení výsledkov — do súťaže prihlásených kolektívov — v osobitnej komisii predsedníctva SLZ schválilo predsedníctvo SLZ udeliť titul „Najlepši lyžiarsky oddiel SLZ“ týmto kolektívom:

1. Vzornému oddielu lyžiarov TJ Vysoké Tatry
2. Lyž. oddielu TJ ČH Banská Bystrica
3. Lyž. oddielu TJ Tesla Liptovský Hrádok
4. Lyž. oddielu TJ Slávia UK Bratislava
5. Lyž. oddielu TJ Závod SNP Žiar nad Hronom
6. Lyžiarskej školy pri ZDŠ Kežmarok
7. Lyž. oddielu TJ Slávia Medik Martin
8. Lyž. oddielu TJ Lokomotíva — Baňa Spišská Nová Ves
9. Lyž. oddielu TJ Pokrok Závažná Poruba
10. Lyž. oddielu TJ VSŽ Košice
11. Lyž. oddielu TJ Slovan Gelnica
12. Lyž. oddielu TJ Jasná Liptovský Mikuláš
13. Lyžiarskej školy pri ZDŠ Považská Bystrica
14. Lyž. oddielu TJ Iskra Nováky
15. Lyž. oddielu TJ Baník Handlová
16. Lyž. oddielu TJ Lokomotíva Bratislava
17. Lyž. oddielu TJ Slovan Malá Fatra Žilina
18. Lyžiarskej školy pri ZDŠ v Rožňave
19. Lyž. oddielu TJ Pokrok Krompachy
20. Lyž. oddielu TJ Tatran Podkonice

Lyže v městských erbech

Městské erby znázorňují většinou to, co je pro dané město charakteristické a typické — siluetu hradu nebo jiné význačné historické památky, nějaké zvíře nebo výjev z legendárního příběhu, spjatého s jeho dějinami apod. Existují však města, která mají ve svém erbu sportovní nářadí a dokonce lyže.

Prvním z nich je Skien v norském okrese Telemark. Obyvatelé Skienu jsou již odedávna známi jako vynikající lyžaři. Právě oni to byli, kteří zorganizovali první lyžařské závody v zemi, před více než sto dvaceti léty. Dokonce název tohoto města je odvozený od lyží, neboť ski znamená lyže. I do

svého městského erbu si obyvatelé Skienu zakreslili lyže s dvěma zkříženými lyžařskými holemi a na okraj jako ozdobu horské květy.

Další erb, zobrazující lyže, tentokrát i s lyžařem, patří norskému městečku Lillehammeru. Tento znak hovoří o předhistorii lyžařského sportu: znázorňuje středověkého bojovníka na lyžích, který v jedné ruce drží kopí — nahrazuje mu současně i lyžařskou hůl — a v druhé štít. Z dějin je známo, že např. ve švédsko-norské válce v roce 1718 stály proti sobě ve Skandinávii celé ozbrojené prapory lyžařů.

Skien a Lillehammer jsou jediná města na světě, která mají ve svém erbu lyže. -še-

Chránič špičky lyží zabraňuje úrazům

Dva z typických úrazů při pádu bývají způsobeny právě špičkou lyže. Jedním z nich je uvolněná lyže, svištěcí po stráni, která se zarazí teprve tehdy, když vletí do lyžaře, stoupajícího po stráni. Dalším případem je pád dopředu (frontální), kdy špička lyží může způsobit nebezpečná zranění — nejčastěji obličej.

Tato nebezpečí jsou nyní zažehnána pryžovým tělesem, tlumícím nárazy, a kovovou čepičkou, zabraňující rozříznutí ocelovou hranou lyže.

Obliba běžek v USA

Po řadě evropských zemí zachvátila obliba běhu na lyžích a lyžařské turistiky i Spojené státy. V uplynulých dvou letech vzrostl import běžek z 30 000 na 160 000 párů. -ah-

Další, často se vyskytující úraz, vzniká při srážkách na přeplněných sjezdovkách. Značný podíl na tomto úrazu má právě nechráněná špička lyže, způsobující dokonce perforovaná zranění. -ah-

Upozornění příspěvatelům!

Redakční uzávěrka našeho odborného měsíčníku je vždy 1. každého měsíce. Pro prosincové číslo 1. listopadu, nezapomeňte včas poslat své příspěvky. REDAKCE

Snímek na titulní stránce **Laco Zacharides**, na dalších stranách obálky **Jaroslav Trousil**. Snímky uvnitř listu **Antonín Beranovský**, **Bohouš Rázl** a **Jaroslav Trousil**.

Sjezd z Mont Blanku

Francouzskému 22letému sjezdáři Serge Cachatovi se podařilo sjet velmi obtížný úsek „Zelené jehly“ v masívu Mont Blanku. Téměř kilometrovou trať mezi 4000 a 3000 metry o sklonu 60 až 65 stupňů absolvoval úspěšně na krátkých lyžích.

Sjezd v tomto úseku je mimořádně nebezpečný. V roce 1964 právě na tomto místě tragicky zahynul vynikající francouzský reprezentant Charles Bozon. Byl se skupinou 13 kamarádů zavalen lavinou.

Celník nebo lyžař?

Vítěz Světového poháru sjezdářů 1973 Ital Gustavo Thöni je zaměstnán jako celník. Svému povolání se však mnoho nevěnuje, neboť celý rok je někde na závodech, nebo se na ně připravuje.

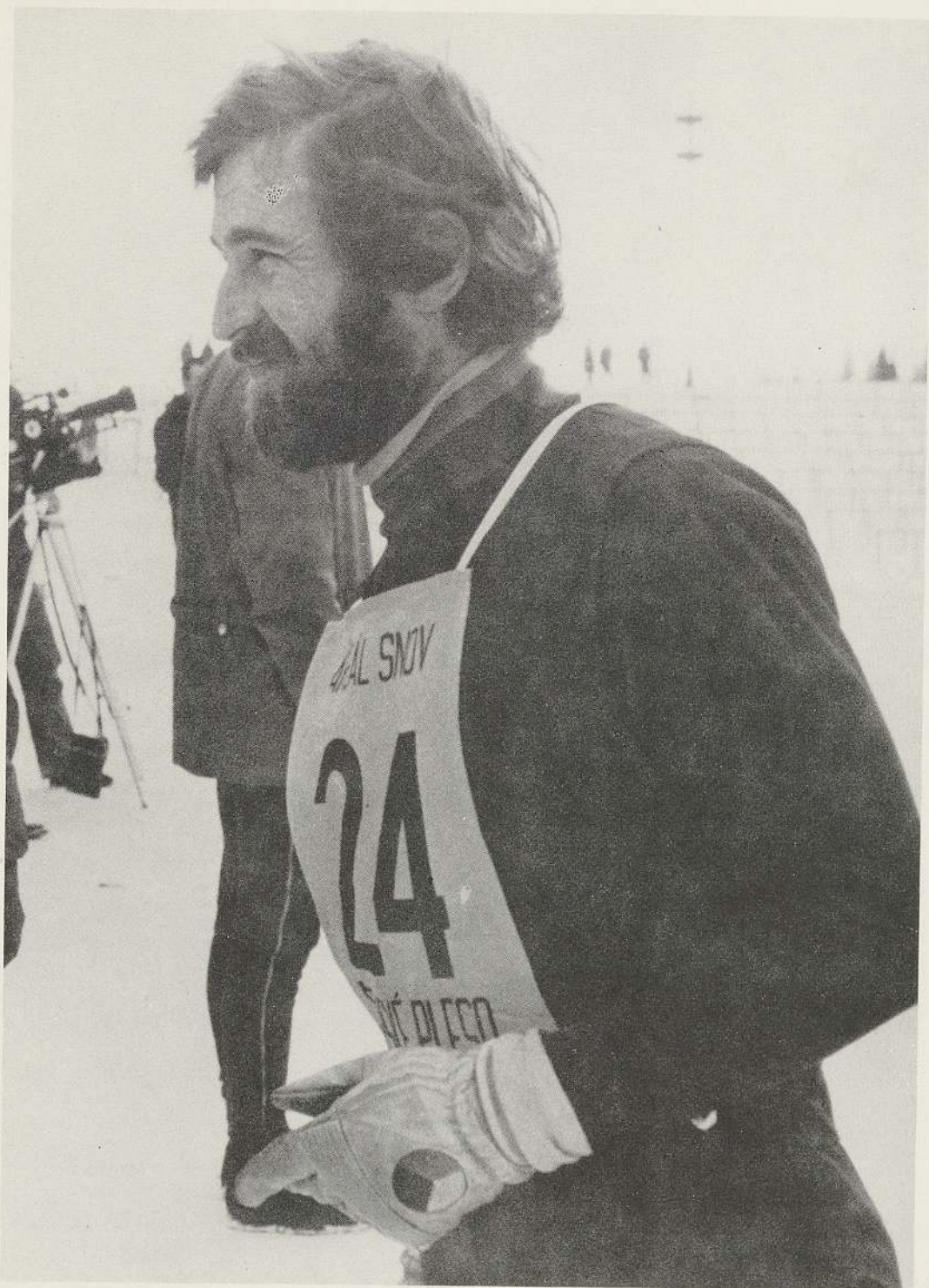
Podle zpráv italského tisku pěknou uniformu italských celníků oblékl jen třikrát do roka, nikoli však při výkonu svého povolání. Poprvé když přijímal Světový pohár, podruhé při návratu z poslední soutěže Světového poháru, když byl přijat starostou města a potřetí, když se zúčastnil lyžařských závodů italských celníků.

Rozluštěná hádanka

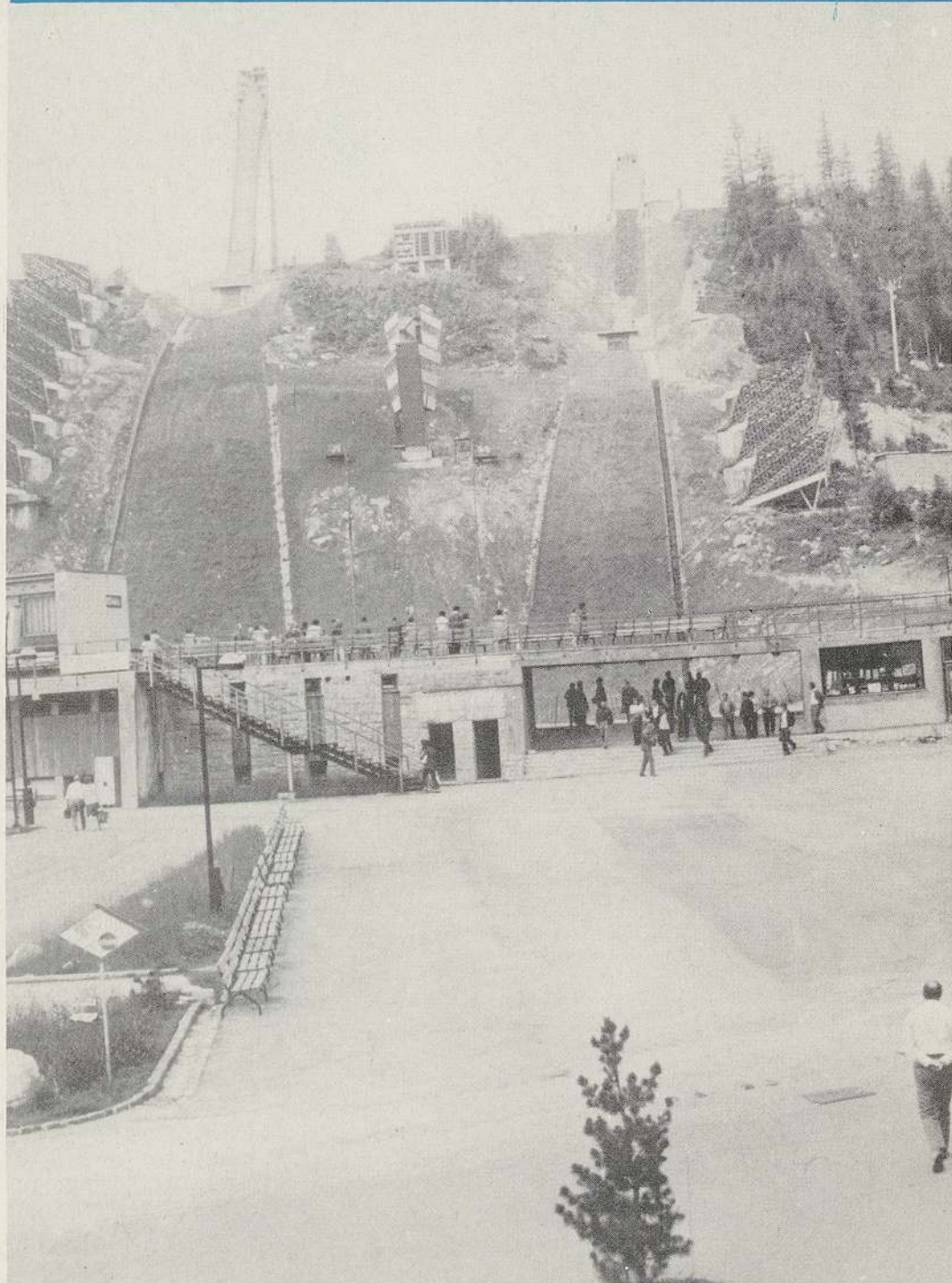
Na obrázku druhé strany obálky srpnového čísla „Lyžařství“ s obličejem zakrytým startovním číslem, byl **Július Lupták (RH Štrbské Pleso)**. Zvítězil v mistrovství ČSSR 1973 v běhu na 50 km v Jilemnici mohutným závěrem.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů **Alfréd Janeček**. Vedoucí redaktor časopisu **Jaroslav Trousil**. Řídí redakční rada: **M. Beran**, předseda, **B. Tvrzník**, ing. **M. Chlouba**, **J. Kotland**, **Z. Paulů** a **K. Eidlpes**. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. srpna 1973.

Jaroslav Svoboda se mohl pochlubit dobrými výsledky v uplynulé sezóně a byl znovu zařazen do čs. reprezentačního týmu sdruženářů.

Lyžařské můstky v „Areálu snů“ na Štrbském Plese i v létě jsou středem pozornosti návštěvníků Vysoký Tater.

lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ ŘÍJEN 1973 ♦ Kčs 2,50

10

Členky čs. juniorského družstva sjezdáček Pičmanová, Jahodová, S. Kuzmanová, Navrátková, Suržihová, Šoltýsová a Cihelková se svými trenéry Egházym a Raclavským v přípravě na novou sezónu se vydali po stopách SNP. Na obrázku jsou u památníku padlých francouzských partyzánů na Strečně.

NECH KVITNE BRATSTVO
Z OHŇA POVSTANIA
NECH HROBY PADLÝCH
VENČIA KVETY LÚK
NA VEČNÚ SLÁVU
SYNOM FRANCÚZSKA
ICH K ČINOM ODVAŽNYM
VIEDLA MARSEILLAISA
A V BOJI SPOLOČNOM
PADLI - ZVÍTAZILI
ZA ŠTASTIE NAŠE
I ZA ŠTASTIE ĽUDSTVA

Technika významně pomáhá i v lyžování. Sjezdař na zádech s vysílačem, připojeným na přístroji registrujícím otřesy, kterým je vystaveno vázání. Údaje se pomocí telemetrie přenášejí na registrující přístroj u cíle.

70 let od založení svazu lyžařů

Příští měsíc bude tomu 70 let, co byl založen první národní lyžařský svaz v Evropě — Svaz lyžařů Království českého. Bylo to 21. listopadu 1903, kdy na popud Josefa Rösslera-Ořovského se sešli zástupci Českého Ski klubu Praha, Ski Jilemnice a Českého Skiklubu Vysoké nad Jizerou a založili svaz. Teprve o rok později vznikl Svýcarský lyžařský svaz, v roce 1905 pak lyžařské svazy německý a rakouský. Právem proto možno označit ustavující svazovou schůzi v hotelu Raj v Jablonci nad Jizerou za historickou pro čs. lyžařství. Prvním předsedou svazu byl zvolen nadšený propagátor lyžařského sportu Jan Buchar, učitel z Dolních Stěpanic, který tuto funkci vykonával po čtyři roky. Po deseti letech trvání v roce 1913 svaz sdružoval již 61 klubů se 7483 členy. Od roku 1907 vydával pravidelně termínovou listinu závodů a v roce 1911 vypracoval první závodní pravidla. V roce 1914 vyslal své první reprezentanty J. Scheinera, K. Jarolímka a J. Kučeru do Norska k závodům na Holmenkollenu.

V současné době patří lyžování v ČSSR k nejmasyvějším a nejoblíbenějším sportům. Po roce 1945 v socialistickém státním zřízení stejné jako v ostatních sportovních odvětvích, tak také v lyžařství za nesrovnatelně lepších podmínek dochází k masovosti lyžařského sportu i významným mezinárodním úspěchům čs. reprezentantu a reprezentantek.

Je třeba si ještě připomenout, že počátky sportovního lyžování v Evropě spadají do devadesátých let minulého století, s výjimkou Skandinávie — kolébky lyžařského sportu. Slo tenkrát převážně o meně náročnou formu lyžování, o druh lyžařské turistiky po nenáročných terénech s mírnými sjezdy. Přesto již v roce 1887 založil Josef Rössler-Ořovský při Bruslařském závodním klubu v Praze první lyžařský kroužek, později zvaný Český Ski-klub Praha. Byl to první lyžařský klub v Evropě mimo Skandinávii. Při založení měl jen 14 členů, ale brzy získal další zájemce. Josef Rössler-Ořovský, významná osoba sportovního dění v Čechách, Jan Buchar, nadšený propagátor lyžařského sportu a zakladatel lyžařské turistiky Josef Aleš položili pevné základy našeho lyžařského sportu.

Chtěl bych se v tomto článku pokusit v hrubé kostce poukázat na to, jak se po celou dlouhou dobu 70 let, v úzké spolupráci s úsekem cvičitelským, rozvíjel úsek lyžařských rozhodčích, neboli soudců a měřičů, jaké bylo jejich původní označení. Soudce nebo měřič tenkrát nejen organizoval a řídil závody, ale byl zaníceným nadšencem lyžařského sportu, neúnavným pracovníkem a všestranným činovníkem s pestrou pracovní náplní počínaje propagací a konče organizováním lyžařského sportu, doma i na poli mezinárodním. Takovým typem byl i Rössler-Ořovský. Nezanechal však

žádnou písemnost o organizaci a mnohostranné práci odboru soudců a měřičů. J. V. B. Pilnáček, který byl 20 roků členem předsednictva Svazu lyžařů, napsal v třicátých letech, že je škoda, že Rössler nese-psal své vzpomínky na nejsvízejší počátky naší ústřední lyžařské organizace. Ze sporých zpráv, které se z té doby zachovaly, jde především o kusé zápisy ze schůzí, lze usuzovat, že se Svazu lyžařů v jeho počátcích příliš nedařilo, že jeho činnost se rozvíjela obtížně a postupně. Teprve od roku 1907 dochází k rychlému rozvoji na všech úsecích činnosti svazu. Jednou z předních činností bylo řízení činnosti závodní prostřednictvím technického sboru. Technický sbor se členil na 3 odbory, odbor cvičitelský, dorostenecký a soudcovský. V roce 1914 vyhotovil Svaz lyžařů první listinu soudců, kteří byly rozděleni na soudce pro závody distanční (běhy) a soudce pro skok a krasojízdu. Pouze soudci v úřední listině uvedení byli oprávněni rozhodovat na veřejných závodech. Takových veřejných závodů bylo kupř. v sezóně 1912—13 uspořádáno celkem 12. Závodilo se v různých disciplínách, které však neměly pevný a ustálený řád. Neexistovala také přesná a jednotná pravidla, podle nichž se závodilo. Avšak již tehdy, v raných letech lyžařského závodění, si lyžařští soudci u nás i v zahraničí počínali velmi odpovědně — čistota sportovního zápolení jim byla nejvyšším příkazem. Pro ilustraci budíž uveden jeden příklad, start nezapomenutelného Bohumila Hanče v závodě na 20 km v Annaberku v Sasku dne 2. února 1907. Hanč v tomto závodě zvítězil s velkým náskokem před ostatními závodníky. První cenu mu odpovědní soudci však přidělili teprve po ústním prohlášení všech kontrol, potvrzující regularnost jeho běhu.

První lyžařská pravidla vydal svaz v roce 1911. Ta byla rok od roku doplňována podle směrnic a usnesení Mezinárodní lyžařské komise, ustavené na prvním kongresu zástupců 11 lyžařských svazů Evropy, mezi nimi též Svazu lyžařů Království českého. Tento kongres, který svolal Norský lyžařský svaz, se konal v Oslo roku 1910. Tak se rok 1910 stal mezníkem v dějinách mezinárodní spolupráce lyžařů Evropy. Z Mezinárodní lyžařské komise se stala instituce trvalá, která svolávala každoročně kongresy, na kterých byly řešeny problémy závodního lyžování a vytvářeny základy pro pozdější Mezinárodní soutěžní řád (IWO). Slouží ke cti českých lyžařských pracovníků v čele s Rösslerem-Ořovským, že se na této pionýrské práci vydatně podíleli.

Nelze při této příležitosti nezpomenout, že čeští zástupci v Mezinárodní lyžařské komisi to neměli lehké. Proti ostrým protestům zástupců rakouského a německého lyžařského svazu a v neustálém boji s nimi, se jim podařilo uhájit jednak členství Svazu lyžařů v Mezinárodní lyžařské komisi, jednak právo na zastoupení

českého lyžařství na všech předválečných kongresech. Podařilo se jim odvrátit nebezpečí likvidace českého lyžařství na mezinárodním fóru a přispěli svým podílem v boji českého lidu za právo na sebeurčení proti národnostní utlačovatelské politice Rakouska-Uherska.

V roce 1914 vypukla válka, následovala čtyři těžká léta válečná. Léta 1914—1918 znamenala ochromení sportovní činnosti v Čechách v celé šíři a pokud jde o lyžařský sport, stop dalšího rozvoje organizovaného lyžování. Za této situace šlo o to, udržet kontinuitu a převést kluby a svaz přes dobu válečnou. Osobovující rok 1918 je možno označit za rok uzavírající údobí těžkých začátků české lyžařiny.

V období mezi oběma válkami (1918—1938) došlo k nebyvalému rozvoji lyžařského sportu, který se stal jedním z nejrozšířenějších sportů v předmnichovské republice. Vzdor těžkým podmínkám a omezeným možnostem bylo v tomto období dosaženo mnoho cenných úspěchů, které proslavily jméno československého lyžařství.

Na úseku mezinárodní spolupráce se Svaz lyžařů RČS stal jedním z neaktivnějších svazů. Rössler-Ořovský byl, jako první čs. zástupce, v roce 1923 zvolen do vedení Mezinárodní lyžařské komise. Na kongresu konaném v témže roce v Praze v Obecním domě, bylo na návrh československých zástupců usneseno zřídit celosvětovou lyžařskou organizaci. Usnesení bylo realizováno o rok později 1924 v Chamonix u příležitosti konání prvních ZOH. Do předsednictva nově ustavené Mezinárodní lyžařské federace (FIS) byl zvolen dr. J. Synáček, kterého v roce 1926 vystřídal dr. Josef Scheiner a v roce 1930 dr. Jaroslav Moser, který funkci vykonával až do roku 1951. V technických komisích FIS se tehdy na práci podíleli především arch. Karel Jarolímek a dále pak dr. Zdeněk Jelínek z Prahy a J. Kandyba z Trenčína. Vyspělost československého lyžařství byla na vysokém stupni, byla všeobecně uznávána a FIS ji ocenila mimo jiné tím, že technické provedení prvních mezinárodních závodů FIS, jakož i desátých jubilejních závodů FIS svěřila Svazu lyžařů; uvedené závody byly provedeny v roce 1925 v Jánských Lázních a v roce 1935 na Štrbském Plese.

Vysoké úrovní dosáhl Svaz lyžařů v řízení a organizaci. Spolky a kluby byly sruženy v župy, z nichž župa Krkonošská a Západočeská byly ustaveny již v roce 1913. Po válce byly postupně zakládány další župy. V roce 1927 byla ustavena župa Slovenská, která během 5 let sružila 41 klubů a kroužků. Do roku 1938 se počet žup zvýšil na 13. Budíž mně v této souvislosti dovoleno citovat několik statistických dat, dokumentujících výsledek nadšené a obětavé práce desítek a stovek cvičitelů a rozhodčích v klubech, župách a v samotném Svazu lyžařů, vedených věčně mladým a neúnavným předsedou a náčelníkem technického sboru svazu, arch. Karlem Jarolímekem. V roce 1908 sružoval Svaz lyžařů 8 spolků, v roce 1914 61 klubů se 7483 členy a v jubilejním roce 1933 345 klubů se 26 000 členy. Měl

tehdy registrováno 2332 závodníků, 352 úředních cvičitelů a 152 úředních rozhodčích a měřičů.

Všem těmto obětavým nadšencům patří náš dík za nezištnou lásku k lyžařskému sportu, za jejich obětavou a nadšenou práci, kterou povznesli československé lyžařství k nebyvalé výši, k evropské špičce. Nelze v krátkém článku uvést všechna jejich jména. Za ně za všechny bych rád vzpomněl některých z nich, činných v letech dvacátých a na počátku let třicátých — dr. O. Braunera, ing. V. Bukovčana, J. Doubalíka, K. Hlaváče, dr. K. Fingra, MUDr. L. Izáka, ing. A. Jaurise, dr. J. Jelínka, V. J. Jirků, J. Kadiece, dr. J. Kalibery, V. Kocúma, I. Komárka, R. Krňoula, bratrů N. a R. Langových, ing. K. Mrkvičky, ing. R. Pilnáčka, M. Slavíka, dr. V. Šolce a B. Zadáka. Všichni byli rozhodčí, případně i cvičitelé, většina z nich už není mezi námi.

Válečná léta 1939—1945 znamenala stagnaci, útlak, morální a materiální ztráty. Slovensští lyžaři v lyžařském praporu čs. armádního sboru se zúčastnili osvobozovacích bojů na Slovensku. Mnozí závodníci, cvičitelé a rozhodčí obětovali své životy v boji proti okupantům.

Údobí let 1945 do přítomné doby je údobím nové historické epochy. Život celé společnosti se změnil od základu, změnil se i sport a tělesná výchova. Lyžařský sport dosáhl v nových poměrech dosud nepoznaného rozvoje, stal se sportem národním a masovým. Hlavním předpokladem pro tento vývoj vytvořilo sjednocení všech sportovních a tělovýchovných organizací a ustavení jednotných sportovních sekcí, mezi nimi i Československé sekce lyžování, po státoprávní úpravě Československého svazu lyžařů s dvěma národními svazy, českým a slovenským. Zcela mimořádného rozvoje dosáhlo lyžování na Slovensku.

Na poli mezinárodním se díky obětavé práci našich zástupců ve FIS naše pozice ve federaci upevnila. Na území našeho státu byla uskučtěněna řada významných mezinárodních závodů, z nich na prvním místě je nutno vzpomenout mistrovství světa v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách v roce 1970, jehož organizací a technickému provedení se dostalo spontánního a mezinárodního uznání.

Letošní rok je pro nás lyžaře rokem jubilejním, ve kterém vzpomínáme, co pro československé lyžování vykonali naši předchůdci. Je však také rokem konferencí a sjezdů, na kterých bilancujeme nejen co bylo vykonáno v daleké, nýbrž také a především v bezprostřední minulosti. Je třeba se zamýšlet, jak budeme dále pokračovat, abychom zajistili plnění dalších důležitých úkolů, kterých není málo.

Za měsíc si českoslovenští lyžaři s hrdoostí zavzpomínají na úspěchy, docílené v minulosti. Máme radost i ze současného rozvoje našeho krásného sportu. Podpoříme tento vývoj tím, že po vzoru svých předchůdců přiložíme ruku k dílu.

Dr. O. KULHÁNEK
předseda komise rozhodčích ČSL.

Zásady koncepce vrcholového sportu v ČSSR

V srpnovém a zářijovém čísle našeho odborného časopisu jsme vás seznámili se společenským významem, minulým a současným stavem, sledovanými cíli, postavením v systému socialistické tělesné výchovy, specifitami, zásadami, organizace, strukturou péče a článků a systémem výběru oblasti vrcholového sportu.

Dnes bychom vás chtěli seznámit s funkcí jednotlivých článků vrcholového sportu, zaujmout stanovisko k diferenciaci sportovních odvětví, vytváření podmínek a sociálnímu zabezpečení.

Funkce jednotlivých článků vrcholového sportu je dána jejich začleněním v celém systému výběru a výchovy sportovců a návazností na oblast výkonostního sportu. Charakteristická pro jejich činnost je výběrovost a poznatek, že vrcholový sport mohou provozovat pouze mimořádně nadaní jedinci v odpovídajících podmínkách.

Cílem je tedy „objevit“, odpovídajícím způsobem zařadit a v jednotlivých člancích cílevědomě vést pohybově nadanou a talentovanou mládež.

Tréninková střediska mládeže a sportovní třídy, jako základní články péče o sportovně nadanou mládež, organizované zásadně na okresní úrovni, vzájemně se doplňují a zpravidla se územně nepřekrývají. Je v nich uskutečňována vyšší forma péče o sportovně nadanou mládež.

MILOSLAV BERAN

vedoucí oddělení

vrcholového sportu ÚV ČSTV

Střediska vrcholového sportu mládeže. Úkolem tohoto článku je připravit co největší počet nadané mládeže pro vrcholový trénink. Budována jsou v místech, kde lze účelně skloubit kvalitní tréninkovou přípravu s odpovídající přípravou na zaměstnání.

Středisko vrcholového sportu jako nejvyšší článek systému vrcholového sportu jsou resortně organizována a zabezpečována. Jsou v nich vytvořeny nezbytné, vysoké úrovni odpovídající podmínky pro přípravu vrcholových sportovců.

Cílem práce je zabezpečit přípravu sportovců tak, aby byla zajištěna úspěšná sportovní reprezentace ČSSR.

Sportovní reprezentace ČSSR je cílovým projevem činnosti v oblasti vrcholového sportu. Uskutečňuje se v ní nadstavba péče o užší výběr sportovců a jejich příprava k cílovým konkrétním situacím (MS, ME, OH).

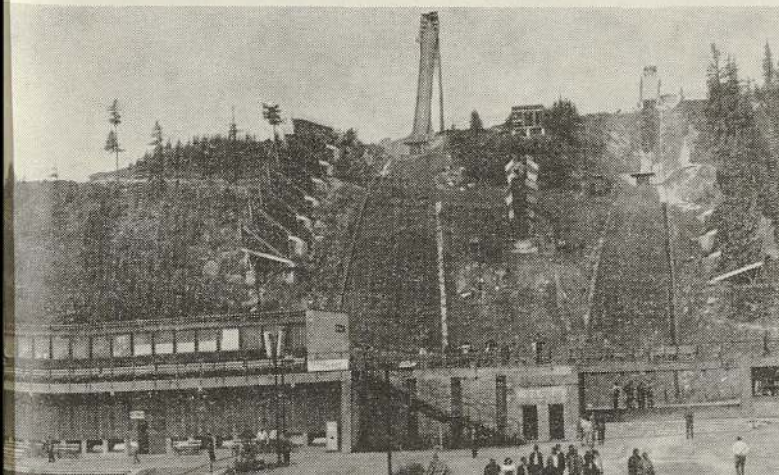
Velmi diskutovanou otázkou je **diferenciace sportovních odvětví**. Z hlediska potřeb vrcholového sportu je nezbytné uplatnit diferenciaci v rozvoji jednotlivých sportovních odvětví. Jak ji chápat, cituji ze „Zásad“:

„S přihlédnutím ke geografickým podmínkám našeho státu, k jeho ekonomickým možnostem i k počtu obyvatel je nezbytné přistupovat k rozvoji jednotlivých sportovních odvětví diferencovaně. Vedle uvedených východisek je přitom třeba brát v úvahu i tradici a popularitu jednotlivých sportů u nás (jak je vyjádřeno zejména jejich rozšířeností), postavení a význam jednotlivých odvětví ve světovém sportu, charakter odvětví určující možnosti v celkovém hodnocení nároků (počet dosažitelných medailí a bodů) a reálné možnosti našeho úspěšného umístění v mezinárodních soutěžích.

V péči o vrcholový sport se projeví diferencovaný přístup k rozvoji jednotlivých sportovních odvětví jednak jejich poměrným začleněním do nejvyšších útvárů (počet SVS a SVS-M, v nichž budou zařazeny), jednak zařazením do nižších útvárů péče o talentovanou mládež (tréninková střediska mládeže a sportovní třídy na ZDŠ). Důsledkem toho bude i diferencované vytváření podmínek kádrových a ekonomických včetně celkového globálního mezinárodních styků.“

Nejde tedy o diskriminaci jednotlivých sportů, ale rozvoji jednotlivých odvětví odpovídající vytvoření podmínek, stejných pro vrcholové sportovce prvé nebo čtvrté skupiny. Tato diferenciaci má platnost jen pro oblast vrcholového sportu a sportovní reprezentaci ČSSR. Zařazování a přeřazování sportů bude prováděno na základě odpovědného rozboru vždy po skončení čtyřletého olympijského cyklu.

Areal snů na Štrbském Plese je chloubou čs. tělovýchovných zařízení. I v létě a na podzim je denně cílem tisíců návštěvníků. Letos zde bude možno skákat na obou můstcích na umělém sněhu ze sněhového „kanónu“.

Vytváření podmínek pro vrcholový sport chápeme z pohledu výjimečnosti nároků na odpočívání a reprezentaci ČSSR a jí odpovídající přípravu.

Rozvoj vrcholového sportu je závislý na vytvoření:

- podmínek pro politicko-výchovnou práci,
- podmínek kádrových,
- vědy a výzkumu,
- zdravotním a psychologickým,
- finančním,
- investiční výstavbou,
- nářadím, náčiním, výzbrojí a výstrojí.

Podmínky pro politicko-výchovnou práci. Vzhledem ke stanoveným cílům a úkolům vrcholového sportu a sportovní reprezentace je nezbytné dosáhnout organického sepětí politicko-výchovné a odborně metodické složky přípravy reprezentantů. K tomu je zapotřebí rozpracovat systém politicko-výchovné práce na úseku vrcholového sportu a zajistit, aby v základních dokumentech byla politicko-výchovná práce přiměřeně zastoupena. A zabezpečit, aby vyhodnocování a analýzy vrcholového sportu vycházely z politických aspektů. Vybudovat pro politicko-výchovnou práci potřebné pracoviště k pomoci vrcholovému sportu. Zajistit potřebné zastoupení politicko-výchovných pracovníků v jednotlivých orgánech, radách a komisích.

Kádrové zabezpečení je jedním z klíčových faktorů dalšího rozvoje. Pro účinnost nové koncepce je rozhodující jak z hlediska pedagogických kádrů, tak i z hlediska funkcionářské-

ho aktívu. Pro splnění navrhovaných úkolů je třeba v nejbližší době profesionalizovat zabezpečení činnosti SVS a SVS-M. Prověřit a případně nově koncipovat v souladu s celkovou koncepcí tělovýchovných kádrů v systému přípravy a postgraduálního studia trenérů z povolání a řídicích pracovníků.

V podstatně větší míře kádrově zabezpečit podíl politicko-výchovných pracovníků, psychologů a lékařů v přípravě vrcholových sportovců.

V systému přípravy kádrů respektovat příslušné zásady diferenciací a soustavně pečovat o vytváření kádrových rezerv.

Zabezpečení vědou a výzkumem. Věda a výzkum stále výrazněji ovlivňují kvalitu tréninkového procesu i úroveň řízení celé oblasti vrcholového sportu. V duchu stanovené koncepce vrcholového sportu se věda a výzkum bude podílet ve dvou kvalitách:

- a) Vlastní výzkum bude nutno soustředit na stěžejní otázky vrcholového sportu, počínaje jeho společenským nastavením a funkcí a problematikou tréninkového procesu konče.
- b) Současně bude nezbytné řešit praktickou pomoc vlastnímu procesu přípravy vrcholových sportovců formou vyčlenění určitých pracovišť ze stávající výzkumné základny a vytvoření, resp. dobudování některých nových pracovišť. Bude nezbytné nutně jednotlivá pracoviště specializovat a formou důsledné koordinace z nich vytvořit účinně fungující systém.

Zdravotní a psychologické zabezpečení vrcholového sportu je třeba z kvalitativně jak v tréninkovém procesu, tak i v permanentní péči o vrcholové sportovce a ve vlastních soutěžích. Nestačí tu dosavadní péče státní zdravotní správy.

V oblasti zdravotního zabezpečení vrcholového sportu je nutno se zaměřit na:

- vybudování systému zdravotní a psychologické péče o reprezentanty,
- vybudování zdravotních center, která umožní pravidel-

né lékařskopedagogické sledování, kvalitní preventivní péči a ve spolupráci s příslušnými pracovišti KÚNZ a fakultních nemocnic zabezpečí potřebnou léčebnou péči; tato centra by se měla podílet specifickými úkoly i ve výzkumu.

Ekonomické zabezpečení vrcholového sportu zahrnuje oblast investiční výstavby, údržby a provozu tělovýchovných zařízení, vývoje a výroby nářadí, náčiní, výstroje a výzbroje a celou oblast financování. Jednoznačně je tu třeba vymezit požadavek na centrální plánování a zabezpečení této sféry a vyloučení působnosti netělovýchovných institucí na nižších úrovních ve financování činnosti.

Sociální zabezpečení vrcholových sportovců a trenérů je nezbytnou součástí jak vlastního tréninkového procesu, tak i řešení situace sportovců po skončení reprezentační činnosti. Jedná se o velmi široký komplex opatření, která chápeme tak, že dávají sportovci nezbytný pocit klidu a vědomí společného uplatnění. Jsou tak významným stimulem rozvoje sportovní výkonnosti.

Střediska vrcholového sportu a vrcholového sportu mládeže jako realizátoři péče by měla

- zabezpečit hodnocení trenérské práce úměrně jejímu významu,
- prověřit sociální podmínky závodníků i trenérů a v rámci daných možností je zlepšit,
- sledovat přípravu talentů a mladých vrcholových sportovců pro budoucí socioprofesionální uplatnění,
- soustavně umožňovat další odborný růst těchto sportovců, kteří již jsou v pracovním procesu,
- zajistit přechod sportovců ze závodní činnosti do plné nebo občanského uplatnění.

I pro činnost trenéra by měla vytvářet stejné sociální podmínky. Jde o to, aby běžné denní starosti mu neznemožňovaly plné soustředění na tréninkovou a výchovnou práci, průběžné odborné a politické studium, na soustavný nezbytný styk se svěřenci.

CO ZPŮSOBILO OLYMPIJSKÉ ZLATO

Vzrůst zájmu o zimní sporty, a v první řadě senzační vítězství Ochoy na zimních olympijských hrách v Sapporu způsobily, že se na trhu objevilo prvních 6000 párů lyží „Made in Spain“. Jsou výrobkem firmy Samid Barcelona, která slibuje, že v příští sezóně to bude už 12 000 párů a postupně dojde i na export. V současné době jsou ve výrobě tyto typy lyží: sklolaminátové, 2 druhy epoxidových a 1 kombinace kovu a plastické hmoty. -ah-

Lyžiari pôjdu vždy na čele

Hovoríme s predsedom SLZ dr. Martinom Schellingom

V poslednom čase prechádza lyžovanie búrlivým rozvojom. Náš šport už pevne zakotvil v systeme výchovy mladých ľudí. V našej vlasti máme veľkú výhodu v tom, že nachádzame veľa podpory a pochopenia celej spoločnosti. Máme aj dostatok vrchov a prírodných podmienok k tomu, aby sme tento rozvoj všestranne podchytili.

Vieme túto výhodu využívať? Aké sú plány slovenských lyžiarov do budúca, čo očakávajú od II. zjazdu STO a IV. zjazdu ČSZTV? O tom sme sa porozprávali s predsedom Slovenského lyžiarskeho zväzu, podpredsedom Cs. zväzu lyžiarov a členom predsedníctva ÚV STO dr. Martinom Schellingom:

„Rozhodujúca etapa predzjazdovej kampane — výročné členské schôdze oddielov, konferencie okresných i krajských lyžiarskych zväzov boli prínosom pre ideové a organizačné upevnenie Slovenského lyžiarskeho zväzu,“ tvrdí predseda lyžiarov.

Áno! Objavilo sa veľa mladých lyžiarskych funkcionárov, ktorí nepochybne vnesú nový elán do plnenia záväzkov a úloh prijatých na výročných schôdzkach a konferenciách. Vieme tiež, že plány lyžiarov sú orientované na realizovanie záverov XIV. zjazdu KSC a volebných programov NF.

„Lyžiari môžu svoje úlohy plniť len za pomoci orgánov STO, ČSZTV, ostatných spoločenských organizácií a zložiek. Najmä v poslednom čase sa táto spolupráca podstatne zlepšila. Platí to aj o Československom zväze lyžiarov.“

Vieme, že počas celého volebného obdobia nedošlo medzi „federálom“ a SLZ ani k jedinému nedorozumeniu. Vo federálnom zväze pracujú súdruhovia Terezčák, Kišša, Slivka, Zá-

lešák, ing. Harvan, Mráz, Hanus, dr. Medek a dr. Schelling. Vo funkcii štátnych trénerov Zacharides, Húska, Hrnčiar, Martiniák a Egyházy. Okrem toho v jednotlivých komisiách má slovenské lyžovanie desiatky odborníkov. Ich činnosť hodnotia veľmi vysoko. Rovnako aj do budúceho celoštátneho orgánu kandiduje rad súdruhov zo Slovenska.

MASOVÉ LYŽOVANIE

„Problematika masového lyžovania je tak široká, že jej riešenie si vyžaduje spoluúčasť veľkého okruhu ľudí a organizácií. Ak hovoríme o masovom lyžovaní, treba mať na pamäti, že

• lyžiarske oddiely môžu poskytnúť určité finančné a materiálne výhody predvažne len pretekárom;

• masové lyžovanie sa pestuje predovšetkým na školách a učňovských strediskách, kde však je nedostatok školených cvičiteľov, ktorí by pri výcviku postupovali podľa jednotnej metodiky;

• významnou zložkou masového lyžovania je výberová rekreácia ROH, kde cvičiteľov dodáva SLZ, ale aj tu sa výber musí často uspokojiť s neškolenými inštruktormi;

• lyžovanie zapustilo zdravé a pevné korene v Pionierskej organizácii, s ktorou komisie základného lyžovania úzko spolupracujú;

• lyžovanie je významnou zložkou brannej pripravenosti, ale spolupráce so Zväzomom ni je dostatočne rozvinutá;

• ide o naozaj masový šport, ktorému sa venujú ľudia všetkých vrstiev a kategórií od najmenších po dôchodcov.“

Toľko dr. Schelling. Ak si dovoľím dodať, že len z odborov školstva ONV dostali lyžiarov v priebehu 5 rokov do 3 miliónov korún na výstavbu vlekov, osvetlenia svahov a na zakúpenie lyžiarskej výstroje pre žiakov ZDS v bývalých „lyžiarskych školách“, je to len ne-

„Kolečkové lyže musí byť v poriadku,“ říká trenér čs. reprezentačního družstva běžců Jaroslav Honců Františku Šimonovi, který byl v uplynulé sezóně nejlepším čs. juniorem.

patrný zlomok toho, čo naša spoločnosť pre rozvoj masového lyžovania dáva.

VÝKONNOSTNÝ RAST

„Dobrá práca činovníkov SLZ a najmä trénerov sa odzrkadlila v zisku 25 titulov majstra ČSSR pre rok 1973 vo všetkých disciplínach. Osobitne teší, že sú medzi nimi hlavne majstrovské tituly dorastu a žiactva. Aj na medzinárodnom poli si viedli naši lyžiari úspešne. Spomeniem aspoň A. Dropovú, M. Pažouta, sestry Kuzmanové, Michalku, skokanov Dukly B. Bystrica, bežcov Tesly Lipt. Hrádok apod. Tieto úspechy sa premietli v menovkách reprezentačných družstiev ČSSR, kde slovenskí pretekári sú dobre zastúpení. Pre budúcnosť veríme, že sa podarí presadiť budovanie kvalitných lyžiarskych stredísk. Ide najmä o využitie možností celoročnej prevádzky z Zmrzlej doliny vo Vysokých Tatrách, o nenáročné stredisko v Jasnej pre výcvikové tábory reprezentantov-zjazdárov. Pretekári v klasickej disciplíne majú čosi, čo nám svet závidí: areál úspešných MS 1970 v Mlynickej doline. Žiaľ, zatiaľ toto stredisko je pre výcvikové tábory cenovo neúnosné. Samostatnou kapitolou ostáva zriadenie internátnej školy za spolupráce s Ministerstvom školstva SSR“.

S ČÍM PRÍDU NA ZJAZD?

Aj to som sa v rozhovore s dr. Schellingom dozvedel. Pôjde o dôslednejšie využívanie prírodných podmienok a telovýchovných zariadení, ktoré na Slovensku máme. Pravda, bude to práca neľahká, vyžadujúca si spoluprácu politických orgánov, školstva, cestovného ruchu, ako aj hospodárskych organizácií, výrobných podnikov, národných výborov, mládežníkov a odborárov. Samozrejme, v prvom rade očakávajú lyžiari podporu telovýchovných orgánov.

Netreba zabudnúť ani na budovanie lyžiarskych svahov a trati. Tento problém súvisí s otázkou bezpečnosti na horách. Veď najviac úrazov zapríčínajú neupravené terény. Čias-

Pořádné prohnutí lyžaři-skokani často potřebují. Zařazují ho i do svých rozcviček, jak to ukazuje obrázek Rudolfa Höhlna a Jaromíra Lidáka.

točnú nápravu už priniesla nová vyhláška o bezpečnosti na horách, ktorú vydal Stredoslovenský KNV. Podobnú vyhlášku pripravuje aj Východoslovenský KNV. Treba však otvorene povedať, že na tomto úseku sa situácia značne zlepšila. Pribudlo veľa vlekov, lanoviek, no chýba ešte komplexné riešenie týchto vecí.

CELOSPOLOČENSKÝ ZÁUJEM

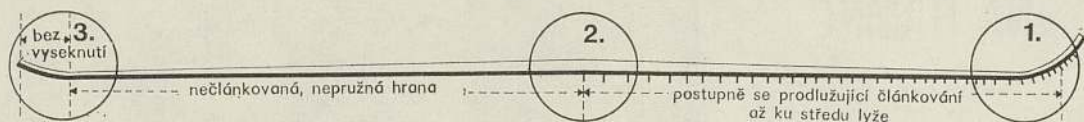
V raste výkonnosti vrcholového športu zohráva svoju rolu tiež celý súbor problémov spojených so sociálnym zabezpečením vrcholových športovcov. Aj lyžiarov. V tejto oblasti sa musí premietnúť celospoločenský záujem na zodpovedajúcej reprezentácii ČSSR. Ide o vytváranie všestranných podmienok a zázemia pre úspešnú

prípravu športovcov. Aj v športe musí platiť zásada „každému podľa zásluhy“. Nech už ide o úpravy študijných plánov, pracovných podmienok, o otázky stravovania, bývania, prechod na zodpovedajúce miesta v zamestnaní po skončení pretekárskej činnosti, zásobovanie špičkových pretekárov vysoko kvalitnými lyžami, viazaním, botami a pod.

Už z tohto krátkeho prierezu vidieť, že je veľa problémov, ktoré musia lyžiari riešiť za pomoci orgánov STO a ČSZTV. No, nezabudnime pritom, že o plnení načrtnutých úloh rozhodujú ľudia — funkcionári, tréneri, cvičitelia, rozhodcovia. A lyžiari už neraz dokázali, že sa vedú chlapsky popasovať s problémami.

KAREL EIDLPEŠ

Poslední vývoj v článkovaných hranách

1. Modul pružnosti (elasticity) E-modul je technické charakteristické číslo, udávající poměr mezi silou a protažením při zkoušce tahem. Čím větší je toto číslo, tím také větší musí být síla potřebná k tomu, aby se materiál o určitém průřezu natáhl o určitou míru. — 2. Pod pnutím rozumíme vyskytující se sílu, která vzniká při namáhání tělesa na tah (tlak) v průřezu, a to ve vztahu k plošné jednotce (např. kp/mm^2). — 3. To znamená, že je potřeba jen nepatrné síly k prodloužení ocelové hrany v této části.

V posledních letech se objevují nadšená pojednání o článkovaných hranách, ale též i prudké rozepře. Diskutuje se o vlivu ocelové hrany na jízdní vlastnosti lyže.

Lyže slouží též k tomu, aby optimálním způsobem přenášely na jízdní dráhu vodivé síly rezultující z pohybového mechanismu lyžaře. Jsou rovněž kontaktním elementem mezi silovými složkami těla provádějícího švihy a mezi jízdní dráhou, která těmto silám skýtá měnící se odpor. Avšak jak lyže tyto síly přenášejí, je právě rozhodující pro jejich jízdní vlastnosti.

Z mnoha fyzikálních vlastností četných konstrukčních materiálů pro lyže, které mají podstatný vliv na jízdní vlastnosti, připadá E-modulu (1) nosných konstrukčních dílů zvláštní důležitost.

E-modul nosných konstrukčních dílů určuje nejen jejich křivku tuhosti, ale je také ve velké míře spoluzodpovědný za útlum kmitání.

Chování kovových lyží za jízdy pokud se týče útlumu kmitání je zcela jiné než lyží celodřevěných. Rozdíl spočívá v naprosto rozdílně se projevujícím útlumu, který je v jisté souvislosti s E-modulem použitých materiálů, ze kterých je zhotoven trup lyže.

Často se dopouštíme chyby, že jednostranně vyhodnocujeme jednoznačně měřitelné rozdíly pokud se týče fyzikálního chování lyží. Právě při vyhodnocování útlumu chvění často dochází k rozdílným přístupům. Jak vysoká náchylnost ke chvění, tak i jeho extrémní útlum mohou mít prvořadou důležitost

ve zcela určitých situacích pro určité kategorie lyžařů. Lyže náchylná ku kmitání ztrácí kontrolovaný styk mezi ocelovou hranou a jízdní dráhou, a to zvláště v oblasti špičky. Tento zjev, při vysokých rychlostech nežádoucí, se tím zřetelněji projevuje, čím je jízdní dráha tvrdší. Avšak, je-li rychlost nepatrná, sníh mokrá a jedná se o netrénovaného jezdce, je naopak tento charakteristický zjev za jízdy žádoucí, neboť ulehčuje provádění švihů a odpor při točení je citelně snížen. Naproti tomu lyže se silným útlumem přenášejí veškeré vodivé síly optimálním způsobem též i na tvrdé podložce (dráze) a jsou proto výhodné v těch případech, kde je žádána vysoká rychlost a přesné vyjždění oblouků, např. u slalomových lyží.

Přistoupilo se k pokusům snížit vliv konstrukčních dílů s vysokým E-modulem. Ze všech konstrukčních částí použitých v lyži připadá na ocelovou hranu nejvyšší E-modul.

Značné odstranění vlivu kmitání ocelových hran přináší článkování ocelových pasů do četných jednotlivých segmentů. Právě tímto článkováním se přerušuje linie pnutí vyskytující se při průhybu lyže. V oblasti spojů je možné silnější protažení. Tímto způsobem článkovaná ocelová hrana převezme zlomek pnutí (2).

Schopnost absorbovat pnutí článkovanou hranou je v přímé úměře k době útlumu lyže. Průběh pnutí — protažení článkované hrany (nazývaný též dynamické namáhání) má rozhodující vliv na útlum a klidnou jízdu lyže. Poněvadž existují

četné způsoby provedení článkovaných hran s velmi rozdílným dynamickým namáháním, je také jejich účinek na klidnou jízdu lyží v jednotlivých případech rozdílný. Znalost této skutečnosti umožňuje konstruktérovi lyží výběrem určitého druhu článkované hrany měnit průběh útlumu trupu lyže žádaným způsobem. Avšak nevýhodou tohoto systému je skutečnost, že použijeme-li průběžnou nebo obvyklou článkovanou hranu, ovlivníme vždy celou lyži.

Řešení přináší ocelová hrana typu VCE (variable cracked edge). U této hrany kolísá průběh pnutí-protážení po celé délce lyže. V té části lyže, kde se požaduje maximum útlumu, je kovová hrana opatřena článkováním s nejmenším dynamickým namáháním (3). V souhlase s předem určenou křivkou toto stoupá (měněním článků) ku středu anebo ku konci lyže. Předností je, že přechází do nečlánkované průběžné hrany už v oblasti vázání. Lyže opatřená touto ocelovou hranou se vyznačuje ve své přední části charakteristikou článkované hrany; přitom se projevuje žádaný tlumící efekt zvlášť silně ve špičkové části, a to díky extrémně hustému (krátkému) článkování VCE-hrany. V patkové části lyží, která je zvláště namáhána při zrychlení, při provádění smyků a při rychlé přímé jízdě má naopak lyže opatřená VCE-hranou charakteristiku typické lyže s průběžnou hranou.

Sklolaminátové lyže s VCE-hranou obdržely při četných zkouškách jízdních vlastností vysoké známky ocenění.

ALEXANDR HORSKÝ

PEVNÉ ZÁKLADY NA HAMRU

Po individuální přípravě v červenci a na začátku srpna letošního roku se sjeli čs. reprezentanti sjezdáři včetně družstva juniorů do letního tréninkového armádního střediska Dukly Liberec v Hamru na jezeře.

Vlastnímu devítidennímu srazu předcházela prověrka trénovanosti formou kontrolních testů, která proběhla v lehkotletické hale v Jablonci. Soubor šesti testů ukázal jako nejlepšího přípraveného J. Heczka, který svou vysokou trénovanost nak denně potvrzoval v průběhu celého VT. U ostatních se projevily střídavě nedostatky v síle horních končetin i v obecné vytrvalosti. Přesun do Hamru přes Liberec byl poznamenán drobnými nesrovnalostmi organizačního rázu a na prostým zblouděním pětičlenné skupiny juniorů v ulicích města Jablonce. Daň svému nováčkovství a nepozornosti zaplatili dostižením družstva až v nočních hodinách.

Po tomto dramatickém úvodu byl VT v Hamru na jezeře zahájen podle plánu 15. srpna za krásného letního počasí, které zprůměřovalo plnění náročných tréninkových úkolů až do samého závěru. Neúplnou summu představující devítidenní, dvoufázově organizovanou, tréninkovou činnost s jedním volným odpolednem lze vyčísřit průměrně u jednoho člena družstva takto:

280 min. průpravných cvičení, 190 min. akrobacie na trampolíně, 230 km cyklistiky, 57,9 tuny navzdíraných v rámci posilování, 28 km pádlování na jezeře, 5 hod. kabaně a odbíjené, 1000 m plavání, 6 km ujetých na vodních lyžích a 50,4 km naběhaných převážně intervalově v lesním členitém terénu po úbočích kopců Děvína a Hamerského Špičáku.

Družstvo juniorů nahradilo cyklistiku celkem šedesátí kilometrů našlapanými v malebném terénu krajiny pod Ještědem. Při této nepřiležitosti zabloudilo opět 5 nepozorných,

Jízda na kanoi je dobrým doplňkem letní přípravy lyžařů. Člen reprezentačního družstva sjezdářů Jan Heczko a Jaroslav Vochveta z liberecké Dukly si to vyzkoušeli ve výcvikovém táboře sjezdářů.

ale do tábora se tentokrát dostali ještě za světla.)

V četných sportovních soutěžích se prosadila jako nejrychlejší posádka debikanoe na hladkých tratích dvojice Vojtěch—Švitorka, ve vytrvalostním plavání (800 m) byl nejlepší Švitorka před juniorem Gažíkem, v akrobacii byl suverénní M. Sochor. Závěrečný kontrolní závod v přespolním běhu ukončil zdařilý VT zaměřený na rozvoj obecné vytrvalosti s těmito výsledky:

junioři roč. 58—57, 1800 m: 1. Gažík 5:57,5 min, 2. Zeman 6:06,2, 3. Kornfeld 6:10,8, 4. Kolín 6:11,6, 5. Zb. Reitmayer 7:38,6, 6. Kýč 7:55,8, 7. Ptáčník 7:57,4,

junioři roč. 56, 3200 m: 1. Garstka 10:42,2 min., 2. Porubský 11:06,9, 3. Šoltýs 11:11,0, 4. Hofman 11:44,2.

muži 4000 m. 1. Heczko 13:25,0, 2. M. Sochor 13:57,2, 3. Švitorka 14:09,1, 4. Vojtěch 14:11,7, 5. I. Sochor 14:48,7.

Vzhledem k tomu, že se účastníci po celou dobu VT nacházeli uprostřed těžební ob-

lasti našeho uranového průmyslu, vyslechli se zájmem přednášku pracovníka geologického průzkumu o těžbě uranu a jejích perspektivách. Denní přehledy tisku a besedy k aktuálním událostem z domova i ze zahraničí nahrazovaly odloučenost od televize v prostředí stanového tábora.

Závěrečné hodnocení VT Hamr je po všech stránkách pozitivní. Výkonnostní ukazatele konstatují průměrně zlepšení o 15 % proti stejnému období minulého tréninkového roku. Lékař družstva MUDr. Skladaný shledává celé družstvo ve výborném zdravotním stavu. Trenéři se na týden loučí s členy obou družstev, děkují jménem všech účastníků VT velitelé AS Dukla Liberec mjr. Janouškoví za ochotu a pohostinnost a odjíždějí s přesvědčením, že základy, na kterých se staví sportovní výkonnost našich reprezentantů pro závodní období 1973—74, jsou pevnější, než byly kdykoliv před tím.

KAREL HAMPL

REPREZENTAČNÍ JUNIOŘSKÁ DRUŽSTVA

Předsednictvo Československého svazu lyžařů na své schůzi schválilo reprezentační juniorská družstva pro novou sezónu 1973—74.

Běžci: Karel Nývlt, Štefan Bekeš, Jaroslav Skákal, Petr Just, Oldřich Hakl, Marian Čundrlík, Milan Bárta, Stanislav Sorger, Dalibor Bordovský a Štefan Záchveja.

Běžkyně: Marie Brožková, Ludmila Havránková, Iva Hynková, Zdena Janovská, Květa Jeriová, Věra Leskovianská, Tereza Sekajová, Alena Solanská, Jaroslava Solanská a Jana Šimůnková.

Skokani: Břetislav Novák, Karel Vágnknecht, Ján Tancosz, Jozef Rusko, Emil Babiš, Josef Samek, Karel Štantejský, Petr Uman, Miroslav Rusko, Radek Černoch, Milan Pěnička a František Novotný.

Sdružení: Sigrfríd Holub, Petr Kožíšek, Jaroslav Balatka, Jiří Novotný, Vladimír Slivka, Luděk Šablatura, František Novák a Vratislav Medal.

Sjezdaři: Ján Garstka, Juraj Gažík, Tomáš Gurský, Jiří Hofman, František Kolín, Richard Kíř, Jiří Kornfeld, Dušan Porubský, Eduard Ptáček, Zbyněk Reitmayer, Michal Šoltýs a Bohumil Zeman.

Sjezdařky: Zdena Cihelková, Věra Jahodová, Soňa Kuzmanová, Táňa Navrátková, Ilona Pičmanová, Zdena Suržinová a Jana Šoltýsová.

ZIMNÍ SPORTY V JIŽNÍ AFRICE

V horách Maluti v Lesotho vzniká ve výšce přes 3000 m první horské zimní sportovní středisko. První stupeň výstavby bude stát cca 12 mil. DM. Tato hornatina uprostřed Jihoafrické republiky se stane „africkým Švýcarskem“ a podle švýcarského vzoru mají být zřizovány mimo hotelů i zdravotnické kliniky. Zimní sezóna má zde trvat od května do září nepřerušena umělým sněhem na sjezdařských tratích. -ah-

Redakce našeho odborného měsíčníku před blížícím se 70. výročím založení národní organizace lyžařského sportu v Čechách se obrátila dopisy na předsedy všech osmi krajských lyžařských svazů v českých zemích, aby jí do uzávěrky říjnového čísla zaslali své příspěvky k tomuto jubileu. Chce, aby v nich napsali, jakým způsobem jejich krajský svaz přispěje k tomuto výročí a dalšímu rozvoji lyžařského sportu a připojili i nějakou vzpomínku na svou činnost v tomto sportovním odvětví.

Do uzávěrky tohoto čísla došel zatím jediný příspěvek předsedy Středočeského krajského lyžařského svazu inž. Václava Setníčky, který uveřejňujeme. Očekáváme, že další budou ještě následovat.

PŘEDSEDA hodnotí a vzpomíná

Středočeský kraj rozhodně nepatří mezi lyžařsky silné kraje. Z jednotlivých okresů kraje je to na hory 70—170 km a tak většina našich závodníků přijde na sněh vlastně jen o sobotách a nedělích a pak — pokud si jí z léta ušetřili — tak o zbytku dovolené. Poslední dvě zimy sněh v kraji téměř vůbec nebyl a pak je to těžké... Rozhodně ale neskládáme ruce do klína. V národní lize sjezdařů máme jeden oddíl, v divizních soutěžích celkem 11 družstev. Podstatně lépe si vedou sjezdaři, i když mají pro přípravu horší podmínky. V kraji máme ale i skokany a sdruženáře. Náš oddíl Sokol Senohraby udržuje i jediný můstek ve středních Čechách — můstek, na kterém se za války konaly i mistrovské závody.

Aktivně si v kraji vedou cvičitelé, kteří působí nejen při akcích pořádaných oddíly, ale zapojili se do práce i při lyžařském výcviku pořádaném školami. Vůbec mládeži a zvláště žactvu věnujeme zvýšenou pozornost ve snaze povznést úroveň středočeského lyžování. Při výstavbě krajského svazového orgánu jsme mohli v podstatě vycházet ze složení bývalé krajské sekce — ovšem bylo třeba doplnit svaz o další pracovníky na místa těch, kteří byli zvoleni do čelných funkcí v Českém svazu lyžařů.

A jak jsem se dostal k lyžování já sám? Byl jsem vlastně lehký atlet — jako dorostenec dokonce čs. rekordman a lyžování jsem bral zpočátku jako doplňkový sport. Pak přišly v roce 1951 Sportovní hry dělnické mládeže — jedna z nejlepších náborových soutěží, jakou jsme kdy měli. Zkusil jsem své štěstí v lyžařských soutěžích, přišly první úspěchy v podobě druhého místa na celostátním sektorovém finále ve Smokovci — a bylo o jednoho vynavače bílého sportu více. Škoda jen, že mě brzy úraz vyřadil ze závodní činnosti. A tak se stal ze mně „bafuňář“ — cvičitel — trenér — rozhodčí a od roku 1969 „župan“, kdy jsem převzal po Ing. Jedličkovi vedení tehdejší středočeské župy.

A na koho mám v lyžování nejsilnější vzpomínky? Na „dědu“ Krňoula, který si svými zásluhami — třeba jen o Rýžoviště v Harachově nebo o sjezdovku na Medvědně — zajistil čelné místo mezi těmi, kdož se zasloužili o rozvoj lyžování u nás. A pak bych vzpomínal Olíka Červenky, kamaráda ze Slavie, který zahynul na Železné hoře v den zahájení mistrovství republiky v r. 1951 ve Špindlerově Mlýně. Rozhodně by si zasloužil, aby memoriál nesoucí jeho jméno se opět jezdil...

50 rokov

Tohto roku oslávili športovci v Štrbe 50 rokov závodného lyžovania. Oslavy prebiehali dôstojne. Dňa 11. II. 1973 bolo otvorenie novopostaveného skokanského mostíka P-20 pre žiakov, ktorý bol postavený brigádnicke za necelé 4 mesiace. Bola to krásna slávnosť, keď za pekného slnečného počasia predseda TJ s. Pavel Garaj pre-

tohto obdobia, Ján Baláž, majster Slovenska v kat. dorastu a Ján Srebala, ktorý pracoval na Štrbskom Plese v požižovni lyží a pri svojom zamestnaní sa venoval závodnému lyžovaniu.

Títo, veru nepoznali tréning. Ich tréning bola práca. Jozef Khun bol učeň — subjektant u obchodníka na Štrbskom Plese. K učňovským povinnostiam patrilo aj to, že musel chodiť denne v čase i nečase 12 km pre krmivo pre koňa, ktorého pán vedúci vlastnil. Pavel Špendel bol v tomto období pošťa-

závodného lyžovania v Štrbe

strihol pásku a prvý skokan ml. dor. Milan Mecele predviedol svoj skok v Štrbskom kroji. Štrbáňania aj pri tejto príležitosti zvýraznili svoju podtatranskú svojráznosť. Skoký prebiehali za účasti značného počtu obecnstva a pred zrakmi hostí — odborníkov, ako sú: K. Suchánek, Š. Kukliš a radom ďalších hostí, ktorí sa pochválne vyjadrili o celkovej organizácii ako aj o samotnom mostíku.

Večer na slávnosti predseda TJ zhodnotil prácu lyžiarov za uplynulé polstoročie. Úspechy a prácu prvých, ktorí už v roku 1923 dali základ závodnému lyžovaniu sa nedá zrátať, ani vyhodnotiť. Čestné uznanie, ktoré im udelil OV-STO v Poprade, bolo poďakovaním za ich obetavú prácu. Dostali ho: Jozef Khun, prvý víťaz zo Štrby v behu na 20 km v roku 1923 na Štrbskom Plese, Pavel Špendel, bežec a skokan rekordman z

rom — listonošom a tiež chodil denne 12 km pre poštové zásielky.

Dnes sú to už 70roční tvrdí, vetrom a životom ošľahaní chlapi a veru na tejto milej slávnosti pri spomienkach na tieto tvrdé časy sa nie jednému zarosili oči. Nebyť ich záčiatočnej obetavej práce, neboli by možno lyžiarri zo Štrby na takých postoch ako sú dnes. Veď lyžiarri-bežci ako sú Balážovci, Michalkovci, Greguškovci, Julo Lupták, Vlado Šaling, sú všetci rodákmi zo Štrby.

Dnes sa v Štrbe žije a pracuje už ináč. Majú založený lyžiarsky oddiel, ktorý pracuje systematicky. Majú široký káder ochotných pracovníkov, ktorí chodia zbierať skúsenosti na Štrbské Pleso, ako rozhodcovia a technici. Vidíme ich v zime pri každom športovom podujatí v Tatrách.

V tejto dedine je založená pri ZDS lyžiarska bežecká špor-

Lyžiarsky mostík P-20 v Štrbe

tová trieda, ako jediná na Slovensku. Vedie ju učiteľ a tréner s. Ondrej Brúzik, bývalý lyžiar-bežec. Hoci je tomu len necelý rok, úspechy sa už dostavili. 12 detí sa prebojovalo na majstrovstvá republiky, čo je iste úspech jednej školy. V pretekoch združených Dušan Otčenáš je majstrom Slovenska.

Budúcnosť? Smelé plány. Rozšíriť lyžiarsku bežeckú základňu o 3 triedy. Postaví ešte jeden skokanský mostík P-35, na ktorý sú už plány vypracované. Vychovať lyžiarov, bežcov, skokanov i združenárov a veľa, veľa ďalších plánov. Keď človek vidí zápal, snahu a výsledky práce ľudí tejto dediny pre biely šport musí len veriť, že sa im to všetko podarí.

JÁN TOMKO

Štab dobrovoľných lyžiarskych pracovníkov zo Štrby z ľava: J. Kovač, M. Koška, O. Špendel, P. Špendel, P. Tomko, D. Otčenáš, V. Frolo, J. Otčenáš a P. Kovač

Perspektivní plán Československého svazu lyžařů do roku 1985

Stranické a vládní orgány Československé socialistické republiky věnují mimořádnou pozornost i otázkám dalšího rozvoje socialistické tělesné výchovy a jejmou podílu na výchově socialistického člověka. Závěry XIV. sjezdu KSC vyžadují komplexní přístup ke všem dokumentům sjezdu jako celku a závaznost jejich obsahu pro činnost orgánů jednotné tělovýchovné organizace. Je proto nutné soustředit se zejména na ty závěry, které se dotýkají základních úkolů dalšího rozvoje naší společnosti a mají proto zásadní význam také pro zabezpečování rozvoje tělesné výchovy a dále na ty závěry, které mají bezprostřední vztah k tělesné výchově a tuž i k lyžování.

Ceskoslovenský svaz lyžařů je zodpovědný ÚV ČSTV komplexně za rozvoj celého lyžařského hnutí v ČSSR, především pak za rozvoj vrcholového a výkonnostního lyžování a vzorovou reprezentaci naší socialistické vlasti. V této souvislosti si ukládá jako prvořadé tyto úkoly:

V politickovýchovné práci:

— pro každý pětiletý plán rozvoje připravit dlouhodobý program vycnovné práce trenérů reprezentačních družstev a soustavně jej uplatňovat při všech vycnovných táborech a soustředěných reprezentantů,

— ve spolupráci s republikovými svazy lyžařů zpracovat do r. 1975 koncepci politickovýchovné práce pro celé lyžařské hnutí a tuto pak rozvíjet a uplatňovat až do roku 1985,

— při všech řádně vypsáních volbách do zastupitelských orgánů všech stupňů podporovat kandidáty NF — příslušníky naší tělovýchovné organizace a popularizovat dobrou práci členů těchto orgánů z řad lyžařů,

— prostřednictvím sdělovacích prostředků i prostřednictvím časopisu „Lyžařství“ popularizovat lyžařský sport a poukazovat na jeho důležitost pro zdraví našich spoluobčanů; tyto získávat za nové členy lyžařských oddílů,

— připravit důstojné oslavy 75 let trvání organizovaného lyžování v ČSSR v r. 1978 a při této příležitosti vyhodnotit práci všech lyžařských pracovníků a nejlepším i zasloužilým z nich navrhnout tělovýchovná vyznamenání různých typů.

V oblasti vrcholového sportu a sportovní reprezentace ČSSR:

— v letech konání zimních olympijských her, tj. v r. 1976, 1980 a 1984 připravit plán ORI přípravy reprezentantů do přístičích ZOH, průběžně jej kontrolovat a zpevňovat každé čtyři roky požadavky na jejich umístění,

— zajistit každoročně přípravu reprezentantů na ME (event. světa) juniorů, a na mistrovství svea v klasických i sjezdových disciplínách,

— ve spolupráci s republikovými svazy lyžařů zajistit dlouhodobou perspektivní přípravu nadějných mladých závodníků ve všech disciplínách a tím i zálohy pro reprezentaci ČSSR.

— v souvislosti s návrhem na zřizování středisek vrcholového sportu a středisek vrcholového sportu mládeže uvést v činnost tato střediska:

SVS: do r. 1975	do r. 1980	do r. 1985
Liberec Banská Bystrica Štrbské Pleso	Jablonec n. N. Liptov. Hrádok Krkonose Frenštát—Rožnov Nové Město na Mor.	Brno Bratislava Praha
SVSM do r. 1975	do r. 1980	do r. 1985
Jablonec n. N. Krkonose Nové Město n. M. Rožnov—Frenštát Ban. Bystrica Lipt. Hrádok Vysoké Tatry	Strakonice Ústí n. L. Praha Brno Bratislava	Ústí n. Orl. Gottwaldov Kremnica

— zajistit zřízení internátních lyžařských tříd na školách II. cyklu: do r. 1975:8 — do r. 1980:12 — do r. 1985:16,

— do roku 1980 vytvořit okresní tréninková střediska mládeže v těchto okresech: Bruntál, Domažlice, Jablonec

n. N., Karlovy Vary, Liberec, Nachod, Rychnov n. Kn., Semily, Strakonice, Sumperk, Trutnov, Ústí n. Orl., Vsetín, Zdrar n. Sz., Ban. Bystrica, Dolní Kubín, Liptov. Mikuláš, Poprad, Zilina, Ústí n. L.,

— do roku 1985 je rozšířit o dalších 5 OTSM,

— za pomoci komise vrcholového sportu prostřednictvím komisí výstavby ČSSL i republikových lyžař. svazů dobudovat tato základní střediska vrcholového lyžování:

běh na lyžích: Spindlerův Mlýn, Jizerské hory, Strbské Pleso,

skok: Spindlerův Mlýn (včetně můstku pro lety vzduchem), Liberec, Banská Bystrica, Strbské Pleso,

závod sdružený: Harrachov, sjezd. disciplíny: Spindlerův Mlýn, Rokytnice n. Jiz., Jasná, Vysoké Tatry,

— zajišťovat každoročně mistrovství a přebory ČSSR všech disciplín a kategorií pro každou pětiletku (na základě pokynů ÚV ČSTV) provést rozbor struktury všech lyžař. souborů a vydat nové soutěžní řady; pokusit se (pokud to ekonomické podmínky ČSTV dovolí), aby nejpozději od r. 1980

byly všechny tyto soutěže plně uhrazeny (včetně nákladů na účastníky) z rozpočtu ČSTV,

— pro další rozvoj vrcholového a výkonnostního lyžování zajistit tento růst kvalifikovaných tělovýchovných kádrů:

Kategorie	stav	stav	1980	1985
	k 1. 1. 73	do r. 1975		
cvičitelé	2671	2850	3100	3500
trenéři III. tř.	1545	1600	1850	2100
trenéři II. tř.	552	600	700	800
trenéři I. tř.	142	150	180	200
rozhodčí III. tř.	2523	2600	2800	3000
rozhodčí II. tř.	724	750	830	900
rozhodčí I. tř. a Ů	363	400	400	430

— v souvislosti s rozvojem vrcholového a výkonnostního lyžování v ČSSR rozšířit plánovaný počet pracovníků sekretariátu ČSSL tak, aby mimo sekretáře svazu, ústředního trenéra a dvou korespondentek byly jeho stálými pracovníky trenéři běhu, skoku, závodu sruženého a sjezdových disciplín. Od r. 1980 pak ještě ústřední metodik středisek vrcholového lyžování.

V oblasti mezinárodních sportovních styků:

— mezinárodní sportovní styky rozvíjet v souladu s linií a cíli čs. zahraniční politiky, plán MSS podřídit potřebám vrcholového sportu a reprezentace Československé socialistické republiky,

— každoročně pořádat a uvádět v kalendáři FIS tyto MSS v ČR:

klasické disciplíny:

Bohemia turné - ČTO

Zimní slavnosti Tanvald - ČTO

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny - ČTO

Závody mládeže Harrachov - ČTO

Tatranský pohár - STO

Bezroukův memoriál - STO

Štít Ůnor. vítězství - STO

sjezdové disciplíny:

Juniorikriterium - ČTO

Ski-Inter-kriterium - ČTO, STO

Velká cena Slovenska - STO

Velká cena Demänovských jaskýň - STO

Od r. 1975 vždy za 3 roky mezinárodní závody lety vzduchem Špindlerův Mlýn - ČTO,

— pro tyto závody zajistit každoročně příspěvek ČSTV ve výši (v tisících):

rok	1973	1975	1977
	200	250	280

— uspořádat v ČSSR tyto závody FIS a společné závody ZST:

1974 — finále Svět. poháru — ob. sl. sl. m. ž. - Vys. Tatry

Mistrovství Evropy juniorů sjezd. disc. - Jasná - STO

Pohár Družba - klasic. disc. - Harrachov - ČTO

1975 — Pohár přátelství - skok - Bohemia - ČTO

Evropský pohár - sjezd. disc. - Jasná - STO

1976 — Mistrovství světa juniorů - klasic. disc. - Liberec - ČTO

Pohár Družba - sjezd. disc. - 1977 — Světový pohár ve sjezd. disc. - Vysoké Tatry - STO

1978 — finále Světového poháru ve sjezd. disc. - Jasná - STO

Pohár přátelství Ban. Bystrica a Vys. Tatry - STO

1980 — Evropský pohár ve sjezd. disc.

Pohár Družba v klasic. disc.

1981 — mistrovství světa v letech na lyžích - Špindlerův Mlýn - ČTO

Pohár přátelství - skoky - Bohemia - ČTO

Světový pohár ve sjezd. disc. - Jasná - STO

1982 — mistrovství světa ve sjezdových disciplínách - Jasná - STO

1983 — mistrovství Evropy juniorů ve sjezd. disc.

1984 — Pohár přátelství - skok - Ban. Bystrica a Vys. Tatry - STO

1985 — Světový pohár ve sjezd. disc.

Plán bude doplněn event. o závody: Světový pohár v klasic. kých disc. po jejich přijetí kongresem FIS, případně o Pohár přátelství ZST v závodech sruženém a běhu (jako součást MSS pořádaných v ČSSR).

— Uspořádat v ČSSR tato mezinárodní setkání a konference:

1975 — Kongres INTERSKI - Vysoké Tatry - STO

1981 — Zasedání skokanské komise FIS - Špindlerův Mlýn - ČTO

1982 — Zasedání sjezdové komise FIS - Jasná - STO

1985 — Kalendářní konference ZST - Praha - ČTO

V oblasti metodicko-výzkumné práce a zdravotnického zajištění:

— trvale prohlubovat spolupráci úseků jednotlivých lyžařských disciplín s úsekem metodicko-výzkumným, zkvalitňovat jeho práci a uplatňovat jeho poznatky, zaměřené v první řadě na pomoc při rozvoji výkonnostního a vrcholového lyžování při přípravě závodníků ve všech typech středisek lyžování,

— nejméně 2X ročně vydávat metodický dopis pro trenéry (event. jiné kategorie odborných lyžařských pracovníků) o nejnovějších poznatcích v oblasti jejich činnosti,

— každoročně zajistit uspořádání seminářů trenérů jednotlivých disciplín a lektorů školení rozhodčích,

— na každou pětiletku projednat s vědeckou radou ČSTV zařazení 1 výzkumného úkolu v oblasti lyžování k zahrnutí do jejího plánu činnosti,

— na každou pětiletku vydat ediční plán literatury s lyžař. tematikou a zajistit autory i vydavatele pro jednotlivé tituly,

— úzce spolupracovat v lékařsko-pedagogickém dozoru nad reprezentanty s trenéry jednotlivých družstev, s vedoucími středisek vrcholového lyžování dospělých i mládeže a získané dobré poznatky v jedné disciplíně uplatňovat i v dalších disciplínách (koordinace ve zdravot. komisi ČSSL),

— spolupracovat se zdravotní radou ČSTV v otázkách antidopingových kontrol a tyto uplatňovat při vybraných vrcholných a mezinárodních soutěžích, pořádaných v ČSSR.

V oblasti řídicí a organizační práce a ekonomiky:

— rozpracovat dokumenty IV. sjezdu ČSTV a uplatnit je v práci lyžař. orgánů všech stupňů,

— zajistit všechny etapy volebních kampaní před V. a VI. sjezdem ČSTV, jakož i před uspořádáním svazových konferencí v r. 1977, 1981 a 1985,

— nejméně 1X ročně svolávat plénum ČSSL a seznamovat jej komplexně s celou činností předsednictva ČSSL,

— na každou pětiletku zpracovat návrh plánu činnosti ČSSL, který bude vycházet z hlavních směrů činnosti do r.

1985 a ze závěrů přijatých na sjezdech ČSTV, konferencích ČSSL a plenárních zasedáních ČSSL,

— pětileté plány rozpracovat do ročních plánů činnosti ČSSL: tyto 2X ročně kontrolovat a pro práci předsednictva je rozpracovat do čtvrtletních plánů činnosti předsednictva i ročních plánů všech jeho úseků a komisí,

— při celé činnosti ČSSL dodržovat platný jednotný organizační řád zpracovaný na podkladě stanov ÚV ČSTV pro práci sportovních svazů,

— prostřednictvím republikových svazů rozšiřovat počet lyžař. oddílů i jejich členů podle tohoto plánu:

	stav 1. 1. 73	1975	1980	1985
počet LO	850	870	930	1 000
počet členů LO	45 569	47 000	50 000	54 000

— v rámci investičních požadavků zajistit dovoz potřebného strojového vybavení pro střediska vrcholového sportu (ratraky, skútry) jakož i dovoz jiného potřebného materiálu pro vybavení reprezentačních družstev; zajistit, aby od r. 1976 byla všechna družstva dospělých vybavena videorekordéry, od r. 1980 pak i všechna družstva juniorů,

— i nadále rozvíjet podle uzavřených dohod poradenskou činnost pro státní zkušebnu,

výrobní podniky, Patentový a Státní normalizační úřad a provádět zkoušky lyžař. výzbroje a výstroje pro tyto organizace za úhradu,

— uspořádat v r. 1975, 1978, 1981 a 1985 mezinárodní seminář o lyžař. výzbroji a výstroji v ČSSR a seznámit veřejnost s novinkami v této oblasti,

— pro každou pětiletku zpracovat ve spolupráci s výrobními podniky plán výroby lyžař. výzbroje, navrhnout prostřednictvím ÚV ČSTV koordinaci její výroby v rámci RVHP a navrhnout dovoz tak, aby byl plně pokryt požadavek jak masového, tak i výkonnostního lyžování,

— finanční prostředky v průběhu zvyšovat každoročně o 5 procent, aby byly pokryty všechny potřeby k realizaci tohoto dlouhodobého plánu (především údržba a výstavba lyžař. zařízení, dovoz pro vybavení lyžař. středisek, náklady na vrcholové soutěže a MSS v ČSSR atd.),

— zajistit plnění všech úloh tohoto dlouhodobého plánu za max. úspornosti a nepřekročení jednotlivých ročních rozpočtů ČSSL.

podmínek pro soutěž mládeže „Lyžař ČSSR I. a II. tř.“, pořádáním kursů pro mládež a děti od nejtěššího věku do 18 let, kursů s cílem poskytnout mladým účastníkům možnost závodního výcviku, účastníkům s pedagogickými vlohami a pohybově nadaným výcvik pro činnost cvičitelskou. Těmito kursy prošlo více než 900 účastníků a bylo z nich vyškoleno 87 cvičitelů III. tř. Více než 220 dětí ve věku od 5 do 10 let prošlo speciálními kursy.

Je zřejmé, že ústřední orgán — tedy úsek sportovního lyžování může operativně zajišťovat jen část tohoto programu — masovost lyžování budou vždy zajišťovat funkcionáři našich lyžařských oddílů, OV a KV našeho svazu. Úkolem úseku sportovního lyžování bude vždy zajišťovat metodiku, organizaci a školení kádrů. Proto je třeba kladně hodnotit zpracování 6 metodických dopisů, pokynů pro vedení kursů; řadu úspěchů v oblasti zajišťování výzbroje; práci zdravotní komise zejména v úrazové zábraně vlivu lyžování na rozvoj dítěte; právní komise, která zpracovává řadu materiálů týkajících se bezpečnosti na sjezdových tratích, osnovu statutu lyžařského cvičitele, statutu veřejných lyžařských škol atd.

Pro rozvoj masového lyžování

Jedním z hlavních úkolů lyžařského ústředí je rozvoj masového lyžování se zaměřením především na mládež. Hovořil o něm ve svém referátu na konferenci Českého svazu lyžařů předseda inž. Miloslav Fiala. Tuto významnou část jeho referátu uveřejňujeme:

Masovost našeho tělovýchovného hnutí — to je možno říci další rozhodující úkol našeho svazu. Získat co nejvíce aktivních lyžařů zejména z řad mládeže je pochopitelně úkolem všech specializovaných úseků závodního lyžování, ovšem úsek sportovního lyžování byl zřízen právě proto, aby zajišťoval rozvoj masového lyžování v ČSR se zaměřením zejména na mládež. Proto v plánech tohoto úseku se vždy opakuje: organizace masového lyžování a výchova cvičitelů. Podařilo se provést nábor mladých kandidátů cvičitelských kádrů. Snížením věku těchto kandidátů pro dosažení úrovně cvičitele III. tř. na 15 let (tzv. mladý vedoucí lyžování) byl učiněn

důležitý krok k omlazení našeho sboru cvičitelů. Úsek nezajišťoval školení cvičitelů vyšších tříd tj. I. a II. třídy — za necelé čtyři roky bylo vyškoleno 35 cvič. I. třídy a 92 cvič. II. třídy. Cvičitelů I., II. a III. tř. máme ve SL ČSR 2728. Kádrové zajištění masového lyžování je jistě základní podmínkou úspěchu, ale teprve proniknutí mezi neorganizované lyžaře — a je jich v ČSR více nežli 2 milióny — to je konečný cíl.

Jakými formami jsme zajišťovali tuto masovost?

Předně propagací a popularizováním lyžařského sportu u všech občanů i organizováním veřejných škol lyžování i organizováním soutěže o titul vzorný oddíl; vypracováním

Úsek sportovního lyžování i celé předsednictvo SL velmi mrzí, že přes vynaložení značného úsilí na navázání konkrétní spolupráce se společenskými organizacemi jako jsou ROH, SSM, ale také se státními školami všech úrovní tato akce neskončila očekávaným výsledkem. Jsem toho názoru, že všechny organizace, které zajišťují lyžařský výcvik vlastními kádry — bohužel velmi často nekvalifikovanými — žárlivě se brání, aby cvičitelé SL nepronikli do jejich sféry. Je proto třeba hledat vhodnější formy navázání spolupráce na úrovni představitelů těchto organizací.

Tento úsek, který zajišťuje jeden z nejzávažnějších, ale také nejobtížnějších úkolů našeho svazu, prošel v uplynulých 4 letech řadou organizačních a kádrových změn a ne všechny akce se podařilo zajistit. Je však možno konstatovat, že se podařilo vytvořit kolektiv.

Príprava zjazdárov

Pro reprezentačné družstvo zjazdárov začalo prípravné obdobie na MS, ktoré sa konajú začiatkom februára 1974 vo Švajčiarsku, ale aj na súťaže ve Svetovom a Európskom pohári. Po sústreďení v Piešťanoch (koncom júna), ktorým sa pre lyžiarov začalo prípravné obdobie, nasledovalo sústreďenie vo Vysokých Tatrách. Zmrzlá dolina nám tak poskytla aspoň na niekoľko dní opätovný styk so snehom. Chýbali len vleky a pekné počasie. Sústreďenie končilo tradičným letným slalomom. Po ňom nasledovala trojtýždňová pauza, vyhradená na dovolenky, ale zameraná i na individuálnu prípravu v oddieloch.

Od 1.—10. 8. sa uskutočnilo ďalšie sústreďenie zjazdárov v Kežmarku. Zúčastnili sa ho Víťa Kantová, Radka Švábová, Anna Droppová, Alena Uhrová a Dáša Kuzmanová. Darina Matošová bola zo zdravotných dôvodov nútená výcvikový tábor opustiť. Spolu s družstvom žien sa sústreďenia zúčastnilo družstvo junioriek, ktorého tré-

Členky čs. reprezentačného družstva sjezdarek ve výcvikovém tábore u jezera Rychtava nedaleko Banské Štiavnice. Zleva: Matošová, D. Kuzmanová, Droppová, Švábová, Kantová a Uhrová.

nermi na nastávajúcu sezónu sú Šaňo Egyházy a Pavel Ráclavský. Výcvikový tábor bol zameraný na získanie všeobecnej sily a vytrvalosti. Sústreďenie sa vydarilo a to hlavne zásluhou lyžiarskeho oddielu TJ Kežmarok, ktorý nám poskytol ubytovanie v prave dokončenej

chate TJ, staral sa o skvalitnenie nášho tréningového procesu (uvoľnenie telocvične, odvoz gázikmi — či už pri preprave za snehom, alebo do vzdialenejšieho kúpaliska) a o celkové spríjemnenie nášho pobytu. Kondičné tréningy v lese a telocvični sme trikrát vymenili

Skokani poprvé na umělé hmotě

Československé reprezentační družstvo skokanů mělo první výcvikový tábor na můstku s umělou hmotou v novém přípravném období 20.—31. srpna v Rožnově pod Radhoštěm. Poprvé se sešlo všech 15 členů reprezentačního kolektivu, soustředění se zúčastnil již také Jiří Raška, který po loňském zranění a operaci začal trénovat naplno.

V průměru absolvovali členové kolektivu 45 skoků. Můstek s normovým bodem P—56 m byl v dobrém stavu a přípravě přálo počasí. Některé dny bylo až příliš horko. Výhodou bylo, že TJ Rožnov pod Radhoštěm postavila letos nové železné schody až na věž, takže se zamézilo dřívějšímu „putování“ v bahně a nanesení bláta na rozjezdovou plošinu.

„Výkonnost členů družstva při prvním tréninku na umělé hmotě mne příjemně překvapi-

la,“ řekl trenér čs. reprezentačního týmu Jáchym Bulín.

„Byla rozhodně lepší než v úvodu loňské sezóny. Nedají se samozřejmě z toho zatím dělat závěry a teprve další výcvikové tábory a závody na umělé hmotě ukáží, jak na tom členové družstva opravdu jsou. Kladem bylo, že skoky byly nejen dlouhé, ale technicky dobře provedené. V tomto směru překvapili především kapitán družstva Rudolf Höhnle a Jiří Raška, který teprve začal tvrdý tré-

nink. Také Leoš Škoda měl některé dobré dlouhé skoky, stejně jako Matouš a Kodejška, který v minulosti býval při zahájení na hmotě ve slabší formě. Přislíbem jsou noví mladí členové družstva Novák a Táncozs, kteří si nenechávají ulevit z tréninkových dávek zkušených „kozáků“. Jak se zdá, v dobré formě zatím není Liďák a bude muset v přípravě na hmotě přidat. Více nám napovědí mezinárodní závody o „Velkou cenu Frenštátu“, které se konají na novém největším evropském můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm poslední zářijovou nedělí za početné mezinárodní účasti.“

za Zmrzlú dolinu. A tak sme mali po mesačnej prestávke opäť možnosť pripäť si lyže a pošmýkať sa v slalome. Prekvapil nás veľký počet lyžiarov z celej republiky, ktorí sa v auguste vypravili za snehom do Vysokých Tatier. Neodradili ich ani dvojhodinové namáhavé výstupy. Na záver sústredenia sa uskutočnili kontrolné tréningové testy (za lekárskej kontroly) ktoré ukázali, že družstvo zjazdárov je už pomerne dobre pripravené po fyzickej i psychickej stránke na absolvovanie tretej časti prípravného obdobia, ktorá bude už pravdepodobne prebiehať v Alpách. Počas tohoto sústredenia v Kežmarku sa podarilo trénerovi družstva Lacovi Zachariděsovi vytvoriť dobrú náladu medzi jednotlivými členkami družstva, takže pri ťažších chvíľach, hoci sa prekonávali s námahou, nechýbal humor. O udržanie dobrej nálady, ako i o úpravu jedálneho lístka, sa postarala i MUDr. Hanka Lukáčová, ktorá sa zúčastnila výcvikového tábora v Kežmarku.

Od 11. do 19. augusta si dali sraz pri jazere Rychňava neďaleko Banskej Štiavnice československé zjazdárky, ktoré týmto sústredením zakončili prvú

časť kondičnej prípravy na zimnú sezónu 1973—74.

Hneď na začiatku by som sa chcela dotknúť faktoru, ktorý v kladnej miere ovplyvnil zdarný priebeh celého sústredenia. Je jím momentálny dobrý zdravotný stav jednotlivých členiek družstva a s ním aj súvisiaca dobrá psychická pohoda. Takto ladené družstvo poskytuje trénerovi dobré možnosti aplikovania svojich predstáv v konkrétnej práci.

Samotná náplň bola zameraná na zvýšenie fyzického fondu. Základnou zložkou tréningovej náplne bola cyklistika, ktorá bola vhodne dopĺňovaná posilovaním, behmi v teréne, plávaním, sauna a kúpele v krytej plavárni v Banskej Štiavnici. Za zmienku stojí celodenný cyklistický výlet do kúpeľného strediska Dudiniec, počas ktorého dievčata najazdili 106 kilometrov.

Na záver by som chcela vyzdvihnúť kladný prínos práce psychológa družstva dr. M. Kubaláka a MUDr. H. Lukáčovej.

HANA DROPOVÁ
a **DARINA MATOŠOVÁ**

ŠEDESÁTNÍK

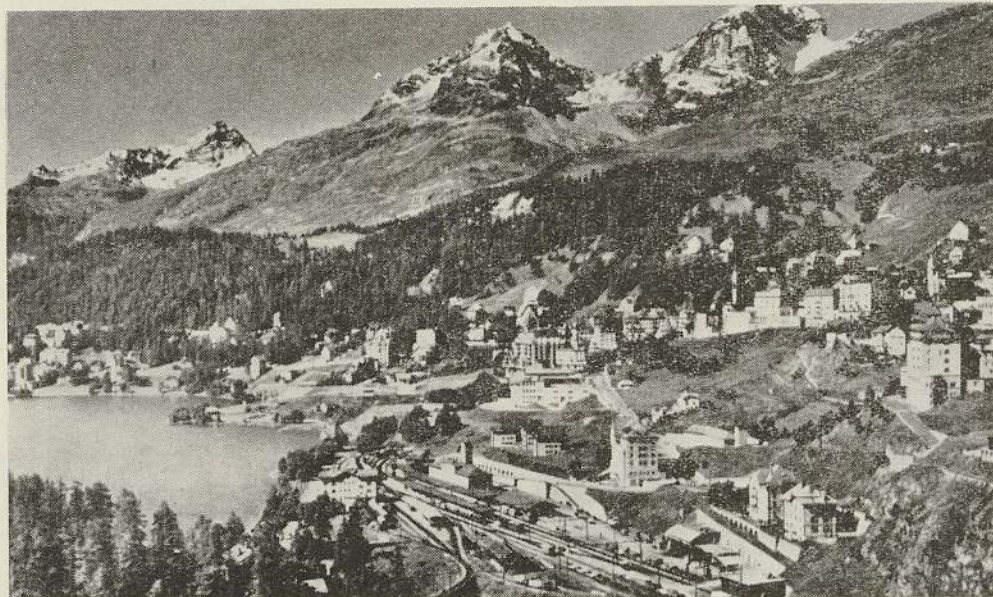

Bohuslav Kovář, zakládajúcí člen lyžařského oddílu v Gottwaldově, jeho dlouholetý předseda a propagátor tohoto sportu na Valašsku, se dožil 11. září 60 let.

V současné době pracuje jako předseda okresního svazu lyžařů v Gottwaldově. Do další šedesátky mu přejeme hodně zdraví, osobních i sportovních úspěchů.

Umělá běžecká dráha v NSR

V západoněmeckém městě Clausthal-Zellerfeldu byla vybudována nová umělá běžecká dráha. Běžecké „kolečko“ měří 1000 m a projekt v hodnotě 30 000 marek byl realizován během 3 měsíců. Kromě místního sportovního klubu, města a krajského sportovního svazu přispěl na postavení dráhy také zemský sportovní svaz. V současné době se na ní již plně trénuje.

Švýcarské středisko zimních sportů Sv. Morice bude v příštím roce dějištěm mistrovství světa ve sjezdových disciplínách.

Jubileum tělovýchovné školy

Tělovýchovná škola ÚV STO Bratislava oslavuje letos malé jubileum — 15 roků své činnosti. Vznikla v roce 1957 jako zařízení pro výchovu trenérských, cvičitelských, funkcionářských a kádrů rozhodčích tělovýchovné organizace. Její vznik byl logickým důsledkem snah zkvalitnit výchovný a výkonnostní růst členů Slovenské tělovýchovné organizace. V průběhu patnáctileté bohaté činnosti vychovala pro tělovýchovné hnutí 30 650 trenérů, cvičitelů a rozhodčích. Uspořádala několik tisíc školení a doškolovacích seminářů, jejichž obsahem kromě speciálních otázek přenosu poznatků z teorie a metodiky jednotlivých sportovních odvětví byly předměty všeobecné teorie tělesné výchovy a sportu se zvláštním zřetelem na formy a metody politickovýchovného působení budoucích trenérů a cvičitelů na jejich svěřence.

Tělovýchovná škola se stala významným metodickým centrem tělovýchovné organizace na Slovensku. Zabezpečuje jednotu při výchově dobrovolných kádrů na všech stupních řízení, prostřednictvím vydávaných materiálů, kabinetu pro učební pomůcky, osobním kontaktem apod.

Pracuje sice ve skromných podmínkách, ale vždy se snahou co nejvíce pomoci zkvalitnění tělovýchovného procesu v hnutí, se snahou, aby účastníci školení a seminářů se po čas pobytu ve škole cítili příjemně a odnesli si co nejvíce poznatků pro svou praxi.

O velkém rozvoji činnosti tělovýchovné školy ÚV STO v Bratislavě svědčí nejlépe několik čísel. V roce jejího založení — 1957 bylo uskutečněno školení a doškolovací semináře za účasti 333 a 519 frekventantů (celkem 852), v roce 1967 1275 a 911 (celkem 2186), v loňském roce pak již 1830 a 1619 (celkem 3449).

Po přechodu organizace na dvoustupňové řízení bylo dnem 1. ledna 1967 zřízeno oblastní středisko tělovýchovné školy ÚV STO Košice, které zatím vyškolilo 1235 trenérů a doškolilo 207, cvičitelů 196 a 34, rozhodčích 805 a 350, činovníků 87 a 151.

K několikaletým spolupracovníkům s tělovýchovnou školou ÚV STO patří také trenér čs. reprezentačního družstva sjezdařek, prom. ped. Ladislav Zacharides. K tomuto jubileu školy řekl: „Náš sport je krásný, ale na trenérskou práci velmi náročný. Vyžaduje systematické studium a přípravu trenérů a cvičitelů. Módní vlna sjezdového lyžování zasáhla i naši republiku, lyžování se stalo jedním z nejmasovějších sportů na celém našem území. To hovoří samo o sobě, jaké velké poslání má tělovýchovná škola. Mládež by se měla podchytit hned od jejího sportovního začátku, k čemuž je potřeba odborně dobře fundovaných trenérů.“

Přejeme tělovýchovné škole ÚV STO v Bratislavě, aby se jí další práce dařila stejně jako dosud a nikdy neměla nedostatek zkušených trenérů.

Těch kopečků v letní a podzimní přípravě vyběhal Rezáč nepočítaně. Když však chceš pak úspěšně závodit, nedá se to jinak dělat.

Voskování lyží je důležité

Aby se tento poznatek mohl prosadit v praxi, sdružili se evropští výrobci vosků do organizace INTERNATIONAL SKI WACHS COUNCIL (ISWC). Výrobci vosků v tomto sdružení (Norsko, Švédsko, NSR, Švýcarsko, Francie a Itálie) objasňují své cíle takto:

1. vysvětlování tisku a odborným kruhům funkce smyslu a důležitosti voskování pro sjezd a běh,
2. informace o nových poznatcích v oboru vosků,
3. výměna zkušeností a spolupráce s výrobci lyží a skluznic,
4. činnost ISWC se neomezuje pouze na členské země, ale rozšiřuje se na všechny země, kde se lyžuje.

Vosk dopomáhá nejen závodníku získat cenné setinky vteřiny, ale i běžnému lyžaři vychutnat požitek z dokonalé jízdy. -ah-

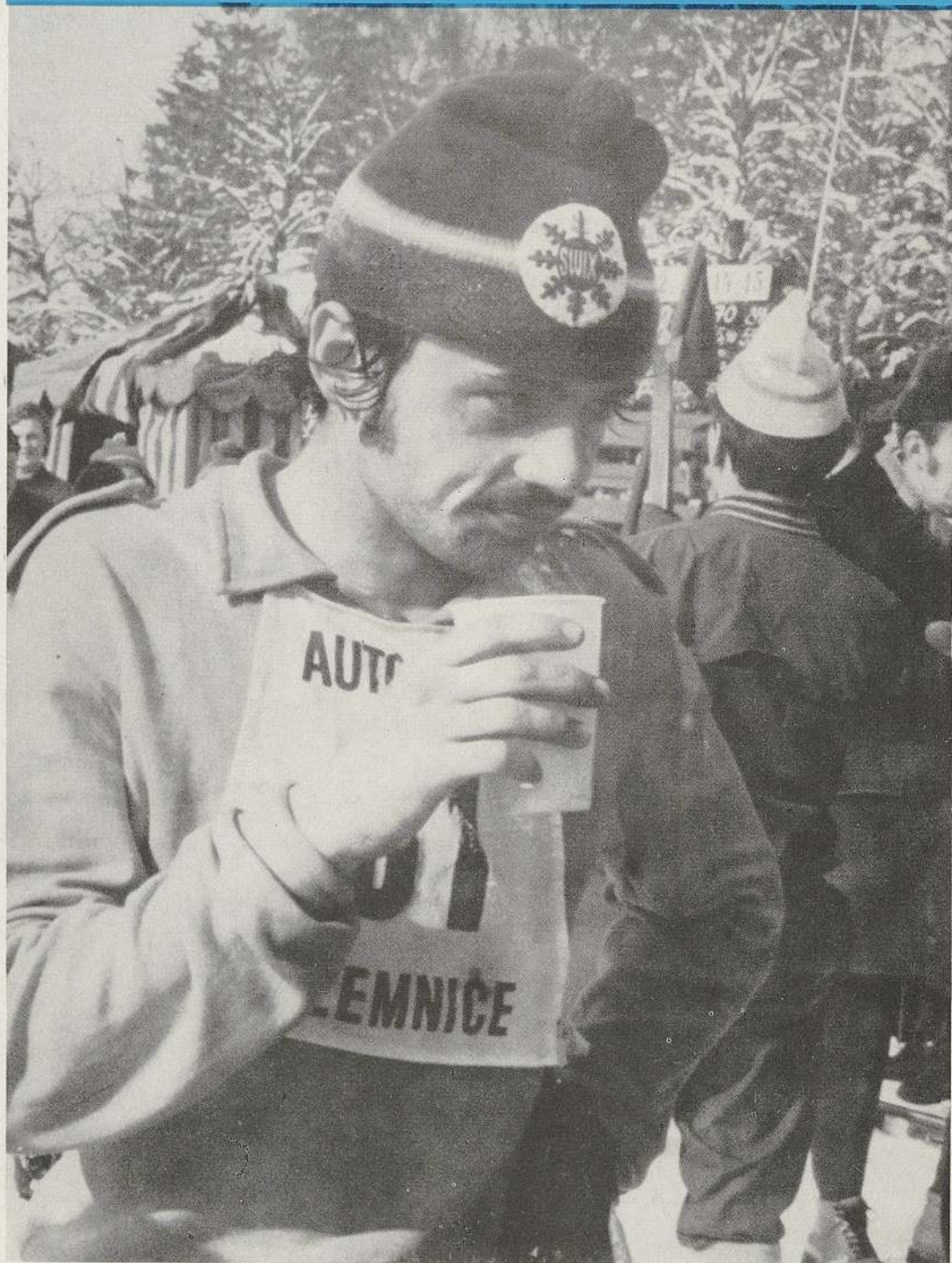
Fotografie na titulní straně obálky Karel Eidlpes, na druhé straně Alexandr Horský, na třetí a čtvrté straně obálky Jaroslav Trousil. — Fotografie uvnitř měsíčníku: ČTK, Ján Tomko, Ladislav Zacharides a Jaroslav Trousil.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janečeký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, ing. M. Chlouba, J. Kotland, Z. Paulů a K. Eidlpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. září 1973.

Josef Matouš z liberecké Dukly patří k nejstarším a nejúspěšnějším členům čs. reprezentačního družstva skokanů. V předsezónním přípravném období pilně posiloval, aby byl opět v dobré formě.

Zdeněk Böhm ze Slávie Praha VŠ obsadil páté místo v celostátním žebříčku běžců v letošním roce.

lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ LISTOPAD 1973 ♦ Kčs 2,50

11

Vítězné závody na novém můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm
H. Wosipiwo (1), T. Pawlusiak (2) a M. Wolf (3) s valašskými klobouky a poháry.

Radka Švábová a Anna Droppová při uvolňovacím cvičení reprezentačního družstva sjezdaček v italské Cervinii.

Konference Československého svazu lyžařů

KAREL SMOLA v čele nového předsednictva

Druhá celostátní konference Československého svazu lyžařů, která se konala v sobotu 6. října v Praze v Ústředním kulturním domě dopravy a spojů na Vinohradech, zhodnotila uplynulé čtyřleté funkční období, zvolila nové předsednictvo, vytyčila další úkoly a schválila hlavní směry plánu činnosti svazu do roku 1985. Znamenala dokončení konsolidace, upevnění jednoty a integrity čs. lyžování na všech úsecích činnosti, jak to také zdůraznil ve svém diskusním příspěvku vedoucí delegace ÚV ČSTV místopředseda ÚV ČSTV dr. Ernest Demetrovič.

V pracovním předsednictvu konference zasedli místopředseda ÚV ČSTV dr. Ernest Demetrovič, mistr sportu Rudolf Čillík, předseda Českého svazu lyžařů ing. Miloslav Fiala, zasloužilá trenérka a mistryně sportu Květa Lelková, předseda Čs. svazu lyžařů Ján Mráz, zasloužilý mistr sportu Ladislav Rygl, předseda Slovenského svazu lyžařů dr. Martin Schelling a členka delegace ÚV ČSTV Marie Weisshäutelová.

HODNOCENÍ ČTYŘLETÉ ČINNOSTI SVAZU

V referátu předsednictva Československého svazu lyžařů Ján Mráz konstatoval, že uplynulé čtyřleté funkční období bylo „nabitě“ historickými událostmi. V roce 1970 to bylo pro čs. lyžování historické 28. mistrovství světa v klasických disciplínách na Štrbském Plese, v roce 1971 nejvýznamnější událost v životě našich národů v posledním období — XIV. sjezd KSČ. Také lyžaři se iniciativně a aktivně zapojili do závazkového hnutí na počest XIV. sjezdu KSČ, 50. výročí založení KSČ a FPT. V roce 1972 se konaly v Sapporu IX. ZOH, na nichž čs. reprezentanti podali velmi dobré výkony. V téže roce jsme si připomenuli 55. výročí VRSR a 50. výročí založení Svazu sovětských socialistických republik. V letošním roce to pak bylo 25. výročí vítězství pracujícího lidu pod vedením KSČ nad buržoazií v únoru 1948, které otevřelo cestu budování socialismu v naší vlasti i budování socialistické tělesné výchovy. Ta oslavila letos 25 let svého sjednocení. Současně připomenul velmi významné jubileum 70 let čs. organizovaného lyžování, neboť

21. listopadu 1903 byl v Jablonci nad Jizerou založen Svaz lyžařů Království českého. Toto výročí vzpomněl na nedávném kongresu FIS na Kypru také

předseda federace Marc Hodler. V současné době patří lyžování v ČSSR k oblíbeným lidovým sportům. Stalo se důležitou součástí výuky tělesné výchovy na školách a v armádě, oblíbeným doplňkem rekreace pracujících a mládeže. Dnes lyžuje v ČSSR více než 3 milióny obyvatelů.

V další části referátu s. J. Mráz hovořil o ustavení Československého svazu lyžařů 27. září 1969. V prvním roce činnosti 1970 si svaz stanovil tři velmi náročné úkoly. Byla to všestranná pomoc při uspořádání MS 1970 ve Vysokých Tatrách, zabezpečení nejlepší přípravy čs. reprezentačních družstev na tato mistrovství světa i s výhledem na ZOH 1972, provedení analýzy činnosti čs. lyžování v letech 1968—69 a zlepšení organizační struktury Čs. svazu lyžařů. První úkol byl splněn beze zbytku na výbornou. Lyžařští odborníci a zahraniční novináři označili MS 1970 ve Vysokých Tatrách za vrchol v dosavadní organizaci lyžařských mistrovství světa. Plánovaná příprava reprezentačních družstev proběhla úspěšně bez podstatnějších závad a páté místo čs. reprezentantů v sou-

těži 25 zemí bylo dosud nejlepší v historii mistrovství světa. Nejvíce nás potěšilo získání titulu mistra světa L. Ryglem v závodě sdruženém. Méně úspěšní byli naši mladí závodníci na mistrovství Evropy 1970 juniorů a také výsledky na MS ve sjezdových disciplínách ve Val Gardēně nepřinesly podstatné zlepšení proti předcházejícím rokům.

Pokud se týká analýzy činnosti bývalé ústřední sekce v letech 1968—69 ukázala, že tato sekce a jednotliví její členové, kteří stáli na pozicích marxismu-leninismu, byli předmětem útoku na aktivech lyžařských pracovníků. Šlo o útoky lidí, kterým se nejednalo vždy o zlepšení situace v čs. lyžování. Šlo o odstranění povitých socialisticky smýšlejících pracovníků a často o návrat do starých poměrů a praktik. I předsednictvo bývalé ústřední sekce se nevyhnulo politickým chybám, zejména pokud šlo o postoj vůči socialistickým zemím. Přitom je třeba objektivně říci, že někteří členové předsednictva bývalé sekce s touto linií nesouhlasili. I při některých chybných závěrech a rozhodnutích, které často vznikly v důsledku neinformovanosti, byly tyto roky obdobím úspěšného rozvoje čs. lyžování. Kladný postoj k našemu socialistickému zřízení byl prokázán zejména tím, že předsednictvo bývalé lyžařské ústřední sekce vždy stálo na pozici jednotné tělovýchovné organizace a chyby, které lyžaři sebekriticky uznali, se snažili urychleně napravit, zejména pokud jde o styky se Sovětským svazem a socialistickými zeměmi. Analýza byla sebekritická a přísná a přiznané chyby byly postupně odstraňovány.

V novém federativním uspořádání bylo nutno pracovat pozměňenými metodami. Byly vytvořeny úseky podle jednotlivých disciplín, do předsednictva byl kooptován předseda politickovýchovné komise, po dohodě s národními svazy byla

Pohled do konferenčního sálu při zprávě předsednictva, kterou přednesl Ján Mráz

ustavena společná komise pro výstroj a výzbroj. V roce 1971 byl vypracován pětiletý plán rozvoje lyžování do roku 1975, podle něhož byly zpracovávány roční plány činnosti, jejichž součástí byly harmonogramy práce na jednotlivé měsíce. Zodpovědně byla prováděna kontrola úloh na každém předsednictvu a všechny zásadní otázky byly projednávány kolektivně. Na společném zasedání předsednictva Čs. svazu lyžařů, Českého a Slovenského svazu lyžařů 16. října 1971 byla zhodnocena dosavadní činnost v rámci federativního uspořádání a stanoveny úkoly, jak nejlépe zabezpečit závěry XIV. sjezdu KSČ v lyžování. Jednalo se především o práci s mládeží a celostátních přeborech žactva, o zabezpečení kádřů a nedostatku potřebné kvalitní výzbroje a výstroje. Byla ustavena společná komise, aby zpracovala upřesnění vzájemných vztahů a vymezení kompetence jednotlivých svazů. Ukázalo se, že úseky nezvládl některé úlohy a proto byla vytvořena samostatná zdravotní komise, dále komise hospodářská, mezinárodní, sportovně technická a komise výstavby.

POLITICKOVÝCHOVNÁ PRÁCE

Na úseku politickovýchovné práce se v minulosti dost zaměřovalo, proto bylo jedním z hlavních úkolů nového svazu starat se o základní obrat v nazírání na tuto práci. Stálá po-

zornost úseku politickovýchovné práce přinesla první ovoce. Na počest 50. výročí založení KSČ byl v květnu 1971 v Praze uspořádán zdařilý aktiv, na kterém byla slavnostně jmenována reprezentační a olympijská družstva. Aktiv uspořádaný za účinné spolupráce politickovýchovné komise ÚV ČSTV, komise vrcholového sportu a ministerstva zahraničních věcí, byl důstojným zahájením závěrečné přípravy na ZOH 1972. Vydáním „Systému politickovýchovné práce v ČSTV“ byl vytvořen základní předpoklad, aby se vymezilo pojetí této činnosti i ve všech složkách Čs. svazu lyžařů. Politickovýchovná komise stanovila obsah, prostředky i metody k jeho uplatnění. Dobrým vodítkem bylo i několik článků v našem odborném měsíčníku „Lyžařství“. V poslední době práce na tomto úseku trochu polevila a proto předsednictvo svazu stanovilo pro její prohloubení několik úkolů, mezi nimiž je také dále zkvalitnit časopis „Lyžařství“ a zapojit větší počet dopisovatelů z řad trenérů reprezentačních družstev i jednotlivých pracovníků Čs. svazu lyžařů.

VRCHOLOVÝ SPORT

Na úseku vrcholového sportu od svého založení se Čs. svaz lyžařů staral o zabezpečení nejlepší reprezentace naší vlasti a našeho lyžování. Bylo snahou navázat na prvé dobré výsledky čs. reprezentantů na ZOH 1964 v Innsbrucku (čtvrté místo Matouše ve skoku) a potom na úspěchy na ZOH 1968 v Grenoblu, kde Jiří Raška získal ve skoku zlatou a stříbrnou medaili a Tomáš Kučera byl čtvrtý v závodě sruženém. Dobrá trenérská práce a svědomitá příprava čs. reprezentantů měly zásluhu na pěkných výsledcích na MS 1970 ve Vysokých Tatrách i na ZOH 1972 v Sapporu. Výrazně se zlepšily materiální podmínky přípravy, významně pomohla komise vrcholového sportu ÚV ČSTV, jakož i armádní střediska Dukly Liberec, Dukly Banská Bystrica a Rudé hvězdy Štrbské Pleso. Pro další zlepšení činnosti na úseku vrcholového sportu byla věnována zvýšená péče zpracování přípravy čs. lyžařů-

ských reprezentantů na ZOH 1976 a perspektivně na ZOH 1980. Je třeba splnit i průběžné cíle, stanovené pro mistrovství světa 1974. Při zabezpečování úspěšné reprezentace se hodně očekává od nové organizace vrcholového sportu. Předsednictvo Čs. svazu lyžařů také schválilo návrh na zřízení středisek vrcholového sportu a středisek vrcholového sportu mládeže v lyžování. Je třeba se zaměřit na sportovní přípravu mládeže a systematickou práci s talenty.

Všechny mezinárodní styky se uskutečňují v souladu s cíli a úlohami čs. zahraniční politiky. Mezinárodní styk se konsolidoval v roce 1970. V dalším roce se uskutečnilo 73 zahraničních startů, z toho 34 v zemích socialistického tábora, v roce 1972 z plánovaných 70 pro špatné sněhové podmínky jen 51, letos ze stejných důvodů jen 38 startů v zahraničí. Čs. činovníci se uplatnili dobrou prací také v komisích FIS a s. J. Mráz jako člen předsednictva FIS, čs. lyžování má zastoupení i v INTERSKI. Kongres této mezinárodní organizace se připravuje v roce 1975 ve Vysokých Tatrách.

MISTROVSKÉ A PŘEBORNICKE SOUTĚŽE

Zvýšenou péči věnují organizátoři pořádání mistrovských a přebornických soutěží, jakož i kvalifikačních závodů. Dosaďovaná struktura soutěží zůstává v platnosti do roku 1975. V důsledku nedostatečného technického vybavení (ratraky, sněhové skútry apod.) u pořadatelů, je nutné upravovat tratě a můstky stále ještě lidskými silami, jichž počet však neustále klesá. O soutěže národní, krajské a okresní se starají národní svazy. Jejich rozšířením a dobrou organizací přispěly k celkové koncepci a systému lyžařských soutěží v ČSSR.

Při pořádání vrcholných mezinárodních závodů u nás dosahujeme nejlepší světové parametry. V roce 1971 bylo v ČSSR uspořádáno 10 mezinárodních závodů, v roce 1972 třináct, z toho 8 zařazených v kalendáři FIS. Letos se konal poprvé Evropský pohár mužů v jasné. ČSSR zásluhou vysoké organizační úrovně soutěží byla v ro-

ce 1974 pověřena uspořádáním finále Světového poháru ve sjezdových disciplínách ve Vysokých Tatrách, mistrovství Evropy juniorů ve sjezdových disciplínách v Jasně a závodu Družby socialistických zemí v klasických disciplínách v Harrachově. V roce 1975 uspořádáme na Štrbském Plese kongres INTERSKI. V perspektivním plánu se počítá i pro příští roky s řadou významných mezinárodních soutěží. Uvažuje se i o možnosti uspořádat ZOH 1984 ve Vysokých Tatrách.

S rozvojem masového sportu zatím nemůžeme být spokojeni. Obrat by mohl přinést též X. kongres INTERSKI, který bude uspořádán v roce 1975 na Štrbském Plese. Má se stát nástupem propagace masového lyžování mezi naší veřejností.

Při zkvalitňování tělovýchovného procesu především vysokou úroveň trenérské práce na vědeckých základech se v lyžování udělal dobrý začátek. Zlepšila se těsná spolupráce trenérů s lékaři a teoretickými pracovníky. Začíná se úspěšně rozvíjet komise vědeckých pracovníků při metodickém úseku. Prvními dobrými výsledky se může pochlubit kolektiv obětavých pracovníků na katedře antropologie Palackého univerzity v Olomouci pod vedením s. dr. Novosada.

Na úseku výstavby a údržby lyžařských zařízení zásluhou MS 1970 ve Vysokých Tatrách byl vybudován krásný lyžařský areál, který obdivoval celý svět. Slouží k zvyšování výkonnosti našich lyžařů a v rámci internacionální pomoci i reprezentantům ostatních socialistických zemí, především NDR. Pěkně se rozběhla výstavba lyžařských zařízení v Jasně a v Liberci, bohužel nedosáhlo se viditelnějšího pokroku při rekonstrukci a výstavbě lyžařských středisek v Krkonoších a v Harrachově. Očekává se, že nová organizace vrcholového sportu ve vybraných střediscích pomůže začít další výstavbu lyžařských zařízení. Stále chybí pravidelný a dostatečný

přísun kvalitní lyžařské výstroje a výbroje na náš trh.

Spolupráce Československého svazu lyžařů s oběma národními svazy byla dobrá, upřímná a plodná. V závěru s. J. Mráz poděkoval všem, kteří v začátcích existence Československého svazu lyžařů pomohli k dalším úspěchům čs. lyžování a splnění národních úkolů.

Československý svaz lyžařů má 850 oddílů s 45 569 členy v 87 okresních svazech. Je to o 4534 členů více než koncem roku 1969.

Z DISKUSE

Konference se zúčastnilo 80 delegátů s hlasem rozhodujícím, 24 delegátů s hlasem poradním a hostů. V diskusi se vystříдалo 18 účastníků. Místopředseda ÚV ČSTV dr. Ernest Demetrovič poděkoval dobrovolným lyžařským činovníkům za jejich obětavou práci. Zdůraznil, že lyžování patří mezi nejoblíbenější a nejmásovější sportovní odvětví, o které je velký zájem zejména mezi mládeží. Je třeba toho využít při dalším rozvoji lyžařského sportu. Zvýraznil dobrou organizaci mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách, ocenil mezinárodní úspěchy čs. lyžařů a pomoc ministerstva národní obrany a ministerstva vnitra při rozvoji vrcholového lyžování. I v lyžování dobrá příprava předvolební kampaně přinesla své ovoce a znamenala zapojení nových činovníků a zvýšenou aktivitu všech složek. Významně ji podpořila účast zástupců stranických a státních orgánů, jakož i společenských organizací a skutečnost, že tělovýchovná práce byla oceněna jako významná při plnění celospole-

čenských úkolů, což v minulosti chybělo. Je to vzpruhou do další práce a proto před-sjezdová kampaň probíhá v tak příznivé atmosféře. Jejím vyvrcholením jsou republikové sjezdy, závěrečným finále IV. sjezd ČSTV. Nové vedení svazu čeká úkoly v dalším prohloubení politickovýchovné práce, ještě většími nároky na úspěšnou reprezentaci, dobrou organizaci vrcholového sportu i lyžování mladých talentů, jakož i rozvoje masového lyžování.

O úspěšném průběhu předvolební kampaně v českých krajích hovořil předseda Českého svazu lyžařů ing. Miloslav Fiala, který zdůraznil nutnost prohloubení spolupráce okresních svazů se SSM, ROH a Svazarmem. Předseda Slovenského svazu lyžařů dr. Martin Schelling vyzdvihl dobrou spolupráci s Československým i Českým svazem lyžařů, která pomohla k velkému rozvoji lyžařského sportu na Slovensku. O systému vrcholového sportu hovořil vedoucí oddělení vrcholového sportu ÚV ČSTV Miloslav Beran, o zřízení středisek vrcholového sportu a středisek vrcholového sportu mládeže v lyžování Václav Mečíř, o nutnosti centrálně řídit investiční výstavbu ing. Jozef Horváth atd.

NOVÉ PŘEDSEDNICTVO

Do pléna Československého svazu lyžařů bylo zvoleno 41 členů a 9 náhradníků. Na zasedání pléna, které se konalo ihned po skončení konference, byl jednomyslně zvolen novým předsedou Karel Smola. Dalšími členy předsednictva jsou Miloslav Bělonožník, doc. dr. Jaroslav Bogdál, ing. Miloslav Fiala, ing. Ladislav Harvan, Magda Holá, Jindřich Hoch, dr.

Místopředseda ÚV ČSTV dr. Ernest Demetrovič odevzdává odznak a diplom mistra sportu Karlu Kodejškovi

Milan Jirásek, Václav Mečíř, Ján Mráz, Jiří Pilař, dr. Martin Schelling, Josef Skrbek, ing. Luděk Šablatura, Ján Terežčák a doc. dr. Miloslav Zálešák. Členy pléna jsou: Jozef Adam, Miloslav Beran, ing. Josef Burda, Rudolf Čillík, ing. Václav Hubička, Antonín Husák, ing. Ján Ilavský, mjr. Otto Janoušek, dr. Jaroslav Kárník, Jozef Kiša, Štefan Korček, dr. Otto Kulhánek, ing. Miroslav Kumpošt, Pavol Kutlík, Jaroslav Mašata, ing. František Novotný, ing. arch. Jaromír Petřík, Zdeněk Remsa, Rudolf Schröfel, prof. dr. Bobuslav Šokora, Miloslav Šenk, Michal Šoltýs, PhMr Zdeněk Tamele, Milan Vdura a Marie Weisshäutellová. Kandidátů pléna byli zvoleni: Jaroslav Bancf, Dušan Dufek, ing. Jozef Horváth, ing. Miloslav Chlouba, ing. Václav Klozar, dr. Hana Lukáčová, Čeněk Menšík, Věroslav Mraček a Eva Paulusová.

Předsedou kontrolní a revizní komise svazu byl zvolen dr. Vladimír Tarnócv, členy jsou Miloš Duffek, Ladislav Matějka, dr. Eugen Medek a Olga Šebková, kandidáty Igor Houdek a Valér Pobeba.

Dále bylo zvoleno 16 delegátů na IV. sjezd ČSTV a šest náhradníků.

Pamětními medailemi k 25. výročí sjednocení čs. tělesné výchovy bylo vyznamenáno 32 pracovníků, čestnými uznáními „za zásluhy o rozvoji československého lyžování“ 41 funkcionářů a 38 oddílů. Karlu Kodějškovi byl udělen titul mistra sportu.

Z konference byla zaslána protestní rezoluce, která odsuzuje násilnické a protidemokratické vystoupení reakčních sil proti nokrokovým silám chilského lidu.

USNESENÍ KONFERENCE

II. celostátní konference Československého svazu lyžařů, která uzavřela funkční období od I. celostátní konference ČSSL, konstatuje, že v uplynulém funkčním období byly dosaženy v čs. lyžařském sportu významné úspěchy, které jsou v souladu s realizováním úkolů jednotné tělovýchovné organizace a jejího poslání v celé naší socialistické společnosti.

Konference se sešla v období cílevědomého a soustředěného úsilí všeho pracujícího lidu

Mistopředseda ÚV ČSTV dr. Ernest Demetrovič vyznamenává zastupujícího ústředního trenéra Zdeňka Remsu pamětní medailí k 25. výročí sjednocení čs. tělesné výchovy

v plnění usnesení XIV. sjezdu KSČ, který vtyčil základní úkoly dalšího rozvoje vyspělé socialistické společnosti v ČSSR. V období boje za mírové soužití mezi národy, boje, který vedou spolu se všemi mírovými silami světa socialistické státy v čele se Sovětským svazem.

Také lyžaři se velmi podílejí na plnění uvedených cílů, což dokázali v průběhu předsejzdové kampaně a v souvislosti s významnými výročími KSČ a našich národů. Byla uzavřena celá řada hodnotných závazků nejen na budování tělovýchovných zařízení, v rozvoji členské základny s cílem zlepšení tělovýchovného procesu s přihlédnutím k celospolečenskému významu a poslání lyžařského sportu u nás.

Všemi dosaženými úspěchy a plněním přijatých závazků přispělo lyžařské hnutí nejen k plnění úkolů vyplvajících z ústředního hesla předsejzdové kampaně „Rozvojem tělesné výchovy a prací pro vlast za socialistickou výchovu člověka“, ale i k plnění závěrů XIV. sjezdu KSČ, které všechny náš lid úspěšně zabezpečuje ve všech oblastech našeho života.

Všechny lyžaře čekají v souvislosti s dalším rozvojem svstému socialistické tělesné výchovy, jakož i s rozvojem masového, výkonnostního a vrcholového lyžování, náročné a závažné úkoly. Uplnulé funkční období ukazuje, že je v možnostech a silách celého lyžařského hnutí tyto úkoly úspěšně zajistit i splnit.

Vždyť usnesením XIV. sjezdu

KSČ jsou vytvořeny pro rozvoj tělesné výchovy zcela nové možnosti a podmínky, zejména tím, že se tato stává věcí celé společnosti a že se jí dostává široké podpory od stranických a státních orgánů i celé Národní fronty.

Konference schválila zprávu o činnosti čs. svazu lyžařů za uplynulé volební období, jakož i zprávu kontrolní a revizní komise a hlavní směry plánu činnosti svazu do roku 1985. Uložila plénu, aby prostřednictvím svého předsednictva rozpracovalo na podmínky lyžování závěry IV. sjezdu ČSTV, jakož i závěry II. celostátní konference ČSSL na základě schválených hlavních směrů plánu činnosti svazu do roku 1985 tak, aby se staly základem práce ČSSL a svazových orgánů všech stupňů, do 31. března 1974. Dále vyhodnotila diskusi II. celostátní konference, projednala v ní obsažené návrhy, náměty a připomínky a zabezpečila jejich uplatnění v činnosti svazu. Vyslovila souhlas s Hlavními směry rozvoje tělovýchovy a sportu a s návrhem stanov ČSTV, předkládanými k projednání IV. sjezdu ČSTV.

V novém volebním období má být pozornost zaměřena především na prohloubení politicko-výchovné práce, další rozvoj vrcholového a výkonnostního lyžování, zvýšenou péči o mládež a dobudování komplexních lyžařských zařízení.

HOVOŘÍ KAREL SMOŘA

Na zasedání pléna předseda Československého svazu lyžařů

Karel Smola jménem všech zvolených členů předsednictva poděkoval předsedovi S. J. Mrázovi a ostatním členům odstupujícího předsednictva za práci v posledním funkčním období, ve kterém dosáhlo československé lyžařství značných úspěchů a to jak na půdě domácí, tak na mezinárodním fóru.

Dále K. Smola řekl: „Bylo by ode mne jistě předčasné a nesprávné přicházet s programovým prohlášením — s vytyčováním cílů nebo s plánem hlavních úkolů na další čtyřleté funkční období. Mám za to, že pro nadcházející sezónu, zejména pak do mistrovství světa musí zůstat v platnosti plány přípravy i organizační a technické zajištění tak, jak jsou plánovány a s tím pochopitelně i osobní zodpovědnosti těch, kteří za tyto úkoly odpovídají. Teprve po skončení této sezóny se musíme podrobně seznámit se stavem rozpracovanosti hlavních úkolů, zhodnotit možnosti a dát do souladu hlavní směry a cíle s prostředky materiálními, finančními i kádrovými tak, aby kontinuálně na současnou práci předsednictva byla vypracována postupná řešení těch rozhodujících úkolů a problémů, které před námi jsou. Zejména se jedná o zvýšení účinnosti politickovychovné práce mezi mládeží v duchu závěrů XIV. sjezdu KSČ a jak nám ukládá červencové plenární zasedání ÚV KSČ, péči o výkonnostní sport a mladé talenty. Pochopitelně stejný význam musíme dát i rozvoji masové základny, jakožto základny pro náš sport vůbec.“

Ujišťuji vás, že tuto koncepci dalšího rozvoje budeme zpracovávat za úzké spolupráce a v souladu s oběma národními svazy, bez jejichž pomoci bychom nemohli zajistit splnění tak náročných úkolů. Jsem přesvědčen, že bude dosaženo vzájemně dobré spolupráce i s krajskými a okresními svazy a že ony to budou, které v rozhodující míře budou zajišťovat úkoly v lyžařském hnutí.

Děkuji vám, vážené soudruhy a soudruzi, za váš aktivní přístup k řešení celé problematiky a přeji vám mnoho úspěchů při zajišťování našeho krásného sportu.“

JAROSLAV TROUSIL

SVĚTOVÝ REKORD ve Frenštátě pod Radhoštěm

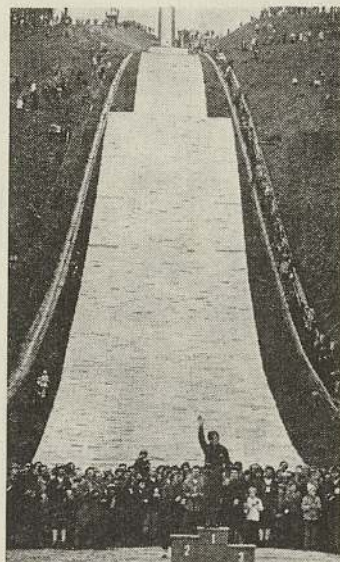
Máme největší můstek s umělou hmotou na světě

Poslední zářijová neděle se stala významným datem v československém lyžování. Ve Frenštátě pod Radhoštěm byl mezinárodními závody o „Velkou cenu města Frenštátu“ otevřen největší můstek s umělou hmotou na světě a současně na něm 22letý reprezentant NDR Heinz Wosipiwo skokem 86 m vytvořil nový světový rekord.

Dosavadní světový rekord jeho krajana Manfreda Wolfa na můstku s umělou hmotou 82,5 metru z loňského roku v Oberhofu (NDR) byl na zahajovacích závodech ve Frenštátě na můstku s normovým bodem 72 metrů osmkrát překonán. Wosipiwo znovu prokázal, že je vynikajícím skokanem. Již ve zkušebním kole skočil 83 m, v prvním soutěžním kole o metr dále 84 m a ve druhém kole tento výkon ještě zlepšil o dva metry. Závody se staly mimořádnou sportovní událostí kraje a ačkoli nebylo příznivé počasí, přišlo je zhlédnout 12 000 diváků. Byli mezi nimi také vedoucí tajemník severomoravského KV KSČ RSDr. Miroslav Mamula, místopředseda ÚV ČTO Jaromír Tománek a vedoucí odboru tělovýchovného úřadu vlády ČSR dr. Josef Volenec.

Tělovýchovná jednota MEZ Frenštát se pochlubila pěkným lyžařským areálem na Horečkách, kde po úspěšném dokončení výstavby malého skokanského můstku s normovým bodem 35 m, který byl o tři roky později pokryt umělou hmotou, byl slavnostně otevřen největší můstek s umělou hmotou na světě. Autorem obou můstků je Josef Zita z Vysokého nad Jizerou. Projekt velkého můstku byl dále zpracováván v n. p. Hutní projekt Praha, závod Ostrava, kde byl můstek po konzultaci s předsedou subkomise FIS pro výstavbu můstků Miloslavem Bělohožníkem z Liberce přepočítán podle největších požadavků Mezinárodní lyžařské federace na parametry — normový bod $P=72$ m a kritický bod $K=90$ m. Podle doporučení pracovníků generálního dodavatele stavby n. p. Vítkovických staveb Ostrava

byl můstek maximálně zapuštěn do terénu, takže větší část nájezdu i s odrazovým stolem a celé doskočiště jsou chráněny před vlivem větru pod úrovní okolního svahu. Investorem výstavby můstku, k němuž dalo popud vítězství frenštátského skokana Jiřího Rašky na ZOH 1968 v Grenoblu, se stal Městský národní výbor ve Frenštátě pod Radhoštěm, který pověřil v roce 1969 investorskou činností Krajský investorský útvar v Ostravě. Při projektu můstku byla zpracována vybavenost celého skokanského areálu. Výstavba velkého můstku byla zahájena v roce 1970 a zásluhou brigád školní mládeže a pracujících všech frenštátských závodů a podniků byla včas dokončena.

Slavnostní vyhlásování vítězů ve Frenštátě pod Radhoštěm

Dodavatelem krytiny z umělé hmoty Durofol i vlastní montáže na jízdní dráhu můstku jsou frenštátská lyžaři pod hlavičkou ČTO Tatrasport Kopřivnice - závod 032 ve Frenštátě pod Radhoštěm, pro který TJ MEZ Frenštát předvedla začátkem roku 1972 vlastní výrobu krytiny z umělé hmoty Durofol, chráněnou československým patentem. Krytina z Durofolu byla letos dodána pro oba můstky v Tatranské Lomnici, pro malé můstky v Novém Městě na Moravě, Ružomberoku a v Liberci, další objednávkou pro údržbu můstků ve Vratislavicích, Banské Bystrici a v Prešově budou vyřízeny do konce roku. Okresní podnik OV ČTO v Novém Jičíně Tatrasport Kopřivnice - závod 032 ve Frenštátě je připraven krýt i exportní požadavky. Na mezinárodní výstavě sportovního zboží Intersport 1973 v Bratislavě získala krytina Durofol zlatou medaili za kvalitu.

95 STARTUJÍCÍCH ZE SEDMI ZEMÍ

Premiéra na novém můstku měla velkou účast 95 startujících ze sedmi zemí. Startovali reprezentanti Itálie, Jugoslávie, Kanady, NDR, Polska, Rakouska a ČSSR. Všichni si pochvalovali dobrou organizaci závodů a pěkný můstek, který svým profilem připomíná můstek ve švédském Falunu - dějišti mistrovství světa 1974 v klasických disciplínách. Proto také řada zahraničních lyžařských svazů projevila zájem o další přípravu na tomto můstku než na padné sněh. Pochvalně se o můstku vyjádřil i trenér čs. reprezentačního družstva skokanů Jáchym Bulín, který kromě plánované přípravy v druhé polovině října chce zde uskutečnit ještě další výcvikový tábor začátkem listopadu.

První tři místa ve Velké ceně Frenštátu patřila zahraničním účastníkům. Druhé místo za držitelem světového rekordu v letech na lyžích Heinzem Wosipiweem z Klingenthalu obsadil zkušený polský skokan Tadeusz Pawlusiak z Bielska, třetí byl dosavadní světový rekordman na můstku s umělou hmotou Manfred Wolf z Oberhofu. Další dvě místa patřila zkušeným kozákům čs. reprezentačního družstva Josefu Ma-

tošovi a Jiřímu Raškovi. Potěšitelný je zejména výsledek Rašky po loňském těžkém zranění a nuceně roční přestávce. „Král bílé stopy 1973“ Rudolf Höhnل skončil sedmý za jugoslávцем Stefančičem. O dobré umístění se připravil Karel Kodejška, který při prvním skoku 81 m si „hrábl“. Ve druhém kole za skok 82,5 m měl třetí nejlepší ohodnocení. Skončil na 28. místě. Z nových členů reprezentačního týmu si úspěšně vedli Jozef Lepko, který byl desátý, a mladý Břetislav Novák z Harrachova — obsadil 23. místo. Z čs. sdruženářů byl nejlepší Tomáš Kučera — 21. se skoky 75,5 a 75 m.

Wosipiwo vedl již pro prvním kole se 118,3 b. za skok 84 m před Pawlusiakem 115,7 (83 m), Wolfem 114,5 (83,5 m), Raškou 112,5 (81 m), Matoušem 109,8 (81,5 m) a Krzstofiakem 108,9 (80 m). Nejlepší bodové ohodnocení dostal Wosipiwo za druhý skok 86 m: 18 - 18,5 - 17 - 18 - 19 b. Závod byl vysílán také Čs. televizí a kromě pěkných výkonů jeho kladem byl rychlý průběh. O kvalitě a bezpečnosti můstku svědčí okolnost, že i při velkém počtu startujících nedošlo k žádnému nebezpečnějšímu pádu.

Výsledky: 1. Wosipiwo [NDR] 240,8 b (84+86 m), 2. Pawlusiak [Polsko] 232,4 (83+83), 3. Wolf [NDR] 224,5 (83+81), 4. Matouš 224,5 (81,5+82,5), 5. Raška (oba ČSSR) 221,3 (81+79), 6. Stefančič [Jugoslávie] 218,5 (79+80,5), 7. Höhnل [ČSSR] 217,5 (79,5+80), 8. Krzstofiak [Polsko] 215,1 (80+78), 9. Wallner [Rakousko] 213,3 (81+79), 10. Lepko [ČSSR] 211,1 (79+79), 11. Janík [Polsko] 209,9 (77+81,5), 12. Wanner [Rakousko] 207,9 (80+76), 13. Loštrek [Jugoslávie] 207,0 (75+82), 14. Balcar 206,8 (78+77), 15. Škoda 206,6 (79+76,5), 16. Morcinek (všichni ČSSR) 205,3 (78+77), 17. Danilo Pudgar [Jugoslávie] 204,6 (76+77), 18. Sláma [ČSSR] 203,7 (79+77,5), 19. Prelovšek [Jugoslávie] 203,7 (75+79), 20. Schwabl [Rakousko] 202,3 (77+75,5). Nejlepší Kanaďan Grady byl 42. se 185,9 b. (73+75,5), nejlepší Ital Marcello Bazzana 35. se 191,8 b. (75+75). Nájezdová rychlost se pohybovala mezi 85,21 a 92,92 km/hod. -jt-

Na italském sněhu

Druhý z plánovaných tréninkových týdnů na alpských ledovcích (první, červencový se neuskutečnil) byl očekáván na konci měsíce srpná československými reprezentačními družstvy sjezdářů i jejich juniorskou zálohou s velkým napětím. Odložení VT Cervinia o týden při komplikacích s výjezdními formalitami pochopitelně na klidu nikomu nepřidalo. Když se pak všech 39 účastníků sjelo 30. srpna ráno do Prahy, byly jejich nervy napjaty k maximum. Přes týdenní odklad chyběla v pasech rakouská průjezdni víza.

Hodiny posedávání a přecházení po chodbách budovy ÚV ČSTV ukončil předseda Československého svazu lyžařů J. Mráz, který při své návštěvě v Praze chybějící víza zajistil. Odjezd opožděný o 6 hodin by za normálních okolností nebyl žádným problémem. Avšak vzhledem ke komplikované trase, dané nutností vyzvednout lyžařskou výzbroj u zahraničních firem, vzhledem k rozdělení výpravy na skupinu jedoucí vlakem přes Jugoslávii [Elan], dvě skupiny jedoucí auty přes Rakousko a hlavní skupinu jedoucí autobusem přes NSR a vzhledem k tomu, že tyto skupiny se musely na několika místech trasy setkat a měnit své složení, bylo uvedené zpoždění příčinou vzniku dalších dramatických momentů, „zpestřujících“ cestu celé výpravy pod Matterhorn.

Nakonec hlavně díky obětavosti a suverenity řidiče ČSAD byla většina materiálu vyzvednuta a naložena do autobusu, který v pořádku 1. září večer, tedy podle plánu, zaparkoval v Cervinii. Únava z cesty i z toho, co jí předcházelo, rychle spadla ze všech účastníků po prvním výjezdu na Plateau Rosa (3500 m n. m.). Na rozsáhlých bílých pláních, zalitých ostrým sluncem, bylo v provozu 7 vleků (proti loňskému roku přibýly dva), které dopravily každého vlastníka permanentní jízdenky až do výše 3850 m n. m. Silný mráz změnil letní

Z italské přípravy Miloslava Pažouta

firn v tvrdý, zvonící povrch, který vydržel i přes poledne. Mrzlo prostě celý den — větrovky a čepice se odkládaly jen při fotografování. Ideální podmínky pro trénink, obloha bez mraku, rozsáhlé pláně bez boulí zmrzlé na kost, dva vleky vedené strmou trasou používanou pro závod Kilometro lanciato (letný kilometr), sloužící pouze našemu a německému družstvu a dostatek slalomových tyčí, to byla situace, která se v ničem nezměnila po celou dobu pobytu naší výpravy v Cervinii. Není zřejmě náhodou, že prakticky stejné klimatické podmínky byly na Plateau Rosa ve stejné době před rokem.

V těchto podmínkách absolvovali členové všech zúčastněných družstev dvoufázový trénink bez jediného zranění a onemocnění. Denní program byl náročný. Již v 7.30 hod. letního italského času (tedy v 6.30

hod. čs. času) nás vynášela kabinová lanovka z Cervinie k první mezistanici. Za hodinu na to se již všichni rozcvičovali a rozjížděli na sněhu a trenéři stavěli prvá kola tréninkových obřích slalomů (každé ze čtyř družstev trénovalo na „své“ trati). Trasy všech ob-

řích slalomů měly několik plynule na sebe navazujících sklonů. Nejdelší „mužská“ trasa měřila cca 1 km a bylo na ní stavěno 25—30 branek. Trénink na těchto tratích končil volným vyježděním a návratem ve 13 hod. kabinovou lanovkou do Cervinie.

Zde po obědě a odpočinku následovala v letním horku druhá fáze tréninku, sestávající z důkladného průpravného a uvolňovacího cvičení, kopané a vyklusání po rozlehlých pastvinách. Přes extrémní podmínky, dané týdenním pobytem ve výši 2000—3850 m n. m., střídáním teplot, změnou prostředí i složení stravy, snášeli všichni účastníci tento tréninkový režim bez obtíží a v celém kolektivu vládla dobrá pohoda. Přispělo k tomu jistě i výborné ubytování v dvoulůžkových pokojích se sprchami a včasné vybavení většiny členů družstev novou kvalitní lyžařskou výzbrojí (lyže, boty, hole, vázání).

Závěrečná bilance tohoto více než úspěšného výcvikového tábora je u družstva mužů následovná: za 6 tréninkových dní absolvovali čs. reprezentanti v průměru 150 min. průprav. cvičení, 6 km běhu, 180 min. kopané, 58 km volné jízdy a 50 km v tratích obřích slalomů s průjezdem 1400 branek. Náročný plán přípravy na sněhu se tak začal měnit ve skutečnost díky pochopení orgánů ÚV ČSTV.

KAREL HAMPL

Čs. reprezentační družstvo sjezdářů při tréninku v italské Cervinii

Příprava sdruženářů na novou sezónu

Po zhodnocení uplynulého závodního období a reálném odhadu našich možností pro novou sezónu a především pro mistrovství světa 1974 ve švédském Falunu bylo sestaveno čs. reprezentační družstvo sdruženářů původně desetičlenné. Tento stav byl později zredukován na osm osob s tím, že nadějně juniory po schválení předsednictvem Čs. svazu lyžařů a oddělením vrcholového sportu ČSTV bude možno zvat na soustředění reprezentačního týmu.

Do čs. reprezentačního družstva byli zařazeni: Stanislav Buchta, Libor Foltman (oba Dukla Liberec), Miroslav Kremel (RH Štrbské Pleso), Tomáš Kučera, Josef Pospíšil, Vladimír Rázl (všichni Dukla Liberec) Jaroslav Svoboda (Jiskra Mšeno) a František Zeman (Dukla Liberec). Prvním trenérem je mistr sportu Josef Kutheřil, druhým mistr sportu Štefan Olekšák. Technickým vedoucím družstva je Jiří Lukeš, politickovýchovným pracovníkem Josef Bachura, lékaří dr. Milan Jirásek a dr. Lubomír Tauš, psychology Josef Falář a dr. Sušická. Zatím nebylo možno zajistit stálého maséra pro reprezentační kolektiv a jsou zvaní pracovníci pro tuto činnost podle možností.

Při sestavování tréninkového

plánu jsme byli vedeni snahou udržet, případně zlepšit postavení našich závodníků ve světovém žebříčku a docílit úspěchu na mistrovství světa 1974 ve Falunu. Za tím účelem byl zvýšen objem běžeckého tréninku v přípravném období na 1700—1900 km a kvalita běžeckého tréninku byla zlepšena zavedením kolečkových lyží do tréninkového procesu.

Ve skokanské části jsme přípravu zkvalitnili pokračováním a vylepšením spolupráce s dr. Novosadem a dr. Vavrkou z University Palackého v Olomouci, dále pak maximálním využitím nového můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm, který svým profilem je velmi blízký můstku ve Falunu, který bude dějištěm mistrovství světa.

Libor Foltman

JAK MĚLA PROBÍHAT PŘÍPRAVA

Od 14. do 25. května proběhla lázeňská léčba v Lázních Libverdě, jejímž cílem bylo odstranit stará, vleklá zranění.

Od 16. do 29. července se konal výcvikový tábor v Hamru

Tak věz, milý lyžaři, že jsme se ustavili právě před 70 lety. Kdyby se Ti snad zdálo, že jsme požeňnané jubileum přešli skoro bez zastávky, aniž by zbyl čas pořádně se zamyslet nad věkem i vážností chvíle, nemusíš být daleko od pravdy, i když vinu na tom nedeme spatřovat v samotných lyžařích a mluvit o nevděčnosti. Ti se chtěli zamyslet a na chvíli zastavit, jak to učinili jiní sportovní jubilanti, ale nakonec se dali přesvědčit, že víc důvodů k oslavám bude, až se na čele čs. lyžařství prohloubí pětasedmdesátá vráska.

Věk našeho lyžařského sportu se počítá od 21. listopadu 1903. To se na popud Rösslera-Ořovského sešli v Jablonci nad Jizerou představitelé tří už založených lyžařských klubů — Českého Ski klubu Praha, Českého krkonošského spolku SKI v Jilemnici a Českého Ski klubu ve Vysokém nad Jiz. a založili Svaz lyžařů Království českého. Prvním předsedou se stal řídící učitel Jan Buchar z Jilemnice. V programu, na němž se prarodiče ihned dohodli, čteme mimo jiné: pořídit společný řád amatérský, zřizovat stanice a staniční knihy, vydávat zimní mapy a pěstovat styky turistů a lyžařů.

Lyžařské

Je nám 70 let, ale lyžovalo se v našich zemích už v předcházejícím století. Jak je známo, nařídil hrabě Harrach svým lesníkům „zavést ski“ v lesnické službě na velkostatku v Jilemnici. To bylo kolem roku 1890. První krůčky našeho lyžařství byly tedy jasně profesionální, neboť se vykonávaly za účelem zisku a v rámci zaměstnání. Pro radost se do hor začalo jezdit později. Kronika zaznamenává první zájezd pražských lyžníků do Krkonoš a na Šumavu v roce 1894 (ejhle, zárodek budoucí víkendové expanze!). Zřejmě však milý pan řídící Buchar z Jilemnice brázdil prašan na krkonošských horách ještě dříve než jeho pražští kolegové. On jim vlastně ukázal cestu do ráje, v němž se „ski“ mohlo zmocňovat značně rozlehlejších prostorů, než jaké měli pražští průkopníci k dispozici ve Stromovce nebo na Zbraslavi, kde se — jak víme — závodilo na strašně krátké vzdálenosti — asi jako když běhají lehcí atleti své sprinty. Kronika tady za-

na jezeře v zařízení Dukly Liberec. Cílem bylo pokračovat v tréninku v přírodních podmínkách s maximálním využitím posilovacích zařízení tohoto střediska.

Následovalo od 20. do 26. srpna soustředění v Rožnově. Znamenalo zahájení přípravy na můstku s umělou hmotou, obnovení a zdokonalení základních skokanských návyků.

Cílem dalšího výcvikového tábora od 3. do 9. září na Štrbském Plese byl intenzivní trénink ve vysokohorském prostředí.

Ve dnech 22. září až 3. října se členové reprezentačního družstva sdruženářů zúčastnili přípravy v Rožnově a Frenštátě. Pokračovali hlavně ve skokanském tréninku. Dosavadní výkonnost byla prověřena dvěma testy skokanskými (závody 23. září v Rožnově a 30. září ve Frenštátě) a dvěma testy běžeckými (závod Rožnov—Radhošť na standardní trati a kontrolní přespolní běh na 5000 m v Rožnově).

JAKÝ BYL SKUTEČNÝ PRŮBĚH

Příprava začala 14. května a zpočátku nebyl její průběh ničím narušován. S narůstajícím počtem naběhaných kilometrů se začala ozývat drobná svalov-

vá poranění, která dosti ztěžovala plnění plánovaných dávek přípravy. Zvýšeným využitím tréninku na kolečkových lyžích se nám podařilo tuto závadu odstranit, i když jen částečně. Objevila se totiž nová zranění, způsobená tréninkem na kolečkových lyžích v silničním provozu, kdy někteří členové měli pády (Buchta a Foltman). Je nutno pro příští sezónu zajistit vybudování speciální asfaltové dráhy pro jízdu na kolečkových lyžích.

V dalším průběhu přípravy jsme byli v červenci zaskočeni špatným počasím i v závěru výcvikového tábora na Hamru. I přes tuto nepřízeň byl objem tréninku ve většině případů splněn.

Z tohoto soustředění předčasně odejel Tomáš Kučera, který byl vybrán jako delegát na X. světový festival mládeže a studentstva v Berlíně. Vážíme si tohoto ocenění naší práce i na poli politickovýchovném. Členové družstva pozdravili X. světový festival mládeže a studentstva v Berlíně prohlášením, v němž vyslovili přání, aby se vždy mohli sejit se sportovci celého světa na sportovních kolbištích a změřiti své síly jen v čestném sportovním boji a nemuseli proti sobě bojovat nikdy se zbraní v ruce. Po do-

bu 14 dnů byl T. Kučera v této době vyřazen ze speciálního tréninku, neboť plnil povinnosti delegáta festivalu. Po návratu však zvýšeným úsilím tuto ztrátu doháněl a domnívám se, že v současné době ji již vyrovnal.

Skokanská příprava byla narušena tím, že nebyl v provozu můstek s umělou hmotou ve Vratislavicích. Od začátku skokanské přípravy na tomto můstku muselo být upuštěno a příprava přeložena do Rožnova, kde nemohla pochopitelně proběhnout v plném rozsahu. Také můstek v Trutnově, kterého jsme chtěli využít, není v takovém stavu, aby zajišťoval bezpečný průběh tréninku. Celá skokanská příprava se proto konala v Rožnově a ve Frenštátě. Pevně věřím, že počáteční nedostatky v tréninku budou na tomto velmi pěkném můstku do začátku závodního období odstraněny.

Při výcvikovém táboře v Tatrách se lehce zranil na holení kosti Foltman. Do rány se mu dostala infekce a je až do dnešní doby vyřazen z přípravy. Jinak zdravotní stav družstva je dobrý. V týmu vládne zdravá a soutěživá pohoda nejen mezi členy reprezentačního družstva, ale i mezi juniory a mla-

sedmdesátiny

znamenává ještě jednu pozoruhodnost, svědčící o tom, že „trable“ se sněhem nejsou jen nemocí naší doby: v roce 1892 zorepsal Český Ski klub Praha první závod na lyžích, k jehož provedení však nedošlo, protože „sněh sešel“.

Ale vraťme se ještě do Krkonoš, k milému panu řidičtému a jeho žilemnickým přátelům. Uvědomme si to: byli to vlastně první lidé, co šli po krkonošských cestách a co se pokoušeli překonat oblé svahy sportovní jízdu směrem dolů. Asi měli moc starostí, jak zvládnout klouzající prkna pod sebou, takže pomalu nezbyl čas, aby mohli vnímat velikost chvil, v níž se objevují jako vyvolenci s právem prvního kroku, prvního sjezdu, což dozajista chutná stejně jako ius prame noctis nebo jiná velká práva na štěstí. Prostě byli první na těch našich milých horách a jejich pocity na bílých pláních, nížiny a nížin neporušených, musíme kvalifikovat jako svátek, jako slavnost.

Připomeňme si ještě jedno slovo naší ly-

žařské Magny charty: poříditi společný řád amatérský, zřizovati stanice, staniční knihy, vydávati mapy a pěstovati syky s turisty. Jak ten čas šel s naším lyžařstvím a jak se střídaly generace popolaných a vypolených, těch, co pečovali — mám na mysli funkcionáře, alias „bařůře“ — a těch, co stanolu i ohnisku pění — teď je řeč o závodnících, jak jsme se dostali od praotec Rösslera-Ořovského a Jana Buchara až k Jánovi Mrázovi nebo Karlu Smolovi, od Hanče a Jarolímka až po Rašku a Šikolovou — doznával program lyžařského bytí různých změn, protože se měnil styl života i podmínky. Mnohé z toho, co vyhlásili, už neplatí beze zbytku nebo nachází nový výklad. Nemělo by se však měnit jedno, a to právě cítíme pod slovy charty o stanicích, knihách, mapách a svazku s turisty. Postuláty našich lyžařských prarodičů lze překládat v řeči dneška asi takhle: všechno pro nejširší okruhy lyžařů, přisvojme si co největší plochy našich hor i podhůří, pěstujme lyžařskou turistiku nebo to, co by se mělo stát praktickým vyjádřením lyžařského putování. Dnes jsme se jaksí zajíčkovi na úzce omezeném prostoru a ještě hodně chy-

dými členy Dukly Liberec, kteří se společně připravují s reprezentanty a začínají „vystřikovat drápky“. Upozorňují na sebe značně zlepšenou sportovní výkonností, takže s nimi bude nutno v budoucnu počítat. Toto je pro další vývoj čs. sdruženářského závodu obzvláště příjemně zjištění.

V kontrolních testech, které v průběhu přípravy proběhly, si většina členů zlepšila své výkony, takže s přípravou mohou být v souhrnu spokojeni.

Co si přát pro další přípravu?

1. Aby výcvikový tábor ve Frenštátě, který se uskutečnil od 15. do 24. října, proběhl za dobrého počasí, aby mohl být splněn plánovaný počet skoků pro toto období.

2. Aby se uskutečnila v plném rozsahu příprava na prvním sněhu ve švédské Kiruně (29. října—20. listopadu).

3. Aby po návratu do vlasti byl již na Štrbském Plese v provozu můstek P=72 m a mohli jsme od 25. listopadu nerušeně pokračovat v přípravě.

A celkové přání: aby se nám v nové sezóně vyhnulo zranění, měli jsme i trochu závodnického štěstí. Pak by úspěch na MS 1974 ve Falunu neměl být nedosažitelný.

JOSEF KUTHEIL

Před nastávajícícou sezónou

Skutečnost, že lyžiarsky šport dosiahol za posledné roky v Nitrianskom okrese veľký rozmach, je dnes už len samozrejma. Pod prekrásnym Zohorom a starobylým hradom v Nitre prehodnotil svoju činnosť okresný lyžiarsky zväz pri OV STO.

Ako ukázalo samotné rokovanie, tento zväz pod vedením ing. Daniela Kluvanca pracoval neúnavne a horlivo. Schôdzky, ktoré organizoval, mali bohatú náplň. Jednou z prvoradých úloh bola organizácia lyžiarskych súťaží a príprava kádrov. V roku 1972—73 vyškolil 25 cvičiteľov lyžovania III. triedy, pričom prím v tomto smere patrí Tatranu Topoľčianky, Slávia VŠP a Slávia Pedagóg Nitra. Kvalitnú prácu badať najmä v lyžiarskych oddieloch Družstevník Skýcov, Tatran Topoľčianky, Dukla Nitra, Slávia Pedagóg Nitra, Slávia VŠP Nitra, Lokomotíva Nitra, Slávia Zlaté Moravce a pod. Pridať vo svojom úsilí by mali v Družstevníku Hostie, Družstevníku Jedľové Kostoľany, Slovane Dražovce a v ODPM Nitra. Lyžiarska obec Skýcov, ktorú fašisti vypálili, sa už načisto zmenila a odšla do nového rúcha. Keď sa najmä v zimnom období po dedine rozhliadneš, vlastným očiam neuveríš. Čo občan, to lyžiar. A práve tento zimný šport má

tu vari najlepšiu úroveň. Zásluhou učiteľa Júliusa Kuruca našiel v obci živnú pôdu. Nie je to však len Július Kuruc, ale učiteľia z miestnej školy — všetci bez rozdielu ako jedna veľká rodina — sa starajú o to, aby si lyžovanie obľúbili najmä deti. Učiteľia Kamil Varga, Matúš Šabík i ďalší sú známi hlavne trpezlivosťou pri výchove mladých lyžiarov. Najmä žiaci, ktorí štartujú v slovenskej lige, dosiahli už niekoľko pozoruhodných úspechov. Spomeniem aspoň niektoré výsledky: na majstrovstvách okresu 1973 v bežeckých disciplínach zvíťazil F. Bernát, z ml. dorastencov P. Matejov, z ml. dorasteniek B. Fábryová, zo st. žiakov J. Bernát, zo starších žiakov A. Bernátová, z ml. žiakov D. Pavková (všetci zo Skýcova). V Závažnej Porube na majstrovstvách Slovenska obsadila štafeta žiakov z TJ Družstevník Skýcov na 3×1 km 2. miesto a získala strieborné medaily. Dobré výsledky dosiahli aj mladší žiaci. V kádri Slovenska sú

bi k tomu, aby naše lyžařství dostalo patřičnou rozlet. Jinými slovy horujeme tady pro lyžařskou „masovku“, která nebude stát na lyžích nebo sjíždět, což se převážně děje, ale pohybovat se, aktivně se pohybovat v krásném a zdravém horském terénu. Všichni dobře víme, že se pohyb dnes stal nejlepším lékem člověka, žel tuhle moudrost zvládáme víc teoreticky než činem. Takže ono putování po horách, jež prošlo naší lyžařskou historií, by se mělo vrátit a stát se nejvlastnějším projevem lyžařské aktivizace společnosti: mělo by platit tím sníš dnes, kdy představitel našeho státu dávají aktivnímu pohybu lyžařských mas nejen ideové impulsy, ale taky nabízejí prostřednictvím různých organizací výraznou pomoc technickou a materiální. Takže to měli naši lyžařští otcové vlastně dobře vymyšlené už tenkrát, když nás přivedli na svět. I v tom, jak doporučovali vidět druhu v turistech. To poslední se nám lyžařům trochu vymklo z ruky...

Domnívám se, že nikdy nebude na škodu současníkům, připomenout si jim rodný list a lyžařská historie. Na začátku byla hrstka lidí,

co odstartovali s lyžařským štafetovým kolíkem. Jeden znal druhého tak dokonale jako by byli sourozenci. Jejich štafeta došla do roku 1973 a cesta byla dlouhá sedmdesát let. Rozrostli jsme se: organizovaných lyžařů máme dnes skoro 50 000, ale na lyže jezdí skoro tři milióny lidí. Víme toho o sobě dost málo, ale pojí nás jedno velké pouto. Jmenuje se láska k lyžím, sněhu a horám. Jsme si tedy blízcí. I když jeden vchází do ráje zvaného Šumava a druhý do Belanských Tater. Máme rádo si říkat velká lyžařská rodina. Ať z ní nikdy nevymizí ono nadšení pro věc, onu sváteční pocitů z těch legendárních dob, kdy bus lyžaře spočítal na prstech obou rukou a kdy chvíle s lyžemi, sněhem a horami chutnaly jako splněné právo první noci.

Tak věz, milý lyžaři, že jsme se ustavili před 70 lety. Jubileum jsme přešli skoro bez zastávky, proto jsme se s našim časopisem zastavili alespoň na chvíli u těch, jimž musíme stále děkovat, že jsme tady, jak se sluší a patří na vděčné syny a dcery.

-10-

títo pretekári: Eva Baštrnáková, Alena Bernátová a Miroslav Bárta — všetci zo Skýcova a všetci výborní žiaci v škole. V roku 1973 vybrané družstvo okresu obsadilo v behu na lyžiach 9. miesto z celkového počtu 31 okresov. Družstvo zo Skýcova sa stalo víťazom žiackej ligy na Slovensku v skupine západ na rok 1972—73. Mladí lyžiari zo Skýcova prežili na všetkých doterajších zápoleniach krásne dni a obohatení novými skúsenosťami vracali sa vždy domov s pevným presvedčením, že nabudúce to bude ešte lepšie, ale aj s odhodlaním ešte tvrdšie a usilovnejšie pracovať v tréningu. V tomto roku oslávia v Skýcove 10. výročie založenia organizovaného lyžovania. Na túto udalosť sa svedomite pripravujú.

TATRAN TOPOLEČIANKY

Lyžiarsky oddiel má 38 žiakov a dorastencov a pracuje pod vedením Jána Dolnáka a Ladislava Sustáka. Startujú v žiackej bežeckej lige a v posledných rokoch im patrila takmer vždy 5.—8. priečka v tabuľke. Medzi najlepších pretekárov tu patria Michal Beňo, Jana Dolnáková, Michal Chren a ďalší.

VŠP NITRA

Oddiel má 46 členov a pod vedením Zdena Belaja dosahuje pozoruhodné úspechy. Zdeno Belaj je nielen organizátorom tréningov a súťaží, ale aj vedúcom, trénerom, ba otcom všetkých, čo sa zaujímajú o lyžovanie. Nedá sa zrátať čas, ktorý už venoval lyžovaniu. Na tréningy sa pripravuje tak, že jeho tréningové plány by mohli slúžiť ako vzor mnohým cvičiteľom. Častý styk so zverencami nezameriava iba na športové výsledky. Jeho alfou a omegou je správanie sa študentov, ich prospech a až potom výsledky. Pre neprospech neváha vynechať lyžiara z družstva. Oddiel zabezpečuje 55 % svojho rozpočtu samostatne. V roku 1972 si jeho členovia zarobili brigádnicke 25 000 Kčs. Pretekári získali 6 II. VT, 31 III. VT a 4 VTM III. Najlepšie výsledky dosiahli pretekári Juraj Kovalčík, Jana Tomišů, Fitzel, Kosmák atď.

V II. národnej lige súťažili v poslednej sezóne družstvá Lo-

komotívy Nitra a Slávia Pedagog Nitra. Okresný lyžiarsky zväz usporiadal doteraz 4 ročníky súťaže v behu na lyžiach o Pohár Calexu Zlaté Moravce. Je to celoslovenská súťaž a zúčastňujú sa jej reprezentanti z celého Slovenska ako napr. Ludovít Fusko, Ondrej Párička atď. Vedenie okresného lyžiarskeho zväzu v Nitre vynakladá maximálne úsilie na dokončenie lyžiarskeho vleku na Inovci, kde by malo byť lyžiarske stredisko. Zbor, najmä jeho neza-

Lyžovanie na Novoměstsku

Ing. Mirko TULIS

Mezi významná střediska čs. lyžařství patří Nové Město na Moravě. Když před více než osmdesáti lety fryšavský revírník Rudolf Gabessam stál poprvé na svých lyžích, dovezených ze Štýrska, sotva si uvědomil, že stojí na začátku lyžařské stopy, která zavede jeho krajinu k nejvyšším sportovním počtům a umožní, aby prostí a většinou chudí lidé procestovali téměř celou Evropu, startovali na olympijských hrách a lyžařských mistrovstvích světa.

Jistě nepředpokládal, že zkušenosti, které získají novoměstští závodníci při svých startech v cizině, využijí dovední řemeslníci a stanou se zakladateli výroby novoměstských lyží. Ta ve zprůmyslněné podobě přinesla obživu řadě obyvatelů Horácka. Rudolf Gabessam si koupil lyže především proto, aby si ulehčil svou lesnickou službu v zimním období, kdy používání lyží mu podstatně usnadnilo pohyb po zasněžených lesních cestách.

Lyžování se však v brzké době stalo ušlechtilou zábavou a prostředkem k pěstování všestranné tělesné i duševní zdatnosti, především naší mládeže. Lyžování přivedlo na Novoměstsko řadu zájemců o tento krásný sport, kteří společně se závodníky, startujícími na novoměstských lyžařských závodech, se stali propagátory naší nádherné přírody, takže Novoměstsko patří v současné době mezi známá rekreační střediska nejen zimní, ale i letní.

Rudolf Gabessam našel řadu následovatelů především mezi svými přáteli. Brzy začal lyžo-

stavená část, tvoří nejbližší přírodní rekreační zázemí obyvatelů Nitry. Členovia OIŽ budú už v tejto sezóne poskytovať občanom z celého okolia svoje služby ako inštruktori lyžovania práve v tejto oblasti. Všetky lyžiarske oddiely sú už toho času v plnej príprave na nastávajúcu sezónu. Plány okresného lyžiarskeho zväzu sú plné perspektív a je predpoklad, že ciele, ktoré si pre najbližšie obdobie vytýčili, aj splnia.

ALOJZ BRIATKA

vat hostinský Kosek ze Studnic-kých Pasek, kadovský Brázda a řidičí učitel Houdek z Moravských Křižánek. Lyže, dovezené z ciziny byly drahé, a proto lyžování bylo zpočátku výsadou zámožnějších vrstev. K většímu rozšíření lyžování na Novoměstsku přispěli především místní stolaři a koláři, kteří začali vyrábět lyže, a hlavně výrobci tzv. „dužek“ — lyží vyráběných po domácku ze sudových dužin.

Začátky lyžování na Novoměstsku pochopitelně nebyly nějakým organizovaným hnutím, živelné rozšiřování lyžování však bylo brzy podchyceno Bruslařským klubem, který uspořádal 2. února 1910 první lyžařské závody. Vítěz těchto prvních závodů ing. Karel Mrkvička vzpomínal: „Trať závodu byla 7280 m dlouhá a vedla od nádraží přes Holubku, kolem Maršovic na Brožkův kopec, na Harusovec, Šibenici, přes Gregorův kopec na Kazmírák, kde byl cíl. Na trať vyjelo celkem 20 závodníků. Bylo velké teplo, osm stupňů C nad nulou. Všichni startující byli důkladně oblečeni, někteří měli dokonce dva svetry. Adolf Slonek, pozdější výrobce lyží, měl dlouhý zimník.“

Na kopec Holubku dojel ing. Mrkvička poslední, neboť lyže mu velmi smekaly. Zato s kopce všechny své soupeře předejel. Všichni závodníci startovali s jednou hůlkou, jen Adolf Slonek se na to připravil jinak. Na maršovské silnici na něho čekal učen s druhou hůlkou. Adolf Slonek svlékl těžký zimník a takto odlehčen, odrážeje se dvěma holemi, byl

v čele závodu před ing. Mrkvičkou. Ale ne na dlouho. Slonek nedověděl oběma holemi dobře zacházet, několikrát se mu zapletly mezi nohy, upadl a ing. Mrkvička ho předejel. Tehdy nebyla trať značena, jak jsme dnes zvyklí. Na startu bylo jen oznámeno, přes které body se má jet. Tím se stalo, že jeden závodník vynechal Harusovec a dojel první do cíle. Když se ing. Mrkvička bránil, že ho nikdo nepředjel, přiznal se závodník, že si trať zkrátil a ing. Mrkvička se stal vítězem prvních lyžařských závodů v Novém Městě na Moravě. Měl čas 1:06:30 hod., druhý Charvát byl o minutu pomalejší a třetí Slonek měl čas 1:12:00 hod. Čtvrtý byl Richard Kadlec za 1:14:15 hod. a pátá Marie Gregorová v čase 1:15:00 hod. Z dvaceti startujících jen 12 závodů dokončilo, dva byli diskvalifikováni a šest závodů nedokončilo. Součet stoupání činil 354 m, klesání 386 m. Vítěz závodu ing. Mrkvička dosáhl průměrné rychlosti 6,5 km/hod.

Od prvních lyžařských závodů v roce 1910 dostalo celé hnutí pevnou základnu nejen organizační, ale především metodicko-cvičitelskou. V letech 1911—1913 se konaly v Novém Městě na Moravě tři lyžařské kursy, které vedl závodník Bohumil Hanč. Na závodech v roce 1911 vedle Hanče startoval Karel Jarolímek, o dva roky později k nim přibyl ještě norský nadporučík Ingvald Smith-Kielland. Tito tři závodníci byli prvními učiteli novoměstských lyžařů a přehlížíme-li výsledky šedesátileté závodní činnosti, musíme konstatovat, že byli výbornými učiteli. Na činnost prvních učitelů novoměstských lyžařů navázaly mezi dvěma světovými válkami instruktáže, pořádané Svazem lyžařů RCS na Medlově a Studnicích. Po druhé světové válce to byla přítomnost švédského trenéra Borgflose a škola dorostu, vedené prof. Jiřím Beranovským a Zdeňkem Gabrielem. Řada čs. předních špičkových závodníků jsou odchovanci této školy, přeměněné v současnou dobu na ústřední sportovní základnu.

Novoměstáci jsou vděční všem, kteří lyžařskou činnost v jejich městě organizovali. Vzpomínají s úctou na Hanče, Jarolímka a Kiellanda, ale i na

první místní lyžařské činovníky Josefa Kořínka, Karla Friče a Karla Matouška, ředitele Karla Hlaváče, vítěze prvních závodů ing. Karla Mrkvičku, nacisty popraveného Medu Čejku, ředitele Rudolfa Musila, Karla Beneše, Antonína Chrousta st., Sylvestra Dvořáka a na čtyřicetiletou činnost Jiřího Kadlece. Připomínají si velkou práci všech cvičitelů, trenérů a organizátorů lyžařských soutěží — velitelů tratí, rozhodčích a pořadatelů, bez jejichž dobrovolné, nezištné práce by novoměstské lyžování nebylo na úrovni, které dnes dosáhlo.

Nejslavnější stránky dějin novoměstského lyžování napsali pochopitelně závodníci. V čestné listině mistrů republiky je zapsáno 12 novoměstských lyžařů: Otakar Německý, Josef Německý, Bohuslav Slonek, Cyril Musil, Vít Fousek st., Bohuslav Nusil, František Balvín, Bohumil Kosour, Karel Dvořák, Jan Blažíček, Vít Fousek ml. a Karel Štefl. Členy mistrovských štafet byli: Josef Dufek, Vladimír Zajíček, František Zajíček, Jaroslav Zajíček, ing. Karel Hlaváč, Zdeněk Gabriel a František Kuchař. Byla řada dalších novoměstských závodníků a závodnic, jejichž jména v našem lyžařském světě byla vyslovována s úctou. K nejúspěšnějším reprezentantům patřil Josef Německý, jeden z jedenácti dětí novoměstského rolníka, který v době vrcholu své sportovní výkonnosti patřil mezi nejlepší čs. lyžaře a lehké atlety. Jako lyžař reprezentoval naši vlast dvakrát na zimních olympijských hrách. V roce 1928 na I. ZOH v Chamonix v běhu na 50 km obsadil sedmé místo a o čtyři roky později ve Sv. Mořici na II. ZOH na 50 km byl jedenáctý a na 18 km patnáctý.

V Novém Městě na Moravě bylo pořádáno dvakrát mistrovství republiky v klasických disciplínách v roce 1926 a 1965, sedmkrát se bojovalo o mistrovský titul v běhu na 50 km — Hančově memoriálu — v letech 1926, 1940, 1941, 1958, 1962, 1967 a 1970, pětkrát se zde konal přebor republiky dorostu a v roce 1960 finále Sokolovského závodu branné zdatnosti. Bohatou tradicí má „Zlatá lyže Českomoravské vysočiny“ a „Memoriál Josefa Německého“.

Minulost novoměstského ly-

žování připomínáme také proto, že všechna vítězství a úspěchy znamenají cílevědomou a usilovnou přípravu. Dále proto, abychom pochopili krásná a ušlechtilá přátelství, stejně jako soupeření se závodníky z Krkonoše, Jizerských hor, Šumavy nebo ze Slovenska a zahraničí. Nové Město na Moravě — to jsou lyžařští závodníci a lyžařské závody s celou slavnou minulostí i přítomností a neméně krásnou budoucností.

*

V Horáckém muzeu a galerii v Novém Městě na Moravě byla v únoru 1971 znovu otevřena rozšířená a doplněná stálá expozice „Lyžařství na Novoměstsku“. Podává vývoj lyžování, lyžařského sportu a výroby lyží od osmdesátých let minulého století až po současnost.

Škoda zvítězil v Rožnově

Reprezentanti Jugoslávie, Kanady, Polska a ČSSR se sešli 23. září na mezinárodních závodech ve skoku na můstku s umělou hmotou v Rožnově pod Radhoštěm. Z 80 startujících zvítězil člen čs. reprezentačního družstva Leoš Škoda před kapitánem týmu Rudolfem Höhnlem a Polákem Adamem Krzysztofakiem. Další místa obsadili sdružení Jiří Zvonek a Tomáš Kučera. Jiřího Rašku pád ve druhém kole při skoku 69 m připravil o pravděpodobný úspěch při prvním jeho startu po loňském zranění. Také dobře skákající Polák Pawlusiak ve druhém kole upadl a skončil 29.

Výsledky: 1. Škoda 216,2 (64 + 69), 2. Höhnl (oba Dukla Liberec) 215,7 (63+67,5), 3. Krzysztofak (Polsko) 209,7 (62+66), 4. Zvonek (TŽ Trinec) 208,0 (63+66), 5. T. Kučera (Dukla Liberec) 207,8 (62,5+65), 6. Kodejška (Dukla Banská Bystrica) 206,8 (60+65), 7. Doležal (Spartak Hlinsko ETA) 205,4 (62+65), 8. Bartošek (VŠ Praha) 202,8 (62+65,5), 9. Kliment (Dukla Banská Bystrica) 202,2 (62,5+65,5), 10. Walusz (Polsko) 201,9 (62+65). Nejlepší Jugoslávce skončil dvanáctý se 197,8 (61+64), z Kanadanů se nejlépe umístil Wilson na 37. místě se 176,0 b. (56,5+60).

Školení, doškolení a semináře

Blíží se nová zimní sezóna a proto předkládáme lyžařské veřejnosti několik pokynů, jak mají postupovat před absolvováním některé z mnoha akcí, které plánuje Český svaz lyžařů v oblasti zvyšování nebo udržení kvalifikací lyžařských trenérů, cvičitelů a rozhodčích.

CO SLEDUJÍ JEDNOTLIVÉ AKCE?

Školením se získá nová kvalifikace.

Doškolením je kvalifikace podmíněna a prodloužena. Je povinné a účastní se ho stejný druh I. stupeň kvalifikace. Doškolení je jedna akce doškolení.

Semináře jsou formou rozšiřování a prohlubování znalostí. Jsou obvykle monotematické za účasti různých stupňů nebo druhů kvalifikace. S doškolením nesouvisí, ale je žádoucí, aby je úseky podle možností a potřeby pořádaly.

PŘIHLÁŠKY A VÝBĚR POSLUCHAČŮ

Každý uchazeč o školení vyplní včas přihlášku a potvrzenou zaměstnavatelem. TJ, okresním svazem, u kvalifikačních vyšších i krajským svazem zašle Českému svazu lyžařů nebo ústřední škole ČTO a to nej-

později šest týdnů před konáním školení. Bez řádně vyplněné a včas zasláné přihlášky nebude do školení zařazen. Výběr posluchačů provede příslušný ústřední orgán. V případě většího počtu zájemců z jednoho okresu musí okresní svaz sestavit pořadí uchazečů, aby výběr byl co nejkvalitnější. Posluchači musí mít členský průkaz ČTO se zaplacenými příspěvky, u vyšších kvalifikací vždy průkaz nižší kvalifikace. V přihlášce je nutné uvést i specializaci, nestačí jen lyžování, ale skok, běh, závod sdružený, sjezdové disciplíny. Na všechny uskutečněné akce v lednu 1974 je třeba poslat přihlášky již v listopadu letošního roku. Na školení, kde je uvedena 2. část, jsou zváni posluchači, kteří již v tomto roce se zúčastnili první části školení. Jsou to školení cvičitelů a trenérů II. třídy, která jsou čtrnáctidenní, každý rok jeden týden. Na tato školení není možné se přihlašovat.

Nové lyžařské středisko

— *Jestliže jedete po státní silnici Uherské Hradiště—Trenčín a pro své osvěžení na moravsko-slovenském pomezí odbočíte (4 km) k chatě na M. Vrchu (800 m n. m.), pak v zimních měsících naleznete na svazích čilý lyžařský ruch. V létě jste zde mohli sledovat aktivní činnost členů lyžařského oddílu Spartaku Uherský Brod. Bez jejich snahy a brigádnické práce by zde vedle tří vleků (celková dopravní kapacita 10 lyžařů za minutu) a menší chaty nevyrostla ani nová pěkná chata (na snímku). Dnes je již v provozu a lze si jen přát, aby i další plány tohoto lyžařského oddílu pro dobudování střediska byly realizovány se stejným elánem ke spokojenosti vyznavačů bílého sportu.* -vš-

Plán školení, doškolení a seminářů na rok 1974

název akce	termín místo	účastníků/předn.	refundace
1. Šk. trenérů II. tř. všechny disc. — 2. část	24.—31. 3.	Harrachov	55/7 ano
2. Šk. trenérů II. tř. všechny disc. — 1. část	9.—16. 6.	Třeboň	30/5 ano
3. Šk. trenérů III. tř. všechny disciplíny — 2. část	29.—31. 3.	Harrachov	25/5 ne
4. Šk. trenérů III. tř. sjezdové disciplíny	leden (7 dnů)	Teplá	30/4 ne
5. Šk. trenérů III. tř. klasické disciplíny	10.—17. 3.	Jesenky	30/4 ano
6. Šk. trenérů I. tř. — 1. část	31. 3.—7. 4.	Chopok	30/4 ne
7. Šk. cvičitelů II. tř. — 1. část	13.—20. 1.	Špičák	30/5 ne
8. Šk. cvičitelů II. tř. — 2. část	3.—10. 2.	Špindlerův Mlýn	40/6 ne
9. Šk. rozhodčích I. tř.	říjen (4 dny)	Vlašim	30/4 ano
10. Šk. rozhodčích III. tř.	listopad (4 dny)	Olomouc	30/4 ano
11. Doškolení trenérů I. a II. tř. sjezd	18.—20. 10.	Nymburk	30/4 ano
12. Doškolení trenérů I. a II. tř. běh	říjen	Nové Město n. M.	30/4 ano
13. Doškolení trenérů I. a II. tř. skok, záv. sdruž.	říjen	Frenštát p. R.	30/4 ano
14. Doškolení trenérů II. sjezd	20.—22. 9.	Vlašim	20/4 ne
15. Doškolení trenérů II. tř. klasické disciplíny	13.—15. 9.	Jilemnice	20/4 ne
16. Doškolení cvičitelů I. a II. tř.	30. 1.—3. 2.	Špičák	20/4 ne
17. Doškolení rozhodčích I. a II. tř.	listopad	Vlašim	35/3 ne
18. Doškolení rozhodčích I. a II. tř.	listopad	Olomouc	15/2 ne
19. Seminář trenérů I. a II. třídy sjezd MEJ	24.—27. 1.	Jasná	20/4 ano
20. Seminář trenérů I. a II. třídy sjezd Světový pohár	7.—10. 3.	Vysoké Tatry	20/4 ano
21. Seminář lektorů cvičitelů	prosinec	Modrý Důl	15/1 ano
22. Seminář autorů tratí a STK	únor	Špindlerův Mlýn	20/4 ano
23. Seminář stavitelů můstků	prosinec	Špindlerův Mlýn	10/1 ne
24. Seminář o politicko-výchovné práci — všechny disciplíny	říjen	Nové Město n. M.	20/2 ne

NONSTOP ano či ne?

Letošní sjezdový závod Kandahar ve Sv. Antonu byl odstartován v sobotu 3. února ve 14 hodin. Byl to zdařilý závod vysoké sportovně technické hodnoty. Vítěz, Bernard Rusší, zajel mimořádně dlouhou trať 3900 m s výškovým rozdílem 1020 m v čase 2:25,66 min.; jel průměrnou rychlostí 96,7 km/hod. Byl to závod těžký, prý jeden z nejtěžších letošní sezóny. Svědčí o tom velký počet sjezdařů, kteří vzdali nebo byli diskvalifikováni. Tento velký závod měl i svou velkou vadu, jel se bez nonstop tréninku. Nonstop, původně programovaný na 2. února, se nejel pro špatnou viditelnost, způsobenou mlhou, ale nekonal se ani v náhradním termínu 3. února, tedy v den závodu, v 10 hodin dopoledne. Bylo to přípustné, když mezinárodní soutěžní řád nonstop předepisuje? Nebylo odvolání nonstopu příčinou pro vysoký počet neklasifikovaných závodníků? Nebyl časový odstup od posledního tréninku 1. února do dne závodu příliš velký?

Mám za to, že není nezajímavé si celý případ trochu rezebrat a zamyslet se nad ním. To také proto, že jak v závěru článku ukážeme, federace nepochybně pod tlakem významného závodu, jakým Kandahar je, projevila značnou dávku přizpůsobivosti.

Po sérii těžkých úrazů v roce 1959 (smrtelné pády Toni Marka a Johna Semmelinda) usnesla se Mezinárodní lyžařská federace (FIS) na kongresu ve Stockholmu v témže roce zavést povinný nonstop trénink, jako součást závodu ve sjezdu. Smyslem nonstopu bylo a je umožnit závodníkům projet trať alespoň jednou v závodním tempu.

Podle předpisu platného v současné době a podle zvyklostí se nonstop jede v pořadí vylisování pro vlastní závod, ve startovních intervalech 15—30 vteřin. Na všech velkých mezinárodních závodech Světového i Evropského poháru bývá sjezdová trať již v den prvního oficiálního tréninku upravena na podmínky nonstopu. Vlastní nonstop, podle obecné mínky se stává čím dále tím více generálkou pro elektrické měření časů, pro spojaře, pracovníky televize apod. Převládá názor, tlumočený v odborném tisku, že nonstop v dnešní své podobě má všechny znaky řádného závodu, počínaje startem a konče výsledky. Jde prý prakticky o dva samostatné závody, přičemž nonstopu je přirozeně odpíráno oficiální uznání, protože soutěžní řád jej označuje za organizovaný trénink.

Protože v den závodu ve Sv. Antonu již nebylo možno z důvodů časových nonstop absolvovat, navrhl technický delegát FIS Švýcar Fredy Fuchs vedoucím družstev provést dopoledne před závodem prohlídku tratě na lyžích, a závod ve sjezdu odstartovat, bude-li dobrá viditelnost, i bez řádného nonstopu. Vedoucí mužstev, s výjimkou taktizujících Italů, souhlasili.

Mnohým závodníkům se nepochybně jelo obtížněji, než kdyby si byli mohli trať vyzkoušet v plném tempu. Odborný tisk o případu referoval jako o odvážném, avšak úspěšném experimentu — závod se totiž konal při nádherné viditelnosti. Dokonce prý je sporné, zda by trať při vysoké teplotě sněhu v den závodu, byla vydržela dvoji sjeti.

Fredy Fuchs je známý odborník, sám organizuje každoročně ve Wengenu známý závod „Lauberhorn“. To však nic nemění na faktu, že jednal v ostrém rozporu s ustanovením mezinárodního sportovního řádu. Jeho chyba je o to závažnější, že jednal ve funkci technického delegáta, jehož předním úkolem je dozírat, aby jednotlivá ustanovení řádů byla pořadatelé přesně dodržována.

S postupem, ani s rozhodnutím Fredy Fuchse nelze souhlasit! Ovšem každý, kdo sám již nesl těžkou odpovědnost velkého sjezdového závodu, má pochopení pro situaci, do které se Fredy Fuchs dostal. Pořadatelé na straně jedné, závodníci na straně druhé a on uprostřed mezi nimi. Musel se propracovat k řadě rozhodnutí, která ani pro něj, zkušeného organizátora velkých závodů nebyla lehká. Byl zřejmě přesvědčen, že funkce technického delegáta znamená více než jen schopnost literárního výkladu pravidel a proto rozhodoval, opíraje se o své zkušenosti, podle citu pro danou situaci, vědom si toho, že jedná v rozporu s mezinárodním sportovním řádem.

Jak reagovala federace? Robert Faure, předseda bývalé sjezdové a slalomové komise, dnes šéf nově zřízené komise pro pravidla a kontrolu závodů, do jehož kompetence porušení řádů MSŘ nepochybně náleží, podává ve FIS bulletinu čís. 53 zprávu o přijatých usneseních na Kypru. V této zprávě k předmětné otázce uvádí: „Nonstop již není obligatorní vzhledem k tomu, že dnešní tréninkové metody zahrnují celou řadu sjezdových závodů, jeden závod po druhém. Soutěžní výbor má právo o tom rozhodnout. Naproti tomu zůstává zachováno pravidlo o třech tréninkových dnech, jakož i pravidlo o prohlídce tratě v den závodu v případě, že nonstop byl odřeknut, nebo změnil se podmínky od posledního tréninku.“

Změna byla řádně publikována kompetentním orgánem a je tudíž platná pro všechny závody, uvedené v kalendáři FIS 1973—74. Komise rozhodčích Čs. svazu lyžařů k otázce nonstopu dosud stanovisko nezaujala, učiní tak nepochybně před zahájením hlavního období.

Ani s R. Faurem nelze souhlasit. Z citované jeho zprávy není jasné, byla-li změna schválena kongresem, nebo jde-li o experimentální opatření komise pro pravidla a kontrolu závodů. Žádná z technických komisí FIS nemůže měnit ustanovení mezinárodního sportovního řádu, naopak technické komise jsou povinny

dbát, aby byly úzkostlivě dodržovány. Závažnost sdělení R. Faure spočívá, podle mého názoru, zejména v tom, že vytváří nebezpečný precedens pro budoucí rozhodování technického delegáta. FIS disponuje celou řadou pracovníků, stejně fundovaných pro organizování, řízení a kontrolu závodů, jako je Fredy Fuchs. Vysílá je jako své zmocněnce ve funkci technických delegátů na důležité FIS závody. Federace odpovídá na zdravý vývoj sjezdového sportu ve světě a musí proto mít špičkový sjezdový sport zcela pod svojí kontrolou. Musí mít tedy záruku, že veškeré závody, uvedené v jejím kalendáři, budou a jsou organizovány a prováděny podle představ federace, konkretizovaných v mezinárodním sportovním řádu.

Tyto záruky vůči federaci přejímají její zmocněnci, delegovaní na jednotlivé závody, jako techničtí delegáti, rozhodčí a nejnověji jako technici, pokud jde o delegaci členů technického byra FIS. Nelze domyslet důsledky, kdyby kdokoliv z nich po vzoru Fredy Fuchse z letošního Kandaharu, nedbali mandátu, který jim federace svěřila.

Tolik snad je nutno říci k letošnímu Kandaharu. Jiná je ovšem otázka, zda dnešní forma nonstopu, jak je reglementována v mezinárodním sportovním řádu, odpovídá požadavkům současného sjezdového sportu. Na tuto otázku nám jistě odpoví pravidlový kongres v r. 1975.

Dr. O. KULHÁNEK

Valašsko lyžařské

Mnohým zazní při shledání s tímto slovem valašská cimbállovka Jasénky nebo Vsacanů, jiným se obnoví vzpomínky na jediné válečné lyžařské útočiště Radhošť a Pústevny. Dalším připomene Rožnov s jeho skokanským můstkem a navíc s překrásným skansenem. Jiný zase si v duchu představí vděčné hřebenovky, ať už javorníčkovou z Kohútky přes Portáš na Kasárna a Bumbálku, nebo ze Vsackého Cábu přes Soláň, Benešky na Třeštík a v neposlední řadě z Rožnova přes Radhošť, Pústevny, na Čertův mlýn a Kněhyni a dále na Martinák. Každé z těchto jmen skrývá v sobě osobitou krásu valašských hor, bohatost a malebnost rozhledů, zpříjemněných blízkým lidským osídlením. A každý kus tohoto přírodního koutu skrývá v sobě mnoho vzpomínek na dobu okupace, kdy tento kraj poskytoval útočiště partyzánským jednotkám a odváděl krvavou daň.

Lyžování na Valašsku má dlouhou tradici. Jeho počátek se datuje okolo dvacátých let. Není však nutno se vracet do daleké historie, spíše se podívat na současnost. Nejstarší lyžařský areál na Pústevnách doznal sice změny, ale ne vždy ku svému prospěchu. Skokanský můstek na Tanečnici, který viděl Birgera Ruuda, Čísaře, Lukeše, Lenemajera a další plejá-

Lyžařské středisko Kyčerka ve Velkých Karlovicích

du skokanů, vzal dávno za své. Výstavba nového na témže místě je však blízkou realitou. Sjezdovka od Radegasta je ve stále stejném, dnes již pro sjezd nevyhovujícím stavu. Přibyl však v její těsné blízkosti slalomový „Svah mladých“, který vybudovali lyžaři Frenštátu spolu s vlekem a chatou. Kolem staré sedačky na Pústevny vyrostly zásluhou ostravských baníků pěkné a náročné svahy s vlekem. Na vrcholu Radhoště pod hotelem Radegast je na jižním svahu poměrně dobrá, ale málo bezpečná sjezdovka, vedoucí do údolí Rozpité. Je to dílo lyžařů z Dolní Bečvy, kteří z Rozpitého vybudovali pěkné lyžařské středisko. Sjezdovka je však bohužel bez vleku, připravuje se její úprava.

Rožnov je znám svým velkým a malým můstkem s umělou

hmotou a starty Cakadzeho, Wirkoly, Fortuny i Rašky. Má velmi dobrou lyžařskou základnu pro klasické disciplíny a od 1. září letošního roku také sportovní lyžařskou třídu. Kromě dvou můstků vybudovali rožnovští lyžaři běžecké tréninkové středisko na Černé hoře, překrásný areál pro sjezdaře na Solání - Čartáku, který má tři vleky a dvě útulné chaty. Tady vyrostli také úspěšní sjezdaři Vala, Michutová a Jahodová.

Největším rozsahem je však v poslední době vybudovaný sjezdařský ráj v oblasti Kohútky a Portáše na Javorníčkách. Zásluhu nadšených lyžařů z Gottwaldova a zčásti i Vsetína bylo zde postaveno celkem 7 vleků, většinou zdvojených. Kolem nich jsou upravené a udržované slalomové svahy a sjez-

dovky. Tam si přijde na své i lyžař menší technické úrovně. Velký slalomový svah již hostil Rakušany, dorost ČSSR i žactvo obou republik. Dalším rekreačním bodem jsou Kasárny, v javornické oblasti nejvyšší — 1070 m. Zde je rovněž znát gottwaldovský „fortel“ — tři vleky a pěkné, široké, upravené svahy dávají možnost lyžařského využití od listopadu do konce dubna.

Další lyžařská střediska vyrostla v údolích. Velmi známá je Kyčerka ve Velkých Karlovicích. Široký, 500 m dlouhý svah a dvojitý vlek je prací vsetínských a meziříčských lyžařů. Výhodou je těsná blízkost železniční zastávky a silnice. Vsetín sám se může pochlubit třemi vleky, jedním přímo z ulice města, druhým pro trénink závodníků na Dáblovce a třetím rekreačním na Trojúhelníku. Dokazuje to obětavou práci vsetínských lyžařů. Podobně je tomu ve Valašském Meziříčí, kde lyžaři vybudovali vlek u města, pak na Horní Bečvě a Bumbálce.

Poměrně rozsáhlá výstavba zařízení pro sjezdové lyžování však neznámá, že by na Valašsku byly opomíjeny klasické disciplíny. Těm je právě dávana „zelená“ v rožnovské základně a nyní i ve sportovní třídě, pak ve Valašském Meziříčí a v Prostřední Bečvě. Běžci těchto tří míst figurují na předních místech v severomoravském žebříčku. Je třeba ocenit práci trenéra Solanského a trenérů z Meziříčí i z Prostřední Bečvy. Je zde pořádáno mnoho běžeckých závodů, náborových, přebornických, veřejných i vyšší úrovně, které slouží také propagaci běžeckých disciplín. Jen můstků je málo, kromě dvou v Rožnově je již jen jeden na Dolní Bečvě. Radostným poznatkem je, že všechny hřebenovky jsou celou zimu

projeté a velmi frekventované mlčovníky benu i lyžařské turistiky.

Lyžaři na Valašsku vytvořili pekné dílo. S minimálními výdaji, ale s maximálním úsilím přinesli společnosti značné hodnoty. A to je lyžařům nejen na Valašsku, ale také v jiných krajích vlastní. Právem jsou tri odany nositeli čestného titulu „Vzorný“ a dalsi začínají o něj soutěžit.

Vyborné terénní i sněhové podmínky nejsou však dostatečně využity pro větší rozvoj lyžařského sportu. Chybí hlavně na vesnicích obetaví pracovníci a organizátoři, stejně tak ve školách v norských obcích. Proto si okresní svaz lyžařů vytkl za úkol založení pěti nových lyžařských oddílů, pomocí svazackým a pionýrským organizacím ve školách při vyučování a hlavně zvýšení počtu lyžařských cvičitelů a trenérů. Také nabor mládeže do oddílů je třeba značně zlepšit. Přednostní péče bude venována soutěžím SHMP, které v lyžování mají dobrou tradici. V prvních kolech startuje až 4000 účastníků. Z této soutěže vzešli dnešní dobří závodníci Bartošek, Zvonek, Seidl a další.

-Hl-

VÁCLAV MEČIŘ PADESÁTNÍK

Předseda běžeckého úseku Československého svazu lyžařů Václav Mečíř se dožívá 3. listopadu padesáti let. Patří do široce rozvětvené rodiny Mečířů, jejíž zásluhou Ski Jilemnice oslavil loni 80leté trvání. Byl v době své závodní činnosti členem reprezentačního družstva sdruženářů. Vychoval na Jilemnicku mnoho talentovaných závodníků a jako trenér lyžařské základny má zásluhu na její dobré činnosti. Do další padesátky mu redakce přeje hodně zdraví

JE TO MOŽNÉ?

Při vyklusávání na břehu Zeleného plesa ve Vysokých Tatrách jsem letos v červenci narazil na pásový sněžný skútr „zaparkovaný“ zřejmě od jara v korytě potoka, svádějícího vodu z nedalekých sněhových polí. Prohlédl jsem si drahý švédský stroj a neshledal žádné závady tak vážné, aby někoho opravňovaly k odepsání této valutové položky. Představil jsem si instituci, která vy mohla na příslušných místech přidělení sněžného skútru zdůvodněními o životní nutnosti apod. Teď na stroj buď zapomeněla, nebo předpokládá, že drsné klima Velké zmrzlé doliny svědčí švédskému výrobku. Představil jsem si také desítky hodin a množství energie vyčerpané ve snaze získat obdobný velice potřebný stroj pro čs. reprezentační družstva běžkyň a sdruženářů. Objev na břehu Zeleného plesa mě proto více než rozzlobil.

Je to jistě omluvitelné u člověka vážícího si všech prostředků, kterými je naší lyžařské sportovní reprezentaci umožněno dosahovat těch nejvyšších výkonů i u trenéra, vedoucího kolektiv mladých, všímavých lidí. S nimi jsem musel týden kolem tohoto rezavého „pomníku“ ve Vysokých Tatrách chodit a s jejich skepsí se mi nyní bojuje o to hůře.

KAREL HAMPL

Obrazky na titulní a zadní straně obálky Zdeněk Holačka, uvnitř obálky Ladislav Zacharides a Zdeněk Holačka. Obrazky uvnitř listu Zdeněk Holačka, Alois Holaň, ing. Vlastimil Šlapal, Jaroslav Toul, Jan Vedral a Ladislav Zacharides.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, ing. M. Chlouba, J. Kotland, Z. Paulů a K. Eidpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6 října 1973.

Heinz Wosipiwo (NDR) je novým světovým rekordmanem na můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Jiří Raška se svým synem Jirkou na nájezdu nového můstku ve Frenštátě.

p. Janda 187

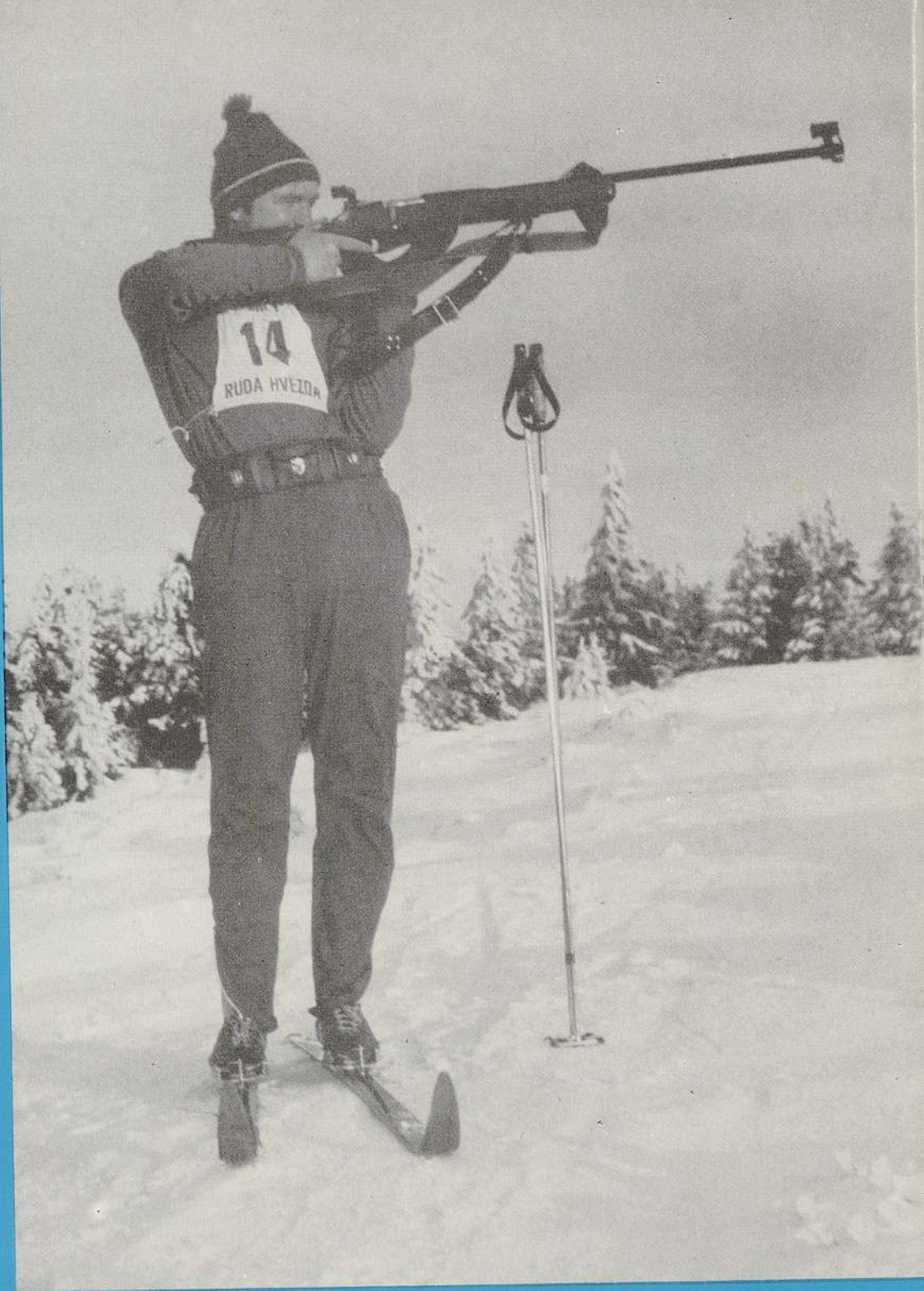
Lyžařství

ROČNÍK 59 ♦ PROSINEC 1973 ♦ Kčs 2,50

12

Vítězové jednoho ze závodů „Beskydské ligy“ žáků ve skoku na lyžích, který se konal na hmotě třetí říjnovou neděli ve Frenštátě p. Radhoštěm. Bude některý z nich novým Raškou?

Reprezentant Svazarmu ve velkorážném i malorážném biathlonu František Janík při branném závodě. Nový ročník Sokolovského branného závodu začíná.

PO II. SJEZDU ČTO DO DALŠÍ PRÁCE

Třídenní zasedání II. sjezdu ČTO 25.—27. října v Praze se vyznačovalo vysokou aktivitou a kázní všech delegátů, jakož i jejich snahou přispět k dalšímu rozvoji naší tělesné výchovy. Jeho význam podtrhla účast delegace ÚV KSČ, vlády ČSR a ÚV NF ČSR, vedená členem sekretariátu a tajemníkem ÚV KSČ dr. Františkem Ondříchem. Jejími členy byli místopředseda vlády ČSR Stěpán Horník, místopředseda ÚV NF ČSR a tajemník České odborové rady dr. Jan Kříž a vedoucí oddělení ÚV KSČ dr. Lubomír Procházka. V čele delegace ÚV ČSTV byl předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, jednání se dále zúčastnil i předseda České národní rady Evžen Erban, ministr zdravotnictví ČSR doc. dr. Jaroslav Prokopec, CSc., představitelé dalších institucí a společenských organizací, jakož i populární sovětský brankář Lev Jašin.

Mimořádnou pozornost vzbudil projev vedoucího delegace ÚV KSČ, vlády ČSR a ÚV NF ČSR, člena sekretariátu a tajemníka ÚV KSČ Františka Ondřícha. Tlumočil pozdrav ústředního výboru naší strany, vlády a ústředního výboru Národní fronty a vyslovil všem členům ČTO i aktivním sportovcům poděkování za vykonanou práci. Zdůraznil, že tělovýchovná organizace představuje počtem svých členů i svým vlivem významného činitele při formování socialistického životního způsobu velké části naší společnosti. Čestně se vyrovnává s úkoly, které před ní postavil XIV. sjezd KSČ. Patří k aktivním organizacím Národní fronty. Plně to potvrzují dosažené úspěchy v tělovýchově a sportu, výsledky předsjezdové kampaně i dosavadní průběh předsjezdového jednání, fakta a čísla, která jsme slyšeli na sjezdu,

Připomenul, že v dalším období jde o to, prohloubit kvalitu, která je základem pro dosažení ještě vyššího efektu a účinnosti práce. Celý tělovýchovný proces musí být prostoupen všestrannou péčí o člověka, jednotou formování jeho fyzických vlastností a socialistického uvědomění; abychom pro aktivní sportování na hřištích a v tělocvičnách získali další občany. Jde o další úkoly, které jsou vyjádřeny v dokumentech předsednictva ÚV KSČ k dalšímu rozvoji po XIV. sjezdu.

Strana považuje tělesnou výchovu za důležitou složku socialistické výchovy člověka, za nedílnou součást socialistického způsobu života. Velmi jasně to vyjádřil XIV. sjezd, který zdůraznil, že ve zdravém vývoji socialistické společnosti mají velký význam masová tělovýchova a sport, které přispívají k fyzickému upevnění zdraví i morálních vlastností lidu, ke

zvyšování obranyschopnosti i k naplnění života. Proto také nepovažujeme tělovýchovu za soukromou záležitost jednotlivců, ale za celospolečenskou potřebu, záležitost prakticky každého občana.

Tajemník ÚV KSČ František Ondřích zvýdhl dále socialistické pojetí naší tělesné výchovy a zdůraznil, že tělovýchovná činnost je především záležitostí mládeži a jde nám o to, zpřístupnit tělovýchovná zařízení veškeré mládeži. Spolupráce v tomto směru musí být neformální a účinná. Ujistil tělovýchovné pracovníky, že mohou počítat s tím, že v této záslužné činnosti naleznou plnou podporu u všech orgánů naší strany, vlády a organizací Národní fronty.

V diskusi vystoupilo 45 delegátů a hostů, dalších 49 odevzdalo písemné příspěvky. Předsedou ÚV ČTO byl opět zvolen dr. Miroslav Hlaváček, místopředsedy Drahoslav Břehovský a Jaroslav Mudruňka, předsedou ústřední kontrolní a revizní komise Milan Šenkapoul, místopředsedy Jiří Hamouz a Zdeněk Domkář. Jednotlivě byly přijaty předložené sjezdové dokumenty — Hlavní směry a návrh jednotných stanov.

Předseda ÚV ČTO dr. Miroslav Hlaváček v závěrečném projevu řekl mj.: „Uzavíráme významnou etapu naší práce. Bylo to období složitě, ale dynamické a úspěšné. Úkoly dalšího rozvoje ČTO jsou náročné, ale reálné. Sjezd nás znovu přesvědčil o tom, že nikdy v minulosti jsme neměli tak široký prostor pro naši činnost jako v současnosti. Dá nám hodně práce, abychom jej dokázali naplnit. Spolehlivou oporou v realizaci našeho programu je KSČ, vedoucí síla naší společnosti, která nám dává jistotu, že se ubíráme správnou cestou.“

Všechny úkoly, které budou tělovýchovné orgány plnit, jsou obsaženy v usnesení II. sjezdu ČTO. Lyžování je mezi sporty, kterým v masovém rozvoji tělesné výchovy budou vytvářeny všestranné podmínky k dalšímu rozšíření, zejména mezi mladými lidmi. Také ve výkonnostním sportu patří lyžování k těm odvětvím, která budou všestranně podporována a rozvíjena. Ve vrcholovém sportu bude v lyžování zpracován a postupně realizován systém, který zabezpečí podchytení všech, kteří mají předpoklady k dosažení vrcholných výkonů.

Referát ústředního výboru na II. sjezdu ČTO a usnesení byly uveřejněny ve zvláštní příloze „Československého sportu“ č. 258 30. října 1973.

JAROSLAV TROUSIL

První stálá veřejná lyžařská škola

Český svaz lyžařů se již před dvěma léty rozhodl vytvořit v hlavních lyžařských střediscích ČSR stálé veřejné lyžařské školy profesionálního charakteru, jejichž poslání by bylo v podstatě stejné jako obdobných škol v jiných lyžařsky vyspělých evropských zemích.

Jich činnost se má zaměřit především na masu neorganizovaných lyžařů, zejména začátečníků a dětí, kteří odbornou výuku nejvíce potřebují, ale i vyspělejších lyžařů, kteří se chtějí pod odborným vedením zdokonalit. Jde o náročnou službu lyžařské veřejnosti, kterou např. v alpských zemích poskytuje hustá síť profesionálních škol na vysoké úrovni, a veřejnost jí tam také intenzivně využívá. Je pochopitelné, že v československých podmínkách budou tyto školy věnovat stejnou pozornost jak výuce ve sjezdění, tak i výuce v běhu a ve sportovním lyžování volným horským terénem.

Rozdíly mezi podmínkami alpských zemí a celkovými podmínkami masového lyžování u nás nám nedovolují čerpat jednoduše ze zkušeností zemí s vyspělou sítí těchto škol, i když je objektivní potřeba právě této formy profesionální lyžařské výuky i v našich podmínkách nesporná. Úsek sportovního lyžování ČSL, který byl zřízením těchto škol pověřen, potřeboval určitý čas k ověření účinnosti některých forem lyžařské výuky jako placené služby veřejnosti. Dvě uplynulé zimní sezóny — poznamenané mimořádně špatnými sněhovými podmínkami — umožnily vzkázat některé z těchto forem zejména při výuce dětí a v podobě několika jednorázových výcvikových akcí pro kolektivní zájemce. Bez stálého sídla školy a jejího obsazení profesionálními pracovníky však nebylo možné zajistit spontánní příliv frekventantů z řad lyžařské veřejnosti, která příslušné středisko navštěvuje. Teprve až tyto školy zdomácní, až vejdou do povědomí široké lyžařské veřejnosti a především až prokážou své kvality a efektivnost, bude možno očekávat

Právě děti potřebují při svém vstupu do lyžařského života odborné vedení nejvíce

ve Špindlerově Mlýně

tento rozsáhlý spontánní zájem, který je v mnoha evropských zemích už po dlouhá desetiletí naprosto samozřejmý. Znamená to tedy, že v počátečním stadiu budou muset naše veřejné školy svést o zájem a uznání veřejnosti nesnadný, ale doufejme že nepříliš dlouhý boj. A výsledkem tohoto boje by mělo být to, co ani v našich podmínkách není nikterak nereálné: hustá síť vysoce kvalitních veřejných lyžařských škol, které budou poskytovat za zcela přístoupnou cenu lyžařskou výuku na té nejvyšší profesionální úrovni.

V počátečním stadiu nelze počítat s tím, že by se tyto školy mohly zřizovat jako ekonomicky autonomní útvary tak, jako je tomu v zemích s dlouhou tradicí těchto škol. ČSL proto požádal o spolupráci Ústřední ústav tělesné kultury, který jako ekonomicky samostatný útvar tuto možnost má a do rámce jeho činnosti provozování veřejné lyžařské školy

zapadá. Mezi ČSL a ÚÚTK byla uzavřena dohoda o spolupráci obou organizací při zřizování a zajištění činnosti těchto škol.

První stálá škola, jejímž oficiálním názvem je „veřejná škola lyžování“, bude začátkem letošní sezóny otevřena ve Špindlerově Mlýně jako nejvýznamnějším lyžařském středisku ČSR. Jejím ředitelem bude zkušený lektor ČSL a cvičitel I. třídy Vladimír Paudera, kterého k této funkci předurčují nejen jeho vysoké kvality lyžařského pedagoga, ale i organizační schopnosti a osobní vlastnosti. Navíc jde v podstatě o „domorodce“, který se s novým úkolem vrací po několika letech do Špindlerova Mlýna jako svého domova. Znalost místních podmínek a lidí je pro šéfa veřejné lyžařské školy z evidentních důvodů neobyčejně důležitá.

Ve škole mají vedle ředitele působit již v letošní sezóně jeden až dva stálí cvičitelé. Podle předem sestaveného časového

PO II. SJEZDU ČTO DO DALŠÍ PRÁCE

Třídenní zasedání II. sjezdu ČTO 25.—27. října v Praze se vyznačovalo vysokou aktivitou a kázní všech delegátů, jakož i jejich snahou přispět k dalšímu rozvoji naší tělesné výchovy. Jeho význam podtrhla účast delegace ÚV KSČ, vlády ČSR a ÚV NF ČSR, vedená členem sekretariátu a tajemníkem ÚV KSČ dr. Františkem Ondříchem. Jejími členy byli místopředseda vlády ČSR Štěpán Horník, místopředseda ÚV NF ČSR a tajemník České odborové rady dr. Jan Kříž a vedoucí oddělení ÚV KSČ dr. Lubomír Procházka. V čele delegace ÚV ČSTV byl předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, jednání se dále zúčastnil i předseda České národní rady Evžen Erban, ministr zdravotnictví ČSR doc. dr. Jaroslav Prokopec, CSC., představitelé dalších institucí a společenských organizací, jakož i populární sovětský brankář Lev Jašin.

Mimořádnou pozornost vzbudil projev vedoucího delegace ÚV KSČ, vlády ČSR a ÚV NF ČSR, člena sekretariátu a tajemníka ÚV KSČ Františka Ondřícha. Tlumočil pozdrav ústředního výboru naší strany, vlády a ústředního výboru Národní fronty a vyslovil všem členům ČTO i aktivním sportovcům poděkování za vykonanou práci. Zdůraznil, že tělovýchovná organizace představuje počtem svých členů i svým vlivem významného činitele při formování socialistického životního způsobu velké části naší společnosti. Cestně se vyrovnává s úkoly, které před ní postavil XIV. sjezd KSČ. Patří k aktivním organizacím Národní fronty. Plně to potvrzují dosažené úspěchy v tělovýchově a sportu, výsledky předsjezdové kampaně i dosavadní průběh předsjezdového jednání, fakta a čísla, která jsme slyšeli na sjezdu,

Připomenul, že v dalším období jde o to, prohloubit kvalitu, která je základem pro dosažení ještě vyššího efektu a účinnosti práce. Celý tělovýchovný proces musí být prostoupen všestrannou péčí o člověka, jednotou formování jeho fyzických vlastností a socialistického uvědomění; abychom pro aktivní sportování na hřištích a v tělocvičnách získali další občany. Jde o další úkoly, které jsou vyjádřeny v dokumentech předsednictva ÚV KSČ k dalšímu rozvoji po XIV. sjezdu.

Strana považuje tělesnou výchovu za důležitou složku socialistické výchovy člověka, za nedílnou součást socialistického způsobu života. Velmi jasně to vyjádřil XIV. sjezd, který zdůraznil, že ve zdravém vývoji socialistické společnosti mají velký význam masová tělovýchova a sport, které přispívají k fyzickému upevnění zdraví i morálních vlastností lidu, ke

zvyšování obranyschopnosti i k naplnění života. Proto také nepovažujeme tělovýchovu za soukromou záležitost jednotlivců, ale za celospolečenskou potřebu, záležitost prakticky každého občana.

Tajemník ÚV KSČ František Ondřích vyzdvihl dále socialistické pojetí naší tělesné výchovy a zdůraznil, že tělovýchovná činnost je především záležitostí mládeže a jde nám o to, zpřístupnit tělovýchovná zařízení veškeré mládeži. Spolupráce v tomto směru musí být neformální a účinná. Ujistil tělovýchovné pracovníky, že mohou počítat s tím, že v této záslužné činnosti naleznou plnou podporu u všech orgánů naší strany, vlády a organizací Národní fronty.

V diskusi vystoupilo 45 delegátů a hostů, dalších 49 odevzdalo písemné příspěvky. Předsedou ÚV ČTO byl opět zvolen dr. Miroslav Hlaváček, místopředsedy Drahoslav Břehovský a Jaroslav Mudruňka, předsedou ústřední kontrolní a revizní komise Milan Šenkapoul, místopředsedy Jiří Hamouz a Zdeněk Domkář. Jednoznačně byly přijaty předložené sjezdové dokumenty — Hlavní směry a návrh jednotných stanov.

Předseda ÚV ČTO dr. Miroslav Hlaváček v závěrečném projevu řekl mj.: „Uzavíráme významnou etapu naší práce. Bylo to období složité, ale dynamické a úspěšné. Úkoly dalšího rozvoje ČTO jsou náročné, ale reálné. Sjezd nás znovu přesvědčil o tom, že nikdy v minulosti jsme neměli tak široký prostor pro naši činnost jako v současnosti. Dá nám hodně práce, abychom jej dokázali naplnit. Spolehlivou oporou v realizaci našeho programu je KSČ, vedoucí síla naší společnosti, která nám dává jistotu, že se ubíráme správnou cestou.“

Všechny úkoly, které budou tělovýchovné orgány plnit, jsou obsaženy v usnesení II. sjezdu ČTO. Lyžování je mezi sporty, kterým v masovém rozvoji tělesné výchovy budou vytvářeny všestranné podmínky k dalšímu rozšíření, zejména mezi mladými lidmi. Také ve výkonnostním sportu patří lyžování k těm odvětvím, která budou všestranně podporována a rozvíjena. Ve vrcholovém sportu bude v lyžování zpracován a postupně realizován systém, který zabezpečí podchycení všech, kteří mají předpoklady k dosažení vrcholných výkonů.

Referát ústředního výboru na II. sjezdu ČTO a usnesení byly uveřejněny ve zvláštní příloze „Československého sportu“ č. 258 30. října 1973.

JAROSLAV TROUSIL

úspěšně mladé Československo. V roce 1922 získali lyžaři tohoto klubu z městečka, které čítalo 1300 obyvatel, dvacet prvňáčků, 13 druhých a 8 třetích cen a o rok později dobyli 23 cen.

Po mnoho let tato trojice vítězila na závodech a zůstane v dějinách Ski klubu na čestném místě. Po nich zaujala místa nová generace: A. Bartoň, V. Pech, Holubec, Hartig, Skrbek, Chlum a Zeman. Všichni reprezentovali barvy svého klubu až do r. 1936, kdy do lyžařství se dostává „přetahování“ dobrých závodníků do pražských klubů. Tam jim slibovali lepší podmínky, než měli ve svých mateřských klubech. To se projevilo i ve vysokém Ski klubu, kde byla dosti početná členská základna, ale lyžařských závod-

níků jen poskrovnu. V r. 1939 Ski klub byl dán do „klidu“, až v roce 1945 se probouzí do nové činnosti a má 402 členů. Z nich vyrůstají noví závodníci jako: Jos. Hrubý, Fr. Žanta, Vl. Melich, Vl. Patočka a Lad. Jón. To však nestačilo k rozvoji a klub začal stagnovat.

Letos při oslavách 70. výročí založení vyhlásil za úkol obnovit činnost a navázat na starou lyžařskou tradici. O ní se můžeme dokonale poučit a přesvědčit na výstavě „70 let založení Českého Ski klubu ve Vysokém nad Jizerou“. Výstava je instalována v budově vlastivědného muzea ve Vysokém. Je bohatým zdrojem historie lyžařství na Vysokou i historii jubilejního klubu. Ve dvou místnostech je instalováno mnoho dokumentárního a historického

materiálu. Vitríny obsahují velké množství cen, pohárů a diplomů. Pozornost budí ukázky historických lyží, jejich vývoj od nejstarších až po dnešek. Nemohlo být ani instalováno všechno, co se k výstavě sešlo, neboť nestačily místnosti. Na výstavu vás zve historický plakát akad. malíře K. V. Mutti-cha z r. 1914, který překreslil vysoký rodák akad. malíř Olda Vodseďálek. Můžete si jej na výstavě zakoupit jako suvenýr spolu s vkusným odznakem. Výstava potrvá do konce letošního roku, nenechte si ujít příležitost k jejímu zhlédnutí. O odborný a věcný výklad se starají a veškeré dotazy zodpovídají vždy ochotné pracovnice vlastivědného muzea v čele s ředitelkou muzea Jiřinou Doubalíkovou. ANTONÍN DUBSKÝ

Dvacet let fakulty tělesné výchovy a sportu

Dvacáté výročí založení ITVS — FTVS je vhodným momentem k zamyšlení nad výsledky práce tohoto tělovýchovného učiliště i v lyžování.

Lyžování je součástí povinného studijního plánu již od založení fakulty. Zároveň probíhá i výuka specializace lyžování a vždy po několika letech i výuka trenérské školy lyžování. Za dvacet let absolvovalo výuku lyžování na fakultě asi 2600 studentů řádného studia, 23 posluchačů trenérské školy a kolem 120 specialistů lyžování. Mnozí z nich zaujmají dnes významná místa ve hnutí i ve školství. Jako příklad je možno uvést pracovníky Čs. svazu lyžařů: ústředního trenéra B. Tvrzníka a jeho zástupce Zd. Remsu. Většina současných trenérů reprezentačních družstev jsou rovněž absolventy — J. Honců, J. Vedral, B. Rázl, Št. Oleškák, ing. M. Javorský, mistr světa L. Rýgl aj.

Výuka lyžování je zajišťována pracovníky katedry turistiky a lyžování, dnes katedry sportů a pobytu v přírodě. Převažující zaměření fakulty na školskou problematiku vyvolalo potřebu vytváření teorie a metodiky lyžování školní mládeže na výchovně výchovných lyžařských

zájezdech a školách v horských a podhorských oblastech. Rozpracování této problematiky vedlo k vytvoření vlastní cesty, která zásluhou dobrých výsledků se začíná v lyžování školní mládeže uplatňovat v širokém měřítku.

Rovněž výuka specializace lyžování, jejímž cílem je vyškolení politicky uvědomělých a všestranně vzdělaných odborníků (učitelů, trenérů a dalších pracovníků) pro potřebu tělovýchovného a sportovního hnutí, přináší výsledky. Vedle již zmíněných trenérů státních družstev jde o řadu pracovníků zejména na katedrách tělesné výchovy na vysokých školách a dalších stupních škol, ve hnutí a ústředních orgánech, armádě a jinde.

Katedra se během svého působení stala střediskem teoretické práce zejména v českých zemích. Byla zde rozpracována, konzultována a na fakultě obhájena řada rigorosních, kandidátských a habilitačních prací a výzkumných úkolů.

Vedle již uvedené teorie a metodiky základního lyžařského výcviku se zpracovává několik základních problémových okruhů, např.: význam lyžování v socialistické společnosti, technika a metodika běhu a sjezdových disciplín, struktura výkonnosti a hodnocení trénovanosti, výběr talentů apod.

Je třeba konstatovat, že bylo dosaženo řady dílčích výsledků — byla vydána učebnice lyžování, učební texty s problematikou historie, základního lyžařského výcviku, techniky a metodiky běhu, techniky, metodiky a tréninku sjezdových disciplín, didaktiky školního lyžování a další.

Přesto, že bylo dosaženo některých úspěchů, jsou si pracovníci katedry vědomi rezerv a možnosti zkvalitnění práce pro zvýšení úrovně československého nezávodního i závodního lyžování. Další možnosti vidí v užším spojení s ostatními složkami, v napojení širšího okruhu pracovníků a ve vytvoření tvořivé spolupráce. V tomto směru také chtějí uplatňovat své úsilí

Dr. JOSEF POTMĚŠIL

„Areál snů“ mladých skokanů

Nad vchodem je nápis: TJ Slávie VŠST, lyžařské výchovné středisko mládeže. Ale klidně by tam mohlo být — ráj mladých skokanů.

Protože sportovní zařízení, které bylo v říjnu v Liberci uvedeno do provozu, až dosud žilo jen ve snech lyžařských pracovníků a trenérů mládeže. Zásluhou lyžařského oddílu Slávie VŠST Liberec dostali mladí skokaní a celý náš lyžařský sport dokonalé, moderní výchovné středisko, které je svým celkovým vybavením světové úrovně. Dva skokanské můstky P 28 a P 15 budou celoročně sloužit výchově mladých skokanů a sdruženářů.

Celý areál výchovného střediska je postaven v sousedství městských lázní, pod budovou vysoké školy, na místě někdejšího malého můstku. Ten byl však nahrazen zubem času a byl využíván jen minimálně. Nápad rekonstruovat jej a vybudovat i menšího souseda se zrodil v hlavě inž. Slávka Kumpošta, „sdruženáře tělem i duší“, který stál také u zrodu mládežnických sdruženářských družstev a o lyžařské mládeži se stará opravdu vzorně. Tři roky pracoval s kolektivem vývojových dílen Vysoké školy textilní a strojní, s trenéry, učiteli a studenty vysoké školy, s malými sportovci i pomocníky z liberecké Dukly na výstavbě můstků. Na konto brigádnického listu přibýlo přes 15 000 hodin, plnou pětinu odpracoval sám inž. Kumpošt. Výsledkem však je dílo, jímž se zatím nemohou pochlubit nikde jinde v republice.

Na obou můstcích je položena umělá hmota, celý areál je oplocen, pět výbojek umožní trénovat a závodit i za umělého osvětlení, oba můstky mají společné doskočiště i dojezd. Po obou stranách můstků jsou řízen světelnými semafovy z věže rozhodčích. Hned vedle můstků vyrostla budova klubovny, je zde šatna, údržbářská dílna,

Pohled na pěkné lyžařské výchovné středisko liberecké mládeže

elektrické propojení počítařů výsledků s rozhodčími. Nejmodernější výpočetní technika umožní znát výsledky bezprostředně po skončení závodů. Miloslav Bělonožník, předseda subkomise pro výstavbu můstků FIS: „Je to ojedinělé skokanské středisko pro mládež nejen u nás, ale i v Evropě. Má ideální polohu uprostřed města, je to velká šance pro libereckou mládež a věřím, že se brzy budeme se jmény mladých libereckých závodníků setkávat na výsledkových listinách velkých závodů.“

Dveře k systematické celoroční přípravě mladých skokanů na severu Čech jsou tedy otevřeny. O jejich růst se budou starat trenéři Kumpošt, Lánský, Krebs, Nedomlel, Voj-

těch a další. Můstky budou sloužit nejen skokanům Slávie VŠST a ještědu Liberec, ale připravovat se zde budou i žáci sportovní třídy ZDŠ z Tanvaldu pod vedením trenéra Kožíška, zájem projevil i další oddíl. Umělá hmota a umělé osvětlení dávají záruku, že můstky budou v provozu po celý rok opravdu od rána do večera.

Sobota 13. října, kdy byly můstky slavnostně uvedeny do provozu veřejným závodem za účasti 54 mladých skokanů, by měla být zapsána zlatým písmem do historie lyžování v Liberci. Věřme, že výsledky obětavé a dlouholeté práce na sebe nedají čekat.

JIŘÍ KOTLAND

Seminář sportovního lyžování

Ve dnech 26.—28. října se uskutečnil v hotelu FIS v Novém Městě na Moravě seminář školské komise úseku sportovního lyžování SL ČSR. Náplní semináře byly aktuální otázky současného lyžování — problematika výuky lyžování na školách a zejména pak otázky lyžařské terminologie v souvislosti s prudkým vývojem sjezdové techniky. V rámci semináře byla přednesena zpráva o přípravách X. kongresu Interski (mezinárodní organizace pro výuku lyžování), který se koná v roce 1975 ve Vysokých Tatrách.

Semináře se zúčastnila řada pracovníků Čs. svazu lyžařů a zástupci pracovišť, která školí lyžařské cvičitele (fakulty tělesné výchovy a sportu v Praze, v Bratislavě, pedagogických fakult), a další lyžařští pracovníci z hnutí. V dvoudenním jednání řešili příčiny nejednotnosti výkladů a pojetí lyžařské techniky a nejednotnosti lyžařských postupů, zabývali se mnohými nedostatky v současné lyžařské terminologii. Nepřesnost a často nedostatky českých a slovenských výrazů vystihujících současnou techniku zhoršuje nebo znemožňuje komunikaci a dorozumění mezi lyžařskými teoretiky i praktiky, znesnadňuje překlad zahraničních materiálů atd.

Závěrem se účastníci semináře shodli, že uspořádání semináře splnilo svůj úkol a že touto cestou bude žádoucí i nadále řešit současné problémy ve výuce lyžování.

ANT. FUČÍK, PhDr. F. CHOVANEC

DALŠÍ SVĚTOVÝ REKORD VE FRENŠTÁTĚ

Nový největší můstek na světě s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm s normovým bodem 72 m bude zřejmě dějištěm nových světových rekordů. Jen tři týdny trvání měl rekordní výkon Heinze Wosipiwa (NDR) 86 m ze zahajovacích mezinárodních závodů, konaných 30. září. Dvacetiletý polský mistr na velkém můstku Czeslaw Janik jej překonal třetí říjnovou nedělí v III. ročníku závodů o „Pohár Národní fronty“ o jeden metr. Lyžařští experti této disciplíny soudí, že ani tento rekord nebude mít dlouhé trvání a v příštím roce bude ve Frenštátě překonán.

Závody o „Pohár Národní fronty“ byly poznamenány velmi nepříznivým počasím. Silný nárazový vítr, měnící často směr, dosahoval rychlosti až 10 m/vt. Trenéři na hraně stolu nestačili hlídat sílu větru a závod 82 startujících se protáhl na tři a půl hodiny. Také déšť a chladno ztížily soutěž. Nepříznivé podmínky znamenaly četné pády a někteří startující odstoupili již po zkoušebním, jiní po prvním soutěžním kole. Josef Matouš, který při tréninku skočil o metr dále za Wosipiwův rekord a patřil mezi ty, kteří měli největší vyhlíd-

ky vytvořit nový světový rekord, při prvním soutěžním skoku — vyrovnávajícím rekord Wosipiwa 86 m — upadl a i ve druhém kole (81 m) měl pád. Také Jiřímu Raškovi, který by se byl rád na „svém“ můstku odměnil domácím divákům rekordním skokem, se nedařilo tak, jak si přál. Zlepšily se výkony Leoše Škody i forma kapitána čs. reprezentačního týmu Rudolfa Höhlna. Příjemným překvapením byly stylově pěkné i dostatečně dlouhé skoky neúspěšnějšího čs. sdruženáře Tomáše Kučery. Po prvním kole s dokonalým skokem 80 m a dobrým doskokem byl v čele soutěže před Polákem Janikem a čs. reprezentanty Slámou a Raškou. Janik skočil sice o metr dále, ale nikoliv tak elegantně jako Tomáš Kučera. Ve druhém kole mu zajistil bezpečné vítězství rekordní skok 87 m za příznivého větru. Tomáš Kučera měl kratší, ale dobře provedený skok 75 m a byl odsunut Škodou a Höhlnem na čtvrté místo, což je velmi dobré umístění mezi specialisty skokany. Po nepříznivých výsledcích v závěru uplynulé sezóny se dostává do formy olympijský vítěz na velkém můstku v Sapporu Polák Wojciech Fortuna, skákající v Rožnově ve „zlatých“ botách. Skončil šestý za Raškou. Janik měl nejdlejší skok také ve zkušebním kole 84,5 m před Škodou 84 m a Slámou 82 m.

HOVOŘÍ SVĚTOVÝ REKORDMAN

„Není lepší můstek s hmotou na světě,“ řekl po úspěšném závodě a novém světovém rekordu Polák Janik. „Mám z nového

Tomáš Kučera si připravuje lyže pro závod na můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde obsadil čtvrté místo

rekordu pochopitelně radost. V uplynulé sezóně patřilo k mým největším úspěchům vítězství na mistrovství Polska na velkém můstku v Zakopaném s normovým bodem 90 m a druhé místo v Memoriálu Bronislawa Czecha“. Skoku na lyžích se věnují od roku 1965, jinak hraji rekreačně kopanou. Rád bych se dobře umístil na mistrovství světa 1974 ve švédském Falunu. Frenštátský můstek svým profilem hodně připomíná Falun.“

Czeslaw Janik vykonává vojenskou prezenční službu a je členem Gwardie Zakopané.

Výsledky závodů o „Pohár Národní fronty“: 1. Czeslaw Janik (Polsko) 231,6 b. (81+87 m), 2. Leoš Škoda 221,6 (79+84), 3. Rudolf Höhln 213,3 (78+79,5), 4. Tomáš Kučera (všichni Dukla Liberec) 212,8 (80+75), 5. Jiří Raška (MEZ Frenštát) 210,1 (77,5+78), 6. Wojciech Fortuna (Polsko) 209,1 (80+78), 7. Josef Lepko 204,4 (78,5+75), 8. Karel Kodejška (oba Dukla Banská Bystrica) 204,1 (76+74,5), 9. František Rydval 200,6 (75,5+75), 10. Stanislav Buchta 196,2 (76+75,5), 11. František Zeman (všichni Dukla Liberec) 192,7 (74+77,5), 12. Jaromír Lidák 186,7 (71+75,5), 13. Emil Babiš (oba Dukla Banská Bystrica) 186,4 (75,5+70,5), 14. Stefan Hula (Polsko) 185,2 (76+73), 15. Karel Štantejský (Sokol Lomnice n. Pop.) 182,4 (78+70,5). —jt—

WOSIPIWO TŘETÍ

První světový rekordman na můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm Heinz Wosipiwo při závodech ve skoku na hmotě v Oberhofu obsadil třetí místo za svými krajanými Hans-Georgem Aschenbachem a Rainerem Schmidtem. V těchto závodech první říjnovou nedělí startovali všichni nejlepší skokani NDR. V soutěži družstev o „Pohár FDGB“ zvítězil tým ASK Brotterode, složený z H.-G. Aschenbacha, D. Aschenbacha, Danneberga a Wolfa s 675,5 bodu před SC Motor Zella-Mehlis (Schmidt, J. Eckstein, B. Eckstein a Hartleb) 646,1 b. a SC Dynamo Klingenthal (Glass, Wosipiwo, Seifert, Höring) 637,9 bodu.

V závodech jednotlivců bylo pořadí na vedoucích místech: 1. H.-G. Aschenbach 237,4 b. (80,5+77,5 metru), 2. Schmidt 230,2 (78+80,5 metru), 3. Wosipiwo 222,7 (76,5+77), 4. Kampf 222,5 (75+76,5), 5. Wolf 218,5 (78+76), 6. Danneberg 216,2 (75+76), 7. Weber 212,2 (72,5+76), 8. Michlik 209,8 (74+73), 9. Hartleb 209,7 (73,5+75), 10. D. Aschenbach 208,0 (71,5+77,5). —jt—

LYŽAŘSTVÍ

ROČNÍK 59

Vedoucí redaktor od 1. do 7. čísla

Jiří Nejedlo,

od 8. do 12. čísla Jaroslav Trousil

OBSAH

	Číslo	Strana		
Do nového roku 1973 [Ján Mráz]	1	1	Raškův skok do nemocnice (-nj-)	2 12
Zajištění voleb na přední místo [Vladimír Heřmanský]	1	1	Půlhodinka s Bernardem [Jan Vedral]	2 12-13
Vylúčiť či využiť odraz? [Rudolf Šajdík]	1	2-3	Na výroční schůzi (-nj-)	2 12-13
Český lev hodnotil [-re-]	1	3	Pozornost základnému skokanskému zariadeniu [Jozef Adam]	2 14-15
„Špindl“ v seznamu (-nj-)	1	3	Režim dňa a správnej životosprávy (MUDr. Hana Lukáčová)	2 15-16
Kirunou začala zima [Josef Kutheil]	1	4-5	Skok za 25 rokov [Milan Húska]	3 1
Rodiny na lyžích [-lin-]	1	5	Jubileum ako závazok [Karol Eidlpes]	3 1
Jak to dělají jinde [Ivan Zítek]	1	6-7	Třídy, a jak je získáme	3 2-3
Ocenenie práce trénerov z povolania [-es-]	1	6	Na skok v Le Brassus [Josef Kutheil]	3 2-3
Zlatá lyže mezinárodně (-nj-)	1	7	Lyžování na křižovatce	3 3-4
Pár slov do pranice [Pavel Mikeska]	1	8-9	Ruhpolding: málo důvodů k radosti [Jiří Jirsa]	3 4-5
Žádná revoluce - říká Georges Joubert [-m. j.-]	1	9	Poučení z jednoho závodu (-pot-)	3 5
Světový pohár trochu jinak (-nj-)	1	10	Švédské vánoční turné v letním balení [Jan Weisshäutel]	3 6-7
Co je nového ve výrobě lyží [Karel Hampl]	1	10-12	Lyžařská turistika [dr. O. Kulhánek]	3 7-9
Za lyžemi na Hawaii [-m. j.-]	1	12	Hledá se disc-jockey (-nj-)	3 8
Nové můstky čekají na křest [Miloslav Bělonožník]	1	13	Kavgolovská vzpomínka (-nj-)	3 9
Několik rad skokanům-záčátečnickům [-re-]	1	14	Se Zvolenčany ve Sliači (-nj-)	3 10-11
Kde se sliby plní (-nj-)	1	14	Průmysl lyží (-ah-)	3 12
Lyžování hravé a dravé (-nj-)	1	15	Čtenáři píší	3 12
Lanovkou na Elbrus [-lin-]	1	15	Slávek Čepelák stále na lyžích [Jiří Malíř]	3 13
Zájemcům o školení (-mar-)	1	16	Stravovanie lyžiara v tréningovom a pretekárskom období (MUDr. Hana Lukáčová)	3 13-14
Zajímavosti ze zahraničí	1	16	Združenári začínajú žiť [-re-]	3 15
Začátek cesty [-ne-]	2	1	Doškolení trenérů sjezdových disciplín [Jaromír Petřík]	3 15-16
Vzorná škola na lyžích	2	1-3	Ze světa	3 16
Dobrá věc se podařila [František Táborský]	2	2-3	Jan Fajstavr (-nj-)	3 17
Co nového ve sjezdovém sportu? (dr. O. Kulhánek)	2	4-5	Čtvrtstoletí hledání a úspěchů (ing. Miloš Fiala)	4 1
Věda kolem skokanů (-nj-)	2	5-6	Leden a únor sjezdařů [Jan Vedral]	4 2-3
Bischofshofen zachraňoval (-nj-)	2	6-7	A tak to šlo za sebou [Jiří Nejedlo]	4 3-4
Potřebujete upravit sklon boty? (ing. Luboš Petřík)	2	8-9	Tatra Pokal po švýcarsku (-nj-)	4 4
Příspěvek k bezpečnosti sjezdařů	2	8	Příklady hrdinství a statečnosti	4 5
První vlaštovka	2	8	Porovnanie merania dĺžky skokov na lyžiach vizuálne a optickoelektricky (Peter Benedik a Ivan Bolčo)	4 6-7
Padesátiny Zd. Tameleho [-re-]	2	9	Galína Kulakovová [-lin-]	4 7
Dočkají sa lyžiari? (ing. Ladislav Harvan)	2	10-11	Pieps I. (-nj-)	4 7
Výzva lyžařským oddílům v ČSR	2	11	Hysterická ženská Annemarie Prölllová? (-nj-)	4 8
			Lyžařský tachometr	4 8
			Lyžařská mistrovství ČSSR ve vý- sledcích	4 9-16
			Informace o právní komisi Čs. svazu lyžařů	4 16
			Předsjezdová kampaň a náš podíl (Antonín Husák)	5 1
			K modernej technike zatáčania (ing. Dušan Molitoris)	5 2-3

Schopný dělat zázraky (-lin-)	5	2-3	Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách (Miroslav Šenk)	7	4
Druhé MS v letech na lyžích (Miloslav Bělohožník)	5	4-5	Medvědin: opravdu se dočkáme (-nj-)	7	5-6
Využijeme poníkanú šancu? (Mojmír Slosiarik)	5	6	Ještě k běžeckým soutěžím družstev	7	5
Zpráva o MEJ, jež bylo NEJ	5	6-7	Nansen jako praotec (-šle-)	7	6
Lyžařství jako „show“ (-nj-)	5	7	Lyžařská reprezentační družstva určena	7	6
Novoměstští lyžaři vzpomínají... (ing. Mirko Tulis)	5	8	Sdruženáři chtějí na slunce (Josef Kutheil a Štefan Olekšák)	7	7-8
Sdruženáři ve Falunu (Josef Kutheil)	5	8-9	Svetový pohár zjazdárov	7	8-10
Za Jiřinou Janouškovou-Hejzmanovou (Dušan Charvát)	5	9	Festival lyžařských virtuosů (-nj-)	7	10
O možnostech pojištění lyžařů (JUDr. Věra Šemberová)	5	10-11	Králem ve vzduchu (-nj-)	7	11
Vyšší kvalitu rozhodčích (Oldřich Ježek)	5	10-11	Zimní turistika ve Finsku	7	12
Kouzlo proměn (Jiří Nejedlo)	5	12-13	Skokanská liga 1973	7	13
Memoriál Rudly Krňoula (T. M.)	5	13	Lyžařské radosti v USA (-nj-)	7	14-15
Z výročních schůzí	5	13-14	K. O. mezi brankami (bm)	7	16
Reklama na čepicích (-nj-)	5	14	Ostřič hran	7	16
Dopis redakci (PhDr. Felix Chovanec, CSc.)	5	15-16	Pro jemná ramena	7	16
V Chomutově školili (K. B.)	5	16	Oznámení	7	16
Týden na horách (-nj-)	5	16	Zásady koncepce vrcholového sportu v ČSSR (Miloslav Beran)	8	1-2
Stanislav Henych	5	17	Konference Českého svazu lyžařů (ing. Miloslav Fiala)	8	2-3
Jak být FIT na lyžích (-nj-)	6	1	Jak po národní konferenci (Vladimír Heřmanský)	8	3
Sviatok v Tatrach (-rm-)	6	1-2	Výzva ke spolupráci (PhDr. Felix Chovanec)	8	3
Skokani pod drobnohledem (Jáchym Bulín)	6	2-4	Pardubická Tesla se zaměřila na mládež (-jh-)	8	4
Spory o váhu (-nj-)	6	3	Lyžařské základny v ČSR (-jm-)	8	4
Bylo to moc hezké... (Tonda Lenemayer)	6	4-5	Zima běžců bez MS a OH (Jaroslav Honců)	8	5-6
Historicky ve Vysokém n. Jizerou (-Mj-)	6	5	Höhn! — „Král bílé stopy“ 1973	8	6
„Dlouhý pochod“ po Italsku (-nj-)	6	5-6	Skokani v Hamru na jezeře (Jaroslav Trousil)	8	7
A opět čas účtování... (František Táborský)	6	6-9	Lyžařský svah v Děčíně otevřen (Zdena Turnová)	8	8
Školky po lyžařsku (-red-)	6	9	Ve Strážném se starají o mládež (Ota Hanuš)	8	9
Pozor, píchám, ale brzdím (-nj-)	6	9	Zajímavosti z kongresu FIS	8	9-10
Aprés ski až do noci	6	9	Sjezdaři do sezóny 1974 (Jan Vedral)	8	10-11
Konec dobrý, všechno dobré?! (Jan Vedral)	6	10-11	Příprava sdruženářů 1972—73	8	11-12
Vědecká zázemí lyžařů	6	11	Radka Šváblová o soustředění sjezdařek	8	12-14
Cesta vedla do Lahti... (Josef Kutheil)	6	12-14	Běžci na kolečkových lyžích (-jt-)	8	13-14
Když škola jede na hory (-nj-)	6	12-13	Ski symposium (ing. Josef Burda)	8	14-15
Mladí sjezdaři ČSR mezi nejlepšími v Evropě (Dušan Kříž)	6	14-15	Nová vedení okresních a krajských svazů (Jarmila Čehovská)	8	15-16
Lyžař na silnici a paragrafy (JUDr. Jan Kober)	6	15-16	Mládež znamená budoucnost	9	1-2
Lyže nikoliv na dovolené (Jiří Nejedlo)	7	1	Zásady koncepce vrcholového sportu (Miloslav Beran)	9	2
S talentní na vysoké úrovni (Michal Šoltýs)	7	1-2	Mladá krv na čelo slovenského lyžovania (-es-)	9	3
Pojetí základního lyžařského výcviku na FTVS UK Praha	7	2-4			

Falun se připravuje	9	3	Šedesátník	10	15
Telemetrie terénních testů — významná pomůcka tréninku (Prim. MUDr. K. Daněk, CSc.)	9	4-6	Umělá běžecká dráha v NSR	10	15
Běžkyně v přípravě na MS 1974 a ZOH 1976 (Bohuslav Rázl)	9	6-8	Jubileum tělovýchovné školy	10	16
Voda kolem lyžařů (-lo-)	9	6-7	Voskování lyží je důležité (-ah-)	10	16
Bohouš Tvrzník šedesátníkem (-jt-)	9	8	Konference Československého svazu lyžařů (Jaroslav Trousil)	11	1-5
Výstava ve Vysokém nad Jizerou	9	8	Světový rekord ve Frenštátě pod Radhoštěm (-jt-)	11	5-6
Skokani na Štrbském Plese (-jt-)	9	9	Na italském sněhu (Karel Hampl)	11	6-7
K otázkám výkonnosti mládeže ve sjezdových disciplínách (Jan Maršík)	9	10-11	Příprava sdruženářů na novou sezónu (Josef Kuthel)	11	8-10
Na letním sněhu ve Vysokých Tatrách (-vn-)	9	10	Lyžařské sedmdesátiny (-lo-)	11	8-10
Kalendář celostátních lyžařských soutěží 1974	9	12-13	Před nastávající sezónou (Alojz Briatka)	11	10-11
Lyžaři na festivalu	9	13	Lyžování na Novoměstsku (ing. Mirko Tulis)	11	11-12
Schranz opět na scéně	9	13	Škoda zvítězil v Rožnově	11	12
Závody „Družba“ 1974 v Harrachově (Jindřich Hoch)	9	14	Školení, doškolení a semináře	11	13
Tatraci sú najlepši	9	15	Nové lyžařské středisko (-vš-)	11	13
Lyže v městských erbech (-še-)	9	16	Nonstop ano či ne? (Dr. O. Kulhánek)	11	14-15
Chránič špičky zabraňuje úrazům (-ah-)	9	16	Valaško lyžařské (-HI-)	11	15-16
Obliba běžek v USA (-ah-)	9	16	Václav Mečíř padesátník	11	16
Sjezd z Mont Blanku	9	16	Je to možné? (Karel Hampl)	11	16
Celník nebo lyžař?	9	16	Po II. sjezdu ČTO do další práce (Jaroslav Trousil)	12	1
Rozluštěná hádanka	9	16	První stálá veřejná lyžařská škola ve Špindlerově Mlýně (Ing. P. Borský)	12	2-3
Upozornění příspívatelům!	9	16	Výstava 70 let Ski klubu (A. Dubský)	12	3-4
70 let od založení svazu lyžařů (dr. O. Kulhánek)	10	1-2	Dvacet let fakulty tělesné výchovy a sportu (Dr. Josef Potměšil)	12	4
Zásady koncepce vrcholového sportu (Miloslav Beran)	10	3-4	„Areál snů“ mladých skokanů (Jiří Kotland)	12	5
Co způsobilo olympijské zlato (-ah-)	10	4	Seminář sportovního lyžování (A. Fučík, PhDr. F. Chovanec)	12	5
Na predjazdovú tému (Karol Eidlpes)	10	5-6	Další světový rekord ve Frenštátě (-jt-)	12	6
Poslední vývoj v článkovaných hranách (Alexandr Horský)	10	7	Wosipiwo třetí (-jt-)	12	6
Pevné základy na Hamru (Karel Hampl)	10	8	Obsah ročníku 59 „Lyžařství“	12	7-9
Předseda hodnotí a vzpomíná (ing. Václav Setnička)	10	9	Běžkyně v přípravě na MS a OH (Bohuslav Rázl)	12	10-11
Reprezentační juniorská družstva	10	9	Sen noci štědrovečerní (-lo-)	12	10-11
Zimní sporty v jižní Africe	10	9	Masovost a kvalita v SZBZ (O. Dvořák)	12	12-13
50 rokov závodného lyžovania v Štrbe (Ján Tomko)	10	10	Nová sportovní disciplína?	12	13
Perspektivní plán Československého svazu lyžařů do roku 1985	10	11-13	Příprava mladých skokanů na ME juniorů (Zdeněk Remsa)	12	14-15
Pro rozvoj masového lyžování (ing. Miloslav Fiala)	10	13	Vo Vysokých Tatrách opäť na dráhe z PVC (Ján Terežčák)	12	15
Příprava zjazdárok (Anna Droppová a Darina Matošová)	10	14-15	Prostředky na indexu (MUDr. Milan Jirásek)	12	16
Skokani poprvé na umělé hmotě (-jt-)	10	14	Chvála Rašky a můstku	12	16
			Jernberg nejlepším švédským sportovcem všech dob	12	16

Běžkyně v přípravě na MS a OH

Vrcholky hor jsou již pod sněhem. Zima na sebe nenechá dlouho čekat a brzy se nás zeptá: „co a jak jste dělali v létě?“ V posledním článku o přípravě reprezentačního družstva běžkyň jsem skončil informací o výcvikovém táboře v Novém Městě na Moravě. Společná příprava pokračovala 18.—27. července výcvikovým táborem na Štrbském Plese. Tréninkový program byl zaměřen na rozvoj obecné i speciální vytrvalosti, na využívání účinků vysokohorského prostředí. Kompenzací objemového tréninku byla intenzivní příprava na kolečkových lyžích.

Další soustředění 9.—23. září v Harrachově bylo závěrem obecnější laděné přípravy a hlavně její prověrkou funkčně motorickými testy. Výcvikové tábory 24. září — 7. října v Jugoslávii a 13.—25. října v Novém Městě na Moravě se plně zaměřily na rozvíjení speciální vytrvalosti, síly a zrealizování trénovanosti v letní části přípravy. V Novém Městě na Moravě došlo k významné události ve výrobě našich běžecích lyží. Dvěma členkám reprezentačního družstva, soudružkám Sekajové a Sulekové, byly odevzdány fideitemem n. p. Sport inž. Oldřichem Sklenářem k vyzkoušení nové lyže „Šité na míru“, tzn. na jejich váhu a

podle některých připomínek trenérů družstva a samotných závodnic. Je to svým způsobem průkopnický čin ve výrobě běžecích lyží pro naše špičkové uplatnění. Tyto lyže budou vyzkoušeny v Kiruně. Přál bych konstruktérům těchto lyží i celému n. p. Sport v Novém Městě na Moravě, aby lyže dobře „jezdily“ a na MS 1974 ve Falunu se mohla některá z reprezentantek pochlubit dobrými výsledky na lyžích československé výroby.

Velmi nás potěšilo pozvání na besedu mezi žáky gymnasia nár. umělce Vincence Makovského v Novém Městě na Moravě. V tomto

gymnasiu je jedna z prvních sportovních tříd se zaměřením na klasické disciplíny. Byly to opravdu příjemné dvě hodiny, strávené mezi mládeží zapálenou pro lyžování.

V Nymburce 25.—26. října byla udělána tečka za letní přípravou reprezentačního družstva běžkyň; bylo to laboratorní spiroergometrické vyšetření tělesné a funkční zdatnosti. Letní příprava tvoří „základy“ tréninku na sněhu. Tyto „základy“ musí být co nejdůkladnější, aby se na nich dalo stavět co nejvýš. V našem případě, aby bylo dosaženo nejvyšší výkonnosti. Jak se nám to podařilo, to ukáže zimní sezóna. Příprava, která nám teď skončila, nebyla siice bez kazů (zranění Blanky Paulů, onemocnění Emilie Sulekové, odstoupení Mileny Cillerové), ale lze ji označit za velmi zdařilou. Pro ucelenější obrázek o letní části přípravy několik statistických údajů.

Oficiálně začala letní příprava

Tuhle jsem se skoro dojal: v tramvaji stála dívenka, vezla si domů z obchodu zbrusu nové běžky a dívala se na ně láskyplně, jako se při jiných příležitostech dívá do očí mladíka, kterého má ráda. Nevěříte, že člověk a nástroj se mohou mít v takové lásce? Ale ano, vzhlíželi jsme k němu stejně, zvláště když to byl ten první.

Ve stejnou dobu oznamovali z rozhlasu a dalších prostředků masového sdělování, že na Krkonoších zůstal ležet sníh, což před zimou vždycky příjemně vzruší naše nozdry i bránice. Jedni odborníci, odvolávající se na pranostiku, z toho usuzovali, že zima bude, jako když ji Lada vymaluje, druzí, s odvoláním na tatáž pranostiku, však tvrdili, že to bude s letošní zimou zase špatné, protože sníh padal na stroje a v korunách bylo ještě plno listů.

Ale ať bude zima taková či maková, přijde s kalendářem a my se tím vzhlížením k ní budeme pěkně vzrušovat, což činíme každoročně. Myslím si vůbec, že každá příprava, tedy nejen tělesná, ale i duševní, na věc, která nám vždycky poskytovala tolik radosti, je někdy sama o sobě kouzelnější než pozdější vlastní provedení, vlastní akt. Jak víme, platí to i o jiných oborech lidské činnosti. V souboru onoho velepříjemného očekávání zimy a prašanu stojí lyže, umístěné někde za vánočním stromčkem, vždycky na prvním místě jako hotový dar z nebe.

My jsme vůbec taková těšitka. Těšit se na něco. Není to ráj, z něhož nás nikdo nemůže vyhnat? I ta dívenka z tramvaje, co si pře-

Sen noci

Šťastná vezla dvě útlá prkénka, si lyže darovala k vánocům, aby se mohla těšit: z té pěkné chvíle a z toho, jak si s nimi vyjede za prvním sklouznutím na sněh. Dokonce, příjemně unavena štědrovečerní konzumací pokrmů a nezvykle tlukoucím srdcem pro sebe i druhé lidi, měla sen o svém těšení poté, co únava vyústila ve spánek. Zdálo se jí, jak se vřazuje do třímiliónového hemžení lyžařů, jak jí zástup vítá mezi sebou, jak z něj vystoupili hned příslušní specialisté a ujali se řízení jejich prvních krůčků na lyžích. Odrazit se, přenést váhu na druhou lyži, v oblouku zatížit vnější, vytlačovat patky. Všechno mentorování na svalu jí znělo jako rajská hudba a pokroky v lyžařské dovednosti byly evidentní. Stala se lyžařkou a hledala útočiště v lyžařském oddíle. Našla ho. Pak se probudila.

Leč nebylo to ve skutečnosti všechno přesně tak, jak si přála. Na to, aby dosáhla vynikajících špičkových výkonů, se už necítila dostatečně mladá, a hlavně toužila být někde ve středu a vyznávat kategorii průměru. Jezdit si pro radost a tady hledat svou lyžařskou sebe-realizaci — jak se dnes říká — tady hledat smysl všeho toho, proč přicházíme ke svému sportu. A protože jí „odrazit se, přenést váhu na druhou lyži, v oblouku zatížit vnější, vytlačovat patky“ znělo stále jako beethovenovská partitura, stala se cvičitelkou, tedy člověkem,

20. května a skončila 25. října, trvala 154 dnů. V těchto dnech tré-

novaly závodnice reprezentačního družstva takto:

Jméno	Počet tréninkových jednotek	Počet tréninkových hodin	Počet km v běhu	Počet km kol. lyže	Počet jedn. posilování	Ostatní
Bartošová	202	243	1396	195	52	351 km kolo-běžka + voda 20 hod. hry
Bekešová	200	220	996	223	56	740 km kolo 10 hod. hry
Jaškovská	202	201	1176	282	57	663 km kolo 10 hod. hry
Labašková	130	162	871	192	40	10 hod. hry
Paulů	221	222	1093	430	30	769 km kolo + voda
Ryglová	195	205	917	429	65	212 km kolo 10 hod. hry
Sekajová	220	237	1286	372	59	690 km kolo
Šuleková	135	168	751	120	25	580 km kolo
Taschová	201	215	1240	160	57	690 km kolů

Labašková začala systematicky trénovat až od července, tj. od doby zařazení do družstva. Šule-

ková v období září a říjen trénovala pro nemoc minimálně.

Tato čísla (jen některá z uka-

zatelů přípravy), která zde uvádím, jsou pouze obrázky kvantitativní tréninkové práce. Nelze v nich vidět náročnost, kvalitu, intenzitu a složitost tréninku. Život těmto číslům ve vlastním tréninkovém procesu dává teprve užité tréninkový systém, tréninkové metody a prostředky.

Kontrola růstu či poklesu trénovanosti, kontrola správné volby tréninkových metod je kromě laboratorní spiroergometrie, osobního sledování trenérem, měsíčními testy atd. ověřována funkčně motorickým kontrolním cvičením na standardních tratích.

Pro zajímavost růstu výkonnosti v tomto směru uvádím přehled výsledných časů v kontrolních závodech na 4 a 10 km za stejných podmínek na standardních tratích v Harrachově.

Výsledkové tabulky obou závodů jsou uvedeny na str. 12 (první tabulka je ze závodu na 4000 m a druhá ze závodu na 10 000 m).

Paulů a Šuleková pro maturitní zkoušky, zranění a nemoc nestartovaly.

Těž ostatní kontrolní závody vykazují podstatné zlepšení. Trend trénovanosti má vzestupnou tendenci, což je potěšitelné. Není to však vyvrcholení přípravy. Do ur-

štedrověčerní

kteř by měl být osou rozvíjení masového sportu v naší vlasti, v našem případě tedy lyžařského sportu. Jsou takoví i takové, kteří mají něco z Komenského ve svém srdci, když jde o výchovu a o druhé. Naše dívka dělala hotové zázraky ve svém oddíle, a když se jí zdála cvičitelská brázdá dokonale kultivovaná, rozhodla se vyjít ven z oddílového hájenství a rozdávat své dobrovolné služby tam, kde se jí to jevílo potřebné. Ve školách s dětičkami, jež prahly po vyučování, v němž škola byla hrou, mezi mládeží u pionýrů a SSM, mezi složkami Národní fronty. Našla spojence pro svou velkou ideu, ale poznávala, že oddíl není zrovna nadšený pro rozšířené hranice její činnosti. Že přijít práce je možná užitečná, ale oddíl nic nenese, že on musí dělat výsledky, aby měl víc míst v krajských a republikových přeborech, a že teprve když svou činnost doloží příslušnými ciframi o závodnických úspěších, dostane příslušnou dotaci. Co mu je platná práce, která nemá soudce a která se nepočítá ani ve výsledkové listině, ani v kvalifikační třídě. Za tu přece nikdo nic nedá.

Byla z toho nešťastná a v nadšení pro okruhy lidí, čekajících na cvičitelskou lyžařskou osvětu, se rozhodla „jít výš“ a bojovat za svou pravdu. Leč dopadla špatně na okrese, ještě hůř na kraji a nepořídila ani v centru... VŠu-

de ji ujišťovali, že mají mnoho porozumění pro program, který si vytkla, ale že na různých stupních řízení jsou posuzováni podle toho, jak dovedou závodit, jak popohánějí výkony směrem nahoru a jak se prosazují ve velkých soutěžích. Závod a nic jiného než zase závod — to je naše kritérium. Byla z toho už celá zděšená. Jako by to, co nezávodit, se mělo házet tygrům. Ne, nic vám, velcí závodníci, nechci brát z vaší touhy být první, je to zatraceně dobrá věc, ale nechte nám, co nemáme takovou ctižádost, taky trochu místa na zemi! Pak si ještě víceméně ze setrvačnosti šla postesk-nout do své vlastní cvičitelské ústředny, ale tam měli zrovna plnou hlavu starostí, jaký nový druh cvičitelského kursu vymyslet, takže taky příliš neuspěla.

Vrátila se domů, byla celá unavená z těch dojmů, usnula a měla zase sen. Ten opět sprádal své myšlenkové předivo z přání, z práva na něco se těšit. V něm se těšila, že byl jednou jeden velký sjezd tělovýchovy a že tam mouří delegáti řekli, že takhle by se to v oddílech na okrese, v kraji a až tam v ústředních lyžařských orgánech dělat nemělo a že smyslem není jen závodit, ale být zdravý, zdatný a svěží skrze sport, a že stovka takových lidí má pro populaci stejnou cenu jako jeden rekordman. A taky že by cvičitelé měli nabídnout své síly celé naší společnosti. Pak vyšla ze snu a začala se těšit, že to bude pravda... -lo-

Mistr sportu K. Dvořák z Nového Města na Moravě a mistr sportu Z. Syrovátka z Tanvaldu patří v SZBZ mezi nejlepší závodníky a již několikrát získali medaile

organizovány místní přebory formou Sokolovských pochodů, při kterých je běh na lyžích nahrazen během na zkrácených tratích...

TROCHU HISTORIE ÚVODEM

V roce 1948 z podnětu tehdejšího Sokola byly pořádány první ročníky tohoto branného závodu, který se jmenoval „Zimní závod branné zdatnosti“. I když uvážíme, že každý nově organi-

SOKOLOVO, TRADICE VĚČNĚ ŽIVÁ

Masovost a kvalita v SZBZ

čité míry to ukazuje na oprávněnost zvoleného tréninkového systému, použitých tréninkových metod a prostředků. Je to však pouze část cesty za vytčenými cíli. Zima ukáže, „co a jak trénovalo“ reprezentační družstvo běžkyň v letní části přípravy.

Jméno	11. 9. 1972	6. 6. 1973	11. 9. 1973
Bartošová	18:50	16:48	15:56
Bekešová	18:23	17:58	16:22
Jaškovská	18:11	18:00	17:15
Labašková	19:25	—	19:28
Rygllová	—	20:20	16:59
Sekajová	—	17:16	16:02
Taschová	17:42	17:19	17:08

Jméno	16. 9. 1972	11. 6. 1973	15. 9. 1973
Bartošová	42:41	42:26	42:16
Bekešová	48:16	45:42	43:36
Jaškovská	48:25	46:35	45:31
Labašková	50:45	—	50:15
Rygllová	—	50:28	43:56
Sekajová	—	46:18	42:20
Taschová	nedokonč.	—	46:22

Tento článek je stručnou informací o přípravě družstva běžkyň. Trénink jednotlivých členek je natolik individuální, že jeho náročnost a složitost nelze touto formou obsáhnout.

BOHUSLAV RÁZL

Hrdinství bojovníků od Sokolova položilo ideový základ Sokolovského závodu branné zdatnosti. Jeho dvacet pět ročníků uskutečněných od roku 1948 za masové účasti, zejména mládeže, je svědectvím toho, že tato tradice, drahá všemu našemu lidu, je stále živá a stala se nevyčerpatelným zdrojem hrdosti a síly, hlavně mladé generace.

Sokolovský závod branné zdatnosti je jedním z prostředků upevňování branné připravenosti našich občanů a je součástí našeho podílu na realizaci „Jednotného systému branné výchovy obyvatelstva“. Tento závod každoročně organizuje Svaz pro spolupráci s armádou, tělovýchovné jednoty ČSTV, ZO SSM a ostatní složky Národní fronty. V místních kolech má závod masový charakter, ve vyšších přeborech má charakter postupový (výběrový). Je zařazen do jednotné sportovní klasifikace a organizován podle pravidel malorážního biatlonu.

Základní formou Sokolovského závodu je závod jednotlivců, ve vyšších přeborech se pořádá rovněž závod štafet. Obsahem SZBZ je běh na lyžích, střelba ze vzduchovky nebo malorážky. V místech, kde nejsou příznivé sněhové podmínky pro jeho uskutečnění, mohou být

zvaný závod potřebuje určitý čas k rozvoji i k organizačnímu zpevnění, je nutno uvést, že smělé úkoly vytčené při jeho zrodu zůstaly v prvních letech jen na papíře. Velká část činnosti spočívala tehdy na sokolských jednotách, jejichž funkcionáři nemohli vlastními silami zajistit masový úspěch. Na start tak důležitého branného závodu se v prvních letech sešlo jen několik set závodníků. Po založení Svazu pro spolupráci s armádou — převzala pořádání tohoto tradičního branného závodu tato organizace. Závod byl organizován na paměť historických bojů u Sokolova a dostal jméno „Sokolovský závod branné zdatnosti“. Tento název je těsně spjat s historickým bojem našich a sovětských vojáků ve Velké vlastenecké válce.

Od roku 1952 nastalo v rozvoji Sokolovského závodu překvapivé zlepšení. Dostal pevnou strukturu — místní, okresní, krajské přebory a mistrovství republiky. Byla vypracována pravidla, v nichž se velká pozornost věnovala branným disciplínám. Za dobu 25 let se ho zúčastnilo přes 6 miliónů závodníků. V prvních letech měl Sokolovský závod převážně náborový charakter. Před několika lety vstoupil do stadia, v němž se začal více klást důraz na kvalitní výkony závodní-

ků, zejména v branných disciplínách. Závod byl zařazen do jednotné sportovní klasifikace a byl součástí „Sportovních her mládeže a pracujících“. V roce 1953 startovalo 180 635 závodníků, v roce 1956 přes 400 000 a v roce 1960 přes 600 tisíc účastníků. V roce 1965—1967 se podstatně zvýšila kvalita jednotlivých soutěží. Hlavním ukazatelem byla připravenost závodníků a organizátorů. V roce 1967 byla pravidla SZBZ upravena podle mezinárodních kritérií malorážného biathlonu. Od roku 1970 převzaly tato pravidla bratrské branné organizace socialistických států. Od té doby jsou každoročně tyto závody pořádané také mezinárodně — vždy v jiném státě, dnes již pod tradičním názvem „Za přátelství a bratrství“... Na těchto závodech startují nejlepší reprezentanti SSSR, NDR, Polska, Bulharska, Maďarska a ČSSR.

POHLED DO SPORTOVNÍHO KALENDÁŘE

Místní přebory je možno organizovat ihned, jak napadne snít, až do termínu pořádání okresních přeborů, tj. do konce ledna (běz postupů do vyšších kol do konce března). Okresní přebory od 25. ledna do konce února, krajské přebory od 8. do 24. února, mistrovství ČSR se uskuteční 22.—24. února (Česká Lípa), mistrovství SSR 1.—3. března (Liptovský Mikuláš), finále ČSSR 8.—10. března (Čeladná).

Sokolovský závod branné zdatnosti bude mít také několik veřejných, kontrolních a klasifikačních závodů. První je plánován 19.—20. ledna v Harrachově, druhý 2.—3. února v Prešově, třetí 15.—17. března ve Špindlerově Mlýně.

Závodníci ve velkorážném biathlonu se zúčastní několika kontrolních a klasifikačních závodů. Dva budou koncem prosince 1973 v Harrachově, třetí v lednu 1974 opět v Harrachově. Mistrovství ČSSR je plánováno 21.—24. března v Harrachově. Ústřední rada klubu masových branných sportů Svazarmu připravuje na 25.—27. ledna v Harrachově mezinárodní závod ve velkorážném biathlonu, kterého se zúčastní reprezentanti NDR, Polska, Rumunska a ČSSR. Kromě toho nejlepší biathlonisté budou startovat na několika

mezinárodních závodech v Sovětském svazu, NDR, Polsku, Rumunsku apod. Vyvrcholením sezóny bude mistrovství světa ve velkorážném biathlonu 23. února—3. března v Minsku (SSSR). Součástí mistrovství světa je rychlostní závod v biathlonu, který obsahuje běh na lyžích na 10 km se střelbou do rozbitných terčů, umístěných na panelu po pěti, a to jak v poloze vleže, tak vstoje.

NA TRENÉRECH ZÁLEŽÍ

Úspěch v každém sportovním odvětví je z velké části závislý na počtu a kvalitě cvičitelských kádřů. Trenéři, rozhodčí a organizátoři, kteří dobře pracují, mají vliv nejen na masovost soutěží, ale i na výsledky dosažené v jednotlivých branných disciplínách. Branné sporty mají sezónu po celý rok, trenéři si vůbec neoddychnou. Nemají lehkou práci, zejména biathlon vyžaduje trenéry připravené po metodické i taktické stránce,

protože jsou dávno pryč doby, kdy závodník mohl přijít bez přípravy na start a zvítězit. Dnes již nestačí být specialistou jen v běhu nebo ve střelbě. V tréninku musí být dnes dostatek prostoru jak pro speciální nácvik střelby, tak i pro zvyšování fyzické kondice.

Předpokladem dalšího rozvoje Sokolovského závodu branné zdatnosti by se měla stát úspěšně začínající spolupráce s Československým svazem lyžařů. Svaz se bude podílet na metodické přípravě svazarmovských trenérů, na zajištění soustředění reprezentantů, na materiálním, politicko-výchovném a propagačním zabezpečení. Podobně budeme usilovat o aktivní spolupráci mezi lyžaři a svazarmovci i v nižších organizačních složkách, v ZO a TJ, vždyť lyžařské svazy disponují dnes početným kádrem kvalitních trenérů a jejich znalosti i zkušenosti Svazarm potřebuje.

O. DVORÁK

Nová sportovní disciplína?

Automobilisté, kteří ve čtvrtek 18. října v odpoledních hodinách jeli na silnici od Pardubic do Přelouče, byly překvapeni větším množstvím závodníků s červenobílými startovními čísly. Závodníci však neběželi „po svých“, ale jeli na kolečkových lyžích.

V Pardubicích v 16 hod. za přítomnosti předsedy okresní sekce lyžování dr. Vrány byl odstartován kpt. Ringlem asi první čs. závod klubových týmů Dukly Racek Pardubice a Rudé hvězdy v běhu na kolečkových lyžích. Původně se mělo konat utkání čtyřčlenných štafet obou oddílů. Závod sloužil především jako příprava na sezónu a znamenal porovnání výkonnosti startujících.

Běželo se na kolečkových lyžích DRUKOVU Brno i na lyžích amatérsky vyrobených. Vyhrála Rudá hvězda výsledným časem 2:32:59 hod. před Duklou 2:33:35 hod. Na trati 8,7 km se umístili jednotlivci takto: 1. Šafář (Dukla) 31:28 min., 2. Kuška (RH) 35:02 min., 3. Mendřický (Dukla) 36:10 min., 4. Pokorný (RH) 36:50 min., 5. Hauck (Dukla) 38:37 min., 6. Hruška 39:20 min., 7. Malina 42:13 min., 8. Farář (všichni RH) 42:25 min., 9. Kukla (Dukla) 48:44 min.

Na snímku závodník Rudé hvězdy Kuška při startu.

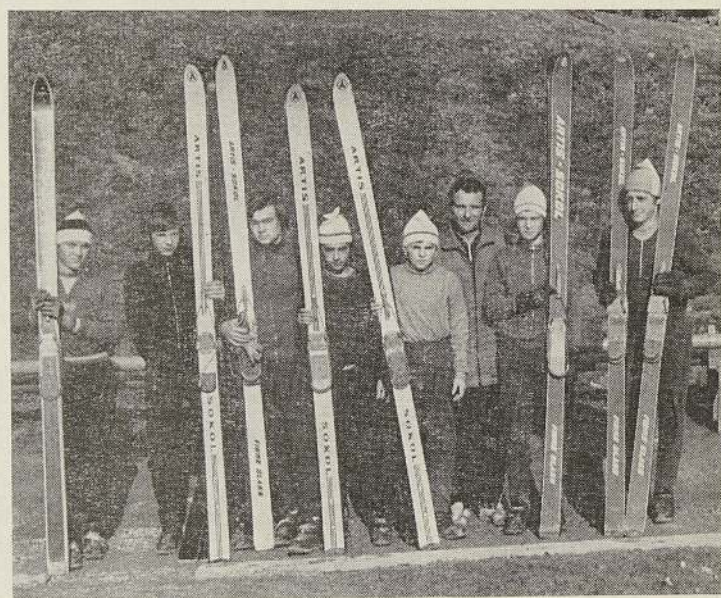

Příprava mladých skokanů na ME juniorů

V letošním roce se vytvořilo nové reprezentační družstvo skokanů-juniorů. Ke „starým“ závodníkům Emilu Babišovi, Jozefu Ruskovi, Břetislavu Novákovi a Josefu Samkovi se přidali mladí skokani Milan Pěnička a Karel Štantejský z Lomnice nad Popelkou — odchovanci trenéra mistra sportu Františka Felixe, Petr Umann z Desné vedený trenérem Jiřím Matouškem, František Novotný ze Spindlerova Mlýna, který trénuje pod vedením Oldy Balcara, Radomír Černoch z Veřovic u Frenštátu, svěženec Rudolfa Rašky, a Míri Rusko ze Selců u Banské Bystrice, jehož osobním trenérem je Štefan Slivka.

V přípravném období absolvovalo družstvo podle předem vypracovaného celoročního tréninkového plánu několik společných výcvikových táborů. V červnu se sešli na úvodním kontrolním srazu v Olomouci, kde byli seznámeni s tréninkovými úkoly do nastávajícího přípravného období a podstoupili testování tělesné zdatnosti (motorické testy) u PhDr. Novosada a kolektivu na PF UP v Olomouci.

V červenci se konal týdenní společný trénink v letním táboře PF UP Olomouc na přehradě Pastviny. Bydlení pod stany, tábornický život, spojený s tvrdou tělesnou přípravou, to vše začalo formovat a upevňovat kolektiv. Poslední týden v srpnu se uskutečnilo další soustředění již na můstcích s umělou hmotou. Družstvo bylo po dohodě trenérů rozděleno do dvou částí. Jedna se připravovala na můstku v Banské Bystrici pod vedením trenérů Lenemayera a Slivky, druhá na malém můstku ve Frenštátě pod Radhoštěm s trenérem Remsou. K tomuto dělení nás vedlo několik aspektů: tělesná vyspělost, technická vyspělost a anatomické (vzrůstové) rozdíly. V září bylo družstvo čtyři dny na společném tréninku v Rožnově pod Radhoštěm a čtyři dny ve Frenštátě pod Radhoštěm. V rámci tohoto výcvikového tábora se zúčastnili junioři mezinárodních závodů na vel-

kém můstku s normovým bodem P 72 m ve Frenštátě. Veliký počet trénujících závodníků znemožnil družstvu kvalitní přípravu a dostatečný počet skoků. Hlavně ti mladí se nemohli aklimatizovat na tak velkém můstku a chyběl jim větší počet tréninkových skoků. Tomu také odpovídaly výsledky v závodě.

Ve druhé polovině října se uskutečnilo na tomto můstku další soustředění. V jeho průběhu zaznamenali všichni členové družstva podstatné technické a výkonnostní zlepšení. Někteří jednotlivci dosahovali dokonce délek skoků kolem 80 m a i přes tuto hranici.

Převážná část přípravy v letním období proběhla v domácím prostředí. Závodníci trénovali podle individuálních tréninkových plánů pod vedením osobních trenérů. Ti se také podílejí převážnou většinou na přípravě jednotlivců a jim patří poděkování za obětavou spolupráci při výchově mladých skokanů.

Členové juniorského reprezentačního družstva skokanů E. Babiš, J. Rusko, P. Umann, F. Novotný, J. Samek, trenér Zdeněk Remsa, náhradník L. Matura a K. Štantejský. Chyběli R. Černoch a M. Pěnička.

Při hodnocení průběhu přípravy v letním období bylo konstatováno, že byla úspěšná a přinesla u většiny členů družstva markantní zlepšení ve zvýšení jednotlivých tělesných vlastností. To potvrdily i výsledky testů 22. a 23. října. I po technické stránce lze sledovat značný vzestup. Každý jednotlivec naskákal dosud v průměru 120 až 130 skoků na hmotě. Domníváme se, že zvýšená péče oddělení vrcholového sportu ÚV ČSTV o mladé sportovce se začíná markantně projevovat ve stoupající výkonnosti.

V průběhu přípravy bylo nutné také řešit některé problémy. Většina členů družstva jsou studenti nebo učňové. Je těžké vytrvat je pravidelně na několik dnů ze studijního nebo pracovního procesu. Mají potom vždy hodně co dohánět. Jsou na ně kladeny náročné požadavky jak po stránce sportovního tréninku, tak i v oblasti sebezvedlávání. Proto si musí každý jednotlivec velmi dobře přizpů-

sobit svoj denný režim. Ve spoločných každých táboch majú každý deň vyhradený dostatok času na učenie. Domnívame sa, že tieto problémy nám pomohou riešiť SVS-M, TSM a športovní internáty, kde sa v

budoucnu sústreďujú všetci naše nadajná športovní mládež.

Za štyri mesiace nastúpili naši junioři na ME v Grenoble v Francii. Závodit budú na mŕstku v Autrans, na mŕstku, kde na ZOH v roce 1968 získal za-

sloužil mistr sportu Jiří Raška první zlatou olympijskou medaili v historii našeho lyžování. Podaří se našim juniorům na ME v roce 1974 navázat na tento úspěch?

ZDENĚK REMSA

Vo Vysokých Tatrách opäť na dráhe z PVC

V tomto roku uplynulo už 15 rokov od postavenia prvej štandardnej lyžiarskej dráhy z PVC s kompletným vybavením v Tatranskej Lomnici. Pri stavbe tohto zariadenia nešlo vtedy o žiadny rozmar ani o plané mudrovanie vo vedení športového tréningu. V šesťdesiatych rokoch mala už teória a metodika športového tréningu vysoký štandard. Pracovníci na tomto úseku telovýchovnej činnosti neustále hľadali nové rezervy, ktoré mali obohatiť škálu špeciálnych cvičení, používaných pri športovom tréningu lyžiara-bežca.

V tom čase sme boli svedkami zavádzania do praxe kolečkových lyží (NDR), kolečkových korčulí (ZSSR), ktoré v neskoršej praxi obohatili špeciálnu prípravu bežcov. V roku 1958 prispeli aj naši pracovníci k rozvoju uvedenej činnosti, na inštalovanie bežeckej lyžiarskej dráhy z PVC vyriešili sklznú vlastnosť a v priebehu ďalších rokov sa uskutočnil výskum zameraný na porovnanie jazdy na lyžiach na snehu a na dráhe z PVC a na niektoré fyziologické ukazovatele pri spomínanej činnosti. Výsledky výskumu boli priaznivé. V teoretických prácach, zverejnených v rokoch 1960 až 1966 v „Lyžařství“ a v časopise „Tréner a cvičitel“, a na medzinárodnej konferencii trénerov v ČSSR bolo konštatované:

- že pri správnom udržiavaní dráhy z PVC sa dá dosiahnuť plynulá jazda ako na snehu,
- že v dĺžke kroku na snehu a na dráhe z PVC sú len nepatrné rozdiely,
- že plynulosť jazdy na dráhe z PVC je zabezpečená už pri frekvencii o 14 % nižšej ako pri frekvencii kroku na dobrom snehu.

Tieto vybrané, ale tiež ostatné podrobné zverejnené fakty nás oprávňovali konštatovať, že pri porovnaní dĺžky, rýchlosti a frekvencie kroku u dvojkoľčného striedavého behu na lyžiach na lyžiarskej dráhe z PVC a na snehu neboli zistené podstatné rozdiely a že jazda na lyžiarskej dráhe z PVC sa zhoduje čo do technic-

kého prevedenia s jazdou na lyžiach na snehu. Porovnanie zaťaženia organizmu pretekára pri jazde na snehu a na dráhe z PVC sa vykonalo v niektorých ukazovateľoch. Závety zo všetkých pozorovaní boli priaznivé. Bolo konštatované, že používanie dráhy z PVC má svoje opodstatnenie pri zaradovaní do náplne tréningu lyžiara-bežca.

Dnes, po väčšom časovom odstupu nebude od vecí pripomenúť si, že používanie dráhy z PVC nenašlo v ČSSR veľa stúpenčov. Do značnej miery to bolo snáď spôsobené prácnosťou samotnej údržby dráhy z PVC a koniec koncov nevyjasnenosťou problémov výstavby a prevádzky telovýchovných zariadení vôbec.

Nezáujem niekoľkých trénerov, resp. negatívny postoj, ale aj otvorené vystúpenie proti tzv. novostiam zaraďovaným do tréningového procesu mali za následok, že tento druh činnosti u nás rýchle upadol.

Vzniká otázka, načo vlastne rekriminovať staré a len malý okruh zaujímavé udalosti? No nie je tomu celkom tak. Uvedené, dnes už skoro historické počínanie na spomínanom úseku činnosti teórie a metodiky tréningu má široký súvis s dneškom a snáď aj s budúcnosťou.

Od vybudovania dráhy z PVC vo Vysokých Tatrách, od práce postavenej dráhy Květy Leikovej v Trutnove a ďalších v Prahe, Novom Meste na Morave, Kremnici, Lipt. Mikuláša a inde, ubehlo veľa vody. Mohli by sme konštatovať, že nám ostali

len spomienky. Len spomienky? Veru nie. Lyžiarsky svet sa ubera tým smerom, kde sme ho v oblasti používania umelých lyžiarskych dráh a používania špeciálnych cvičení aj my posunuli. Chyba je snáď len v tom, že kým sme my v tejto činnosti ostali na polceste, ostatní nás predbehli.

Popri širokom využívaní takých technických zariadení pre tréning, ako sú kolečkové lyže, sme svedkami toho, že v niektorých krajinách nastupujú staronové, avšak zdokonalené zariadenia, a to „umelé lyžiarske bežecké dráhy“, vyrobené z rôznych materiálov, na ktorých sa jazdí na ozajstných bežekových lyžiach. Tento trend vývoja by sme už nemali zanebdať.

Nechcem tvrdiť, že umelé bežecké dráhy sú najdokonalejšími a jediným zariadením, bez ktorého nemožno ďalej. Ale hlavne nechcem tvrdiť, že teória a metodika športového tréningu lyžiara-bežca je už taká dokonalá, že by sa nedalo čoto zlepšovať. A nakoniec nechcem tvrdiť, že lyžiarsky bežecký šport v jeho terajšom organizačno-technickom ponímaní je na vrchole.

Nezabúdajme, že moderné umelé bežecké lyžiarske dráhy sa kladú do terénu jednoducho a bez veľkých nákladov a že bežecká lyžiarska trať na snehu je tiež len v teréne a tiež s nanajvyš jednou stopou. Čo teda bráni bežcom, aby snáď za niekoľko rokov mohli súťažiť na dráhach z PVC alebo iného materiálu s takými technickými a športovými výsledkami, ako sme videli v jeseni tohto roku našich a zahraničných skokanov vo Frenštáte.

Vo Vysokých Tatrách aj cez vzniklé ťažkosti prevádzky a údržby pokračujeme vo využívaní tohto zariadenia pre tréningové účely. JÁN TEREZČAK

Prostředky na indexu

Na návrh své zdravotní komise zařadila FIS do mezinárodních pravidel spolu s nařízením o povinných sex-testech účastnic olympijských her a mistrovství světa zákaz použití dopingových prostředků. Jejich výčet je definitivní. V souhlase s tím zařadil zákaz použití dopingových prostředků v doplňcích k pravidlům také Čs. svaz lyžařů s odkazem na jejich každoročně opakované vymezení v prosincovém čísle „Lyžařství“.

DEFINICE:

Doping je podávání cizí látky tělu zdravého jedince jakýmkoliv způsobem za účelem zvýšení výkonnosti v závodě.

Za dopingové prostředky se považují:

1. Léky, které urychlují psychomotoriku

a) deriváty fenylethylaminu, například Efedrin a jeho deriváty, Amfetamin a jeho deriváty

b) pípecidinové deriváty s účinkem obdobným Amfetaminu, např. Methylphenidat, Pipradol, Phaceloperan

c) jiné látky s obdobnými účinky, např. Fenmetrazin

2. Analeptika, např. Eucoran, Pentehazol, Lobelin, Redrolon, Bemegrid a Heptaminol

3. Strychnin

4. Látky vyvolávající euforii (narkotická analytika)

a) morfin, codein a jejich deriváty

b) syntetická analgetika, například Pontedin, Dolsin a Methadon

c) alkohol

5. Anabolické steroidy

Za dopingové prostředky se počítají také farmaceutické výrobky, obsahující částečně látky z uvedených skupin.

MUDr. MILAN JIRÁSEK,
předseda zdravot. komise ČSSR

JERNBERG nejlepším švédským sportovcem všech dob

Posluchači švédské televize volili nejlepšího švédského sportovce všech dob. Stal se jím bývalý úspěšný reprezentant v běhu na lyžích, populární Sixten Jernberg. Ve své závodnické činnosti získal Jernberg čtyři zlaté olympijské medaile. Na ZOH 1956 v Cortině d'Ampezzo v běhu na 50 km, 1960 ve Squaw Valley na 30 km, 1964 v Innsbrucku na 50 km a ve štafetě.

Jernberg byl dále osmkrát mistrem světa, třikrát obsadil druhé místo a čtyřikrát získal na MS bronzovou medaili. Patnáctkrát se stal mistrem Švédska v závodech jednotlivců a dvakrát — v roce 1955 a 1960 — zvítězil v tradičním Vasově běhu. Jeho jméno je zapsáno v přehledu vítězů všech nejvýznamnějších mezinárodních závodů v běhu na lyžích.

V roce 1964 se Sixten Jernberg rozloučil se závodní činností. Dnes je mu 44 roků.

Chvála Rašky a můstku

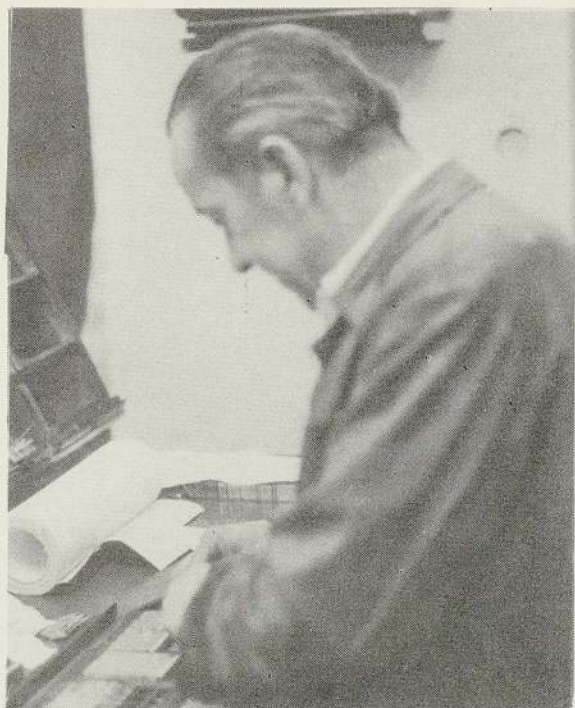
Reprezentant NDR Heinz Wosipiwo, vítěz zahajovacích mezinárodních závodů ve skoku na lyžích na novém největším můstku s umělou hmotou na světě ve Frenštátě pod Radhoštěm a první letošní nový světový rekordman skokem 86 metrů, se velmi pochvalně vyslovil o čs. olympijském vítězi 1968 Jiřím Raškovi. „Raška, ačkoli je mu již téměř 32 roků, v silné konkurenci ukázal, že nic neztratil ze svého umění,“ řekl H. Wosipiwo po návratu do NDR. „Skokanská technika Rašky je stále vynikající, jeho odraz explozivní. Věřím, že na mistrovství světa 1974 ve Falunu bude ještě mnohým skokanům nebezpečným soupeřem.“

Wosipiwo dále zdůraznil, že závody ve Frenštátě byly pro skokany NDR velmi zajímavé. Připomenul, že umělá hmota Durofol na tomto můstku je trochu jinak položena než hmota na můstech v NDR a také materiál je je trochu jiný. „Ve Frenštátě se skvěle skákalo,“ řekl H. Wosipiwo. „S jistotou, klidně a s citem. Když si člověk i „hrábl“, nebylo nebezpečí, že si spálí ruce. Nájezd se mi zdál trochu krátký, jinak by se skočilo 90 m.“

Snímek na titulní stránce Jaroslav Trousil, na druhé straně obálky Ota Dvořák, na třetí straně obálky Jaroslav Trousil a na zadní straně Miroslav Hladík. Snímky uvnitř listu Ota Dvořák, Jiří Kotland, Oldřich Karásek a Jaroslav Trousil.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, ing. M. Chlouba, J. Kotland, Z. Paulů a K. Eidlpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. listopadu 1973.

Na závěr roku vás seznamujeme s těmi, kteří mají zásluhu na tom, že dostáváte pravidelně a včas „Lyžařství“. Jsou to pracovníci karlovarské tiskárny „Stráž“. Na obrázku č. 1 strojní sazeč František Vimr, metér Jan Kadlec, korektor Josef Tríska a pracovnice knihárny Marcela Prošková.

Nové přemostění potoka pod slalomovým svahem na lyžařském stadiónu ve Špindlerově Mlýně.